T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

147/A NUMARALI KÜREK MAHKÛMLARI KAYIT DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYON VE METİN İNCELEMESİ (H. 1248-1258/M. 1832/1833-1842/1843)

EYLEM KENTE

TARİH ANA BİLİM DALI

Şanlıurfa-2024

T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

147/A NUMARALI KÜREK MAHKÛMLARI KAYIT DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYON VE METİN İNCELEMESİ (H. 1248-1258/M. 1832/1833-1842/1843)

EYLEM KENTE

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi İSMAİL ASOĞLU

ŞANLIURFA-2024

TEŞEKKÜR

Bu araştırma sürecinde; beni araştırmaya sevk eden, tezimin ilk oluşum aşamasından son aşamasına kadar tüm sorularımı sabırla yanıtlayan, benimle her türlü bilgi birikimini paylaşan, bana değerli vaktini ayıran danışmanım sayın Dr. Öğr. Üyesi İsmail ASOĞLU'na saygı ve minnettarlığımı sunarım.

Tezin son halini almasında katkılarını esirgemeyen kıymetli hocalarım Doç. Dr. İbrahim Halil TANIK ve Dr. Öğr. Üyesi Emrah YILMAZ'a en içten şükranlarımı sunarım.

ÖZET

147/A NUMARALI KÜREK MAHKÛMLARI KAYIT DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYON ve METİN İNCELEMESİ

(H.1248-1258/M.1832/1833-1842/1843)

KENTE, Eylem

Yüksek Lisans Tezi

Tarih Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi İsmail ASOĞLU

Temmuz, 2024,454 sayfa.

Bu tezde H.1248-1258/M.1832/1833-1842/1843 yılları arasında; zamanın siyasî, askerî, içtimaî ve özlük haklarını kapsayan konular ile ilgili suç ve ceza infazlarında kürek mahkûmu olarak belirtilen kişi veya kişilerin işledikleri suçlar üzerine bir inceleme yapılmıştır. Defterde yer alan suç mahalleri arasında ağırlıklı olarak İstanbul'un bazı semtleri olmak üzere (Ayvansaray, Tahtakale, Baruthane, Karamürsel, Beşiktaş, Galata, Edirne, Topkapı, Kasımpaşa, Beyoğlu…vb.) İznik, Erzurum, Edirne gibi muhtelif Osmanlı şehirleri yer almaktadır. İstanbul'un semtlerinde ve diğer şehirlerde tespit edilen suç vakaları sırasıyla; hırsızlık, öldürme ve yaralama, nizama aykırı hareketler, eşkıyalık olayları, firar etme, fahiş fiyat uygulaması, sahtekarlık, fahişe ile basılma, istismar, tecavüz vb. olmak üzere çeşitlilik arz etmektedir. Bu suçlar arasında, hırsızlık suçu fazlalık göstermektedir. Çalınan eşyalar arasında genellikle basma, yorgan, sim, halı, koyun, dana ve kayıklardan çalınan bakır vb. küçük eşyalar bulunurken, az da olsa ziynet hırsızlığına tesadüf edilir.

İhbarlar ve suçüstü olmak üzere suçluların iki şekilde ele geçirildiği görülür. Tutuklamalar, defterde *ahz ü girift* ve *derdest* kavramlarıyla ifade edilmiş olup, bu terimler "tutup ele geçirme" anlamlarına gelmektedir. Mahkûmlar, kürek cezasından önce, *hidemât-ı süfli* olarak tabir edilen çöpçülük gibi hizmetlere veriliyordu. Bu gibi istihdam edilme yöntemiyle verilen cezaların dışında suçlulara; *değnek darbı, zindana atılma, mahbûs, temür bendlik, pranga bendlik, tomruğa konulma* gibi cezalar uygun görülmüştü. Zikredilen cezaların yanı sıra birkaç kayıt dışında geriye kalan tüm mahkûmlar; emaneten veya doğrudan küreğe gönderilmişlerdi.

Defterde yer alan tabir ile *ağırca hasta olanlar* için ev hapsi cezası verilmişti. Suçlunun, bulunduğu yerden uzaklaştırılması veyahut kovulması da bir çeşit ceza olarak uygulanmıştı. Serbest bırakılmalar ise *ıtlâk* ve *tahliye-i sebil* kavramları ile ifade edilmişti.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, Suç, Ceza, Kürek Mahkûmu.

ABSTRACT

TITLE OF THESIS: TRANSCRIPTION AND TEXT ANALYSIS OF ROWING PRISONERS' REGISTRY NO. 147/A (H.1248-1258/M.1832/1833-1842/1843)

KENTE, Eylem

Master Thesis

Department of History

Thesis Advisor: Assistant Prof. İsmail ASOĞLU

July, 2024, 454 Pages

In this thesis, an analysis has been made on the crimes committed by the person or persons who were mentioned as rowing prisoners in the crimes and penalties related to the political, military, social and personal rights of the time between the years H.1248-1258/M.1832/1833-1842/1843. The crime scenes in the ledger mainly include some districts of Istanbul (Ayvansaray, Tahtakale, Baruthane, Karamürsel, Beşiktaş, Galata, Edirne, Topkapı, Kasımpaşa, Beyoğlu...etc.) and various Ottoman cities such as İznik, Erzurum, Edirne. The crime incidents detected in the districts of Istanbul and other cities varied from theft, killing and wounding, disorderly conduct, banditry, desertion, overcharging, fraud, prostitution, abuse, rape, etc. Among these crimes, theft is the most common. Among the stolen goods, small items such as chintz, quilts, glitter, carpets, sheep, calves and copper stolen from boats, etc. were usually found, while the theft of jewelry was rare.

Small items were usually placed in a sack and removed from the crime scene. It is observed that criminals were seized in two ways: denunciations and arrests. Arrests are described in the ledger with the terms ahz ü girift and derdest, which mean “to seize and capture”. Before being sentenced to the galleys, prisoners were employed as scavengers, which is called hidemât-ı süfli. In addition to these punishments imposed through employment, criminals were also sentenced to be beaten with a rod, thrown into a dungeon, imprisonment, temür bendlik, shackle bendlik, and being put on a log. In addition to the aforementioned punishments, except for a few records, all

the remaining prisoners were sent to the galleys either on trust or directly. House arrest was imposed on criminals or those who were seriously ill, as the term is used in the ledger. The aforementioned penalties applied to all those who had committed a crime. For some offenses that were deemed inappropriate, regardless of religion, sect or occupational status, the removal or expulsion of the offender from the place where they were found was also a form of punishment. The concepts of release are expressed by the terms “itlâk” and “evacuation-i sebil”.

Key Concepts: Ottoman, Crime, Punishment, Rowing Prisoner.

147/A NUMARALI KÜREK MAHKÛMLARI KAYIT DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYON ve METİN İNCELEMESİ

(H.1248-1258/M.1832/1833-1842/1843)

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI II

ORİJİNALLİK RAPORU VE BEYAN FORMU III

TEŞEKKÜR IV

ÖZET V

ABSTRACT VII

KISALTMALAR XII

GİRİŞ 1

1. Önceki Çalışmalar 3
2. Gereç ve Yöntem 7
3. 147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri'nin Tanıtımı 7

1. BÖLÜM

II. MAHMUD ve SULTAN ABDÜLMECİD DÖNEMİ DEVLET-TOPLUM İLİŞKİLERİ

1.1.II. Mahmud Dönemi 10

1.1.1. II. Mahmud ve İdeal Düzenin Oluşumu 10

1.1.2. II. Mahmud'un İdeal Tebaası 14

1.1.3. II. Mahmud Dönemi Hukukî Zemin 16

1.2. Sultan Abdülmecid Dönemi 20

1.2.1. Sultan Abdülmecid Dönemi ve İdeal Düzenin Oluşumu 20

1.2.2. Sultan Abdülmecid Dönemi Hukukî Zemin 21

2. BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ'NDE KÜREK MAHKÛMLARI: SUÇ ve SUÇLULAR

2.1.Kürek Cezasının Tanımı ve Kısaca Gelişimi 28

2.2.Suç ve Suçlulara İlişkin Kaideler 28

2.2.1. Cünha Davaları 29

2.2.2. Katl-i Nüfus ve Diğer Cünhalar 30

2.2.3. Cünha Suçu İşleyip Ağırca Hasta Olanlara Ev Hapsi Verilmesi 31

2.3.Meslekî Statüsü Belirtilmemiş Kişilerin Suçları 32

2.3.1. Sirkat/Hırsızlık Tanımı ve Çeşitleri 32

2.3.2. Şüpheli Hırsızlar/Töhmet Altındaki Suçlular 33

2.3.3. Bireysel Olarak İşlenen Hırsızlıklar 38

2.3.4. Grup Halinde Gerçekleşmiş Hırsızlıklar 41

2.3.5. Islah-ı Nefse Tabi Tutulan Hırsızlıklar 45

2.3.6. Büyüyen Suç Çemberi: Hırsızlıkta Tekerrür-Kasıtlı Gasp Olayları ve Katl-i Nüfus 46

2.3.6.7. Katl-i Nüfus ve Beraberindeki Suçlar 48

2.4.Esnafların İşlemiş Olduğu Suçlar 52

2.4.1. Esnaflığa Genel Bakış ve Esnaf Hileleri 52

2.4.2. Bakkal Manav ve Küfeciler 53

2.4.3. Ekmekçi Esnafı 58

2.4.4. Kasaplar 61

2.5. Askerlerin İşlemiş Olduğu Suçlar **65**

2.5.1. Askerlik Alanında Reform Çalışmaları 65

2.5.2. Askerlerin Nizâma Muhalif Hareketleri: Mugâyir-ı Rızâ/Münâfi-i Nizâm-ı Etvâr 70

2.5.3. Firar Suçu 73

2.6. Askerlerin İşlediği Diğer Suçlar **83**

2.6.1. Hırsızlık 83
2.6.2. Cünha 86
2.6.3. Darb ü Cerh ve Katl 88
2.6.4. Suçu Belirtilmemiş Olan Askerler 90
2.7.Eşkıyalık Hareketleri ve Çeşitleri 91
2.7.1. Eşkıyalığın Genel Tanımı ve Gelişimi &Defterden Eşkıyalık Olaylarına Örnekler 91
2.7.2. Haydutluk 98
2.7.3. Kadıkıran Eşkıyaları 100
2.7.4. Diğer Suç ve Suçlular 104
2.7.4.1. Mugayir Ayin 104

3.BÖLÜM

147/A NUMARALI KÜREK MAHKÛMLARI KAYIT DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU

Transkripsiyon 107
SONUÇ 437
ÖNERİLER 439
KAYNAKÇA 440

TABLOLAR LİSTESİ **33**

Tablo1: Şüpheli Hırsızlar 33

Tablo 2: Bireysel Hırsızlılar 40

Tablo 3: Grup Halinde Gerçekleşmiş Hırsızlıklar 41-42

Tablo 4: Katl-i Nüfus ve Beraberindeki Suçlar 50

Tablo 5: Bakkal, Manav ve Küfeci 54-55

Tablo 6: Ekmekçi Esnafı 60-61

Tablo 7: Kasaplar 62

Tablo 8: Askerlerin Nizâma Aykırı Hareketleri 72-73

Tablo 9: Firar ve Firara Tahrik 80-81

Tablo 10: Askerlerin Yaptığı Hırsızlık 85-86

Tablo 11: Askerlerin Cünhası 86

Tablo 12: Askerlerin Darb ü Cerh ve Katl Suçları 89

Tablo 13: Eşkıyalık Olayları 96-97

Tablo 14: Haydutluk 98-99

Tablo15: Kilise Ayinlerinde Mugâyir Hareket Edenler 449

EKLER LİSTESİ **452**

Ek-1: Kadıkıran Aveneleri 452

Ek-2: Cerh-Katl-Mugâyir Hareket-Geşt ü Güzarlık-Sirkat ve Bozuk Ekmek Ürettiği Tespit Edilen Kişilerin Kayıtları 453

Ek-3: Suçlulara Dair Ceza Kaideleri 454

KISALTMALAR

B.: Baskı.

BOA: Başbakanlık Osmanlı Arşivleri.

C.: Cilt.

C.: Cemâziyelâhir.

Ca.: Cemâziyelevvel.

Çev.: Çeviren.

DTA.: Deniz Tarihi Arşivleri

H.: Hicrî.

İA.: İslâm Ansiklopedisi.

L.: Şevvâl.

M.: Miladî

M.: Muharrem.

N.: Ramazan.

R.: Rebîülâhir.

Ra.: Rebîülevvel.

S.: Sâfer.

S.: Sayfa.

Vd.: ve devamı.

Z.: Zilhicce.

Za.: Zilkade.

GİRİŞ

Bu çalışma, H.1248-1258/M.1832/1833-1842/1843 tarihleri arasında merkezi adalet sistemini korumaya çalışan Osmanlı Devleti, toplumunda meydana gelmiş çeşitli suçları ve bu suçlara karşılık alınan önlemleri konu almaktadır. Bahsedilen durumun yazılı ve somut bir örneği olan "147A Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri" çalışmanın ana kaynağını teşkil etmektedir. Defterde, Osmanlı'da suç dünyası bir çerçeveye oturtulurken aynı zamanda da devletin hukukî birimlerinde meydana gelmiş olan değişim-dönüşüm verilmeye çalışılmıştır. Hukukî sürece geçmeden evvel yukarıda bahsi geçen defterin tutulmasına neden olan "suç"un kavramsal olarak açıklanmasına değinmek gerekir.

Suç, tanımı itibariyle nizamın ve mevcut ahlakın dışında davranış sergilemektir. Fıkıhta dar manasıyla suç, iki kelimeyle tabir edilir. Bunlar; cürüm ve cerimedir (Boynukalın, 2009, s.453). İslâm hukukunda suç çeşitlerinden olan bazı cürüm ve cerimeler açıkça belirtilmiştir. Bunlar; dinden dönme, zinâ, delil olmadan zinâ iftirası, hırsızlık, eşkıyalık (yol kesme ve yağma), içki içmek ve insan hayatına kastedilmesi suçlarıdır. Bunların dışında işlenen cürümlerin cezaî karşılığı yetkili idarenin takdirindedir (Zeydan, 1985, s.95). Modern hukuk nazarında ise suç kavramı, her yönüyle irdelenir. Suçun genel teorisi/işleyişi nedir? İşlenen diğer aykırı fiillerden ayırt edici özelliği var mıdır? Suç fiilinin varlığını besleyen unsurlar nelerdir? Bütün bu soruların cevapları, suçu cezalandırılabilir bir fiil haline getirmiştir. Suç, mahiyeti, biçimine ve özüne yönelik olmak üzere iki şekilde ele alınır. Biçimsel olarak; ceza kanunu ile bağı ortaya çıkarılır. Özsel olarak ise ihlal ile yasaklananın nedeni üzerinde durulur (Boynukalın, 2009, s.453-454). Kanunî çerçeveye göre bir eylemin suç kategorisine girebilmesi için "kanunda yazılı" olarak bulunması gerekmektedir (Ekinci, 2014, s.328). Söz konusu yazılı kanunların uygulanması ve kayıt altına alınması ise bir zorunluluk halini almıştır. Çalışmaya konu olan kürek mahkûmlarına ait yargılama kayıtları da böyle bir mecburiyetin ürünü olarak ortaya çıkmıştır.

Kayıtlarda suçun iki farklı aktarım biçimi tespit edilmiştir. Bu durum suçluların yargılanma usullerinin, hak ve hukuklarının teslimi noktasında zamansal değişimi gösterirken; Sultan II. Mahmud döneminden, Sultan Abdülmecid dönemine doğru

hukuki süreçlerdeki değişim ve dönüşümü de göstermektedir (BOA. DTA. TRS.d, 175/2/2, 3/1, 6/3, 9-A/3, 27-A/3, 42/1, 55-A/2, 64/1, 69-A/1, 79/2). Yazıya aktarılan davaların ışığında denilebilir ki; toplumun düzenini bozmaya çalışan, hukuki süreci zora sokan, çevresine insan toplayarak elde ettiği güçle varlığını ispat etmeye çalışan, bir başkasının malına ve canına tecavüz eden neredeyse her kesimden ve her zümreden suça bulaşmış kişiler bulunmaktadır.

Verilere göre suçlu ve suçlulara karşı uygulanan ceza pratiklerinde farklı yollar izlendiğini belirtmek gerekir. Öncelikle suçluya nasihatler edilerek hatasını telafi etmesi için bir şans tanındığı anlaşılır. Burada suçluya yapılan nasihatler devletin çıkarlarına ve toplumsal yaşayışa ayak uydurması yönündedir. Suçlu/suçlular sözlü olarak uyarıldıktan sonra suça meylettiğinde veyahut apaçık bir suç işlediğinde kendisine; nefsini ıslah etmesi için *te'dîb* yani daha açık manasıyla; "edep ve terbiye öğretme, terbiye verme" (Sami, 2011, s.293) amacıyla cezalar verilmiştir. Bu aşamada suçlu/suçlular zorlu bir süreç ile karşılaşmaktadır. Çünkü nefsini ıslah etmek üzere *te'dîb* edilmeye tabi tutulanlar bir yandan özgürlüklerini kısıtlayan bedeni bir bedel öderken aynı zamanda da pişmanlığını ve dürüstlüğünü kanıtlamak zorunda kalmıştır. Böylece "kendü halinde" olacağını kendisinin taahhüt etmesi istenmiştir. Verilerden anlaşıldığı üzere bunun esas amacı uygulanan ceza pratiği kapsamında kendileri için biçilmiş olan ideal insan formuna ulaşabilmelerini sağlamaktır (BOA. DTA. TRS.d, 175/11/4, 33-A/2, 47-A, 75/2, 76/4, 76-A/1, 85-A/3, 77/1, 51/4, 59/3, EK3/1).

Bu çalışmanın yol haritasına kısaca değinmek gerekirse konu başlıkları defterde yer alan suçlu/suçluların meslekî statülerine göre sınıflandırılmış ve bizzat işlemiş oldukları suçlarla bağdaştırılarak hazırlanmıştır. Üç bölümden oluşan bu çalışmanın, birinci bölümünde; defterin verileri ve tutulduğu yıllar göz önüne alınarak işaret edilen dönemin toplumsal, siyasî ve hukukî yapısına değinmeye gayret edilmiştir. Böylelikle toplum zemini hakkında bilgi verilmesi amaçlanmıştır. İkinci bölümde, mahkûmların kayıt defteri merkeze alınarak suç ve suçlulara dair bilgilerin verilmesinin yanında değerlendirmeler de yapılmıştır. Üçüncü bölümde ise defterin transkripsiyonuna yer verilmiştir.

1. Önceki Çalışmalar

Bu çalışmanın ana kaynağı Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri/Osmanlı Arşivlerinde "BOA, DTA.TRS.d, 175" fon koduyla yer alan "147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri"dir. Çalışmaya yön vermesi amacıyla yapılan literatür taramalarında kürek cezasına ilişkin iki adet tez çalışmasına ulaşılmıştır. Bunlardan ilki Hacer Kırlı'nın Yüksek Lisans Tezi olarak hazırladığı "Kürek Cezası ve Osmanlı Uygulaması: 966-981/1558-1574" isimli çalışmasıdır. Tezde, Akdeniz Devletleri'nde ve Osmanlı Devleti'nde yer alan kürek cezasına değinilmektedir. Konuya dair genel bilgiler, kürekçi çeşitleri, cezanın amacı ve mahkûmiyet durumu ele alınmıştır. Özellikle İslam ceza hukuku ile Osmanlı fıkıh mutabakatına göre bir değerlendirme yapılmıştır.

Kürek cezasına ilişkin ikinci tez ise Mustafa Yağlıdere'nin hazırlamış olduğu "624 Numaralı Ayniyat Defterine (H.1266-1271/M.1850-1855) Göre Osmanlı Devleti'nde Uygulanan Kürek Cezası" adlı çalışmasıdır. Burada Osmanlı hukukunun genel yapısına değinilmiş olup; suçlar kanundaki ismiyle başlıklar halinde incelenmiştir. Çalışma, daha çok suç ve ceza odaklı ilerlemiştir.

Yukarıda bahsedilen iki tezin dışında birebir kürek cezasını konu alan Ahmet Kılınç'ın kaleme aldığı "Klasik Dönem Osmanlı Devleti'nde Uygulanan Kürek Cezasının Hukuki Tahlili" adlı makalesi yer almaktadır. Çalışmada, kürek cezasının "tanımı ve ortaya çıkışı" hakkında bilgiler vermiştir. Karşılaştırmalı bir tarih yazım türünü benimseyen yazar; cezanın hukuki süreci, şiddeti, ilkeleri, mahkûmiyet durumu, yargılama mercileri ve infazın tamamlanması hakkında değerlendirmelerde bulunmuştur. Kılınç'ın çalışmasından araştırma sırasında yer yer istifade edilmiştir. Kaya Göktepe tarafından hazırlanan "Osmanlı Devleti'nde Mahkûmların İmar ve İnşa Faaliyetlerinde İstihdamı (1840-1920) adlı makalede, özellikle alternatif bir iş gücü kapsamında mahkûmların çalıştırılmasına, yapım ve onarım hizmetlerine alınma politikalarına değinilmiştir.

Dönemin ana kaynakları arasında sayılan Ahmet Lütfi Efendi'nin *Vak'anüvîs Ahmed Lûtfî Efendi Tarihi*'nin 1,4-5, 6-7-8 numaralı ciltlerinin çalışmaya kaynaklık ettiğini belirtmek gerekir. Yine ana kaynaklar arasında yer alan Ahmed Cevdet Paşa'nın *19. Yüzyılda Osmanlı Devlet Yönetimi-Tezakir* adlı çalışma Seyit Ali

Kahraman tarafından hazırlanmıştır. Dönemin kadı sicillerinden de istifade edilmiştir ki *İstanbul Kadı Sicilleri 88: İstanbul Mahkemesi 154 Numaralı Sicil (H. 1237-1246/M. 1822-1831)* faydalanılan temel kaynaklardandır. Bu kaynaklara ek olarak; Bülent Tanör'e ait Osmanlı-*Türk Anayasal Gelişmeleri (1789-1980)* adlı eser başvuru kaynakları arasında yer almaktadır. Çalışmada eserin Sultan II. Mahmud ve Sultan Abdülmecid dönemi yargı kurumlarına dair değerlendirmelerinden istifade edilmiştir.

Abdülkerim Zeydan'ın tarafından hazırlanan *İslam Hukukuna Giriş* adlı kitap, Yüksel Çelik ile Fatih Yeşil'in yakın zamanda literatüre kazandırmış oldukları *Osmanlı Modernleşmesinde Tereddüt ve Teceddüt Yılları* adlı eserin yanı sıra Sultan II. Mahmud dönemine dair günlük ve siyasi olayları içeren Robert Walsh'ın kaleme aldığı *İrlandalı Bir Vaizin Gözüyle II. Mahmud İstanbul'u* adlı eserler istifade edilen ikincil dereceden kaynaklar arasında yer almaktadır.

Osmanlı'da şikâyetlerin nasıl nizamî bir şekilde yapıldığını ele almış olan Murat Tuğluca'nın *Osmanlı Devlet-Toplum İlişkisinde Şikâyet Mekanizması ve İşleyiş Biçimi* ile Osmanlı'da kurulması öngörülen nizam çabasına ilişkin konuları ele almış olan Çağdaş Sümer'in *Düzenini Arayan Osmanlı* isimli kaynaklara da başvurulmuştur. Kemal H. Karpat'ın *Osmanlı Modernleşmesi Toplum, Kurumsal Değişim ve Nüfus* ile Ali Akyıldız'ın *Osmanlı Bürokrasisi ve Modernleşme* adlı kitapları da referans alınan kaynaklardır.

Seyfi Başkan'ın "17.-18. Yüzyıllar Osmanlı Devleti'nde Düzenin Islahı ya da Modernleşme Perspektifleri: Teklifler, Tedbirler ve Konuya İlişkin Görüşler", Abdullah Taha İmamoğlu ile Veli Karataş'ın hazırladığı "İrâde-i Seniyyeyi Hadislerle Desteklemek: II. Mahmud Dönemi Şeyhülislamlarından Yâsin Abdülvehhâb Efendi ve Hulâsatu'l-Burhan fî İtaati's-Sultan Adlı Risalesi" istifade edilen makaleler arasındadır.

Bu tezin, suç ve ceza pratiklerini açılımlayan; Rafaele Garofalo'nun kaleme aldığı ve çevirmenliğini Tuğçe Uzel'in üstlendiği *Kriminoloji Suç, Suçlu ve Ceza*, Cesare Beccaria'nın yazmış olduğu ve Sami Selçuk'un çevirisini yaptığı *Suçlar ve Cezalar Hakkında*, Kemal Daşçıoğlu'nun "*İskân, Suç ve Ceza Osmanlı'da Sürgün*" adlı kitaplara başvurulmuştur. Ayrıca Rabia Beyza Candan'ın "1840 Tarihli Ceza Kanunname-i Hümayunu İncelemesi", Uriel Heyd-Selâhaddin Eroğlu'nun "Eski

Osmanlı Ceza Hukukunda Kanun ve Şeriat", Koray Ergin'in "Osmanlı Devleti'nde Kanunnamelerden Nizamnamelere Geçiş", İlhan Bulut'un, "İslam ve Osmanlı Ceza Hukukunda Hataen Öldürme Suçu" Mehmet Koç'un "Osmanlı'da Ölüm Cezası Verilen Zina, Hırsızlık, Öldürme ve Yaralama Suçları", Suha Oğuz Baytimur'un "Osmanlı Devleti'nde Hırsızlık Suçları ve Uygulanan Cezalar (1789-1839)" isimli makalelerden de istifade edilmiştir.

Esnafların mevcut düzenleri ve işledikleri suçlara ilişkin; Ahmet Kal'a'nın "İstanbul Esnaf Tarihi Tahlilleri İstanbul Esnaf Birlikleri ve Nizamları", Mehmet Demirtaş'ın *Osmanlı Esnafında Suç ve Ceza*, Ayşen Şatıroğlu ve Oya Okan'ın *Çarşı-Esnaf Kapalı Çarşı*, Engin Taner'in *Osmanlı Esnafı Ticari ve Sosyal Hayat*, Sadık Müfit Bilge'nin *Osmanlı İstanbul'unda Esnaf ve Ticaret* başvurulan kaynaklar arasındadır. İlgili konuya dair, Recep Özdemir'in "Tarihte Tüketici Haklarına Yapılan İlk Kanun: ''Kanunnâme-i İhtisab-ı Bursa'', esnaf nizamına dair Ahmet Kal'a'nın "Osmanlı Esnafı ve Sanayisi Üzerine Yapılan Çalışmalarla İlgili Genel Bir Değerlendirme'', Berna Çaçan Ongun'un ''19. Yüzyıl Ortalarında Osmanlı Esnaf Teşkilatına Bir Örnek: Belgradcık'', Ali Efdal Özkul'un "Osmanlı İdaresi'nde Kıbrıs'ta Kasap Esnafı ve Faaliyetleri", Ahmet Kal'a'nın "19. Yüzyılın İlk Yarısına Kadar İstanbul Kasap Esnafının Organizasyonu" ise istifade edilen makaleler arasındadır.

Tezdeki eşkıyalık hareketleri için kullanılan kaynaklar; Abdülhak Molla'nın kaleme aldığı ve çevirmenliğini Mehmet Yıldız'ın gerçekleştirdiği *Târîh-i Livâ Sultan II. Mahmud'un Portresinden Farklı Bir Kesit* adlı eser günlük edasıyla tutulmuştur. Bu eserin özellikle eşkıyalık hareketlerine dair kayıt altına aldığı bilgilerden faydalanılmıştır. Ayrıca dönemin atmosferinde görülen ve işitilen olayların kaydedilmesi bakımından önemli bir kaynak olarak yerini korumaktadır. Eric J. Hobsbawm'un yazdığı ve çevirmenliğini Osman Akınhay'ın yaptığı *Eşkıyalar*, ile Karen Barkey'in kaleminden çıkan ve çevirmenliğini Zeynep Altok'un üstlendiği *Eşkıyalar ve Devlet Osmanlı Tarzı Devlet Merkezileşmesi* başvurulan kaynaklardır. Bu kaynaklara ek olarak; editörlüğünü Osman Köse'nin üstlendiği *Osmanlı'dan Günümüze Eşkıyalık ve Terör* adlı kitabın içerisinden; Tuncer Baykara'nın *Zeybekler Eşkıya mı İdiler?*, Cihan Özgün'ün *19. Yüzyılın İkinci Yarısında Aydın Sancağı'nda Eşkıyalık Hareketleri Üzerine Gözlemler*, Mehmet Ali Ünal'ın *Devlet İçi İktidar*

Mücadelesinin Bir Unsuru Olarak Eşkıyalık ve Ayrılıkçı Hareketler isimli bölümlerine başvurulmuştur. Ayrıca Şerif Korkmaz'ın "Âsi ve Eşkıya: Delilbaşı Kadıkıran Mehmed Ağa 1825-1834", Murat Pıçak'ın "Eşkıyaların Merkezi Devlet ve Feodal Otoritelerle İlişkileri", Ahmet Gündüz'ün "XIX. Yüzyılda Ortaya Çıkan Mısır Meselesi ve Kadı Kıran Olayı", Efkan Uzun'un "Osmanlı Ülkesinde Görülen İsyan ve Eşkıyalık Olayları Karşısında Alınan Bazı Tedbirler Hakkında Bir Değerlendirme", Mehmet Karataş'ın "'XVIII-XIX. Yüzyıllarda Diyarbakır ve Çevresindeki Bazı Eşkıyalık Hareketlerine Karşı Osmanlı Devleti'nin Aldığı Tedbirler'' adlı makalelerden istifade edilmiştir.

Osmanlı'da askerî yapı ve askerî personellerin işledikleri suçlara ilişkin başvurulan kaynaklar; Gabor Ágoston'un yazmış olduğu ve çevirisini Kahraman Şakul'un yaptığı *Barut Top ve Tüfek Osmanlı İmparatorluğu'nda Askerî Güç ve Silah Sanayisi*, Erhan Afyoncu-Uğur Demir ve Ahmet Önal'ın hazırladığı *Osmanlı İmparatorluğu'nda Askeri İsyanlar ve Darbeler*, Polat Safi'nin *Millî İstihbarat Teşkilâtı 1826-2023*, Yücel Karadaş'ın *Osmanlı Ordusunda Modernizasyon ve Demodernizasyon 1826-1918* adlı kaynakların konuya dair birikimlerinden yararlanılmıştır. Tezdeki isyanlara kaynaklık eden Ferit Erden Boray'ın yazdığı *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e İsyanlar* isimli kaynağa da başvurulmuştur.

Dönem içinde askerî kolda yapılan iyileştirmelere dair; Evren Gökçe'nin "Asakir-i Mansure-i Muhammediye Ordusuna Asker Alımı (Hamid Sancağı ve Isparta Örneği)", Sadık Çetin ve Ayhan Doğan'ın hazırlamış olduğu "Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye Ordusunun Kurulması ve Amasya'ya Yansımaları", Salim Aydüz'ün "Osmanlı Askerî Teknoloji Tarihi: Ateşli Silâhlar", Sibel Kavaklı Kundakçı'nın "Yeniçeri Ocağı'nın Kaldırılmasından Sonra Devam Eden "Yeniçerilik Gayretkeşliği" Üzerine Bazı Düşünceler", Hamiyet Sezer'in "Yeniçeri Ocağının Kaldırılışının Taşraya Yansıması (1826-1827)", Olgun Değirmenci ile Alkın Karakurumer'in "Askeri Ceza Kanunu'nda Düzenlenen Firar Suçlarının Osmanlı'dan Günümüze Tarihsel Gelişimi" isimli eserler kullanılan kaynaklar arasındadır.

Defterdeki ceza tiplerinden biri olan "tomruk" hakkında Zekeriya Işık'ın *Kanun ve Şeyh Osmanlı Toplumunda Sûfîlerin İdare ve Mahkemeyle İmtihanı* adlı kitabı istifade edilenler arasındadır.

Gereç ve Yöntem

Bu tez ile H.1248-1258/M.1832/1833-1842/1843 tarihleri arasında, kürek mahkûmu olarak cezalandırılan kişi veya gruplar üzerinden dönemin suçlu profilini, suç türlerini ve suç mahallerinin tespit ve analizi hedeflenmektedir. Bununla birlikte devletin cezaî uygulamalarının caydırıcılığı, suç oranlarındaki artış ve azalışa etkisinin ortaya çıkarılması öngörülmektedir.

Belgelerin transkripsiyonu ile, yıllara göre bir tasniflemeye gidilmiştir. Söz konusu tasnif; suçun türü, mahalli, suç aletleri, ceza türleri gibi alt başlıklara göre yapılmıştır. Her bir dosyadaki veriler, konu bütünlüğüne bağlı olarak başlıklandırılmış ve literatürdeki telif eserlerden istifade edilerek bir çözümleme yapılmıştır. Belgelerin sunumuna göre nitel ve nicel değerlendirme ise göz ardı edilmemiştir. Böylelikle incelenen defterden yola çıkılarak Osmanlı Devleti'nde işlenen suçlar ve suçların yoğunlaştığı mahaller, suçluların statüleri, hangi suçlara ağırlıklı olarak kürek cezasının verildiği, af konusunda takip edilen yöntem hakkında çıkarımlar yapmak mümkün olabilmiştir.

2. 147/A Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri'nin Tanıtımı

147/A Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri, H.1248-1258/M.1832/1833-1842/1843 yılları arasında kürek cezasına çarptırılan suç ve suçluların; ceza ve tahliye süreçleri de göz önüne alındığında defterin tarih aralığı 1843'e kadar uzanmaktadır (BOA. DTA. TRS.d, 175/87-A/3).

Defter, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri/Millî Savunma Bakanlığı Askeri Tarih Arşivi kataloğu içerisinde; Başbakanlık Osmanlı Arşivi/Tersane-i Amire (DTA.TRS.d) fonlarıyla kayıtlıdır. Adı geçen defterin sıra numarası ise 00175, envanter numarası da 206 olarak belirtilmiştir. Defterin ebadı (mm), 195x535'tir. Defterin orijinal nüshası ciltli ve koyu kahve renginde bir kapağa sahip olup üzerine yapıştırılmış etikette "Deniz Arşivi" yazmaktadır. Diğer bilgiler ise sırasıyla aşağıdaki gibidir.

-Dairesi: Tersane (mavi ile yazılmıştır).

-Aidiyeti: Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri (mavi kalemle yazılmıştır).

-Özel No: (mavi ile) "5" (yazılmış ve üzerine kırmızı ile çarpı atılmıştır.)

-Genel No: 147/A (mavi ile yazılmıştır).

-Hicrî: 1248-1256 (mavi ile yazılmıştır).

-Rumî: Bu kısım boş bırakılmıştır.

Defter üzerine yapıştırılmış etikette Deniz Müzesi başlığı altında bazı hususlara temas edilmiştir. Dikkat çekilen hususlardan biri; *Defter içindeki tarihî, askerî, içtimaî ve özlük haklarını kapsayan konular kırmızı kalemle kare içerisine alınmış ve hangi sayfada oldukları, kısaca konu başlıklarıyla yazılmıştır* şeklinde düşülen nottur. Ayrıca "mühim not" olarak belirtilen yerde ise *bu tarihlerde mahkûmlar küreğe konulmayarak kendilerine cezaen (Donanma-yı Hümâyûna) vazife verilmektedir. Bu bakımdan araştırmacılara tamamının tetkiki tavsiye olunur* şeklinde not düşülmüştür. Defterdeki bilgi formuna göre numaralandırma varak usulüne göre yapılmıştır. Defterde, ayların yazımında genellikle kısaltmalar tercih edilmiştir. Örneğin; Receb (ب), Ramazan (ن) ile gösterilmiştir.

Defter, toplamda 120 varaktan oluşmaktadır. Yazı türü olarak Rik'a hattı kullanılmıştır. Varaklar, 1A, 2; 2A, 3; 3A, 4; 4A, 5… şeklindeki bir sıralamayı takip ederek ilerler. "A" ile belirtilen varaklar genellikle defterin sağ tarafındaki sayfaya konur. Defterin sol tarafındaki sayfalar ise herhangi bir harf kullanılmadan sadece sayılarla gösterilmiştir. 1A'dan başlayarak 119A numaralı varaka kadar numaralandırmalar sağ ve sol üst kısımlara yazılmışken 119A'dan sonraki varakalarda ise numaralandırmalar alt kısımdan devam eder. Sayım ve sınıflandırmada kolaylık sağlaması amacıyla her bir dava kaydına ayrıca numara verilmiştir. Örneğin, 1A numaralı varaktaki numarasız her bir davaya; 1-A/1, 1-A/2, 1-A/3, 1-A/4…şeklindeki gibi bir numaralandırma usulü tercih edilmiştir. Bu hesapla deflerdeki toplam kayıt sayısı 909'dur. Bu sayının yaklaşık 152'si derkenarlardan oluşmaktadır.

Kayıtlarda ceza ve tahliyeleri içeren davaların dışında katl-i nüfus, sirkat, cünha suçlarına ilişkin cezaî uygulamayı konu alan 3 adet kayıt mevcuttur. Ayrıca 13

adet boş varak bulunmaktadır. Boş varakların numaraları, 26-A, 39-40, 83-A, 88-111, 112-115, 116-117, 118A,119,120'dir. Defterin son varakları ise Ek1 varak 19, Ek2 varak 19, Ek3 varak 78, Ek4 varak 84 şeklinde kaydedilmiştir. Kayıtların her biri bir veya birden fazla suçlunun dahil olduğu davaları kapsarken 18A, 19, 19A, 20 numaralı varaklarda ise bir suça toplu halde karışanların davaları yer alır.

1. BÖLÜM

II. MAHMUD ve SULTAN ABDÜLMECİD DÖNEMİ DEVLET-TOPLUM İLİŞKİLERİ

Bu bölüm ve çalışmanın diğer bölümleri "Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri"nin tutulduğu tarihler göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Defterdeki suç ve suçlu kayıtları incelendiğinde daha çok II. Mahmud döneminde kaydın alındığı tespit edilmiştir. Sultan Abdülmecid Efendi döneminin ise saltanatının ilk birkaç yılına denk geldiği anlaşılmıştır. Dolayısıyla defterde işaret edilen yıllar içerisindeki II. Mahmud ve Sultan Abdülmecid dönemine dair düzen, toplum ve yine defterin işaret ettiği kanunlara değinilmiştir.

1.1.II. Mahmud Dönemi

1.1.1. II. Mahmud ve İdeal Düzenin Oluşumu

Osmanlı'da ideal bir devlet ve toplum yaratma arayışında olan II. Mahmud ve dönemini anlayabilmek için devletin iç dinamiklerine bakılması gerekir. Bu devir itibariyle Osmanlı reform ajandasını güncellenmesi, içinde bulunulan şartların bir daha gözden geçirilme gereği, III. Selim'in bıraktığı miras, devlet bekası problemi ve oluşturulmak istenen ideal düzen (Çelik vd., 2023, s.123) üzerine tartışmalar yoğunlaşacaktır.

Henüz şehzâde iken II. Mahmud'un kişiliği III. Selim'in saltanat yıllarında oluşmaya başlamıştı. III. Selim, Mahmud'u kendi evladı gibi yetiştirmiş; devlet yönetimindeki kabiliyetiyle de Ona rol model olmuştu. Selim'in kendi evladı olmadığından tüm dikkatini Şehzâde Mahmud'un üzerinde toplamıştı çünkü kendisinden sonra hanedanın devam etmesi gerekiyordu. III. Selim için Şehzâde Mahmud'u görünür kılan en önemli şey oldukça yetenekli olmasıydı. Padişah, öğretici/eğitici kimliğiyle Onun için seferber olmuş ve Onu kafes disiplininden uzak tutmuştu (Öztuna, 2019, s.19-20).

III. Selim'in, zengin sanatsal yönü, devlet politikasındaki köklü değişim hamlelerini içeren planlarıyla devleti merkezîleştirme çabasını (Açoğlu vd., 2019, s.38; Andıç, 2014, s.17), en iyi anlayabilecek hatta gerekirse eski düzeni kaldırıp yeni bir düzen kurabilecek kişi; Şehzâde Mustafa değil, Şehzâde Mahmud idi. Çünkü Mahmud; kavrama gücü yüksek, bilgili, mizah sever, "tenkitlere açık" tam bir taht

adamıydı (Öztuna, 2019, s.19-20). Tüm bunlar, II. Mahmud'un kişiliğinde toplanan olumlu unsurlardı. Özellikle III. Selim'in gelenekçi yaklaşımdan ziyade modern usullerle bulduğu çözümler ve bu uğurda yapacağı hamlelerle ve bir gelecek tasavvuru vardı (Başkan, 2022, s. 371). Ancak üzerinde titizlikle durduğu yeni ordu çabasına sürekli ket vuruluyordu. Bilhassa yeniçerilerin "biz gâvur işi talim etmeyiz, Frenk üniforması giymeyiz, şeriat elden gidiyor" şeklinde karşı çıkmaları en büyük engeldi. Bu tarz avazlarla çok kolay bir şekilde kendilerine destek verecek tebaayı bir arada toplayabiliyorlardı. Hatta Kabakçı Mustafa'yı da yanlarına alarak "Topkapı Sarayı'nı basıp" ve III. Selim'i tahtından etmişlerdi (Andıç, 2014, s.43). Onlara göre III. Selim, gâvurları adeta taklit ediyordu. Bu gibi söylemlerle, devletin bekası için yapılacak olan değişimlere karşı bakış açılarını da açığa çıkarmışlardı (İnce, 2008, s.283). Benimsemedikleri bir durumla karşılaştıklarında "istemezük" demeleri yeterliydi. Bu söylemle, devletin tahtına kimin oturacağına Yeniçeriler karar veriyordu. Eğer tahta oturan padişahı istemiyorlarsa "istemezük" diyerek O'nu tahtından edebiliyorlardı. Bu açık bir direniş haliydi (Andıç, 2014, s.43). Tüm bunların arkasında, güçlü bir kol vardı ki; o da idareyi elinde tutan, *Şeyhülislam Topal Atâullah Efendi* idi. Bir de bir araya getirdiği zorbalar vardı tabi. Bu iki gücün birleşimi, mevcut idareye karşı her an hazır bir cephe kurmaya müteşekkildi (Öztuna, 2019, s.39).

Şehzâde Mahmud döneminde, Osmanlı'nın XIX. yüzyıl manzarası hiç istikrarlı ve iç açıcı değildi. Yenilgilerle beraber kaybedilen topraklar, Osmanlı'nın mevcut dünya siyasetini takip edemeyip; yerinde saymaya başlaması, Fransız İhtilali'nin acı tesirinin hızla yayılması devletin gücünü git gide gemliyordu (Gülsoy, 1993, s.13). Tüm bu olumsuzluklar içinde elbette II. Mahmud'un tahta geçiş süreci de sıkıntılı geçmişti (Hayta vd., 2020, s.97). II. Mahmud'un kaderi, öyle bir kaos ortamında tayin edilmişti ki; III. Selim'in canını kurtaramamış, kendi canını kurtarabilmek için elinde kılıçla beklemişti. II. Mahmud'un, yaşamı "bir iki dakikalık zaman kazanılmasına bağlıydı." Bu konuda, O'na zaman kazandıran kişi; "hizmetkarlarından olan Cevrî Kalfa'ydı." Cevrî Kalfa, mangalda bulunan *kızgın külleri kürekleyip;* II. Mahmud'u öldürmeye gelenlerin gözlerine doğru serpmişti. Bu sayede, Şehzâde Mahmud'un bacadan dama çıkmasını sağlamıştı ve Mahmud, *Ebe Selim'in fırlattığı hançerle* yara almış olsa da Tayyar Efendi'yle başka ağaların

dayadıkları merdiven sayesinde sarayın avlusuna inmeyi başarmıştı (Öztuna, 2019, s.41).

Yukarıda belirtilmiş olan tüm bu zorlukları bizzat hem gözlemlemiş hem de bu duruma göğüs germiş olan Mahmud; tahta çıkar çıkmaz, amcazadesinin öğretilerinden fazlasıyla etkilenmiş hatta; hatalarından kendisi için gerekli dersi çıkarmıştı. Bu uğurda, ilk işi III. Selim'in planlayıp gerçekleştiremediği reformları hayata geçirmekti. Elbette bu kolay değildi. Bunun için de reformlara engel teşkil edecek unsurları ortadan kaldırmak oldukça önemliydi (Kunt vd., 1993, s.89). Hanedanlık, yapılacak olan reformların; kamuoyu tarafından kabul görmesi ve yanlış anlaşılmaların bertaraf edilmesi için harekete geçmişti. Böylelikle algı yönetimi idaresini ele almış ve basına da büyük bir rol biçmişti (Lewis,2002/2023, s.64-65). *13 Ekim 1831'de Fransızca ve Türkçe olarak* yayımlanan gazetenin tanıtımında; padişahın, halkının huzur ve güvenliğine hassasiyetle önem verdiğini, farazî ve kurgusal fikirlerden, yersiz korkulardan, cahilce söylemlerden uzak kalınmasını ayrıca hükümet işlerini sekteye uğratacak *sâiklere* karşı da gerekli tedbirlerin alınacağı konusunda her an hazır olduklarını belirten sözlere yer verilmiştir (Walsh, 2021, s.414). Böylelikle II. Mahmud, yanlış anlaşılmalara mahal vermeden hem batı ülkelerine hem de "kendi kamuoyuna" kendini daha iyi ifade edebilecekti. Yayım yolu, II. Mahmud'un iktidarını pekiştirecek bir hamle niteliğindedir (Yazıcı, 2010, s.490). *Takvim-i Vekâyi*'nin özellikle iktidarın tüm birimlerine ulaşılması hedeflenmişti. "Paşalık bölgelerinde" ve orada yaşayan insanların bilgi edinmesi için belli sayıdaki gazeteye abonelik şart koşulmuştu. II. Mahmud'un kendisi de "gazeteye" alâka göstermiş bazı zamanlarda "bir başmakale" ile katkı sağlamıştı. Gazete, haberlerini dikkatle dinleyen halkın her şeyden çok ilk merak ettiği şey kendileridir. Çünkü gazetenin asıl editörü sultanın kendisiydi. O'nun biri hakkındaki düşünceleri çok önemliydi. Yani herkes padişah gözünden imajını merak etmeye başladı (Walsh, 2021, s.415-417). Yine gazeteler aracılığıyla her şeyin idare kontrolünde olduğunu alınan tedbirlerin yanında temel ihtiyaç fiyatlarının, maaşlara yapılan zamların da duyurusu yapılmıştı. Tüm bunlar halkı temel anlamda ilgilendiren konulardı. Bu konulara ek olarak II. Mahmud, *Yeniçeri Ocağı'nın* kaldırılması gerekliliğiyle ilgili toplumun nabzını ölçen birtakım propaganda vâri düşüncelere de yer vermişti. Böylelikle kendi kitlesinin tepkilerini kolaylıkla ölçmeyi hedeflemişti (Beydilli, 2002, s.354).

İdeal düzen zeminini en iyi şekilde oturtmaya çalışan II. Mahmud, reformlara muhalefet olabilecek ricâl ile tebaasının söylem ve davranışlarını çeşitli şiddet uygulamalarıyla da önlemeye çalışmıştı. Hatta bu uğurda gerektiğinde infazlarına dahi olur vermişti (İnce, 2017, s.435). Gayet planlı ve kararlı bir şekilde ilerleyen II. Mahmud, kendi iktidarına sağlam bir zemin hazırlamak için hayatını *ve* "saltanatını borçlu olduğu Alemdar Mustafa Paşa'ya sadaret mührünü teslim etmiş" (Ortaylı, 2017, s.40) böylece Alemdar, Mahmud devrinin ilk sadrazamı olmuştu. Sadrazam olmasının tek nedeni, II. Mahmud'un; ona borçlu olması değildi. Asıl sebep, Alemdar'ın "askerî gücü" temsil etmesiydi çünkü Alemdar, taşradaki mühim feodallerdendi. O'nun sayesinde hem III. Selim'in katilleri bulunup cezalandırılacaktı hem de önemli bir sorun olan "âyanlık" kurumsal bir çözüme kavuşacaktı (Kunt vd., 1993, s.89). Bahsi geçen bu çözümlerden sonra II. Mahmud, iktidarı pekişince hem Alemdar'ı hem de âyanlarla imzalanmış olan Sened-i İttifak'ı bir hamleyle yok edecekti. Kendisi, III. Selim'in öğretilerinden beslenerek yola çıkmış olsa da kendi yolunu çizmişti. Eğer, "yumuşak ve kararsız" bir tutum ile yaklaşacak olursa; reformlarının anlaşılamayacağını biliyordu. Bu yüzden oldukça sert ve cezrî yöntemlerle yeni bir reform anlayışı geliştirmişti. Elbette, devleti idare etme tutumu da bu şekilde devam etmişti. Her ne yapacaksa bunu kararlılıkla ve ustaca yapmalıydı (Tanör, 2004, s.64-65). En önemlisi de "uygun zamanı" beklemeliydi. II. Mahmud'un politika parolası şu üç kelimeyle; zaman-zemin ve zuhur şeklinde ifade edilirse yanlış olmaz (Ortaylı, 2017, s.43).

Osmanlı toplumunda Yunan meselesinden dolayı güvenlik sorunları meydana gelmişti. Toplumsal güvenliği sağlaması gereken Yeniçeriler, nâ-kabil tavırlarıyla topluma zarar vermeye başlamış ve devlet nazarında bazı tedbirlerin alınmasına neden olmuştu (Lûtfî, 1999, s.6-7). II. Mahmud, ordudaki gözlemleri sonucunda; Yeniçeriler'in olası bir *harp halinde* pek başarılı olmayacaklarına kanaat getirmişti çünkü ordu "talim ve terbiyeden" uzaktı. Bu durumu, gerekli gördüğü birimlerle (*ulema-ricâl-ocak ağaları*) de istişare ederek hem nabız yoklamış hem de ocağa bir dirlik *düzen* verme çabasına girişmişti (Hayta vd., 2020, s.99). Emin adımlarla ilerleyen II. Mahmud, ideal düzenin hayat sahasını genişletecek olan birtakım kanunlar hayata geçirmeyi planlamıştı. Bu sayede reformlarına bir uygulama sahası açmış

olacak ve en nihayetinde merkeziyetçilik yönündeki adımlar da birer birer atılarak II. Mahmud'un önünü açacaktı (Tanör, 2004, s.66). Özellikle yasaların gücü bu anlamda oldukça önemliydi çünkü aynı coğrafyada olup fakat birbirinden "bağımsız ve ayrı yaşayan insanların" birleşme şartlarını belirleyip; buradan hareketle bir toplum çerçevesi çizecekti (Beccaria, 1764/2022, s.25). Padişah, bu şekilde ilerleyerek; hanedanlığın bekâ meselesini çözmeyi hedeflemişti (Ayverdi, 1978, s.300).

1.1.2. II. Mahmud'un İdeal Tebaası

Toplum, fertlerin bir araya gelmesiyle oluşmaktadır. Her birey, hür ve eşit bir şekilde dünyaya gelir fakat bu durum; XIX. asrın ortalarına kadar farklı bir seyir halindeydi. Daha doğrusu kölelik anlayışının kaldırılmasına kadar böyleydi (Kütükoğlu, 2020, s.1). Osmanlı toplum yapısı da tıpkı bu şekilde biçimlenmişti. Bu biçim, *erkân-ı erba'a* formülüyle daha açık bir hale gelmişti. Bahsi geçen formül, Osmanlı Devleti'nin toplumsal yapısında; toplumu oluşturan "yöneten ve yönetilen" unsurların "sosyal ve hukuki" konumlarıyla "toplumsal rollerin izahını" temsil etmekteydi (Tuğluca, 2020, s.21-22). Peki, toplumsal rolleri üstlenmiş olanlar kimlerdi? Aslında "hür insanlar" olarak adlandırılmış olan, idareci, bürokrat, din adamı, esnaf, tüccar ve köylülerdi. Bir de hür insanların dışında tutulmuş olan köleler vardı. Onlar, tüm hakları ellerinden alınmış olanlar olarak hayatına devam etmiş Osmanlı toplumunun birer gerçeğiydi (Kütükoğlu, 2020, s.1-2). Zemini bu şekilde tasarlanmış olan bir devlette, toplumsal rollerin, sekteye uğramadan belirli bir düzende gerçekleşmesi gerekiyordu. Bunun için de istenen bir tebaa profili belirlenmişti. Bahsi geçen bu profilin özelliklerine göre bir Osmanlı tebaası: *Mugâyir-i rızâ, münâfî-i nizâm-ı etvâr, hilâf-ı rızâ-yi sû-i hareket, nâ-becâ* gibi muhalefet olma, toplumsal huzuru bozucu, uygun olmayan davranışlardan uzak olmalıydı (BOA. DTA. TRS.d, 175/2/1, 10/1, 40-A/4, 11-A/3). Ayrıca ne olursa olsun *kendü ırz edebine mukayyed* olup kendisini "mûhiş" diğer manasıyla "korku ve dehşet veren, korkutan ürküten" (Devellioğlu, 2016, s.784) "kelam ile ihâfeden," *hile ile tezvir* diğer bir deyişle sahtekarlık ve yalandan (Sami, 2011, s.316) sakınan yani kısaca; *kendü halinde olub* topluma ayak uydurmalıydı. Bu ifade mevcut defterde çokça zikredilmiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/38/4, 38-A/1, 43/5).

Toplum içerisinde "nezaketi" pek önemseyen II. Mahmud, "genel ahlak" ilkelerini fermanlarıyla çokça dile getirmiş özellikle "sokaklarda" uygun olmayan hareketlerden kaçınılması gerektiğini belirtmişti (Walsh, 2021, s.137). Padişahın aldığı önlemlerden bir diğeri de Hristiyanların mezhep değiştirme konusuydu. Olası bir dinî propagandaya mahal vermemek için yayınlamış olduğu bir fermanla "Hristiyanların mezhep" değişikliğine yasak getirmişti (Armaoğlu, 2021, s.21). Böylece Osmanlı'da, istenen tebaa profili açığa çıkmıştı. Hanedanlık, adalet temelini; istenen tebaa profilinin etrafında şekillendirmişti. Dolayısıyla oluşturulmuş olan kanunların da ana teması buydu. Tebaa, farklı fikre, düşünceye sahip hatta farklı meslekleri icra etse de bir arada uyum içinde yaşamalıydı. Bu uyum dengesini sağlamak devletin yegâne göreviydi. Fakat şunu belirtmekte fayda var ki II. Mahmud'un, bu uğurda yapacağı yeniliklerinin amacı hükümdarla tebaa arasında "yeni münasebetler kurmak" değil aksine gücüne güç katmaktı (Karal, 2022, s.143).

Yukarıda bahsedilenler bir arada yaşamanın gerekliliklerindendi. Fakat yeni düzene ayak uydurabilmek için daha fazlasına ihtiyaç vardı. Mesela bir Osmanlı efendisinin lisan bilmesi şarttı ama toplum nazarında Batı yaşamı ve lisanları pek beğenilmezdi. Makbul lisanlar arasında "Arapça ve Farsça" yer alırdı (Kunt vd., 1993, s.110). *Bir Türk'*ün, baba dilinden gayrı farklı bir lisan öğrenmesi demek *suç* işlemekle eşdeğerdi. Bunun sonucu da oldukça ağırdı çünkü kişinin itibarı zedelenirdi. Hatta *soysuz bir Müslüman olarak* yaftalanırdı (Walsh, 2021, s.219). Bu düşüncenin bir an önce değişmesi gerekiyordu çünkü *Batı* ile temaslarda tercümanlık yapanlar yine Avrupa elçiliklerinin emrinde olan tercümanlar idi (Kunt vd., 1993, s.110). Özellikle meydana gelen Yunan isyanı nedeniyle *Rum* prenslerine "Babıâli tercümanlığı" kapısının kapatılmasına neden olmuş haliyle bu durum Osmanlılar için lisan öğrenmeyi zorunlu hale getirmişti (Walsh, 2021, s.219) Tam da bu noktada II. Mahmud, bir padişah olarak üzerine düşen görevi yapmış ve en başta kendisi olmak üzere diğer Müslümanların da lisan öğrenmesi için harekete geçmişti. Kendi kitlesine bir rol model olarak lisan öğrenme işinin mühim ve gerekli olduğunu göstermişti. Tüm bunların yanında Padişah, kendi yaşam biçiminde de değişiklikler yaparak reformlarına daha görünür bir form vermişti. Bunun için "sakalını" kısaltmış, "Mısır tarzı setre ve pantolon giymeye başlamıştı." Hatta Avrupai kutlamalar dahi yapmış, davetlere de icâbet etmişti (Kunt vd., 1993, s.110-111). Özellikle giyim kuşam

anlamında değişimin yaşanması gerekiyordu fakat Osmanlı'da yüzyıllardan beri neredeyse hiç değişim göstermeyen kılık-kıyafet düzeni de Batı modasıyla buluşmuş "melez bir stil" olarak değişim köşesindeki yerini almıştır. Zorunlu bir biçimde önce memurlarla başlamış olan bu yenilik zamanla "toplumun" tamamına sirayet etmişti. Sonraki senelerde ise kadınlar da giyim kuşam akımına katılmaya başlamıştı (Çilli, 2023, s.36). Artık gözle görünür hale gelmiş olan bu yenilikler II. Mahmud'un emeklerinin karşılığı idi. Padişahın bizzat değişikliklere önayak olması ve daha net bir örnek tavır sergilemiş olması "gelenek karşıtı görüş" olarak görülen "yenilik ve değişim hareketinin ruhunu değiştirmişti." Böylece yapılması düşünülen yenilikler gelişim olarak algılanmaya başlanmıştı. Bu II. Mahmud reformlarının ilerleme kaydetmesi demekti. Gelişim için belirlenen tek yol hatta gelişimin kapısını iyice aralayacak "tek anahtar da Avrupa'ydı" (Karpat, 2023, s.81-82). Bu uğurda topluma çevrilen sert bakış zamanla, "otorite ve güçle donatılmış," baskı ve "zorbalığın" tesiriyle ideal toplum için tasarlanmış olan felsefi kavramları "boğup yok" etmişti (Beccaria, 1764/2022, s.56).

1.1.3. II. Mahmud Dönemi Hukukî Zemin

Osmanlı'nın XIX. yüzyılda değişim ve "anayasa hareketlerinin nedenleri" devlet düzeni ve devlet-toplum ilişkilerinin bir sonucuydu. Özellikle XVII. ve XVIII. yüzyıllardaki iktisadî çöküş buna bağılı olarak mevcut düzenin bozulmaya başlaması, taşralarda tahakküm ve yükümlülüğün artması, geleneksel devlet sisteminin bu sorunları gidermede yetersiz gelmeye başlaması nedenler arasındaydı (Tanör, 2004, s.21-22). Bahsi geçen bu bir dizi sebep yönetim ile yönetilenler arasında bir denge sorunu meydana getirmişti (Tanör, 2004, s.25).

Aynı toplumun fertleri, "karşılıklı" etkileşim halinde yaşayarak eylemlerini icra eder. Her fert bir diğer ferdin beklentilerini hesaplayarak hareket eder. Beklenilen hareketler, kurumlar aracılığıyla daha standart hale gelmeye başlar (Mills, 2019, s.46). Bu sebeple Osmanlı'nın hukuksal çerçevesi de Şer'î ve örfî kanunlarla örülmüştü. Hukuk sistemi gereği; bu iki kıstası bir arada tutmaya çalışırken aynı zamanda kanunlara esneklik payı vermeyi de ihmal etmemişti. Böylece kanunların, kullanışlılığı sağlanmıştı (Ergin, 2016, s.5-6) Her iki kanunu, devlet bünyesinde barındırmak bu konuda ustalık gerektirirdi çünkü iki kanunun zemini, amacı, mahiyeti oldukça

farklıydı. Dolaysıyla kanunlara bakış açısı da böyle olacaktı. Müslüman kesimin bakışında, Şer'î kanunlarla yönetilmek; "bu dünyada ve öbür dünyada kemâle ve saadete" erişmekle taçlandırılmaktır. Diğer kanun ise daha çok bir sınır olarak görülmüştü. Bu sınır ise yalnızca bir makam işgali olarak değerlendiriliyordu (Heyd, vd.,1983, s.642). Kanunlara genel algı bu yöndeydi.

Kanunların işleyişi ve toplumsal düzenin aksamaması adına bir zamanlar devletin gidişat mekanizması "Divân-ı Hümâyûn" aracılığıyla sağlanıyordu (Seyitdanlıoğlu, 1999, s.16). Toplumsal huzuru bozucu durumlar olduğu vakit, şikayetler "herhangi bir hukuki ve idari" engel olmadan yapılabiliyordu. Elbette tüm şikayetler bireysel veya toplu halde gerçekleşmiyordu bazen "duyum vasıtasıyla" da şikayetler yapılabiliyordu. Bu vesile ile hanedanlık, belirlenmiş olan kanunlara uyulup uyulmadığı kanaatine varabiliyordu. Olası bir durumda devlet denetleme yetkisini kullanmak için harekete geçiyordu (Tuğluca, 2020, s.21-22). Fakat toplum yararı için içtima olunan bu kurum, bir süre sonra ehemmiyetini kaybetmiş ve yerine Meşveret Meclisi faaliyet göstermeye başlamıştı (Seyitdanlıoğlu, 1999, s.16). Bir "tanışma ve söyleşme" yeri olan (Sami, 2011, s.1042) ve buna binaen fikir alışverişinin yapıldığı Meşveret Meclisi; II. Mahmud'un saltanatında özellikle 1808 ile 1839'a kadar oldukça sık başvurulan bir yerdi. Meclis, ihtiyaç dahilinde toplanırdı. Toplanma şekli ise padişahın *bir hatt-ı hümâyûnuna* bağlıydı. Daha doğrusu bu şekilde içtimâ edilirdi. Toplantıya padişah katılmadığında sadrazam başkanlık ederdi. "Şeyhülislam, kaptan paşa, kadıaskerler, vezirler," diğer yüksek mevkideki ricâller ve "ulemâ temsilcileri" meclisin üyeleri olarak katılım sağlardı (Seyitdanlıoğlu, 1999, s.17). Özellikle de hanedanlık bürokrasisinin üç ana öğesi olan "kalemiye, seyfiye ve ilmiyenin" katılması oldukça önemliydi. Mecliste, ele alınacak konuyu; bu üç birimin de kendi içinde değerlendirip, tartışması istenirdi (Erdoğan, 2017, s.464). Meclis gündemi de bir konu sınırlı tutulurdu (Seyitdanlıoğlu, 1999, s.17).

1836'da yapılan yeniliklerin ışığında, Meşveret Meclisi; kurulmuş olan nezaretler ile birlikte batılı bir forma dönüşmeye başlamıştı bu sayede idari anlamda kurumsallaşmanın yolu açılmıştı (Erdoğan, 2017, s.465). Artık *Meşveret* Meclisi, yerini "Meclis-i Vükelâya" bırakmıştı (Akyıldız, 2012, s.42) çünkü zaman içerisinde Osmanlı'da hükümet işleri karmaşık bir hal almaya başlamış ve "Batı usulü nezaretlerin kurulmasını" zorunlu kılmıştı. Bu da hükümet işlerinde kolaylık

sağlaması açısından oldukça önemliydi (Solnon, 2021, s.512). 1836 yılında "Sadaret kethüdalığı" önce "Umur-ı Mülkiye Nezâreti'ne" daha sonra "Nezâret-i Dahiliyeye" dönüştürülmüştü. "Reisülküttaplık" ise "Nezâret-i Hariciye" olmuştu. Devamında "Nezâret-i Deavi" kurulmuş fakat sonrasında Nezâret-i Adliye olarak varlığını devam ettirmişti. Zamanla işlevleri artmış olan *Mukataat* veya *Mansure Hazinesi* de ismen bir değişikliğe uğramış ve "Nezâret-i Umur-ı Maliye" olarak varlığını sürdürmüştü (Kunt vd., 1993, s.114-115). Askerî konuların istişare edilebilmesi için "Dâr-ı Şûrâ-yı Askerî," hükümet işlerinin görüşülmesi adına da "Dâr-ı Şûrâ-yı Bâb-ı Âlî" kurulmuştu. Adı geçen tüm bu kurumların tek merkezde yönetilmesi gerektiğinden bunun için de "Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye" adıyla bir meclis kurulmuştu. Bu merkezi meclisin "Tanzimat-ı Hayriyye'nin müzâkeresine mübâşeret" etmesi yani başlaması (Sami, 2011, s.974) için "bir reform meclisi" niteliğindeydi (Seyitdanlıoğlu, 1999, s.35-36). 1838'de *Sadaret* Başvekâlet olarak değiştirilmiş, "Sadrazam unvanı" ise "Başvekile" dönüştürülerek yeni düzendeki yerini almıştı. "Dahiliye Nezâreti işleri de Başvekâlete" bağlanmıştı (Uzunçarşılı, 2022, s.216). Böylece "nezâretler" arası bir koordinasyon sisteminin sağlanması hedeflenmişti (Akyıldız, 2003, s.251). Siyasi ve askerî konuların yanı sıra devletin ekonomi müzâkereleri için de *1838* yılında "Hariciyenin içinde bir Meclis-i Ziraat ve Ticaret" kurulmuş daha sonra da iki kez isim değişikliğine gidilmişti. Önce "Meclis-i Nafıa" sonrasında da "Nezâret-i Ticaret" olarak yeni düzendeki yerini almıştı (Kunt vd., 1993, s.115). Bu dönemde kurulmuş olan meclisler ve meclislerin koordine edilme biçimi sayesinde Osmanlı hukuk devleti olma yolunda adım atmaya başlamıştı (Tanör, 2004, s.67).

"Meclis-i Vâlâ", kurulduktan bir hafta sonra ilk toplantısını gerçekleştirmişti. Toplanma günleri, "Pazartesi-Salı-Çarşamba ve Perşembe" olarak belirlenmişti. Meclisin çalışma yeri saray olsa da bu durum yaz ve kış aylarında farklılık göstermişti. Yaz aylarında, "Topkapı Sarayı" kış aylarında ise "Gülhane Meydanı'ndaki binada" organize edilmesi kararlaştırılmıştı. Meclisin toplandığı yerlere de II. Mahmud'un portresi yapılan törenle duvardaki yerini almıştı (Seyitdanlıoğlu, 1999, s.37-38). Elbette II. Mahmud portrelerinin asıldığı yerler yalnızca meclisler değildi. Büro, kışla ve *savaş* gemilerinde de yerini almıştı. Portreler, resmî bir geçit havasında belirlenmiş olan kurumlara ya da yerlere götürülmüştü. Aslında bu uygulama II. Mahmud'un çabalarının görmezden gelinmemesine dair herkes için açık bir mesaj içermişti. Adeta

O'nun reformlarının simgesiydi. Padişahın simgesel görünüşü portrelerle sınırlı kalmamış sikke ve nişan üzerine de işlemişti (Solnon, 2021, s.414)).

Padişah, yeni düzen konusunda sistemli bir şekilde hedeflerine ulaşmayı başarmıştı. Yeni düzen için yeni kanunlar hazırlamaya devam etmiş ve "Tarîk-i İlmîye'ye Dâir Cezâ Kânûnnâme-i Hümâyunu" ile kadıların yetkileri denetlenmişti (Çadırcı, 1981, s.142). Daha sonra çıkarılmış olan "Memurine Mahsus Ceza Kanunu" ile memur kesimin kanuna aykırı davranışlarının önüne geçilmesi hedeflenmişti. Kanuna göre; memurlar, keyfî ceza veremeyecekti. Bu da Osmanlı ceza hukukunda "zulüm suçu ve siyaseten katl cezasının" önüne geçilmesi için bir adım sayılmıştı (Tanör, 2004, s.68-69). Yine de bir türlü ceza adaleti sağlama konusunda pek başarılı olunamamıştı (Tanör, 2004, ss.110). Hukuk hükümleri, Tanzimat öncesinde "fıkıh kitapları ve müstakil olarak" yazılıp derlenmiş olan "edebül-kâdî" eserlerinden istifade edilerek hazırlanıyordu. (Akgündüz, 1986, s.722). Cezaların yargılanma aşamasında savunma nerdeyse yoktu (BOA. DTA. TRS.d, 175/1-A/1, 1-A/2, 1-A/3, 1-A/4,1-A/5), "duruşmalar kapalı" bir şekilde yapılıyordu haliyle "cezalar" da "barbarcaydı." Böylesine bir ceza yargılama süreci 1839'dan sonra değişikliğe uğramıştı (Tanör, 2004, ss.110). Osmanlı'da ceza hukuku alanındaki ilk düzenli çalışmalar Tanzimatın tesiriyle başlamıştı (Akgündüz, 1986, s.723).

Sonuç itibariyle ideolojisinden bir an bile sapmamış olan II. Mahmud, Osmanlı'da kendi düzenini sağlamak için tüm yetkilerini kullanmıştı. Esasında II. Mahmud'un reformlarına bakış iki cenahta farklı şekillerde karşılık bulmuştu. Bir kesim tarafından, olumsuz karşılanmış zorba bir düzen olarak algılanmış iken diğer taraftan ise olumlu karşılanmıştı. Özellikle II. Mahmud'un, Osmanlı idari-sosyal ve askerî hayatına yaptığı reformlarıyla yenilikleri heyecan uyandırmıştı. Padişahın, yeniliklerin kökleşmesi için oluşturmuş olduğu kanunlarla; hanedanlığı yeniden ihya edeceğine inanılmış ve bu sebeple onun kanunlarına uymak bir görev olarak kabul edilmişti (İmamoğlu ve Karataş, 2016, s.26).

III. Selim'den beri yenilik anlayışına karşıt olarak birtakım hal ve hareketlerin devam etmesi, savaşlardaki galibiyetler, "Mora ve Yunan ahalisinin serkeş" hareketleri buna bazı ricallerin de buna eşlik etmiş olması, "Mehmed Ali Paşa'nın

gavâil-i ma'lûmesi" gibi durumlar II. Mahmud'u *mükedder* eylemiş ve padişah vefat etmişti (Lûtfî, 1999, s.1008).

1.2.Sultan Abdülmecid Dönemi

1.2.1. Sultan Abdülmecid ve İdeal Düzenin Oluşumu

II. Mahmud, "1 Temmuz 1839" (Andıç, 2014, s.106) tarihinde dünyaya veda etmiş ve hanedanlık tahtına büyük evladı olan Abdülmecid geçmişti (Cevdet, 2019, s.34). Abdülmecid Han, tahta çıktığında henüz 17 yaşındaydı. Bir Avrupa lisanına (*Fransızca*) hâkim olan ilk padişahtı (Kunt vd., 1993, s.119). Bu dönemde hükümetin iktisadî cenahı henüz "büyük sorunları" atlatamamıştı. Babası Sultan II. Mahmud, 31 senelik saltanatında tam 72 defa sikke değerlerinin indirilmesi emrini vermişti. Haliyle devlet hazinesinde oldukça açık oluşmuştu. Ordu bakımından da bazı sorunlar vardı. "Anadolu'da" İbrahim'in karşısında "duracak bir ordu" yoktu. Böyle bir ortamda Sultan Abdülmecid siyasal kararlarını vermeden önce temkinli davranmayı seçerek "Mustafa Reşid Paşa'nın Londra'dan dönmesini" beklemişti (Palmer, 2003, s.115-116). Sultan Abdülmecid'in bu kararı aslında annesinin ona bir öğretisiydi. İdari işlerde oğluna hep kılavuzluk etmişti. Annesinin öğretileriyle idari dengeyi sağlamaya çalışan padişah (Şentürk, 1992, s.108-109), kendi zaafının ve aczinin farkında olduğundan devlet büyüklerinin nasihatlerini dinleyeceğine ve onlara itimat edeceğine dair söz vermişti. Bu yüzden Sultan Abdülmecid, ideal düzeninde kendine has bir yol izleyememişti. Daha çok kendinden bilgili kişilerin tesirinde toplumsal bir düzen inşa etmişti. (Küçük, 1988, s.259). Osmanlı hukukî düzlemine Tanzimat'la beraber getirilen birtakım engeller ve Osmanlı'nın yarı sömürge durumuna düşmüş olması Sultan Abdülmecid'in, II. Mahmud gibi bir yönetici olmasını engellemişti. Padişahın, mizacı da buna pek yatkın değil idi. Fakat ıslahatların hayata geçirilmesi konusunda kararlı biriydi (Kunt vd., 1993, s.119).

Tanzimat'la beraber Osmanlı'da "siyasal toplumun" yeni bir tanımla yeni bir forma dönüşümü amaçlanmıştı. Bu yeni tanımlama biçimi aslında toplumdaki kırılmaları onarmak, "geleneksel ayrımları" ortadan kaldırmak ve istenen düzeni tesis etmekti (Sümer, 2023, s.195). Kurulmak istenen düzenin temeli oldukça "düalist bir yapıyla" oluşturulmak istenmişti. Bu yapı, eski ile yeninin bir arada olmasına anlamını taşıyordu (Candan, 2015, s.65). Düzenin anlaşılabilmesi için "Tanzimat'ın genel

ilkelerinin halka" anlatılması gerekmişti. Bu yönde bazı çalışmalar yapılmış ve "yerel eşrafla temas" kurabilmek için küçük mekanik bir meclis sistemi oluşturulmuştu. Kırsalda, huzursuzluğa neden olan "zorunlu askerlik" uygulamasına bir çözüm üretilmişti. Böylelikle askerliğin mevcut süresinde bir değişikliğe gidilmişti. Bu değişiklik, 1841'de adı Asâkir-i "Nizâmîye-i Şâhâne" şeklinde değiştirilen düzenli ordunun şartlarına eklenerek yapılmıştı. Artık mevcut askerlik süresi *beş* yıl olarak belirlenmişti (Sümer, 2023, ss.182-184). Bunlara ek olarak askerî anlamda birtakım yenilikler ve yeni görevlendirmeler de yapılmıştı. Bu sırada "zırhlı süvâri alayı" oluşturulmuştu (Lûtfî, 1999, s.1035).

1.2.2. Sultan Abdülmecid Dönemi Hukukî Zemin

Sultan Abdülmecîd, saltanatının ilk zamanlarında özenle hazırlanmış olan "Tanzîmât-ı Hayriyye'yi 3 Kasım 1839'da Gülhâne Meydanı'nda" ilan etmişti. Ferman, yüksek bir kürsüde meydandaki herkesin duyabileceği ve anlayabileceği şekilde okunmuştu (Lûtfî, 1999, s.1026). Özellikle *şeriate* ısrarla atıf yapılarak başlanması (Candan, 2015, s.71) ve Osmanlı'nın bütün kesimine "adalet ve refah" vaat edilmiş olması bakımından önemliydi. Bu fermanı, Osmanlı klasik dönem adaletnamelerinden ayıran esas nokta da bu idi (Ortaylı, 2020, s.16). Ekseriyetle tebaayı odağına alan fermanda, "hukuk devleti olma" ve "hukuk üstünlüğü" ısrarla vurgulanmıştı. Bu bağamda, yeni kanunlarla istenen amaca ulaşılacağının da altı çizilmişti (Bingöl, 2004, s. 29-30). Fakat Osmanlı, kanunlaştırma sürecindeki altyapı yetersizliği nedeniyle tam anlamıyla bir uygulama zemini oluşturamamıştı. Devlet, bu doğrultuda "yer yer milli ihtiyaçlar ve beklentilere uygun olmayan" bir tatbikata başvurmuştu (Akgündüz, 2016, s. 3).

Lewis, bu ferman sayesinde önceden belirlenmiş olan yasalara daha uygulanabilir bir alan açılmış olduğunu belirtse de (2023, s.107) "Şerîat Mahkemeleri" için henüz bu mümkün değildi. "Şerîat Mahkemeleri", genel olarak toplumun tümünü temsil etmekteydi. Gayrimüslim kimseler için bir araya gelen "cemaat mahkemeleri" onların "özel hukuk, miras, nikah" ve vasiyet gibi sivil anlaşmazlıklarını açıklığa kavuşturma yetkisindeydi. Ancak mahkemenin bu gibi hukukî işlemleri gerçekleştirirken; "Osmanlı Adlî Sistemi" dışına çıkmadan davaları çözmeleri gerekirdi. Ayrıca Gayrimüslim tebaa, anlaşmazlıklarını kadıya bildirip bildirmeme

konusunda serbestti. Söz konusu Müslüman ve Gayrimüslim anlaşmazlığı ise bu durumun kadı aracılığıyla Şer‘î mahkemeye taşınması ve orada görüşülmesi zorunluydu. Bu da davanın Şer‘î hükümlerle ele alınması demekti. Bu durum Tanzimat’ın ilanı sonrasında da devam etmişti (Bingöl, 2004, s. 33).

Ahmed Lûtfî Efendi, Tanzimat Fermanıyla neşredilen, “hilâf-ı kanun hareket edenler” için “kanun-ı cezâ bendleri” hazırlanmış olduğunu ve böylelikle “Meclis-i Ahkâm-ı Adliyede” kimsenin konumuna ve rütbesine bakılmaksızın herkesin adaletle yargılanmasının amaçlandığını kaydeder (1999, s.1053). Hazırlanmış olan “1840 Ceza Kanunnamesi” kapsamında suçlar gruplandırılarak; “ölüm cezasını gerektirecek” eylemler sınırlandırılmış ve “bu cezanın” tatbik edilmesi ise “padişahın onayına” bırakılmıştı. Ayrıca “suçlar ve cezalar tek tek belirtilmiş” ve kanuna alınmıştı. Yalnız, kanunun “sakıncalı tarafı da vardı. O da her suça tek ve sabit bir” cezanın verilmesiydi. Aslında “hâkime ceza takdir” yetkisi tanınmamış olması söz konusu kanunun eksi bir yönüne işaretti (Candan, 2015, s.73).

Ceza Kanunnamesi, “bir mukaddime, 13 fasıl, bir hâtimeden” ve “41 maddeden” oluşmaktaydı. Ceza Kanunnamesinin bölümleri; “katl ve idam, iç güvenlik ihlali, hakaret, dil uzatma, darb, mahfûziyet-i mülk ve mal kaidesine muhalefet, rüşvet”, irtikâp, aşırma, çalma, “emvâl-i devletin ziyâına” sebep olma, memurların hükümet işlerine müdahale etmesi, vergi ödememe, memurların devlete “muhalefet” etmesi veyahut “onları darb”etme, yaralama, onlara silah çekme, eşkıyalığa soyunma, “âmirine itaat” etmeme, vazifesinin dışında işlere yönelme, emirlere uymama, devlet talimatlarına itibâr etmeme gibi “suçlara” ve bu suçlar için belirlenmiş olan “cezalara” işaret edilmişti (Akgündüz, 2016, s.7). Alınan kararları uygulamayan ve bu konuda zorluk çıkaran “yöneticiler” “Meclis-i Vâlâ’da” yargılanmışlardı. Ayrıca bu mecliste, belirlenmiş olan hukuk ilkelerine riayet edilmiş ve “yargılama olmaksızın hiçbir kimseye ceza verilmemesi” hususunun altı çizilmişti (Seyitdanlıoğlu, 1999, s. 118).

Ceza kanunnamesinde yer alan suçların tamamını kapsayan nitelikteki davalar defterde de mevcuttur. İşaret edilen suçların, neredeyse büyük bir kısmına ön cezalarla birlikte kürek cezasının verildiği anlaşılmıştır. Ancak kayıtların tamamında apaçık belirtilmemişse de birçoğunda kararlaştırılmış olan cezaların kanun-ı ceza uyarınca

belirlenmiş olduğu ve cezaların buna binaen verildiği tespit edilmiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/81-A/1-2, 85-A/3, 86/1, 87-A/3).

Sultan Abdülmecid, meclis bağlamında da II. Mahmud'un ön ayak olduğu hususlara dikkat etmiş ve bu çabaların devamlılığını sağlamaya gayret etmişti (Akyıldız, 2012, s.42). "1840'lı ve 1850'li yıllarda Meclis-i Vükelâda" bazı değişiklikler yapılmıştı (Akyıldız, 2003, s.252). Ayrıca "Dâr-ı Şûrâ-yı Bâb-ı Âlî, Vâlâ Meclisi ile birleştirilmişti." Bu amaçla meclisler arası "yetki" karmaşası önlenmeye çalışılmıştı. Adı geçen meclislerle birlikte mesai yapacak olan "Meclis-i Umûmî" adında "yüksek bir meclis" kurularak faaliyete başlamıştı. Meclislerin toplanma günleri de yeniden düzenlenmiş ve bu düzene göre "Vâlâ Meclisi", dört gün "müstakil olacak Pazar ve Çarşamba günleri de Umûmî Meclisi ile birlikte toplanacaktı" (Seyitdanlıoğlu, 1999, s.41-42).

İş ve meselelerin müzâkere edilmesi amacıyla karada oluşturulan meclislerin yanında denizde de meclis kurma işlemleri devam etmişti. 1840'ta Firari'nin donanmaya verdiği zararları giderebilmek için, gerek görülen programla tıpkı ordu ve "Tophane-i Âmire'de" yapılmış olan "reformların" bir benzerinin donanma ile "Tersâne-i Âmire'de" de uygulanmasına karar verilmişti. Bu maksatla, "Denizcilik (Bahriye) Meclisi" adıyla "yeni bir yapı" vücuda getirilmişti. İlgili meclisin hukuk birimlerindeki "hukuk danışmanlığı" hariç diğer bütün üyeler denizcilerden oluşmaktaydı. Meclisin, hukuk danışmalığını ise müftü yapmaktaydı (Özsaraç vd., 2022, s. 114). Meclis vasıtasıyla, Tersâne-i Âmire'deki genel işleyiş ve düzen takip edilmişti. Meydana gelen ve gelebilecek tüm "meselelerle ilgili" kararlar ilk önce burada tespit edilmiş ve konuyla alakalı mazbatalar yine burada hazırlanmıştı. Daha sonra hazırlanmış olan mazbatalar yine meclis aracılığıyla, "Kaptan Paşa'ya" ulaştırılmıştı. Kaptan Paşa da mazbataları "kendi tahririyle birlikte Sedâret'e" sunmakla görevlendirilmişti. Mazbatalar, "Sedâret"e ulaştıktan sonra ise "Meclis-i Ahkâm-ı Adliyye'nin" incelemesine sunulmuştu (Gencer, 2001, s.138).

147/A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri'nde, Bahriye Meclisi'nin; konuların görüşüldüğü ikinci bir meclis olduğu anlaşılmaktadır. Konuyla alakalı 7 adet kayıt mevcuttur. Bu 7 kayıt içerisindeki davalar, önce Harp Divânı'nda ele alınmış ve ilgili kararlar için birer mazbata hazırlanmıştı. Daha sonra bu mazbataların, bir

nüshası, Bahriye Meclisi'ne takdim edilerek davanın orada da müzâkere edilmesi istenmişti. Davalar, Bahriye Meclisi'nde görüşüldükten sonra mazbatalar yeniden hazırlanmış ve bu defa Kaptan-ı Derya'ya sunulmuştu. Bu noktadan sonra mazbatalarda, alınan kararların süratli bir şekilde uygulanmaya geçilmesi için Sedâret'e ulaşılmasıyla ilgili işlemleri Kaptan-ı Derya'nın başlattığı tespit edilmiştir.

Deftere göre Harp Divânı'ndan sonra Bahriye Meclisi'ne müzâkere edilmesi için gönderilen davalar, askerî meselelerden oluşmaktaydı. Söz konusu kayıtlardan 3 tanesi tezin 2. bölümünde yer alan "Askerlerin İşlemiş Olduğu Suçlar" konu başlığı içerisinde ilgili suçla veya meseleyle bağdaştırılarak incelenmiştir.

Yukarıda bahsi geçen 7 adet kaydın içerisinde yer alan suç veya meseleler; firar etme, zenpârelik (zamparalık) ve beraberindeki diğer cünhalar, değnek ile darb, tokat atma, karşılıklı şiddet, suçluyu elinden kaçırdığı gerekçesiyle hayfından firar etmek ve hırsızlıktır (BOA. DTA. TRS.d, 175/77-A/6, 78/1, 79/3, 84/1, 86-A/3, 87/1, 87/2).

Defterde, suç işlemiş olduğu tespit edilen askerî mensupların yakalanıp kışlalarına teslim edildikten sonra orada bulunan mecliste cünhalarının müzâkere edildiği bir örneği burada incelemekte fayda vardır. Söz konusu suç veya mesele, kayıtta ismi zikredilmese de kışladaki (askerî meclise) işaret ettiği açıktır. Çünkü kayıtta "meclislerinde" şeklinde bir ifadeye yer verilmiştir. Burada kastedilen Harp Divânı'dır. Harp Divânı, "1837 tarihli ceza kanunnâmesinde yer alan ve daha çok olağanüstü zamanlarda" veya kanuna, iktidara muhalif hareketlerin meydana gelmesiyle kurulmuş olan yüksek mahkeme görevi üstlenmişti (Türkmen, 2020, s.334).

Önce Harp Divânı'nda, ardından Bahriye Meclisi'nde ve son olarak da Dâr-ı Şûrâ'ya intikal etmiş olan; "Asâkîr-i Bahriye-i Şâhâne birinci alayının birinci taburunun ikinci yüzbaşısı Halil Ağa'nın binbaşısına" aktardıkları bir örnek mahiyetindedir. Aktarılan bilgilere göre olay, zamparalık ve çeşitli cünhalar üzerinedir. Halil Ağa'nın binbaşısına" aktardığına göre adı geçen alaya bağlı "birinci taburun üçüncü bölüğünde ikinci çavuş… bölük-i mezkûrun sekizinci onbaşısı Osman Kasımpaşa'da Şişhane karakolhanesine memur iken" karakolhane yakınlarında "Kabristan" mevkinde "gice saat iki kararlarında zenpârelik ederler iken Kulkapusu" yakınlarında karakoldaki "bir memur mülâzım kulları" haberi işitmiş ve "Şişhane

karakolhanesine haber" verilmişti. Ardından, suça iştirak edenleri "derdest ederek" onları kışlaya teslim etmişti. Mazbatalarında, işlemiş oldukları suç hakkında sual edildikleri, var olan düzene aykırı hareketlerde bulundukları, sarhoş bir vaziyette oldukları ve yapılmış olan sualin sonrasında cevaben; "şimdiye değin bu makule fi'l-i şenîaya (ırza tecavüz) cesaret" (Akgündüz, 2018, s. 402) etmedikleri, "beşeriyet hasebiyle şeytan bagiyy (haddini aşan, tecavüz eden, zina edici, zâni) olub (Yeğin vd., 1997, s.88) bizlere cünha ve töhmetdir deyü takrir eyledikleri" belirtilmişti. Hazırlanmış olan mazbatanın bir nüshası yukarıda adı geçen alayın zabıtanı tarafından Bahriye Meclisi'ne "takdim ve irâde eylenmiş"ti. Suçluların, "cünhalarına" karşılık; "doksan bir deynek (değnek) darb ile ikişer mah (ay) müddet zindanda mahbûs olmaları meclisçe bil-müzâkere tensib olunmuş"tu. Mazbata, daha sonra Dar-ı Şûrâ' aracılığıyla Kapudân-ı derya Said Paşa'ya takdim edilmişti. Bu noktadan sonra mazbatanın Meclis-i Ahkâm-ı Adliyye'ye sunulduğuna dair bir bilgiye ulaşılamamıştır. Deftere göre bahsi geçen suçlular ile ilgili karar 28 Nisan 1840'ta uygulanmaya alınmış olup; mahkûmlar ise 20 Aralık 1840'ta ıtlâk (salıverilme) edilmişlerdi (BOA. DTA. TRS.d, 175/78/1).

Divan-ı Harp ile Bahriye Meclisi'nde müzâkere edilmiş olan başka bir kayıt "Fırkateyn-i Şâdiye takımı neferâtından Mustafa Onbaşı"nın üç sene evvel firar etmiş olması konuya apaçık bir örnek teşkil etmektedir. Defterde, Mustafa Onbaşının daha önce bir sabıkasının olduğuna özellikle dikkat çekilmiştir. Kaydın devamında ise Mustafa Onbaşının, tekrar firar etiğini ve "bu def'a Gelibolu'dan derdest olunarak temüra bentden zindana" atıldığı bilgisi verilmiştir. Dava, ilk olarak Divân-ı Harp'de müzâkere edilmiş ve onbaşıdan sorumlu olan "Yusuf Kapudân" da "zâbıt sırasında" orada bulunmuş olup; onbaşıyı "böyle firar etmek sana cünha değil mi diyü su'âl" etmişti. Kayıtlara göre onbaşının cevaben; "bile cünhadır didi diyü" şeklinde tahrir edilmiş ve Gelibolulu Mustafa'nın, firarından dolayı edeplendirlmek, yola getirilmek suretiyle "yetmiş dokuz deynek darb olunarak ve nâ'il olduğu rütbesi neferliğe" düşürülmesine ayrıca "altı mah müddet zindandan habs" olunması gerektiğiyle ilgili kararın bir örneği Bahriye Meclisi'ne sunulmuştur. Karar, Bahriye Meclisi'nde de aynen müzâkere edilerek kabul edilmişti. Gelibolulu hakkında alınan kararların, hızlandırılıp; icrâ edilmesi için hazırlanmış olan mazbata "Asâkir-i Bahriye"nin "Kapudân-ı Derya Paşa"sına 31 Ekim 1840'ta bildirilmişti. Bundan sonraki süreçle

ilgili bilgi verilmemiş olup; mahkûmun 11 Nisan 1840'ta tahliye-i sebil edildiği tespit edilmiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/86-A/3).

Tanzimat'la birlikte aktif hale getirilmeye çalışılan diğer bir meclis "Ticaret Nezâreti içinde 1840'ta kurulmuş olan Ticaret Meclisi'ydi" (Bingöl, 2004, s. 124). "Ticaret Nezâreti'nin kuruluş tarihi hakkında farklı yaklaşımlar" bulunmaktadır. Genel olarak kuruluş yılı "1839" olarak verilse de "Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi'nin" 1838'de yayımlandığı kanaati de hakimdir. Ali Akyıldız, "bu tarihi düzeltmiş ve doğrusunun 10 Mayıs 1839 olarak kaydetmişti" (Çakır, 2011, s. 144).

"Ticaret Meclisi'nin üyeleri esnaf tarafından seçilen muhtar ve yabancı tüccarları temsil eden konsoloslardı." Meclis başkanı, Ticaret Nazırı'ydı. Bu meclis sayesinde hem yerli hem de yabancı tüccarlar arasındaki problemlerin çözülmesi hedeflenmişti (Aksoy, 2023, s.784). Fakat Ticaret Meclisi, Tanzimat'tan önceki düzenini yıkamamış çalışma sistemi pek verimli olmamıştı. 1847'de meclis sistemi, yeniden düzenlenmeye çalışılmıştı. "7 Mart 1847 tarihli tezkireyle" burada görüşülecek olan davaların müzâkere edilme biçimi değiştirilmiş ve davalarda, "nizama aykırı" durumlar önlenmeye çalışılmıştı. Taraflarla ilgili çeşitli düzenlemeler ve evrak kontrolleri hususuna özellikle değinilmişti. Ayrıca sonuçlanmış olan davalarda, davayı kaybeden tarafın; verilmiş olan kararı bir başka "mahalleye" taşınması için "Darbhâne, Mabeyn-i Hümâyun gibi makamlara" başvurması durumunda davanın bir daha görüşülmemesi kararı alınmıştı (Bingöl, 2004, s. 124-125). Defterde, tüccarlarla ilgili suç kayıtları mevcut olsa da bu davaların ticaret meclisinde görüşüldüğüne dair apaçık bilgiler verilmemekle birlikte davalar; kısa özetler halinde not edilmişti.

Yalnızca yabancıların davalarının görüşülmesi için oluşturulan mahkemeler de önem arz etmektedir. "Konsolosluk Mahkemelerinde, yabancı hakimler görev alarak yabancılar arasındaki davaları kendi kanunlarına ve adetlerine göre" çözümlemişlerdi (Aksoy, 2023, s.782).

Defterde, yabancılar arasındaki davalarda veya bulaştıkları suçlarda; onların "emaneten" hapsedildikleri veya kürek çekmeye gönderildiklerine dair bulgulara ulaşılmıştır. "Medine-i İzmir'de" hırsızlık yaptıkları şüphesiyle yakalanmış olan "Maltalu Kancoda Batista ve Gözeli? Cabil Duhani Enderya" isimli üç şahısın durumu

buna bir örnek teşkil etmektedir. Adı zikredilen şahısların, "Tersâne-i Âmire zindanında" küreğe gönderilmeden önce "bu tarafa" diye kastedilen İstanbul'a celp olunmaları istenmişti. Defterde, "eşkıya-yi merkûm" olarak zikredilmiş olan şahısların; "şimdilik" "emaneten vaz'-ı kürek olunmaları hususu ve bu kararın aynı zamanda İngiltere büyük elçisi kullarının" beyanıyla gerçekleştirilmiş olduğu vurgusu yapılmıştı. Bu tarz davalarda, kurumlara ve kurumlar arası yazışmalara yer verilmeyip; davalar kısa bir şekilde kaydedildiğinden ulaşılan bilgiler bununla sınırlı kalmıştır (BOA. DTA. TRS.d, 175/45-A/5).

İlerleyen zamanlarda Islahat Fermânı ile birlikte mahkemelerde görülen davaların ele alınma ve müzâkere edilme şeklinde birtakım yenilikler yapılmıştı. "Reaya ve Müslümanların arasındaki eşitliği sağlamaya yönelik gelişmeler yaşanmıştı. Bu durum Müslüman ve gayrimüslimler için de geçerli olmuştu. "Müslümanlar ile gayrimüslimler arasında veya gayrimüslim mezheplerinin birbirleri arasında ticarete ve cinayete dair doğacak bütün davalar karma (muhtelit) divânlara havale" edilmişti. "Davalar, bu divânda alenî olarak" görülmüştü (Bingöl, 2004, s. 151). Bu bağlamda Nizamiyye Mahkemeleri'nin (1864-1868) gelişimi ve dava takip sistemi Osmanlı hukukî zemininde kapsayıcı bir nitelik kazanmıştı.

Sonuç itibariyle Sultan Abdülmecid döneminin, II. Mahmud dönemine kıyasla devlet-tebaa ilişkisi daha yumuşak bir zeminde yürütüldüğü anlaşılmaktadır. Kullanılmış olan kaynaklar ve defterin verileri göz önüne alındığında, kanunnamelerin dava kayıtlarında görünür bir hal aldığı açıktır. Davalarda, döneme damgasını vurmuş olan mahkeme ve meclislerin isimleri çokça zikredilmişti. Meclislerin, aktif bir şekilde çalıştığı ve davaların titizlikle yürütüldüğü imajı hakimdi.

Solnon, reform programının henüz uygulanmaya başlanmadan evvel iki temel prensibin hayata geçirilmesinin hedeflendiğini belirtmiştir. Bu prensiplerden biri eşitliği sağlamaya çalışmak diğeri de emniyeti hissedilir hale getirmekti. Bu yol ile Osmanlı merkezine yerleştirilmiş olan "despotik" rejimin yumuşatılarak, "Sultanın kaprislerine ve keyfi yargı uygulamalarına" bir son verilmiş olmasının amaçlandığını vurgulamıştı. Her ne kadar "reform," yürürlükte olmuş olsa da "düzenli bir" ritmin tutturulamadığını kaydetmişti (2021, s.513).

2. BÖLÜM

OSMANLI'DA KÜREK CEZASI ve KÜREK MAHKÛMLARI: SUÇ ve SUÇLULAR

2.1.Kürek Cezasının Tanımı ve Kısaca Gelişimi

Esasen "küreğe konulmak" anlamına gelen vaz'-ı kürek (Sami, 2011, s.1144) İspanya'da başlayıp, batıda gelişen bir ceza uygulamasıydı. Kürek cezası, ilk olarak; vergi muafiyeti isteyenler veya esirler istihdam edilerek oluşturulmuştu. Daha sonra ihtiyaçların artmasıyla hükümlüler de bu cezaya tâbi hale getirilmişti. Haliyle Osmanlı da bu uygulamayı takip etmeye başlamıştı (İpşirli, 2019, s.113). Küreğe gönderilme konusu Osmanlı için "alternatif iş gücü" olarak tercih edilmişti (Göktepe, 2023, s.928).

Şer'î ve örfî kanunlarda kürek cezasına rastlanmamakla birlikte, XVI. asrın ortalarına doğru arşiv kaynaklarında yerini almaya başlamıştı. Bunun sebebi Osmanlı gemilerindeki kürekçi eksiğini gidermekti. Ortaya çıkan bu eksiklik, örfi bir ceza olarak kanunlardaki yerini almıştı (İpşirli, 2019, s.113). Tanzimat'tan sonraki ceza kanunnamelerinde, ağır işlerde çalıştırılma yaptırımı "kürek cezası" şeklinde kaydedilmişti. Yapılan araştırmalarda, Osmanlı'da bir suçlunun küreğe gönderilmesi aslında hapis hayatının Donanma-yı Hümâyûna taşınmasıydı (Kılınç, 2015, s.534). Küreğe gönderilme meselesi bu açıdan ele alındığında ceza tanımıyla ifade edilebilir. Defterdeki verilerle de bu bilgiler desteklenmiştir. Kişinin, bir suça bulaşması ve bu suçun karşılığında yargılanıp bir geminin seçilmiş olan bölümünde özgürlüğünün kısıtlanmış bir biçimde mahkûm edildiği anlaşılır. Mücrimler için bu durum hapis hayatının başka bir boyutuydu. Mücrim duruma gelen tebaa için küreğe gönderilmek bir ceza niteliği taşırken, Osmanlı'da bu durum iki farklı açıdan ele alınmıştı. Bunlar; ceza ve hizmetti. Dolayısıyla küreğe gönderilme meselesi duruma göre istihdam veya ceza olarak devreye girmişti BOA. DTA. TRS.d, 175/ 5-A/3, 70-A/2,73-A/3, 81/2). İşlenmiş olan suçlar gerekçe gösterilirken bazen bu durumun es geçildiği ve mahkûmların doğrudan küreğe gönderildiği de olmuştu (Kılınç, 2015, s.534; BOA. DTA. TRS.d, 175/17/2 Sol derkenar). Özellikle hizmet esaslı alıkonulan mahkûmlara karşı birtakım tedbirler de alınmıştı. Bu tedbirlerden biri pranga cezasıydı. Elbette bu durum suçun türüne, mahkûmun istihdam edilme şekline veya fiziki şartların yetersizliğine göre değişiklik göstermişti (Göktepe, 2023, s.928-929).

Suçlu veyahut suçluların küreğe gönderilmesi kararına gelince bu durum tamamen hükümdarın yetkisindeydi. Daha önceleri ise Divân-ı Hümâyun aracılığıyla bu yetki icra edilirdi (İpşirli, 2019, s.113). Kürek Mahkûmları Kayıt Defterinde, üç ayrı varakta suç ve suçlulara ilişkin kurallar açıkça belirtilmişti. Bu kurallar aracılığıyla "suç-ceza" dengesini sağlanmaya çalışılmıştır (Kırlı, 2015, s.9). Böylelikle ortaya çıkan ilkelerle toplumsal düzenin korunması hedeflenmişti.

2.2.Suç ve Suçlulara İlişkin Kaideler

2.2.1. Cünha Davaları

Bazı cünha vakalarından dolayı *mahbese* konulan şahısların arasında *hastalanıp telef raddesine varanların hanelerine ikametlerine ruhsat verilerek hasta bulundukları müddetin cezaya mahsûb* olmaları *veyahut ba'de'l-evkâfa* ayaklarına pranga takılarak muayene sürelerini bu şekilde tamamlamaları gerekirdi. Bazı mahallerde, ağır hasta mahbûsların salıverilmelerine kefil olunma koşuluyla izin verilirdi. Ağır hastalar, *bür'-i tam,* sözlük anlamıyla iyileşinceye kadar güvenilir olan kefillerin hanelerinde; *ikamet* edip *tedavi* görmelerine *ruhsat verilmesi* ve bu hastalık süresince mahbusların, hesabına dahil edilmesi *husûsunun kanunname-i hümâyun zeyli meclis-i valâ-yı ahkâm-ı 'adliye de müzâkere* edilip uygun görülerek; *meclis-i 'âli-i 'umûmide dahi tasvib kılınarak* icrası adaleti sağlayıcı merci olan *irâde-i seniyye* tarafından işbu halin icabı gerekli görülmüştü. Bu karar, *kanûnnâme-i hümâyun zeyl ettirilerek* yapılan toplantı sonucunda icap edilen yerlere bildirilmişti. Bundan böyle cünha sahipleri arasında *mahbûs ve prangabend olanlardan ağırca hasta olanlar hakkında* bu şekilde muamele edilmesi kararlaştırılmıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/117).

2.2.2. Katl-i nüfus ve Diğer Cünhalar

"Dersaadet ve Dersaadet'e bağlı bilâd-ı selâse; Galata, Üsküdar, Eyüp (İpşirli, 1992, s.151) ve taşralarda" meydana gelmiş olan *katl-i nüfus ve sirkat ve cünha-i sâ'ire* gibi toplumsal huzuru ve düzeni zedeleyici nitelikteki suçlara ilişkin kural ve kaideler şu şekildedir; bahsi geçen suçları işleyen veyahut işlediği düşünülen kimseler öncelikle tutuklanırdı. Tutuklu bulunanların, suç işleyip işlemediklerine dair haklarında detaylı bir muhakemenin yapılması gerekirdi. Bundan ötürü tutuklular, Meclis-i Vâlâ'ya havale edilirdi. Mecliste, *cezâ kanûnnâme-i hümâyunu* gereğince isnad edilen suç/suçların sabitliği etraflıca müzakereye alınırdı. Konunun meclise taşınma nedeni, ilgili suça/suçlara ilişkin incelemeler hakkında herhangi bir şüpheye yer bırakmamaya gayret etmekti. Bu süre zarfında mücrim/mücrimler, *Tersâne-i Âmire'de vaz'-ı kürek* olunmaktaydılar. Tahliye edilip edilmeyecekleri yine kanunlar kapsamında ele alınmıştı. Hatta gerektiğinde mücrim/mücrimler arasında *vaz'-ı kürek olunan eşhasın Tersâne-i Âmire'de prangabend ile vaz'-ı kürek olunma* icrâsı mümkündü. Bu şekilde küreğe gönderilmiş olanlar kendileri için karar kılınmış tutukluluk ve tahliye edilme süreleri dahi bütünüyle raporlaştırılarak …*husûsun dahi bir usûl-i mazbûtaya rabtı icâb-ı hâlden görünmüş olduğundan meclis-i valâ-yı ahkâm-ı 'adliye de lede'l-müzâkere* edilmek üzere sunulurdu. Daha sonra şahıs/şahıslar hakkında beyan olunan her şey *Tersâne-i Âmire'de zindan kâtibi marifetiyle zindan defterine" satır satır "aynen kayd* olunurdu. Zindan defterine kaydedilmiş olan sabıka/sabıkaların bir sureti kâtip tarafından başka bir varakaya yazılarak yukarıda zikredilmiş olan meclise takdim edilirdi. Böylelikle başlangıçtan *Tanzimat-ı Hayriyyeden şimdiye gelinceye kadar kanûn-ı cezâ icâbınca müddetleri tasrihiyle vaz'-ı kürek olanların cünhaları*, zindan defterlerindeki kayıtları bir varakaya aktarılarak yine meclise sunulmak üzere hazırlanırdı. …'*ilm u haber pusulası meclis-i valâ da olan kuyûduyla bi't-tatbik usûl ve nizâmına girmiş olacağı* bu tür mücrimlerin tahliye edilme zamanı geldiğinde *Meclis-i Valâ'ya haber* verilmesi gerekirdi. Yazışma işlerinden sorumlu memur olan kâtip, süreci takip ederek; meclise gerekli bilgi akışının sağlanmasında önemli bir rol oynardı. İlgili davaların, ilk gününden tahliye sürecine kadar tüm kayıtlar ve yapılmış olan müzakereler gözden geçirilirdi. Meclise, mücrim/mücrimlerin *suret-i cünha ve müddet-i muayenes*ini içeren *akd ve ıtlâkını istid'â ve ihzâra me'zûn kılınması* sağlanırdı. *Tanzimat-ı Hayriyye'den makâm-ı Tersâne-i Âmire ve bâb-ı ser-'askeri de pranga bend olan bâb-*

ı âli tarafında mahbûs bulunan cünha sahibi olan mücrim/mücrimlerin, *sadaka-i ser-mekârim akser-cenâb-ı mülûkâne olmak üzere tahliye-i sebil her bakılınmasını* büyük cünhaların, büyüklük derecelerine göre (kabahatlerine göre) *kanunnâme-i hümâyuna tatbiken icâbı* lüzum ederdi. Böylelikle mücrim/mücrimlerin, ceza müddetleri belirlenir ve tahsis edilirdi. Dava, adaletli bir şekilde yürütülürdü. Tüm bunlar tarihleriyle birlikte gerektiği gibi defterlere işlenip düzenlenirdi. *Tanzim ve takdim olunması husûsları meclis-i 'âli-i 'umûmide tezkîr ve tensib olunmuş* böylelikle *icrâ-yı iktizâsı husûsuna emr u fermân isâbet-'unvân hazret-i pâdişahi şeref-arâ-yı sünûh buyurularak mûcebince keyfiyet devletlü ser-asker paşa hazretlerine ve divân-ı de'âvi nâzırı Sa'âdetlü efendi hazretlerine bâ-buyuruldu bildirilerek taraf-ı valâlarına dahi bir kıta buyuruldu yazılmış ise de ber-takrib-i zâyi' olduğın zindân kâtibi efendi tarafından haber verilmiş* ve alınan kararların uygulanması için gerekli hususlar belirtilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/118).

2.2.3. Cünha Suçu İşleyip Ağırca Hasta olanlara Ev Hapsi Verilmesi

Defterin son varağında EK-4 şeklinde belirtilmiş olan ve varak-84 olarak geçen kayıtta, *bu kere cünha vakalarını* ve hatta bu hususta dolayı meclise gönderilen şahısları ilgilendirmekteydi. Buna göre *içlerinde ağır hasta olanların* hastalıktan kurtuluncaya kadar hanelerinde ikamet edip tedavi olmalarına *ruhsat verilmesi* hastalıkları süresince -bu süre zarfının da şahsın/şahısların ceza hesabına geçirilmeliydi. Şahıs/şahıslar, prangalı vaziyette hastalıktan kurtuluncaya kadar muayene edilmeliydi. Alınan bu karar *Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliyede ve meclis-i âli-i 'umumi müzakeratı*nda icra edilmek üzere adalet sağlayıcı olan padişahın emriyle tasdik edilmeliydi. Böylelikle *mahbûs ve prangabend olanlardan ağırca hasta olanlar hakkında* alınan karar uygulanabilirdi. Ayrıca bu husus *fermân-ı âli* ile zindan defterine kaydedilmeliydi. *Zindanda hasta olanların* zorunlu hükümlerini yerine getirmesi için *hanesine ruhsat verilmesinin* ve buna benzer durumda olan hükümlülerin de bu şekilde rehin alınmaları daha uygun idi (BOA. DTA. TRS.d, 175/ EK-4/84).

2.3.Meslekî Statüsü Belirtilmemiş Kişilerin Suçları

2.3.1. Hırsızlık Tanımı ve Çeşitleri

Hırsızlık, Arapça'da sirkat ve serîka kelimeleriyle tarif edilirdi. Bir kimsenin zimmetinde bulanan mal veya eşyayı sahibine bildirmeden almak demekti (Bardakoğlu, 1998, s.385). Hırsızlık suçu, küçük ve büyük hırsızlıklar olarak zuhur eder. Küçük diye tabir edilen hırsızlıklarda dört unsur göze çarpmaktadır. Bunlar; hırsızlık maddesinin gizli yollarla alınması, değerli olması, başkasının zimmetinde olması ve cezaî kastıdır (Akgündüz, 1999, s.4). Büyük hırsızlık ise ta'zîr cezasının öngörüldüğü, aleni bir şekilde zuhur eden ve katlanarak başka suçlarla içe içe geçmiş olan türdür (Akbulut, 2003, s.176-177).

Hırsızlık, genellikle ortaya çıkış çeşidine göre cezaî müeyyidelere tabi tutulmuştur (Uyanık, 2017, s.140). Fakat esas olan suça karşılık biçilen cezanın dengesidir (Bebek, 1993, s.469). Takdir edilen cezalar ise dört şekilde uygulanabilir bunlar; had, kısas, ta'zir ve diyettir (Akbulut, 2003, s.170). Cezalar, sırasıyla şu şekilde tatbik edilebilir; eğer suç sâbit ise had cezasıyla karşılığı verilir (Bardakoğlu, 1996, s.548). Had cezasının uygun görülmediği yerlerde verilen zararın karşılanması istenebilir. Cezanın uygulanmasından sonra çalınan mal, eğer varlığını koruyorsa asıl sahibine geri verilmesi uygun düşer (Bardakoğlu, 1998, s.391). Uğranılan zarara eşdeğer olacak nitelikte bir ceza verilmek istenirse bu duruma en uygun olanı kısastır (Dağcı, 2022, s.488). Ta'zîr cezasına gelince, had ve kısasın verilemeyeceği durumlarda devreye girebilmektedir (Başoğlu, 2011, s.198). Diyet ise genelde kısas ile gelişim gösteren bir ceza türü olarak varlığını devam ettirmiş, tâlî ve bedelî ceza türü olarak uygulanabilmektedir (Bardakoğlu, 2011, ss. 473-475).

Ceza alan suçlu, uygun olmayan bu kötü fiili tekrar ettiği durumda, ıslah oluncaya kadar hapsedilirdi. Bu da verilebilecek diğer cezaî uygulamalar arasındadır (Baba, 2013, s.81).

2.3.2. Şüpheli Hırsızlar/Töhmet Altındaki Suçlular

Tühem (Sami, 2011, s.359) yahut töhmet, vehm kökünden türeyen bir kelimedir (Atar, 2012, s.274-275). Aslında henüz kesinlik kazanmamış kanaat demektir (Çağrıcı, 2013, s120). Yani şüphe ve zan manalarını taşıyan töhmet kelimesi, ithâm, ittihâm ve müttehem olmak üzere aynı kök içinde bu üç sözcüğü de barındırmaktadır (Atar, 2012, s.274-275). Anlamları itibariyle, sırasıyla; ithâm, bir kimsenin suçu ya da suçsuzluğu kesinleşinceye kadar gözetim altında olmasıdır (Uyanık, 2017, s.142). İttihâm, töhmet altında olmaktır (Atar, 2012, s.274-275). Müttehem ise ithâm altında olan şüpheli kimseye denir (Âşıkkutlu, 2006, s.226). Herhangi bir kanıta gerek duyulmayan töhmet türüne zâhir töhmet, bunun tam tersi durumda olana ise bâtıl töhmet denir. Kur'an'da töhmet kelimesi geçmese de birçok ayette "insanlara haksız yere isnat ve iftirada" bulunulmaması gerektiği belirtilmiştir (Atar, 2012, 275).

Osmanlı hukuk literatüründe ise töhmet, birine isnat olunan suç, kabahat: suç isnadı anlamlarında kullanılmıştır. Kürek cezası kapsamındaki yargılamalarda da isnad olunan suç, zan ve vehme dayanıp; suçu tebeyyün ve tahakkuk etmemiş (Sami, 2011, s.359) olduğu halde cezalandırılan kişilere rastlanırdı. Bu anlamda isnad olunan suçlar arasından hırsızlık ile ilgili kayıtlar bulunmaktadır. Töhmet gerekçesiyle yakalanmış olan kimseler "burgucu, bahçıvan, bakkal ve berber" ile askerî personeller gibi farklı meslek grubundan oluşmaktaydı (BOA. DTA. TRS.d, 175/ Sol Derkenar 3/1, 13-A/4, 24-A/4, 32/2, 60/4). Fakat bu başlık altında yalnızca meslekî statüsü belirtilmemiş olup; hırsızlıkla suçlanan şahısların kayıtları değerlendirilmiştir. Her meslekî grubun suçları onlar için belirlenmiş olan başlıklar altında incelenmiştir.

Tablo 1: Şüpheli	**Suç Mahali**	**Suçlu Sayısı**

Hırsızlar	
-	3
Üsküdar	4
Edirne	2
Mahmud Paşa	2
Bolu	3
Filibe	1
Kangırı (Kalecik)	1
Samatya	1
Bursa	2
İnecik (Tekirdağ)	1
Dimetoka	2
Dumluca	1
Soğanlık	1
Topkapı	2
Galata	1
Çirmen	1
Karesi	2
Karahisar-ı Sahib (Afyon K.)	1
İzmir	1

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Yukarıdaki tabloda töhmet altındaki suçluların kayıtlarından anlaşıldığı kadarıyla İstanbul'da Üsküdar ön plana çıkmaktadır. Ayrıca Mahmud Paşa ve Topkapı da hırsızlığın yapıldığı muhtelif yerlerden biri olarak kayıtlara geçmişti. İstanbul'un dışındaki yerler ise Bolu, Bursa, Karesi, Dimetoka örnek olarak verilebilir.

Hırsızlığın gerçekleştiği düşünülen mahaller arasında "…defterdâr beyefendi hazretleri konağı, Samatya'daki bazı reayaların haneleri" ile "Hüseyin Paşa'nın Edirne'deki çiftliği" gibi daha özel yer bilgileri de mevcuttur (BOA. DTA. TRS.d,

175/24-A/4, 4-A/3, 32/1, 56-A/3, 15/4, 30-A/4, 23/6, 28-A/1, 76/5, 3/2, 23/5). Aralarında "tekâüd" yani emekli kimselerin de bulunduğu sirkat olaylarında alınmış olan kayıtların tamamında suçun neden gerçekleştiğine dair bir bulguya rastlanmamıştır. Daha çok meydana geldiği isnat edilen hırsızlık üzerine yoğunlaşıldığı ve neden-sonuç ilişkisinin bu çerçevede yürütüldüğü tespit edilmiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/60-A/6, 22/10, 23/6, 42-A/2). Sirkat konusu olan maddelerle ilgili detaylı bilgi verilmemiş olup yalnızca bir kayıtta "çubuk takımı" çalınmış eşya olarak belirtilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/3/2). 1833 ile 1840 tarihleri arasında devleti bu denli meşgul etmiş olan hırsızlık olaylarında, suçluları "tutuklama bir ceza" niteliğindeydi. Ayrıca diğer cezalardan farklı olarak "suçun önceden hukuken belirlenmesi" (Beccaria, 1764/2022, s.149) için bir gereklilikti. Dolayısıyla kendisine suç isnad edilmiş olanların ihbar edilmeleri veyahut suçüstü yakalanmaları onların tutuklanma olasılığını kuvvetlendirmekteydi. Tıpkı, memurlar tarafından her yerde aranmaktayken "Samatya'da nerdiyân üzerine çıkmış olduğu halde" iken tutulmuş olan Barsek zimmînin durumu bir örnek niteliğindedir (BOA. DTA. TRS.d, 175/3/2).

Yapılan aramalar ve alınan ihbarların değerlendirilmesiyle tutuklanmış olan suçluların soruşturmaları ve gerekli incelemeleri sonucunda kendilerine verilecek olan ceza dahi yasalarla belirlenmişti. Soruşturmalarda suçlunun suçunu "ikrar" etmesi oldukça önemliydi (BOA. DTA. TRS.d, 175/76/4). Fakat bazı hırsızlık olaylarında mücrim kabul edilenlerin ifadeleriyle ve ikrarlarıyla ilgili beyanlara yer verilmemiş olup; kayıtlarda suçun ardından doğrudan cezaya geçiş tarifesi uygulanmış izlenimi verilmiştir. Daha doğrusu defterin yazımı bu şekildedir (BOA. DTA. TRS.d, 175/21-A/3, 22/10, 31/3).

Tutuklu bulunan suçlular içerisinde suç işleme potansiyeline sahip olanlar ya da olabileceklerin sabıkalarına rastlanılmıştır. Özellikle daha önce suç işledikleri veyahut bir suç bünyesine sahip olanlar genellikle "bundan akdem" ve "bu defa" tabirleriyle ifade edilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/17-A/3, 23/5). Böyle bir sabıka kaydı bulunanlar, tutuklandıklarında eğer önceki suçları ile ilgili bir kanıt bulunmamış ise suçlarının sabitliği kanaatine varılmadığından serbest bırakılmışlardı. Özellikle ifadelerine başvurulmuş olanların, işledikleri kötü fiili külliyen inkâr yoluna gitmeleri söz konusu olan töhmeti çürütmeye yetmişti. Fakat ilgili töhmetin, suçlunun sabıkasına işlenmiş olması ve suçlunun da kısa bir zaman içinde yeniden benzer bir

suçla ortaya çıkmış olması durumu değiştirirdi. Böylelikle kişinin kendisine isnad edilmiş olan suçun varlığı işlenmiş olan ikinci bir suçla kanıtlanmış olurdu. Meydana gelmiş olan bazı sirkat töhmetlerinde ele geçirilmiş olan zanlının bir eli kesilmiş olsa da töhmet ile ceza arasında hukuki anlamda bir boşluğun varlığı oldukça dikkat çekicidir. Çünkü cezanın verilmesi için suçun sabitliğine doğrudan işaret eden bir bilgiye yer verilmemiştir. Bu duruma daha önce sirkat isnadıyla tutulmuş olan "…Vasil zimmînin bir yedi kat' olunmuş" olması apaçık bir örnektir. Fakat kayıt altındaki olayın devamından da anlaşıldığı üzere mücrim bir uzvunu kaybetmiş olmasına rağmen mevcut sabıkasına suç eklemeye devam etmiştir. Bir başkasının malına taarruz etmeyi bir türlü bırakmayan mücrim, bu defa soluğu Hüseyin Paşa'nın Edirne'deki çiftliğinde almıştı. Oradan, "çend res' yani "küçükbaş hayvan" (Çağbayır, 2017, s.1375) ile merkeb "eşek" (Özön, 1973, s.446) serika" eyleyip hatta "yanaşmanın dahi îdamına ibtidar"a kalkıştığından; Çermik mütesellimi tarafından ahz ü girift diğer bir anlamıyla "tutup ele geçirme" (Özön, 1973, s.15) suretiyle "bu tarafa" diye kastedilen İstanbul'a gönderilmişti. Kendisinin, cezaya kadar ki hukukî (ifadesi, tutukluluk süresi ve kaç yıl kürek çekeceği?) süreci hakkında bilgi verilmemiş olup; Tersâne-i Amire'ye vardıktan sonra "li-ecli't-te'dîb" kararıyla küreğe konulduğu bilgisi yer almaktadır (BOA. DTA. TRS.d, 175/23/5).

Töhmet altında olup, daha sonra mücrim sınıfına dahil edilenler küreğe gönderildikten sonra kürek çekme süresi içerisindeki hal ve tavırlarıyla ceza çekme süresini uzatma veya kısaltma şansına sahipti. Tıpkı, Şemseddin'nin kaydında olduğu gibi; kendisi daha önceden yakalanıp küreğe gönderilmiş hatta hayli müddet tutuklu kalmıştı. Lakin bir süre sonra kabahatine ve yaptığı alçaklığa hayıflanmış ya da manipülatör bir tavır takınarak "duygu sömürüsü" yapıp nefsinin karşısında "kurban rolüne" (Yılmaz, 2018, s.450) bürünerek; kürek çektiği yerde bulunan görevli kimselerin düşüncelerini bu doğrultuda değiştirmeyi başarmıştı. Kendisinin, nefsen sıhhate ulaştığı kanısına varılmış ve kendisine merhamet edilmişti. Bunun sonucunda ise "sebil-i tahliye" edilmesine karar verilmişti. Fakat Şemseddin, alışkanlık ve huy gereği belirtilmiş olduğu üzere "tek durmayub" kabahat işlemeye devam edince "tekrar küreğe" gönderilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/24-A/1). Buna benzer bir diğer olay da "Üsküdar sakinlerinden Salih'e" aittir. Hırsızlık isnadıyla yakalanmış ve tam te'dîb edilmek için hazırlığı yapılırken; onun "evlâd u ıyâlinin istirham ve niyazıyla"

bundan sonra bir daha böyle bir şey yapmaması koşuluyla töhmeti askıya alınmıştı. Tıpkı Şemseddin gibi Salih de "tek durmayarak" suç işlemeye devam etmiş özellikle çarşı ve pazarda güzar edip; bazılarını dolandırmış hatta birtakım hileye başvurmuştu. Bu sayede "hayli eşya sirkat etme" imkanını elde etmişti. Fakat çok geçmeden yakalanmış ve kendisi "saire mucib-i ibret olmak üzere" küreğe gönderilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/32/1). Şemseddin ile Salih'in durumu suç işlemenin ötesine geçmiş her ikisi de kendilerine duyulan güven ve merhamet duygusunu istismar etmişlerdi.

Töhmet gerekçesiyle alıkonulmuş ama suçu kanıtlanmamış ve ikinci defa suç işleyip yakalandıktan sonra mücrim olarak "bâb-ı ser-askerîye götürülüp" orada tomruğa konulanlara da rastlanılmıştır (BOA. DTA. TRS.d, 175/13-A/5). Oldukça özgün bir ceza tipi olan tomruğa konulma, tutuklu bulunan suçluların kaçma ihtimaline karşı ağaçtaki deliklerden hangisi baldırına uyarsa ayaklarının oraya yerleştirilip kilitlenmesi demekti. Tomruğa vurulanların, yatma-kalkma-uyuma-abdest bozma gibi tüm zamanları ve eylemleri tomrukta geçerdi (Pakalın, 1983, s.511). Mahkûmlar için zorlu bir sürecin başlangıcıydı. Söz konusu tomruk bend olan mahkûm daha sonra "li-ecli't-terbiye" maksadıyla küreğe gönderilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/13-A/5).

Suçlular içerisinde, hukuki süreçleri hakkında kısıtlı bilgiler verilmiş olan töhmet vakalarında sırasıyla; üç yılı dolmadıkça sebil-i tahliye olmaması koşuluyla alıkonulma (BOA. DTA. TRS.d, 175/ Sol Derkenar 3/1), Ahmed Paşa'nın emriyle "Donanma-yı Hümayunda istihdam edilme," "li-ecli't-te'dîb" amacıyla küreğe konulma, suçunu tekrar edene yeniden kürek çekme, sirkat töhmetinin yanında, yaralama gibi başka kabahatlere de cesaret etmiş oldukları tespit edilen kişilere; terbiye edilme ve bir daha suça bulaşmamaları için kendilerine gözdağı verilme amacıyla kürek çekme hükmü verilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/4-A/3, 13-A/4, 24-A/1, 24-A/4). Yakalanmak üzereyken zabıtaya silah çekmeye yeltenen ve memurların üzerlerine hücum edip; huzuru bozmuş birine kürek çekme, sirkat töhmetiyle aranan ve suçüstü yakalananlara, kürek çekme, hırsızlık yaptığı şüphesiyle yakalanmış ve suçu gerekçesiyle haddi bildirilmek istenen fakat evladının istirhamı ve kefiliyle serbest bırakıldığı halde gasp, hile-hurdaya karışan ve hırsızlığa devam eden birine, ibret olunmak üzere küreğe gönderilme cezası verilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/28-A/1,30-A/4, 32/1). Hırsızlık töhmetiyle aranan ve öldürme, gibi çeşitli suçlara karıştığı tespit edilen birine-ifadesi alındıktan sonra, suçunu kabul etmesiyle-kürek çekmeleri

uygun görülmüştü. Kalabalık bir şekilde arkadaşlarıyla hırsızlık yaptığı gerekçesiyle yakalanmış, Galata Nazırı Mahbûshanesinde tutuklu bulunan kişilerin firar etmeleri sonucunda tekrar yakalanarak emaneten küreğe gönderilme hükmü verilmişti. Sirkat ettiği şüphesiyle yakalanmışken esnâ-yi râhda firar eden birine kürek çekme cezası verilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/43/6, 59-A/1, 76/5).

Yukarıda kendisinden örnekler sunulan olaylar ve diğer sirkat töhmeti davaları değerlendirildiğinde isnat edilen sirkat suçlarına ilişkin vakıalarda, göze çarpan bazı önemli unsurlar tespit edilmiştir. Bunlar; töhmet gerekçesiyle yakalanan kişilerin suçlarının sabitliğinin neye dayandığının belirtilmemesi, kürek çekme sürelerinin verilmemesi, işlenmiş olan suça dair ayrıntıların yetersiz olması ve en önemlisi de birkaç kayıt hariç suçlunun ifadesine başvurulmamış ya da bu durumun kayıtlara geçirilmemiş olmasıydı.

2.3.3. Bireysel Olarak İşlenen Hırsızlıklar

Hırsızlık, bireysel olarak veya gruplar arasında gerçekleşen kötü bir fiildir. Bu olaya karışanların tespiti, çeşitli kurallarla belirlenmişti. Bireysel veya grupsal olarak yapılan hırsızlık girişimlerinde elbette suç fiili halindeyken yakalanmalar önemli suçlama gerekçesiydi (Baytimur, 2018, s.94-95). Kürek Mahkûmları Kayıt Defterinde, bireysel hırsızlıkların suç mahalleri Ayvansaray, Âsitane, Supça kazası pazarı, Üsküdar ve Galata olarak tespit edilmişken bazı kayıtlarda bu durum göz ardı edilmiş ve suç mahalleri belirtilmemişti. Bilhassa bu davalarda sirkat konusu olan şeyler, "kayıktan altı parça bakır," bazı şeyler, "külliyetli kalb altın," "altmış vukiyye sakız," "beş altı bin kuruşluk miktar eşya," sekiz adet koyundu (BOA. DTA. TRS.d, 175/1-A/4, 4-A/4, 75-A/9, 83/3, 70/4, 72-A/5). Herhangi birinin yardım ve yataklığı olmadan gerçekleştirilen hırsızlık suçunda defterdeki ilk kayıt olan Koca Mustafa Paşalı Osman'dır. Kendisi, "Ayvansaray'da kayıkdan altı parça bakır çalmış" ve ihbar edilip tutuklanmıştı. İfadesi alındıktan sonra ise "Donanma-yı Hümâyûn'da istihdam olunmak üzere" önce tersanede tutulmuştu. Defterdeki beyana göre "şimdilik tersanede kullanılmak" nedeniyle orada alıkonulmuş fakat buradaki hizmet tanımı belirtilmemişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/1-A/4).

Ayvansaray'dan sonra hırsızlığın meydana geldiği diğer durak Âsitane idi. Burada Çınar Mahalleli Ahmed, bazı şeyler çalmış ve ardından tutuklanmıştı.

Tutuklandığı gibi Tahir Paşa onu "emaneten zindana vermiş" o da tıpkı yukarıda bahsi geçen Osman gibi "Donanma-yı Hümayun'da istihdam" edilmişti. Çınar Mahalleli Ahmed'in hakkındaki bilgi bununla sınırlıdır. Haliyle bu ve buna benzer mahkûm kayıtları hukukî süreçle ilgili bazı soruları cevapsız bırakmaktadır (BOA. DTA. TRS.d, 175/4-A/4). Bir diğer hırsızlık olayı, Akdenizli Nikola'nın sabıkasına işlenmişti. Suçun tam olarak nerede gerçekleştiği belirtilmeyen olayda Nikola'nın daha önce "külliyetlü kalb altun" ile yakalanmış olduğu beyan edilmişti. Kendisi, haddi bildirilmek üzere gönderilmiş ve Darphane-i Amire tarafından tahliye edileceğine dair herhangi bir üst yazı gelmeden serbest bırakılmamasının altı çizilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/70/4).

Suçlu, İstanbul'un dışında bir suç mahalinde aktif hale geldiğinde oradaki görevliler tarafından önce tutuklanır daha sonra ise cezasını çekeceği yer olan İstanbul'a gönderilirdi. Tıpkı Sakız ceziresinden (adasından) Kostandi Faridaki adlı bir zimmînin deftere işlenmiş olan sabıkasında belirtildiği gibi. Kendisi, "altmış vukıye sakız sirkat" etmiş ve ardından yakalanmıştı. "Sakız Muhassılı Mirliva Osman Paşa tarafından gönderilmiş" bu kayıttaki "gönderilmiş" ibaresi İstanbul dışında suç işlemiş olan suçlu/suçluların kayıtlarında sıkça rastlanılan bir durumdu. İstanbul'a ulaşan mahkûm Kostandi Faridaki zimmî, yola getirilmek üzere küreğe gönderilmişti. Tıpkı yukarıda bahsi geçen diğer mahkûmlar gibi Kostandi Faridaki zimmînin de ne kadar kürek çekeceği belirtilmemişti. Tutuklanma ve tahliye edilme tarihleri karşılaştırıldığında yalnızca birkaç ay kürek çektiği tespit edilmiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/72-A/5).

Defter verilende suçun suçu doğurduğu anlaşılmıştır. Bursa'nın Muradiye mahallesinden Ahmed'in sabıka kaydı bu duruma bir örnektir. Her ne kadar Ahmed'in suç detaylarına pek inilmemiş ise de daha önce suça bulaştığı hatta kendisine kürek cezasının uygun görüldüğü belirtilmişti. Kendisi, bir şekilde oradan savuşmanın bir yolunu bulmuş ve "bir takım uygunsuzluğa" cesaret etmişti. Suçüstü yakalanmış olan Ahmed'in ceza şiddeti artıtılarak; "Bursa mütesellimi Kâni Beg tarafından" tekrar ve bu defa müebbeden küreğe gönderilmişti. Ahmed, bireysel hırsızlar arasında müebbet kürek çekmiş olan tek hırsız olarak tespit edilmiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/74-A/2).

Bireysel hırsızlıklarda çalmayı kendine huy edinmiş ve bu durumun bağımlısı olan bir türlü bundan kopamayan kayıtlara rastlanılmıştır. "İskenderiye Araplarından" olan Yusuf bunlardan biriydi. Defterde, kendisine ayrılan sabıka bölümünde kâtip tarafından; *ülfet edinilmiş, alışılmış, alışmış, huy edinmiş* anlamlarına gelen "me'lûf" tabiriyle yazıya geçirilmiştir. "Güzelhisar civarında" ikamet eden Yusuf, Supça pazarında "beş altı bin kuruşluk mikdarı eşya sirkat eylediği kabahatiyle derdest" edilmişti. Çalınan eşyalar, mağdur olan Kıptazoğlu'na iade edilmişti. Yusuf'un kaydında verilen kısıtlı bilgilere göre "beş seneden berü sirkat" ile meşgul olduğu belirtilmişti. Fakat suçlunun, nasıl yakalandığı ve hırsızlığa böylesine alışık, bağımlı birinin -varsa ifadesindeki seyre dair bulgulara yer verilmemişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/75-A/9; Devellioğlu, 2016, s.706).

Vâkıalar arasında gayet stratejik hamleler yaparak hırsızlık eylemini gerçekleştirenler de tespit edilmiştir. Mehmed, bu konuda ilginç bir örnektir. İki güzergâh üzerinde hayat bulan hırsızlık vakıası, Üsküdar ile Galata arasında gerçekleşmiştir. Tek başına nitelikli hırsızlık konusunda zirveye ulaşan Mehmed'in vakıası şöyledir: Hem mukaddes bir yer olan hem de Anadolu, Arap, Acem ve Hint ülkelerinin önemli bir geçidi halinde olan Üsküdar (Taner, 2009, s.133) tarafında, sekiz adet koyun serika etmişti. Mehmed, çaldığı koyunların birkaç adedini Galata tarafına geçirmişti. Galata, Müslüman ağırlıklı Üsküdar'dan ziyade çeşitli etnik ve kültürlerin bir arada bulunduğu farklı bir fiziksel çevreydi (Taner, 2009, ss.133-145). Mehmed, böyle bir çevrede pekâlâ elindekilerini kolaylıkla elden çıkarabilirdi. Elindeki koyunların birkaç adetini Galata'da elden çıkarmış olan Mehmed, birkaç tanesini de yeğeni tarafından "fürûht ederken" Tersâne-i Âmire kethüdası tarafından yakalanmıştı. Çünkü bu defa şansı yaver gitmemişti. Ele geçirilen Mehmed, kaptanıderyaya ifade verdikten sonra mahbûsen tevkîf olunmuş ve küreğe gönderilmemişti. Bu vakıanın ele alınma sebebi stratejik noktalar üzerinden gerçekleşmiş olmasındandır (BOA. DTA. TRS.d, 175/83/3). Bireysel hırsızlıklar arasından kendisini bu anlamda sıyırmayı başarmış olması oldukça ilgi çekidir.

Tablo 2: Bireysel Hırsızlıklar	**Suç Mahali**	**Suçlu Sayısı**
	Ayvansaray	1

Âsitâne	1
Supça/Sapça	1
Üsküdar	1
Akdeniz?	1
Sakız	1
Bursa	1

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Yukarıda bireysel olarak gerçekleşmiş olan hırsızlıkları niteleyen tabloda daha çok suç mahali tespit edilmiş olan veriler kullanılmıştır. Bu bilgilere dayanılarak bireysel hırsızlıklarda İstanbul'un ön palana çıktığı anlaşılmıştır.

Sonuç itibariyle bu başlık altında kullanılan verilerin ışığında denilebilir ki hırsızlık vakıalarında suçluya uygulanan cezalar farklılık göstermekteydi. Suç işleyenlerin özgürlüğü emaneten zindana verilme, mahbûsen tevkif edilme veya müebbet kürek çekme şeklinde kısıtlanmıştı. Söz konusu bireysel hırsızlık vakıalarında, suç iştiraklerinden dolayı yakalanmış olanların ifadelerine yer verilmemişti. Daha çok ismen kimin hırsızlık yaptığı ve daha önce suç işleyip işlemediği hakkında kısa kayıtlar tutulmuştur. Ayrıca mahkûmların, küreğe gönderilme süreleri ay/yıl şeklinde belirtilmemişti. Daha çok suçluya, gözdağı vermek, terbiye etmek ve edeplenmelerini sağlama esaslı olarak mahkûmların küreğe gönderildiği beyan edilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/4-A/4, 83/3, 74-A/2, 72-A/5).

2.3.4. Grup Halinde Gerçekleşmiş Hırsızlıklar

Faillerin çoğalmasıyla suçun hacmi giderek artmaktadır. Hırsızlık suçunda, suç işleyenler sayıca fazla olsa dahi yine de "suç unsuru zayıflamaz." (Ebu Zehra, 1994, s.109). Bu çalışmanın ana kaynağı olan mevcut defterde başkalarının malını gasp etmek üzere bir araya gelenlerin eylemleri tespit edilmiştir. Söz konusu olan bu gruplar, kendi içinde; iki, dört ve altı kişilik niceliksel oluşumların temsilcileridir. Defterde, sayıca artan suçluların hırsızlık girişimlerinde, onların; isimleri ve ikamet ettikleri yerlerin itinayla deftere işlendiği anlaşılmıştır. Grup halindeki çalma eyleminde, hırsızların millî kimlikleri; tıpkı "İskenderiyeli Araplar, Zenci Mercan ve Kıbti Ali, Ermeni milletinden şâbb-ı emred olarak kayıtlara geçmiş olan bir genç…vs.

oldukça karma bir yapıya sahipti (BOA. DTA. TRS.d, 175/30-A/2, 75-A/8, 63-A/5, 33-A/1). Grup Hırsızlıklarıyla ilgili hazırlanmış olan tablo aşağıda verilmiştir.

Tablo 3: Grup Halinde Gerçekleşmiş Hırsızlıklar	**Suç Mahali**	**Suçlu Sayısı**
	Tire	4
	Galata	2
	Tersâne	6
	Menemen	3

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Tablodaki bilgilere göre grup hırsızlıklarında İstanbul ön plana çıkmaktadır. Grup hırsızlıklarında, hırsızların suç mahallerine dair bilgiler kısıtlı bir şekilde verilmiştir. Suç mahalleri arasında Tire kazası, Galata civarındaki bir bozahane ve -tam olarak belirtilmemiş olsa da Tersâne-i Amire'ye bağlı olarak satın alınmış olan zahireleri çalmaya cesaret etmiş olanların o civarda bu fiile yeltenmiş olması ve yine "hayvânat ma'rifet-i şer'" ile birlikte yapılan hırsızlık girişiminin; başka birinin kendine ait özel olarak tahsis ettiği alanında gerçekleştirildiği düşünüldüğünde -çalma eylemine dair sınırlı bir bilginin verildiği anlaşılır. Ayrıca grup hırsızlık iştirakinde, hırsızlık ve akabindeki diğer suçlarda; suç maddesi veya maddeleri yalnızca Tersâne-i Âmire'ye bağlı olarak satın alınmış olan zahirelerin çalınması ve hayvânat ma'rifet-i şer' olarak belirtilmişti. Geriye kalan hırsızlık maddelerinin ne ise olduğuna dair bir bulgu tespit edilememişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/75-A/8, 26/1, 33-A/1, 81-A/2).

Grupça yapılan hırsızlıklarda bazı kayıtlar kısa tutulmuştur. Olayların yazıya aktarılmasında eksiklikler dikkat çekmektedir. Örneğin; haklarında sınırlı bilgiler verilen Edirne ve Hasköy'de derdest edilmiş olan "Zenci Mercan ve Kıbti Ali," "Re'is Yanaki," ile kendisiyle beraber aynı amaca hizmet etmiş olan diğer beş kişi, "Dört nefer İskenderiyeli Araplar" adlı şahısların sabıka kayıtlarında daha çok işlemiş oldukları suça ve verilen cezaya kısaca işaret edilmiştir. Suç ve ceza arasındaki süreçte yapılan incelemeler, varılan kanaatler ve kanaatlere nasıl varıldığına dair bilgi

verilmemiş iken; bu durumun aksine yine defterdeki verilere göre "İboli zimmî, Ermeni milletinden Kiril, Mehmed ve karındaşı Ahmed veled-i Akman" isimli şahısların sabıkalarında yaşanmış olanlar bir nebze de olsa daha detaylı bir şekilde yazıya aktarılmıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/26/1, 30-A/2, 75-A/8, 33-A/1, 63-A/5). Örneğin; İboli zimmî, Ermeni milletinden Kiril adlı suçluların sabıkalarında, "Galata civarında bozahaneye pencerelerden" girerek hırsızlığa teşebbüs etmiş oldukları ve Galata nazırı tarafından yakalandıkları belirtilmişti. Tutuklu olan bu şahıslar, önce azarlanıp korkutulmaya çalışılmış daha sonra ise zindana atılmışlardır. Dönemin Kaptan-ı deryası olan Mehmet Tahir Paşa aracılığıyla küreğe sevk edilmişlerdi. Fakat kürek çekme süreleri hakkında bilgi verilmemişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/33-A/1). Diğer sabıkalılardan olan Mehmed ve karındaşı Ahmed veled-i Akman'ın aralarında bulunduğu toplam beş kişinin davalarındaki bazı detaylara yer verilmişti. Grup içerisindeki iki kişi, hırsızlıkla diğer üç kişi ise geşt ü güzarlıktan dolayı Edirne Müşiri Emin Paşa tarafından tutuklanıp ardından Dersaadet'e gönderilmişlerdi. Suçluların, Dersaadet'teki hukukî süreci hakkında verilen tek bilgi "li-ecli't-te'dîb" amacıyla küreğe gönderildikleriydi. Mahkûmların, kürek çekme süresine dair bilgiler ise kayıtlara yansımamıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/63-A/5).

Grup hırsızlıkları içerisinde suç ile ceza arasındaki hukukî sürecin birkaç davada nizamî bir şekilde dengeli ve organize edilmiş hali de kayıtlara yansımıştı. Özellikle defterdeki sabıkalar incelendiğinde aralarında Çolak Ömer, Nebi veled-i Veli, Mustafa ve Kiryako zimmînin bulunduğu hırsızlık vâkıasında, suçlular yakalandığı gibi Meclis-i Ahkâm-ı Adliyeye sevk edilmiş ve davaları orada görülüp karara bağlanmıştı. Dava, kuşkuya yer verilmeyecek şekilde delillere dayandırılarak; cezâ-i kanûnnâme-i hümâyunu mantığı çerçevesinde incelenmişti. Mecliste alınan kararlar, padişahın onayından geçtikten sonra kesinliğe kavuşmuştu (BOA. DTA. TRS.d, 175/81-A/2). Bu durum göz önüne alındığında, Meclis-i Ahkâm-ı Adliyenin apaçık bir danışma organı olduğu aşikardır (Seyitdanlıoğlu, 1999, s.98). Diğer hırsızlık vâkıası olan, aralarında; Kara İsmail oğlu Ali, Arab Selîm, Biga sancağındaki kazalardan "Balya maden-i hümâyunu kazâsına muzâfa Veli Yusuflar karyesi ahâlisinden Mestci oğlu Mehmed, Çak kazâsından Kızılelmâ mahallesinden Haymenişin yörükan taifesinden Kutuoğlu Ahmed'in bulunduğu dava da yine meclise havale edilmiş olan davalar arasındaydı. Bu davada da hukukî süreç olması gerektiği

gibi ceza kanunları çerçevesinde ele alınmıştı. Çalınan eşyaların sahibine geri verilmesi uygun görülmüş ve suç sabit olduğundan, padişahın da onayıyla sanıklara kürek cezası verilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/82-A/1).

Birden fazla kişinin gerçekleştirmiş olduğu hırsızlık suçlarında, herhangi bir şekilde mekân ayrımının yapılmadığı kayıtlara yansımıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/2-A/6). Suçun gerçekleştiği mekanlar; kimi zaman bir esnafın işyeri, bir devlet dairesi ya da dini bir kurumdu. Kayıtlara göre hırsızların, suç mekanları ve çaldıkları eşyalar şöyledir: İbrahim ve Barsek zimmî; defterdâr beyefendinin konağından/çubuk takımı, Eflaklı Yorgi ve Köstendilli Yorgi ise Rumeli eski Kadıaskeri Arif Bey'in matbahlarından eşya çalmıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/3-A/2, 37-A/2).

Konuyla alakalı ilk kayıt İbrahim ve Barsek zimmîye aittir. İki hırsız, defterdar beyin konağından çaldıkları çubuk takımından dolayı tutuklanmışlardı. Ardından bir müddetince Tersâne-i Âmire'de terbiye edilmeleri ve aynı zamanda orada bekletilmeleri uygun görülmüştü. Fakat "serseri" olarak kayıtlara Barsek zimmînin, çaldığı çubuk takımına zarar vermiş olması ve bir süredir Samatya semtinde birkaç re'âyanın hanelerine girmiş olması onun suçunu ikiye katlamıştı. Barsek zimmî, memurlar tarafından aranmış lakin bir türlü ele geçirilememişti ta ki Ramazan-ı şerifin beşinci gününe kadar. O gün Barsek zimmî, suç mahali olarak gözüne kestirdiği Samatya'da bir nerdiyân üzerine çıkmış olduğu haldeyken tutuklanarak bâb-ı ser-'askeriye götürülmüştü. İşlediği suçlardan ötürü bir süredir aranan Barsek zimmîye ve yine hırsız arkadaşı İbrahim'e edeplenip; korkmaları ve bir daha suça bulaşmaması için deftere kaydedilerek müebbet küreğe gönderilmişlerdi. Haklarında müebbet kararı verilmiş olmasına rağmen nedeni belirtilmemekle birlikte iki mahkûmun isimlerinin üzerinde ıtlâk ibaresi yer almaktaydı (BOA. DTA. TRS.d, 175/3/2).

Bir diğer vakıa, Eflaklı Yorgi ve Köstendilli Yorgi'ye aittir. Eski Rumeli Kadıaskeri olan Arif Bey'in matbahlarına girip eşya çalan bu iki hırsızın haklarında en uygun cezanın verilmesi ile ilgili müzakere edilmiş ve katle bedel olarak Tersâne-i Âmire zindanına gönderilmiş daha sonra da küreğe sevk edilmişlerdi. (BOA. DTA. TRS.d, 175/37-A/2).

Yukarıda zikredilen niteliklilik temasıyla işlenmiş olan hırsızlıklarda müebbet kürek hususunda ilk defa -uygun olan, hakkettikleri ceza- ibaresinin yer aldığı tespit

edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında mahkûmların küreğe istihdam edilmeleri konusunda bakışın değiştiğinin bir göstergesiydi.

Sonuç itibariyle defterden yola çıkılarak grup hırsızlıkları değerlendirildiğinde farklı sonuçlara ulaşılmıştır. Hırsızlıklar, devlet nazarında; hilâf-ı rızâ-yı ‘âli, faziha “rezâlet, rüsvâylık, ayıp” (Sami, 2011, s.772) ve sirkat-i kâr-i mekruha tanımlanmıştır. Bu vâkıalara karışmış olan hırsızlara ise “li-ecli’t-te’dîb,” “tevbîhiyle terhîb” etmek amacıyla mahbûs, zindan, süresi belirtilmeyen kürek ve üç sene kürek çekme gibi cezalar verilmiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/26/1, 33-A/1, 30-A/2, 75-A/8, 26/1, 81-A/2).

2.3.5. Islah-ı Nefse Tabi Tutulan Hırsızlıklar

Süreli cezalarda faillerin kanuna aykırı fiilleri ve ceza mekanları belirliyken; cezanın süresi belirtilmemektedir. Ceza süreleri yerine “ıslah-ı nefs oluncaya kadar veya te’dîben” gibi ifadelere yer verilmiştir. Islah edilmeleri için bir müddet özgürlüğü kısıtlanıp mahkûm edilenlerin; ıslah olduklarını bildirmeleri gerekirdi. Islahla ilgili *Divan’a* arzuhaller gönderilir ve bu durum incelenirdi. Bunun sonucunda mahkûmun ıslah olduğuna kanaat getirilirse serbest bırakılırdı (Baytimur, 2018, s.100). Bu uygulama sayesinde mahkûm, eğer özgür kalmak istiyorsa hal ve hareketlerini kendisinden beklenen bir şekle dönüştürmeliydi. Ayrıca mahkûm oto kontrolünü sağlayabilecek olgunluğa erişmeliydi. Defterde konuyla alakalı iki kayıt mevcuttur. Bunlardan biri Hüseyin Ağanın hanesindeki hırsızlık diğeri ise Yeni mahalleye yerleşmiş ve serseri makûlesi olarak kayıtlara geçmiş olan Nikoğos zimmîye aittir (BOA. DTA. TRS.d, 175/3/3, 37/1).

İlk olayın meydana geldiği yer, Çengelköy’dür. Hüseyin Ağaya tabi olan Harputlu Mehmed, ağanın hanesine girerek külliyetli mal ve eşya çalmıştır. Hırsızlık yapan Harputlu Mehmed’in nasıl yakalandığı kayda geçmemiştir. Fakat daha önce de sabıkasının olduğu anlaşılmış olduğundan nefsini ıslah etmesi için te’dîb edilmek üzere küreğe gönderilmiştir. Diğer suçun mahali de Çengelköy’dür. Hırsız Yenimahalle’den serseri diye tabir edilmiş olan Nikoğos zimmîydi. Kendisi, Kozme zimmînin bahçesine girip; odasında mevcut olan biraz eşyasını çalıp, firar ederken; bahçıvanın durumu fark etmesiyle kaçmaya yeltenmiştir. Fakat bahçıvan hırsıza yetişip onu yakalamıştı. Hırsız, karakola teslim edilmek üzere ilk önce konağa

götürülmüştü. Hırsızın, hal ve keyfiyeti Yenimahalle çorbacılarına sual edilmiş, edinilen bilgilere göre; kendisinin uygunsuz hareketler sergilediği ve birkaç vâkıasının daha olduğu iddia edilmişti. Tüm bunlar göz önüne alındığında, hakkında; ıslah-ı nefs olunması için bir "inzibat askeri" olan "kavas başı ağa kullarına" hırsızın küreğe konulması için gerekli rapor gönderilmiş ve sonucunda mahkûmun kürek çekme cezası kesinleşmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/3/3, 37/1; Canatar , 1997, s.68).

Yukarıda "Islah-ı Nefse Tabi Tutulan Sirkat/Hırsızlıklar" konu başlığı altında incelenmiş olan her iki olayda da mahkûmların kürek çekme süreleri belirtilmemiştir.

2.3.6. Büyüyen Suç Çemberi: Hırsızlıkta Tekerrür-Kasıtlı Gasp Olayları ve Katl-i Nüfus

Suçun ağır yahut hafif bir şekilde cezalandırmaya tabi tutulmasının temelinde niteliklilik hali yatar. Suça verilen cezanın terazisi "tekerrür" (Akgündüz, 2018, s.1236) ve "itiyad" haliyle ölçülürdü. Bir kimse suçunu mahkûmiyet sonrasında da işliyorsa buna itiyad denirdi (Koç, 2019, s.264). Mevcut defterde, genellikle suçunu tekrar eden kimseler için "bu defa" ve "bundan akdem" kalıplaşmış kelime kalıpları kullanılmıştır (BOA. DTA. TRS.d, 175/4-A/2, 8-A/8). Peki, suçta tekerrür yolunu tutan kimselerin hükümleri nasıldı? Suçunu sürekli yenileyenler hakkında verilen hükümler; daha sert ve keskin bir hale dönüşmekte miydi? Defterde, konuyla ilgili beş vâkıa tespit edilmiştir. Bu konuda ilk sabıka kaydı, Taşköprülü Halil'e aittir. Halil, Çal karyesi sakinlerinden olup; kayıtlara, Halil İbn-i Bekir adıyla işlenmiştir. Sabıkasındaki bilgilere göre geçen seneden beri yaklaşık üç defa hırsızlık yapmış ve suç işleme konusunda oldukça istikrarlı bir yol izlemiştir. Daha önce layıkıyla terbiye edildiği düşünülmüş hatta bu fiili bir daha yapmamak adına tövbe dahi ettirilmişti. Fakat bu durum Halil'in, suç işlemesine engel olmamıştı. Halil, dördüncü hırsızlığını, öküz çalarak gerçekleştirmiş ve tüm şansını burada kullanmıştı. Nasıl yakalandığı hakkında bilgi verilmemişti. Halil'in iradesine hâkim olamaması, nefsini ıslah konusundaki başarısızlığı nedeniyle kendisinin; idama bedel olacak nispette küreğe konulması kararlaştırılmıştı. Alınan bu kararla birlikte asla kürekten ihraç edilmemesine kanaat getirilmiş ve Ahmed Fevzi Paşa tarafından küreğe sevk edilmişti. Fakat ne var ki verilen bu kararın hemen üzerinde ıtlâk ibaresi yer almaktadır. Yani Halil, bir müddet sonra bildirilen ferman ile serbest bırakılmıştır. Bu durum verilen

kararın bir zaman sonra tekrar gözden geçirildiği anlamına gelmekteydi. Tahliye kararının neden verildiği konusu ise açıklanmamıştır (BOA. DTA. TRS.d, 175/10/4).

Hırsızlık suçunun meydana gelmesi için önemli bir husus var ki o da "failin suç işleme kastını" taşımasıdır (Koç, 2019, s.267). Israrla suç dosyasını kabartan, suçlarına durmadan yeni suçlar ekleyen bir diğer kişi Salih'ti. Salih, Üsküdar sakinlerinden olup; bundan beş ay önce hırsızlık yaptığı gerekçesiyle te'dîb olunmak üzere tutuklanmıştı. Fakat Salih'in bakmakla yükümlü olduğu evladı, babasının işlediği suçtan ötürü ona merhamet edilmesini rica etmişti. Babasının bundan sonra bir işte bulunmayacağına dair kefil olmuştu. Bu sayede Salih'in "te'dîbinden sarfınâzar" edilmişti. Tüm bunlara rağmen Salih, "tek durmayarak usul-i sabıkasına ibtidar ve Adalı kâdirler heyetiyle esvak ve pazarda güzar ederek bazılarını dolandırmış ve hile hurda" yoluyla hayli eşya çalmıştır. Bu defa yakalanarak, ibret olması için küreğe konulması uygun görülmüştü. Bu hususta, Ahmed Fevzi Paşa gereğinin yapılması ve merkumun küreğe konulması kararlaştırılmıştı. Bir müddet sonra ise serbest bırakılmıştır (BOA. DTA. TRS.d, 175/32/1).

Kasıtlı olarak suç işleyen bir diğer kişi de Refail'dir. Hakkında yazılmış olan bilgilere göre *kendi halinde olmayub*, suç çemberinden bir türlü çıkamayan Refail, bazı envaı çeşit kabahatleriyle ön plana çıkmayı başarmıştı. Kendisi, Salma Tomruk'ta Yahudi mahallesinde ikamet eden kimseydi. Yaşadığı çevrede, hırsızlık, hile ve çeşitli kabahatlere cesaret ederek zarar vermiş olduğu beyanıyla ortak dini ve dili paylaştığı insanlar tarafından şikâyet edilmişti. Hakkındaki şikâyet arzuhal yoluyla üst makama bildirilmişti. Refail'in durumu yetkililerce değerlendirildiğinde Tersâne-i Âmire'ye te'dîb olunması amacıyla küreğe gönderilmesi kararlaştırılmıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/32-A/3). Refail'in suç çemberini daraltmaya çalışanlar yaşadığı çevrede ondan zarar gören yahut onun suçlarına şahit olanlardı. Fakat Aleksi veled-i Likori nâm şahsın durumu sebep olduğu zararlar hemşerisinin adım adım takibiyle gün yüzüne çıkmıştı. Defterde yer alan kasıtlı suçlar arasında yine bu anlamda biricikliğini korumaktadır. Rusya ülkesinde olan Kazaklardan fi'l-asl kalbif nâm mahalden olan Aleksi veled-i Likori, elinde pasaport kâğıdı olmayan kaçak biridir. İstanbul'un Sultan Mehmed semtinde miri kâtibi Şükrü Efendi dâ'ilerinin sâyisi (seyisi) olan Yuan kendisinin hemşehrisiydi. Aleksi veled-i Likori, hemşerisinin yanına gitmeye karar verir ve nitekim hemşerisinin görevli olduğu konağa gider. Onunla konuşur, sayis

esblere yem vermeye gittiğinde Aleksi veled-i Likori bir fırsatını bulup; sandığını "şikest idüb" içinden "sekiz yüz guruş miktarı akçesini" ve "bir kıta cizye kâğıdı" ile ihtisâb tezkiresini alıp oradan kaçmayı başarır. Hemşerisinin hırsızlık yaptığını duyan sâyis, adım adım hemşerisinin peşine düşmüş her yerde onu aramış ve tanıdıklarıyla vasıtasıyla aratmıştı. Elde edilen bilgilere göre hırsız, geceyi "…Madam Nasrâniyenin Lostariyesinde beytûtet ettirirmiş" (geceyi orda geçirmiş) ertesi gün de Balıklı'ya gitmiş. Ayrıca Galata'da Mumhâne kapısı hâricinde kapı karşısında mağazacı Nemçelü Estifane Zobat adlı şahsın da sârik-i mersûmdan epeydir alacağı "otuz beş guruş var imiş." Hırsızın Balıklı'da olduğu kesinleşince peşine düşmüşler ve onu orada yakalayıp Galata'ya getirmişlerdi. Onu Galata'da görevi başındaki sekbana teslim etmişlerdi. Sekban ise suçluyu adalet sağlayıcı merkezlerinden biri olan konağa götürmek üzere kendisine refakat etmişti. Sorguya alınan hırsızın çaldıklarına el konulmuştu. Yüklü miktarda eşya çalmış olan hırsız, geçici olarak zindana atılmıştır (BOA. DTA. TRS.d, 175/23-A/1).

Hırsızlık ve hilekârlık yaparak suç işlemiş olan Dimitri'nin durumu da diğer hırsızlardan pek farklı değildir. Sabıka kaydındaki bilgilere göre Edirne civarında yakalanmış ve kendisinde hakkettiği şekilde te'dîbin icra edilmesi için Dersaadet'e gönderilmiştir. Bu defa Edirne mütesellimi olan Edhem Efendi tarafından iş'âr olunduğu belirtilmiştir. Dimitri'ye, işlediği suça karşılık; şiddetli bir şekilde korkutulmak ve beş yılı dolmadıkça tahliye olunmaması yönünde karar verilmiş ve ardından kürek çekmeye gönderilmişti. Fakat bir şekilde oradan firar etmeyi başarmıştı. Nasıl firar ettiğiyle ilgili bilgiye ulaşılamamıştır. Alacağı cezadan kaçmayı başarmış olan Kırkkiliseli Dimitri, yine Edirne civarında tutuklanmıştı. Muhtemelen Edirne'yi kendisine hem güvenli bir yer olarak hem de suç mahali olarak seçmiştir. Tutuklanan Dimitri, yine Dersaadet'e gönderilmişti. Kendisi, hırsızlık ve hile yaptığı gerekçesiyle hakkında alınan karar bir önceki karar ile aynı olmakla birlikte; kendisinin şiddetle terbiye edilmesi uygun görülmüştü. Suçunu tekrar ettiği için de tahliyesi iptal edilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/4-A/2, 7/4).

2.3.6.7.Katl-i Nüfus ve Beraberindeki Suçlar

Katl-i nüfus, sözlük anlamıyla "adam öldürme" demektir (Özön, 1973, s.368). Bireye karşı işlenmiş olan bu suç, İslâm hukukunda bir insanın yaşamına son verme şeklinde açıklamıştır. Genel manasıyla ise insan öldürme cürmü olarak nitelendirilmiştir. Katli gerçekleştirene kâtil, katl edilene maktûl denir (Yağlıdere, 2019, s.11; Bardakoğlu, 2022, s.45). Fıkıhta ise "irtidad, muhsanın zinası, eşkıyalık" ve "öldürme" şeklinde belirli ağırlıkta suç işleyen kimselere kesilen cezadır. Katl, insanlık tarihinin en eski ve büyük suçlarındandır. Bu suç tüm toplumlarda yasaklanmış ve insanların bu yöndeki fiilleri de engellenmeye çalışılmıştır. İslâm hukuku, suçları; had, cinayet (kısas ve diyet) ve ta'zîr olmak üzere üç ayrıma gitmiştir. Katl suçunda, katilin ceza karşılığı, şer'i hükümlerce verilir ve ceza ölçütü mağdurun talebine göre belirlenebilirdi. Fakat bu fiilin, aslî yahut fer'î iştiraki suçun niteliğini değiştirmezdi (Bardakoğlu, 2022, ss.45-45).

Osmanlı'da katl suçunun cezası kısas olarak belirlenmiştir. Kısasta esas amaç, bedelin eşit ve benzer bir oranda ödenmesidir. İşlenen bu suçun, manevi yönü hesaba katılarak; kast ve taksirin ayrımı yapılmıştı. Eğer failin suçunda kasti bir hükme varılmazsa bedensel yahut mali ceza verilebilirdi Işık, 2022, s.293-294; Bulut, 2018, s.47). Bedensel cezalar arasında küreğe gönderilme de söz konusuydu (Yağlıdere, 2019, s.11). Bu durum mahkûm defterindeki verilerle de tasdik edilmiştir. Defterde, katl-i nüfus olarak yer alan öldürme suçunda; suçluların hırsızlık, yol kesme, soygun, aykırı hareketler ve firar suçlarını da bütünleşik bir şekilde işledikleri tespit edilmiştir. Konuya ilişkin kayıtlarda sabıkalıların ikamet yerleri, Selanik sancağına bağlı olan Bazargah (Pazarcılar), Rumeli, Tırnova, Siroz, Karesi sancağı gibi genellikle İstanbul'un dışındaki yerlerdir. Suçluların ikamet yerleri veya suç işledikleri muhitler İstanbul'un dışında olduğundan suç muhitlerinde tutuklanmış olanlar İstanbul'a nakledilmiştir. Topluma verdikleri zararların hesabı İstanbul'da kendilerinden sorulmuş ve kendilerine gerekli cezalar verilmiştir. (BOA. DTA. TRS.d, 175/34-A/2, 36-A/2, 36-A/4, 56-A/1, 34-A/3, 36-A/5, 41-A/2, 55/2).

Kayıtlardan anlaşıldığı üzre özellikle bu gibi suçlarda buna maruz kalanların yıprandığı ve bir çözüm bulma arayışına girdiği belirtilmiştir. Rumeli'den Elya, Hristo, İstaryo, Lazo ve Yorgi'nin sabıkaları konuya örnek olarak gösterilebilir. Öldürme, hırsızlık ve aykırı hareketlerinden ötürü; uzun zamandır Aydıncık'ta aktif olan bu suçlulara karşı şikayetler artmış ve artık eskisi gibi Aydıncık'ta huzurun

kalmadığı dile getirilmişti. Bundan ötürü suçluların bir an önce ele geçirilip Aydıncık'tan defedilmesi için harekete geçilmişti. Buraya bir voyvoda gönderilmiş ve suçlular dergâh-ı âli koçu şeylerinden Abdülaziz Ağa tarafından tutuklanmıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/36-A/4). Grup eşliğinde işlenmiş olan suçlarda özellikle geşt ü güzarlık gibi gezme tozma ve yine bu yolla zarara uğratılacak olan çevrenin seçilmesi oldukça dikkat çekidir. Bu bir ön keşif olarak değerlendirilebilir. Hırsızlık, gasp ve öldürme fiillerinin gerçekleştirilmesi için bir zaman ve mekân tasarısı olarak karşımıza çıkmaktadır. Defter kayıtları içerisinde Tiran kasabasından Ramazan bin Feyzi ile farklı köy ve kasabalarda ikamet eden arkadaşları, Arnabud taifesinden Fettah ve arkadaşları, Manisalı Topal Mustafa diğer kişilerin durumu bu konuya dair birer örnek olarak değerlendirilebilir (BOA. DTA. TRS.d, 175/55-A/3, 67-A/1, 84/2).

Tablo 4: Katl-i Nüfus ve Beraberindeki Suçlar	**Suç Mahali**	**Suçlu Sayısı**
	Aydın	4
	Çağlayan	1
	Aydıncık	5
	Edirne	7
	Selanik	4
	Siroz	1
	Karesi Sancağı	2
	İskenderiye	14
	Elviye-i Hamse	9
	Balıkesir	1
	Galata	2

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Yukarıdaki tablo, katl-i nüfus ve beraberindeki çeşitli suçları işlemiş olanların suç mahalleri ve suçlu sayısı hakkında birtakım bilgiler sunmaktadır. Bu anlamda İskenderiye, Elviye-i Hamse, Edirne, Selanik, Aydın ve Aydıncık ön plana çıkmaktadır. Tabloda yer alan suç mahali ve suçlu sayısı açıkça verilen veriler kullanılarak oluşturulmuştur.

Bu başlık altında incelenmiş olan tüm veriler göz önüne alındığında katl-i nüfus ve beraberindeki suçlara ilişkin defterdeki kayıtlar incelendiğinde suçlar; "hilâf-ı rıza ve mugayir-i rıza-yi âli" olarak nitelendirilmiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/34-A/2, 36-A/4). Özellikle suça yatkın bünyeler kayıtlarda açığa çıkarılmıştır. Çağlayan kazası Domaçlı karyesinden Kara Mustafa'nın vakıasında; öldürme suçu ve buna ek olarak meydana getirmiş olduğu büyük hırsızlık bir örnek teşkil etmektedir. Daha önce de bu gibi suçlara karışmış oldukları artık suça yatkın bir bünyeye sahip olduklarına dikkat çekilerek; kendilerinin tevbih ve ıslahının mümkün olmadığı dile getirilmişti. Bu da aslında bir nevi suçludan tekrar "kendi halinde bir kimse olma" ümidinin yitirilmiş olduğunu göstermektedir (BOA. DTA. TRS.d, 175/36-A/2). Mustafa böylelikle suç dünyasının daimî üyeleri arasındaki yerini almıştı.

Bulunduğu çevreyi büyük bir sıkıntıya sokan suçlu/suçluların tutuklanmaları esnasında birtakım aksaklıkların meydana geldiği tespit edilmiştir. Yakalanmış olup adaleti temsil eden mercilere teslim edilmek üzere kendilerine refakat edilen suçlar arasında henüz yoldayken vefat edenler ve kaçmanın bir yolunu bulup memurlardan kaçmayı başarabilenler de mevcuttur. Örneğin çevresine yeterince zarar vermiş olan Tırnovalı Hüseyin yolda ruhunu teslim etmişken; yakalanmış olan bir başka grup içerisindeki Deli Salih ve Ali'nin firarları kayıt altına alınmıştır. Fakat bu firarın neden olduğu güvenlik zafiyetinden söz edilmemiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/34-A/2, 36-A/5, 56-A/1).

Hırsızlık ve öldürme suçlarında, suçlulara; yola getirilme, had bildirilme amaçlı kürek çekme cezası verildiği anlaşılmıştır. Bunlara ek olarak soygun ve yol kesen kimselere edeplenene kadar kürek çekme cezası verilirken; hırsızlık yapmadan evvel kendisine kurban olarak seçtiği kişinin gözlerine enfiye yani "buruna çekilen çürütülmüş tütün tozu" veya "burun otu" (Sami, 2011, s.146) atıp; kişiyi savunmasız bırakarak elindeki eşyayı alana, üç sene kürek cezası verilmiştir. Katl-i nüfus, geşt ü güzar ve gaspa cesaret edenlere; edeplenene kadar kürek, tüm bu suçları işleyip, tutuklandıktan sonra firar etmiş olup tekrar yakalananlara; edeplenmek üzere kürek cezası verilmiştir. Suçlular arasında katle sebep olduğuna kanaat getirilmiş olan birine "iki bin guruş diyet" belirlenerek hem maddi hem de bedeni ceza verilmesi uygun görülmüştür. İstanbul'un dışında suça karışanlar haklarında verilmiş olan cezaların

tatbik edilmesi için Dersaadet'e gönderilmişlerdir. (BOA. DTA. TRS.d, 175/34-A/2, 36-A/2, 50-A/1, 55-A/3, 56-A/1, 59/1, 36-A/5).

2.4. Esnafların İşlemiş Olduğu Suçlar

Bu başlık altında defter verilerinde sık rastlanan ve sayıca fazla olan esnaf suçları ele alınmıştır.

2.4.1. Esnaflığa Genel Bakış ve Esnaf Hileleri

Esnaf, genel itibariyle merkez ve taşraya, mal ve hizmet sunan (Demirtaş, 2010, s.17-18) sanat-kârân ve dükkancılar takımlarına verilen isimdir (Sami, 2011, s.103). Esnaflar, üretimiyle meşgul oldukları mal ve hizmet sınıfına tabidirler (Demirtaş, 2010, s.17-18) Osmanlı toplumu için oldukça kapsamlı bir oluşumu ifade eden esnaflık, kaynağını ahîlikten almaktaydı (Şatıroğlu vd., 2011, s.23). Her esnafın, kendi içinde uymak zorunda olduğu kuralları mevcuttu (Demirtaş, 2010, s.19). En önemli kural ise doğrulukla mesleğini icra etmek, tüketiciye belirlenen fiyattan mal satmaktı (Özdemir, 2017, s.4).

Esnafların, çalışma koşullarını belirleyen kararlar ustalarınca ortak bir şekilde alınır ve "onaylanmak üzere kadıya sunulurdu." Kadı ise hem dinî hem de örfi kanunlara uygunluğunu kontrol eder ve Divan'a sunardı. Esnaf örgütüne katılmak isteyen bir kimse dahil olduğu "sanat" ya da "mesleğin 'sır'rını öğreninceye kadar ustasına hizmete mecburdu." Kişi, işi konusunda yeterli hale gelince imtihana tabi tutulur ve başarı durumuna göre kıdemi artardı (Şatıroğlu vd., 2011, s.23-24).

Esnaflığın denetim mekanizmasına gelince "papucun dama atılmak deyimi" bu denetimin sözlü bir yansımasıydı. Ahilik kurumunun piri kabul edilen Ahi Evran'ın, ayakkabı esnafını gezerken; bir yandan da ayakkabıları denetleyip, hileli olanları kesip dama attığı ifade edilir. Esnafın bu hilesinden dolayı Evran, o dükkânı kapatmış ve ayakkabı ustasının peştamalını kapıya astırmıştı (Özdemir, 2017, s.4). Haliyle esnaflar, kurallara uymaya dikkat etmişti. Çünkü esnaf toplulukları arasında onur zedeleyecek nitelikteki hileli durumlar pek hoş karşılanmazdı. Esnaflar, toplum içerisinde üretim ve tüketim dengesini sağlamaya gayret ederek; yalnızca ekonomik düzenin değil aynı zamanda sosyal düzenin de sağlam temellere oturmasına katkı sağlamışlardı (Taner, 2009, s.21).

Osmanlı esnaf ve sanatkarlığı XVIII. asra kadar belli bir dengede kalmıştı. Fakat devletin sıkıntılı durumu esnafları da olumsuz etkilemeye başlamıştı. Kurallara aykırı bir şekilde yapılan atamalar, uzun süren savaşların devleti yıpratması esnaf düzenini alt üst etmişti (Taner, 2009, s.27-28). XIX. asra gelindiğinde özellikle sanayi devriminin tesiriyle devletin ekonomik durumu yeni bir sistem ile karşı karşıya gelmişti. Bilhassa lağvedilen gedikler ve şirket sistemiyle tanışan esnaf birliği öne çıkan belirgin özelliklerdendi. Bu gelişmelerin karşısında yeniliği takip edememek ekonomik hayatı sıkıntıya sokmuştu (Kal'a, 2003, s.251). Dolayısıyla XIX. asırda Osmanlı Devlet mekanizması ekonomik olarak bir çözülme sürecine girmişti (Çaçan Ongun, 2019, s.226). Devlet, çeşitli bozulmaların önüne geçebilmek için halkı mağdur etmeden ekonomik hayatın devamlılığını sağlamakla yükümlüydü. Dolayısıyla denetimi elden bırakmamıştı. Öyle ki ürünün hammadde temini, imâlatı, pazarlanması ve fiyatların belirlenmesine kadar her şey kontrol altına alınmış ve özellikle belirlenmiş olan fiyatın dışında satış yapmak yasaklanmıştı (Taner, 2009, s.30). Ürünlerin fiyat dengesi, narh sistemiyle sağlanmaya çalışılmıştı. Böylelikle malın, mali değeri ve bunun etkisinde gelişen tüm etkenler hesaba katılmıştı. Olası bir durumda, fiyatlar yeniden devletin belirleyeceği bir şekilde güncellenirdi. Bu çerçeveden bakıldığında esnafların asıl görevi, narha riâyet etmek (Demirtaş, 2010, s.223-224) ve mesleklerinin icra mekânı olan dükkanlarında ekonomik düzene katkı sağlamaktı (Bilge, 2018, s.9). Devlet, narha riâyet edilip edilmediğini yaptığı denetimlerle tespit ederdi ve esnafın fiyatlar konusunda hileye başvurmasını engellemeye çalışırdı (Demirtaş, 2010, s.227).

1832 ila 1840 tarihleri arasında tutulmuş olan mevcut deftere göre esnaflarla ilgili kayıtlarına rastlanılmıştır. Özellikle esnaflar içerisinde bakkallar, manavlar, küfeciler ve ekmekçiler ön plana çıkmaktadır (BOA. DTA. TRS.d, 175/3-A/4, 6/1, 32/3, 38-A/2, 58/1, 79/1, 80-A/2,).

2.4.2. Bakkal, Manav ve Küfeciler

Osmanlı'da kendi dükkanlarında bakkal ve manav olarak hizmet verenler ile "kaba ve derin sepetlerinde" satışını yaptığı ürünleri taşıyan küfeciler (Sami, 2011, s.927), toplumun, "yiyecek, içecek" sektöründe önemli bir yere sahipti. Tıpkı diğer esnaf birimlerinde olduğu gibi müşterinin velinimet olduğu esnaf parolası hükmündeki

anlayış onlar için de aynen geçerliydi. Müşteriye karşı dürüst olmaları gerekirdi. Haliyle bozuk ve çürük mal satmamalı, fahiş fiyat tarifesi uygulamamalı ve bir başkasına ait olan malın taklidini üretip satışa sunmaktan kaçınmalıydılar. Malın, eksik ölçülüp/tartılması, bozuk ölçü birimlerini kullanmaya devam etmek, "kalitesiz" ürün satmaya kalkışmak açıkça suç sayılırdı (Özdemir, 2017, s.3). İktisadî haneler olarak kabul edilen dükkânlarda, ürünlerden alınabilecek "kâr oranı %10" ila "%20" civarıydı (Bilge, 2018, s.24). Her esnafın satışını yapacağı ürünler beliydi. Bakkallar, "buğday, arpa, pirinç" gibi "deniz yoluyla şehre temin edilmiş olan tahıl ve tahıllardan meydana gelen yiyecekleri, ayrıca "Ege Adaları, İzmir veya Karadeniz'in" kuzey bölümünden karşılanan; hayvansal ve bitkisel yağ çeşitlerini satarlardı. Bunlara ek olarak, peynir, soğan, sarımsak, kuruyemiş, meyve gibi ürünlerin de satışını yapalardı (Bilge, 2018, s.27-28-29).

Önemli gıda maddelerinin satışı sık sık denetimlerin yapılmasına neden olmuştu. Fiyat ve kalite kontrollerinin yapılması hem devletin hem de tüketici halkın haklarını korumak için bir önlem niteliği taşırdı. Mevcut defterin kayıtlarından anlaşıldığı üzere teftiş/denetimler iki yolla yapılmıştı. Bunlardan biri rutin denetimler diğeri de iktisadî hileye karşı yapılmış olan şikayetler idi (BOA. DTA. TRS.d, 175/3-A/4, 6/1, 50/1). Bilhassa "zarurî gıda maddelerinde narhı ihlâl" edip; fahiş bahâ ile satış yapanlara "muhtekir" denirdi. Dolayısıyla "muhtekir" vasfını taşıyan esnafa idam gibi "ağır cezalar" verilebilirdi (Demirtaş, 2010, s.230).

Tablo 5: Bakkal, Manav, Küfeci	**Suç Mahalleri**	**Fahiş Fiyattan Satış&Eksik Dirhem**	**Ceza**
	Balıkpazarı	1	Te'dîb-vaz'-ı kürek
	Vidin	1	Te'dîb-gûşmal-vaz'-ı kürek
	Çubuklu	1	Te'dîb-vaz'-ı kürek
	Beyoğlu	8	Te'dîb-vaz'-ı kürek
	Kadıköy	2	Te'dîb-vaz'-ı kürek
	Galata	3	Te'dîb-vaz'-ı kürek
	Kasımpaşa	5	Te'dîb-vaz'-ı kürek
	Hasköy	2	Te'dîb-vaz'-ı kürek
	Eyüp ve Yenimhalle'de;		

		Te’dîb-vaz‘-ı kürek
Der‘aliyye	1	Terhîb- vaz‘-ı kürek
Tophane	2	Te’dîb- vaz‘-ı kürek
Eski Yağkapanı	1	Te’dîb- vaz‘-ı kürek
Yusuf Paşa Çeşmesi civarı-Kağıthane;		
		Terhîb- vaz‘-ı kürek
Vezneciler	1	Terhîb-vaz‘-ı kürek
Mercan	1	Te’dîb- vaz‘-ı kürek
Kulekapısı	1	Te’dîb- vaz‘-ı kürek
Küçük Karaman	1	Te’dîb- vaz‘-ı kürek

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Tablodaki, veriler incelendiğinde tıpkı ekmekçi esnafları gibi bakkal, manav ve küfecilere dair teftişlerin daha çok İstanbul’da yapıldığı ve burada birtakım usulsüzlüklerin ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. İstanbul’daki semtler arasında Beyoğlu ön plana çıkmaktadır. Ayrıca Kasımpaşa, Galata ve Kadıköy’de bulunan mezkûr esnafların da aynı usulsüzlüğü takip ettiği ve ekonomik dengeyi bozdukları aşikardır.

1832 ile 1840 tarihleri arasında İstanbul’un Kadıköy, Galata, Kasımpaşa, Beyoğlu, Hasköy, Çubuklu, Eyüp gibi semtlerinde çeşitli erzaklar, pastırma, peynir çeşitleri (kaşar, salamura), pirinç gibi ürünler üzerinden esnafların fahişe yöneldiği tespit edilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/38-A/3, 42-A/5, 45-A/1, 58/4, 50/1, 52/2, 41-A/3, 57/2). Gerek rutin kontroller ve gerek İhtisap birimine yapılmış olan ihbarlar vasıtasıyla harekete geçilmişti. “Küçük Karaman’dan manav Mehmed, Galata’dan küfeci Osman, Beyoğlu’ndan küfeci Hasan, Kasımpaşa’dan bakkal Nikol zimmî ve Tophane’den bakkal Dimitri’nin; satış yaparken narha riayet etmediği anlaşıldığında “cânib-i ihtisaba” ihbar edilmeleri gibi. Yapılan ihbarın değerlendirilmesi sonucunda esnafların, denetimine karar verilmiş ve denetimin matematiği detaylıca belirtilmiştir. Denetime tabi tutulan ürünler, “bardak eriği, emrûdi” (armut), “soğan ve sarımsaktı.” Esnafların satışını yaptıkları bu ürünlerin; satış fiyatı, cârîsi ve fahişi tek tek hesaplanmış ve malın ekonomik değeri, her açıdan kayda alınarak; hileli durum ortaya çıkarılmıştı. İhtisap nazırı ağası vasıtasıyla, narhın sınırını fazlasıyla aştıklarından dolayı tutuklanmışlardı. Kendilerine, benzer iktisadî birimlere örnek teşkil etmesi

amacıyla “bir mah müddet” kürek çekme cezası verilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/80-A/2). Eyüp, Beyoğlu ve Kasımpaşa’da kaymakçı ve bakkalların; kaymak, Kayseri pastırması, soğan ve revgan-ı çervişi fahiş fiyata sattıklarına dair haber alınmıştı. Bunun üzerine harekete geçilmiş ve ilgili esnafların denetimine başlanmıştı. Ürünlerin, dirheminden kıyyesine kadar her şey tek tek hesaplanmış ve haksız bir şekilde mevcut satış fiyatına sızdırılmış olan fahiş fiyatlar aleni olarak gün yüzüne çıkmıştı. Esnaflar, memurlar tarafından tevkif edilerek; ihtisap nazırı ağası aracılığıyla korkutulmak üzere küreğe gönderilmişlerdir. Fakat kürek çekme süreleri hakkında bilgi verilmemiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/59-A/3). Bakkal esnafları içerisinde yüksek fiyatlara satış yapmış olan birkaç esnafın bu girişimi “hilâf-ı rıza” olarak değerlendirilmişti. Balıkpazarı’nda bakkal olan Mihal zimmî, onlardan biriydi. Hakkında yapılan incelemelerden “Pastırmanın beher kıyyesinde yirmişer para fahiş zam ile” satış yapmaya cüret ettiği anlaşılmıştı. Kendisinin, bu hareketi “melanet” olarak yorumlanmıştı. “Mesfûr” olarak nitelendirilmiş olan Mihal zimmînin, te’dîb üzere küreğe gönderilmesi uygun görülmüştür (BOA. DTA. TRS.d, 175/3-A/4). Bakkal esnafları arasında suç işlemiş olan birkaçının suçu/suçları hakkında kısıtlı bilgilerle sınırlandırılmış olan kayıtlara da rastlanmıştır. Onların suç/suçları, “hilâf-ı rıza” bünyesinde değerlendirilmiş ve olayın akışı vaz‘-ı küreğe bağlanarak sabıkalarına işlenmiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/Sol Derkenar 29/2). Bir başka bakkalın, “revgan-ı çervişde” başvurduğu hile “habâset” olarak değerlendirilmiş ve derhal te’dîp edilmesi gerektiği kanaatine varılmıştı. Kendisinin, küreğe gönderilmesi için karar verici merci ile yapılan yazışmaların sonucunda; söz konusu habâseti vuku bulan Sava zimmî, küreğe gönderilmiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/38-A/2).

Esnaflar içerisinde kullandıkları terazi kollarını bozarak satış yapmaya yeltenmiş olanlar da mevcuttu. Kadıköy’de esnaflık yapan, “kuruyemişçi Ali ile bakkal Yorgi zimmî hem terazi ayarıyla oynadıkları hem de satışını yaptıkları erzakları, “onar dirhem noksan” tutarak kâr etmeye çalışmışlardı. Hilekâr olarak sabıkalanan esnaflara, buna benzer hilelerin önünü kesmek için üst makamlarla yapılan fikir alışverişinden sonra ihtisap nazırı ağası aracılığıyla küreğe gönderilmişlerdir (BOA. DTA. TRS.d, 175/38-A/3). Meyve ve erzak ticaretleri, çoğunlukla fahiş fiyatlara konu olmuştur. Sekiz esnafın, ticaret yaparken; narha uymadığı ve “fahiş bahâ” ile satış yaptıkları tespit edilmişti. Fahiş miktarları,

haklarında tutulan "zeyillerine" işlenmişti. Aynı zamanda memurlar tarafından "ahz u girift" yani diğer bir anlamıyla "tutup ele geçirme" (Özön, 1973, s.15) edilerek ihtisap birimine götürülmüşlerdi. Orada, ihtisap nazırı ağası tarafından gerekli işlemleri yapılmıştı. Onların da tıpkı yukarıda zikredilen diğer esnaflar gibi yapmış olduklarının bir suç teşkil ettiğini anlamaları ve emsallerinin türememesi istenmişti. Dolayısıyla terhip edilmek üzere kürek çekmeleri uygun görülmüştü (BOA. DTA. TRS.d, 175/41-A/3).

Fiyat artışları dışında, zimmetine eşya geçirmek, rast gelinen kimselerden "istikraz" yani borçlanarak veya ödünç para alarak insanları dolandırma suçuna rastlanılmıştır. Henüz bakkal esnafının tezgâhtar olan "Lefter veled-i Sava zimmî" önüne gelen insanları dolandırdığı iddiasıyla "esnaf yiğitbaşıları tarafından" önce ifadesi alınmış daha sonra "ihbar" olunmuştu. Fakat, suçun nasıl sabitlendiği yönünde bilgi verilmemiş olup; insanalar verdiği maddi zararlardan ötürü kürek çekmeye gönderilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/62/4).

Sonuç olarak; bakkal, manav ve küfecilerin, sırf ellerindeki malın satışı üzerinden beş on kuruş daha fazla kazanmak için başvurdukları hileli yollar yetkililer tarafından engellenmeye çalışılmıştı. Ekonomik nizamın sağlanması için ihtisap nazırları ve gerek memurlar, aktif bir şekilde görevlerini ifa etmişlerdi. Esnafların, faydalanmak için ekonomi sektörüne yaptıkları birtakım dokunuşlar (fiyat artışları, terazi dengesini bozma gibi) onların, ekonomiyi kendi tekeli haline getirmeye çalışmaları oldukça dikkat çekicidir. Tüketicinin, alım gücünü hesaba katmadan ürünü "yüz on pâreye fürûht" etmeye çalışmak, "üç vukiye iki yüz elli dirhem noksan" tutup dirheminden çalmak; kayıttan da belirtildiği üzere esnafın "gûş-mal" edilmesi başka bir deyişle kulağının bükülmesi (Sami, 2011, s.926) "terbiye ve te'dîb" edilmesi gereken bir durumdur (BOA. DTA. TRS.d, 175/42-A/5, 45/5). Bu çerçeveden bakıldığında, narh sistemine karşı iki taraflı bir mücadelenin verildiği açıktır. Esnaflar narha riayet etmeden işlerini yürütmek isterken idarî mekanizma da bunu önlemeye çalışmıştır. Bu yüzden suçlu konumundaki esnaflara verilmiş olan kürek cezalarının çoğunda süre belirtilmemiştir. Daha çok "te'dîb" ve "terhip" kelime kalıplarıyla sürecin uzun veya kısa olması tamamen suçlunun/suçluların davranış biçimiyle şekilleneceği onlara açık bir çek gibi sunulmuştur. Kürek cezalarında en az süre bir ay olarak tespit edilmiştir. İlgili birimler olarak genellikle tutuklama işlerini

gerçekleştiren memurlar, ihtisap nazırı ağası ve irâde-i seniyye ön planda tutulmuştur. Yukarıda bakkal, manav ve küfeci esnaflarının davalarında herhangi bir meclis adı tespit edilmemiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/45-A/1, 58/4, 80-A/2).

2.4.3. Ekmekçi Esnafı

18. asrın sonlarına doğru, hırfeti meydana getiren iş ve mesleklerin bir bütün halinde ifade edilmesinden ziyade malın ve hizmetin niteliğine göre yeni ifade biçimleriyle telaffuz edilmişti. Ekmekçi esnafına habbazan, iş kolunun ismini belirtmek için de fırıncı esnafı tabiri kullanılmıştı (Kal'a, 1998, s.41).

Osmanlı dahil tüm toplumlarda önemli bir yer teşkil eden ekmekçilere, daha fazla önem verilmiş ve yapılan denetimler hassasiyetle yürütülmüştü. Özellikle amaç "çaşniye gayri muvafık sikkesi uygunsuz ve bozuk nân-ı 'azizin" "tabhında hilâf-ı rıza-yi âli fesat ve hıyaneti" önlemeye çalışmaktı (BOA. DTA. TRS.d, 175/27-A/2, 45/2). Ayrıca üreticiler arasında noksan dirhem kullananları tespit etmek ve bu duruma müdahale etmekti. Etmek, zorunlu bir gıda maddesi olduğu için sorumlular ile fırıncıları her daim karşı karşıya getirmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/67-A/4; Demirtaş, 2010, s.206).

Ekmekçiler/fırıncılar, mesleğini icra ederken; hamurun kararmasını ve ekşimesini önlemeli, katkı maddesi eklememeliydi (Demirtaş, 2010, s.71-72). Ekmeğin gayet pişkin olması ve dirheminin tam olmasına dikkat etmeliydi. Böylelikle fırıncıların, ekmek üretirken uymaları gereken kurallar oldukça açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmişti. Fakat yine de bu konuda bazı usulsüzlüklerin önüne geçilememişti. Onlar, üretimin kalitesini düşürerek kendi işine hile katmaya çalışmışlardı. Haliyle Nân-ı aziz olarak tabir edilmiş olan ekmeğin pişirilmesiyle ilgili kurallara uymamış hatta kendi işine fesat karıştıranlar da olmuştu (BOA. DTA. TRS.d, 175/32/3, 45/2). İkaz edilmiş olmalarına rağmen "nân-ı 'aziz numunesine gayr-ı muvafık kereste" kullanarak oldukça "esmer ve bozuk ekmek" üretmeye devam edilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/60/2). Beşiktaş'taki bir fırında yapılmış olan teftişte, fırın habbâzı olan Mıgırdıç zimmînin; pişirdiği nân-ı azizin numunesine uygun olmayan kereste kullanarak oldukça esmer ve bozuk ekmek ürettiği gözlemlenmişti. Belirlenmiş olan kuralların dışında ekmek ürettiği konusunda birkaç defa tembih edilmiş olsa da sonrasında yapılan incelemelerde durumun değişmediği anlaşılmıştı.

Mesleğine hile ve habâset karıştırmaya devam eden Mıgırdıç zimmî, tutuklanarak İhtisap birimine götürülmüştü. Orada alınan ifadesinde suçunu açıkça beyan etmişti. Suçu habaset ve mugayir olarak nitelendirilmiş olan habbâz hakkında alınan karar şöyledir: benzer şekilde ekmek üretip, işine hile karıştıran ekmekçilere örnek olması açısından sanığın te'dîb edilmesiydi. Habbâz, İhtisap nazırı ağası aracılığıyla süresi belirtilmeden küreğe gönderilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/60/2).

Yukarıdaki örneğe benzer bir teftiş de Kuruçeşme'de yapılmış, ekmek ustası "Marsık zımmînin tabh (pişirmekte) etmekte olduğu nân-ı azîzin esmer ve bozuk olması, kullandığı kerestesinin ekmek pişirmeye uygun olmaması yapılmış olan muayene ile tespit edilmişti. Kurallara aykırı bir şekilde üretim yapmış olan Marsık zimmî, İhtisap birimi tarafından çağrılmış ve geldiği gibi tevkif edilmişti. İhtisap birimiyle genel idari merkez tarafından yapılan yazışma ve alınan bildirimler sonucunda, tıpkı Marsık zimmî gibi ekmek üretip halkın sağlığını hiçe sayan benzer üreticilere örnek olması babında biraz korkutulmak üzere "li-ecli't-te'dîb" amacıyla küreğe gönderilmesi uygun görülmüştü. Fakat orada ne kadar kalacağı belirtilmemiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/61/3). İncelenmiş olan örneklerden yola çıkılarak denilebilir ki bir ekmek ustasının mesleğini icra ederken sahip olması nitelikler oldukça açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmiştir. Teftişler sırasında da kendilerine tekrar hatırlatılmıştır. Buna rağmen halihazırda denetime tabi tutulmuş olan birkaç fırıncının ısrarla işine hile karıştırması, yaptıkları işin bilincinde olmamaları dikkat çekicidir. "Fındıklı ve Topkapı fırını ustalarından Ovaris ve Dikravides zimmîlerin, pişirip satmış oldukları nân-ı azîzin sikkelerinde uygunsuzluk ve dirhemlerini sekizer dirhem noksan tutmaları" gibi yasa dışı ekmek üretimi ve halka ulaştırma noktasında uygulanan dirhem ihlali anormal bir hal almıştır. Fırıncılarda görülen benzer suç girişimi "Sarıyer fıruncusu Tomas ve Antoli kuğu furuncısı Artim zimmîler" tarafından gerçekleştirilmişti. Onlar da yakalanıp; önce Bâbıâlî'ye gönderilmiş ardından Elhac Veli ağa vasıtasıyla kürek çekmek üzere gerekli işlemleri yapılmıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/67-A/4, 14/3).

Ekmek üretimindeki hile dışında işlenmiş olan başka suçlara da rastlanmıştır. Fırın için gerekli olan birkaç ürünü almış olan hâbbaz Matus zimmînin aldıklarını "Arnabud köyünde Efrenc teknesine fürûht etmesi," Kosti zimmînin yetkililerden izin almadan, rıza dışı hareket ederek simitçi fırını açacağım deyip; ekmek fırını inşa eden

ve orada ürettiği ekmeği insanlara pahalıya satması, Mühtedî Ali'nin, hilâf rızâ davranıp "bazı ekmekçi dükkânlarında ekmek tartmak ve bil'ihâfe akçe alması," Maroros, Erakil, Haçador ve Kestibar'ın yüze yakın dükkânın darp etmekten soruşturmaya alınması, Ekmekçi Nikolca'nın kalpazanlığa soyunması, Etmekçi kalfası olan Mustafa'nın "sirkat töhmetiyle" ele geçirilmesi gibi (BOA. DTA. TRS.d, 175/2/6, 5/3, 11/2, 13/2, 31-A/4, 60-A/6).

Kayıtlardan yola çıkılarak denilebilir ki; suç girişimlerine karşılık verilen ceza çoğunlukla kürek çekmekti. Suçlular, asıl ceza olan küreğe gönderilmeden evvel ön cezalar da almışlardı. Ön cezaların başında tenbih gelmektedir. Buradaki amaç fırın ustası ya da çırağın işini aksatmadan yapmasını sağlayarak mevcut üretim-tüketim dengesini korumaya çalışmaktı. Tembihten sonra durumda bir değişiklik olmadığında duruma göre bazen doğrudan küreğe gönderilenlere de rastlanmıştır (BOA. DTA. TRS.d, 175/60/2). Bir ön ceza olan tembihin yanı sıra, "sedd ü bend" ile (sayısı belirtilmeyen) "değnek darbı," terbiye edilmek, hapse konulmak da verilen ön cezalar arasında yer almaktadır. Suçluların, küreğe gönderilme gerekçesi; diğerlerine örnek/gözdağı olması amacını taşımaktaydı (BOA. DTA. TRS.d, 175/5/3, 11/2, 32/3, 45/2, 61/3). Önem arz eden bir diğer gerekçe de suçlunun işini hakkıyla yapmadığını ve usulsüzlük yaptığını itiraf etmesiydi. Böylelikle suçlunun küreğe gönderilmesi resmî karara bağlanabilirdi (BOA. DTA. TRS.d, 175/5/3, 31-A/4). Suçluların, kürek çekme sürelerine gelince kayıtlardan anlaşıldığı üzere çoğunlukla "li-ecli't-te'dîb" tabiri kullanılmış amaç "terbiye etme, edeplendirme, haddini bildirme, yola getirme" gayesini taşımaktaydı. Ekmek pişirme usullerine uymayanlar bu ceza kapsamında değerlendirilmişti. Kalpazanlık yapana üç sene kürek çekme cezası verilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/31-A/4).

Tablo 6: Ekmekçi Esnafı	**Suç Mahalleri**	**Fahiş Fiyattan Satış, Eksik Dirhem ve Bozuk Ekmek Üretmek**	**Ceza**
	Arnavutköy	2	Te'dîb- vaz'-ı kürek
	Tahtakale	1	Te'dîb- vaz'-ı kürek

Fındıklı	1	Te'dîb- vaz'-ı kürek
Topkapı	2	Te'dîb- vaz'-ı kürek
Yenikapı	1	Te'dîb- vaz'-ı kürek
Bahçekapı	2	Te'dîb- vaz'-ı kürek
Beşiktaş	1	Te'dîb- vaz'-ı kürek
Kuruçeşme	1	Te'dîb- vaz'-ı kürek
Sarıyer	2	Te'dîb- vaz'-ı kürek
Kuğuköy	1	Te'dîb- vaz'-ı kürek
Fener	1	Te'dîb- vaz'-ı kürek
Nişancı	1	Te'dîb- vaz'-ı kürek
Galata	2	Te'dîb- vaz'-ı kürek

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Yukarıdaki tablodaki verilere dayanılarak İstanbul'daki ekmek üreticilerinin sık bir şekilde teftiş edildiği anlaşılmaktadır. Mesleğine hile karıştıran ekmekçilerin "te'dîb ve terhîb" amaçlı kısa süreli küreğe gönderildiği tespit edilmiştir.

2.4.4. Kasaplar

Kasap kelimesi, Arapça'da "kassâb" idi. Bu kelime anlam itibariyle hayvan kesmeyi meslek edinenler için kullanılmaktaydı. Onlara verilen bir diğer isim de "cezzâr" idi. Kelimenin, Türkçe karşılığı ise "etçi"dir (Bozkurt, 2001, s.534).

Osmanlı, temel gıda maddeleri hususuna hassasiyet göstermişti. Et, bu besinlerden biriydi. Haliyle "narh defterlerinde" ana tüketim maddelerine dair bilgiler başka gıda maddelerine oranla daha fazlaydı (Özkul, 2018, s.166). Ayrıca Kasapların, ekonomik koşulları yani eti satın almalarından ne kadara satacaklarına dair tüm kurallar; kasap defterlerinde tutulurdu (Kal'a, 2012, s.114).

Kasaplar, tıpkı diğer esnaflar gibi narha uymakla yükümlüydü. Mevcut defterde, kasap esnaflarının sabıkalarına ilişkin kayıtlarda kasapların; İstanbul'un çeşitli semtlerinde belirlenmiş olan narhı hiçe saydıkları tespit edilmiştir. Tophane'de Filibeli Panço zimmî, lahmı (eti), "on para ziyadeye" satmaya cesaret ederken; Tavuk Pazarı'ndan Osman ile Okçularbaşı'dan Dadu zimmî, hilâf rızâ davranıp narhın

üzerinden bir fiyata et satabilmek için dükkanlarında et saklamışlardı (BOA. DTA. TRS.d,175/3/1, 4/3). Nişancı mahallesinden Eğinli Mehmed satışını yaptığı et üzerinden "yirmişer" para kâr ederken; Üsküdar'daki Yanyalı Dimitri zimmî ise "otuz para zam ile halka et satmaya cesaret etmişlerdi. Et, üzerinden ekonomik hayatlarını diledikleri gibi şekillendiren kasaplar, zindana atılmışlardı. Kendileriyle birlikte yakalanmış olan diğer esnaflarla beraber kulakları bükülüp, ikaz edilmek üzere küreğe gönderilmişler idi (BOA. DTA. TRS.d, 175/6/1). İkaz edilip küreğe gönderilmiş olan kasap esnaflarının verileri şu şekildedir:

Tablo 7: Kasaplar	**Suç Mahalleri**	**Fahiş Fiyattan Satış, Eksik Dirhem ve Uygunsuz Hareket Etmek**	**Ceza**
	Tophane	1	Te'dîb- vaz'-ı kürek
	Tavuk Pazarı	2	Te'dîb- vaz'-ı kürek
	Okçularbaşı	1	Te'dîb- vaz'-ı kürek
	Nişancı	1	Te'dîb-vaz'-ı kürek
	Üsküdar	1	Te'dîb-vaz'-ı kürek
	Galata	1	Te'dîb-vaz'-ı kürek
	Bahçekapı	1	Te'dîb-vaz'-ı kürek
	Eyüp Sultan	2	Te'dîb-vaz'-ı kürek

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Tabloda, İstanbul'un teftişlerde ön plana çıktığı anlaşılmaktadır. Kasapların, daha fazla para kazanmak ekonomik düzeni sarsmaları verilmiş olan kürek cezalarıyla önlenmeye çalışıldığı tespit edilmiştir. Kasaplar arasında görevlerini layıkıyla yapmayanlar şikâyet edilmişti. Memurlar tarafından şikâyet edilmiş olan kasaplardan biri "Galata'daki kassab Kebres" diğeri de "Bağçekapısı'daki kassab Hristo"ydu. Kebres'in "Lahm-ı ganem" yani koyun eti satışı üzerinden "fahişi 28", Hristo'nun ise pastırma satışındaki "kıyyede fahişi 40" olarak tespit edilmişti. İki kasap tevkif edilmiş, kasap esnaflarında benzer durumların yaşanmaması ve dahi diğer kasaplara örnek olması için ihtisap nazırı ağası aracılığıyla terhîb edilmek üzere küreğe gönderilmişlerdi (BOA. DTA. TRS.d, 175/58/1).

Kasap esnafları arasında kendi halinde olmayıp, rıza dışı davranış sergileyen; ahaliye zarar veren kimselere de rastlanmıştır. Eyüpsultan'da Kâmil ve Salih adlı kasaplar, uygunsuz hareketlerde bulunarak çevreyi rahatsız ettikleri "havâs-ı refîh kâdısı"na bildirilmiş ve kasaplarla ilgili incelemeler yapılmıştı. İncelemelerin sonucunda haberin doğru olduğu tespit edilmiş ve diğerlerine örnek teşkil etmeleri daha doğrusu bir gözdağı olması niyetiyle huzur ve asayişin sağlanması adına kasapların, nefislerini ıslah edinceye kadar kürek çekmeleri uygun görülmüştü (BOA. DTA. TRS.d, 175/63-A/2).

Kasap esnaflarında durum böyleyken kömürcü esnaflarında da benzerdi. "Samatya'da kömürcü esnafından Osman, kömürün beher yüz kıyyesinde ikişer guruş zam ile" satış yapmış dolayısıyla onun bu hilâf rıza hareketi gözden kaçmamıştı. Araştırmalar sonucunda Osman, terbiye edilmek için küreğe gönderilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/3/5). Benzer bir sabıka kaydı da "kömürcü esnafından Tavşancılı Salih'e" aittir. O da "kömürün beher yüz kıyyesinde kırkar para zam ile kayıkdan" satış yapmaya cesaret etmiş ve hakkında yapılan incelemelerde durumun gerçek olduğu orta çıkarılmıştı. Osman gibi Salih de terbiyesinin lazım geldiği düşünülerek küreğe gönderilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/3/6). Osman ve Salih'in kömür fiyatlarında usulsüzlük yapmaları sonucunda kürek cezası terbiye etme aracı olarak verilmiştir. Salı pazarı ve Sultan Mehmed'de birkaç kömürcü esnafı ile iki bakkalın fahiş fiyata satış yaptığı hatta aralarından "Deveci İbiş'in madrabazlık" "yaptığı beher kıyyesi 25 guruş" olan kömürü Ömer adlı birine "28 guruş" üzerinden sattığı ihbar edilmişti. İhbar üzerine harekete geçen ihtisap birimi ve memurlar, kömürcülerin; 7 ile 10 guruş civarı, bakkalların ise erzak satışında şehriyede 20 guruş, nohutta 22 guruşluk fahiş bahâ oranı tespit edilmişti. Her iki esnaf grubu da ihtisap birimince tutuklanmıştı. Gerekli işlemleri yapıldıktan sonra terbiye edilme, edeplendirilme ve benzer suça meyledenlere örnek olması amacıyla küreğe gönderilmişlerdi (BOA. DTA. TRS.d, 175/58-A/2).

Osmanlı'da teftişe konu olan esnaflar arasında, eksikçilik ve belirlenmiş narh kanununu çiğneyerek pahalıya ürün sattıkları ihbar edilen yağcı, yoğurtçu, Âsitâne-i Âliyye ve Galata ve Tophane civarlarında bakkal manav ve börekçi esnafı" gibi dirhem kullanan esnaf dükkanlarına girip; "tamgadân me'murum diyerek bazen dirhemlerini ve kâh ihâfe ile akçelerini almak gibi uygunsuzluğa cüret edildiği ihbar" edilen

basmacı esnafının akıl almaz hilesiyle sabıkasını şekillendirenlere de rastlanmıştır (BOA. DTA. TRS.d, 175/79/1, 4/1).

İktisadî alanda işlenen suçların dışında başka suçlara bulaşan esnaf ve zanaatkar kayıtları da mevcuttur. Yetkililer, cünhaya cesaret eden kemerci esnafı, börekçi ve Üsküdar'da çergeci esnafı ile meşgul iken; Aksaray çarşısında başka bir suç kapısı, başka zanaatkarlar tarafından aralanmıştı. "Çizmeci Hüseyin ile Haffaf Karabet zimmînin dükkanları birbirine karşı olup mürur-ı ubur eden ehli ırz" hatunları rahatsız etmekteydiler. Bunun üzerine "birkaç defa kendilerine ekîden ahâli-i mahalle tenbih eylemiş ise de mütenebbih olmadıklarından" mahallenin huzurunu bozup güven zedeleyen zanaatkarlar bir süre terbiye edilmeleri gerektiği anlaşılmış ve "Donanma-yı hümâyunda istihdam" edilmek üzere küreğe gönderilmişlerdi (BOA. DTA. TRS.d, 175/1-A/2, 1-A/5, 3-A/3, 8/3). Nakkaşlık yapanların suça eğilimi cünha ile ifade edilirken; Darağacı mahallesinde bir kalafatçı "mikdar köhne nühâs" yani "bakır/bakır akçe (Sami, 2011, 1122) "sirkat etmiş olduğu memur tarafından haber verilmiş" ve bahriye meclisinde davası görülmüş olan kalafatçı Bekir'in, bir daha böyle bir suça yeltenmemesi adına "Tersane-i Âmirede istihdam olunmak şartıyla üç mah (ay) müddet" kürek çekmek şartıyla alıkonulmuştu (BOA. DTA. TRS.d, 175/ Sol Derkenar 24/1, 79-A/1).

Esnaflar arasından bir haneye cebren girip orada işret eden kimselerin sabıkalarına da ulaşılmıştır. "Küçük Pazar'da kafesçi esnafından Hasan" ile "marpuç esnafından Ali" mahalle sakini olan "Alaineyeli Mehmed Kapudânın hanesine cebrî girmiş" orada "ecnas-ı muhtelife adamları tecemmu'" yani toplanıp (Sami, 2011, s.301) "işret" ettikleri mahalleli tarafından ihbar ve ifade edilmişti. İlgili cünhadan dolayı Hasan ile Ali, "bâb-ı seraskerîyeye" gittiklerinde "gürbüz ve kuvvetli adamlar" olduğu görülünce "suda gabyalığa" yazılıp; Donanma-yı Hümayunda alıkonulmuşlardı (BOA. DTA. TRS.d, 175/5/2).

Sonuç olarak yukarıda bahsedilen esnaf ve zanaatkarların işlemiş olduğu ya da cesaret ettiği suçlar/cünhalar, belirtilmiş olan yıllarda yalnızca iktisadî hayata değil sosyal hayata da olumsuz koşullar yüklemişlerdi. Sattıkları ürünlerle, devleti ve tüketici kesimi iktisadî olarak zor duruma düşüren ölçü/tartıda hile, ürüne fahiş fiyatlar bindirme sıkı denetimlerin konusu olmuştu. Yapılmış olan denetimlerde gözlemlenen

veya tespit edilmiş olan ısrarcı tutumlar (suça eğilim) birtakım nasihat, ikaz, korkutma ve alıkonulma gibi cezaî uygulamalar yetersiz geldiğinde esnaf ve zanaatkarlar, kısa süreli/süresiz şekillerde küreğe gönderilmişlerdi.

2.8. Askerlerin İşlemiş Olduğu Suçlar

2.8.1. Askerlik Alanında Reform Çalışmaları

Bir devlet sisteminin bel kemiğini oluşturan asâkir, devletin muhafazası için maaşla yahut kura ile cem'olunarak âmâde bulundurulan (Sami, 2011, ss.722-723); müsellah diğer sözlük anlamıyla "silahlanmış veya silahlı" adamlardır (Ayverdi, s.2259). Hem iç hem de dış güvenliği sağlayan, bu organizasyonun sağlam temellere dayanması da bir o kadar önemlidir. Öyle ki Osmanlı Devleti, askeri yapısını organize ederken her zaman temkinli hareket etmiştir. En başından beri muhtelif olarak tüm kitlelerden bağımsız bir ordu kurmayı hedeflemiş ve bu doğrultuda adım atmıştır (Ágoston, 2023, s.65.) Adımlarını atarken çağın gereklerine ayak uydurabilen, yenilgi açığını kapatacak ve yalnızca devletçe idare edilebilen her şeyden bağımsız güçlü bir askeri sistemin oluşmasına da özen göstermişti (Sezer, 1997, s.215-216). Böylelikle dönemim padişahı II. Mahmud'un reformist tavrından, askeri sistem de nasiplenmiş, aslında tam anlamıyla bir ihtiyaç olan fakat toplum nazarında "yenilik/değişim" olarak algılanan değişikliklere uğramıştı. Bu uğurda yapılacak olan mühim değişikliklerden biri Yeniçeri ocağını kaldırmak oldu (Baş, 2014, s.360). Aslında, ocağın kaldırılma fikri XVII. asrın son çeyreğinde artık kesinlik kazanmıştı. İç ve dış güvenliği sağlayacak olan ordunun, amacından sapmış olması, askeri anlamda özdeğerini yitirmesi; yöneticiler tarafından orduyu ortadan kaldırma ya da dönüştürme eşiğine getirmişti (Safi, 2023, s.41). 1826'da mezkûr ocak kaldırılmadan önce çeşitli gerekçeler hazırlanıp sunulmuştu (Baş, 2014, s.360). Sunulan gerekçeler hem kişisel hem de genel anlamda oldukça önem arz ediyordu. Özellikle, Kabakçı isyanında, yeniçeri askerlerinin yamaklarla beraber iş tutmaları, III. Selim'in iktidarını olumsuz etkilemiş hatta padişahın katline sebep olmuştu. III. Selim'den sonra IV. Mustafa'nın II. Mahmud için verdiği ölüm emrinde aktif rol oynamaları özel sebepler arasında sayıldı (Safi, 2023, s.41).

Ordunun, ortadan kaldırılması için hazırlanan genel sebepler; askerlerin, Şer 'î hükümlere aykırı davranmaları, haram ve helalin ortasında bir yol izlemeleri, ibadetleri

terk etmeleri, saf imamların bilgisizliğini fark edip onları sapkınlığa sevk etmeleriydi. Öne sürülen bu sebeplerle amaç ordu içinde (Baş, 2014, s.360) genelleştirilmiş olan tavırlara ve eylemlere son vermekti (Mead, 2019, s.270). Nitekim, 1826'da ocak darmadağın edilmiş, kışlaları yakılarak ortadan kaldırılmıştı. Ocak mensubu olan birçok kimse idam edilmiş, kaçmayı başarabilenler ise İstanbul dışına doğru yol almıştı. Ertesi gün hazırlanıp okunan ferman ile ocak resmi olarak feshedilmişti (Sezer, 1997, s.219). Bu olay, Osmanlı tarihinde "Hayırlı Olay" olarak nitelendirilmişti. Çünkü "başta askeri olmak üzere idari, mülki, sınai, zirai ve ilim" sahasında yapılması öngörülen yeniliklerin karşısında engel teşkil eden bir oluşum yok edilmişti. Bu olayın yankısı, II. Abdülhamit dönemine de sirayet etmişti. Padişah, Meclis-i Mebusan açılışı sırasında "Hayırlı Olay"a gönderme yaparak; II. Mahmud'u bir kez daha takdir etmiş, yeniçeri ordusunun varlığını da inhitat (gerileme) ve tedenni (alçalma) olarak anmıştı (Safi, 2023, s.41-42).

Yeniçeriler'in ardında bıraktığı kaosun izlerini silecek olan ordu, Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye idi (Gökçe, 2017, s.193). Kurulan bu ordu, taşıdığı isimle; "Kurtarıcı İslâm Ordusu" anlamına geliyordu. Böylelikle Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasının sonucunda meydana gelebilecek dini tepkiler de bastırılacaktı. Bu durum ulema cenahından çekinildiğinin kanıtıdır. Ayrıca kurulan yeni askeri ocağa çok iş düşüyordu. Savunmayı gerektiği gibi üstlenecek, her türlü asayişsizliğe karşı tüm caydırıcılığıyla ön planda olacaktı (Öztuna, 2006, s.55-56; Gökçe, 2017, s.193).

Yeni amaç ve umutlarla kurulan Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye ordusu için asker kayıtları, Dersaadet'te süratle yapılmış ve ordu kurulduğu andan itibaren üç gün içinde asker sayısı 1500'e ulaşmıştı. Yeni orduya yapılan müracaatlar arasından yeniçeri isimlerine de rastlanmıştı. Onlar, kimliklerini gizleyerek; yeni orduya katılmanın bir yolunu bulmaya çalışmış fakat fark edilince kendilerine hemen cezaları verilmişti (Çetin vd., 2018, s.1177).

Askeri hizmete alımlarda yer yer keyfilikler hakimdi. Ordu, halka ve silah altındakilere karşı zorba bir muamele ile hükmediyordu. Sadece Müslüman kesim askerliğe alınırdı, diğerleri de vergi vermekle yükümlüydü. Askerlik alımları, zamana ve ihtiyaçlara göre değişiklik arz ederdi (Tanör, 2004, s.77). Askere alınma yaşına gelince, 15 ila 30 arası bir yaş sınırı belirlenmişti (Gökçe, 2017, s.196). Henüz 15'ni

doldurmamış çocukların askere alımı yasak olduğundan talepleri geri çevrilmişti. Fakat çocuklar bu duruma üzülünce, velilerinin rızasıyla çocuklar için acemi oğlanları kışlası hazırlanmıştı (Çetin vd., 2018, s.1177). 30 yaş üstü olup fakat 40 yaşını doldurmamış kimseler de orduda görev alabilirdi (Gökçe, 2017, s.196). Bunun için genç, sağlıklı ve dinç olmaları temel koşuldu. Fakat bazen bu kurala uyulmadığı da saptanmıştır (Çetin vd., 2018, s.1180). Askerlik görev süresi ise erler için en az 12 yıl olarak belirlenmişti. 12 yılı devirenler emekli olabiliyordu. Emekliliği gelenler, aldıkları mevcut maaşın yarısını alarak hayatına devam edebiliyordu Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye ordusu, genel amaçları ve içeriği bakımından; Nizâm-ı Cedid ordusu ile benzer özellikler taşımaktaydı (Gökçe, 2017, s.195-196). Oluşturulan her saf için gerekli görülen eğitim tedbirleri alınmıştı. Bu tedbirler ise şunlardır: Her safın kendine has mektebi olacak, bu mekteplerde her gün Kur'an okunacak aynı zamanda Kur'an ve ilmihal dersleri de verilecek, neferler beş vakit namazı cemaatle kılacak, ibadetlerin aksamaması için her bölüğe bir imam görevlendirilecekti (Özcan, 1991, s.457).

Yeni ordu, ilk olarak sekiz piyade alayı ile kuruldu. Her alayın komutanına önce binbaşı daha sonra da mîralay denildi. Ordudan, serasker nâmı verilen harbiye nâzırı sorumluydu. Onun rütbesi, müşîr (mareşal) idi (Öztuna, 2006, s.56). Seraskerlik makamına getirilen ilk kişi Ağa Hüseyin Paşa idi. Ağa Hüseyin hem kudretli hem de ordunun başındaki en rütbeli kimseydi. Yeniçeri Ocağı'nın dağılmasında büyük payı olan Ağa Hüseyin, kimseye göz açtırmıyordu. Yeniçeri bakiyelerine karşı da hep teyakkuz halindeydi. Yalnızca kendisi değil, memurlar dahil olmak üzere herkesi teyakkuza geçirmiş idi. Ağa Hüseyin, istifa ettikten sonra yerine onun görevini devralacak olan Koca Hüsrev geçti. O da tıpkı kendinden önceki komutanın yolunu takip etmiş, askeri düzeni korumak için II. Mahmud'un yeniliklerine karşı gelişen muhalefeti ortaya çıkarmaya çalışmıştı. Bu uğurda, bir bilgi alışveriş ağı kurmuştu (Safi, 2023, ss.40-41). Tüm bunlar, yeni ordunun nasıl titiz bir çalışma içinde yürütüldüğünü göstermekteydi.

Böylesine büyük bir kitle ancak parçalara ayrılarak daha kombine bir şekilde hareket ettirilebilirdi (Karadaş, 2016, s.56). Bu sebeple yeni ordunun alayları, "tertip" adı verilen taburlara, taburlar da "saf" adı verilen bölüklere ayrılmıştı (Öztuna, 2006, s.56). Bölükler, onar kişilik gruplar halindeydi. Başlarında bir onbaşı mevcuttu

(Gökçe, 2017, s.195). Ayrıca yüzbaşı rütbesindeki subaylar da bölükleri komuta ediyordu (Öztuna, 2006, s.56). Kendi içinde bir hiyerarşisi olan askeri birliğin, en yüksek rütbelisi de binbaşı idi (Özcan, 1991, s.457). Bir alay, 15 bölük olup; 1256 muhâripten oluşmaktaydı (Öztuna, 2006, s.56). Sekiz taburdan ikisi, yalnızca savaş zamanı değil; her an hizmete hazır olacaktı. Özellikle şehrin iç güvenliği ve yangın söndürme görevlerinde de aktif rol oynayacaktı. Geriye kalan taburlar da Davutpaşa'daki kışla başta olmak kaydıyla Selimiye ve Rami kışlalarında askerî idman ile meşgul olacaktı. 1831'de İstanbul'daki alaylara "hassa", Üsküdar'dakilere de "mansûre" adı verildi (Özcan1991, s.457).

Batı tarzı askeri bando takımının önünü açmak için 1834'te gelenekselliği simgeleyen *Mehterhane* kaldırılmıştı. Bunun yerine *Mızıka-yı Hümayûn* kurulmuştu. Dönemin atmosferi de göz önüne alınarak olası bir durum için yedek bir ordu olan *Redif Teşkilatı* kuruldu (Afyoncu vd., 2018, s.314). Redif askerleri, taşrada görevini îfâ edecekti (Toraman, 2021, s.37). Süvari ve piyadelerin eğitimi için *Harbiye Mektebi* tahsis edildi. Tüm bunlara ek olarak ordunun kılık kıyafetinin de yeni düzene uyumlu olması açısından 1836'da *Feshâne* kuruldu (Afyoncu vd., 2018, s.314). Ayrıca yeni ordunun subaylarına has olan ay yıldız simgelerinin başka yerlerde kullanılmaması ve farklı amaçlara araç olmaması adına bu konuda İstanbul kadısına bir emirname gönderilerek önlenmeye çalışılmıştı (İST.KSCL 88, s.311-312). Yeni ordudaki düzen ve tertip resmi geçitlerle bir nevi halka sunulmuştu. Belirli bir disiplin içinde sıralanmış olmaları, kendilerine has marşa ayak uydurmaları takdire şayandı. Yeni ordunun subayları, *Wellington* tarzında ceket, pantolon ve çizmelerle dikkatleri üzerlerine çekmişlerdi. Tıpkı asilzadeler gibi simgeleri olan ay ve yıldızı da göğüslerine takılmıştı (Walsh, 2021, s.410-411). Orduda yapılan yenilikler, bunlarla sınırlı kalmamış yeniliklerin yanında bir de temizlik işleri yapılmıştı. Yeniçeri, ulema ve taşra feodalitesi gibi güçler etkisiz hale getirilmişti (Tanör, 2004, s.73). Fakat tüm bunlar yapılırken askeri sistemin sekteye uğramaması da gerekiyordu. Özellikle de yaygınlaşan firarların önüne geçebilmek için zabitler, askerlere kefil oluyordu. Memleketlerine gidiş-dönüşleri için sistematik olarak dönüşümlü bir yol izleniyordu. Sıla izinleri uzak-yakın mesafeye göre ayarlanıyordu ve yalnızca sekiz ay ile sınırlıydı (Gökçe, 2017, s.196). Yine de bazı askerler, belirlenen bu izin sistematiğine uymamış hatta memleketlerinden döndükleri vakit birliğine teslim olmak yerine firara kalkışmış

ve bununla birlikte türlü türlü suçlara kapı aralamışlardı (BOA. DTA. TRS.d, 175/64/3).

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye, tamamen yeni bir ordu gibi görünse de esasında yönetim tarafından ordunun bir müddet geleneği takip etmesine izin verilmişti. Çünkü Yeniçeri Ocağı kaldırıldıktan sonra meydana gelen olumsuz koşullardan etkilenmemesi ve oryantasyon sürecinden sağlıklı geçebilmesi gerekiyordu. Fakat bu süreçte meydana gelen bazı olaylar sebebiyle askerler, gelenek ile yenilik arasında sıkışmış olup düzene ayak uyduramamıştı (Gökçe, 2017, s.200). Çünkü çarık giymeyi bırakıp ayakkabıya geçmişlerdi ki birçoğu kapalı pabuç giymeye alışık değildi. Çoğu zaman ayakkabıların topuk kısmına basıp, terlik gibi kullanıyorlardı. Ayakkabıları boyamaları için kendilerine fırça verilmiş fakat fırça domuz kılından yapıldığından bu konuya hassasiyet göstermişler ve kullanmamayı tercih etmişlerdi. Tüfek tutma konusunda dahi Avrupalıların tam zıddını yaparak onlara benzemek istemiyorlardı (Walsh, 2021, s.412). Modernize olmaya karşı adeta gizli ya da aleni bir direniş içindeydiler. Askerlerin eğitimi için okullar açıldığı halde neferler yetiştirilmesi öngörülürken ehliyetsiz kimselerin alınmıştı. Bu ve buna benzer sebeplerle yeni ordu, belirli bir sisteme oturtulamamıştı. Tahsis edilmeye çalışılan ideal düzene ayak uydurmakta zorluk yaşamışlardı (Karadaş, 2016, s.107-115; Gökçe, 2017, s.200). Elbette yeni orduyu içten sarsan durumlar da vardı. Özellikle görevinin bilincini yitirmiş olan bazı askerlerin, sergilemiş olduğu birtakım uygunsuz olarak nitelendirilen hareketler kayıt altına alınmıştı. Defterdeki tabirle bu hareketler, mugayir-ı rızâ ve münafi-i nizam-ı etvâr, hilâf-ı rızâ-yı âli ve açıkça belirtilmeyen cünhalardı (BOA. DTA. TRS.d, 175/2/1, 70/1, 7/2). Bu hareketlerin veyahut girişimlerin yanında sıkça yaşanan firar olayları, hırsızlıklar, darb û cerh olarak geçen yaralama suçları, katl, fahişe haneye girme, zendostluk, eşkıyalara katılma gibi askerlerin sabıka kayıtlarına da rastlanılmıştır (BOA. DTA. TRS.d, 175/56/2, 2-A/3, 21/7, 54/2, 82-A/2, 65-A/2, 23/2). Vazifeliler arasından, buna benzer yoldan çıkmalarda suçu işleyenin mevki ve rütbesi ne olursa olsun cezası verilirdi (Kütükoğlu, 2020, s.105).

Yukarıda zikredilen suçlar, hatta daha fazlası ilgili suç temasıyla ilişkilendirilerek kategorize edilmiş ve bu şekilde incelenmiştir.

2.8.2. Askerlerin Nizâma Muhalif Hareketleri: Mugâyir-ı Rızâ/Münâfî-i Nizâm-ı Etvâr

Osmanlı'da toplum yapısını bozmaya yönelik gelişmiş olan, fiil ve durumlar bu çalışmanın ana kaynağı olarak esas alınan Kürek Mahkûmları Kayıt Defterinde; mugayir-i rızâ, hilaf-ı rıza-yi sû-i hareket, münafi-i nizam-ı etvâr, fezahat, tazaccu' tavırlar, hareket-i nâ-becâ şeklinde ifade edilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/2/1, 40-A/4, 10/1, 72/1, 62-A/4, 11-A/3). Bu kelimelerin anlamları itibariyle mugayir, aykırı ve uymaz, hilaf; karşı, muhalefet ve ihtilâf gibi anlamlar taşımıştı (Devellioğlu, 2016, 772; Sami, 2011, s.460). Sû-i hareket, kötü hareket anlamını taşırken; münâfî muhalif, uymaz gibi aykırı davranışların temsilcisi olarak yorumlanmıştı (Sami, 2011, ss.575-1085). Asker sabıkalarında geçen "etvâr" kelimesi genel olarak hal ve hareketleri karşılamakta iken (Devellioğlu, 2016, s.273); "fezâhat, rezalet, rüsvâylık ve ayıp" gibi kötü hallerin ifade biçimiydi (Sami, 2011, s.772). Diğer ifade kalıplarından olan; tazaccu', "üşenme ve gevşek davranma." Nâ-becâ ise münâsebetsiz davranışlara karşılık gelmekteydi (Devellioğlu, 2016, 1216; Sami, 2011, s.220).

Yukarıda zikredilen kavramlar, Osmanlı'nın askeri kolunda cereyan edip; Kürek Mahkûmları Kayıt Defterine sirayet etmiş olan olayların örtük bir biçimde nitelendirilmiş haliydi. Bilhassa devlete ve fertlere karşı olduğu tespit edilmiş olan suçlar (Poyraz vd., 2021, s.44) ve bu olayların, giderek çeşitlenmesi ve askeri birlikler arasında hızlı bir yayılım göstermesi oldukça dikkat çekiciydi. Zamanla meydana gelen olaylar, giderek bir ta'zîb-i ruha (can sıkma) bürünmüştü (Devellioğlu, 2016, s.1217). Tüm bunlar, fitne-fesatla da harmanlanmış (BOA. DTA. TRS.d, 175/10/1) ve bu durum bağnazlara bir fırsat kapısı aralamıştı. Birtakım bağnazlar, çevrelerindeki bazı grupların kışkırtılmaya yatkın yanlarını fark edip; onların bu zaaflarını kendi amaçları için kullanmıştı. Onları, çeşitli söylemlerle kamçılamaya çalışarak harekete geçirmek istemişlerdi (Beccaria, 1764/2022, s.65).

Osmanlı toplumunun, önemli bir kesimi olan asâkir cenahında meydana gelen bu hareketlerin, gündeme gelmeye başlamasının temelinde yatan sebep; çıkarların çatışmasıydı (BOA. DTA. TRS.d, 175/2/1). Çatışan çıkarların bünyesini güçlendiren ve bu yolla devlet iradesini hiçe sayan, Rumeli'nin fethiyle Anadolu'dan göç ettirilmiş olan ve Evlâd-ı Fâtihân (Halaçoğlu, 1995, s.524) olarak kayda geçmiş olan on üçüncü

Asâkir-i Mansûre alayının birinci taburunda daha önce binbaşı olan Fazur oğlu Mustafa ile aynı taburun sağ kolağası olan oğlu Mehmet Ali, bu oluşuma bir örnektir. Bu iki asker, İşkodralı vakasında (BOA. DTA. TRS.d, 175/2/1) ki bu hadisenin kökleri 1826'ya dayanmaktaydı. Yeniçeri Ocağı yerine, Asâkir-i Mansûre'nin kurulmasıyla birlikte tüm ilgili valiliklere gerekli talimatlar verildiği halde; İskenderiye Mutasarrıfı İşkodralı Mustafa Paşa ile Bosna valisi, verilen talimatlara uymayıp; ardından başkaldırmışlardı. "İşkodralı Vâkıası" olarak tarihe geçen bu olayın tesiriyle 1830'da Rumeli, ayaklanmanın eşiğine gelmişti. Rumeli'nin yanı sıra olay; Arnavutluk'u da etkisi altına almıştı (Eyicil vd., 2021, s.162).

Yukarıda zikredilen iki asker, valilerin tesirinde kalmış olacaklar ki; nizama aykırı davrandıkları için askerlikten men edilerek rütbeleri ellerinden alınmış (Sami, 2011, s.1183) ve ardından ihraç edilmişlerdi. Buna ek olarak da yola gelene ve ıslah-ı nefs olana kadar haklarında kürek çekme kararı verilmişti. Daha sonra serasker tarafından, küreğe gönderilmek üzere Tersâne-i Âmire'de mahbûs edilmişlerdi. Yaklaşık sekiz ay kürekte kaldıktan sonra tahliye edilerek serbest bırakılmışlardı (BOA. DTA. TRS.d, 175/2/1). Söz konusu bu ve buna benzer hareketler, farklı alay; birlik, bölük ve taburlar arasında da meydana gelmişti. Hatta emekli askerler dahi bu tarz girişimlerde bulunmuştu. Muhaliflik ve diğer nizama aykırı hareketleri sergilemekte olanlar; Asâkir-i Mansûre'nin on üçüncü alayının birinci taburu, Erzurum'daki on altıncı alayın farklı tabur ve bölüklerinden farklı kıdemdeki askerler, Donanma-yı Hümâyun neferleri ve çavuşları, Asâkir-i Hassâ-i Şahâne Süvâri ikinci Livâ alayındaki görevliler, Asâkir-i Redife çavuşları ve piyade askerleri gibi vb. resmî görevde bulunanların sabıka kayıtları tespit edilmiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/2/1, 10/1, 11-A/3-4, 24-A/5, 28/5, 37/5, 40-A/4). Kayıtlar detaylıca incelendiğinde mevcut düzeni sarsacak nitelikteki kanuna aykırı filleri önlemeye yönelik gelişmelerin yaşandığı da anlaşılır. Bu gelişmeler, meydana gelecek olan vâkıaları, müzakere etmek ve bir kara bağlamak üzere oluşturulmuş olan yüksek mahkemelerdi. Yüksek mahkemeler, 1837 tarihli ceza kanunnamesindeki; Dîvân-ı Harb-i Dâimî, Dîvân-ı Harb-i Mahûs ile Dîvân-ı Harb-i Tecessüs'tü (Türkmen, 2020, s.334). Askerlerin, tehlike arz eden hareketleri, Dîvân-ı Harbe yani askerî mahkemeye (Devellioğlu, 2016, s.214) havale edilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/53-A/2). Askerlerin, işlemiş olduğu suçlara ilişkin ise "Ceza ve Muhakeme Usulü Kanunu" kabul edilip, yayımlanmıştı.

Bu kanunla birlikte askerler de suçlarından ötürü kendilerine has yargı organları tarafından yargılanacak ve haklarında gerekli kararlar alınacaktı (Değirmenci vd., 2020, s.299). Askerlerin, olduğu sû-i hareketleri, Dar-ı Şûra-yı Askeriyede ele alınmıştı. Fakat uzun bir süre onların suçlarına karşılık, özgürlüklerini kısıtlayan durumlar; kanun-ı ceza kapsamında ele alınmış olsa dahi haklarındaki karar, "ceza" kavramı yerine "istihdam" olarak ifade edilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/52-A/1).

Peki, askerlerin özgürlüklerini kısıtlayıcı olarak belirlenen "istihdam edilme, hizmet etme veya ceza çekme" süreleri ne kadardı? Devletin ve askerî sistemin düzenine muhalif olmaya çalışan askerlere verilen cezaların süresi farklı şekillerde ifade edilmiştir. Askerlik mertebesine yakışmayan, hal ve hareketlerin sonucunda; çeşitli şekillerde ıslah ve terbiye etme yollarına başvurulmuştu. Askerler, nizama aykırı hareketlere cesaretten sırasıyla; altı ay, bir sene, bir buçuk sene, üç sene ve beş sene gibi değişiklik gösteren sürelerle kürek çekmeye tâbi tutulmuşlardı (BOA. DTA. TRS.d, 175/53-A/2, 40-A/4, 37/5, 11-A/3, 52-A/1). Verilere göre kanun ve kurallara muhalif olan yani fitne-fesada karışan on dört kişilik bir asker grubuna, önce mahbûs daha sonra müebbet kürek çekme cezası belirlenmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/10/1). Tutarsız davranışlar sergileyen, iki asker üçer sene küreğe vaz' olunmuşken; defterdeki tabirle yakışıksız, hoş olmayan hareketler sergileyen askerlerin ise mevcut rütbeleri geri alınmış ve "uzun süre" kürek çekmek üzere zindana konulmuşlardı. (BOA. DTA. TRS.d, 175/11-A/3-4). Fakat daha önce suç işlemiş olan yani kabarık bir sabıkaya sahip olan ve tasvip edilmeyen hareketlere devam eden birine vaz'-ı kürek kararı verilirken; kürek çekme süresi hiçbir şekilde belirtilmemiştir.

Tablo 8: Askerlerin Nizâma Aykırı Hareketleri	**Askerî Birlik, Tabur, Bölük**	**Suç Mahali**	**Suçlu Sayısı**
	Asâkir-i Mansure	-	3
	Piyade A. Hassa	-	2
	16. Alay	Erzurum	14
	A. Muntazam	-	1
	Redif A. Hassa	Bursa	1
	Donanma H.	İstanbul	4

A.	Hassa	-	1
1.	Alay	-	1
A.	Redif	Menteşe	1
A.	Redif	Saruhan	1
A.	Redif Şahane	-	1

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Yukarıda nizama aykırı hareketlerde bulunmuş olan askerlerin askerî birlik, suç mahalleri ve suçlu sayıları verilmiştir. Nizama aykırı hareketlerin Erzurum ve İstanbul çevresinde yaşandığı tespit edilmiştir. Neredeyse her rütbeden askerî mensubun sergilemiş olduğu düzen bozucu davranışlar toplumda huzur ve dengeyi sarsmıştı.

Yukarıda bahsi geçen tüm veriler incelendiğinde diğer kürek mahkûmları için geçerli olan "li-ecli't-te'dîb" (edeplendirilme-haddi bildirilme) tabiri askerî mahkûmlar için de geçerli olduğu anlaşılmıştır. Onların, edeplenip edeplenmediği kürek çekme süresince sergilemiş oldukları hal ve hareketlerine bağlıydı. Haliyle, "li-ecli't-te'dîb" edilmek üzere küreğe gönderilen bir mahkûm, kürek çekme süresi içerisinde kendisinden beklenen davranışları sergilediğinde; kürek çekme süresinde değişiklik yapılabileceğine dair bir işaretti (BOA. DTA. TRS.d, 175/24-A/5).

2.8.3. Firar Suçu

Firar etme, kelime anlamıyla; kaçma, savuşma, izinsiz ve gizliden kaçma, bir askerin yahut memurun mevkiini terk etmesi demektir (Sami, 2011, s.762). Askerîyede yaşanan, firar ve diğer suçlara ilişkin; II. Mahmud döneminde özellikle askerî suçları kapsayan, gerekli yargılamayı esas alacak, usul ve nizam kaidelerine göre onları kanun önünde cezalandıracak olan "Ceza ve Muhakeme Usulü Kanunu" geliştirilmişti. Bu kanuna göre firar davaları, kendi içinde ayrı hükümlere ayrılmıştı. Cezanın hükmünü ağırlaştıran sebepler ise fiilin ne zaman ve nasıl işlendiğine bağlı olarak değişkenlik göstermişti (Değirmenci vd., 2020, s.299-300). Fakat firar eylemi ne şekilde gerçekleşmiş olursa olsun özellikle askeri firarların cezası ağırdı (Sami, 2011, s.762).

Firara cesaret etmek ya da bunu fiile dökmek, toplum düzeninin ortak kriteri olan kanunları ihlal etmektir. Bu da suça karşı bir zâfiyet göstergesiydi (Garofalo, 2022, s.205). Peki bu zafiyeti tetikleyen unsurlar nelerdi? Defterin ışığında elde edilen

bilgilere göre hiç şüphesiz bu unsurlardan biri; firara teşvik ve tahrikti. Bu gibi vâkıalar daha çok kanun-ı ceza bünyesinde ele alınmıştı. Fakat tekrar edilen firarlar cezaların caydırıcılığının noksan olduğunu göstermişti. Ayrıca bu durum askerîyede bir güvenlik zafiyetinin olduğunu da kanıtlamaktaydı. Çünkü bazı firar olayları, firara meyilli askerler tarafından birden fazla kez tekrar edilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/56/2, 67-A/3). Firar eden askerlerin, sabıka kayıtlarına göre görev bölgesini terk etmeye çalışan, firar etmeyi kendinde alışık bir duruma getirmiş olanların cezası bölüklerinin değiştirilmesi olarak belirlenmişti. Firarların sonucunda, ceza niteliğinde üç ay gibi kısa süreli hizmete de alınma durumları da tespit edilmiştir. Fakat yine de firarın ve firar ile birlikte gelişen suçların önüne geçilememişti. Özellikle hane ve çiftliklere girip eşya çalma hatta yakalandıktan sonra bile tutuklu olarak bulunulan hapishanenin, duvarını delip; ayağındaki demiri kırıp oradan dahi firar etme cesareti gibi farklı suçları da meydana getirmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/74/1). Bu durum Osmanlı'daki hapishanelerde tutuklu suçluyu muhafaza etme noktasındaki eksikliğini gündeme getirmişti.

Firar ve bunun ekseninde gelişen suçlar yalnızca bunlarla sınırlı değildi. Firar ettiği yetmezmiş gibi kendisini yakalamaya çalışan zâbıtân-ı askeriyeye silah çeken, katl ve idama sebebiyet veren vâkıalara da rastlanmıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/87-A/1, 70-A/1). Başından geçen bir olaya biraz duygusal yaklaşıp sırf Mülâzım-ı Evvel tarafından yoklama sırasında rencide olmayı gururuna yediremediği için firar eden ve yine aldığı görevi layıkıyla yerine getiremediği için kişinin hayfından sebeple gerçekleştirdiği firarlar da mevcuttu (BOA. DTA. TRS.d, 175/87/2, 84/1). Kayıtlardaki bazı firar eylemleri beraberinde başka suçlara da kapı aralamıştı. Firar etmiş olup; kumarbazlık ve hırsızlık üçgeninde sıkışıp sabıkasını bu tarz suçlularla dolduran askerî personeller de mevcuttu (BOA. DTA. TRS.d, 175/68/3). Askerî personeller arasında oldukça suça yatkın bir bünyeye sahip olan ve bu doğrultuda kayıtlara geçen Hüdavendigar sancağındaki, "Redif Asâkir-i Hassa'nın birinci alayının birinci taburunun sol kol ağası olan Hurşid Ağanın" sabıka kaydı dikkat çekicidir. Kendisi adeta suçlar arasında kendisine karmaşık bir dünya oluşturmuştu. Daha önce "Bursa'da Ilıcalar' da fahişeler ile baskın vermiş" ve harp divanı tarafından mazbatası elinden alınmıştı. Daha sonra ise "Dar-ı Şûrâ-yı Askerî'ye havale" edilmişti. Bu sayede kendisinin yola gelmesi amaçlanmıştı. Mazbatası henüz ilgili birime

ulaşmadan evvel "Hurşid Ağa mahbûs olduğu mahalden bir bir mahbûs nefer dahi ayardup firar" etmişti. Hurşid Ağa yaklaşık "otuz kırk gün mikdarı Kütahya ve Karahisar civarlarında" serserilik etmeye koyulmuş sonra tekrar Bursa tarafına geri dönmüştü. Onun yaptıkları bununla sınırlı değildi. Bu defa Bursa tarafında faaliyetlerine devam etmiş orada "kenar mahallelerinde ehli ırz hatununda takılmak ve işret (içki) sebebiyle bazı raya ve fukaraya dahi kılıç gösterüp" türlü edepsizlik ve rezillikler sergileyerek insanları korkutmaya ve onların korkularından beslenerek; onlara hükmetmeye çalışmıştı. Bursa'nın görevli zabıtanları, onu daha fazla kimseye zarar vermesin diye yakalamaya gayret ederken; o da zabıtanlara görev başındayken çekinmeden silah çekmişti. Devletin kanunlarının karşısında durduğunu bu davranışıyla tescillemişti. Fakat durum onun istediği gibi olmamış kendisi orada derdest edilmişti. Ardından İstanbul'a gönderilmişti. Hurşid Ağa, "Dar-ı Şûrâ-yı Askerî'de" alınan kararla ceza kanunnamesi ahkamınca "müddet-i medîde" yani uzun zaman (Sami, 2011, s.1012), "Tersane-i Âmire hidemât-ı süfliyyesinde istihdam" edilmesi daha açık manasıyla oranın bakım, onarım ve temizlik işlerinde çalıştırılmak üzere alıkonulmuştu. Hurşid Ağanın mazbatası buna göre tanzim edilmiş ve ceza kanunnamesi kapsamında cezasının tatbikine karar verilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/69/1).

Tıpkı mevcut düzene aykırı davranışlar sergileyen diğer askerler gibi meydana gelmiş olan firar olaylarında da farklı bölük ve kademelerden rütbeliler iştirak etmişti. Bu hareketlilik, Süvari-i Şâhâne alay ve taburları, yüzbaşı bölükleri, Redif birlikleri, Piyade alayları, Asâkir-i Bahriye, Selim Paşa Livası gibi askerî merkezlerden mürettebat, yüzbaşı, onbaşı, çavuş ve neferler arasında cereyan etmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/3-A/6, Sol Derkenar:29/4, 56/2, 64/3, 67-A/3, 70-A/1, 74/1, 80/3). Firarî askerler yakalandığında ilk iş rütbelerinin aşağı çekilmesiydi. Bu konuya ilişkin Abdullah veled-i Mehmed'in firar edip yakalandıktan sonra başından geçenler örnek olarak gösterilebilir. Kendisi, çavuş iken firar ettiği gerekçesiyle yakalanmış ve rütbesi aşağı çekilmişti. Haliyle bundan sonra görevine asker olarak devam etmişti. Fakat onun tek suçu firar değildi affedildiği halde hırsızlık yapmaktan vazgeçememişti. "Bahçıvan Benduka'nın hanesine girip bir fes ve bir miktar akçasını sirkat" etmiş ve işlemiş olduğu suçlarıyla olağanüstü mahkeme olan divan-i harbe nakledilmişti. Daha sonra "Dar-ı Şûrâ-yı Askerîye" vasıtasıyla mazbatasına ek olarak ferman-ı âli

iliştirilmişti. Ardından Dersaadet'e gönderilerek mahbûs edilmesi üzere gereği yapılmıştı. Aynı tarihlerde kendisiyle birlikte ele geçirilmiş olan ve bu defa firar ederken suçüstü yakalanmış dört asker daha kayıtlara geçmişti. Aralarında "Hasan veled-i Deli Hüseyin oğlu Hüseyin'in" firar girişimi oldukça dikkat çekicidir. Kendisi, Yunan keferesi hududuna yakın bir mevkiye firar ederken yakalanmış ve askerin durumu divan-ı harbe bildirilmişti. Alınan karara göre onun da Dersaadet'te hapsine karar verilmiş ve gereği yapılmıştı. Geriye kalan diğer üç askerî personel hakkında kısıtlı bilgiler verilmiş onların firar töhmeti ve hırsızlık girişimleri kayıtlara yansımıştı. Sonuç olarak "Davud Paşa livasının ikinci alayındaki" taburlarda görevli olan bu beş askerin mazbataları, işlemiş oldukları suçlar ve bunun karşılığında onlara verilmesi gereken ceza belirtilmiş ve ferman ile birlikte Dersaadet'e gönderilmişti. Haklarında üç sene kürek çekmeleri kararlaştırılmıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/54/4).

Askerler arasında, firar eylemini gerçekleştirirken; mevcut durumda gelişen ve rutini bozan birtakım olaylardan faydalanarak durumu kendi lehine çevirmenin bir yolunu bulanlar da olmuştur. Ispartalı Mehmed bunlardan biridir. Kendisi birinci alayın dördüncü taburunun birinci kolunda beşinci onbaşısının dokuzuncu neferi olarak askerî hizmetini yapmaktaydı. Daha önce beşinci alayda iken ruhsatla memleketine gitmiş ve izin süresi dolduğunda alayına geri dönmek üzere yola çıkmıştı. Alayına geldiğinde "me'mûrunu vukûʿbulduğunu fehm" etmiş ve memleketine firar etmişti. Bir süre sonra "Kütahya civarında" tutuklanıp alayına geri gönderilmişti. Bu olaydan sonra on ikinci alayın dördüncü taburuna kaydedilmişti. Kendisi, Silivri kapısı karakol hanesine me'mûren ikâmet üzre iken karakol haneye fâhişe getirmişti. "Bâdirân-ı harb töhmeti" anlaşıldığında kendisine haddi bildirilmek üzere birkaç gün geciktikten sonra bâb-ı ser-'askeri tomruğunda mahbûs olarak tutulmuştu. Orada iki nefer hırsızla birlikte birtakım rezil hareketler sergileyerek tomruk hanede haylice edepsizlik etmiş karmaşık bir hal almaya başlayan Ispartalının iştirakleri bununla da sınırlı kalmamıştı. Kendisi, Haydar semtinde fâhişe ile maslahat (iş) üzerinde bulunan mülâzım Ahmed Ağayı basıp ve onun kılıcını elinden almak garazıyla onunla mücadele ve münâzaʿa (çekişme) etmişti. Tüm bunların sonucunda derdest edişmiş olan Ispartalının sebep olduğu töhmet ve cünhalarını itiraf etmiş olduğu kayıt altına alınmıştır. Fakat kendisinin nasıl bir sorgulamaya tabi tutulduğu hakkında bir malumata yoktur. Daha sonra askerî görevini ifa ettiği alayına mazbatası

gönderilmişti. Ispartalının mazbatası, Divan-ı harpte görüşülüp "cezânâme-i hümâyûn ahkâmına" göre değerlendirilmişti. Alınan karara göre Ispartalının, uzun süre Tersane-i Amire'de onarım, bakım ve temizlik işlerinde istihdam edilmesi uygun görülmüştü (BOA. DTA. TRS.d, 175/64/2).

Kanun ve kurallar tüm bireyler için dikkat edilmesi gereken unsurlar arasındadır. Özellikle mesleki açıdan koruyucu bir vasfa sahip bulunan askerler için bu durum oldukça önem arz eder. Görev bilincinin farkında olmadan ısrarla askerlik yapmaktan kaçınan ve bunun için efor sarf eden devlet ve kanunlarla inatlaşan kayıtlara da rastlanılmıştır. Eyüb kazası sakini olup daha önce Asâkir-i Bahriye'de nefer olarak kayıt olan Mehmed bunlardan biriydi. Kendisi, hali hazırda ikamet ettiği sefineden (gemiden) firar etmiş ve bir nefere bedel olarak "on ikinci alayın üçüncü taburunun dördüncü bölüğünün altıncı onbaşısına nefer" olarak kaydedilmişti. Birkaç gün sonra oradan da firar etmiş ve daha sonra yeniden ele geçirilmişti. Durumu Divan-ı harbe intikal etmiş orada detaylı bir şekilde incelenmişti. Hakkında verilen karar; üç ay boyunca terbiye edilmesi için hizmet alınarak bu şekilde istihdam edilmesiydi. Hizmet süresi dolan ve terbiye edildiğine kanaat getirilen Mehmed, görevinin başına geçmesi için taburuna gönderilmişti. Firar gibi kötü bir fiil gerçekleştirmiş olan Mehmed, kendini nefer olarak kaydettirmişti. Fakat çok geçmeden yine firara kalkışmış ve soluğu Üsküdar taraflarında almıştı. Orada bulunan "birkaç hane ve çiftlikten eşya sirkat etmiş" hemen orada zabıtan tarafından derdest edilerek hapishaneye konulmuştu. Gerek hapishanenin güvenlik koşulları ve gerek alınmış olan önlemlerin yetersizliği nedeniyle Mehmed, gece vakti "hapishanenin divarını delüp ve ayağındaki temürü kırıp" kaçmayı başarmıştı. Bu kaçma girişiminin hemen ardından "Eyvansaray kapusunda tutulup" Bâb-ı Seraskerî'ye gönderilmişti. Divan-ı Harpte durumu görüşülen firarînin mazbatası incelenmiş ve "cezanâme-i hümayun-i şahane ahkâmına" göre cezalandırılması kararı alınmıştı. Firarînin durumu, Dar-ı Şûra-yı Askerî" birimine de intikal etmişti. Buna göre; Mehmed'e isnad edilen suçlardan ötürü kendisinin, "temür bend olarak bir buçuk sene" Tersane-i Âmire'de bakım, onarım ve temizlik işleri için istihdamı uygun görülmüştü. Ayrıca sabıkasında "vaz'-ı kürek" ibaresi yer almıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/74/1). Sonuç itibariyle Mehmed, sergilemiş olduğu firar hareketleriyle suça yatkın bünyesini açığa vurmuştu. Yaşadığı çevreye verdiği zararlardan ve disiplinsizliğinden ötürü yetkililer toplumu ondan

korumaya çalışmıştı (Garofalo, 2022, s.83). Askerlerin teşebbüs ettiği veya fiile döktüğü her firar olayı art niyet taşımamıştı. Asker sabıkaları incelendiğinde kayıtlar arasında Mahmûd Hoca adlı kaptanın ifadesine rastlanılmıştır. Kaptan ifadesinde; Kasım Paşalı Şaban Onbaşının yirmi gün önce taşra hamamına getirmek için bir neferi teslim aldığını ve ona refakat ettiğini belirtmişti. Fakat Kasımpaşalının kendisine refakat ettiği nefer kaçmanın bir yolunu bulmuş ve oradan kaybolmuştu. Kasımpaşalı, elindeki neferi kaçırttığı için üzülmüş ve hayfından dolayı sefineye (gemiye) gidemeyip utancından firar etmeye kalkışmıştı. Fakat çok geçmeden karakol memurları tarafından Kasımpaşa'da derdest edilip; Tersâne-i Amire'ye gönderilmişti. Orada hazır bulunan kaptanların huzuruna çıkarılmış ve ne sebeple firar ettiği hakkında sorguya alınmıştı. Şaban Onbaşı, sorgulama esnasında; hayfından ötürü böyle bir iştirakte bulunduğunu ifadesinde belirtmişti. Fakat onbaşıyı sorgulayan kaptanlar kendisine; bu bahane ile firar edilmemesi gerektiğini yapılan hareketin açıkça bir cünha olduğunu dile getirmişlerdi. Şaban Onbaşı da bunlara ek olarak; "ben şeytana uydum siz bilirsiniz" diyerek cevap vermişti. Onbaşının, sorgulaması yazıya aktarılarak Divan-ı Harp'e sunulmuştu. Askerîyede yaşanmış olan bu tatsız olay Bahriye Meclisinde de müzâkere edilmişti. Sonucunda alınan karar; Onbaşının, firar etmiş olmasından ötürü haddinin bildirilmesi amacıyla "yetmiş dokuz değnek darp" ve ayağına bir halka geçirilerek üç mah (ay) müddet zindanda hapis kalmasına karar verilmişti. Alınan karar aynen mazbatasına işlenmiştir. Onbaşının durumu ve hakkında alınmış olan kararlar, sadrazamın buyruğuyla da onaylanmış icabının icrası için vaz'-ı kürek olunmak üzere kaptanıderyaya teslim edilmişti. Onbaşı, bir süre sonra meclis tarafından tahliye olunmuştu. Şaban Onbaşının yaşadığı firar girişiminin tüm detaylarıyla verilmesi, özellikle firar etme nedeni üzerinde durulması bakımından yaşanan diğer firar olayları arasından sıyrılmayı başarmıştır. Ayrıca tahliyesinin meclis tarafından karara bağlanıp belirtilmiş olması sebebiyle de önem arz etmektedir (BOA. DTA. TRS.d, 175/84/1).

Askerlerin firar girişimlerine dair 1839'un sonlarına doğru vakaların değerlendirilmesi, suçlu/suçluların sorgulanması esnasında birtakım değişiklikler tespit edilmiştir. Kabahati işleyip işlemediğine dair birebir suç fiilini gerçekleştirenlere yönelik açık ve net bir şekilde soru sorularak suç açığa çıkarılmaya çalışılmıştı.

Yukarıda ele alınan firar olayları bu duruma birer örnek arz eder. Defter kayıtlarına göre bu örnekleri çoğaltmak elbette mümkündür. Firar etme konusunda kabarık sabıkaya sahip olan askerlerin sabıkalı olduğu kayıtlarının başında belirtilmiştir. Firar etmiş olan askerî mensuplar arasında rütbe olarak neferlerden daha üst kademedekiler; bedensel cezalardan olan değnek, temür bendlik, hapis gibi cezalara daha fazla maruz kalmıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/84/1, 86-A/3). Kayıtlardaki bazı firar eylemlerinde firara niyet eden askerî personelin firar düşüncesini fiile dökmek için yalnız olmadığı kendisi gibi firara meyilli arkadaşlar edindiği ve onlarla beraber hareket ettiğine dair bilgilere de rastlanılmıştır. "Asâkir-i Bahriye birinci alayın dördüncü taburundan Kütahyalı Mehmed veled-i Osman" ile üç refikinin firar girişimi bu duruma bir örnek teşkil etmektedir. Kayıtlara göre, Osman, refikleriyle bir araya gelerek Tersâne-i Amire' deki "kışlak-ı cedîdden firar" etmişlerdi. Aradan çok geçmeden "İznikmid" adlı mahalde derdest olunarak; görevli bulundukları alaya konuyla alakalı bilgi geçilmişti. Daha sonra taburlarındaki ikinci bölüğe "tüfenk-endâz" olarak kayıtları yapılmıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/87/2). Kayıtta kullanılan endâz kelimesi sözlük anlamı itibariyle "atıcı, atan, atmış" demektir (Sami, 2011, s.142). Dolayısıyla tekrar alaylarına gönderilmiş olan askerler, tüfek atıcı olarak askerlik görevlerine devam etmişlerdi. Firar eden askerler arasında "Mehmed veled-i Osman", birkaç defa firar etmeye yeltendiği hatta elli üç senesinde Beşiktaş önlerinde Nizâmiye Kalyonlarından olan "Süfün-ı Hümâyunda iken" alaydaki "üçüncü taburun avcı bölüğünde mülâzım-ı evvel Ali Ağa"nın her hafta yaptığı asker yoklamasında onun kendisini rencide ettiği gerekçesiyle yine firar ettiği belirtilmişti. Dolayısıyla elli üç senesindeki firar girişimi, rencide edildiği için psikolojik gerekçelerden kaynaklanmıştı. Askerin rencide olduğu göz ardı edilmemiş ve kayıtlara da aynen geçirilmişti. Bir süre sonra tekrar bulunup tutulanmış olan firarî bu defa Asâkir-i Mansûre'nin on ikinci alayına nefer olarak kaydolunmuştu. Tüm bu yaşananlar firarî tarafından ve onun itirafıyla "mecliste bulunan zâbıtan kullarına" olduğu gibi anlatılmıştır. Firarînin sabıkasına elli üç senesindeki sorgusu da eklenmiştir. Kastedilen yılda Mehmed, Tersâne-i Amire tarafına gönderildiğinde oradaki müsteşar "Mazlum Bey'e" ifade vermişti. Mehmed, ifadesinde işlediği suçtan ötürü pişmanlığını dile getirerek; "aman beni yine alayıma celb idin" diye rica ettiği belirtilmişti. Çok geçmeden ricası kabul edilmiş ve "bahriyedeki birinci alayına

katılarak birinci taburun mümtâz bölüğüne nefer olarak alınmıştı. Bir süre sonra ise aynı bölükte onbaşılığa terfi almış ve "anbâr arkası karakolhanesine memur" olarak görevinde yükselmişti. Aradan bir yıl geçtikten sonra karakolhaneden iki neferi (asker) hamama getirmiş ve onları Tophane civarında bırakıp; "kendisine mahsus akçesiyle silâh satın alıp; firar etmişti." Daha sonra "Kütahya civarından Deraliye'ye" ulaşan Asâkir-i Muntazam-ı Şahane yirminci alayına nefer olarak kaydolunmuştu. "Dersaadet'e" vardığı bilgisi "zâbıtanı tarafına" bildirilmişti. Yaşanan bu gelişme sorumlu olan kaptanıderyanın taburuna da "celb olunmuştu." Firarînin durumu, "Şaban-ı şerifin yirmi yedinci günü alayda" düzenlenmiş olan mecliste görüşülmüştü. Kendisi, meclisteki görevli zâbıtan tarafından sorguya alınmıştı. Sorgu esnasında, firarîye: "Sen niçin bu makûle mugayir-i nizam harekette bulunarak üç defa firar ettin? Bu sebeple rütbene mahsus olan nişânını zâyi'etttin. Bu sana cünha değil midir?" diye sorular yöneltilmişti. Firarî, bu sorulara karşılık olarak: "Daha önce iki defa firar eyledim ise de bu defa bölüğümüzün zâbıtanından aczim olarak firar eyledim" diyerek cevap vermişti. Zâbıtan: "bölüğün zâbıtanından aczin olduğunu kendinden büyük zâbıtana ifade etmeyip de iki neferi Tophane tarafında bırakıp firar etmek sana cünha değil midir?" dediğinde ise firarî, cevaben: "Bana töhmettir" demiştir. Yine bu konuya ilişkin olarak kayda alınan evrakta, Mehmed Onbaşının bir iki defa firar ettiği ve yine yakalandığı belirtilmiştir. Yukarıdaki konu yeniden kaleme alınmıştır. Daha sonra cezası hakkında şöyle bir karar verilmiştir: "Esna-yı firarında rütbesine mahsus nişânını zayi ve telef eylemiş" olduğundan "li-ecli't-te'dîb (terbiye edilip, haddi bildirilmek) edilmesi kararı verilmişti. Bu doğrultuda kendisine "yetmiş dokuz deynek darb" ve "bir buçuk sene zindan da hapis" olunmasına dair hüküm verilmişti. Firarînin, cezasının hemen tatbik edilmesi istenmiş ve bu husus "Meclis-i Bahriye" kanalıyla da müzakere edilmişti. Bedeni cezalara ek olarak; Firarînin, askerliğe yakışmayan davranışlar sergilemesi ve görevini suistimal etmesi, her defasında kendisine verilmiş olan şansı iyi anlamda değerlendirememiş olması ve kendisine duyulan güveni sarsmış olması da göz önüne alınmıştı. Ona verilen devlet nişanına zarar vermiş ve bunun için devlete her ay ücret ödemesi yani zararı karşılaması için çalışması gerektiği not düşülmüştü. (BOA. DTA. TRS.d, 175/87/2).

Firar suçuna ilişkin verilerden faydalanılarak hazırlanmış olan bir tablo örneği aşağıda verilmiştir.

Tablo 9: Firar ve Firara Tahrik Suçu	Askerî Birlik, Tabur, Bölük	Suç Mahali	Suçlu Sayısı
	A. Redif	Teke-Hamid	1
	Piyade A. Mansure	Galata	1
	A. Bahriye	Üsküdar	1
	A. Muntazam Manastır		1
	A. Bahriye	Tersâne-i Â.	3
	Mürettebat	Kasımpaşa	1
	A. Mansure	Manastır	1
	A. Redif H.	Bursa	2
	Süvar-i Şâhâne -		1
	Uzun Ali Yüzbaşı B.	-	2
	Selim Paşa Livâsı	Üsküdar	4
	Mümtaz Bölüğü Edirne		2
	Firkateyn-i Şâdiye	Gelibolu	1
	-	-	1
	Kumanda-i acizi	-	3

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Tablo incelendiğinde asker firarlarının İstanbul'da yaşandığı kanaatine varılmıştır. Birbirinden farklı askerî birliklerde meydana gelen firar suçu düzen ve asayişi zedeleyici birer örnek olarak kayıtlara geçmişti.

Sonuç itibariyle defterdeki kayıtlardan yola çıkılarak firar suçuna ilişkin olumlu ve olumsuz iki şekilde değerlendirmede bulunulabilir. Firar davaları II. Mahmud ve ardından tahta geçmiş olan Abdülmecid dönemlerine aittir. Haliyle olayların kaydedilme biçimi ve suçu/suçluların sorgu sual edilme biçimlerinde oldukça farklı bir yolun izlenildiği tespit edilmiştir. Her iki padişahın döneminde de firar davaları Dersaadet'e intikal etmiş ve orada müzakere edilmiştir. II. Mahmud dönemindeki asker firarları seraskerlik makamınca çözüme kavuşturulmuştu. Abdülmecid dönemindekiler ise daha ilgili askerî birimin meclisince görüşülmüş ve

suçun tarifi, suç/suçluların ifadelerine yer verilmesi, sorgu ve suallerin olduğu gibi tahrir edilmesine dikkat edilmişti. Dolayısıyla 1839'un sonlarına doğru suçlunun ceza almadan önce kendini ifade etmesine izin verilmiş ve neyi niçin yaptığına dair sorular sorulmasına özen gösterilmiştir. Sorgulama esnasında sorular doğrudan suçlunun fiili üzerinden yürütülmüş ve bu fiil soruya dönüştürülerek suçluya olduğu gibi yöneltilmişti. Ayrıca suçun kanun-ı ceza bünyesinde ele alınması sürecin daha sistemli olduğu kanaatini pekiştirmektedir. Buna bağlı olarak; suçlu kayıtlarında, kabahatleri ve kanuna aykırı fiillerinin sonucunda; cezaen tatbik ibarelerinin yer alması, mahkûmların özgürlüklerini, kısıtlayıcı olarak belirlenmiş olan tutukluluk, küreğe gönderilme gibi durumların açıkça ceza olarak verildiği sonucunu doğurmaktadır. Bu noktada II. Mahmud döneminde suçlu ifadesine yer verilmiş ise de buna ilişkin açıklayıcı ve net bilgilere ulaşılamamıştır. Buna karşın firar olayları, "Asâkir-i Mansûre," "Asâkir-i Redif," "Asâkir-i Bahriye," birliklerinde ve Selim Paşa ile Davud Paşa Livalarında meydana gelmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/67/3, 83/5, 87/2, 80/3). Firar suçuna yönelik geliştirilen ve bu fiili engellemek adına firarîlere verilen cezaların pek caydırıcı olmadığı üç, dört kez tekrarlanmış olan firarların neticesinde anlaşılmıştır (BOA. DTA. TRS.d, 175/80/4, 67/3). Bir askerin, firara yeltenip; birlikten kaçması hatta bu durumun bazı askerler tarafından inatla devam etmiş olması bilhassa mahkûm defterinin tutulduğu tarih aralığında Osmanlı askerî sistemindeki güvenlik açığını ortaya koymaktaydı. Firar suçlarına verilen cezalar yukarıda metin içerisinde detaylıca değerlendirilmiş olmakla birlikte kısaca şöyle denilebilir; firardan sebeple yakalanmış olan askerlerin, öncelikle sebep oldukları durumun vahametinin farkına varmaları, yola gelmeleri, hadlerinin bildirilmesi ve terbiye edilmeleri esas amaçtır. Bu yüzden askerlere iki tür ceza verilmişti. Bunlardan biri bedensel cezalardan olan "değnek/deynek darbı," ayak bileklerine demir takılma, tomruk, mahbûs, zindan, tersâne-i 'âmire hidemât-ı süflisinde istihdam edilme ve vaz'-ı kürek gibi askerlerin özgürlüklerini kısıtlayıcı cezalar olarak belirlenmişti. (BOA. DTA. TRS.d, 175/74/1, 64/3, 54/4, 80-A/1, 75/4). Kürek cezaları arasında, vazife başındayken gerçekleşen firar girişimine altı ay gibi kısa süreli tarife uygulanırken bazı firar girişimlerine de süresiz yani müebbet kürek cezası verilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/ 83/5, 87-A/1). Bedeni cezaların dışında askerîyede rütbe düşürme cezası da belirlenmiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/80-A/1).

2.9.Askerlerin İşlediği Diğer Suçlar

2.9.1. Hırsızlık

Asayişi sağlamakla görevlilerden bazıları nizamı bozduğu gibi bunlara takviye olacak nitelikteki suçlara da karışmıştır. Sirkat/hırsızlığa cesaret etmek de bunlardan biriydi. Askerler tarafından gerçekleşen hırsızlıklar daha çok günlük ihtiyaçları karşılayan ayakkabı, terlik, çorap, peksimet (BOA. DTA. TRS.d, 175/2-A/3, 31-A/2); ekonomik getirisi olan bir adet mücevher, iki adet armudiye, "iki yirmi beşlik altın, bir miktar inci, altı yüz kuruş, bir top çuka, sırça taşı, gümüş," "beş bin kuruş" çalınan değerli eşyalar arasındaydı (BOA. DTA. TRS.d, 175/56/3, 79-A/4). Ayrıca çekmece, kılıç, halat, balyos-çekiç-keski, saka kırbası, "nakkâşhâneden bir fıçı yeşil" ve "bir fıçı beyaz boya," "yüz elli arşın dört parça tentelik kirbas" gibi hırsızlardan ele geçirilmiş olan diğer araç-gereçler arasındaydı (BOA. DTA. TRS.d, 175/3-A/8, 5-A/5, Sağ Derkenar: 28-A/2, 63-A/1, 80/2, 81-A/1, 87/1). Bunlara ek olarak; askerî rütbenin gücünden faydalanmak için çalınan onbaşı nişanı da hırsızlık konularından biriydi (BOA. DTA. TRS.d, 175/44/4).

Defterdeki hırsızlık suçları, askerî cenahta iki şekilde meydana gelmişti. Bunlardan biri töhmet diğeri de kanıtlanmış olan hırsızlıklardı. Defterde, askerlere isnad edilmiş olan töhmet hırsızlıklarında daha çok geleneksel bir savunma aracı olan kılıcın (Aydüz, 2004, s.282) bir askerin başka bir askerden izin aldığı şüphesi (BOA. DTA. TRS.d, 175/5-A/5), Yanya civarındaki Davut Paşa Livası'nda ve Süvari Asâkir-i Hassa'da görevli olan askerlerin ne çaldığı belirtilmeden töhmet altında kalmaları dikkat çekmektedir. Kayıtlardan anlaşıldığı üzere töhmet davalarında detaylı bilgilere yer verilmemiştir. Daha çok suçu işleyen askerlerin rütbeler ve görevde bulundukları askerî birim hakkında bazı bilgiler mevcuttur. Davanın müzakere edilmesi ve suçun işlendiğine dair kanıtlara nasıl ulaşıldığı hakkında bulguya rastlanılmamıştır. Töhmet altında olan yani kılıcı çaldığı iddia edilen asker, Donanma-yı Hümayun'da bahriye teşkilatı hizmetine alınmıştı. Töhmet altındaki diğer iki askere ise ıslah-ı nefs olmaları amacıyla Tersane-i Amire'nin hizmet bölümüne daha zor işleri yapmak üzere birine üç sene diğeri ise süresiz hizmet için istihdam edilmişti. Kayıtlarının sonuna doğru vaz 'ı kürek notu düşülmüştür. (BOA. DTA. TRS.d, 175/5-A/5, 60/3, 60/4).

Hırsızlık vakıalarında, suça kesinkes iştirak ettiği tespit edilmiş olan bazı askerler de mevcuttur. Konuyla ilgili yirminin üzerinde kayıt tespit edilmiştir. Ayrıca dikkat çekici olan bir unsur daha var ki oda hırsızlığa ek olarak başka suçların da işlenmiş olmasıydı. Hırsızlık konusunda kendisinden şüphelenilen askerler yakın takibe alınmıştır. Aslında bu suçun kanıtlanabilmesi açısından önemliydi. Tıpkı on yedinci alaydan emekli çavuş olan Üsküdarlı Arif'in sabıka kaydında geçtiği gibi. Kendisi, "Cemâziye'l-ahirin on dördüncü Çeharşenbe gecesi Tahtakale'de" bir çuvalın içine; ayakkabı, terlik, çorap koyarken görülmüş ve hemen bâb-ı ser-askeriye ihbar edilmişti. Birim tarafından, edilen ihbarın doğruluğunu teyit etmek üzere birkaç gözlemci asker görevlendirilmişti. Yakın takibe alınmış olan Arif Çavuş, dükkânın yanında emanet olarak bırakılmış çuvalı alırken suçüstü yakalanmış ve hemen orada derdest edilmişti. Arif Çavuşun, işlemiş olduğu hırsızlık suçu; suçüstü yakalanmalara ek olarak gece vakti işlenmiş olması bakımından oldukça önemli idi. Çünkü gece vakti insanların en savunmasız olduğu bir vakitti. Bu da suçun ceza şiddetini artıracak bir nitelikti. Arif Çavuş, seraskerin aldığı kararla, tersaneye gönderildiği gibi ayaklarına pranga vurulmuş ve on bir sene kürek çekmeye mahkûm edilmişti. Ceza süresi bitmeden de tahliye edilmemesi yönünde kesin bir madde ilave edilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/2-A/3). Gece vakti suçun işlendiği bir başka kayıtta da askerin doğrudan küreğe gönderildiği tespit edilmiştir. Bu kayıttaki en önemli husus, suçlunun gece yarısı berber dükkanında çaldığı çekmeceyi gündüz hamala yüklerken suçüstü yakalanmış olmasıydı (BOA. DTA. TRS.d, 175/3-A/8).

Askerlerin meydana getirmiş olduğu çalma eyleminde bazı durumlarda verilmiş olan cezanın yeterli gelmediği düşünülmüş ve daha kâfi sayılacak nitelikteki cezaların verildiği tespit edilmiştir. Bu konuya ilişkin; "Asâkir-i Bahriye'den Tophaneli Ali Ağa" ve "sefer-i hümayun hocası olan Nazif Efendi" ile birlikte "peksimet" çalmaları örnek teşkil etmektedir. Onlar, önce beş yüz değnek ile darp edilmişlerdi. Daha sonra değnek darbının yola gelmeleri için yeterli gelemeyeceği düşünülmüş ve küreğe gönderilmişlerdi (BOA. DTA. TRS.d, 175/31-A/2).

Askerî personeller arasında daha önce hırsızlık yapmış olduğu halde yakalanmamış fakat ikinci hırsızlık hamlesinde yakalanmış olanlara da rastlanılmıştır. Tıpkı, "Mühimmat-ı Hababiye" taburunun dördüncü bölüğünden üçüncü onbaşının dördüncü neferi olan Ankaralı Hüseyin'e gibi. Kayıtlarda hakkında verilmiş olan

bilgilere göre kendisi, birkaç ay önce kepçe ile çarşıya gidip "bir miktar inci" ve "bir çukacı mağazasını açıp altı yüz kuruş ile bir top çuka **s**irkat" etmiş olduğu belirtilmiştir. Aradan biraz zaman geçtikten sonra yine kepçe ile çarşıya varmıştı. Yakalanmadığı veyahut fark edilmemiş olmasından kaynaklı da olabilir. İkinci defa hırsızlık yapmaya yeltenirken yine aynı yöntemle harekete geçmişti. Bulunduğu bölgede, dört kuyumcu dükkanını açıp "bir miktar sırça taşı" ile "gümüşe dair eşya sirkat" etmişti. Fakat kendisi bu defa kaçmaktan kurtulamamıştı. Çünkü çarşı bekçileri onu görüp karakol zabıtânına ihbar etmişti. Hakkındaki ihbar değerlendirilmiş ve Hüseyin yakalanmıştı. Onun suçu, divan-ı harp meclisinde görüşülmüş ve "cezanâme-i hümayun-ı şâhâne" hükmü gereğince suçu sabit görülmüştü. Hakkında alınan karar; çalınan eşyaların, sahibine geri verilmesi, hırsızın Tersane-i Âmire hidemât-i süflisinde (yol-bakım-onarım-temizlik gibi hizmeti) temür bend olarak kalmasına dair hüküm verilmiştir. Bu süreçte hırsızın hizmet tanımı bir sene boyunca vaz'-ı kürek olarak belirtilmiştir. (BOA. DTA. TRS.d, 175/79-A/4).

Askerlerin yapmış olduğu hırsızlıklara dair sabıka kayıtları bir araya getirildiğinde ortaya aşağıdaki gibi bir tablo çıkmaktadır.

Tablo 10: Askerlerin Yaptığı Hırsızlık	**Askerî Birlik, Tabur, Bölük**	**Suç Mahali**	**Suçlu Sayısı**
	17. Alay	Tahtakale	1
	A. Bahriye	Firkateyn-i Portukşan	2
	Ali Paşa Livâsı	Erbeli Çeşme	1
	Mühimmat-ı H. T.	-	1
	A. Bahriye	Yenikapı	1
	A. Bahriye	-	2
	Mustafa Yüzbaşı B.	Mustafa Yüzbaşı B.	2
	Tersâne-i Â. Müfreze	-	1
	Süvar-i Hassa Ş.	Selimiye Kışlağı	1
	T. Â. Nakkaşhanesi	Nakkaşhane	2
	Ferrahnümâ K. T.	Tersâne-i Âmire	1

Davud P. Livâsı	-	1
Süvar-i A. Hassa	-	1

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Yukarıdaki tablodan anlaşıldığı kadarıyla askerlerin hırsızlık eyleminde suç mahali olarak İstanbul ön plana çıkmaktadır.

2.9.2. **Cünha**

Askerlerin bulaştığı bir diğer suçta cünha olarak adlandırılıp anlamca kapalı bir şekilde verilen suçlardır. Cünha, kabahatten ağır, cinayetten hafif olan suçlara denir (Çağbayır, 2017, s.285). Çoğu zaman işlenen suç yahut kabahat açıkça verilmişse de bazı kayıtlarda bu durum es geçilmiştir. Bunun nedeni, kabahatin çirkinliğini izahata dökmekten duyulan haya mıdır; yoksa sadece ortada bir kabahatin varlığına işaret edilmesi düşüncesinden mi ibarettir bilinmez. Yakışıksız bir kusurun kapsayıcısı olan cünha, kusur, düşüncesizlik ve beceriksizlik sonucu meydana gelen eylemlerdir (Çağbayır, 2017, s.797).

Cünha etmiş olan askerlerin, askerî birlik-suç mahali ve suçlu bulunanların sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 11: Cünha	**Askerî Birlik, Tabur, Bölük**	**Suç Mahali**	**Suçlu Sayısı**
	-	-	1
	4. Alay	-	1
	Âsâkir-i Hassa	Topkapı	4
	Selim P. Livâsı	Kütahya	2
	Manastır Alayı	-	1
	Selim P. Livâsı	-	1
	Süvari Zırhlı Alayı	-	1
	Reşid P. Livâsı	-	1
	A. Redif	Teke-Hamid	1

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Tabloya işlenen verilerde cünha etmiş askerlerin suç mahalleri hakkında kısıtlı bilgiler mevcuttur. Yaklaşık 13 kişinin varlığı tespit edilmişse de cünha kayıtlarında suçlu sayısı verilmemiş olan kayıtlarda mevcuttur.

İşlediği kusuru, cünha adı altında verilenler; sabık binbaşı, yüzbaşı, Selim Paşa Livasındaki birkaç nefer, Asâkir-i Hâssa-i Şahânenin Topkapı hizmetçilerinden birkaç nefer, İşkodra'da Mirliva Reşid Paşa livasından bir mülazım-ı sani ile Teke ve Hamid sancaklarından bir mülâzım idi. Cünha davaları arasında kabahatinden ziyade, tevkifi ve istihdamı hakkında kısaca bilgi verilmiş ve önce zindana daha sonra da küreğe gönderilenler olduğu gibi kayıtlarda ismi zikredilmeyen neferlere de rastlanılmıştır (BOA. DTA. TRS.d, 175/7/2, 21-A/4, 24/1, 64/2, 68-A/4). Defterdeki kayıtlar, cünha ve verilen cezayı özellikle vurgulamaktadır. Kayıtlar oldukça kısa tutulmuştur. Verilmiş olan cezalar değerlendirildiğinde; asker takımından olan, süvari neferi, çavuş, onbaşı, yüzbaşı, binbaşı, mülazım-ı sani gibi rütbeliler cünhaya cesaret etmiştir. Kabahatleri örtülü bir vaziyette muhafaza edilmiş olan askerlerin cezalarının tatbiki konusu ise açıkça belirtilmiştir. Kabahat işlendiği tespit edilen kişiler küreğe gönderilmiştir. Kürek çekme süreleri; uzun müddet, istihdam amaçlı veya beş sene kürek çekme şeklinde kayıtlara geçmiştir.

Dâr-ı Şûrâ-yı Askerîye havale edilmiş olan bir askerî personele üç sene müddetle tersanede istihdam esaslı kürek çekme, altı ay tersanede hizmet etme olarak belirlenmiştir. Küreğe gönderilmenin yanında ek olarak askerlikten ihraçlar da söz konusudur. Bu anlamda iki mülazıma verilmiş olan ceza biraz daha ağırdır. Tersanede istihdam edilme kürek çekme gibi cezaların yanı sıra askerlikten ihraç edilmeler de söz konusudur. Özellikle mülazımlar arasından Teke ve Hamid sancaklarından Asâkir-i Redif birinci alayı mülazımlarından olan Halil Ağanın sabıkası önem arz etmektedir. Kendisi, kabahatinden dolayı kanun-ı ceza gereğince yargılanmıştı. Ayrıca kayıtlardan anlaşıldığı üzere askerî personel olarak cünha suçluları arasında kendisine açıkça ceza verildiği ifade edilen tek sabıkalıdır. Askerlikten ihraç edilmiş olan Halil Ağa'nın davası Dâr-ı Şûra-yı Askerîde görüşülmüş ve Reşid Paşanın sunduğu raporla neticelendirilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/68-A/4, 69-A/2, 70-A/2, 70-A/3, 74-A/4).

Kürek hükmü sona erenler arasında tahliye olduktan sonra tekrar cünhaya cesaret edenlerin kayıtlarına rastlanılmamıştır.

2.9.3. **Darb ü Cerh ve Katl**

Askerî personeller arasında bir kimseyi "vurma, dövme, yaralama ve öldürme-helak etme" suçları işlemiş olanlar tespit edilmiştir (Sami, 2019, s.237-177-611). Tıpkı diğer suçlarda olduğu gibi yaralama ve öldürme suçlarında da birbirinden farklı birlik ve bölüklerde hizmet eden rütbelilere rastlanılmıştır. Asakir-i Mansûre piyade bölüğü, redif birlikleri, Asâkir-i Hassa-i Şahane, Asâkir-i Bahriye ve Ali Paşa Livasında bulunan askerler sözü edilen suçlara karışmışlardı (BOA. DTA. TRS.d, 175/21/7, 37/4, 54/2, 61/4, 62-A/5).

Yaralama suçlarına ilişkin sabıka kayıtları incelendiğinde iki askerin başka bir askeri kılıçla burnundan yaralaması gibi başkasının canına verilen zararın yanı sıra sırf Asâkir-i Bahriye birimine asker olarak alınmamak için sol elinin iki parmağını katʿ ve iskât etmiş olan askerin durumu oldukça ilginçtir. Kendisiyle ilgili pek bilgi verilmemiş olsa da onun bedenine ait bir uzvundan gözünü kırpmadan vazgeçebilmesi iki farklı şekilde yorumlanabilir. Bunlardan biri askerlik şartlarının oldukça -o dönem için- çetin olması ikincisi de nizam düsturundan kaçmak istemesi veya başka özel nedenler olduğu düşünülmektedir (BOA. DTA. TRS.d, 175/21/7, 61/4).

Bazı yaralama suçlarında ekonomik sebepler de baş göstermiştir. Konuyla alakalı olarak voyvodanın tahsil için görevlendirdiği adamının başına gelenler örnek olarak gösterilebilir. Kendisine verilen görevi yerine getirmeye çalışan voyvoda adamlarından olan Hüseyin, Ali Paşa livasında daha önce çavuşluk yapmış olan İlyas'ın ve onun etrafına topladığı arkadaşlarının saldırısına uğramıştı. Saldırı esnasında Hüseyin; aldığı kılıç darbesiyle ile göbeğinden yaralanmıştı. İlyas Çavuşun arkadaşları yakalanmış ise de kendisi kaçmayı başarmıştı. Fakat daha sonra yakalanmıştı. Yaralı halde olan Hüseyin'in ifadesine başvurulmuştu. İfadeye göre Hüseyin; İlyas Çavuşun onu kılıçla darp ettiğini ve göbeğinden yaralandığını belirtmişti. İfadenin ardından Hüseyin orada can vermişti. İlyas Çavuş için işler iyice sarpa sarmış ve artık bir katil olarak kayıtlara geçmişti. Hem Şer'i hem de örfi kanunlarca gereği yapılmak üzere askerî süvari birliğine bu durum bildirilmişti. Konu oraya havale edilmişti. Orada İlyas'ın ifadesine de başvurulmuş ve kendisi "ben cerh ve darb etmedim" diyerek suçunu inkâr etmişti. Hakkında apaçık bir ispatın olmadığı kanaatine varılmış ve kendisine haddi bildirilmek gayesiyle Tersâne-i Amire 'nin

“hidemât-ı süfliyyede istihdam” yani daha geniş manada oradaki yol, bakım veyahut temizlik işlerinde çalıştırılmak üzere üç sene alıkonulmuş daha sonra kürek çekmeye gönderilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/62-A/5). Bunların yanı sıra münâzaa sebebiyle birinin hayatına son verme gibi suçlara da rastlanılmıştır (BOA. DTA. TRS.d, 175/75-A/1).

Darb ü cerh ve öldürme suçlarına ilişkin hazırlanmış olan bir veri tablosu aşağıda verilmiştir.

Tablo 12: Askerlerin Darb ü Cerh ve Katl Suçları	**Askerî Birlik, Tabur, Bölük**	**Suç Mahali**	**Suçlu Sayısı**
	A. Mansûre Piyade	Hayreddin Paşa Livâsı	2
	İzmir R. A. Mansûre	İzmir	1
	A. Hassa	Hüdavendigar	1
	-	Sığla	1
	Ali P. Livâsı	Kütahya	3
	A. Redif	Akçaalan	1
	Sekban	Kartal	1

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Yaralama ve öldürme suçlarında askerlere verilen cezalara gelince şu şekilde değerlendirilebilir; iki askerin, bir başka askeri kılıç ile burnundan yaralaması suçuna kanun-ı ceza gereğince altı sene kürek olunmak üzere mahbûs edilme, katl ve idam suçlarında, katile yola gelinceye kadar kürek çekme, öldürmeye teşebbüs suçuna yedi sene kürek çekme, birinin elini katl etme suçuna müebbet kürek cezası ve beraberinde üç sene tersanede hizmet için kürekçi olarak istihdam edilme, askerliğe alınmamak için sol elinin iki parmağını katʿ ve iskât etme suçuna ise terbiye olana kadar kürek çekme gibi cezalar verilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/21/7, 23/3, 37/4, 54/2, 62-A/5, 61/4).

2.9.4. **Suçu Belirtilmemiş Olan Askerler**

Bu başlık altında çalışmanın ana kaynağı olan defter kayıtlarına göre birbirinden farklı tarihlerde tahrir edilmiş olan askerlere dair bilgiler bir araya

getirilmeye çalışılmıştır. Özellikle haklarında herhangi bir neden belirtilmeden askerliğe istihdam edilen ve akabinde bölüklere yerleştirilmiş olanların kayıtları oldukça dikkat çekicidir. Sayıca az olan bu kayıtlarda -suçu belirtilmemiş olanlar- Donanma-yı Hümâyûn'da zindana konulduklarına dair bilgiler yer almaktadır. Onlar için belirlenmiş olan tutukluluk süreci sona erdiğinde serbest bırakılmışlardır. Tutuklu bulananlar; onbaşı neferi olarak hizmet edenler, Zafer firkateyni yüzbaşı bölüğüne kaydedilenler, Kalyon-ı Fethiye'ye gönderilmek üzere bekletilenlerdi (BOA. DTA. TRS.d, 175/5-A/3, 11/1). Askerlerin gönderildiği veyahut vazifelendirildiği kalyon ve firkateyn gibi gemi türleri hem savunma hem de ticarette kullanılan türdendi. Gemilerin ne amaçla kullanılacağı genellikle devletin ve tüccarın isteğiyle belirlenirdi. Aynı zamanda gemilerin her iki amaçla kullanılması sanayi öncesi çağa işarettir (Düzcü, 2013, s.115). Yukarıda zikredilen gemilere kaydı yapılmış olan askerler statüleri itibariyle değerlendirildiğinde savunma hizmetlerine alındığı kanaati daha ağır basmaktadır. Askerler arasında birkaçının ne amaçla donanmaya gönderildikleri ise belirtilmemiştir. Hatta bir kayıtta sayıca dört askerden bahsedilirken aralarından yalnızca üç kişinin bilgilerine yer verildiği de tespit edilmiştir. Bu üç neferin bahriye tertibine dahil olmak üzere teslim olunduğu ve daha sonra tekrar kayıt altına alındığı bilgisine yer verilmiştir. Dört nefer olarak belirtilen fakat üç neferin ismine rastlanılan örnekte, aralarından birinin tevkif edilerek; donanma-yı hümâyûna gönderildiği ve kapı çavuşu olan Mustafa Kaptana teslim edilmiş olduğu belirtilmiştir. Diğer üç neferin ise (iki kişi olsa gerek) Donanma-yı Hümâyûnda askerî düzenine dahil olunmak üzere Kalyon-ı Fethiye'de Kadri yüzbaşıya tahrir olundukları bilgisi yer almaktadır (BOA. DTA. TRS.d, 175/11/1, 11-A/1).

İşlediği suçu belirtilmeyen asker kayıtlarına dair ikinci bir husus ise doğrudan küreğe gönderilenlerin durumudur. Aralarında Anadolu'nun dört bir yanından farklı rütbelilerin olması önem arz etmektedir. Askerler arasındaki rütbeliler; yüzbaşı, onbaşı, çavuş, bölük emini, emekli askerlerden oluşmaktadır. Bulundukları sancaklar Karesi, Saruhan, Hamid olarak belirtilirken; birlikleri ise Asâkir-i Redif-i Şahane, Asâkir-i Mansûre, Asâkir-i Hassa-i Süvari idi. Kayıtlarda edinilen bilgilere göre askerlerin hizmetini sürdürdükleri liva ise Davud Paşa idi (BOA. DTA. TRS.d, 175/ Sol Derkenar, 17/2, 71/4-5-8-9-12-13-14-16-18-24).

Yukarıda doğrudan küreğe gönderilenler olarak bahsi geçen askerî personeller hakkında pek bilgi bulunmadığından aradaki olay örgüsü ve ceza süreçleri hakkında değerlendirme yapılamamaktadır.

Sonuç itibariyle defterdeki asker suçlarına ilişkin tüm kayıtlardan yola çıkılarak denilebilir ki; belirli bir çerçevede sınırları çizilmiş olan nizam, sabıkası bulunan bazı askerlerin hareketleri sebebiyle ihlal edilmeye çalışılmıştır. Askerlerin işlemiş olduğu suçlar arasında en şiddetlisi insan canına kast etme suçudur. Diğer şiddetli suç ise düzene başkaldırma ve buna teşvik hareketleriydi. Elbette suç kategorize edilerek suçun etki alanı düşürülemez çünkü sonuç itibariyle suç istenmeyen filler arasındadır. Defter kayıtlarındaki asker suçları esas alınarak değerlendirildiğinde; öldürme, nizama aykırı hareketler, firar etme, firara teşvik ve tahrik, mekânsal olarak başka yerlerde meydana gelmiş olan isyan gibi suçlardan beslenme, yaralama, hırsızlık, töhmet, cünha, ehli ırz hatunlara laf atma gibi suçlar ortaya çıkmaktadır. Ayrıca sabıkalara işlenmiş olan asker suçlarının Yeniçerilere dayandığıyla ilgili açık bir ifade tespit edilmemiştir.

2.10. Eşkıyalık Hareketleri ve Çeşitleri

2.10.1. Eşkıyalığın Genel Tanımı ve Gelişimi & Defterden Eşkıyalık Olaylarına Örnekler

Eşkıya sözcüğü, "bedbaht, talihsiz; günahkâr ve asi" gibi anlamlar taşımaktadır. Arapça, "şakî" kelimesinin çoğul halidir (Bardakoğlu, 1995, s.463). Osmanlı kaynakları eşkıyalık kelimesini, yol kesici ve haydut anlamına gelen "kuttau't-tarîk" olarak tanımlamaktadır. Bu tabire ek olarak; "Celâli, eşirra, haramî, haramzade, türedi, uğru (Karataş, 2017, s.1283), râhzen; "yol vuran" ve râhz-zenî; "yol kesicilik, haydutluk" kelimeleri de eşkıyalığı tanımlayan diğer kelimeler arasındadır (Özön, 1973, s.606; Devellioğlu, 2016, s.1023).

Eşkıyalık, İslam ceza hukukunda had suçları kapsamına girmektedir. Devlet düzeninin, huzurunun ve asayişin bozulmasına sebep olan eşkıyalık; dinsel ve hukuksal bakımdan büyük suçlar arasına girmektedir. Eşkıyalık suçunun cezaî karşılığı, Kur'an'da; "öldürülme, asılma, el ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi, sürgün edilme" gibi dört şekilde belirtilmiştir. Daha çok silah veya başka bir yolla zor kullanarak; halkın canına, namusuna, malına zarar veren kişi yahut grupları

(Bardakoğlu, 1995, ss.463-465); Eric J. Hobsbawm, *Eşkıyalar* isimli kitabında şöyle tarif eder; devlet elinin ve kanunların uzanmakta sıkıntı çektiği noktalarda, şiddetle ve silahlı bir şekilde varlığını sürdüren erkeklerin, iradelerini zor kullanarak çevresinde yaşayan insanlara benimsetmesidir. Zorbaların esas gayesi ise kendilerine hitap etmeyen toplumsal düzeni bozup lehlerine çevirmektir. Meydana getirdikleri, ekonomik hasar, toplumsal kargaşa ve sınıfsal ayrımın nedeni; tamamen onlara hitap etmeyen irade ve normlara "kafa tutmaktı." Zorbaların temeli ve kitlesel hareketliliği bu amaca işaret etmekteydi. Bir diğer unsur da otoritenin ve "sermayenin" her yere ulaşabilen gücüdür. Bu güç onlara oldukça rahatsızlık vermekteydi (2011, s.8-10). Genellikle gruplar halinde olan eşkıyalar, merkezden uzak, sarp dağları mesken tuttuklarından ötürü, onlara lojistik destek ve kaynak sağlayacak bir gücün varlığına da ihtiyaç duymuşlardı. Bu yolla hem ihtiyaçları giderilecek hem de iletişim sıkıntısı yaşamayacaklardı (Bardakoğlu, 1995, s.467).

XIV. asırdan beri Akdeniz dünyasını meşgul eden eşkıyalık, Osmanlı'da da etkisini göstermeye başlamıştı. XVI. asırda Anadolu'da küçük çeteler haline gelmişlerdi. Özellikle XVI. asrın sonlarına doğru yeri yurdu olmayan bu kitleler ekonomik ve siyasi şartların tesiriyle ilk gruplarını oluşturmaya başlamışlardı. XVII. asırda imparatorluğu sarsacak nitelikte bir demografik değişimin yaşanması, çeşitli dalgalanmaları beraberinde getirmişti. Devletin her anlamda sıkışıp kaldığı bu durum toplumu çözüm arayışlarına itmişti. Dolayısıyla toplumdaki bazı kesimler devletine kenetlenmiş bir vaziyette duracak ya da tamamen bu durumdan faydalanıp kendince bir yola başvurmuş olacaktı (Bardakoğlu, 1995, s.467; Barkey, 2021, s.45).

XVIII. asır Osmanlı için karışıklığın hızla arttığı bir dönemdi. Uzun süren savaşlar, teşkilat sistemindeki çözülmeler, yönetim ve diğer idareciler arasındaki iletişim sıkıntısı devletin merkezi sistemine zarar vermeye başlamıştı. Özellikle idarecilere gönderilen emir ve fermanlara uyulmaması yeni sıkıntıları beraberinde getirmişti. Tüm bunlara devletin vilayetlerle yeterli düzeyde ilgilenememesi de eklenince; halk, artan eşkıyalık hareketleriyle karşı karşıya gelmişti. Eşkıyalık hareketleri yüzünden; kırsal kesimlerde yaşayan halkın, can ve mal güvenliği tehlikeye girmiş ve bunun sonucunda bir kısmı merkezi yerlere doğru göç etmeye başlamıştı. Geriye kalan diğer bir kısmı da eşkıyalara katılarak devletin karşısında yer almışlardı. Bu dönemde meydana gelen eşkıyalık hareketleri, bireysel olabileceği gibi; cemaat

yahut aşiretlerin ekseninde gelişen "şekavet" şeklinde de ortaya çıkmıştı (Daşçıoğlu, 2007, s.87-88).

XIX. asır ise Osmanlı toplumu açısından önemli bir dönüm noktasıydı. Özellikle modernleşmeyle birlikte; toplum yeni bir dönüşüm sürecine adım atmıştı. Yaşanan bu gelişmeler, toplumu derinden etkilemekle birlikte aynı zamanda da sarsmıştı. Bu sarsılmalar, beraberinde mevcut düzende çatlaklara neden olmuş ve kitlesel hareketliliklere yol açmıştı. Dolayısıyla geçmişten süregelen eşkıyalık hareketleri, XIX. asırda giderek artmış ve büyük bir ivme kazanmıştı (Özgün, 2017, s.159). Özellikle 1826 ve 1839 sonrası değişim ve dönüşümlerin tarihi olarak kayıt altına alınmıştı (Baykara, 2017, s.24). 1826 yılında dönemin padişahı II. Mahmud, askeri alanda önemli bir adım atmış; Yeniçeri Ocağı'nı kaldırmıştı. Bu durum, dönemin ricali Halet Efendi tarafından hoş karşılanmamış ve ocağın kaldırılması üzerine "Ocağı kaldırırsak (padişahı kastederek) o zaman biz bu aslanı neyle zapt edeceğiz." Şeklinde bir mütalaa telaffuzunda bulunmuştu. Halet Efendi'nin bu söylemi, iktidarı kontrol altına alamama korkusunu yansıtmakla beraber aynı zamanda ocağın, otorite üzerindeki baskısının siyasi anlamda varlığına işaret etmişti. Açıkça eşkıyaların kitlesel olarak siyasi anlamda otorite üzerinde etkin olmalarının taraftarıydı (Ünal, 2017, s.10). Padişahın ocağı kaldırma düşüncesine ket vurmak için "sık sık doğabilecek olan yeniçerilerin isyanı korkusuyla" onu tesir altında bırakarak vazgeçirmeye çalışmıştı (Boray, 2011, s.172). Dolayısıyla 1826-1827 yılları arasında meydana gelen eşkıyalık hareketleri, özellikle ocağın kaldırılmasına binaen devlete karşı gerçekleştirilen bir tepki niteliğindeydi. Bu tepki, ocak mensubu ve bundan medet umanların iş birliğiyle meydana gelen bir hareketti (Kundakçı, 2017, s.29-30-31). 1828-1829 yılları, Osmanlı-Rus savaşı için halktan talep edilen vergiler nedeniyle Halep Eyaleti'nde devlete karşı ayaklanmalar baş göstermişti (Çaparlar vd., 2020, s.49). Devlet, savaş zamanında şehirlerin muhafazasıyla geçici de olsa yeterince ilgilenememiş ve idari zafiyete sebep olmuştu (Uzun, 2009, s.205-206). Taşra gibi merkezden uzak ve diğer kırsal yerlerde eşkıyalığın ortaya çıkmasında üç unsur oldukça dikkat çekiciydi. Bunlar; sınıf, para ve *güç*tü (Hobsbawm, 2011, s.11). Özellikle insanlara, korku salmak ve devletin güvenlik zafiyetinden faydalanmak isteyen eşkıyalar; farklı zaman ve mekanlarda bir araya gelerek güçlerini pekiştirmenin bir yolunu bulmuşlardı. Zaman içerisinde farklı isimlerle varlığını hissettirmiş olan

eşkıyalar arasından Kadıkıranlar 1825'ten 1835'e kadar aktifliğini korumuştu (Korkmaz, 2012, s.151; BOA. DTA. TRS.d, 175/Sol Derkenar;28/1). Bu tarihler arasında eşkıyalara, Kadıkıranlar da dahil olmak üzere haydut, hain, avene, eşkıya, şakî ve eşkıya sergerdesi olarak varlıklarını devam ettirmişlerdi (BOA. DTA. TRS.d, 175/6/4, 9-A/1, 11/4, 24-A/3, 25-A/2).

1833'ten 1840'a kadar mevcut defterde eşkıyalık ve buna benzer hareketlerle ilgili tutulmuş olan kayıt sayısı yaklaşık 40'dır. Eşkıya sayısı ise sayısı verilmemiş olan aşiret mensupları hariç 282'dir. Bu dönemde toplum içerisinde neredeyse her fırsatta çeşitli hal ve tavırlarla huzursuzluk üreten, insanlara zarar veren kendi hududunu fazlasıyla aşan kişi veya kişiler aktif rol oynamıştı. Özellikle bulundukları bölgelerde kendi güçlerini pekiştirmek için aşiret veya gruplarla iş birliği içerisine girerek fitne ve fesatlık yaymaya çalışmışlardı. Haliyle uygunsuz hareketlerin önünü açarak kendi düzenlerini kurmayı hedeflemişlerdi. Bu anlamda "Afşar, Kırmızıoğulları, İğneci, Ceyni, Akkeçili, Cabbarlı, Zeybek, Başoğlu, Cihanbeyli, Kızılkeçili ve Göklemizli?" adlı aşiretler ön plana çıkmıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/32-A/2, 47-A, 59/2, 53-A/4, 51-A/1, 63/4, 66/1, 74-A/3). Tıpkı diğer eşkıyalar gibi onların da asıl hedefi henüz gerçekleşmemiş olan bir düştü. Bu tasarının adı: kahramanlık ve adalet düşüydü (Pıçak vd., 2020, s.379). Onların, kendi hallerinde olmama, adam yaralama, öldürme, serserilik yapma, çalma, zarar ve ziyana sebep olma, "şütûm-i galiza" diğer bir deyişle "kaba küfürler" sarfederek, fukaranın korkusuyla beslenme, düzen bozucu hareketler yaptıktan sonra firar edip; İslam elbisesi giyerek civarda kol gezme şeklinde varlıklarını idame etmeye çalışmaları onların, hukuksuz mücadelelerinin ve kriminolojik çerçevelerinin genel bir izahıydı (BOA. DTA. TRS.d, 175/11/4, 42/1, 33-A/2, 76-A/3, 51/3, 66/6; Devellioğlu, 2016, s.1173).

Mevcut kitlenin sıfatı ne olursa olsun, Osmanlı'nın pragmatik tutumu, denetimi elde tutmak için onları tatmin etme çabası ne yazık ki durumun vahametini daha da artırmıştı (Barkey, 2021, s.232). Özellikle idare edilmesi başlı başına zor olan kalabalık toplulukların bazı zamanlarda fırsatı iyi kollayarak baş kaldırması onlar için doğal sürecin bir parçası haline gelmişti. Eşkıyalık hareketleri hem başka gruplar hem de aşiretlerin katılımıyla gerçekleşmişti. Özellikle bu anlamda Tatavla, Bozok Sancağı, Marmara, Paşalimanı ve Ankara sancağı, Beyanabad kazası eşkıyalığın

yapıldığı yerlerden bazılarıdır. Meydana gelmiş olan taşkınlıklar belirtilmiş olduğu üzere "istihbar/ihbar" vasıtasıyla ilgili mercilere bildirilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/11/4, 32-A/2, 47-A, 33-A/2, 47-A, 32-A/1, 42/1, 43-A/3, 55/2, 53-A/4). Alınan ihbarlarla onların, yol kestiği, sirkat, darp ve öldürmeye teşebbüs ettiği, eşkıya ile haydutlara yardım ve yataklık yapanların türediği bilgisi verilmiş aynı zamanda onların her türlü gasp ve katilliklerine göz yumanların varlığına işaret edilmişti. Ne yazık ki bu da dönemin bir gerçeğiydi. Nitekim, onların taşkınlıklarına verilen cezalar hal ve hareketleri doğrultusunda şekillenmişti. Mücrimlerin cezası genellikle "bu tarafa" diye tabir edilmiş olan ya da bazı kayıtlarda açıkça ismi zikredilmiş olan Dersaadet'te belirlenmişti. Suç mahalleri neresi olursa olsun çağrıldıkları yer yine burasıydı (BOA. DTA. TRS.d, 175/24-A/3, 75/2, 32-A/2, 42/1).

Gasp ve hırsızlık yapanlar sürekli tekdir edilmiş, nefislerinin ıslah edilmesi hedeflenmişti. Özellikle "ıslah-ı nefs" koşulu mücrimlerin kürek çekecekleri sürecin sayısal olmayan bir betimlemesi haline gelmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/76-A/3). Uygunsuz hareketler, "li-ecli't-te'dib" kapsamında değerlendirilirken; izbandutluk, serserilik, gemi ve kayıklardan izinsiz edevat ihracı yapanlar; terhip ve yine li-ecli't-te'dîb amacıyla küreğe gönderilmek üzere zindanda tutulmaları uygun görülmüştü (BOA. DTA. TRS.d, 175/32-A/2, 33-A/2).

Farklı grupların ve aralarında bir aşiretin iş birliğiyle zuhur eden fitne fesatlık hareketine "katle binaen" müebbet kürek cezası verilirken yine aynı aşiretin de aralarında bulunduğu eşkıya taifesinin hilâf rıza ve mefâsitliğe cesaret edenlere ve bir başka grubun ekseninde gelişmiş olan askerî cenahı caydırma, onları tahrik ederek nizamsızlığa davet etme girişimlerine "li-ecli't-te'dîb" esaslı kürek çekme cezası verilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/47-A, 48/1, 72-A/3). Çeşitli sebeplerle mazarrat edenlerin, ayakları temür bend edilerek; müebbet kürek, korsanlık, katl, firar ve diğer suçlara bulaşanlara "mücazata ve kötü hale müstahak oldukları" gerekçesiyle küreğe gönderilmek üzere Tersâne-i Âmire zindanına konulmaları emredilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/49/4, 66-A/1). Her türlü zulmü fakir fukaraya reva gören eşkıyalar arasından özellikle Mihaliç'teki çiftliklerde ırgatlık etmekte olan birine musallat olanlara ve bu suretle kötülüklerini yayma fırsatı bu kimseler de tıpkı diğer mücrimler gibi yakalanmış bulundukları yerden görevli voyvoda tarafından "bu tarafa" gönderilmeleri gerektiği bildirilmişti. Dersaadet'e ulaşmış olan mücrimlerin "li-ecli't-

te'dîb" hükmüyle küreğe gönderilmeleri kararlaştırılmıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/73/5, 74-A/1). Eşkıya güruhuna cezaen biçilen ve aynı zamanda onların mahkûmiyet süresinin genel bir tabiri olan "li-ecli't-te'dîb" ve müebbet kürek çekme durumu neredeyse bu dönemde ele geçirilmiş olanların geneli için belirlenmişti. Fakat 1840'ta devlete muhalefet olmaya çalışan, eşkıya ile hayduta yardım ve yataklık, gasp, ğarat ve katl eyleyen bir gruba verilmiş olan kürek cezasının süresi açıkça verilmişti. Suçlulardan birine müebbet kürek cezası verilirken; diğerlerinin de hafifletilmiş biçimde iki sene kürek çekmeleri uygun görülmüştü. Mücrimler yakalandıktan sonra muhtemelen hasar verme derecelerine göre cezalandırılmışlardı. "…İşkodralı Ali" de onlardan biriydi. Kendisi, müebbet küreğe çarptırılmış fakat 1843'te tahliye edilmiştir. Mahkûmun tahliye edilme sebebi her ne kadar belirtilmemiş ise de verilmiş olan ceza süresinin yeniden görüşülüp değerlendirildiği hususunda örnek teşkil eder. Bu durum mahkûmların kürek çekme sürelerinin her an bir değişime uğrayacağı manasını taşımaktaydı (BOA. DTA. TRS.d, 175/75/2).

Yukarıdaki veriler ışığında hazırlanmış bir tablo örneği şu şekildedir:

Tablo 13: Eşkıyalık Olayları

Suç Mahali	Suçlu Sayısı
Serfersan firkateynî	1
Tırhala Sancağı	16
Tatavla	1
Bursa (Gemlik)	4
Mesudiye Kalyonu	3
Bozok Sancağı	2
Ankara Sancağı	49
Aydın	7
Saruhan	7
İzmir	7
Manisa	3
Bursa	5
Kütahya	2

Siyam?	11
Marmara-Paşa Limanı	9
Selanik (Çayağzı)	5
Bursa (Pınarbaşı)	1
Malkara	4
Karesi Sancağı	3
Rumeli	3
Karahisar	1
Besni	3
Mihaliç	4
Şarköy	1
Bartın	1

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Tablodaki verilere göre Eşkıyalık hareketlerinin yoğunlaştığı yerler Ankara, Tırhala ve Siyam gelmektedir. Ankara, Tırhala ve Siyam'ın yanında tehlike arz eden diğer yerler; Marmara-Paşa Limanı, Saruhan, İzmir, Aydın, Selanik ve Bursa'dır.

Bu başlık altında incelenmiş olan verilere göre Osmanlı Devleti'ni uzun zamandan beri olumsuz anlamda meşgul etmiş olan eşkıyalar, topluma korku salmaya devam etmişti. İşledikleri suçlar ne olursa olsun kürek cezasından önce kendilerine bir ön ceza verilmişti. Genellikle hafif ceza olarak "tevbih ve tekdir, ıslah-ı nefs" etmeleri için zindana atılmışlardı. Fakat eşkıyalığa yeltenmiş olan bazı gayrimüslimler için süreç biraz daha farklıydı. Örneğin; Maltalı üç gayrimüslim hırsızlık şüphesiyle ele geçirildiğinde Tersâne-i Âmire zindanına "emaneten" gönderilmişlerdi. Haklarında verilmiş olan "emaneten vaz'-ı kürek" kararı İngiltere büyük elçisinin onayına sunulduktan sonra cezaları tatbik edilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/11/4, 16-A/1, 45-A/5).

Her iki durumda da eşkıyalara sonuç cezası niteliğinde kürek cezası verilmişti. Örfi kanunlar içerisinde yer alan kürek cezasında özellikle cana kıyma suçlarında örneğin; "Ankara sancağı dahilinde Beyanabad"da meydana gelmiş olan birtakım eşkıya ve "Kırmızıoğulları"nın eylemlerine "katle binaen müebbet" kürek cezası

verilmiş ve böylelikle dava şeriat hükmüyle ele alınıp örfi kanunla pekiştirilmişti. Öldürme davalarında suçunu itiraf eden katillere bazı durumlarda "li-ecli't-te-dîp, emaneten kürek" cezası verilmişti. Bu karar ise "Tanzimat-ı Hayriyye" kapsamında değerlenmiş ve mücrimler limanda küreğe gönderilmişlerdi. Dolaysıyla kürek cezasıyla ilgili kesin hükümler vermek doğru değildir. Şartlara ve kürekçi ihtiyacına göre durum değişiklik göstermekteydi (BOA. DTA. TRS.d, 175/47-A, 77-A/4).

2.10.2. Haydutluk

Anlam itibariyle "dağ hırsızları" (Devellioğlu, 2016, s.399) demek olan haydutlar, 1832'den 1840'a kadar Osmanlı topraklarında varlığını hissettirmeye devam etmişti. Toplumun ahengini bozmaya çalışan haydutlarla ilgili mevcut defterde 17 kayda rastlanmıştır. Yaklaşık 86 kişiden oluşan haydut takımı farklı zamanlarda ele geçirilmiş olan Müslüman ve gayrimüslim reayaların içinde bulunduğu karma bir yapıya sahipti (BOA. DTA. TRS.d, 175/6/4, 8/1, 15/4, 16-A/4, 28-A/3, 29-A/1, 36-A/3, 49/3, 51/2, 52/5, 62/1, 64/1, 71-A/6, 72-A/4, 76-A/2, 77/2, 82/1).

Haydutların verileriyle oluşturulan bir tablo örneği şu şekildedir:

Tablo 14: Haydutluk

Suç Mahali	Suçlu Sayısı
Rodos	9
Tırhala	4
Edirne	19
Tırnova	2
Vidin-Karaköy-Uzuncaabad	17
Çiftalan	3-5
Terkos	2
İzmir	2
Rumeli	11
İslâhiye	2
Çorlu	11
Samakocuk	2

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

Yukarıdaki tabloda haydutluğun yoğun olduğu yerler arasında Edirne, Vidin-Karaköy-Uzuncaabad, Rumeli, Çorlu ve Rodos olarak gösterilmiştir.

Haydut takımının yerleşik olarak bulunduğu mahallere ve bu mahallerin çevrelerine oldukça zarar verecek nitelikte hırsızlık, dağ haydutlarına reislik, geşt ü güzarlık, fakir fukaraya zarar vermek, "şebih kalb-i meskûkât" bulundurmak, yol kesmek ve cana kıymak, gasp ve ğarat etmek olmuştu (BOA. DTA. TRS.d, 175/15/4, 16-A/4, 28-A/3, 36-A/3, 52/5). İnsanları korkutup, onların korkularıyla beslenen taifenin topluma hasarı maddi ve manevi anlamda haddinden fazlaydı. Bazı durumlarda kürekten önce fizikî sert cezalar verilmişse de tıpkı hırsızlık yaptığı için "ma'rifet-i şer'le bir eli kat'" edilmiş olan "Çolak kefere" örneğindeki gibi ceza pek işe yaramamıştır. Kendisi nefsini ıslah edememiş ve yağmacılara reislik edip; halka zulüm etmeye devam etmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/15/4). Cünhalardan dolayı, ele geçirilmiş "…Benâm-ı İstefan veled-i Yorgi-Rodos, şeklinde tek tek kaydedilmiş olan Girit, Rodos, Susam, Ayvalı ve Cenevizli olan dokuz kişi için ifade ve sorguları hakkında bilgi verilmeden Donanma-yı Hümâyûn'da kürek çekmek üzere zindana teslim edilmiş oldukları belirtilmiştir (BOA. DTA. TRS.d, 175/6/4). Tırhala Sancağında, huyu ve karakteri gereği bir fikri reddeden, fesatlık gibi kötü davranışlara cüret etmiş ve etmeye devam eden Kondo Habib adlı bir haydudun; mevcut bölgenin mutasarrıfı Mustafa Paşa tarafından yakalanıp "bu tarafa" diye zikredilmiş olan Dersaadet'e gönderilmesi istenmişti. Ceza olarak da Tersâne-i Âmire'de müebbet kürek cezasına çarptırılmıştı (BOA. DTA. TRS.d, 175/8/1). Fakat Tırhala Sancağında farklı kişiler tarafından haydutluğun devam edildiği tespit edilmiş özellikle fakir fukaraya kastı olanlar Mustafa Paşa tarafından yakalanarak Tersâne-i Amire'ye gönderilmişti. Meşkûk, sözlük anlamıyla "şüpheli" olarak kayda geçen bu kimselere müebbet kürek cezası verilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/16-A/4; Devellioğlu, 2010, s.732). Tıpkı Tırhala'da olduğu gibi Tırnova, Vidin, Kara karye, Uzuncaabad-Çiftalan, Terkoz ve Çorlu gibi yerler de haydutların taşkınlıklarına sahne olmuştu (BOA. DTA. TRS.d, 175/28-A/3, 29-A/1, 36-A/3, 64/1, 82/1). Hırsızlar, sergerdeler, haydutlara refikliği elden bırakmayanlar yetmezmiş gibi civar kazalara musallat olanların sayısı gittikçe artmaktaydı. Kendi mahallerine korku salanlar olduğu gibi farklı yerlerde ikamet edip bir araya gelen haydut taifesi de oldukça yaygındı. 1832'den başlayıp 1840'a kadar haydutlarla mücadele edip genel huzuru ve dirliği sağlamaya çalışan

devlet; birtakım caydırıcı olduğu düşünülen istihdam ve cezalara başvurmuştu. Haydutların davaları, "İnde'l-şer'" ceza üslubu içerisinde değerlendirilmişti. Yalnızca birkaç kayıtta mücrimlerin ifadelerinin alındığına dair bilgi verilmiştir. Cünhalarına göre muameleye tabi tutulacak olan haydutlar, kayıttan da belirtildiği üzere layık oldukları şekilde cezalandırılmıştı. Davalar arasından yalnızca birinde meclis adı geçmektedir. "Çorlu havalisinde haydûdluk sûretinde gezüb ahâli ve fukaraya isâl-i hasar etmiş" olanların davasıdır. Bu olay "Meclis-i Ahkâm-ı Adliye"ye havale edilmiş hatta Vâlâ Meclisinde yeniden müzakere edilmiş ve orada "cezâ kanunnâme-i hümâyunu" gereğince karara bağlanmıştı. Tıpkı bu dava gibi geriye kalan tüm mücrimlerin de hiç şüphesiz kötü fiillerinin sonucu küreğe gönderilmek olmuştu. Genellikle Tersâne-i Âmire veya duruma göre Donanma-yı Hümayun'a gönderilmiş olan mahkûmların, kürek çekme süreleri; hırsızlık yapanlara üç sene, "kuttâ'-i tarik"lik yapanlara yedi sene, ıslah-ı nefs olunmayacaklarına kanaat getirilenlerle beraber darp ve helâk gibi suçlara terbiye edilme, had bildirilme, yola getirilme manasını taşıyan li-ecli't-te'dîb veya onlara müebbet kürek çekme cezası verilmişti (BOA. DTA. TRS.d, 175/6/4, 8/1, 15/4, 16-A/4, 28-A/3, 29-A/1, 36-A/3, 49/3, 51/2, 52/5, 62/1, 64/1, 71-A/6, 72-A/4, 76-A/2, 77/2, 82/1).

2.10.3. Kadıkıran Eşkıyaları

Eşkıya taifesinden olan bu grup, Kadıkıran Mehmet Ağa adında bir sergerdenin sözlük anlamıyla "baş, reîs, bir tâifenin önünde bulunan" (Sami, 2011, s.559) bir kimsenin etrafında toplanmıştı. Bu eşkıya grubuna neden Kadıkıran denildiği hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Kadıkıran hareketliliği III. Selim zamanına kadar uzanmaktaydı. Yapılan bir dizi düzenlemeyle kademeli olarak sayıları azaltılmaya çalışılmıştı. Hatta bir kısmının memleketine dönmesi hakkında emir dahi verilmişti (Korkmaz, 2012, s.151). Bir süredir Anadolu taraflarında azgınlık, yoldan çıkma, eşkıyalık, insanlara zarar verme, zulüm etme ile meşgul olmuşlardı. Özellikle Yozgat'a girerek şekavetlerini iyice artırmışlardı (Lûtfî, 1999, 783). Bu denli "toplumun dinginliğini bozan" yasalara uymayı reddeden kimselerin sürülmesi zorunlu hale gelmişti. Kendilerine, memleketlerine dönmeleri emredilmişti. Eğer dönmez ve eşkıyalık hareketlerine katılırlar ise askere alınıp; te'dîbe tabi tutulacaklardı. Bu şekilde kendilerine bir gözdağı dahi verilmişti. Her ne kadar uyarılsalar da verilen emirlere riayet etmemişlerdi (Beccaria,1764/2022, s.117;

Korkmaz, 2012, s.151). Ne var ki; birebir Kadıkıranlarla ilgili midir bilinmez ama *Mehmet Yıldız*'ın transkript ettiği, *Abdülhak Molla*'nın 1828'den 1830'a kadar kaleme aldığı *Târîh-i Livâ* adlı eserinde, eşkıyalık şu kelimelerle aktarılmıştır: "…Rabbim cümle eşkıyayı muhâlifîn ve mütemerridîni (temerrüd edenler, dik kafalılar) kahr u nâbûd (perişen) eyleye. Âmin" sözleriyle ruznâmedeki yerini alan eşkıyalık hareketine pek sempati duyulmadığı ifadelerden anlaşılmaktadır (2013, s.116; Devellioğlu, 2016, s.909-931).

Anadolu'yu talan etmeye devam eden Kadıkıranlar, ancak Osmanlı-Rus savaşı bitince, II. Mahmud'un fermanıyla resmi olarak ortadan kaldırılmıştı. Bu tarihten sonra belgelerde uzun bir müddet Kadıkıran hareketlerine rastlanmamıştı. Fakat 1831'den sonra durum değişmeye başlamış ve "Kadıkıran'ın Şam valiliği görevine tayin edilen Mehmed Selim Paşa'nın başıbozuk sergerdesi olarak karşımıza çıkmaktadır."1832'de Şam ve Halep'in Mısırlı İbrahim Paşa tarafından zapt edilmesiyle, Kadıkıranlar geri dönmüştü. Bu defa Osmanlı Devleti, onları Şam ve Halep'in müdafaa hizmeti için çağırmıştı (Korkmaz, 2012, s.151-152). Devletin bu denli eğilimi her ne kadar onların güçlerinden faydalanmak olsa da bu yaklaşım, zorbaların cesaretini daha da artırmıştı. *Eric J. Hobsbawm*, devletin bu eğilimini şu cümlelerle yazıya aktarmıştır; koşullar oluştuğunda neredeyse toplumun tüm kesimleri hatta iktidar dahi onlara destek verir (Eşkıyalar, 2011, s.10). Kadıkıranlar, 1833 tarihli bir mektup ile iktidara bağlılığını yazıyla beyan etmişler ve ardından orduya katılmak üzre davet edilmişlerdi. Malatya'da iken Osmanlı ordusunun yenildiği haberiyle orduya katılmayıp; Çankırı ve Ankara sancaklarına doğru yol almışlardı. Bir süre sonra zor duruma düşmüş ve devletten yardım istemişlerdi. Onların bu taleplerine karşılık gelmemiş olacak ki Kadıkıranlar, Çankırı ve Ankara sancaklarında başıboş bir halde serseri ve yağma hareketleriyle eşkıyalığa kaldıkları yerden devam etmişlerdi. Yaklaşık 7 yıl boyunca İç Anadolu'yu mesken tutan Kadıkıranların bir türlü sonu gelmemişti (Korkmaz, 2012, s.152; Akgündüz, 2012, s.229). Nitekim 1833 ila 1835 tarihleri arasında kalabalık bir grup halinde Kadıkıran aveneleri ele geçirilmişti. Toplam 15 kayıttan oluşan bu gruptaki kişi sayısı yaklaşık 574'tür (BOA. DTA. TRS.d, 175/15-A, 16/1, Sol Derkenar 28/1, 18-A, 19, 19-A/1,19-A/2, 19-A/3, 20/1, 20/2, 20/3, 20-A/1, 20-A/2, 20-A/3, 23/2). Farklı zaman aralıklarında yakalanmış olan Kadıkıranlar, ile ilgili ilk kayıt oldukça dikkat çekidir. Bir kısmı "gulam" olarak tabir

edilmişken bir kısmı da "Kadıkıranlar ile gulam avene" olarak tabir edilmiştir. Yakalanan şahısların, esâmeleri: "…Sivas'a tabi Çeragan Karyesinden uzun boylu ter bıyıklı Mehmed veled-i Veli, Şam-ı Şerif'te Sobta Mahallesi'nden uzun boylu şâbb-ı emred Halil veled-i Ali…" örneklerinde olduğu gibi ikametleri, fizikleri ve çehreleri hakkında bazı bilgiler verilerek kaydedilmiştir. Yukarıdaki örneklerde olduğu gibi aralarında henüz genç delikanlıların da bulunduğu Kadıkıran gulam aveneleri, "su-i hareketlerine mücâzât" olarak; altısı "bâb-ı ser-askerîde karakol memuriyetinde bulunan Asâkîr-i Mânsûre'nin birinci livasının ikinci alayına" verilmişti. Kendileri, beş yıl boyunca ayaklarından "temürbend" edilmiş vaziyette, doğru yola getirilmek için Tersane-i Amire'de hizmete tabi tutulmuşlardı. Özellikle terbiyeli ve ıslah edilmiş kullar olmaları hedeflenmişti. Onlar, sıkı bir "bölük ve tabur talimi"ne alınmıştı. Yola geldikleri anlaşıldığı vakit ise asker olarak istihdam edilmeleri kararına varılmıştı. Fakat haklarında alınan beş sene boyunca kürek çekme süresi tamamlandıktan sonra bu durum geçerli olacaktı. Ruhen ve manen iyileştiklerine kanaat getirilirse yalnızca bahriyede asker olarak hayatlarına devam edebilmelerine imkân tanınmıştı. Aralarından "nefer gulam" olarak tabir edilen 10 kişi için yukarıdakiyle aynı kararlar verilmiş olup; Donanma-yı Hümâyuna teslim edilmeleri sağlanmıştı. Yukarıda sayısı verilen Kadıkıranlarla beraber toplam 50 kişi, gerek Tersâne-i Âmirede ve gerekse Donanma-yı Hümâyûnda küreğe vaz' edilmişlerdi (BOA. DTA. TRS.d, 175/15-A,16/1). Aradan yaklaşık bir yıl geçtikten sonra 1834'te 259 kişiden oluşan kalabalık bir grup daha ele geçirilmişti. Aralarından 213 kişi "Kadıkıran avenesinin sâbıkları" olarak tabir edilmiştir. Anadolu'nun çeşitli yerlerinde ikamet eden bu grup yukarıdaki örneklerden farklı olarak "…Halil bin Memiş Aşiret-i Haremeyn, Mehmed bin Bekir-Urfa, Ömer bin Osman-Vidin…" örneklerinde olduğu gibi genellikle ikametleri veya mensup oldukları aşiret ismiyle kaydedilmişlerdir. Belirtildiği üzere aralarında 1 zenci ve 1 gayrimüslim bulunmaktadır. Tersâne-i Âmireye gönderilmiş olan taifenin sorgu suali hakkında hiçbir bilgi verilmemiştir. Kayıttan anlaşıldığı üzere Kadıkıranlar, irâde-i seniyye "padişah emri" (Devellioğlu, 2016, s.511) buyruğuyla hiç vakit kaybedilmeden kürek çekmeye gönderilmiş fakat kürek çekme süreleri hakkında bilgi verilmemiştir. Grup içerisinden 16 avene, fevt olmuş biri ise ıtlâk edilmiştir. Geriye kalan 46 kişi ise ıtlâk mı edildi yoksa başka bir şekilde hizmete mi tabi tutuldu bilinmemektedir. Fakat isimleri tek tek daire içine alınarak işaretlenmiştir (BOA.

DTA. TRS.d, 175/18-A,19). Devamında ele geçirilen Kadıkıranlar, "emsali misüllü" olarak ifade edilmiş olan avenelerden oluşmaktadır. Farklı zaman aralıklarıyla ele geçirilmiş olan Kadıkıranlar sırasıyla 45, 31 ve 12 kişiden oluşmakta olup doğrudan küreğe gönderilmişlerdi (BOA. DTA. TRS.d, 175/19-A/1, 19-A/2, 19-A/3). Nitekim, Kadıkıran taifesinin ardı arkası kesilmemişti. Yine "emsali misüllü" olarak tabir edilmiş olan gruplar varlığını hissettirmeye devam etmişti. Belirli aralıklarla önce 18, daha sonra 14 en sonunda ise 58 kişilik bir grup yakalanıp küreğe gönderilmişti (BOA. DTA. TRS.d,175/20/1, 20/2, 20/3). Fakat Kadıkıranların, toplum düzenine kafa tutuşları dinmemiş ve bu durum aralıklı olarak devam etmişti. Kadıkıran benzeri hal ve tavırlarla geçinen 55 kişilik bir grup yakalanmış devamında ise 11 ve 16 kişi daha tespit edilmişti. Onlar da tıpkı bir önceki gibi "emsali misüllü" olarak kayda geçmişti. Söz konusu olan bu 82 kişinin sorgu suallerinin yapılıp yapılmadığına dair bilgi verilmemiştir. Küreğe gönderilen mahkûmların nerede kürek çekecekleri ve ne kadar süreyle orda kalacakları da bilinmemektedir (BOA. DTA. TRS.d,175/20-A/1, 20-A/2, 20-A/3). Kadıkıranlara katılanlar arasında "Asâkir-i Bahriye firarilerinden" olan bir nefere de rastlanmıştı. Askerin, ismi veya diğer bilgileri hakkında bilgi verilmemiştir. Kendisi bir sene kürekte istihdam edilmek üzere hizmete alınmıştı. Kadıkıranlarla ilgili son kayıt ise oldukça dikkat çekicidir. Aralarında "…Abdullah mülazım ile Hüseyin Çavuşun firkateyn takımından bahriyeli üç nefer ile bir nefer Kadıkıran avenesinin firar ettikleri tespit edilmiş ve söz konusu olan bu işte hem mülazımın hem de çavuşun olayda parmaklarının bulunduğuna dair şüphelenilmişti. Dolayısıyla hem onların edeplendirilmesi hem de hadlerinin bildirilmesi gayesiyle haklarında küreğe konulma kararı verilmişti (BOA. DTA. TRS.d,175/23/2, Sol Derkenar 28/1).

Sonuç olarak kullanılan kaynakların ışığında denilebilir ki; III. Selim dönemine kadar varlığına işaret edilen Kadıkıranlar, 1835'e kadar Anadolu'nun farklı yerlerinde avenelik yapmaya devam etmiştir. Mevcut defterde Kadıkıran taifesinin eylemlerinin son bulduğuna dair herhangi bir bulguya rastlanmamıştır. Taşkınlıklarının sonucunda Kadıkıranlar; ıslah-ı nefs edilme, terbiye verilme, edeplendirilme, yola getirilme gerekçesiyle küreğe gönderilmişlerdi. Kürekte kalma süreleri, bir ila beş sene arasında değişmekteydi. Yaptıkları taşkınlıkların derecesine göre bazı avenelerin kürek çekme süreleri gizli tutulmuş veya bilinçli olarak belirtilmemiştir. Bu durum ise "li-ecli't-te'dîb" tabiriyle pekiştirilmiştir.

2.10.4. Diğer Suç ve Suçlular

2.10.4.1. Mugâyir Ayin

Osmanlı Devleti'nde 1833-1840 tarihleri arasında kiliselerdeki ayinler sırasında mugayir hareketlerin yapıldığına dair kayıtlar tespit edilmiştir. Tamamının gayrimüslim kimselerden oluştuğu kayıtta aralarından altı kişi Ermeni taifesinden olup diğerlerinin ise milliyetlerini tahmin etmek mümkün değildir (BOA. DTA. TRS.d,175/28/3, 61-A/4, 68-A/2, 68-A/3, 68-A/5, 69-A/3).

Mabedin, kutsiyeti ve ruhu hiçe sayılarak gerçekleştirilip; kürek cezasına sebep olan suçlar patrikler tarafından arzuhaller vasıtasıyla bildirilmişti. Rahatsız olunulan hal ve tavırlar genellikle; "kendü halinde olmama," ayinler sırasında birtakım fezâhat ve mugayir hareketler sergileme, sirkat etme, türlü hile ve hud'a, hareket-i na-hemvare, "âfik-i iftira ve bi-ğayri hak olan davalara teşebbüs etme ve yalan dolan ile etrafına adamları nefer eyleyip diğer ayinlerde de yapılan sağair hareket"ler olarak ifade edilmiştir (BOA. DTA. TRS.d,175/25/3, 28/3, 2-A/6, 43/3, 43/4, 52-A/4). Yaklaşık 20 kişinin suç kaydı arasından bahçıvan Yani zimmî, Tudori zimmî, dülger kalfası Hristo zimmî, Dimitri zimmî ve dülger Aleksi'nin durumları diğer suçlulardan farklıdır (BOA. DTA. TRS.d,175/2-A/6, 25/3, 43/3, 43/5, 52-A/4). Diğer suçluların kayıtları "mugayir ayin" ve "kendü halinde olmama" gibi kısa ifadelerle belirtilmiş iken patrik kullarının beyanı doğrultusunda beş kişinin kilisedeki hal ve hareketleri hakkında daha detaylı bilgilere yer verilmiştir. Sırasıyla incelenecek olursa patrik tarafından şikâyet edilme nedenleri daha iyi anlaşılacaktır. Bu konuda ilk örnek Yani zimmîye aittir. Ayrıca mevcut defterde kilise ayinlerine mugayir hareket kapsamında kayda geçmiş olan ilk örnek olması bakımında da önemlidir. Kendisi, Kayıkcı Kiryako zimmî kilisede ruhunu tazelemek için kutsama anını gerçekleştirmek üzere icrâ-yı ayin ederken; onun savunmasız bir anını kollamıştı (BOA. DTA. TRS.d,175/2-A/6; Milne, 1995, s.222). Çünkü ibadetlerin yapıldığı an genellikle kişinin, ilahi güce sığınıp; dünyevi menfaatleri bir kenara koyup beraberinde acizliğini sunduğu andır (Sinanoğlu, 1999, s.234). Kiryako zimmî, tam da böyle savunmasız bir andayken, Yani zimmî, onun "bir şeriti ve iki adet fesini" sirkat etmiştir. Çaldıklarını elden çıkarmak için hemen koltukçulara fürûht edeceği sırada Tophane-i Âmirede memurlar tarafından ele geçirilmişti. Kendisi, li-ecli't-te'dîb yani daha geniş bir anlamda haddi bildirilmek ve yola getirilmek amacıyla vaz'-ı kürek olunmuş ve yaklaşık sekiz ay

sonra ıtlâk edilmiştir (BOA. DTA. TRS.d,175/2-A/6). Patrik kullarına göre Tudori zimmî, kabarık sabıkaya sahipti. Onun kaydında göze çarpan ilk unsur kendi halinde olmamasıydı. Dolayısıyla bir müddetten beri çeşitli rezillik, edepsizlik ve rüsvalıkları baş göstermişti. Kendisi altı ay boyunca küreğe gönderilmiş ve bu süre zarfında hal ve tavırlarında bir değişiklik var mı yok mu? diye gözlemlenmiştir. Ondan beklenen olumlu davranışları sergilemediği sürece sebil-i tahliye edilmeyecekti (BOA. DTA. TRS.d,175/25/3), Eğrikapılı dülger kalfası Hristo zimmî, türlü hile ve hud'âya başvurmuş biri olarak nitelendirilmişti (BOA. DTA. TRS.d,175/43/3).

Patrik kulları, aralarından Dimitri zimmînin kendi halinde olmadığını ve ayinler sırasında daima mugayir hareketler sergilemiş olduğunu, bundan bir türlü vazgeçmediğini vurgulamıştı. Son olarak dülger Aleksi zimmînin şikâyet edilme gerekçesine bakıldığında kendisinin bir müddettir haksız yere davalara teşebbüs ettiği, yalan ara bozuculuk, dedikodu, "sukûk birle" insanları birer nefer eylemiş ve diğer ayinlerde günahkâr davranışlar sergilemişti. Her ne kadar iyileşip doğru yola girmesi için "bend olunmuş ise de ısğa" etmeyip; hareketlerine devam etmişti. Haliyle, terbiye edilip haddinin bildirilmesi için kendisine daha layık bir cezanın verilmesi kararlaştırılmıştı. Suçlu, her yerde aranmaya başlanmış ve patrik kullarının istidâsıyla kürek çekmeye gönderilmişti (BOA. DTA. TRS.d,175/43/5, 52-A/4). Dolayısıyla icrâ-yı ayin konusunda tüm kayıtlar değerlendirildiğinde; 1833'ten 1840'a kadar kiliselerde meydana gelen mugayir hareketlerin patrikler tarafından gözlemlendiği ve meydana gelen aksi durumların da idareye arzuhaller vasıtasıyla bildirildiği açıktır. Suçluların bildirilmesi ve cezanın verilmesi bakımından kilise ile devlet ilişkileri açısından menfaatlerin sağlandığını göstermektedir. Devletin, kiliselerde düzenlenen ayinlerin aksamaması ve oradakilere güvenli bir ortam tesis etme çabası toplumun dirlik ve düzeni için oldukça önemlidir. Bu anlamda mugayir hareketlerin bedeli olarak genellikle küreğe gönderilmek olarak belirlenmişti. Suçluların, küreğe gönderilme gerekçesi; li-ecli'te'dîb ve terbiye olarak belirtilmiş iken onların ifadelerinin alındığına dair bir bulguya rastlanmamıştır. Kürek çekme süreleri hakkında pek bilgi verilmemiştir. Fakat iki kayıtta altı aylık bir süre zarfından bahsedilmektedir (BOA. DTA. TRS.d,175/25/3, 69-A/4). Dolayısıyla kürek çekme cezasıyla ilgili asgari ve âzamî süre saptanamamıştır.

3.BÖLÜM

147/A NUMARALI KÜREK MAHKÛMLARI KAYIT DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU

1-A

Ya Fettah

1-A/1	**1-A/2**
Altıncı alay neferi tekâüdlerinden olub bu…tarafından gelmiş olan Nuri	Kemerci esnafından ve Derik ahalisinden olub vilâyetinden tezkîre-i Dersaadet'e

Bâ … hazreti serasker Itlâk şüd	gelmiş mazrud olduğu taraf-ı ihtisabdan haber verilmiş olan … Bâ tezkîre-i hazreti serâsker Itlâk şüd
1-A/3 Kapan-ı dakik önünde Midüllü Kayığında fahişe ile basılmış olan taife Emin Merkûm ıtlâk	**1-A/4** Ayvansaray'da kayıkdan altı parça bakır çalmış olan Koca Mustafa Paşalı Osman Donanma-yı Hümayûn'a teslim

1-A-5 Börekçi esnafından bu defa satma Kastamonu'dan Dersaadet'e gelmiş olan Abdulmümini? Bâ tezkîre-i hazreti tezkîre ile ser-asker Itlâk-ı şüd

Leffen gönderilen pusulada cünha geri? beyan olunan beş nefer kesan donanma-yı hümayunda istihdam olunmak üzere olunmak üzere şimdilik Tersânede kullanılmak ve bi-mennihi Teâlâ Donanma-yı Hümâyûnun ihracında merkûmunun ol-şartıyla gönderildikleri keyfiyeti suy-ı senakariye ifade ve ihbar olunmak üzere marü'z zikr beş nefer kavaslarımıza terfikan irsal kılındıkları malum-ı valaları buyrulmak içün tezkire-i hulusuri? terkine ibtidar kılındı deyü devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucîbince fi 22 Safer sene (1)248 tarihinde merkûmların vaz' olundukları

1-A/6 Tahtakale'de kadayıfçı Salih ve İbrahim Naman kimesneler dükkânlarına beher gün arefte gezilmekte ve bu veçhile uygunsuz harekette bulundukları Neferan 2 Merkûmlar bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd	**1-A/7** Irgat Benâm-ı Muşlu Ali Fi 20 L. sene (1)248 Merkûm Selimiye-i Hümâyûn nam kalyondan firar etmiştir

Muşlu Ali nam kimesne bilâ Tezkire-i Aliyyeye gelüb tezkirem esna-yı râhde-i kuzâd zayi oldu diyerek ırgatlık sınıfına duhulü zımnında arzuhal etmek usul-ı muhallat? üzere arzuhal mürir? eline-i hassa Atûfetlü efendim tarafından bela hali keyfiyeti ber-muceb makamı-ı ırgat başından sual olunmuş oldukta merkûm kendi halinde olmaz ve bir veçhile talik durmaz makuleden olub bilâ tezkire-i Der-Aliye'ye geldiğini ifade ve tekfil etmemiş ve Tahtakale'de kadayıfçı Salih ve İbrahim naman kimesneler dahi beher gün dükkanlarına fahişe avret gezilmekte ve uygunsuz harekette bulundukları tahkik olunmuş olmağla üç nefer merkum kaçırılmak üzere Donanma-yı Hümâyûnda istihdam olunmak bâbında 22 Ş. sene (1)248 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucîbince merkûmlar vaz'-ı şüd

1-A/8

Arnabud taifesinden bir sefir kumarbazlık gibi bazı uygunsuz hareket ile Tophâne-i Âmire'de mahbûs olub bu makulüne sefihin hasbe'l vakt şöylece serseri gezmesi münasib olmayacağından merkumun Donanma-yı Hümâyûn ile bir sefer verilmesine emr ü irade-i ? Seraskeri taalluk etmiş ve merkum mahbûs taraf-ı alilerine gönderilmiş olmağla iktizasının icrası babında fi 25 Şevval sene 1248 tarihinde devletlü Tophane-i Âmire nâzırı efendi hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucîbince merkûmun zindan vaz' olduğu

Bâ-irâde-i hazreti veliyyü'l niâmi Donanma-yı Hümâyûna teslim-i şüd

1-A/9

Benâm-ı Mehmed

Merkûman asıl süvari askerinden müstereddit olub kayıkçılık eder iken kendi halinde durmayub gece saat yedi de Baruthane taraflarında sahte çavuş nişanı ile girift ve kendiyü askerinden olub tebdil gezmekte olduğunu haber vermiş olmağla keyfiyetini müşir hassa devletlü Ahmed Paşa hazretlerinden tecessüs ve tahkik olundukta askeri

sınıfından tard olunmak ve askerdenim deyü sahtekarlık ederek kendi haline durmadığı tesbit ettikden Donanma-yı Hümâyûnda askerlik hizmetinde istihdam olunmasına müşarun ileyh devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin emr ü irade buyurmuş olduğu ecelden vaz‘-ı zindan andan Sefain-i Hümayûn ’un kaziyesine verilir ise zindan defterine ve andan ruznamçeye dahi buyrulmuş olan sefinenin hovacası? defterine dahi kayıtları düşerek merkumu Donanma-yı Hümâyûna verilmesi bâbında Fi 22 Şevval sene 1248 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmet Tahir Paşa şifâhen sadır olan fermân-ı âlileri mucîbince merkûmun vaz‘-ı kürek olunduğu bâ-tezkîre-i müşir-i hassa-i şahane ıtlâk

2/1

Ya Settar

Benâm-ı Mustafa	Benâm-ı Mehmed Ali

Bâ tezkîre-i hazreti seraskeri

Merkuman ıtlâk-ı şüd fi 17 L.? sene (1)248

Evlad-ı Fatiha’ndan mürettep on üçüncü Asâkir-i Mansûre alayının birinci taburunun bundan akdem binbaşısı bulunan Fazur oğlu Mustafa ile merkumun oğlu olub yine tabur-ı mezburda sağ kolağası bulunan Mehmet Ali nam iki neferin İşkodralı vakasında mugâyir-i rızâ ve menâfi-i nizâm etvar ve hareket-i nâbecâ ecşarları? zuhuruyla salik-i askeriden ihraç olunarak tedibleri lazım gelmiş idüğüne binaen merkuman nizamat-ı askeriden salikinden tard ve ihraç birle ıslah nefs edinceye kadar bir müddet li-ecli’t te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak ve atlanları içün canib-i ehl-i sakariden yine mahmur tezkire oldukça tahliye sebeplerine mesağ gösterilmemek üzere Tersane-i Amire’ye mecusen irsal olunmalarıyla vüsullerinde ol veçhile kürek ettirilmesi hususuna devletlu ser-asker Paşa hazretleri tarafından memhur tezkire-i sami ile bin iki yüz kırk sekiz senesi Muharrem el-haramın üçüncü günü tarihinde merkûmanın vaz‘-ı olundukları

Bâ Tezkire-i Seraskeri ıtlâk şüd

2/2

Sadık Benâm-ı …

Çolak Sadık nam bir karakol şube sirkat ictisâr etmiş olduğundan merkûm beş sene vaz‘-ı kürek olmak bedelini münkâziye olmadıkça tahliye olmamak bâbında fi 18 C. sene (1)248 tarihinde devletlü ser-asker Paşa hazretlerinin tezkire-i devletleri mucîbince merkûmun vaz‘-ı olunduğu bâ-tezkire-i ser-askeri ıtlâk şüd

2/3

Bâ tezkîre-i ıtlâk şüd

Bakırcı Ömer nam şahıs Asakir-i hassa dördüncü alayının üçüncü taburunun ternibte neferatından Sadullah nam… dahi tasallut raiyyesinde olarak Tersâne-i Amire tarafından ahz û girift ile bâb-ı ser-askeriye gönderilmiş ve merkûm li-ecli’t te’dîb bir sene kâmilen tevkif olunmak bâbında fi 10 Şevval sene 1248 tarihinde devletlü Serasker Paşa hazretlerinin tezkire-i devletleri mucîbince merkûmun vaz‘-ı olunduğu

2/4

Sarık Benâm-ı Vasil Zimmî	Sarık Benâm-ı Tudori Zimmî

Tudori mersûm bâ-tezkire-i hazreti müşir hassa-i şâhâne devletlü paşa hazretleriyle ıtlâk-ı şüd fi Gurre-i Receb sene (1)248

Bağçe karyeli ile Tunalı Tudori nam kimesne iki nefer sarıklar bu defa ahz û girift olunarak sevi atufelerine gönderilmiş ve mersûmların li-ecli’t te’dîb kürek vaz‘-ı tensib olunmuş olmağla ol veçhile mersûmlar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında Gurre-i sahib fi (1)248 tarihinde devletlÜ Ahmed Paşa hazretlerinin tezkire-i devletleri mucîbince mersûmların vaz‘-ı olundukları

2/5

Mersuma femân-ı âli ıtlâk

Şüd fi Gurre-i L. sene (12)48

Karamürsel kazasına Balig Bise karyesi mütemekkinlerinden Papar oğullarından dimekle müteârif iki nefer zımmî İznik kazası havalisinden hilâf-ı nizâm yetmiş kıyye her bir mübayaa ederek kaçırmak üzere iken memurları tarafından ahz ve girift ile Dersaâdet'e irsâl olunmak ve mersûmların Tersâne-i Amire'ye gönderilmiş olmağla li-ecli't te'dib mersûmane vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 5 senesi 1248 tarihinde fermân sadır olunduğu

2/6

Habbâz Benâm-ı Matus Zimmî

Bâ fermân-ı âli ıtlâk-ı şüd

Bin Füruni Habbâzi Matus nam zimmî fırın-ı mezkûr içün kapan-ı dakikten iştira eylediği üç yüz elli kıyle selderi çantasını Arnabud köyünde Efrenc teknesine fürûht etmiş olduğu etrafıyla tahkik olunmuş olmağla li-ecli't te'dîb mersumun küreğe vaz'-ı hususunda ... ... ağa kulları bâ takrir-i inhâ olmağla bâlâsına mucibince mersûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 20 Ş. sene (1)248 tarihinde fermân-ı âlî sadır olunduğu

2/7

…âli ıtlâk şüd

Hümayûn-ı şâhâne mukakkatından? olan boyacı esnafı hakkında cari muktezi ..? hilâf-ı harekete mütecâsir olan yedi kutu Boyacı Yorgi nam zimmî li-ecli't te'dîb vaz'-ı kürek olmak bâbında 1248 tarihinde fermân sâdır olunduğu

Sol Derkenar/2/1

İzmir … hümâyûna teslim olunmuş İzmir …

Salih bin Mehmed emaneten vaz‘ fi 18 S. sene (12)48

Sol Derkenar/2/2

İktiralı Disu veled-i Kata naman zimmîler vaz‘-ı kürek şüd fi 17 N. sene (1)248

Mürur deftere kayd şüd

Sol Derkenar/2/3

Ortaköylü Selim … Sirkeci Emin tarafından emaneten vaz‘-ı şüd fi 24 N. sene (12)48

Bâ-tezkîre-i … mersûm ıtlâk şüd

Sol Derkenar/2/4

İptal edilmiştir.

Sol Derkenar/2/5

Karalı Benâm-ı Hüseyin

Karalı Hüseyin naman bazı cünhasına mebni veliyyü’l niâmi devletlü Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı âliyleri mucîbince merkûman vaz‘-ı olduğu fi 27 L. sene (1)248 bâ-emr-i hazreti veliyyü’n niâmi ıtlâk şüd

2-A/1

Cizyedâr Benâm-ı Mehmed

Bâ-fermân-ı ‘âli ıtlâk şüd

Fi selh-i Selh-i L. sene (1)248

Kırk sekiz senesine mahsûben idâresi ‘uhde-i çâkerâneme ihâle buyurulan İstanbul Cizyesi evrâkları cizye kolcuları marifetiyle re‘âyâya tevzi‘ ve taksîm olunarak emvâl-i miriye peyderpey cem‘ ve tahsîl olunmakta ise de mezkûr kolculardan mühtedi Mehmed dimekle ma‘rûf nâm kolcu emvâl-i miriyeden on bin guruş ekl ve kendi hevâsına sarf ile telef etmiş ve mebâliğ-i mezkûre merkûmdan matlûb olundukta gunâ gun tezvîrata sülûk ederek ne vakit tahsil olunabilir ise edâ ederim diyerek cevâb etmekte olmakla işbu emvâl-i cizye mukâta‘at hazinesi tahsisatından ve ‘ale’l-husûs eshâm ve ocaklık mürettebâtından olmakla merkûmun ne vechle hilâf-ı nizâm cizye hareketi ve emvâl-i mirili telakki ber-vechle câ’iz olmadığından başka sâ’ir kolculara dahi bu keyfiyet sirâyet edeceği âşikâr ve nizâm-ı hazinenin şirâze usûlüne sekte geleceği bedidâr olmakla usûl-i hazinenin nizâmını sekteden muhâfaza ve emvâl-i mirili ... vikâye buyurulması vesâ’ir kolcular dahi bu sûrete teşebbüs etmemelerinden mühtedi Mehmed’in emvâl-i cizyeden ekl ve telef eylediği balâda muharrer on bin guruşu tamâmen cizye sandığına edâ etmedikce sebili tahsil olunmamak şartıyla ıslâh-ı nefs içün vaz‘-ı kürek olunması bâbında halâ cizye emini Şâkir Efendi hazretleri bâ-takrîr inhâ etmiş olmakla balâsına mucîbince medyûn-ı merkûm küreğe vaz‘ olunmak bâbında fi 24 C. Sene (1)248

Mûcibince fermân-ı âli sâdır olduğu

2-A/2

Mü’ezzin Benâm-ı Kâmil

Merkûm fevt fi 13 L.sene (1)248

Davud Paşa İskelesi'nde kasap İlyas mahallesinde dergâh-ı 'âli kapıcı başılarından müteveffâ Ahmed Hulusi Ağa'nın kerimesi Banu Dâmen Hatun hanesi ittisâlinde mahalle-i mezkûr câmii şerifi mü'ezzini Kâmil nâmın hanesi olub mumâ-ileyhanın hanesine bir taruk? bulub mumâ-ileyhanın bikrini izâle ve if'âl-i fâsideye cesâret etmiş olduğu ve on sene Kâmil vaz'-ı kürek olunmak ve müddeti tekmîl olmadıkca ihrâc olunmamak

Fevt

2-A/3

Benâm-ı Arif Çavuş

On yedinci alây tekâ'üdlerinden Üsküdarlı Arif Çavuş demekle ma'rûf nâm kimesne Cemâziye'l-ahirin on dördüncü Çeharşenbe gecesi Tahtakale'de ecnâs-ı haffâfiye ve çorab-ı seri'a ve bir çuval derûna tahmilen ... idüb bâb-ı ser-'askeriye ihbâr ve mersûmun yanına çend nefer 'asâkir çavuşu olmakla terfikan gönderilmiş ve çavuşân-ı merkûman mersûmun dükkânı civârında hafiyyen ikâmet ve gözlemekte iken sârik-ı merkûm emâneten bırakmış olduğu haffafiye-i mezkûru almağa gelmiş derdest olunup bâb-ı ser-'askeri gönderilmiş olmakla on sene müddet vaz'ı kürek olunmak

Leffen mersûl sû-yi atûfileri kılınan iki kıta'a pusulada mütecâsir oldukları cünha ve kabahatleri muharrer Mü'ezzin Kâmil ve mütekâ'idlerden Üsküdarlı Arif Çavuşla kâmilen on bir sene kürekten bir veçhile sebil-i tahliye olunmamak üzere cânib-i tersâneye gönderilmiş olmağla geldikleri gibi ayaklarına pranga olarak vaz'-ı kürek birle müddet-i mezbûre munkaziye olmadıkça kürekten çıkarılmamaları husûsu kaydları balâsına şerh verdirilmesi emrine iktizâ edende telbihe himmet-i sâmileri derkâr buyurulması bâbında fi 2 R. sene (1)248 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkîre-i sâmileri mûcibince merkûmların vaz'-ı olundukları

2-A/4

Mürd şüd fi 11 Receb sene (1)249

Yedi pence ve yedi sahh-ı 'âli keşide olınmadıkca kaydı derkenâr olunmamak şürûtu defterde mukayyeddir

Bir müddetten beri asitâne-i ‘aliyye derûnunda hâneler küşâd bakır sirkat olunmakta ve me’mûrlar marifetleriyle arattırılmaktaa iken işbu Şaban-ı şerîfin beşinci gecesi saat on da binhanede? Tahta Minâre mahallesinde sâbık hasekiyân-ı hassadan mahrec Hüseyin Ağa’nın hanesine girmiş ve çaldığı yirmi dört parça bakır çuvâlına vaz‘la savuşmağa düşmüş olduğu halde ağâ-yı mumâ-ileyh ta‘kîl? etmiş ise de erişememiş ve destgahcılar nâm mahalde sekbân kulu sârik mersûm’a bi’t-tesâdüf derhâl dutup bâb-ı ser-‘askeriye getirmiş olduklarından keyfiyet sirkati kendisine ledey su’âl mezbûr Edirneli Balıkcı Yani zımmi demekle meşhûr bir hırsız olarak bir seneden beri derûn-ı İstanbul’da yüzden mütecâviz hâneler küşâdıyla sirkat eylediği bakırları frenk sefinelerine fürûht eylediği takririnden ma‘lûm olduğuna binâ’en i‘dâmına bedel cezâsının icrâsı lâzım gelerek yedi pence ve yedi sah keşîde olunmadıkca kaydı derkenâr olunmamak üzere mü’ebbed küreğe vaz‘ olunması husûsu ‘atûfetlü Ser-‘asker paşa hazreleri taraflarından ifâde olunmuş ve sârik-i mersûm tersâne-i ‘âmireye gönderilmiş olmakla takayyudât-ı meşrûh üzere Sârik-i mersûm i‘dâm bedel li-ecli’t-te’dîb mü’ebbeden vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 19 Ş. Sene 1248 tarihinde fermân-ı ‘ali sâdır olduğu

2-A/6

Bağçivan Benâm-ı Yani Zimmî

Galata’da Kayıkcı Kiryako nâm zimmi Kilise’de icrâ-yı ayin eder iken Bağcivan Yani nâm zimmi mesfûr Kiryako’nun bir şeriti? ve iki aded fesini sirkat birle koltukculara fürûht eder iken Tophâne-i ‘âmire de me’mûrlar ma‘rifetiyle ahz u girift olunmuş olmakla mersûm Yani li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 7 L. Sene (1)248 târihinde

Mersûm bâ-fermân-ı ‘âli ıtlâk şüd fi 29 Receb sene (1)250

Sağ Derkenar/2-A/1

Sel kapusunda Mehmed usta ve yine kapu-i mezbûr diğer Mehmed usta Tophâne-i âmirede Hamal Musa Balatlı Hurdacı Kemal Yahudi fi 8 L. Sene (12)48

Kapudân-ı derya Tahir Paşa hazretleri tarafından emâneten vaz'-ı şüd fi 14 L. Sene (1)248

Sağ Derkenar/2-A/2

Elhacc Emin Ağa kahveci fi 15 L. Sene (1)248 ıtlâk

Sağ Derkenar/2-A/3

Hurdacı Kemal Yahudi zimmî devletlü Kapudân-ı derya Tahir Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı 'âlileri mûcibince mersûmun vaz 'olunduğu fi 15 L. Sene (1)248

3/1

Kasâb Benâm-ı Panco Zimmî

Kasap esnafından Filibeli Panco nâm zimmi Tophâne'de lahmın beher kıyyesinde narhından on para ziyâdeye fürûhta cesaret olarak ahz u girift olunmakla mersûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 8 L. Sene (12)48 tarihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı 'âli mersum ıtlâk şüd

3/2

İttibâ'dan Benâm-ı İbrahim Tezkire-i hazreti serasker ıtlâk-ı şüd fi 19 R. (1)248	Benâm-ı Barsek Zimmî Bâ-tezkire-i serasker ıtlâk-ı şüd

İttibâ-i'den İbrahim nâm kimesne devletlü defterdâr beyefendi hazretleri konağından çubuk? takımı çalmak töhmetiyle tutulmakdan nâşi merkûmu li-ecli't-terbiye bir müddetcik tersâne-i 'âmire'de hafifce suretle meks olunmak ve serseri makûlesinden Barsek nâm zimmî bir müddeten beri u sirkat madde-i fasihasını kendisine mûceb-i menfaat add iderek mukaddemce Samatya semtinde birkaç re'âya hanelerine girmiş ve ele geçirilemeyerek ber-takrîb savuşmuş ise de me'mûrlar ma'rifetleriyle

arattırılmakta iken Ramazan-ı şerifin beşinci günü yine Samatya'da nerdiyân üzerine çıkmış olduğu halde tutularak bâb-ı ser-'askeriye getürildiğinden işbu sârik-i mezbûru mü'ebbeden vaz'-ı kürek ile te'dib ve emsâlini terhib kılınmak bâbında fi 10 L. sene (1)248 tarihinde devletlü ser-'asker paşa hazretlerinin tezkire-i devletleri mûcibince merkûm ile mersûmun vaz' olunduğu defter de mukayyeddir

3/3

İttiba-i'den Harputlu Benâm-ı Mehmed

Çengel karyesinde ser berber-i hazret-i şehriyâri-i sâbık Hüseyin Ağa'nın ittibâ-i'larından Harputlu Mehmed Ağa-yı mumâ-ileyhin hanesinden külliyetlü mal ve eşyâ sirkat etmiş olduğu ve bundan başka dahi sâbıkası olduğu tebeyyün etmiş olduğundan sârik-i merkûmun ıslâh-ı nefs olmasıçün vaz'-ı kürek olunması bâbında devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri tarafından bâ-tezkire ifâde olunmuş olmağla tezkireleri balâsına merkûm Mehmed li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 12 L. Sene (1)248 târihinde fermân-ı 'âliye sâdır olduğu

Fermân-ı 'âli merkum ıtlâk şüd

3/4

Benâm-ı Hristo Zimmî

Hristo nâm zımmi Bergos İskelesi'nden süvâr olduğu sefinesine tahmilen Der-'aliyye'ye getürdiği beş bin beş yüz ve kıyye-i dakiki hilâf-ı nizâm Galata'da Efrenc teknelerine fürûht etmekde iken limân memurları tarafından ahz ü girift olunmuş olduğu ma'lûm-ı 'âlileri buyuruldukta sâ'irlere ibret? zımnında li-ecli't-te'dîb küreğe vaz'-ı husûsunda halâ Zahire Nâzırı El-Hâc Veli Ağa bendeleri bâ-takrir-i inhâ etmiş olmağla balâsına mûcibince mersûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 19 N. sene (1)248 tarihinde

Fermân-ı âliye sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd

3/5

Kömürcü Benâm-ı Osman

Samatya'da kömürcü esnafından Osman hilâf-ı rızâ-yı âli kömürün beher yüz kıyyesinde iki şer guruş zamm ile 'ibâdu'llâha fürûhta cesaret eylediği tahkik olunmuş ve bu makulelerin terbiyesiyle emsâlin terhibi lâzımeden bulunmuş olmağla merkûm Osman li-ecli't-tedîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 16 L. sene (1)248 tarihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu

Fermân-ı 'âli ıtlâk şüd

3/6

Kömürcü Benâm-ı Sâlih

Kömürcü esnâfından Tavşancılı Sâlih nâm şahs hilâf-ı rızâ-yı 'âli kömürün beher yüz kıyyesinde kırkar para zam ile kayıkdan 'ibâdu'llâha fürûhta cesâret eylediği tahkik olunmuş ve bu makûlelerin terbiyesiyle emsâlinin terhibi lâzımeden bulunmuş olmağla merkûm Sâlih li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 23 L. sene (1)248 tarihinde fermân-ı 'âliye sâdır olduğu defter de mukayyeddir

Sol Derkenar/3/1

Tahliye-i şüd

Burgucı Mehmed'in vâk'ı olan sirkat töhmetine mebnî üç sene olmadıkça sebil-i tahliye olunmamak şartıyla devletlu Kapudân-ı derya Tahir Paşa hazretlerinin şifahen sadır olan fermân-ı 'âlileri mucibince merkumun vaz' olunduğu fi 15 L. sene (1)248

Sol Derkenar/3/2

Çekeleve'den ihraç olunarak devletlü Kapudân-ı derya Tahir Paşa hazretleri tarafından gelen Megel Megil zimmî vaz‘ şüd fi 28 L. sene (12)48

Mersumlar ıtlâk-ı şüd

Sol Derkenar/3/3

… Simo zimmî Tersâne-i Âmire kethüdası bey tarafından emaneten vaz'-ı şüd

Tersâne-i Âmire kethüdası tarafından mersum ıtlâk-ı şüd fi 10 Ra. sene (1)248

Sol Derkenar/3/4

Benâm-ı Dimitri Zimmî

Li-ecli't-terbiye vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 7 S. sene (1)248 tarihinde devletlü Kapudân-ı deryâ efendimiz hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı ‘âlileri mûcibince mersûmun vaz‘-ı kürek olduğu

3-A/1

Fi 25 Ra. sene (1)248

Zimmî Merso devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı âli mûcibince Kağıthaneli Mehmed … sefîneden teslim olmuş olmağla iş bu mahale şerh olundu

3-A/2

Yine teslim-i zindana şüd

Benâm-ı Yorgi zimmî

Kavas kullarıyla gönderilen Yorgi zimmî nam zimmîyi süfün-ı hümâyun-ı şâhânenin birinde istihdam olunmak bâbında fi 25 Ra. sene (1)248 tarihinde devletlü Ahmed Paşa hazretlerinin tezkire-i devletleri mucibince mersûmun zindana vaz‘ olunduğu

3-A/3

Çergici
Benâm-ı
Mehmed
Bâ-tezkire-i hazret-i müşir
Hazreti şahane-i ıtlâk

Tophâne sakinlerinden ve Üsküdar'da çergici esnafından olub bu defa mütecâsir olduğı cünha vakı'asına mebnî taraf-ı sâmîlerine gönderilen Mehmed nam kimesnenin li-ecli't te'dib vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 27 Ra. sene (1)248 tarihinde devletlu Ahmed Fevzi Paşa hazretleri tezkire-i devletleri mûcibince merkûmun vaz' olduğu

3-A/4

Bakkal esnafından balık pazarında İncesulu Mihal nam zimmî hilâf-i rıza-i pastırmanın beher kıyyesinde yirmişer para fahiş zam ile ibâdullaha fürûht ictirâ eylediği bit tahkik tebeyün etmiş ve makule erbâb-ı mel'anet? te'dibince lazımedan bulunmuş olmağla zimmî-i mesfûr vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 10 Ra. sene (1)248 tarihinde fermân-ı 'âliye sâdır olduğu.

Bâ-fermân-ı 'âli sâdır ıtlâk-ı şüd fi 9 R. sene (1)248

3-A/5

Bâ-fermân-ı 'âli ıtlâk-ı şüd

Begoğlu'nda kurabiyeci Anton zimmi kurabiyenin kıyyesinde altmış para ziyâdeye fürûhta cesaret edüb te'dibi lazım gelmiş olmağla mersum Anton li-ecli't te'dib vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 25 Ra. sene (1)248 tarihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu

3-A/6

Bâ-tezkire-i hazret-i müşir-i hazreti şâhâneye donanma-yı

Hümâyuna teslim şüd

Merkum süvari-i şâhâne üçüncü alay üçüncü bölüğünde üçüncü yüzbaşısının onuncu onbaşı da yedinci nefer bulunan Ahmed Bin İsmail alay-ı mezbûrdan firar etmiş olmağla ahz ü girift olunarak li-ecli't te'dib donanma-yı hümâyunda istihdam olunmak bâbında fi Gurre R. sene (1)248 tarihinde müşir-i hazreti şâhâne devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin şifâhen emr û devletleri vürûd etmiş olduğu

3-A/7

Benâm-ı Bogos zimmî Mersum bâ-fermân-ı ıtlâk-ı şüd fi 15 R. sene (12)48	Anesti zimmî mersum bâ-fermân-ı ‘âli ıtlâk-ı şüd

Beşiktaş sakinlerinden Bogos ve Anesti nam zimmilerin mütecâsir oldukları cünhalarına mebni mersumlar taraf-ı sâmîlerine gönderilerek li-ec-li’t te’dib vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi Gurre-i Z. sene (1)248 tarihinde devletlu Atûfetlü Ahmed Paşa hazretlerinin tezkire-i sâmileri mûcibince mersumların vaz’ olundukları

3-A/8

Asakir-i Bahriyeden Mısırlı Ebû’s-Su’ûd bu gice … Yenikapusı haricinde bulunduğu berber dükkânın çekmecesini sirkat etmiş ve sabahleyin çekmece-i mezkuru hamala tahmil eder iken ahz ile bâb-ı ser askeriyeye getürilmiş ve merkûm çavuş kullarına terfikan savb-ı sâmîlerine irsâl kılınmış olmağla vüsulunun iş’âr-ı hususuna himem-i seniyyeleri derkâr buyrulmak müstena-i senaveridir diyerek devletlü serasker paşa tarafından bâ-tezkire-i merkûm vaz‘-ı şüd Gurre-i Z. sene (1)248

Bâ-hazreti Kapudân-ı deryâ devletlü efendimizin emriyle Kapudân Mustafa beye teslim-i şüd fi 2 R. sene (1)248

4/1

Benâm-ı Ahmed

Ba tezkire-i fermân-ı ‘âli ıtlâk-ı şüd fi Selh-i R. sene (1)249

Basmacı esnafından Ahmed nam kimesne Âsitâne-i Âliyye ve Galata ve Tophâne civarlarında bakkal ve manav ve börekçi esnafı misüllü dirhem kullanur esnafın dükkanlarına gidub tamgadân me’murum diyerek bazen dirhemlerini ve kâh ihâfe ile akçelerini almak gibi uygunsuzluğa cüret edildiği ihbar olunarak merkum araşdırılmakta iken güzeran eden Salı günü kapanı dakikte Çorbacı Tanaş zimminin dükkanına girub dirhemlerimi taleb ve mersumı ter‘ib eyledikde mersum elli para verüb irzâ edememiş bazı tavrından sahtekâr idüğünü hissederek karakola teslimen bâb-ı seraskeriyeye getürmüş merkum Atûfetlü serasker paşa hazretleri tarafından bâb-ı âliye irsâl kılınmış ve ber-vechi muharrer merkum donanma-yı hümâyunda istihdam

olunmak üzre taraf-ı saadetlerine gönderilmiş olmağla iktizasının icrası bâbında fi 28 Ra. sene (1)248 tarihinde bâb-ı âlî tarafından bâ-tezkire vürûd etmiş olduğu

4/2

Benâm-ı Luka Zimmî mürd-û şüd Fi 9 S. sene (1)250	Benâm-ı Disu Zimmî Bâ-fermân-ı ‘âli ıtlâk

Aynoz haricinde Çeşme civarında ihlâk olunmuş olan Şireli Filib nam zimmînin kesa-a‘yan bendeleri tarafından vürûd iden iki nefer katilleri vaz‘-ı zindan ile mersumun üzerinde zuhûr eden nakd ve eşyadan bin guruş dahi Tersâne-i Âmire hazinesinde tevkif buyrularak mâ’ada katil mersumanın Aynoz’da hanelerinde bırakdığı bin guruş ile sekiz top şeytan bezi ve on dört top fesin bu tarafa gönderilmesi â’yan-ı mûmâ ileyh bendelerine iş’âr buyrulmuş ise de maktul-ü mersum Şireli olduğundan keyfiyetin canib-ı çâkeriyeye bildirilmesi irâde-i âliyyeleri muktezâsından idüğünü Çavuşbaşı-yı sabık Atûfetlü Beg efendi bendeleri kablel ‘ıyd ifade ve buna dair bir kıt’â i’lâm ile â’yaı mûmâ ileyhin şükka-yı mersulesin irade eylemiş ve mersum Şireli oldığı ve müşir adasu? öte tarafa metruk olan yerlerden mâ’dud olacağına nazaran düvel-i … … tarafından melhuz olan suale terrakkiyan şimdiye kadar irâde-i velî’ülni’âmilerinin cevabı geciktitlmiş ise de henüz bu madde zımnında bir güne sesi çıkmayub her ne ise bundan böyle iddaları vukuunda zikr olunan nakd ve eşya meğsubenin taraflarına i’tâsıçün kusurlarının dahi mahallinden celbiyle hazine-i mezkûrede muvakketen tevkifi ve katilleri reâya-yı devlet-i âlîyeden olduğu ecilden te’diblerinin icrası irâde-i âlîyelerine menut mevattan olsa da bu hususundan dolayı kendülerinden başka bir şey idda olunur ise ol vakit istintak içün bunların dahi şimdilik mahbûsen te’hiri icâb-ı halden görünmüş ise de husus-ı mezkûr mücerret-i mütevakıf-ı r’eyı zerin-i veliyyün nimamiyeleri idüğü malûm-ı ‘âlileri buyruldukda deyü fi 7 N. sene (1)248 tarihinde devletlü Atûfetlü reis efendi hazretlerinin tezkîre-i devletleri mucibince mersûmların vaz‘ olundukları

4/3

Bâ-fermân-ı ‘âli merkumlar ile mersûmlar sebil-i tahliye olunmak bâbında fi 15 R. sene (1)248 tarihinde sebilleri olundu

Kasab esnafından tavuk bazarında Osman ve Ali ile Okçılar başında kasab Dadu nam zimmî hilâf-ı rızây-âli narh-ı carisinden ziyadeyi gizlûce fürûht etmek içün dükkanlarında lahm saklamak kasâhatına cürret ve Koska'da etmekci Tavid zimmî dahi tabh eylediğinin nân-ı azizin kirartesi bozuk ve olarak i'mâle cesaret etmiş oldukları tebâyün? etmekle merkuman ve mesfûrlar li-ec-li't te'dîb küreke vaz'-ı olunmak bâbında fi Gurre R. sene (1)248 tarihinde fermân-ı 'âliye sâdır olduğu

Sol Derkenar/4/1

Todori zimmî

Mersum bazı cünhaya mebni Burgaz karyesinde girift olunarak bir nefer nizâm ile beraber gelüb nefer-i merkum sefinede tevkif ve mersumu fi 7 Ra. sene (12)49 tarihinde Kapudân-ı deryâ paşa hazretlerinin şifâhen irâdeleri mucibince vaz'-ı kürek olunmuştur

4-A/1

Bâ- emr-i hazreti veliyyü'n-niâmi merkûm ıtlâk-ı şüd

Fi 5 S. sene (12)49

Katil-i merkumun refiki Salih nam üç sene müddetiyle vaz'-ı kürek olunub ve Donanma-yı Hümayun'dan ihracında Donanma-yı Hümayun'da istihdâm olunub bâde avdetinde yine teslim-i zindan olunarak hiçbir yerden ricâ ve şefaat olunmamak ve müddet-i mezkûr tekmil olmadıkça sebil-i tahliye olunmamak şartıyla vaz'-ı kürek olunmak babında fi 12 Ra. sene (1)248 tarihinde devletlu Kapudân-ı Derya Atûfetlü Mehmet Tahir Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân- ı âliyeleri mûcibince merkuma vaz' olunduğu

4-A/2

Benâm-ı Dimitri Zimmî	Firar etmiştir	Fi 21? sene 1252

Edirne civarında ahz û girift olunmuş olan Kırkkiliseli Dimitri nam zimmî hırsızlık kar-ı mekr û hile Edirne havâlisine gelmiş olduğunu mukır olduğundan müstahak olduğu te'dibi icra olunmak üzere Dersaadet'e gönderildiği bu defa Edirne mütesellimi Edhem Efendi tarafından iş'âr olunmuş ve bu makûlelerin şediden emsalinin emsâlinin terhîbi vacibeden? bulunmuş olmağla beş pençeli sahh olmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzre mersum vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 6 R. sene (1)248 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

4-A/3

Bâ- irade-i hazreti veliyyü'n ni'âmi merkûm Donanma-yı Hümayun'a teslim-i şüd

Üsküdar'da Çınar mahalleli Çorumlu Hüseyin Gavsın oğlu Mehmed Nuri sirkat töhmetiyle devletlu müşir-i hazreti şâhâne Atûfetlü Ahmed Paşa hazretlerinin şifâhen emriyle Donanma-yı Hümayun'da istihdam olunmak üzere fi 14 R. sene (1)248 tarihinde irsâl buyurdukları Mehmed Nuri sâriki devletlÜ Atûfetlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan ferman-ı alileri mucibince merkuma vaz' olunduğu

4-A/4

Âsitânede Çınar Mahaleli Ahmed Âsitânede bazı? Şey? serîk etmiş olmağla bâb-ı seraskerîden müşir-i hazreti şâhâne Ahmed Paşa hazretleri tarafından irsâl olunmuş ve müşarunileyh hazretleri tarafından Donanma-yı Hümayun'da istihdam olunmak üzere fi 14 R. sene (1)248 tarihinde irsâl olunmuş olmağla merkûm devletlü Tahir Paşa hazretleri emâneten zindana vermiş olduğu

Bâ-irade-i seniye-i şâhâne merkûm ıtlâk-ı şüd fi 29 sene (1)251

4-A/5

Tolodi nam zimmi Kemerburğaz'ı karyelerinde geşt ü güzar eden sayyad makûlesinden olub 28 R. sene (1)249 tarihinde devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri tarafından bil-irsâl ve Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifâhen irâdeleri mucibince mersumun vaz'-ı kürek olunduğu

Itlâk-ı şüd deftere tahrir olmuşdur

5/1

Bâb-ı âli kavaslarından Erzurumlu Yusuf nam kavas hilâf-ı rıza-i âliyyi edebâne çirkin cür'et ve zabıtan-ı askeriyeye bıçak çekmek kazıyyesine mücâseret eylemiş olduğundan üç pençe ve üç sahh-ı ali? olmadıkça kaydı derkenar olunmamak ve bu tarihden üç sene mürur etmedikçe …müsâ'ade kılınmamak üzre merkûm li-ec-lit te'dib vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 14 R. sene (1)248 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Fermân-ı âli ıtlâk-ı şüd

5/2

Bâ-emr-i hazreti veliyyü'l-ni'am kalyon mukaddem haberde Laz Mustafa

Yüzbaşı tahrir olunmuş olmağla işbu mahale-i şerh verildi

Fi 20 R. sene (1)248

Küçük Pazar'da kafesçi esnafından Hasan nam mahalle-i mezbur sakinlerinden Alaineyeli Mehmed Kapudânın hanesine cebrî girmiş olduğu marpuç esnafından Ali nam kimesne hanesinde ecnas-ı muhtelife adamları tecemmu' edüb işret etmekte olduğunu Küçük Pazar mahallesi ahalisi ifade eylemiş oldukları

İşbu tezkire-i şenâyerîye melfûfen gönderilmiş olan pusuladan malum vala-yı müşir buyrulacağı vecihle kafesçi esnafında Hasan marpuç esnafından Ali nam kimesneler cünha-i mezkûre mebni bâb-ı seraskerîyeye gelmiş olub merkuman gürbüz ve kuvvetli adamlar olarak tamam suda gabyalığa elverir makûle olduklarından taraf-ı müşirilerine irsâl kılınmış olmağla Donanma-yı Hümayun-ı şâhâneye suda gabya tahriri ile keyfiyeti taraf-ı senâverîyeye iş'âr buyurmaları ifadesiyle tezkire-i senâverî terkime? ibtidâr kılındı deyü devletlu serâsker paşa hazretlerinin tezkire-i samileri mucibince fi 20 R. sene (1)248 merkûmanın vaz' olundukları

5/3

Bâ- fermân-ı âli ıtlâk şüd fi 21 R. sene (12)48

Topkapu haricinde Avaz ve Kalfa Karyeleri'nde tablakarım sakin olub ibadullaha fürûht oluna gelur ise de kura-i mezkûrlar içün canib-i mirîden hınta ahz olub bu ana kadar dahl't arzu …içab etmez iken Avaz karyesi mütemekkinlerinden Kosti nam hilesinden nâşî simidci? fırını diyerek iki sene mukaddem müceddeden fırın bina ve inşa etmiş ise de şimdi cârihden zahiresiyle iştirâ ederek fırun-ı mezkûrde tabh? edûb tablakarım kulunuzu karye-i mezkûrdan ihraç eylediğinden karye-i mezkûr içün ahz olunan hınta hâlî kalur ise de beher hafta cânib-i mîriden mebâliğini kulunuzdan ahz eylediklerinde kulunuz külli gadr olduğunu Topkapı'sı habbâzi Hüseyin kullarını bâ-arzuhal inhâ etmiş ve husus-u mezkûr tahkik ve i'lâm olunmak üzre bâ-fermân-ı âli zâhire nâzırı ağa bendelerine lede'l-havâle buyrulmuş Avaz Karyesi kadimden beri Topkapu'sı fırunına merbut olub karye-i mezbur ahalilerine yevmiye muktezî olan nân-ı ziz beher yevm bargirler ile fırını mezkûrdan gönderilerek narh-ı carisi carih(hariç)ibâdullâha fürûht olunmakta iken bir o vakitten beri karye-i mezbûrdan mütemekkin derûn-ı arzuhalde…mersum'ül isim Kosti nam zimmî simitçi fırunu diyerek karye-i mezbûrda bilâ izin-i âli ve hilâf-ı nizam habbâzi fırını inşa ederek doksan dirhem nân-ı azizi altı paraya ibâdullâha fürûht etmekde olduğu tahkîk olunmuş ve ol veçhile doksan dirhem nân-ı âzizi altı paraya fürûht eylediği zimmî-imersum dahi ikrâr ve itiraz eylemiş olmağla mersumun karye-i mezburde ihdâs eylediği fırınının sed û bendiyle li-ec-li't te'dib değnek darbı yahud kürek vaz'-ı hususı irâde-i âliyyeleri idüğü mübeyyin tahrir eyledikleri i'lâmları bâlâsına mersum li-ec-li't te'dib vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 13 Ra. sene (1)248 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

5-A/1

Bâ- tezkire-i hazreti serâskeri efendi-yi ?

Mersum ıtlâk-ı şüd

Fi 5 Receb sene (12)49

Iyd-i Şerif'in ikinci Çeharşenbih günü Zincirlikuyu'da Atik Ali Paşa mahallesinde sakin maliye kalemi ketebesinden Mehmed Said Efendinin komşusu Davud Paşa kışlak-ı hümayunu su yolcusu Mehmed nam kimesnenin mahdumu yedi yaşında? Süleyman Efendi'nin komşusu nam sıbyân-ı hanesi yanında bostan bahçesine getürmiş ve efâli fâsidesini icrâ edûb sabi-i merkumu berbad etmiş olduğu sabi-i merkum bu

vechle cesaret olduğunu kâtib-i merkumdan sual olundukta külliyen inkâr etmekte ve sabi-i mezkûr bu veçhile bana ef'âl etti deyü bil muvacehe ikrâr etmekte olduğu

Pusula-i melfufede beyan olduğu kazıye üzre merkûm Mehmed Saidin hakkında icrâ-yı fil-i şenina' mütecâsir olmuş olduğu Süleyman nam sabî hayr-ı ve şer'i fark etmez derecelerinde asgar-ı sagîr bir çocuk olduğundan mezbur Mehmed Said'in iş bu hareketi gâyet çirkin ve uygunsuz olarak behemehal terbiyesi icâb eylemiş olmağla li-ecli't te'dîb vaz'-ı kürek ve bir müddet halas olunmamak ol vecihle terbiye olunmak bâbında 10 R. sene (12)48 tarihinde devletlu serâsker paşa hazretlerinin tezkîre-i sâmileri mucibince merkum vaz'-ı olunduğu defterde mukayeddir

5-A/2

Birinci alayın birinci taburun altıncı bölüğünde dördüncü onbaşının bâ-neferi Zenci Ali veled-i Mehmed müşir-i hazret-i şâhâne devletlü Ahmed Fevzi Paşa Hazretleri tarafından bilâ-yı tezkîre Donanma-yı Hümayûn'da istihdam olunmak üzre fi 19 R. sene (1)248 tarihinde merkûman zindana vaz'olduğu

5-A/3

Benâm-ı Hüseyin bin Selim?	Benâm-ı Mustafa bin Ali

Mersumlar Donanma-yı Hümayûn'da istihdam olunmak bâbında fi 15 R. sene (1)248 tarihinde devletlü müşir-i hazret-i şâhâneye Ahmed Paşa hazretlerinin şifâhen emr û devletleriyle irsâl olundukları

Bâ-emr-i hazreti veliyyü'l-niâmi merkûmlar Fethiye nam kalyon-ı hümâyûnu yüzbaşılardan Kadri Kapudân yüzbaşı bölüğüne tahrir olunub ve teslim olunduklarına müş'iriş bu mahale şer' verildi hazretleri fi 20 R. sene (12)48 bâ tezkire-i hazreti seraskeri veya? emi hazreti veliyyü'l niâmi merkumların Donanma-yı Hümâyûn'a sebilleri tahliye-i şüd fi 26 C. sene (1)249

5-A/4

Bâ emr-i hazreti veliyyü'l-niâmi teslime Zafer firkateyni hümayûnda Taşköprülü Ali yüzbaşı bölüğüne tahrir olunub Şeker Bey teslimen firkateyn-i mezkûreye irsal olunmuş olmağla iş bu mahale-i şer'? … fi 25 R. sene (1)248

5-A/5

Ferik hazret-i şâhâne devletlü Ahmed Paşa tarafından vürûd eden Hüseyin bin Ahmed birinci alayın dördüncü taburunda birinci bölüğün birinci onbaşının üçüncü neferi mülazemetin kılıncını almış olduğu töhmetiyle asâkir-i bahriyeye idhâl olunmak üzere gönderilmiş olduğu kaydı bâlâsına şerh verilerek şimdi Donanma-yı Hümâyûn'a irsâl olunmak bâbında fi 25 R. sene (1)248 tarihinde devletlü veliyyü'l-niâmi efendimiz hazretlerinin tahrir buyurdukları pusulaları mucibince vaz' olduğu

6/1

Fi 27 Safer sene (12)49

Kasab esnafından nişancıda Eğinli Mehmed lahmın beher kıyyesinde yirmişer ve Üsküdar'da Yanyalı Dimitri zimmî dahi beher kıyyede otuz para zam ile narh-ı cariden ziyadeye ibâdullâha fürûhta ibtidar ve zindan Vidin'de bakkal Borlılı Anasti zimmî dahi kaşar beyazının beher kıyyesinde yetmiş para ilavesiyle? bey'e ictisâr eyledikleri tebayyün ederek gûs-malleri lazım gelmeğle merkûm ve mesfûrana li-ec-li't te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 24 R. sene (1)248 tarihinde fermân-ı âliye sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd

6/2

Neferan

2

Bâ-fermân mersûmlar ıtlâk-ı şüd fi 18 sene (12)49

Şile Kazası'nda vaki Yeniköy reayalarından olub Boros Kazasında Kurna Karyeli Hacı Arif'in çobanlarından Pavli nam zimmî Anadolu canibinden Dersaadet'e kurban koyunu getüren cülban taifesi çobanlarından Ali nam kimesneyi karye-i mezbûr mer'asında kurşun ile darb ve telef ederek firar etmiş ve mersûm Pavli zimmînin karındaşı ağıl kahyası Anasti Yeniköy çorbacılarından Kostanti nam zimmîler firar-ı

mersumun akraba ve kefili ve daima bu makûle hainin muâvene olarak zâbıtân taraflarına haber vermediklerinden kendülerinin te'dipleriyle emsâlinin terhibi lazım gelmiş olmağla mersûman Anasti ve Kostanti zimmîlere li-ecli't te'dîb vaz' olunmaları ifadesiyle devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri bâ-takrir-i inha etmiş olmağla bâlâsına mucibince mersumana vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 20 R. sene (1)248 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

6/3

Benâm-ı Mehmed Ali Ruscuk

Mehmed Ali nam kimesne fahişe ile basılmış olmağla Donama-yı Hümâyûn'da istihdam olunmak üzere devletlü serasker paşa hazretlerinin şifâhen emr û devletiyle gelmiş oldığı fi 6 Muharrem sene (1)249 tarihinde vaz'-ı zindan olunmuş

6/4

Benâm-ı İstefan Veled-i Yorgi Rodos	Benâm-ı Bezo? Veled-i Dimitri Susam	Benâm-ı İsyavri Veledi Dimitri Ayvalı	Benâm-ı Yani Veledi Hristo Giritli	Benâm-ı Anton Veledi Manol Giritli	Benâm-ı Kostantidi Veledi Giriko Giritli

Benâm-ı Loviçe Veledi Lordov Ceneviz	Benâm-ı Manol Veledi Nikol Giritli	Benâm-ı Nikol Veledi Yani Giritli

Mersûmlar haydutluk gibi bazı cünhalarına mebni Rodo (s) muhafızı tarafından ahz û girift olunarak Donanma-yı Hümâyûn'un hurucunda devletlü Kapudân-ı derya Halil Paşa hazretlerine teslimen ve Donama-yı Hümâyûn avdetinde devletlü Halil Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan alîleri mucibince fi Gurre-i Receb sene (1)248 tarihinde zindana teslim birle vaz'-ı kürek oldukları

Mersûmlar bâ-fermân-ı âlî ıtlâk şüd

Sol Derkenar/6/1

Mürd û Şüd

İpsala alenî tahrir olunmuş olan Dimo zimmî Mesûdiye nam kalyona ihraç olunarak Kapudân Mustafa Bey tarafından vaz‘-ı şüd fi 23? sene (12)49

Sol Derkenâr/6/2

Kethüda beye teslime

Anastaş Zimmî	Dimitri Zimmî

Mersûmların katl cünhalarına mebnî Keşan Kazası tarafından irsâl olunmuş olan iki nefer zimmîlerin emaneten vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 8 … sene (1)249 tarihinde vaz‘-ı kürek olundukları

6-A/1

Benâm-ı Mehmed veled-i Hasan Sinop

Merkum Mehmed devletlü veliyyü’l-niâmi efendimizin emr û devletleriyle avene ile firkateyni hümâyûna verilmişdir fi 11 sene (12)49

Bâlâda mestûr’l-isim merkûm tüccar sefinelerinden Tayyib Kapudânın sefinesinde gabyar taifesinden olub sefine-i mezbur Kurşunlu Mahzen taraflarında lenger-endaz iken devletlü Kapudân Paşa Efendimiz Beşiktaş’a mürür iken bunlar iki üç kişi kıç üstü tarafında duhan içerler imiş olduklarından kendilerini hıfz-ı edemedikleri ecilden arkadaşları firar eyledikte işbu Sinoplu Mehmed’in arkadaşları bulunmadıkça sefâin-i hümâyûnda istihdam ve sefâin-i hümâyûna Tersâne-i âmireye vüsüllerinde zindana verilmek devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretleri şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîleri işbu tarihinde fi 11 sene (1)249 kayıd olmuştur

6-A/2

Benâm-ı Panu Zimmî

Mersûm Fazıl'ül ahde ?

Kartal âmiline tahrir-i şüd fi 9 Safer sene (12)49

Yanyalı duvarcı Panu zimmî li-ecli Donanma-yı Hümâyûn'da istihdam olunmak üzere devletlü Kapudân Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîyeleri mucibince merkûm mersûmun vaz' olunduğu fi 9 S. sene (12)49

6-A/3

Mersûmlar bâ-fermân-ı âlî ıtlâk olmuşdur

Kasımpaşa'da Sururi Efendi Mahallesi'nde müste'ciren mütemekkin İlya Nasraniyye'nin hanesinde oğlu Kostandi ile Baron ve Ağnah? şahıslar ehl-i İslâm iki nefer hatun ile beraber ahz û girift olunmuş ve habâsetleri bâ-i'lâm-ı inhâ kılınmış olduğundan sair ibret olmak üzere vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 13 S. sene (12)49 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

6-A/4

Bâ-buyruldu hazreti veliyyü'l-niâmi

Itlâk şüd

Tatavlalı Duhancı Pezo zimmî zevcesi Nasrânîye'yi bıçak ile darb u cerh etmiş olduğundan li-ecli't-tedîb Tersâne-i Amire zindanına vaz'-ı kürek olunmuş olmağla bilâ buyruldu sebil-i tahliye olunmamak bâbında fi 13 S. sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya paşa hazretlerinin buyruldu-i samiyeleri mucibince mersûmun vaz'-ı olunduğu

6-A/5

Benâm-ı Avakim? Zimmi

Begoğlu sakinlerinden Çubukçu Avakim nam zimmî defa hilâf-ı rızâ-i âlî harekete ibtidar etmiş ve bu vecihle te'dîbi lazım gelmiş olduğuna mebnî mersuûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 17 sene (1)249 tarihinde devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin tezkire-i sâmiyeleri mucibince mersûman vaz' olunduğu

Mersum ıtlâk şüd

7/1

Lağımcı esnafından Hüseyin nam kimesne hilâf-ı rızâ-i âlî harekete içtisâr etmiş ve li-ecli't-tedîb kürek vaz'-ı ve îkâ olunması lazım gelmiş olmağla emr û irâde-i seniyelerine muvâfık gelür ise merkum üç mah müddetle kürek vaz'-ı olunması bâbında devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin bâ-takrîr-i inhâ etmiş olmağla bâlâsına mucibince li-ecli't-tedîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 15 S. sene (12)49 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Fermân-ı âlî merkûm ıtlak-ı şüd

7/2

Benâm-ı İbrahim Marangoz Kedros	Benâm-ı Diğer İbrahim Boğoz Devletlü veliyyü'l-niâmi efendimizden sadr olan fermân-ı âlî şüd Âliyeleri mucibince merkumun sebil-i tahliye	Benâm-ı Sâbık Yüzbaşı Mustafa Sinop Devletlü Kapudân Paşa hazretlerinin şifâhen emr-î devletleriyle Itlâk-ı şüd Fi 5 Ca. sene (1)249

Kedroslu Marangoz İbrahim ve Geredeli Burgucu diğer İbrahim ve sâbık Yüzbaşı Sinoplu Mustafa vâki olan cünhalarına mebnî li-ecli't te'dîb Donanma-yı Hümayûn-ı şâhâneye taşra hurucunda üç sene Donanma-yı Hümayûn'da istihdam ve Donanma-yı Hümâyûn'a vürudunda vaz'-ı zindan olunmak üzre küreğe tevkîfleri lazım gelmiş olmağla ol vecihle merkûmun te'dîbi guşmalleri bâbında ısdar olunmuş olan işbu buyruldu mucibince amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet olunmak bâbında fi 12 sene (12)49 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmet Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i samiyeleri mucibince merkûmun vaz' oldukları

7/3

Tersâne-i Âmire mimarı mühendislerinden Ali nam kimesnenin bazı cünha-i kabîhası vukuuna mebnî vaz'-ı kürek olunması lazım gelmiş olmağla merkûm üç sene vaz'-ı kürek olunarak af û ıtlâkına dair tarafımızdan diğer buyruldu olmadıkça müddet-i mezkûre tekmiline değin sebil-i tahliye olunmamak bâbında fi 25 sene (12)49 tarihinde

devletlü Kapudân-ı derya Mehmet Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i sâmiyeleri mucibince merkûmun vaz‘ olunduğu

Bâ-buyruldu hazreti Kapudân-ı derya merkûm ıtlâk-ı şüd fi 5 Ra. sene (12)49

7/4

Mükerreren tahliyesi ıtlak olmadığından bu kaydı terkin olunmuşdur

Edirne civarında ahz û girift olunmuş olan Kırkkiliseli Dimitri nam zimmî hırsızlık kar û mekr û hile Edirne havalisine gelmiş olduğuna mukırr olduğundan müstahak olduğu te’dîbi icra olunmak üzre Dersaadet’e gönderildiği bu defa Edirne mütesellimi Edhem Efendi tarafından iş’âr olunmuş ve bu makûlelerin şedîden terbiyesiyle emsâlinin terhîbi vacibendan bulunmuş olmağla beş pençeli sah olmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzre mersûm vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 6 Z. sene (1)248 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Sol Derkenar- 7/1

Yüzbaşı Sinoplu Mustafa bâ emr-î hazreti Kapudân-ı derya devletlü Tahir Paşa efendimizin emr-î fermânları üzre halâs olunmak olduğu

Fi 5 Ca. sene (12)49

Sol Derkenar/7/2

Pravişteli İslaniko zimmî devletlü Kapudân paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîleri mucibince mersûm vaz‘-ı kürek olmuştur

Fi 25 S. sene (12)49

Bâb-ı âliye gönderilmiştir

7-A/1

Benâm-ı Mehmed

Fermân-ı Ali ıtlâk-ı şüd

Kemahlı Mehmed bin Mustafa nam şahıs hod be hod tebdilim diyerek bazı fırınlarda ekmek tartıp akçe almak suretinde olduğu halde memurlar marifetiyle ahz û girift olunmuş ve merkûmun bu veçhile sahtekarlığa mücâseret guşmalini icap etmiş

olmağla merkûm Mehmed li-ecli't te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 11 sene (1)249 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

7-A/2

Benâm-ı Mustafa Aydın	Benâm-ı Hasan Simavlı

Bâ-tezkîre-i hazreti seraskeri merkumlar ıtlâk-ı şüd

Tüfenkhâne-i Âmîre nazırı Atûfetlü İbrahim Efendi bendeleri tarafından savb-ı senâ-veriye vürûd ile işbu tezkire-i sitâyişkâriye melfufen irsâl seviy-i valay-ı müşirileri kılınan efendi-i muma ileyhin bir kıt'â memhur takrîri mütâlaasından rehin vezirleri buyrulacağı veçhile merkumanın sâirlerine ibret olmak ve cesaret edeni bulunmamak üzere tıbkı inhâ olunduğu üzere vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 7 S. sene (12)49 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkîre-i samiyeleri mucibince merkûmların vaz' oldukları

7-A/3

Bâ buyruldu-i hazreti Kapudân-ı derya mersum ıtlâk-ı şüd

Kasımpaşa'da Ferman Mahallesi'nde Manol'ün bostanında gündelikçilik ile teayyüş eden Ermeni tâifesinden Muşlu Maraz zimmî sekri halinde Tersâne-i Âmîre amelesinden bir nefer Ermeni'yi bıçak ile darb ve cerh etmiş olduğundan li-ecl't-te'dîb bir sene-i kâmile/n? Tersane-i Âmîre zindanında vaz'-ı kürek olunması lazım gelmiş olmağla mesfur işbu tarihinden bir sene tekmiline kadar bilâ buyruldu kürekten sebil-i tahliye olmamak bâbında fi 6 S. sene (12)49 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i samiyeleri mucibince mersûmun vaz' olunduğu

7-A/4

Bâ-tezkire-i hazreti seraskeri merkumun sebil-i tahliye-i şüd fi 24 Receb sene (12)49 devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin sâdır olan fermân-ı âlîleri mucibince merkûm Mukaddeme-i hayriyye nam kalyonu-ı Hümâyûna teslim-i şüd

Fi 26 S. sene (1)249

Veznedar İzzet Efendi'nin uşağı Cacı Raşid nam efendi mûmâileyhin külliyetli akçesini sirkat eylemiş olduğundan merkûm bir sene Donanma-yı Hümâyûn'da istihdam olunmak üzre fi 26 S. sene (12)49 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince merkûmun mahbûs olduğu

7-A/5

Bâ tezkîre-i ıtlâk devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîleri mucibince Mukaddeme-i hayriyye nam kalyon-ı

Hümâyûna teslim-i şüd

Fi 26 S. sene (12)49

Hâcegân divan-ı hümâyûn Mehmed Bey'in gulamı Ali nam efendisine ademi itaatinden ve efendi-i mûmâileyhin üzerine hücum edip darp etmek dâiyesinde olduğundan merkûmun terbiyesi için bir sene Donama-yı Hümâyûn'da istihdam olunmak üzre fi 26 S. sene (1)249 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince merkûmun mahbûs olduğu

8/1

Benâm-ı Kondro Habib

Itlâk fi 28 Ra. sene (1)251

Kondo Habib nam cibillet-i reddiyesinde merkûz olan madde-i fesat ve mel'aneti öteden beri icra ve bu kere dahi Tırhala sancağında tahrir-i bilâd ve ihtira'iyada? ictirâ etmiş ve livâ-yı mezbur mutasarrıfı Sa'âdetlü Mustafa Paşa hazretleri tarafından ahz û girift ile bu tarafa gönderilmiş idüğünden merkûmun müebbeden kürek vaz'-ı hususuna İrâde-i seniyye-i şâhâne şerefsunuh? buyrularak mucibince merkûm Tersâne-i Âmire'ye gönderilmiş olmağla ber-mantûk-ı İrâde-i âliyye merkûm

müebbeden vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 26 S. sene (1)249 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

8/2

Mersûm Simon ve Nikos nam zimmîlerin ıtlâkı hususu devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri tarafından iltimas buyrulduğu üzre mersum Simon ile Nikos’un samiyeleri tahliye olunmuştur ve Manuk nam zimmînin dahi hakkında devletlü Kapudân Paşa hazretlerinin diğer buyruldu-i samiyeleri tahrir olunarak mahali ahere kayıt olmuşdur

MersAmlar ıtlâk şüd

Asâkir-i hâssa tulumbacılarından Simon ve Manuk ve Nikos naman zimmîlerin hilâf-ı rızâ-i âlî harekete içtisarlarına mebnî li-ecli’t te’dîb Sahn-ı Donanma-yı Hümûyûn’un birinde istihdam olunmak üzere fi 28 S. sene (1)249 tarihinde devletlü Ahmed Paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince mersûmanın vaz‘ olundukları

8/3

Merkûm Hüseyin bâ tezkire-i hazreti seraskeri Fethiye nam kalyonu hümâyûndan sebil-i tahliye

Mersûm Karabet zimmî bâ tezkire-i hazreti seraskeri sebil-i tahliye olunmuştur.

Aksaray çarşısında Çizmeci Hüseyin ve Haffaf Karabet zimmînin dükkânları birbirine karşı olup mürur-ı ubur eden ehli ırz hatunlara merkûm ve mersûm sarf-ı endazlık etmekte ve birkaç defa kendilerine ekîden ahâli-i mahalle tenbih eylemiş ise de mütenebbi olmadıklarından li-ecli’t-te’dîb ahâli mahalle getirmiş oldukları

Leffen mersul seviy-i samiyeleri kılınan curnal pusulasında cünhaları beyan kılınmış olan Çizmeci Hüseyin ile Haffaf Karabet bir müddet terbiye olmaları için Donanma-yı Hümâyûn’da istihdam buyrulmak üzere gönderilmiş olmalarıyla ol vecihle icabının hüsn-ı icrasına himem-i düsturları ibzâl buyrulmak bâbında fi Gurre-i Ra. sene (1)249 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince merkûm ile mersûm vaz‘-ı kürek oldukları

8/4

Bâ-tezkire-i hazreti seraskeri tahliye-i şüd İttiba-i‘den Benâm-ı	Bâ-tezkire-i hazreti seraskeri ıtlâk şüd Berber Benâm-ı

Mehmed	Nazif

Sabık ordu defterdarı Hacı Edhem Efendi tevâbiatlerinden Mehmed nam kimesne işbu bazar ertesi günü bağçe kapısında kira bargirci Mustafa namın Şehzadebaşı'na gitmek üzre bargirini isticâr eylemiş ve bargire rakiben doğru esb pazarına gidip bargiri kendi malı gibi bi müzayede bargiri fürûht ederken ashâbı-ı haber alarak tez elden pazara gidip malını lede'l-sübût ahz eyleyip merkûmu karakola teslimen bâb-ı seraskeriye getirilmiş olduğu

Leffen mersûm sui-i samiyeleri kılınan curnal pusulasından malum olan cünhaya mebnî kavas kullarına teslimen gönderilmiş olan ittiba-i'den Mehmed ve yine leffen mersûm bir kıt'â arzuhalleriyle iştikâ olunan Berber Nazif Donanma-yı Hümâyûn'da istihdam olunmak bâbında fi 19 R. sene (1)248 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

8-A

8-A/1 Bilâ tezkire Yakub nam müşir Ahmed Paşa Hazretlerinin kethüdası tarafından gönderilmiş olduğu Bâ-tezkire-i seraskeri merkûmun sebil-i tahliye-i şüd fi 24 Receb sene (1)249	**8-A/2** İşçi Mehmed nam bilâ tezkire firar ederekten İznik'te derdest olunup taraf-ı ihtisaptan gönderilmiş olduğu Bâ-tezkire-i hazreti serasker ıtlâk-ı şüd
8-A/3 Natır Nikos zimmî sarhoşluk haliyle külhancıyı bıçak ile yaralamış olduğu Bâ-tezkire-i serasker ıtlâk	**8-A/4** Tellak Kalyos zimmî Samatya'da hamamdan bir adet çubuk takımı sirkat etmiş ve takımı mezkûr bi'l-istirdâd ashabına teslim olmuş olduğu Bâ-tezkire
8-A/5 Çörekçi Mehmed nam bilâ tezkire Dersaadet'e gelmiş ve Hasköy'den gönderilmiş olduğu Merkûm ıtlâk-ı şüd	**8-A/6** Samancı Nikos zimmî aba sirkati töhmetiyle gelmiş olduğu Bâ-tezkire-i bu dahi

8-A/7 Kemhâcı Halil tekaüd olup bir mahdan beri Yusuf Paşa Çeşmesi civarında hanelerin kapılarını karıştırmakta olduğu Bâ-tezkire-i hazreti serasker ıtlâk-ı şüd

8-A/8

Basralı Kartek Nikod ve Diyonis iki neferdir

İngiliz himayesinde Kefalonyalı Diyonis ve Nikola zimmîler bundan akdem Galata'da eski yağ kapanında karakolun önünde münâzaa ederek karakol neferatından birini sarhoşluk haliyle urmuş ve nefer-i merkûm dahi irtihal-i dâr-ı bekâ etmiş olduğundan mersûman li-ecli't-te'dib bir sene Donanma-yı Hümâyûn'da istihdam olunmak bâbında fi 24 R. sene (12)48

Bâ-rezkire-i seraskeri bâ tezkire-i hazreti seraskeri ıtlâk-ı şüd

Derûn-ı tezkire-i senaveriye mevzû'en mebus-ı savb-ı valaları kılınan defterde muharrer ve mestur olduğu vecihle İslam ve reayadan yedi nefer eşhâs bazı cünhaya mebnî tutulmuş olduklarından sefine Donanma-yı Hümâyûn-ı şâhânede istihdam olunmak bâbında fi 24 R. sene (12)48 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i devletleri mucibince merkûmlar ile mersûmların vaz' olundukları

8-A/9

Bâ-ferman-ı hazreti Kapudân-ı derya merkumun sebil-i tahliye-i şüd

İttibâ'iden Karamani Mustafa'nın vuku bulan cünhasına mebni li-ecli-te'dib Donanma-yı Hümâyûn'da istihdamı lazım gelmiş olmağla ol vecihle merkûm ıslah-ı nefs edinceye kadar Donanma-yı Hümâyûn'da istihdam olunmak bâbında fi 12 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i devletleri mucibince merkûman vaz' olunduğu

Bâ-fermân-ı aliye merkûm ıtlak-ı şüd

8-A/10

Ermeni taifesinden Manuk nam zimmînin bu defa vaki olan cünhasına mebnî te'dibi lazım gelmiş olduğundan li-ecli't-te'dib mersûm vaz'-ı zindan olunmak bâbında fi 29 S. sene (12)49 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i samiyeleri mucibince mersûmun vaz' olduğu

9/1

Bâ-fermân-ı âlî ıtlâk-ı şüd

Sarrafan taifesinden Ohan sarrafın damadı Anastaş nam zimmî hilâf-ı rızâ-yı âlî olarak kumar laine ictisâr etmiş ve li-ecli't-te'dib küreğe vaz'-ı ve ilkâ kılınması lazım gelmiş olmağla emr û irade-i seniyye karine muvafık gelir ise mersûmun küreğe vaz'-ı ilkâ kılınması bâbında devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri bâ-takrir-i inha ve inhaları bâlâsına mucibince mesfur li-ecli't-te'dib vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 28 S. sene (12)49 fermân-ı âlî sadır olduğu

9/2

Benâm-ı Urucu Ali

Bâ-fermân-ı âlî ıtlâk-ı şüd

Urucu esnafından Ali nam kimesnenin hilâf-ı rızâ-i âlî harekete içtisarına mebnî li-ecli't-te'dib küreğe vaz'-ı lazım gelmiş olmağla merkûmun li-ecli't-te'dib küreğe vaz'-ı hususu muvafık irâde-i âlîleri ise ol bâbda deyü devletlü Ahmed Paşa hazretleri bâ-takrir-i inha etmekle takrirleri bâlâsına mucibince vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 16 S. sene (12)49 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

9/3

Mersûm fermân-ı âlîye ıtlâk şüd fi 18 R. sene (1)249

Bahr-ı siyah canibinden tevârüd eden İslam ve düvel-i seb'a ve reaya sefinelerinden tesadüf-i fırtına ile karaya düşüp kazazede olan sefainlerde karaya çıkan emvâl tüccar ve edevat-ı sefine her neye? olur ise Bahr-ı Siyah Boğazı nazırı bulunanlar Rum İli Feneri karyesinden Ayne Ada'ya varınca Sinob derkenarcılar nasbb ve vaz'ıyla ber-mucebi evâmir-i âlîye hıfzen ve sahibi zuhurunda kaide-i tüccar üzre nişanlarıyla sahibine teslim oluna geldiğinden bu kulları dahi evâmir-i emr-i âlîyeler mucibince sevahil-i mezkûriye ol vecihle hıfzen ve emval-i tüccarın bir hilali zayii ve telef olmamasına dikkat üzre iken bundan akdem Terkos Kazasına tâbi Budça Karyesi sahilinde karaya düşen bir kıt'â sefine

9/4	**9/5**	**9/6**	**9/7**
Benâm-ı Halil Söğüt a'yanı tarafından bâ-âriza gönderilmiş Söğüd sakinlerinden Halil nam süvari Asâkir-i Mansure neferatından asker elbisesi mübâya'a eylemiş ve bu vecihle muğayir-i rızâ harekette bulunmuş olduğundan saire sirayet etmesin diyerek li-ecli't te'dib a'yan-ı merkûm tarafından Gönderilmiş Bâ-tezkire-i hazreti seraskeri ıtlâk şüd	Fındıkçı esnafından Humuslu Hacı Abdullah Tahtakale'de tembakici dükkânından bin yedi yüz guruş miktarı akçe sirkat etmiş ve meblağ-ı mezbur tahsil ile ashabına teslim olunmuş olduğu Merkûm bâ-irâde-i hazreti padişahi ıtlâk şüd fi 9 N. sene (1)251	Alaca Hamam'da medreseden suhte Mehmed Efendi'nin odasından bir kat çamaşırı ve kırk guruş miktarı akçe sirkat eden Hasan Bâ-tezkire-i hazreti seraskeri ıtlâk şüd	Tahtakale'de sipahibaşı hanından Kahveci Kigork zimmînin odası kapısını şikest ederek derunundan bir sandık eşyasını sirkat edip firar ederken tutulmuş olan zincir Serkiz zimmî Bâ-tezkire-i hazreti serasker ıtlâk şüd

Dün/Dûn? tezkire-i senâveriye mevzû'en savb-ı vâlâları kılınan defterde muharrer ve mestur olduğu vecihle İslam ve reayadan dört nefer eşhasın vakıa olan cünhalarına li-ecli't te'dib vaz'-ı kürek olunmak üzre kavaslarımıza teslimen irsal olunmuş olmağla ol vecihle merkûmlar vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 7 S. sene (1)249 tarihinde

devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince merkûmların vaz‘-ı kürek olundukları

9-A/1

Benâm-ı Aziz veled-i İbrahim fevt fi 23 C. sene (1)249	Benâm-ı Tahir veled-i Halil	Benâm-ı Tahir veled-i Hasan Tepedelenli	Benâm-ı Ali veled-i Abdi	Benâm-ı Hüseyin veled-i Bekir Bâ irâde-i seniyye ıtlâk şüd fi 9 N. sene (1)251
Benâm-ı Ahmed veled-i Hasan Bermetli	Benâm-ı Lalo veled-i İbrahim Fevt şüd sene (1)250	Benâm-ı Nezir veled-i Hüseyin	Benâm-ı Mersim veled-i İslam Bermetli	Benâm-ı Ahmed veled-i Yanoş Bermetli

Benâm-ı Said veled-i Mustafa Bermetli	Benâm-ı İlyas veledi Haydar Bermetli	Benâm-ı Zeynel veledi Süleyman Delvina	Benâm-ı Tahir veledi Hasan	Benâm-ı Beyto veled-i Lico İşkodra	Benâm-ı Dimitri veled-i Yani İğrakiye

Tırhala Sancağı’nda alem güşa-i bâgî ve isyan olup sâye-i hamaya-yi şahanede gailesi bertaraf olan Tekayoz? nam hain avenesinden Kondu Habib nam müfsidin refiklerinden olarak ahz û girift ile Sa’âdetlü Tırhala Mutasarrıfı Mustafa Paşa Hazretleri tarafından bu defa bahren bu tarafa gönderilen on altı nefer eşhâsın vaz‘-ı kürek olunması mukaddema bu bâbda şeref-sünuh buyrulan irâde-i âlîye iktizasından bulunmuş ve eşhâs-ı merkûma dahi Tersâne-i Âmire’ye gönderilmiş olmağla ber-mantûk-ı irâde-i âlî eşhâs-ı merkûm vaz‘-ı kürek olunmak bâbında bin iki yüz kırk dokuz senesi mah-ı Rebiü’lahir’in on dokuzuncu günü tarihinde merkûmların vaz‘-ı olundukları

9-A/2

Benâm-ı Yakub	Benâm-ı İbrahim	Benâm-ı Yaconi

Bâ-tezkire-i hazreti seraskeri merkûmlar ıtlâk şüd

Şehzade Cami-i şerifi imareti habbâzanından Yakub ve İbrahim Yacohi nam kimesnelerin te'dîbleri lazım gelmekten nâşî bir sene tekmiline kadar Tersâne-i Âmire'de vaz'-ı kürek birle mükenna? olunmak üzere gönderildiği ve müddet-i mezkûre tekmilinde canib-i senaveriye ifadesini himmet buyrulmadıkça sebillerinin tahliyesine müsâide-i âlîye desturları derkâr buyrulmamak bâbında fi 3 Safer sene (1)249 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince merkûmların vaz' olundukları

9-A/3

Mersûm ıtlâk şüd fi 24 R. sene (1)250

Tırnovalı? Sanis Hristo nam zimmî İslam kızına takılmış ve boynuna sarıldığını Üsküdar'da Mirahor Mahallesi'nde birkaç İslam müşahade ettikleri ve mersumun ıslâh-ı nefs olmasıçün vaz'-ı kürek olunması muvafık rey'y-i veliyyü'n-niâmaneleri buyrulur ise ol-bâbda devletlü Ahmed Paşa Hazretlerinin bâ takrir inha etmekle ve takrirleri bâlâsına mesfur li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 21 S. sene (1)249 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu defterde mukayyedir

10/1

Neferan? 14

Bu sefer fevt şüd fi 5 Ca.? sene (1)249

Bâ-tezkire-i hazreti seraskeri merkûmlar ıtlâk şüd

Erzurum'da olan on altıncı alayın birinci taburunun birinci bölüğü emini Erzurumlu Emin ve sekizinci bölük neferatından Yusuf ve Erzincanlı Bekir ve birinci bölüğünden Bayburtlu Mustafa ve üçüncü bölükten Erzurumlu Köse Ahmed ve dördüncü bölüğünden Pasinli Mehmed ve ikinci taburunun dördüncü bölüğünden ve Vanlı Mahmud ve üçüncü bölüğünden Karslı Hurşid baltacı Mehmed ve birinci bölüğünden Erzurumlu Hasan ve Ali ve altıncı bölükten Hüseyin ve dördüncü taburundan üçüncü bölüğünden Pasinli Abdullah ve üçüncü bölüğünden Mustafa nam on dört nefer refika-yı saireleriyle münâfi-i rızâ ve mugâyir-i nizam Erzurum'da fitne

ve fesad ve yağma ve sirkat misüllü hareket-i nâbecâ-i içtisarları hasebiyle merkûmlar mahalinde ahz u girift ve Erzincan'a irsal ile vaz'-ı zindan olunmuş oldukları beyanıyla haklarında vaki olan iş'âra mebnî bu tarafa gönderilmeleri hususu Erzurum valisi hazretlerine yazılmış olduğundan merkumlar mahbûsen bu tarafa bil'vyrud askerlikten ihraç ile müebbeden vaz'-ı kürek olunmaları hususuna irade-i celadet-i ikada cenabı cihan-ı bânî taalluk'ellük buyrulmuş olduğundan merkumlar Tersâne-i Âmire'ye gönderilmiş olmağla sünuh-yafte olan irade-i seniye mucibince müebeden vaz'-ı kürek ettirilmesiyle cenabı ihlaskariden iş'âr olunmadıkça sebilleri tahliye olunmamak bâbında fi 9 R. sene (1)249 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i devletleri mucibince merkûmların vaz' olundukları

10/2

Ba- tezkire-i hazreti seraskeri merkum ıtlâk şüd

Asâkir-i Mansûre'de süvari dördüncü miralayı Reşid Bey bendelerinin gulamı Zenci Selim alay-ı mezburda istihdam olunmakta ise de abd imtizacı sebebiyle miri mumaileyhin tahsil rızası hususunda tekâsül etmiş olduğu ifade olunmuş olduğuna binaen merkum bir müddetcik Tersâne-i Âmire'de hizmet ile terbiyesi içün vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 8 R. sene (12)49 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince merkûmun vaz' olunduğu

10/3

Merkûmlar bâ-fermân-ı âlî ıtlâk olmuşlardır fi 26 Receb Sene (12)49

Etba zümresinden Bolulu Hasan ve odacı Mahmud nam şahısları sirkat maddesine cesaret etmiş olduklarından merkûman li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 12 R. sene (1)249 fermân-ı âlî sadır olduğu

10/4

Taşköprülü Benâm-ı Halil

Taşköprü Kazası'nda Çal karyesi sakinlerinden Halil İbn-i Bekir geçen seneden beri üç defa hırsızlık ile ele getürülmüş ve layıkıyla terbiye ve tövbe verilmiş ise de ıslah-ı

nefs olmayarak bu defa yine öküz sirkat ederek tutulmuş olduğundan merkûm sârikin vaz‘-ı kürek ile idamı bedel-i min-ba’d kürekten ihraç olmaması muvafık irâde-i âlîyeleri buyrulur ise ol-bâbda deyü devletlü Ahmed Paşa Hazretleri bâ-takrir-i inha etmekle takrirleri bâlâsına ber-muceb-i takrir merkûm vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 12 R. Sene (1)249 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

Bâ-i’lâm-ı ıtlâk ve bâ-fermân-ı âlî ıtlâk

Sol Derkenar/10/1

Tercümanına teslim

Lazari Trabzon	Nikoli İzmirli Francalı	Nikola İpsala	Çörekçi Cibali Fırancalı	Ayalatos Mora Francalı

Mersûmları devletlü Kapudân Paşa hazretleri emaneten zindana vermiştir fi 12 R. Sene (12)49

Sol Derkenar/10/2

Çolak Mahmud devletlü efendimiz hazretlerinin şifâhen sadır olan fermân-ı âlîleri mucibince fi 9 R. Sene (1)249

10-A/1

Sultan Mehmed kurbunde Feyziye Medresesi karşısında eşrâf-ı kuzâtan olub el-yevm sadır-ı Anadolu devletlü efendi biraderimiz hazretlerinin tahliye? başıları bâ-is-i tezkire-i senâveri Es-Seyid El-Hac Hafız Mustafa Efendinin zenci gulâmı nam Ali hain işbu Cuma ertesi gecesi nisfu’l-leylde efendi-i mûmâileyhin haremine girip efendisinin yattığı odayı arayıp bulamayınca cariyenin odasına girip efendisinin odasını sual eylemiş ve gulâm-ı merkûmun bu vecihle sûikastını cariye-i mezbûre bi’t-tefhim Feyziye Medresesi’nde olan hâce efendilere feryad ederek birkaç efendi gelüb gûlam-ı merkûmu tutmak murad eylediklerinden ber-takrib efendisinin başına urub yaralamış ve kömürlüğe dahi atmış bırakmış ne hal ise tutuklup vaz‘-ı tomruk olunmuş ise de gûlam-ı merkûmun bu vecihle derkâr olan su-i hareket ve uygunsuzluğuna binaen müebbeden vaz‘-ı kürek olunmak üzre savb-ı desturlarına gönderilmiş olmağla gûlam-ı merkûmun te’bîden vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 17 Ca. sene (1)249 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i sâmiyeleri mûcibince merkûmun vaz‘-ı kürek olduğu

Bâ-tezkire-i hazreti seraskeri merkûm ıtlâk olunup efendisine teslim-i şüd

10-A/2

Eceabadlı Benâm-ı Mustafa

Eceabad kazasına tabi Kum karyesi sakinlerinden Mustafa nam şahıs yine karye-i mezbur sükkanından Hasan nam kimesneyi piştov endahtıyla darb etmiş olduğu Gelibolu ayanı tarafından bâ-i'lâm-ı inha olunmuş idüğünden merkûm Mustafa tarafında celb birle fezâhât-ı mezkuresine mebni li-ecli't-te'dib vaz'-ı zindan olunmak bâbında fi 17 Ca. sene (1)249 tarihinde devletlü veliyyü'n-niâmi Kapudân-ı derya paşa hazretleri buyruldu-i devletleri mucibince merkûmun vaz'-ı kürek olunduğu

Bâ-buyruldu-i hazreti veliyyü'l-niami merkûm ıtlâk şüd

10-A/3

Me'mur-i idaresi olduğum Matbah-ı Âmire aşçıyanı şâkirdanından İstanbul Sarây-ı Hümâyûn matbahlarından Mengenli Mehmed ile Memiş nam iki nefer şâkirdler habbâz rûz akdemce birbirleriyle münâza'aları esnasında mezbur Mehmed merkum Memiş'in başına ateş küreğiyle darb û cerh edip birkaç gün mürûrunda mecrûh-ı merkum eser-i cerh-i mezkûrden fevt olmağla cârih-i merkum Mehmed'i te'dib ve emsalini terhibi zımnında af û ıtlâkı inha-i çâkeriye muvâfak olmak üzre ıslâh-ı nefs içün bir müddetcik vaz'-ı kürek olunmak bâbında hala Matbah-ı Âmire emini Mehmed Salih Bey Hazretleri bâ-takrir-i inha etmiş olmağla ber takrir-i bâlâsına mucibince merkûm li-ecli't-te'dib kürek vaz'-ı olunmak bâbında fi 14 R. sene (1)249 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye şüd fi 23 C. sene (1)249

10-A/4

Ünyeli Mehmed nam mail hilâf-ı rızâ-yı bârî ve mugâyir irâde-i hazret-i şehinşâhî kumarlain-i mekruhuna ictisâr nihayet sirkat illetine dahi müptela? olarak bir kayığın sandığından beş yüz otuz guruş sirkat etmiş iken ahz û girift olunarak Galata nazırı tarafından gelmiş olduğuna mebni merkûmun te'dibiyle emsalinin terhibi zımnında

merkûm müddet-i medîde vaz‘-ı zindan olunmak bâbında fi 17 Ca. sene (1)249 tarihinde ve Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i samiyeleri mucibince merkûm Mehmed’in vaz‘-ı kürek olduğu

Bâ- buyruldu-i hazret-i veliyyü’n-niâmi merkûm ıtlâk şüd fi 21 Ca. (1)250

10-A/5

Bâb-ı âli kavaslarından Kadri Karahisar tarafına memur olduğu maslahatından hilâf-ı rızâ-yı hizmet hususunda ihtiyar-ı kizb ile edepsizlik etmiş olduğundan kendünü te’dîb ve emsalini terhib içün merkûm Kadri vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 7 Ca. sene (1)249 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı ‘âli sebil-i tahliye şüd

11/1

Benâm-ı Abdullah Asitâne	Benâm-ı Mehmed Kastamonu	Benâm-ı Abdulkadir Haleb

Devletlü Atûfetlü Kapudân-ı Derya veliyyü’n-niâm efendimiz hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı âlileri mucibince merkûm Kalyon-ı Fethiye’ye teslimen Kadri yüzbaşıya tahrir olunmuştur fi 19 Ca. sene (1)249

Asakir-i Hassa neferatından dört nefer asker bahriye silkine idhâl olunmak üzre devletlü Ahmed Paşa Hazretlerinin bir kıt’â pusulalarıyla beraberce teslim olunmuştur fi 19 C. sene (1)249

11/2

Mühtedî Ali nam şahıs hilâf-ı rızâ-yı âli tebdil-i hiyel..? girerek bazı ekmekçi dükkânlarında ekmek tartmak ve bil’ihâfe akçe almak sadedinde olduğu halde memurlar marifetiyle ahz û girift olunmuş ve bu makule mefsedet paşa bey terbiyesi lazımedan bulunmuş olmağla merkum Ali li-ecli’t-te’dib vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 26 R. sene (1)249 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd

11/3

Tophâne-i Âmire tarafından Bâb-ı âliye irsal olunan Cabi Mehmed Efendi-zâde Firûz Ağalı Salih nam şahıs Eyüp'te bargircilerden ihtiyar Mehmed'in bargirini Kağıthane'ye gidub gelmek üzre istikrâ etmiş ve Şehzâde Cami-i Şerif'i civarında kain bargircilerden Mehmed nam kimesnenin bargirini dahi iki saate kadar getur? üzre tutmış ve doğrı büyük dereye varub mezkûr bargirleri Rusyalı süpürgecilerinden Engli? nam şahsa iki yüz elli guruşa ve birini dahi ve yine yüz elli guruşa fürûht etmiş ve yine Sultan Mehmed'de bargirci Ali'nin bargirini büyük derede bakkal Danyel zimmîye üç yüz on guruşa satmış ve yine Sultan Ahmed civarında midillüci Topal Mehmed'in bargirini dahi bundan dokuz mah mukaddem fürûht etmiş olduğundan bargir sahipleri celb ve sârîk-i merkûm zindana vaz' ve tazyik ile lede'l istintak zikr olunan bargirleri fürûht ittiğini ikrar edip bahalari olan bin yüz guruş merkûmdan ikrar-ı mucibince lazım gelup ol emirde li-ecli't tahsil zindana vaz' olunarak üç mahdan beri olan mahbûs idüği ve merkum fukaradan esnaf kıyafetli matahcı bir şahıs olarak meblâğ-ı mezburı vermeğe kudreti olmadığı ma'lûm-ı âliyeleri buyruldukta ol bâbda deyü zindan memuru kulları bâ-takrir-i inha etmiş olmağla takrir balâsına merkûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 2 Ra. sene (1)249 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk olmuşdur fi 23 R. sene (1)249

11/4

Benâm-ı Panayota zimmî

Kefalonyalı Panayota zimmî bundan akdem Tatavla'da iki nefer bi'cürüm reayayı bıçak ile cerh ederek reayayı mersûmandan bir neferi mecrûhen hâlik olmuş ve bu makûle erâzilin tevbih ve tekdir-i zımnında mersûm hayli müddet hapis olunmuş ise de bir taraftan istîshab olunmuş ve bu suretle kar-i mekruhiye ictisâr eden eşkıyanın tekdiriyle emsalinin terhibi lazım gelmiş olduğundan mersûm Panayota zimmî li-ecli't-te'dib tûl müddet vaz'-ı zindan olunmak bâbında fi 25 Ca. sene (1)249 tarihinde

devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa Hazretlerinin buyruldu-i devletleri mûcibince mersûmun vaz'-ı kürek olunduğu tahkik oluna

11/5

Tophâne-i Âmire'de Sirkeci İskelesi kayıkçı yanından Bolatanalı Osman nam şahıs Tersâne-i Âmire mühimmatından çend defa halat sirkatine mütecâsir olmuş ve yine kâr û mekruhine-i merkumeye teşebbüs eylediği halde memurlar tarafından ahz û girift olunarak tarafımıza gönderilmiş olduğundan merkumun kayığı Tersâne-i Âmire'ye recâ ile kendisinin dahi ıslâh-ı nefs etmesi lazım gelmiş idüğünden li-ecli't-te'dîb merkûm Osman bir sene-i kamilen vaz'-ı zindan olunmak bâbında fi 25 Ca. sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa Hazretlerinin buyruldu-i devletleri mûcibince merkum Osman vaz'-ı kürek olunduğu

Bâ-irâde-i hazret-i veliyyü'n-niâmi merkûm ıtlâk şüd fi 15 S. sene (1)249

Sol Derkenar/11/1

Covani zimmî mürd û şüd fi 6 R. sene (1)249

Kaymakam Kapudân-ı derya buyruldu-i sami Nikola nam bâ-tezkire-i bâb-ı âlî … fi 20 S. sene (1)252

Fi 20 Safer sene (1)252

Ma'lum-ı devletleri buyrulduğu üzre taraf- acizanem de diğer mahbûs olan Rum hain katilleriyle bâ-irâde-i seniyye Tersâne-i Âmire'ye irsalleri lazım gelen Martyo Tekine ve Kosti Tekine yico ve Nikola Dimitro ve ve Covani Nikola dört nefer katil me'lûflar Tersâne-i Amire'ye gönderilmek üzre kayd-ı bend olarak kavaslarımızdan Hüseyin kavas bendelerini terkin ve tain ve … İsmail Kapudân sefinesine irkâben savb-ı devletlerine irsal olunmuştur inşallahu te'âlî vusulunda hain-i mesfurları Tersâne-i Amire teslim bir ilim-i haberini kavas-ı merkûm bendeleriyle iş'âr deyü Rodos muhafızı Hasan Ağa tarafından vürûd iden mektubcı kayd ve mersûmları küreğe vaz' olunmak bâbında fi 3 Ca. sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa Hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı âlileri mucibince mersûmların vaz' olunduğu

11-A/1

Derûn-ı tezkire de her ne kadar dört neferin gönderildiği tahrîr buyrulmuş ise de neferât-ı merkûmanın taburunda bir neferi bi't-tevkîf Donanma-yı hümâyûn kapu çavuşu Mustafa Kapudâna yeriyle üç neferi vürûd ederek Donanma-yı Hümâyûn asâkiri silkine idhâl olunmuştur deyü devletlü veliyyü'n-niâm efendimizin emr-i devletleriyle derûn-ı tezkireye tahrîr olunduğuna mebnî işbu mahâle şerh verildi

Benâm-ı Abdullah	Benâm-ı Mehmed	Benâm-ı Abdulkadir

Merkûmlar devletlü veliyyü'n-niâm efendimiz hazretlerinin şifâhen sâdır olan … fermân-ı âlîleri mûcibince kılınan Kalyon-ı Fethiye'de Yüzbaşı Kadri ağaya tahrîr-i şüd fi 19 Ca. sene (1)249

Asâkir-i hassa neferâtından dört nefer Asâkir-i bahriye silkine idhâl olunmak bâbında fi 19 Ca. sene (1)249 devletlü Ahmed Paşa hazretlerinin tezkire-i sâmiyeleri mûcibince merkûmların vaz' olundukları

11-A/2

Ayak kahvecisi Benâm-ı Süleyman Fi Gurre-i … sene (1)250 Fevt-i şüd	Divriğili Benâm-ı Hüseyin Fevt fi 2? R. sene (1)251

Bundan çend gün mukaddem duhân kıyıcı esnafından Divriğili Hüseyin ve arkadaşı ayak kahvecisi ve Divriğili Süleyman ve kıyıcı Veli ve diğer on nefer refîkasıyla duhâncı esnafından Silivrili Hacı Mehmed'in bir reis-i Rumi sancağıyla meni? ber-takrîb ayardub ağasının çekmecesinden ahz etmiş olduğu on bin guruşlukdan mütecâviz nukûd ve altun ile beraber Üsküdar'a geçirub Beylik koruda? gulâm-ı mezkûrı i'dâm ve üzerinde olan akçeyi ahz etmiş oldukları zahire çıkıp ahz ve bâb-ı serâskerîde habs olunarak cünha-i mezkûreyi ikrâr eylediklerinden … katil maddesi merkûm ve elinde? sabit olduğuna mebnî keyfiyetleri bâ-tezkire-i senâveri müşîr-i asker hazret-i şâhâne devletlü Ahmed Paşa karındaşımız hazretleri vâsıtalarıyla mübârek ve mes'ûd hak-i pay-ı hümâyûn hazret-i cihândârîden istîzân buyruldukta merkûm Veli Abbas'ın Üsküdar'da mecerr-ı nâs olan mahalde salb ile tertîb? cezâsına ve diğer on neferin dahi fîmâ-ba'd Dersaadet'e ayak basmamak üzre ve vilâyetlerine

ref'i tardlarına ve merkûm Hüseyin ile Süleyman'nın dahi müebbeden vaz'-ı kürek olunmalarına emr û fermân-ı hümâyûna celd? … sudûr buyrulmuş ve zikr olunan nukûd merkûmundan bâ-tahsîl sahibine teslim olunarak mezbûr Veli ol vecîhle salb ve diğer ve diğer on nefer dahi bir kıt'a buyruldumuzla tecren? İznikmid'e Van'dan kaza be-kaza imrâr olunmak üzre deyü Divriği'ye tard kılınmış olmalarıyla ber-mûceb emr û irâde-i celâdet ifade-i hümâyûn müebbeden vaz'-ı kürek olunmak içün mezbûran kıyıcı Divriğili hasebiyle ayak kahvecisi Süleyman bu defa kavâsımız kullarıyla savb-ı âlîlerine gönderilmiş olmağla ol vecîhle vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 25 Ca. sene (1)249 tarihinde devletlü serâsker paşa hazretlerinin tezkire-i sâmiyeleri mûcibince merkûmlar vaz' olundukları

11-A/3

Kapudân Mustafa beye teslim-i şüd

Donanma-yı hümâyûn neferâtından Yozgatlı Veli ve Manisalı asi? asker mekr gayr-ı şayan hareket … ictisâr etmiş olduklarından merkûmlar li-ecli't-te'dîb üçer sene müddet vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 13? C. sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i devletleri mucibince merkûmların vaz'olundukları

11-A/4

Merkûmlar dahi Kapudân Mustafa Bekir'e teslim-i şüd

Donanma-yı Hümâyûn çavuşlarından Mehmed Çavuş ile Salih Çavuş'un bu defa asker iken yakışmaz harekette bulunduklarına mebnî merkûmların çavuşlukları ref'iyle li-ecli't-te'dib tûl-i müddet merkûmlar vaz'-ı zindan olunmak bâbında fi 7 C. sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i sâmiyeleri mucibince merkûmların vaz'-ı kürek olundukları

12/1

Katil Benâm-ı Feyzi

Kastamonu Sancağı'ndan Hoşalay kazası sakinlerinden ve Rençber taifesinden İsmail nam kimesnenin … Kemhâcı taifesinden? Feyzi nam bundan bir mah mukaddem …

İsmail hânesi civârında tüfekin kurşunuyla darp ve iki saat mezrûrunda irtihâl-i dâr-ı bekâ etmiş ve katil merkûm Feyzi nam hâin … bir şeyden haberi olmayarak Dersaadet'e gelmiş ve müteveffâ-yı merkûmun oğulları Osman ve Mehmed bu tarafa geldiğini haber alarak ve arasından? Dersaadet'e gelüb katil merkûmu karakol ma'rifetiyle Bâb-ı Seraskerîye getürulub suâl oldukta inkâra mecâlî kalmayub minvâl-i meşrûh üzre keyfiyeti ikrâr etmiş olduğu ve müteveffâ-yı merkûmun evlatları merkûman Osman ve Mehmed kısâsa bedel olarak müebbeden kürekte istihdâmıyla rıza oldukları

Leffen mersul seviyy-i sâmileri kılınan curnal pusulasından ma'lûm-ı âlîleri buyrulacağı üzre Kemhâcı tâifesinden Hoşalay kazalı Feyzi nam şahıs bi-hakkin karındaşı İsmail'i katl kabahati irtikâb etmiş ve kısâsı lâzım gelmiş iken mütevekkînin oğulları şahıs-ı merkûmun müebbeden vaz'-ı kürek olunmasına râzı olmuş olduklarından merkûm Feyzi … çıkmamak ve bir taraftan iltimâs olunur ise i'tibâr olunmak üzre kısâsa bedel bir ve … te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 15 C. sene (1)249 tarihinde devletlü serâsker paşa hazretlerinin tezkire-i sâmiyeleri mûcibince merkûmun vaz'-ı kürek olduğu

Bâ-tezkire-i hazreti serâsker ıtlâk

12/2

Sarık Benam-ı … Ali

Müşîr Tophâne-i Âmire devletlü Halil Rifat Paşa oğlumuz senâverlerinin işbu leffen mersul tezkiresiyle gönderilmiş olan Sarık … Ali ıslâh ve terbiye oluncaya kadar vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 15 C. sene (1)249 tarihinde devletlü serâsker paşa hazretlerinin tezkire-i sâmiyeleri mûcibince merkûmun vaz'-ı kürek olunduğu

Merkûm ıtlâk şüd

12/3

Edirneli Benam-ı … Zimmi Mersûm mürd-i şüd	Tırnovalı Benâm-ı Dimitri	Edirneli Benâm-ı Matro zimmî firar	Edirneli Benâm-ı Haçador zimmî

fi 1 Ra. sene (1)251	zimmî mersûmlar dahi bâ-fermân-ı âlî		Bâ-fermân-ı âlî ıtlâk şüd

Sirkat fezâhatına mütecâsir olduklarına mebnî bu defa … mütesâvî? tarafından ahz û girift ile Dersaadet'e gönderilmiş olan Edirne mütemekkinlerinden … başhâneli … Akyol ve Edirne kazasına tâbi' Tırnova karyeli Dimitri veled-i İstefan ve yine Edirneli Kikdo?/kayıkda? mütemekkin Matro ve Ermeni tâifesinden Haçador nam dört nefer zimmîler li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 15 C. sene (1)249 tarihinde fermân-ı sâdır olduğu

12/4

Katil Benâm-ı Said

Gekbûze kazasına tâbi' Herek karyesi sakinlerinden Said veled-i Ahmed karye-i mezbûr mütemekkinlerinden Ayşe nam hatunu bazı iğrâza mebnî bıçak ile helâk etmiş olduğu Gekbûze tâbi'yetin takdim ettikleri bir kıt'a i'lâmdan ve karye ahâlîlerinin takdirleri mûcibince katil merkûmdan suâl olundukta külliyen inkâr etmekte ise de katil merkûmun müebbed kürekten ihrâç olunmamak üzre vaz'-ı kürek olması muvâfık Dâî-i âlîleri buyrulur ise ol bâbda devletlü Ahmed Fethi Paşa hazretleri bâ-takrîr-i inhâ etmekle ve takrirleri bâlâsına mûcibince merkûm müebbeden vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 14 C. sene (1)249 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Bâ-ıtlâk ve fermân-ı âlî ıtlâk şüd

12/5

Der'aliyye'de kırmızı ve siyah mest-i i'mâli ber-mûceb nizâm evkâf-ı hümâyûndan Kumkapı civârında kâin mestici …müste'cirlerine mahsûs ve … i'mâli bâ-emr-i âlî memnû' olup sarı pâpuş dükkânı esnafından Sivaslı Estiyan? nam zimmî bu esnâda muğâyir nizâm Tekfûr Sarayındaki hânesinde hafiyyeten kırmızı ve siyah mest-i i'mâl etmekte olduğu kethüdâlar ma'rifetiyle bi'l-tahkîk def'aâtle …ve te'bîd olunmuş ise de yine mütenebbih olamayub istihsâl nizâmiyede olduğundan bu defa i'mâline ictisâr

eylediği elli … mesthânesinden bilâ-harâç ber-mûceb nizâm-ı … evkâf-ı hümâyûndan zabt olunmuş mersûm dahi bâb-ı hazret-i serâskerîde hapis ettirilmiş ise de ba'd-ezîn yine fesâdına sâl olacağı ıslâh-ı nefs idüğünden mersûmu te'dîb ve… terhîb zımnında vaz'-ı kürek olunmak üzre fermân-ı âlîleri isdâr… bâbında devletlü El-Hac Said Efendi hazretleri bâ-takrîr-i inhâ etmekle takrîr-i bâlâsına takrîr-i mûcibince mersûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 27 C. sene (1)249 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı âlî sebil-i tahliye-i şüd fi 24 N. sene (1)249

Sol derkenar/12/1

Fermeneci esnafından Dimitri France sefinesinden Nikoli iki nefer zimmîler devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîleri mûcibince mersûmların vaz'-ı kürek olundukları fi 13 C. sene (1)249

… hazret-i veliyyü'n-niâmiden Ömer Ağa teslim

Sol derkenar/12/2

… Esterati Dimitri

… Estarati nam zimmî hilâf-ı rızâ-yı âlî hareketine mebnî devletlü Kapudân paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîleri mûcibince mersûmun vaz'-ı kürek olduğu fi 7 C. sene (12)49

Sol derkenar/12/3

Bu dahi

Anton nam zimmî li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunması hususuna devletlü Kapudân paşa hazretlerinin fermân-ı âlîleri mûcibince mersûmun vaz'-ı kürek olduğu

12-A/1

Hırvat taifesinden Nikoli veled-i Kosti nam zimmî birkaç mâhirâne ve suvali? Karaltında? serseri geşt ü güzar ve birkaç mahalde hırsızlığı tebeyyün etmiş ise de bu defa dahi cübbe karyesinden bir reis bargir sirkat etmiş ve bargir mezbur-ı fürûht eder iken ila girmiş olmağla mersûmun ıslah-ı nefs oluncaya kadar vaz'-ı kürek olunması muvafık … âlîleri buyrulur ise ol bâbda devletlü Ahmed Fethi Paşa hazretleri ba-takrir-

i inha etmekle ve takrir balâsına mucibince mersûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 14 C. sene (1)249 fermân-ı âlî sadr olduğu

12-A/2

Merkûm dahi Kapudâne Mustafa Bekir' teslim-i şüd

Sefine Donanma-yı Hümâyûn'dan nesîm-i zâfer nam firkateyni hümayun takımından Akkalı Arab Hüseyin'in bu defa mürtekib olduğu kar û mekruhiden başı müşir-i Tophane-i Amire Halil Paşa tarafından bâb-ı seraskeriye bilâ inha? ve serasker paşa ile tarafından ba tezkirede cünhası bildirilmiş olmağla merkûm ıslah-ı nefis edinceye kadar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı zindan olunmak bâbında fi 15 C. Sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretleri buyruldu-i samiyeleri mucibince merkûmun vaz'-ı kürek olunduğu

12-A/3

Giryako Mihal şeref-resân Tatula Martil …	Yani Estimat Tatula Baturne Martil Basi	Nikola Anton Galatalı Göncü Mustafa Kapudân Martil Basi

Mersûmlar adasına kefil olunmalarına mebnî işbu mahale şerh verildi fi 24 Receb sene (1)249

Maiyet Donanma-yı Hümâyûnda Doğan Kapudân sefinesinde Martil bey Tanaş zimmî yine sefine-i mezkûr … diğer Tanas zimmînin … Donanma-yı Hümâyûndan besti rehâ iderim diyerek … beş yüz guruş ahz eylemiş olduğu bu makulelerinin tekdirinin emsalinin terhibine zımnında mersûm Martil başı Tanas aldığı beş yüz guruş i'tâ edinceye kadar vaz'-ı zindan olunmak bâbında fi 15 C. sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i devletleri mucibince merkumun vaz'-ı olduğu devletlü efendimiz Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifâhen sadr olan fermân-ı âlîleri mucibince … olunarak sebil-i tahliye-i şüd fi Receb sene (1)249

12-A/4

Bâ-fermanı-ı Ali ıtlâk-ı şode fi 14 … sene (1)250

Yeniköy sakinlerinden kuyumcu Yanako zimmînin Bebek karyesinde yirmi melik kalb altun bozdurmuş ve ile geçdikte kisesinden dahi bir kalb altun ile dört adet kalb nişanlık çıkmış idüğünden mesfurun kalpazan oldığı tebdil edüb bu makule … terbiyesi lazımeden olmağla dahi mesfurun li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi C. sene (1)249 tarihinde fermân-ı âlî sadr oldığı bâ-fermân-ı âlî ıtlâk şüd fi 14 L. sene (12)50

12-A/5

Kethüdalık hidmet-i seniyyelerinde olduğum devletlü Osmanlı ism-i sultana âlîşân hazretlerinin uhde-i seniyyelerinde olan Tırhala sancağı vâki'…mukataası reayasından bu makule Karamanlı nâm zimmî ihlâl mukataalı muceb bazı uygunsuzluğa mütecasir olduğundan dahi zimmî-i mersum sancağı mezbur mutasarrıfı devletlü Mustafa paşa hazretleri taraflarından mukataa-yı mezbur … … kulları marifetiyle ahz û girift olunarak Dersaadet'e irsal olunduğu ve li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmasını müşir-i hazretleri merbut olan bir kıt'â tahriratlarında inha etmiş ve zimmî-i mersum dahi çend rûz akdemce voyvoda-yı mumaileyhin adamıyla Dersaadet'e dahil olarak bâb-ı serâskeride tomruk habsine verilmiş olmağla dahi mersûmların af û ıtlâk-ı inhası çâkeriye mevkuf olmak üzere müşarun ileyhin hazretlerinin iş'ârları veçhiyle li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunması hususunı devletlü Salih Beyefendi bendeleri bâ-takrir-i inha etmiş ve takrir-i bâlâsına mucibince mersum li-ecli't-te'dîb kürek vaz'-ı olunmak bâbında fi 11.. sene (1)249 tarihinde fermân-ı âlî sadr oldığı bâ-fermân-ı âlî ıtlâk şüd fi N. sene (1)249

Sağ Derkenar/12-A/1

Burgucu Arap Said sirkat madde-i kerihesine mebni … tarafından emaneten fi 10 C.? sene (1)250 tarihinde vaz'-ı kürek olunduğu

Süleyman … tarafından sebil-i tahliye olmuşdır

13/1

Neferan

Sin

2

Beşiktaş'ta köprü başı Uncısı zimmî … aldığı hınta-i hubz-i dakik tamah iderek fürûht edüb hâriçden ehven baha ile dakik-i mübâya'a merbut oldığı habbâzi fürunlarına vermiş ve Kumkapu Francala Habis zimmî sekr? uyğunsuz francala … mütecasir olmuş oldığından Uncı mersum ile francalacı mesfurlar olub bâb-ı âlîye irsal olınmış oldığı mâlum-ı âlîleri buyruldukta li-ecli't-te'dîb mersumanın kürek vaz'-ı hususunda zâhire nâzırı el-hâc Veli ağa bendelerinin bâb-ı âlîye takdim eylediği tezkîresi bâlâsına işbu tezkîrede muharir olunub Maroros zimmî ile francalacı Girhor zimmî li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 22 C. sene (12)49 tarihinde fermân-ı âlî sadr oldığı bâ-fermân-ı âlî ıtlâk şüd

13/2

Leng u fener u nişancı ve Galata'da … francalacıları tümüne vecihle nân-ı âzîz-i tabh etmekçilerinden li-ecli't-te'dîb mersûmun bâb-ı âlîye gönderilmiş oldığı mâlum-ı âlîleri buyruldukta mersumana yüzer dükkânın darb etdirilmesi hususuna zâhire nâzırı el-hâc Veli ağa bendelerinin bâb-ı âlîye takdim eylediği tezkîre-i bâlâsına mersumların isimleri Maroros ve Erakil ve Haçador ve Kestibar tahkik olunmak li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 20 C. sene (1)249 tarihinde fermân-ı âlî sadr oldığı neferân 4 bunlar dahi ıtlâk

13/3

Kastamonulu kadayıfçı Salih nâm mesfuruna … karındaşı akdemce Galata'da bir nefer kızın bikrini izâle etmiş ve ol vecihle mersum mahbûs iken karındaşı merkûm Salih mezbûre kızı bilâ-iğfâl bir kıt'â … sefinesine … firarı esnasında memurlar taraflarından ahz u girift olunmuş bu makûle mesfurun … … emsalinin terhibi lazım gelmiş olduğundan merkum Salih li-ecli't-te'dîb üç sene müddetle vaz'-ı zindan olunmak bâbında fi 27 C. sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i devletleri mucibince vaz'-ı kürek olındığı fermân-ı âlî ıtlâk şüd fi 16 N. sene (12)49

13/4

Muhavvil-i uhdemiz olan Meydanlı civarında ibadullah içün hazır olunmuş olan kapuların kollarını kulaksızlı? içinde Salih ile Hasköylü Sarı… Said nam töhmetleri sirkate ibtidar etmeleriyle merkûm ile mersûmlar buldurulub vaz'-ı kürek olınmaları hususuna irâde-i seniyye-i şâhâneye taalluk buyrulmuş oldığından merkûm ile

mersûmlar bu defa Tersâne-i Amire kethüdası Mustafa bey marifetiyle ahz u girift olunarak ber-muceb irâde-i seniyye li-ecli't-te'dîb bir müddetcik vaz'-ı zindan olınmak bâbında fi 27 C. sene (1)249 tarihinde devletlü Atûfetlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i samiyeleri mucibince merkûm ile mersûmların vaz'-ı kürek olındıkları

Bâ-emr û hazret-i Kapudân-ı derya merkûm ile mersûmlar ıtlâk şüd

13/5

Benâm-ı İbrahim

Fethiye karyesi kayıkçılarından kör Mehmed'in oğlu İbrahim Ermeni Menaş ile refik olarak şerh-i şerife … … mugayir harekete ictisâr etdiğinden merkûm İbrahim'in tensip olunduğu müddet küreğe vaz'-ı olunması muvafık … âlîleri buyrulur ise ol-bâbda deyü devletlü Ahmed Fevzi paşa hazretleri bâ-takrir-i inha ve takrirleri bâlâsına merkum li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 28 C. sene (1)249 tarihinde fermân-ı âlî sadr olduğu

Bâ-tezkire-i hazret-i şâhâne ıtlâk şüd

Sağ derkenar/13/1

Trâbluslı Mehmed	Zenci Ahmed	diğer Trâbluslı İbrahim	Lofçalı Hasan

Fi 7 Receb sene (1)249

Bu dahi Kapudân fi 27 C. sene (1)249

Sebilleri tahliye

Sağ derkenar/13/2

Mersumlar dahi

Yanako veled-i Petro zimmî Galata Fi 17 N. sene (1)249 Galata	Kosta veled-i Yanako zimmî Galata

Sağ derkenar/13/3

İsmail veled-i Ahmed

Simitçi esnafından olub hilâf-ı rızâ-yı bârî Kasımpaşa'da helvacızâdeye fi'l-i şenî'âya irtikâb etmiş olmağla li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 26 S. sene tarihinde kethüda hazreti veliyünniami tarafından kethüdamız beye teslim

13-A/1

Devletlü Kapudân-ı Derya Mehmed Tahir Paşa Hazretlerinin şifahen sadır olan fermân-ı 'âlileri mucibince merkum ıtlâk şüd

Bu def'a der sa'âdetde sirkat-i kâr-i mekruhiyle bi'l-ahz devletlü Ser'asker Paşa hazretleri taraflarından ba tezkere vürud eden 'asakir-i bahriyeden Sinoplu Mahmud zabıtan ma'rifetiyle taharri olundukda 'asakir-i bahriyeden olmayup rical-i nasdan olduğu tebeyyün etmiş ve bu suretle nizametname-i şahane neferatındanım diyerek böyle kâr-ı mekruha ictisâr edenlerin nevbihalli emsalle terhibi lazım gelmiş olduğundan li-ecli't-te'dîb merkûm Mahmud üç sene müddet vaz'-ı zindan olunmak babında fi 25 Cemazielevvel sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Muhammed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i samiyeleri mucibince merkûmun vaz'-ı kürek olunduğu

13-A/2

Sarık
Benâm-ı
Eyüb merkûm ıtlâk şüd

Kasaba-i Kasım Paşada kulaksız mahallesi sakinlerinden yek çeşm Eyüb bu def'a timurçilerden (demicilerinden) demir sirkatine ictisâr etmiş ve makûle çelebinin tevbihiyle emsalinin terhibi lazım gelmiş olduğuna merkum Eyüb li-ecli't-te'dîb dokuz mah müddet vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 20 receb sene (1)249 tarihinde

devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i Samileri mucebince merkûmun vaz‘-ı kürek olunduğu

13-A/3

Katil Benâm-ı Nikola zimmî

Mersum bâ-buyruldu hazreti Kapudân-ı derya Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin irâde-i ‘aliyeleri mucibince mersûmun sebil-i tahliye olunub Osman ğavasa teslim olunmuşdur fi 15 muharrem (1)254

Silivri Kasabası’na bir buçuk saat mesafe cambaz meryesi nam mahalde Işıklar Karyesi ra’âyasından bir nefer zimmîli katl ve i’dama ictisâr eden çantalı Nikola nam hain bu def’a bi’l-ihsar maktul Moskoliyete varisleriyle huzur-i şer’i enverde mürafi’ olarak maktul mesfurun üzerinden ahz eylediği mebaliğden zimmeti zuhur eden dört bin bu kadar kuruş te’diyesine muta’ahhid olmuş ve katl etmiş olduğu zimmi mersumun deyni olan bin beş yüz kuruşu an nakd huzur-i hakimde varislerine tamamen teslim etmiş olduğu ba i’lam ve inha olunmuş olmakla zimmeti olan dört bin bu kadar kuruşu tediye eyledikden sonra dahi yirmi sene tamamına değin sebil-i tahliye olunmak üzere vaz‘-ı zindan olunmak bâbında fi 27 Receb sene (1)249 tarihinde Kapudân-ı derya devletlü Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i Samileri mucibince mersumun vaz‘-ı kürek olundukları

13-A/4

Hiristo Zimmî Fermân-i âli mersûm ıtlâk şüd fi 14 receb sene (1)251

Bahçıvan taifesinden Hıristo zimmi sirkat töhmetiyle ahz ve girift olunmakla mersum liecli’l-tedib vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 27 şaban sene (1)249 tarihinde ferman-ı ‘âli sadır olduğu

13-A/5

Sarık Benâm-ı Artim Zimmî

Filikacı Artim zimmi bundan akdem Çarşamba pazarında bir müslimin koynundan akçe kesesini sirkat ederek tutulmuş ise de ol vakit sirkat töhmeti üzerinde sabit olmayarak mersum dahi külliyen inkâr eylemiş ve bu def'a dahi Sultan Mehmed'de sirkeci Ali'nin kezalik koynundan akçe kesesini sirkat ederek ve akçe sahibi keyfiyeti istima' eyleyerek mersumun verasına düşüb karakol ma'rifetiyle derdest olunarak akçe kesesi sarık mersumun koynundan ma'de'l-ihrac ashabına teslim ve mersum dahi bab-ı seraskeriye getirülüb vaz'-ı tomruk olunmuşdur bâ tezkire-i ıtlâk

Leffen mersul seviyi Samileri kılınan curnal pusulası mutala'asından ma'lum ve … buyrulacağı vechiyle filikaci Artim zimmi sirkat töhmetiyle bab-ı askeriyece tutulub gelmiş ve li-ecli't-terbiye vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 29 Receb sene (1)249 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i samileri mucibince mersûmun vaz'-ı kürek olunduğu

Sol derkenar/13-A/1

Itlâk

… … tabiasından İbolento nam karyenin sakız ağacı nam mahallinde iki nefer re'âya ile kavga ederek karakol ma'rifetiyle ahz ve tersâne kethüdası tarafından birle kethüdası mumaileyh tarafından fi 4 Safer (1)250

Sol derkenar/13-A/2

Bâ buyruldu-i Fevzi Paşa ıtlâk şüd

Sinoplu Ali nam bilâ tezkire Çanakkalesi'nde ahz ve girift birle devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretleri tarafından irsal ve müşarünileyh tarafından liman reisi İsmail Beg hazretlerine havale ve mir-mumaileyh tarafından emaneten vaz' şüd fi 19 Receb (12)49

14/1

Nefer-i sani Benâm-ı Bani Bâ irade-i hazreti veliyyü'n-niâm ıtlâk şüd

Mukaddemen gönderilmiş olan re'âyadan yanı başında olan Foksalı Yani'nin cuvalı? mağazayı süpürür iken üç gün bir bir arkasınca günde birer yüzlük bulup ustasına göstermemiş ve hıfz etmiş olduğunu ve yine süpürmekde iken bir küçük kâğıd içinde bir parça altun bulmuş ve anı dahi göstermeyüp hıfz etmek üzere olmuş olduğunu lisanen takrir ve ikrar eder ise de sanduğunun semtine gitmediğini ve sandığından bir akça görmediğinden ve ustasının hikâyetine göre bir papaza vermiş olduğuna 'âileleri üzerine yemin edecek olduğunu haber verir olduğunu takrir eder deyü bir guna takrir balasına sarık merkum sirkat etmiş olduğu mebaliği ikrar edinceye değin vaz'ı zindan olunmak babında. Fi 14 Receb sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya efendimiz hazretlerinin sadır olan ferman-ı 'âlileri mucibince mersûmun vaz'-ı kürek olunduğu

14/2

Mürd şüd

Bu def'a Şeref-i İslâm ile müşerref olan kimesne bu günlerde Kurşunlu Mahzen civarında yağcı dükkânlarından Mehmed Nuri nam kimesnenin iki top bezini serîka eylemiş olduğundan merkum Karakol hane memurları tarafından bi'l-ahz Galata nazırı tarafına irsal ve nazır mumaileyh canibinden tarafımıza tesyar olunmuş olmakla bu makule kâr-i mekruha ictisâr edenlerin tevbihiyle emsalinin terhibi lazım gelmiş olduğundan merkum ıslah-ı nefs edinceye kadar bir müddetcik vaz'-ı zindan olunmak babında fi selh-i şa'ban sene tarihinde devletlü veliel-ni'met efendimizin hazretlerinin buyruldu-i samiyeleri mucibince mersûmun vaz'-ı kürek olunduğu

14/3

Bâ-fermân-ı 'âli ıtlâk şüd

Sarıyer fıruncusu Tumas ve Antoli kuğu furuncısı Artim zimmîler numuneye gayri muvafık ve eksik nân-i ‘aziz tabhına mütecasir olduklarından buldurulup bab-ı ‘âliye gönderilmiş olduğu ma’lum-i devletleri buyruldukda li-ecli’t-te’dîb mersûmanın küreğe vaz‘ hususunda Elhac Veli Ağa bendeleri ba tezkire inha etmişler ve tezkireleri bâlâsına mucibince mersûman vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 14 Ramazan (1)249 tarihinde fermân-ı ‘âlî sadır olduğu

14/4

Benâm-ı Anastaş veled-i Yorgi zimmî Salb olundu	Benâm-ı Esterati veled-i Yorgi zimmî Bâ-fermân-ı ‘âli sebil-i tahliye olundu Fi 7 Safer (1)256	Benâm-ı Simon veled-i Hacador zimmî Bâ-buyruldu-i hazreti veliyyü’n-niâm ıtlâk şüd Fi 7 Rebiyülevvel sene (1)254

Bu def’a Tekfurdağı kazasında katl fezâhat-i kerihasına ictisâr eden Tekfurdağlı Anastaş veled-i Yorgi ve Esterati veled-i diğer Yorgi ve Simon veled-i Hacador namun zimmîler bâ-i’lam ve ‘ariza tarafından vürûd etmeleriyle mersûmunun ber-muceb-i şeri’at-i ğarra ceza-yi tevbihleri ba’de’l-‘ayde ta’lik olunduğundan mersûmun şimdilik emaneten vaz‘-ı zindan olunmak babında fi 24 Ramazan sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyrulduları-i devletleri mucibince mersûmun vaz‘-ı kürek olunduğu

14/5

Ferman-ı ‘âli ıtlâk şüd

Kapu tatarı hizmetinde bulunan Erzurumlu Mehmed bazı hilâf-ı mardî sirkatde bulunarak gûş-mali lazım gelmiş olmakla merkum li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 24 Şevval (1)249 tarihinde ferman-ı ‘âli sadır olduğu

Sağ derkenar/14/1

Mustafa Beye teslim

İrpala sefinesinin sekizinci Halil yüzbaşıda beşinci Hasan onbaşı pederine aldığı eşyaları sirkat etdirmiş ve ‘alametlerinden olarak bir fes bulmuş ve bulduğu Frenk de ben serîka etmedim ancak Balıkpazarı’nda akçamla aldım deyü inkâr etmekde ise de mersûm aldığı fesi yerinden ispata kudreti ta’alluk etmediğinden fi 19 Ramazan sene (1)249 tarihinde devletlü veliül-ni’met efendimiz hazretlerinin şifahen sadır olan ferman-ı ‘âlileri mucibince mersûmun vaz‘-ı kürek olunduğu tercümanına teslim şüd

Sağ derkenar/14/2

Hırvat taifesinden Yuvane nam Hırvat gavuru Kasımpaşa’da Emin cami’i şerifi civarında İslam’dan bir nefer esb hamalini kurşun endahtıyla darb ve mecruh etmiş olup ve mersûmun aher suretle bir güne kaydı bulunmamış olmakla mersumun fi 27 Ramazan sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifahen sadır olan fermân-ı ‘âlileri mucibince

Sağ derkenar-14/3

Yesirci esnafından Abdulhafız nam ve devletlü efendimiz hazretlerinin taraflarından emaneten vaz’ şüd Fi 20 Şevval sene (1)249

Merkûm ıtlâk şüd

Sağ derkenar/14/4

Elhac Abdulkerim dahi fi 25 Şevval sene 47

Hazreti veliyyü’n-niâm efendimizin irâde-i fermânıyla

Sarı kutranın Kapudân-ı mülazım Mehmed Ağanın bazı cünhasına mebnî li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak fi 24 Şevval sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifahen sadır olan fermân-ı ‘âlileri mucibince merkûm vaz‘-ı kürek şüd

Itlâk olundu

14-A/1

Benâm-ı

Emin

İznikiye mütesellimi tarafından bâ ‘arife ve te’dibat layıkası icrası i’lam olunmuş olan Emin nam Medine-i İznikiyede kendü halinde bir Yahudi giderken Yahudi-i mersûmu kurşun ile darb ve bir saat mürurunda mürd olmuş olduğu

14-A/2

Benâm-ı Mehmed Fevt fi 4 Ramazan 250	Benâm-ı diger Mehmed fevt	Benâm-ı Hasan

Deran nazırı tarafından ba ‘arife ve ba i’lam gönderilmiş olan Mehmed ve diğer Mehmed ve Hasan üç nefer kesanlar Deran sakinlerinden bir kimesneyi darb ve mecruh ederek ber-nehc-i şer‘i katl üzerlerine sabit olmuş ise de sonra bir takrir ikrar etdiklerine binaen nazır mumaileyh tarafından gönderilmiş olduğu

Mersul su-yi Samileri kılınan curnal pusulasından ma’lum-i ‘âlileri buyurulacağı vecihle dört nefer kesanın te’dîb ve terbiyeleri lazım gelmiş olduğundan vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 16 Şevval sene (1)249 devletlü ser’asker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince merkûmun vaz‘-ı kürek olundukları

14-A/3

Benâm-ı Yorgi Zimmî

Şile kazasında Yeniköy re’âyalarından olup Kartal kazasında Semendere çiftliğinde çobanlık eden Yorgi zimmî Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye alayları neferatından bir nefer firari askerin elbiselerini alup nefer merkûme çoban esbabı vererek yol ta’rif etmiş ve nefer merkum ele geçüp Çoban mersûmun kabahatı tebeyyün etmiş olmakla ıslah-ı nefs olması vaz‘-ı kürek olunması babında devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri bâ-takrir ve takrirleri balasına mucibince mersûm vaz‘-ı kürek olunması bâbında fi 14 Şevval sene (1)249 tarihinde ferman-ı ‘âli sadır olduğu

14-A/4

Merkum Kapudân Mustafa beye teslim şüd

Donanma-yi Hümâyûn rüesâlarından Ahmed reis bu defa hacegandan Hakkı Efendinin hanesinden bazı eşya sirkat ederek bâb-ı hazreti ser'askeriden memurlar ma'rifetiyle bi'l-ahz tarafımıza vürûd etmiş ve bu makule kâr-ı mekruheye ictisâr edenler tevbihiyle emsalinin terhibi lazımeden bulunmuş olduğundan bismi te'ala ol bahar hüccet-i asarda donanma-yi Nusret intiha-yi hazreti padişahinin pişgâh-ı Beşiktaş keşidesine kadar merkûm Ahmed Reisi li-ecli't te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 18 Şevval (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i devletleri mucibince merkûmun vaz'-ı kürek olunduğu

14-A/5

Ferman-ı 'âli ıtlâk şüd

Darbhane-i 'âmirenin cam kömürünün hark ve nakline memur Bahçecik karyesi re'âyasından Makar oğlu Karabit nam zimmî kendü haliyle mukayyed olmayub karye-i mezbure re'âyasını tahrik ve ifsadden hali olmadığından mersûmun bu hareleti muktezi olan kömürden adem-i …ve naklini mucib ve bu takrib-i tophane-i 'âmire i'malatının sektelenmesi müstevcib olacağından mersûmun te'dîb ve terbiyesi lazım gelmiş olmakla bu suretle tophane-i 'âmireden bir guna inha olunmadıkça ihraç olunmak üzere mersûm karib-i li-ecli't-terbiye bir müddetcik vaz'-ı kürek olunması hususunu hala darbhane-i 'âmire nazırı efendi hazretleri ba takrir ve ve takrirleri bu sene mucibince vaz'-ı kürek olunmak fi 24 Şevval sene (1)249 tarihinde fermân-ı 'âli sadır olduğu

Sol Derkenar/14-A/1

Vesak oğluyla münaza'aya mebnî Fırancalı İbraibli 'Arakil zimmî veliyyü'n-niâm efendimiz hazretlerinin tarafından vaz' şüd

Fi 25 Şevval sene (1)249

Sağ Derkenar/14-A/2

Bakkal Davud zimmî	Kasım Paşalı Yorgi	Yali zimmî	Bani	Kapu ağzında diğer bakkal sebil-i vaz' şüd

Sol Derkenar/14-A/3

Beyoğlu sakinlerinden dülger Vartan zimmi li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak babında fi 29 ramazan sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya rençber taifesinden Muşlu Kirkor zimmî

15/1

Manastırlı
Benâm-ı
Selim
Merkûm ıtlâk şüd

Astarcı esnafından Manastırlı Selim nam sarık uzun çarşıda vaki' silahdar hanında zeytun yağcı Yanako zimmînin odasını küşade ve derununda sanduğunu şikeste ederek altun ile beyaz akçemi irerken odacı mersûm Penako üzerine gelmiş ve keyfiyeti minval-i meşruh üzere mu'âyene etdikde karakola teslimen bâb-ı ser'askeri getürmüş olduğu

15/2

Benâm-ı
Arif
Merkûm ıtlâk şüd

Ba'zen koltukçuluk eden Arif nam kimesne birkaç def'a sirkat maddesiyle gelmiş ise de yedinde bir şey bulunmadığından ol vakit tövbe etdirilerek tahlis olunmuş yine ıslah-ı nefs olmayub birkaç cevami'i şerifeden seccade halı sirkat ederek işbu sirkat maddesini kendüye sermaye ederek 'ibadullahın üzerinden şer mazarratı def'i çün li-ecli't-te'dîb kürekde istihdamını mahallesi ahalisin dahi niyaz etdikleri

15/3

Benâm-ı
Melko zimmî
Gümülcine mürd şüd

Fi Gurre-i zilhicce sene (1)249

Gümülcine kazasından gönderilmiş olan Melko zimmî kaza-yi merkûmda zevcesi Nasraniyeyi darb-ı şedid ile darb ve hâlike eylemiş olup mersum bir müddet kürekde istihdam ile te'dîb ve aherleri dahi terhib olması ba i'lam-ı şer'i ifade olunmak olduğu mersûm mürd fi ğurre-i zilhicce sene (1)249

Leffen mersul-i su-yi samiyeler kılınan curnal pusulasında töhmetleri muharrer iki nefer Müslim ve bir nefer zimmî li-ecli't-te'dîb vaz' olunmak bâbında fi 15 Şevval (1)249 tarihli devletlü ser'asker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince mersûmun vaz'-ı kürek olundukları

15/4

Neferan Sin 5	Yahudi ıtlâk

Edirne kazasına tabi' Kozluca karyesi mütemekkinlerinden çolak kefere demekle ma'ruf zimmî sirkat töhmetiyle 'atufetlü Hüseyin Paşa hazretlerinin Çermik mutasarrıflığı evanda ahz olunarak ma'rifet-i şer'le bir eli kat' olunmuş ve ba'dehu yine ıslah-ı nefs etmeyüb dağ haydudlarına baş olarak geşt u güzar ve 'ibadullaha enva'i zülm ve ta'addiye ictisâr eylediginden bu def'a ele getürülmüş ve Edirne'de vaki vaki' yıldırım mahallesi mütemekkinlerinden Nemçeli oğlu demekle ma'ruf sarık-ı mukaddemini sirkatlerinden başka bu def'a dahi sirkat kabihasına cesaret eylemiş ve yine Edirne'de kal'a derununda doğancı Vasil nam zimmî dahi mukaddemen hizmetinde olduğu ağasının çalub zahire ihraç olunan akçe maddesinden başka bu kere dahi mersum Mustak Ağa nam kimesnenin leylen hanesinden emval ve eşya sirkat etmek üzere iken ele ele getürülmüş ve Yahudi milletinden Esail nam Yahudi Edirne'de Tahtakale'de bakkal dükkânından ve ba'dehu Uzuncaâbad panayırında bir bazırganın odasından akçe çalmış ve bu def'a diger bakkal

dükkanından mal ahz etmek üzere iken tutulmuş ve fi'l-asıl Sofya kazası mütemekkinlerinden olup Lüleburğasında hizmetkâr olan Petro nam zimmî Sofya'da bir zimmîyi tağyir hak sopa ile darb ve helâk eylemiş olduğuna binaen işbu beş nefer zimmilerin zikr olunduğu vecihle biri dağ haydudu ve üç neferi sarık ve bir neferi katil olduğundan ve bunlar ıslah-ı nefs edecek takımdan olmadığından vaz'-ı kürek olunmak üzere kavas mübaşeretiyle mersûmlar ve … irsal ve Edirne kadısı efendinin bu bâbda vermiş olduğu i'lamı takdim ve isbal kılınmış idügün mütesellim mumaileyh tahrir edüb çermuk mütesellimi Edhem Efendi tarafından varid olan tahriratın hülasası balasına zikr olunan beş nefer zimmiler li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 18 N. sene (1)249 tarihinde fermân-i 'âlî sadır olduğu

Sağ derkenar/15/1

Itlâk

Midilli sefinesinden taifelerden İsmail nam Frenk sefinesinden fahişe getürmüş olduğu cünhasına mebnî fi 18 Zilkade sene (1)249 tarihinde fermân

Sağ derkenar/15/2

Neferan Sin 4 ıtlâk

Galata nazırı tarafından Ermeni taifesinden Evanis Nemçeli İlya tüccar sefinesinde Martil Suvancalı ve Malzantalı Pestiyan dört nefer zimmiler bâ-fermân-ı hazreti Kapudân-ı derya fi 2 zilhicce sene (1)249 ıtlâk

Galata nazırı tarafından

Kasaki Fırançiko	Başıboş Kostandi

Sağ derkenar/15/3

Itlâk

Fenerde balıkçı Vasil Zimmi emaneten vaz'-ı şüd fi 4 zilhicce sene (1)249

Sağ derkenar/15/4

Tekfurdağlı Zafer nam zimmî li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 20 Zilhicce sene (1)249 tarihinde

15/A-1

Kadıkıran ile beraber gelen eşhasın esameleridir

İşbu altı nefer ile ayakçı tutar asker arabalı oldığından bâb-ı ser-askerîde karakol memuriyetinde bulunan Asâkîr-i Mânsûre'de birinci livasının ikinci alayına verilib beş sene müddet ayakları temür bendiyle hizmet-i süflîde kullanılmak ve … nefer ve bölük ve tabur talimi ittirilerek asâkirde esdakları? ve terbiye kul eyledikleri anlaşıldıkta kavyy-i kefîl râbıta ile hâkipây-i hümayun şâhâneden li-ecli't-te'dîb sa'iren asâkir misüllü istihdâm kılınmak deyü defter-i balasına verilerek şerhi kayd-ı tahrir olundu

Neferan Sin 16

Rakka Sefûrce Mahallesi'nden Uzun boylu kısa bıyıklı Mehmed veled-i Halil	Sivas'a tabi Çeragan Karyesinden Uzun boylu ter bıyıklı Mehmed veled-i Veli	Ayıntab'da Tavuk Bazarı Mahallesi'nden Uzun boylu az bıyıklı Hacı İbrahim veled-i Mehmed
Edirne'ye tabi Küheyl Karyesi'nden Uzun boylu az bıyıklı Zenci Mehmed Ali veled-i Ömer	Şam-ı Şerif'te Sobta Mahallesi'nden Uzun boylu şab-ı emred Halil veled-i Ali	Ankara'da Erzurum Mahallesi'nden Uzun boylu ter bıyıklı Hüseyin veledi Mustafa

15/A-2

İşbu on nefer gulam Tersâne-i Amire'de irsal ile beş sene müddet ayakları temür bendiyle müddet-i mezkûre zarfında şefaat olunmamak üzere kullanılanılub müddet-i mezkûre tamam olduktan sonra ıslah ve terbiye oldukları anlaşılur veyahut şefaat vaki'a gelir ise asâkir-i bahriyede kullanılacak suret-i kesb etmiş bulunacaklarından ol-vakit … …hazret-i cihândara istizan olunarak icabına bakılmak deyü … şerh verilmiş olmağla işbu mahale dahi şerh verildi

Sakız Cezîresi karşusında Hancı yakasından … Orta boylu ter bıyıklı Mehmed veled-i Abdullah	Orta boylu? Zenci Frec? veled-i Abdullah	Moron'da? … Orta boylu şâbb-ı emred Reşid veled-i Abdullah	Kudüs û Şerifte tamir? Karyesinden orta boylu? Zenci Abdullah veled-i Abdullah
… orta boylu şâbb-ı emred Ömer veled-i Abdullah fevt	Tunus'ta…orta boylu zenci Mercan veled-i Ali Fi 11 Receb sene (1)251fevt	Kürdilan'dan kısa boylu zenci Ömer veled-i Abdullah fi 28 R. sene (1)251 fevt	… ovadan kısa boylu zenci Abdullah veled-i Abdullah fi 26 … sene (12)51 fevt

Sakız cizyesinden? olan orta boylu şâbb-ı emred Mustafa veled-i Abdullah	Diyarbakır'da Ağaçlı karyesinden orta boylu ter bıyıklı Sa'id veled-i Ömer

Merkûmanın taalluk eden irâde-i seniyye-i şâhâne mucibince on nefer gulamlar Donanma-yı Hümâyun'a teslim olmuşdur

Neferân sin 28

15-A/3

İçel kazasından … Karyesinden kısa boylu köse sarı sakallı Mehmed veled-i Osman	Merkûmun oğulluğu Rum kölesinden kısa boylu şâbb-ı emred Hüseyin	Merkûm … … mahallesinden uzun boylu kır sakallı hacı Mehmed veled-i… oğlu Hüseyin fi 6 … sene (1)251	Kadisiye hanından uzun boylu kısa sakallı kel Hüseyin veled-i Benal? oğlu Yokub?

Devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifahen sadır olan ferman-ı alileri mucibince merkum dahi donanma-yı hümayuna teslim olunmuş olduğu şerh verildi

Mora'da Kastelden? uzun boylu şâbb-ı emred Hurşid veled-i Maksud	Silistre'de Eski Hamam mahallesinden Habeş? Mehmed Ali veled-i Fevc Arab	Konya'da Taş mahallesinden orta boylu az bıyıklı Mustafa veledi Receb oğlu Ahmed	Kadisiye hanından uzun boylu az bıyıklı Hacı Mustafa veledi Hüseyin
Kars'ta Kağızman kazasından uzun	Basra'da Uzunca köy	Erzurum'da Hunüs kazasından orta	İçel'den Günar kazasından orta boylu

bıyıklı Receb veledi İsmail	Kısa sakallı Hacı Ali veledi Hacı Ali?	boylu kısa bıyıklı Ali veledi Mahmud	az bıyıklı Ali veledi İmamoğlu Musa
Erzurum'da Hunüs kazasından orta boylu az sarı bıyıklı Derviş veled-i Mehmed	Sivas'ta Bulur mahallesinden orta boylu kısa bıyıklı Hasan veled-i Hüseyin Efendi	Selvide? Karîn abad? Karyesinden orta boylu sarı bıyıklı Mustafa veled-i Hasan oğlu Mehmed	Aksaray Konya'da Sarı Nakşi karyesinden orta boyluca? Kısa bıyıklı Osman veled-i Sükkan oğlu Ali
Hirmis? Aşiretinden orta boylu sarı bıyıklı Selim veled-i Osman	Aşireti mezkûreden orta boylu sarı bıyıklı Mehmed veled-i Ahmed	Kayseri'de eski bir satan? Mahallesinden orta boylu kumral sakallı İbrahim veled-i Hanımoğlu Mehmed	Bolu'da Akpınar mahallesinden uzun boyluca kısa bıyıklı Ali veled-i Uzun Ali
… mahallesinden uzun boylu sarı bıyıklı Emin veled-i Kağallıoğlu Mustafa	Erzurum'da Gavur Boğan mahallesinden uzun boylu sarı sakallı Hacı Yakub veled-i Hacı Abbas	Mahalle-i mazkûrden orta boylu ter bıyıklı Hüseyin veled-i Ahmed	… … mahallesinden uzun boylu kısa bıyıklı Yusuf veled-i …
Vidin'de Bor Kapusu mahallesinden uzun boylu sarı bıyıklı Mustafa veled-i Vakioğlu Mehmed	Sivas'ta Deli Bek kazasında orta boylu tob sakallı Geliş veled-i Abbas?	Selanik'te Sarı Göl karyesinden uzun boylu sarı bıyıklı … veled-i Hüseyin	Maraş'ta … mahallesinden uzun boylu sarı bıyıklı Hasan veled-i Uzun Mustafa

Sol Derkenar/15-A/1 Abaz yahud veledi Kaşr/ Kışr?

16/1

Kütahya'da Zambak Mahallesi'nden uzun boylu kısa bıyıklı Hacı Abdullah veled-i Abdullah …oğlu Ali	Mardin'deki kazasından uzun boylu kır sakallı Hüseyin veled-i Musa	Harput'ta Karacık Karyesi'nden orta boylu sarı bıyıklı Ali veled-i Osman	Vidin'deki mahalleden orta boylu sarı bıyıklı Hüseyin veled-i…oğlu Ali	İçel'de Silifke kazasından orta boylu kısa bıyıklı Hacı Ahmed veled-i Mehmed

Kangırı’da İmaret Mahallesi’nden uzun boylu sarı bıyıklı Osman veled-i Evvelsizoğlu? Hüseyin?

Kadı kıran ile gulam avene-i sairesinden olarak bu defa Dersaadet’e vürûd eden alay-ı neferin esâmesinden mebâliğ? terkîm olunan defterin …serh‘ ile işaret olunduğu vecihle eli ve ayakları tutar asker arabalı? olan altı neferi Asâkir-i Mansure birinci livasının bâb-ı hazreti ser-âskerîde karakol memuriyetinde bulunan ikinci alayına verilmek üzre tevkif kılınmış olduğundan defter-i mezkûrun ikinci bendinde muharrer ile sami on nefer-i gulam dahi kezalük? mezkûr-ı defter bilâsına ser’ile işaret kılındığı vecihle Tersâne-i Amire’de beş sene müddet ayakları temür-bend ile müddet-i mezkûre zarfında şefâat olunmamak üzre kullanılub müddet-i mezkûre tamam olduktan sonra ıslah ve terbiye oldukları anlaşılur ve yahut şefâ’at ve kaviyy gelür ise Asâkir-i Bahriye’de kullanılacak surette kesb etmiş bulunacaklarından ol vakit atebe-i … hazreti cihanbânîden bilâ istizan icabının icrası ve yüz salis muharrer ilâ samî eşhas mesbûk olan su-i hareketlerine mücâzât olmak içün vaz‘-ı kürek olunmak üzre Tersâne-i Amire’ye irsâl kılınmış Atûfetlü serâsker paşa hazretleri taraflarından ifade olunmuş ve keyfîyet hâkîpayi hümayun hazreti şâhâneden ledâ-yı istizan ol-vecihle icra olunub maktule beşer sene müddetle takdiriyle emr û ferman hümayun-ı şahaneye buyrularak ser-âsker müşarun ileyh hazretleriyle bilmez iken iki beşer sene müddet tahsis bil-tensib defter-i mezkûrun bir kıt’â suret-i merbûtan irsal ve eşhâs mezbûrun dahi Tersâne-i Amire’ye isbal kılınmış olmağla bir ber-mantuk irâde-i aliye iktizâlarının icrası bâbında fi 3 Ra. sene (1)249 devletlü Atûfetlü Kapudân-ı derya paşa hazretlerine hitaben … üzerine sadır olan ferman-ı âli mucibince merkûmun vaz‘-ı kürek olundukları

16/2

Bâ-ferman-ı âlî ıtlâk

Edincik tarafında sirkât kâr û mekruhine bilâ ictisâr ahz û girift olunmuş olan Dimetokalı Mehmed nâm şahıs Edincik ve … Aziz Ağa tarafından bu defa diyar-ı şevket karara gönderilmiş olmağla li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 15 Rebîlevvel sene (1)249 tarihinde fermân-ı âlîye sadır olduğu

16/3

Itlâk şüd

Ahmed fevt tahrîr
Hüseyin bâ-defter ıtlâk şüd

Deftere tahrîr olmuşdır

Bursa civarında vâkı'a Haci Gavs çiftliği kurbinde maktulün katili İbrahim nâm şahıs olub Isbartalı Ahmed ve Bilecikli Hüseyin nâm şahısın dahi katil maddesinde medhalleri tebeyyün iderek habsedilme … merkûmanın haklarında … mâlûm-ı şer'îye icra olunması babında hakipayi rahmâniyelerinden isti'lam olunmuş olduğuna mebni bu makule fezâhatına mütecasir olanların tebadibat? lüzumlarının icrası mukteza-yı hakkâniyetinden olarak merkûmanın Dersaadet'e isbali ve mürtekib oldukları habâsetinin Dersaadet'te icrası ve eşna-yı râhde firar itmemeleri odasını? şamil? bu defa surûr iden emirnâme-î sami hazreti surûr … …Efendi … ta'zîm ve mefhûm ve minber iyâs karîb … … olub … irâde-i seniyye üzere merkûmanın maktullerine yine muktedir adem kullarının terfikiyle hâkipâyi Rahmanlarına irsal olunduğu ve katil İbrahim dahi tahririne hali olunmayub ele getürilmesi hususuna daima ve müstemirren ve akdem gayret olunmakta olduğu İnşallah Teâlâ muhata… … Rahmanları buyruldukta ol bâbda deyü hala Brusa mütesellimi Mehmed Ağa bendelerinin takdim iyledikleri bir kıt'a arzuhalleri bâlâsına merkumların ol-bâbda madde-i katl fazihâsına cesaretleri … mücâzatlarına icab ider ise de bu tarafta dava icrası bulunmadığından ihzar olunan merkûman Ahmed ve Hüseyin vaz'-ı kürek olunmak babında fi 25 Rebî'ülevvel sene (1)249 tarihinde ferman-ı âliye sadır olduğu

16/4

Bolu Sancağı'nda vâki'a İlyagob nâm karye sakinlerinden İmamoğlu Deli Hüseyin nâm kimesne hilâf-ı rıza-i âli hareketi ictisârına mebnî ahz û girift ile bu tarafa irsal olunarak merkûmun kürek vaz'-ıyla te'dîbince … mütesellimi tarafından bâ-tahrirat ve i'lâm istid'â olunmuş merkûm Tersâne-i Âmire'ye gönderilmiş olmağla vaz'-ı

kürek olunmak babında fi 17 Rebiyülevvel sene (1)249) tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd fi 15 Ca. sene (1)250 tarihinde fermân

Sol derkenar/16/1

Kureyşli İsmail Reis bâ-irâde-i hazreti ser-asker veliyyül-ni'am vaz'-ı şüd fi 4 Rebiyülahire sene (1)249)

Sol derkenar/16/2

Şarköy Reisi Panayota zimmî vaz'-ı fi 6 Rebî'levvel sene (1)249)

Sol derkenar/16/3

Galatalı fermeneci Mihal zimmî	Panayota zimmî

Fi Gurre-i M. sene (1)251bâ-irâde-i hazret-i veliyyü'n-niâm ıtlâk

Sol derkenar/16/4

Edirne Kazası … Boyluca Karyeli Said namın mugâyir-i rızâ-i âli hareketine mebnî vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 18 sene (1)250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifâhen sadır olan fermân-ı âlileri mucibince vaz'-ı kürek olundığı

16-A/1

Şarköy Kazası'na tabi İstani? nam karye mütemekkinlerinden Panayota frangalı zimmî kendü halinde olmayub katil kar û mekruhine ibtidar eylediğinden gayrı kendüsı eşkıyadan olarak karye-yi merkûm reayalarından mersûm Panayota zimmîden emniyetleri meslûb oldığını huzur-ı şerif-i enverde beyanı ve mersûmın ıslah-ı nefs itmesçün vaz'-ı zindan olınması istida olınarak mersûm Panayota bu defa bâ-i'lâm bu tarafa vürûd itmiş ve bu makûle hâbasetine ictisâr idenlerin tevbihiyle emsallerinin terhibi lazım gelmiş oldığından ıslah-ı nefs itmek üzre mersum Panayota zimmî vaz'-ı zindan olınmak bâbında fi 7 Rebiyülahire sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i samiyeleri mucibince mersûmanın vaz'-ı kürek olındığı

Kethüda beye teslim

16-A/2

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd

Kastamonu Sancağı'nda vâkı'a Herken? Kazası'na tâbi Yezar Karyesi'nde mütemekkin Topal Katib oğlu İbrahim nam şahsın hilâf-ı emr û rızâ hareketi ictisârı kaza-yı mezbur tarafından bâ-i'lâm-ı inhâ ve te'dîbini istida olındığı beyanıyla şahıs-ı mezbur Kastamonu mütesellimi Kapucıbaşı Mustafa Ağa tarafından bu defa Dersaadet'e gönderilmiş merkûmun li-ecli't-te'dîb Tersâne-i Âmire'de kürek vaz'-ı tensib ve irade kılınmış olmağla merkûm İbrahim li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 2 sene (1)250 tarihinde fermân-ı âliye sâdır olduğu

16-A/3

Mürd ü şüd

İzmirli Kostandi nam zimmî Tatula Deresi'nde bir çocuğun başından bir mikdar sîm ve altunını kesûb bir uğra? fürûht idûb mersûmın bu veçhile sirkati sınâb-tane haber virilerek Tersâne-i Âmire'ye bâla… sârik-i mesfurın ve kaybolan cünha-i kerihesine mebnî müddet-i medîde vaz'-ı zindan olunmak bâbında fi 3 Rebiyülahire sene (1)249 tarihinde devletlü Kapudâne-i derya Mehmed Tahir Paşa Hazretlerinin buyruldu-i samiyeleri mucibince vaz'-ı kürek olındığı

16-A/4

Tırhala Sancağı'nda hırsızlık ile geşt ü güzarlık ve fukarâya îsâl gezend hasar eden Eğribozlu Mustafa nam kimesne ile Tanas ve Matro ve Kotandi nam haydudlar ahz û girift ile Tırhala mütesâdif Sa'âdetlü Mustafa Paşa Hazretleri tarafından der'aliyeye gönderilmiş ve merkum ile mersûmların müebbeden kürek vaz'-ı emr û ferman Hümayûn-ı Şâhâneye iktizasından olarak Tersâne-i Âmire'ye gönderilmiş olmağla ber-mantûk irâde-i âliye mezkûr ila sâmî dört nefer eşhâs müebbeden vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 9 Rebî'ülâhire sene (1)249 tarihinde fermân-ı âliye sâdır olduğu

Meşkûke

17/1

Bâ-tezkire-i serasker mersûm ıtlâk şüd

Fi 15 Safer sene (1)251

Baruthâne-i Âmire'ye tâbî Kad Babolu nam mahalde vâkı'a bakkal Laden zimmî Yedikule'de koyun çobanı Aslanço zimmîye bir dükkân maslahatından dolayı bilâ mücib nefsâniyyet iderek mersûmu bir gice dükkanına davet ve sarhoş ve mest edüb başınu kurşun ile darr û ihlâk itmiş oldığını Baruthâne amirleri nazırı Atûfetlü Efendi hazretleri tarafından bâ-tezkire-i savb senâveriye inhâ ve katil mersum bakkal Laden zimmîye dahi ahz û girift ve isrâ itmiş ve bâb-ı seraskeride bakkal mersûm çend gice… kılınmışdı hâlik-i mersûm Aslanço'nun Povanco nam karındeşi olub katil mersûm Laden zimmînin îdâmen kısâs olınmasını istid'â itmiş ise de hâlik mersûmın bil-tâhkîk altı nefer sagir ve sagire eytâmları oldığından zikr olunan eytâmlar fâil-i muhtar oldıklarından babaları hâlik-i mersûma Aslanço'nun … … iddia iderler boğma kısâsı mah isterler ol vakît-i karar katil-i mersûma naklolan zimmînin müebbeden vaz'-ı kürek ettirilmesi lazım gelmiş olmağla ol veçhile mersûm Laden zimmînin müebbeden vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi Gurre-i Za. Sene (1)249 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkîre-i samiyeleri mucibince mersumın vaz '-ı kürek olındığı

17/2

Benâm-ı Filib deftere tâhrir olmuş

Mütezâhim … Arnabud köyünde … … hâlik oldığı halde zuhur iden … eşnâ'has zimmînin … marifet-i şer'ile keşf ve mu'âyene olunarak katillerden Mübağaryus zimmî selb û siyaset olunmuş ve diğer katili Filib nam zimmînin dahi müebbeden vaz'-ı kürek olunması hususuna irâde-i seniyye şehinşâhî müte'allik buyrulduğu müşir hazreti şâhâne Atûfetlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri tarafından ifade kılınmış olmağla bir muktezâ-yı irâde-i âliye mersum Filib müebbeden vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 5 sene (1)250 tarihinde fermân-ı âliye sâdır olduğu mukayiddir

17/3

Buyruldu-i hazreti veliyyü'l-ni'âm ıtlâk

Fi'l-asıl Nemçe tebâ'sından olub Nikoli nam şahıs kendü halinde olmayub daima kâr u sirkat ile me'lûf olmağla bu defa dahi … emti'ası olarak yerinde mevcut olub nam mahalden serîka eyledi deyü suâl olundukta ihbar etmeyüb mevcud olan kaputan ve Tire Kaputanı ve … … Galata Yağkapanında İslâm terzisinden bir edeme beş guruşa fürûht edecek iken terzi merkûm sirkat malı olduğunu anlayub mersûm karakola

teslimen Galata'da Nazır Konağı'na gönderub üç beş günden mütecaviz mersûm mahbûsda tevkif olunmuş ise de Nemçe elçisi tarafından tesâhub olunmadığını ifade zımnında hala Galata Nazırı bendelerinin takdim eyledikleri pusula bâlâsına keyfîyeti tebeyyün edinceye değin vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi Gurre-i Ş. sene (1)250 tarihinde devletlu Kapudân-ı Derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri mucibince mersûmun vaz'-ı kürek olunduğu

Sol Derkenar/17/1

Bakkal Dimitri	Manav Kosti Zimmî

Fi 17 S. sene (1)249

Sol Derkenar/17/2

Fazıl ile Hasan?	Abdullah veled-i Ömer Çavuş	Mustafa veled-i Mehmed Nefer
İsmail veled-i Hazar Onbaşı	Veli veled-i Halil Nefer	Ahmed veled-i Hasan Nefer

Fi 24 Receb sene (1)250

17-A/1

Fermân-ı âliye mersum ıtlâk şüd

Geyve Kazası civarında Aleksana Dağı? nam mahalde define olduğu ve zikr olunan defineyi … ile birkaç aded riyal çıkarmış idüğünü Ermeni mühtezin? hekim Ohanes nam zimmî kaza-yı mezbur mütemekkinlerinden ve boyacı esnafından Siron nam zimmîye ber-vech hakkı ifade etmiş numune olmak üzre hekim mersuma bir aded riyal kendüye vermiş ve husus-ı mezbur-ı teharri zımnında boyacı mersum bir nefer uşağını cebel-i mezbure göndermiş ve hekim mersumun haber verdiği mahali görmüş olduğunu uşağı mersûma haber vermiş idüğünü hekim mersûm almış olduğu riyal idâme ederek mesfur boyacı Siron Darbhâne-i Âmire'ye gelüb ifade ve ihbar etmiş ve bu makûle … sârik ve kezbe ihtimâli ve keyfiyetin kaza-i mezbûrda şeb-bû-cehtiyle berkde teharrüsi lazım gelmiş olduğundan mesfur boyacı Siron zimmî maiyyetine Darbhâne-i Âmire'den mücerreb ile tuvâr? bir kulları me'mur ve terfik ve kaza-yı mezburesi kullarına bala-yı taraf tahrir ve etmiş olunarak me'mur merkûm ile bu defa

mûmâileyh hekim mersûm ile götürerek kaza-i mezbur ve Akhisar Köy'de kazası ve bu… taraflarından ve cânib-ı şeriadan adamlar ve memleketlüden amele tedarikiyle me'mur merkûm ile zikr olunan cibâle varılub hekim mersûmun haber verdiği mahal hazar? olunmuş ise de defineye dair bir güne eşnâ'yı tahur etmemiş olduğundan hekim-i mersûm sıkışdırıldıkda define madesinin bir güna esâsı olmayub bazı… ve … kimesneleri elde edüb biraz akçe küçük guruş fâsitadından ibaret olarak yedinde bulunan birkaç aded eski sikkeyi şütden bundan tedarik etmiş ve bu madeyi kendüye kar ittihâz etmiş olduğunu ikrar etmiş ve mersûm ol tarafta pek çok kimesneyi bozma ile ihtâr etmiş olduğu erbâb-ı vukuf tarafından ihbar olunmuş olduğundan me'mur merkûm boyacı hekim mersûman ile bu maslahatına vukufı olan Sabancılı Acı Bedros nam zimmîleri bilâ … Dersaadet'e getürmüş olduğundan hekim mersûm Darbhâne-i Âmire'de istintak olundukta … muhârrer üzre ifade ve takrir etmesi ve … kaza-i mezbur naiblerinin iki kıt'â i'lâm-ı merbutan takdim kılınmış ve hekim mersûman ifade ve takrirlerine nazaren mersuman Boyacı Siron ve Acı Bedros nam zimmîlerin bir gün kabahatleri olmayub ancak hekim mersum pek çok kimesneyi bu hile ile izrâr etmiş olduğundan mersûmun te'dibi lazım gelmiş olmağla emsalini terhib zımnında Darhâne-i Âmire'den bir güna inha olunmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzre hekim mersumun vaz'-ı kürek olunmasını Darbhâne-i Âmire'de Nazır Rıza Efendi hazretleri bâ-takrir ve takrirleri balâsına mucibince vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 4 S. sene (1)250 tarihinde fermân-ı âliye sâdır olduğu

17-A/2

Bâ-fermân-ı âliye ıtlâk şüd

Liko nam zimmî Hırvat bir nefer zımmîyi kazma ile darb ve i'dam etmiş olduğundan mersum Liko müşir … hazreti şâhâne Atûfetlü Ahmed Paşa hazretleri tarafından ahz û bâb-ı âliye irsal olunmağla mersûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 21 R. sene (1)250 tarihinde fermân-ı âliye sâdır olduğu

17-A/3

Benâm-ı Sarı Fevt fi 8 sene (1)250	Meşkut? Benâm-ı Türkmen Kel Ali

Bundan akdem töhmet-i sirkat ile ahz û girift olunub Karesi Sancağı mütesellimi dergâh-ı âlî kapucubaşından şerif Mehmed Ağa kullarının mahbesinde mahbûs olan Ilıcalı Sarı Sarık ile Tahtacı Türkmenlerinden Kel Oğlan naman iki şahsın cünha-i vâkı'alarına mebnî der'âliyede kürek vaz'-ı te'dîb layıkaları icra olunmak içün esna-yı rahte firar etmeye çıkarı suretiyle merkûmanın yanlarına adam terfikiyle irsâl olunmak bâbında mütesellim mu'ma-ileyh kullarının biraderi ve vekili Yusuf Ağa çakerlerine hitaben şerefrîz-i sürur buyrulan emirnâme-i sâmî hazreti güşâyenhiye … merkûman Ilıcalı sarı sarık Tahtacı Türkmenlerinden Keloğlu naman şahısların tıbk …seniyye üzre ağay-ı mu'ma-ileyh kulları tarafından mutâd adamlar terfîkiyle vaz'-ı kürek olunmak üzre irsâl olundukları beyyine-i şerir saltanat a'lâ-yı arz i'lâmı olundu Balıkesiri tâbî efendi-i ağa-yı mumaileyh i'lâmı bâlâsına mucibince merkumlar vaz'-ı kürek olunmak bâbında 17 R. sene (1)250 tarihinde fermân-ı âliye sâdır olduğu

18/1

Kapudân-ı derya hazretleri marifetiyle ol mahsus sarfına teslim olunmuşdur fi 17 S. sene (1)253

Savb-ı çâker-nâmeden Galata Nezareti'nin idaresine me'mur bendelerinin merbuta takdim hâkipâyi samiyeleri kılınan bir kıt'â jurnal kâğıdında muharrer olduğu üzre Galata'da Yağcıoğlu kalfa kullarının damadı Avrupa tüccarından Kostanye'nin mağazasından kağıdı mezkûrda muharrer … ecnâs iltivâyı serîk eden dört nefer Hırvat me'mur mumâileyha bendeleri marifetiyle girift olunarak vaz'-ı zindan olunmuş ve bu hususa cesaret eden Hırvat mezkûrdan fakat birisi diğerlerinin bu hususta alâka ve medhali olmayub bütün bütün kabahati kendüsüne atf ederek ikrar etmiş ve bunların üç neferi Latinalı … güzar reayadan ve diğer bir neferi Nemçelu himayesinde olduğu ve kabahatleri olan sârik reaya mersûmdan bulunmuş idüğü tahkik kılınmış olmağla bu suretde sârik mersûmundan Maralingir ikrar eden bir neferinin ibret-i ilsa-i tertib salb u siyasetiyle diğerlerinin on beş sene çıkmamak şartıyla vaz'-ı kürek olunması muvafık emr û irade-i âliyeleri buyrulur ise ol bâbda ve bu devletlü Atûfetlü Mehmed Tahir Paşa hazretleri bâ takrir-i inha etmekle bâlâsına bir neferi salb ile diğerleri mucibince mersumlar vaz' -ı kürek olunmak bâbında fi 26 S. sene (1)250 tarihinde fermân-ı âliye sâdır olduğu

18/2

Mersuman bâ fermân-ı âli ıtlâk

Bursa'da mütemekkin Rum taifesinden Kayabaşı Mahalleli Apostaol ve karındaşı Panto nam zimmîler her güna iğfal fezâhati mürtekib ve rızâ-i âliyenin hilâf-ı hareketi namarziyeye mütecasir olduklarından çend defa darb ve te'dibi kılınmış ise de mütebeyyin olmayub usûl riayetine münâfî hareketde bulundukları cihetiyle mersûmların li-ec-li't te'dîb vaz'-ı kürek olunması millet-i mersûma … … … başları taraflarından istid'â olunmuş ve bu veçhile mersumlar adam terfikiyle Dersaadet'e irsal kılınmış oldukları beyanıyla millet-i mersumanın istid'â ve niyazlarına müsâ'ade-i âliyesine buyrulmuş deyü Brusya? mütesellimi Hafız Ağa tarafından vârid olan tahriratın hülasası balâsına mucibince mersuman vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 8 S. sene (1)250 tarihinde fermân-ı âliye sâdır olduğu

18/3

Bâ- tezkire-i hazretleri serasker

Mahremremü'l haramın ikinci Çarşamba günü Tatula Rum Kilisesi'nden sirkat olunan gümüş takımları birkaç defa sariklerinden sual olundukda inkar olunmuş ise de tekrar sual olundukda bir takrib ikrar ibtar buyrulmuş Sardunya himayesinde İskenderiye cânibine gitmiş olan sefinenin Kapudânın yirmi ve kıyye gümüşe i'tibâr olunarak yirmi riyale beher kapısını fürûht etmiş oldukları ve akçesini cenâ kal'asında almak üzre mukâveleleri olduğu ve sarik mersûmlar sefine-i mezkûrun arasından giderken Ayastefanos'tan… geldikleri

Tatula … sui olan sarîklerin iki neferi akdemce seviyy-i samiyelerinden ahz ettirilerek vaz'-ı kürek buyrulmuş diğer arkadaşları Anton ve çuvalını ve Mikel ve terzi Kapudâna ve oğlu Salpo nam beş nefer dahi savb senaveriden tutdurulub li-ecli't-saltanat-ı bâb-ı ser-askeride tomruğunda alıkonmuş iseler de kürekte olan diğer iki nefer arkadaşlarıyla bi'l-muvâcehe … icabından idüğünden işbu mersûm beş nefer dahi vaz'-ı kürek olunmak diğer arkadaşlarıyla birlikte istintak buyrulmak üzere sab-ı âlîleri irsal kılındıkları ve mesfurların bu tarafta olunan bazı takririyle Tatavla ahalisinin istid'âları leffen mübâadet seviyy-i samiyeleri kılındığı ifadesi tezkire-i senâveri terfik kılındı deyü devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i devletleri mucibince fi 8 S. sene (1)250 tarihinde mersûmanların vaz'-ı kürek oldukları

18/4

Fil-asıl… mütemekkinlerinden olub birkaç seneden berü Üsküdar'da basmacılık ile mütemekkin olan Bogos nam zimmînin mugayir-i rızâ âli harekete ictisârından mebnî terhîbi lüzum gelmiş olmağla mersûmun li-ec-li't-te'dîb vaz'-ı kürek olınmak bâbında devletlü Ahmed Paşa hazretleri bâ-takrîr-i inha etmeleriyle neferlerin bâlasına mucibince vaz'-ı kürek olınmak bâbında fi 5 Ra. sene (1)251 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğı

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd fi 2 N. sene (1)251

Sol Derkenar/18/1

Lofça'da ikinci alayın birinci taburunda birinci bölükte birinci onbaşının üçüncü neferi Eyüblü Mustafa bin İbrahim ile yine alay-ı mezbûrda ikinci taburunda birinci bölüğünde yedinci onbaşının nefer-i alay Marmaralı Ahmed bin Mustafa naman neferlerin serîka maddesiyle ahz u girift olunub kâr u sirkâtına Asâkîr-i Bahriye … … olduğu ecilden merkumlar sâlik-i asâkîrden bilâ-ihraç vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 12 Ş. sene (1)251 tarihinde devletlü ser-asker paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan irâde-i devletleri mucibince merkûmların vaz '-ı kürek olunduğu mukayeddir

18-A

Fi 21 Safer Sene 1250

Osman bin Veli Ayvacık	Veli bin Halil Ayvacık	Mehmed bin Ali Denizli	İbrahim bin Mustafa	Abbas bin Süleyman Van	Zenci Mercan bin Mehmed Fevt fi 16 C.a sene 1250
Mehmed bin İbrahim Üsküp	İbrahim bin Mehmed Maraş	Osman bin Bekir Isparta Fevt fi gurre-i R.	Oseb veled-i Oldirvi Ayıntab	Hasan bin Osman Kadıhanı	Osman bin Ali Aksaray

İbrahim bin Süleyman …	İsmail bin İsmail Aksaray	Abbas bin Hasan Kemah	Hacı Yunus bin İbrahim Adana	Mustafa bin Mustafa Aşiret-i harameyn	Hasan bin Mustafa Kengiri
Halil bin Mustafa Aksaray	Yakub bin Mehmed Diyarbekir	Şemdi bin Hasan …	Abdullah bin Hacı Mustafa Maden	Mehmed bin Ömer Harput	Süleyman bin Ahmed Harput
Süleyman bin Bekir Diyarbekir	İbrahim bin Ali Viranşehir	Hasan bin Âdem Sivas	Mehmed bin Eyüb Karapınar	Hacı Musa bin Veli Sivas Fevt Fi 10 N sene 1250	Abdullah bin Hasan Van
Hamza bin Daver Bağdad	Ali bin Mehmed Bağdad	Ali bin Abdullah Kastamonu	Mehmed bin Mustafa Yozgad	Veli bin Süleyman … Fevt fi 12 R.a sene 1250	Mehmed bin İbrahim Kengiri
Süleyman bin Halil Musul	Hasan bin Cafer Isparta Fevt fi 15 N sene 1250	Hasan bin Mehmed Karahisar Fevt fi 5 N sene 1250	Ahmed bin Süleyman .. Fevt fi 20 R. Sene 1250	Osman bin Memiş Kayseriye	Osman bin Abdi Tırnova

Osman bin Hüseyin Kırşehri	Hacı İsmail bin Osman Akşehir	Osman bin Hasan Siroz	Hasan bin Süleyman Varna	Osman bin Ahmed Yozgad	Halil bin Halil Kırşehri
Hasan bin Ahmed Bilecik	Ömer bin Ahmed Bozok	İbrahim bin Osman Aşirek?	İbrahim bin Süleyman Bosna	Mehmed bin Ali Ayıntab	Bekir bin İbrahim Alaiye
Mehmed bin Mehmed Kütahya	Mustafa bin Ali Kütahya	Yusuf bin Ali Yereoğlu Aşiret	İsa bin İsa Yereoğlu aşireti …	Ali bin Mehmed Yereoğlu Aşireti Fevt fi 20 C. sene 1251	Mehmed bin Yakub Yereoğlu(Bereoğlu) aşireti Fevt fi 19 N sene 1250
Ömer bin Osman Yereoğlu Aşireti	Ahmed bin Eyüb Yereoğlu aşireti	İsmail bin Abdullah Kırşehri	Halil bin Mustafa Kırşehri	Hacı Ali bin İbrahim Uryan(Uryaf)?	Ali bin Abdullah Tunus
Hacı Mehmed bin Hasan Ayıntab	Hacı Abdullah bin Hasan Cidde	Ahmed bin Ali Şam	Abdullah bin Mehmed Bağdad	Osman bin Ömer Bozok	Ahmed bin Hasan Şam
Ahmed bin Kasım Şam	İbrahim bin İsmail Şam Fevt	Hasan bin Mehmed Konya	Ahmed bin Halil Şam	Abdullah bin Abdurrahman Cerid	Yusuf bin Mustafa Cerid

	Fi 21 L. Sene 1250				
Mehmed bin Mehmed Kırşehri	Ali bin Mehmed Köçekli	Ahmed bin İbrahim Sivas	Veli bin Kadri Cerid	Mustafa bin Mehmed İzmir	Hasan bin Ali İçil Fevt fi 10 C.a sene 1251
Mehmed bin Ali Urfa Fevt fi 4 C. sene 1251	Mustafa bin Mustafa Keban maden	İbrahim bin Süleyman Urfa Fevt fi 23 N sene 1250	Hüseyin bin Hasan Urfa	Halil bin Mehmed Bozok	Osman bin Memiş Cerid
Hasan bin Osman Maden	Hasan bin Bekir Sivas	Ömer bin Yusuf sivas	Mehmed bin Ömer Kayseriye	Kadı bin Ahmed Konya	Mehmed bin Mahmud İsmaili
Halil bin Ömer Şemseti	Mehmed bin Bekir Urfa	Hacı Hasan bin Mehmed Teke	Ömer bin Osman Vidin	İsmail bin Mustaf Ruscuk	Ahmed bin Ömer Plevne
Hasan bin Mehmed Kalye (Filibe) Fevt fi 8 Z.a sene 1250	Ali bin Ahmed Amasya	Hasan bin Mustafa Trabzon	Abdullah bin Mehmed Bafra	Emin bin Hasan Sarıgöl	İbrahim bin Ali Burusa

İbrahim bin İsmail Cezâ'ir	Mustafa bin Ömer Ziştovi	Mustafa bin Mehmed El…	Mustafa bin Süleyman Diyarbekr	Ali bin İbrahim Bafra	İsmail bin Mustafa Sivas
Hüseyin bin Hasan Aşiret-i harameyn(Harmin)	Ömer bin Talib Aşiret-i haramey n	Hüseyin bin İbrahim Kırşehri	Mehmed bin Mustafa Bonavuk	Halil bin Memiş Aşiret-i Harameyn	Hacı Hasan bin Ali Aksaray
Ömer bin Mehmed Ömeriye	Ömer bin Mustafa Bozok	Cafer bin Ahed Bozok	Ali bin Mehmed Bozok	Veli bin Memiş Bozok Fevt fi 25 N sene 1250	Osman bin Ali Ruscuk
Hüseyin bin Mehmed Diyarbekir	Mustafa bin Mustafa Karaman	Abdullah bin Mehmed Bozok	Mehmed bin Bekir Yağmar?	Osman bin Kara Koca İbra'il	Abdullah bin Osman Konya
Mehmed bin Receb Şarköyü	Hüseyin bin İbrahim Çorum	Hasan bin Halil Yenişehir	Halil bin İbrahim Bozok	Halil bin Ömer Praveste	Mehmed bin Ahmed Hanun
Mehmed bin Emin İzmir	Nebi bin Mehmed Muş	Ali bin Hacı Şeyh Muş	Hacı Mehmed bin Mustafa Kayseriye	Hasan bin Ahmed Ankara	İsmail bin Mustafa Kalye

Sağ derkenar- 18-A/1

Tatula'da Kırkkilise'den serîka olan gümüş takımından mersumların medhalleri olub Kurşunlu mahzeni tarafından memurlar marifetiyle sefineden ihraç olunarak Tersane-i Amire canibine irsal birle devletlü Atûfetlü Kapudâne-i derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifahen sadır olan irade-i alileri mucibince fi selh-i C. sene (1)249 tarihinde vaz'-ı olundukları

19

Bektaş bin Mustafa Kocahisar	Hüseyin bin Hasan Koçu Hisar	Hasan bin Selim Koçhisar	Ali bin Ese Konya	Salih bin Ahmed Koçhisar	İsmail bin Veli Aksaray
Mehmed bin Mustafa Koçihisar	Derviş bin Mehmed Yakpova	Hacı Salih bin İsmail İlbasan	Mustafa bin Sadık Kayseriye	Hüseyin bin Hacı Mustafa Koçhisar	Hasan bin Ali Ankara
Hasan bin Mustafa Ankara	Davud bin Selim Vidin	Ali bin Mustafa Perkofça	Ahmed bin Mehmed Tırnova	Ali bin Hasan İlbasan	Mehmed bin Hasan
Hacı Ali bin Mehmed Said	Hacı Selim bin Mehmed Trablus	Hasan bin Ali Mısır	Ahmed bin Mehmed Afye	Abdülmennan bin Ali Said	Abdülaziz bin Yunus Said
Ahmed bin Hasan Mısır	Bereket bin Mehmed Said	Ahmed bin Ahmed Afye	Abdullah bin Osman Musul	Cafer bin İbrahim Said	Abdüssamed bin Derviş Said

Hacı Ali bin Hüseyin ..	Said bin Ahmed Said	İbrahim bin Ali Said	Ali bin Ahmed Mısır	Mansur bin Süleyman Şam	Abdülhamid bin Mehmed Said
Hacı İbrahim bin Ahmed Mekke	Hasan bin Osman İslemiye	İsmail bin Ali Antakya	Abdurrahman bin Ali İşkodra	Murad bin Ali Edirne	Mehmed bin Abdullah Van
Süleyman bin İsa İçel	Hüseyin bin Hasan Tokad	Mustafa bin Yusuf Bosna	Abdi bin Veli İçel	Ahmed bin Salih Ruscuk	Halil bin İbrahim Amasya
Mustafa bin Ali Maraş	Halil bin Mehmed Tekke	Hurşid bin Abdullah Alaiye	Osman bin Mehmed Alaiye	Mehmed bin Ali İçil	Mehmed bin Ahmed Yozgad
Mehmed bin Ali Karaman	Yusuf bin Mehmed Seferi hisar	Mehmed bin İsmail Erzurum	Süleyman bin Ali Karahisar	Osman bin Ali Kayseriye	Mehmed bin Abdullah Aydın
Hurşid bin Mahmud	Mehmed bin Mehmed kilis	Mustafa bin Mehmed Aydın	Mehmed bin Ahmed Akşehir	Abdurrahman bin Ahmed Yanya	Ali bin Ali Kengiri	Süleyman bin Ahmed Kütahya
Abdullah bin Ahmed Kengiri	İsmail bin İbrahim Kırşehri	İbrahim bin Osman Vidin	Salih bin Hasan Osman Pazar	Ali bin Memiş	Ahmed bin Mehmed Tosya
Ali bin Osman Amasya	Hüseyin bin Ali Sivas	Mehmd bin Hasan	Mahmud bin Yusuf Edirne	Hasan bin Ali Ankara	Mustafa bin Mahmud

		Yozgad			Ankara
Mehmed bin Mustafa Yozgad	Hasan bin Hüseyin Aydın	Hüseyin bin Mustafa Ayıntab	Süleyman bin … Urfa	Ahmed bin İsa Said	Mustafa bin Mustafa Trablus
Mehmed bin Ömer Seferihisar	Himmet bin Ali Elmalı	Hasan bin İsmail Kütahya	Ali Osman veled-i Hacı Hasan Bozok	Mehmed bin Abdurrahman Erzurum	Selim bin Hasan Tırnova
Mustafa bin Ahmed Keskin	Hasan bin Mustafa Köstendil	Mustafa bin Mehmed Karahisar	Ali bin Nasum (Nasuh) Bozok	Mustafa bin Mehmed Karahisar	İsmail bin Abbas Kemah
Hüseyin bin Hacı Mehmed Yozgad	Halil bin Hasan Bozok	Osman bin Mehmed Ilgın	Osman bin Mehmed Urfa	Hasan bin Ali Silistre	Abdullah bin Hasan Vudile
Hasan bin Ali …	Seyyid bin Ömer Ankara	Selim bin Abdullah Kütahya	Ali bin Mehmed İçil	Musa bin Celeb Tarsus	Bekir bin Osman Aksaray
İbrahim bin Ömer Bozok	Süleyman bin Mehmed İskilip	Abid bin Musa Kırşehri	Ali bin Mustafa …	Mustafa bin Hasan Kalecik	Mehmed bin Ahmed Cerid

Balâ-yı defter de muharrer olup tersâne-i ‘âmireye gönderilmiş olan iki yüz on üç nefer Kadıkıran ‘avanesinin sâbıkları vecihle küreğe vaz’-ı olunmaları hususuna irâde-i seniyye-i mülûkâne müte‘allik buyurulmuş olmakla mûcebince merkûmlar vaz‘ı kürek olunmak bâbında fi 21 Safer Sene 1250 tarihinde fermân-ı ‘âli sâdır olduğu

19-A/1

İbrahim Tahir Vidin	Yusuf Hayma İşkodra	Salih Emin Girit	Mehmed Hüseyin Kırı ayar?	Hakkı İbrahim Bağdad
Ahmed Mehmed Kırşehri	Mehmed Mustafa Sivas	Mehmed Ali Ankara	Hüseyin İbrahim İttitân	Süleyman Mehmed Tarkoy
Ali Ahmed Edirne	Salih Ahmed Karahisar	Hüseyin Ahmed Kütahya	Ali Mehmed Aksaray	Hasan Ali Keşan
Halil Hasan Me’âden	Ahmed İbrahim Yalova	Mustafa Hasan Kayseriye	İsmail Mehmed Mısır	Osman Hüseyn Sarıköy

Süleyman Osman Ma’âden	Nu’man Ahmed Filiye	Ömer Osman Manastır	Ahmed Osman Zestoy	Ömer Ahmed Halep
Mehmed Eyyüb Diyarbekir	Mustafa Ahmed Boztemad	İbrahim Mustafa Aydın	Mehmed Ahmed Sorhisar	Nasuh Osman Hezarkırat
Ahmed İbrahim Za’ferani	Mustafa Mehmed Konya	Ali Ali Mısır	Hasan Hamza Şam	İbrahim Mustafa Hariror
Mustafa Ahmed Aladağ	Hasan Nasır Sayda	Mehmed Hüseyin Sa’id	Abdurrahman Hüseyin Urfa	Mustafa Halil Ayıntab
Ahmed Mustafa İçel	Hasan Mustafa Ma’den	Bekir Selyat Aksaray	Ali Mustafa Za’feranyolu	İbrahim Ali Sa’id

Ma’siyet bendeleridir ki

Emsali misüllü merkumların dahi vaz‘-ı kürek olunmaları iktiza-i irâde-i seniyeden olmakla mucibince vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 8 rebielevvel sene (1)250 tarihinde ferman-ı ‘âli sadır olduğu

19-A/2

Ali Mustafa Mihaliç	Tahir Hasan Vize	Osman Mustafa Ankara	Hasan Mehmed Edirne	Hacı Ahmed Mehmed Maryollu
Ali Ahmed Maraş	Osman Numan Ersali	Mustafa Ahmed Kütahya	Mehmed Hasan Bozok	Osman Ömer Dersimed
Mehmed Osman Samsun	Mustafa Halil Sivas	Ahmed Osman Kemah	Mehmed Mahmud Teke	Veli Hasan Malatya
Mehmed İsmail Mekke	Mustafa Ömer İçel	Mehmed Osman Malatya	İbrahim İsmail Kal’acik	Mehmed İbrahim Kayseri
Mehmed Mehmed Hama	Arif Yusuf Ma’den	Ahmed Osman Teke	Halil Abdurahman Teke	Salih Ali Yalova
Abdullah Mehmed Urfa	İbrahim Hasan Diyarbekir	Abdullah Osman Urfa	Mustafa Ahmed Urfa	Abdullah Hasan Derhor

Muhammed Süleyman Tekiye

Zikr olunan otuz altı nefer kadıkıran avenesinin dahi emsali vechiyle kürege vaz’ oldukları iktiza-i irâde-i seniye-i şahaneden olmakla mucibince vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 24 safer sene (1)250

19-A/3

Bekir veled-i Yusuf Yozğad	Hüseyin veled-i Ali Bursa	Abdurahman veled-i Yakub	Muhammed veled-i Hacı Ömer Seferhisar	İbrahim veled-i Hasan Rumkal’a	Ömer veled-i Ahmed Erzurum

İbrahim veledi Süleyman Kars	Hamza veledi Mehmed Yozgad	Ali veled-i Çakır Surhisar	Hasan veled-i Osman Bozok	İbrahim veled-i Hüseyin Diyarbekir	Hüseyin veled-i Hasan Kemah

Emsali misüllü merkumların dahi kürek olunmaları irâde-i seniyye iktizasından olmakla mucibince vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 8 Rebiyülevvel sene (1)250 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

20/1

Şerif Osman Kars	Abdurrahman Kars	Mehmed Hamza Van	Mustafa Mehmed Ankara	İbrahim Ahmed Bursa	Kahraman Mustafa Erzincan
Mehmed Ali Erzincan	Ramazan Şu’be Si’ird	Ali Hasan Hama	Mehmed Ahmed Şam	Ali Mehmed Şam	Süleyman Ali Şam
İbrahim Osman Bursa	Mehmed Ali Halil Begbazar	Hasan Mehmed Yozğad	Hasan Ahmed Yozgad	Hasan Emin Yozgad	Ali Osman Yozgad

Mersûmlar dahi emsali veçhiyle vaz‘-ı kürek olunmaları iktiza-i irade-i seniyyeden olmakla mucibince vaz ‘-ı kürek olunmak babında fi 24 Rebiyülevvel sene (1)250 tarihinde ferman-ı ‘âli sadır olduğu

20/2

Mustafa Ali Konya	Fazlullah Mustafa Debliğterim?	Hasan Yusuf Uşak	Ahmed Mehmed Yozğad	Yusuf Süleyman Mora	Hasan Ahmed Hacıoğlu Bazarı	Ali Mehmed Alanya
Ahmed Hasan – Kıbrıs	Mehmed Hasan Kıbrıs	Mehmed Hasan İskilip	Mehmed Hasan İskilip	Mehmed Hasan İskilip	Mehmed Hasan Filibe	Mustafa Hasan Filibe

Merkûm fi 18 ramazan sene (1)250 merkum ıtlak şüd
Merkumların dahi emsali misüllü vaz‘-ı kürek olunmaları irade-i seniye-i şahane iktizasından olmakla mucibince merkumlar dahi vaz’ı kürek olunmak bâbında fi 18 rebielevvel sene (1)250 tarihinde ferman-ı ‘âli sadır olduğu

20/3

Süleyman Hasan Belgrad	Mehmed Osman Berivan	Hasan İbrahim Karaman Bu dahi fi 10 rebiülevvel sene (1)250	Hasan Hüseyin Ma'den. Bu dahi fi 29 ramazan sene 250	Hasan Ömer Kangırı
Ali Hasan – Ayintab	Hasan Ahmed – Cum'a	Salih Mustafa – Laninğrat	Musa Hasan Boynuince?	MehmedAli – Boynuince
Mehmed Ömer – Boynuince	Osman Hanefi – Boynuince	Osman Hasan – Bosna	Osman Hüseyin – Boynuince	Mustafa İbrahim – Bosna
İbrahim ahmed – Boynuince fi 25 ramazan sene 250 ba ferman-i 'âli ıtlak.	Ahmed Sadık – Boynuince	Musa Mehmed – Boynuince	İbrahim Ali – Boynuince	Süleyman Ahmed – Boynuince
Ahmed Ömer – Bounuince	Bekir Ahmed – Yozğat	İbrahim Veli – Boynuince. Bu dahi 27 receb sene 250	Mustafa – Boynuince	Mehmed Mehmed– Boynuince

Ömer Muharrem – Kırşehir	İbrahim Halil Ali – Van	İbrahim Süleyman – Boynuince	Muhammed Muhammed – Orak	Hasan Mustafa – Yozğat
Ahmed Muhammed – Sivas	Ahmed Osman – Torfunca	Muhammed Ömer – Çorum	Ahmed İsma'il – Yozğat	İdris Mustafa – Boynuince
Muhammed Halil – Ma'den	Hüseyin Ahmed – Bağdad	Abdullah Ahmed – Bağdad	Musa Hasan – Üsküp	Muhammed Abdullah – Ma'den

Muhammed Abdullah – Ma’den	Ali Muhammed – Yozğat	Süleyman Salih – Aksaray	Abdullah Mustafa – Karaman	Mustafa Ahmed – Sofya
Mustafa Muhammed – Yozğat	Salih Hasan – Koçhisar	Ahmed Ali Gazihisar	Ali Said – Kangırı	Muhammed Ali – İnönü
Muhammed Mustafa – Yozğat	Muhammed Hüseyin – Kütahya	Talib Muhammed – Sarıkol	Muhammed Mustafa – Nisten?	Musa Ali – Zile
Murad Abdullah Mısır	Ferhad Mahmud Harput	Süleyman Hasan Karahisar Bu dahi fi 11 Ramazan sene (1)250	-	-

Emsali veçhiyle merkûmların dahi vaz ‘-ı kürek olmaları iktizai iradei şahaneden olmakla mucibince vaz ‘-ı kürek olunmak bâbında fi 17 Rebiyülevvel sene (1)250 tarihinde fermân-ı ‘âlî sadır olduğu

20-A/1

İbrahim Hasan – Bağdad	Muhammed Ömer – Bağdad	Ahmed Süleyman – Bağdad	Feyzullah Ahmed – Bağdad	Sadık Mustafa – Edirne
Ali Ramazan – Bağdad	İsma’il Ömer – Amasya	Mahmud Muhammed – Edirne	Hüseyin Ahmed – Silistire	Muhammed Ali – Kutadası?
Ahmed Mustafa – Kenğuru	İbrahim Muhammed – Bursa	Hasan Mustafa – Manastır	Ali Hüseyin – Amasya	Ahmed Memiş – İsrail
Veli Latif – Sarı gül	Hüseyin Muhammed – Tunus	Mustafa Muhammed – Lofça	Hüseyin Zülfikar – Lofça	Hüseyin Hasan – Polonya
Mustafa Muhammed – Manastır	Muhammed Ahmed – Şam	Muhammed Osman – Tunus	İslam Muhammed – Edirne	Hasan İsma’il – Selvi

Muhammed Mustafa – Ma’den	Mustafa Ahmed – Sofya	Kanber İbrahim – Bağdad	Hasan Yusuf – Sakız	İbrahim İbrahim – Sakız. Fevt fi 15 rebiülevvel sene 250
Abdullah Muhammed – Sakız. Fevt fi 21 rebiülevvel sene 250	Hüseyin – Hicaz	Ebu es-su’ud Ahmed – Sakız	Hamid Ali – Sakız	Muhammed İbrahim – Sakız
Salih Mustafa Mekke	‘İsa İsma’il – Sakız	İbrahim Hasan – Sada	Hacı İbrahim Hüseyin – Sada	Bekir Ali – Trabzon
Hacı Abdi Muhammed – Mekke	Muhammed Ömer – Şam	Ömer Muhammed – Mekke	Mercan Muhammed – Mekke	Haydar Muhtar – Bağdad
Reşid Hasan – Begşehri	Süleyman Ahmed – Kiriz	Mustafa Araboğlu Ahmed – Dimtoka	Mustafa Ahmed – Kilis	Muhammed Mustafa – Trabzon
Koca ağa Abdullah – Erikli Bekir Mustafa – Ahisha	Yusuf Ramazan – Cidde Kasab oğlu el-Hac Emin – Bağdad	Mustafa Ahmed – Trabzon	Hasan Davud – Buyra	Yusuf Osman – Erzincan

Merkumların dahi emsali misüllü vaz‘-ı kürek olunması iktiza-yi irade-i seniyeden olmakla mucibince vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 8 Rebiyülevvel sene (1)250 tarihinde fermân-ı ‘âlî sadır olduğu

20-A/2

Hacı Musa Ali – Cürman	Muhammed Abdullah – Aydın	Mustafa Hüseyn – Aydın	Muhammed Hasan – Sofya	Hacı Ali Muhammed – Kayseri	Hasan Hüseyin – Vize

Hasan Muhammed – Mekke	Osman Abdullah – Zile	Hasan Hasan – ‘Âlanya	İbrahim Ahmed – Amasya	Veli Abdurrahman – Harput	-

Emsal-i veçhiyle merkûmların dahi vaz‘-ı kürek olunmaları iktiza-yi irade-i seniye-i şahaneden olmakla mucibince merkûmlar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 17 Rebiyülevvel sene (1)250 tarihinde fermân-ı ‘âlî sadır olduğu

20-A/3

Hasan veledi Mustafa – Fas	Mustafa veledi Muhammed – Pehlivanlı	Halil veledi İbrahim – Kırşehri	Halil veledi Kasım – Pehlivanlı
İbiş veledi İsma’il – Pehlivanlı	Abdullah veledi Ömer – Kırşehir	Feyzullah veledi Ömer – Nevşehri	Abdullah veledi İsma’il – Nevşehri
Muhammed veledi ‘Osman – Bozok	Muhammed veledi ‘Ömer – Bozok	İbrahim veledi İsmail – Bozok	Ahmed veledi Muhammed – Nevşehri
Halil veledi Ahmed – Kırşehri	Ömer veledi İbrahim – Yozğad	İbrahim veledi Hasan – Piroğlu ‘aşireti	Mahmud veledi Muhammed – Yozğad

Merkumların dahi emsali vechiyle vaz‘-ı kürek olunmaları iktiza-yi irade-i seniye-i şahaneden olmakla mucibince vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 21 Rebiülevvel sene (1)250 tarihinde fermân-ı ‘âlî sadır olduğu

20-A/4

Hasan Hasköy fevt şüd fi 12 Ramazan sene (1)250	Ali ıtlak şüd	Dimitri firar

Çirmen sancağı kazalarından Özünç abad Hasköy kazası sakinlerinden Hasan nam kimesne kendü halinde olmayub daima hilaf rıza-yi bari harekât-ı na‘becaye ibtidar ve katl-i nüfus fezahatine ictisâr eylediği ve Dimotoka kazalı Arab Ali ve kaza-i merkûme tabi’ Kayacık karyesinden Dimitri nam şakîler dahi sirkat madde-i kerihesini irtikâb

eylemiş oldukları beyanıyla li-ecli't-te'dib vaz'-ı kürek olunmak üzere merkûman ile mersum Cermiş mutasarrıfı sa'adetlü Mustafa Paşa hazretleri tarafından Dersaadet'e gönderilmiş olmakla merkûman ile mesfur li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında 24 ramazan sene (1)250 tarihinde fermân-ı 'âlî sadır olduğu

20-A/5

Itlâk

'İsmetlü merhametlü velini'metimiz efendimiz hazretlerinin saye-i merahim vayelerinde hizmetimizde bulunan seyis Yako zimmi bu def'a 'ırz-ı edebiyle olmayub hilâf-ı rıza hareketinde bulunduğu tebeyyün etmekle 'ance cenab-i veliyyü'n-niâmelerinin bu makule hilaf-ı rıza fena fi'ilde bulunan kimesneyi terbiye buyurmak şa devletlerinden ve nice eyyam vaz'-ı kürek kürek buyurmaları bâbında mersumun yanına teberdar-ı veliyyü'n-niâmi memur ve hâkpâ-yi desturilerine takdime cesaret kılındı deyü 'ismetlü hibetullah sultan efendimizin baş ağası ba tezkere inha etmiş olmakla ve tezkireleri balasına inha olduğu vecihle mersum vaz '-ı zindan olunmak babında. 17 rebielevvel sene 250 tarihinde devletlü kapudan-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyuruldu-i 'âlileri mucibince mersumun vaz '-ı kürek olunduğu

20-A/6

Fevt şüd

Zenci Mustafa kavas vaki' olan esaniyete mebni li-ecli't-te'dîb vaz '-ı kürek olunması lazım gelmiş olmakla merkumun küreğe vaz '-ı hususiyeti devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri ba takrir inha ve takrirleri balasına inhaları olunmak bâbında li-ecli't-te'dib merkûm Mustafa vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 20 Cemazielevvel sene (1)250

Fevt şüd

21/1

Sebil-i tahliye şüd

Kartal Kasabası'na teşrif Söğüt redif-i şahane vuku'unda ol tarafda tahlis kılınmış olan kızın karındaşı Enderbas zimmînin li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 15 Ramazan sene (1)250 tarihinde devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince mersumun vaz'-ı kürek olunduğu

21/2

Ba irâde-i ıtlâk

Serîka ile Beşiktaş tarafında ahz ve girift olunmuş olan Bulgar taifesinden ve Köstendil Kazası mütemekkinlerinden Hristo veled-i Lazer zimmî vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 25 Ca. sene (1)250 tarihli devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince mersumun vaz‘-ı kürek olunduğu

21/3

Mersûman iki sene müddetle vaz‘-ı kürek olunacak.

(…?) fi 2 zilhicce sene 51

Küçük köyde bostan yanaşması Virayeneli İstabko ile Sirozlu Mari naman zimmîler küçük köy havalisinde bir merkebci çırağını tutub ellerini bağlayıb üzerinde olan mevcud eşyasını ahz ve firar etdikleri haber verilerek lede’l-taharri buldurulup bâb-ı askeriye götürülmüş olduğu mersûman bir müddet vaz‘-ı kürek olunacaktır

21/4

Balata İskelesi’nde kayıkçı Mehmed’in kayığından kürek sirkat eden kayıkçı Kayseriyeli Yorgi ile arkadaşı bakkal Yorgi zimmîler bu kâr-i mekruhu kendilere sermaye ederek buldukları mahalden her ne olur ise gasp firar etdiklerini ifade olunduğu

Mersûm beş sene müddetle vaz‘-ı kürek olunacak

21/5

Başıboş Ermeni milletinden Salımtamaraklı Agop zimmî çukur bostan havalisinde vaki’ duvarcılardan iskân etdikleri odalardan kırkdan mütecavir duvarcı esnafının elbiselerini sirkat ederek bir takrib tutulmuş ve sirkat eylediği eşyayı mezkûrları bi’l-ihraç ashabları taraflarından teslim olunduğu

Ba tezkire-i hazreti ser-askeri ıtlâk şüd

Leffen takdim-i bezm-i ’alileri kılınan curnal pusulasından ma’lum-i samiyeleri buyrulacağı vech üzere beş nefer zimmîler pusula-i mezkûrda ikileri bâlasına işaret olunduğu veçhiyle müddet-i mezkûre ile vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 25 Ca. sene (1)250 tarihinde ser-asker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince vaz‘-ı kürek olundukları mukayyeddir

21/6

Itlâk bâ-fermân

Edirne’de vaki merkûm Sultan Bayezid Han-ı veli tabe serahu hazretleri cami’i şerifi mihrabı üzerinde mu’allak sırma işleme puşideyi serîka ederek ahere fürûhta ictisâr ve

ba'dehu Cermen mütesellimi sabık Ahmed Efendi tarafından akçesi tamamen tahsil ve canib-i vakf-ı şerife teslim ile muta'allık buyrulan irade-i seniyye-i şahane mucibince vaz'-ı kürek olunmak üzere mütesellim mumaileyh tarafından bu canibe ihzar olunarak tomrukta mahbûs olan kayyum vekili Osman li-ecli't-te'dîb vaz '-ı kürek olunmak babında fi 14 Ca. sene (1)250 tarihli ferman-ı 'ali sadır olduğu

21/7

Asakir-i Mansûre piyade altıncı alayının birinci taburu üçüncü çavuşu Aydınlı Osman ve yine tabur-i mezkurun mümtaz bölüğü altıncı onbaşının üçüncü neferi Halil Hüseyin veled-i Mustafa nam iki nefer Hayreddin Paşa livasından bir neferi mugayir-i nizam kılınç ile burnundan cerh eylemelerine mebni li-ecli't-te'dîb altı sene vaz'-ı kürek olunmak içün mahbûsen savb-ı müşirlerine gönderilmiş ve müddet-i mezkur tekmilinde hin-i tahliye sebillerinde yanlarına adem memur ve terfik olunarak bâb-ı ser-askeriye irsal olunmak içün zindan memurlarına ibraz eylemek üzere merkumanın yedlerine ber-mucib-i kanun-i ceza tarafımızdan başka başka tezkireler verilmiş olmakla ol vecihle merkûmanın Tersane-i Amire'de müddet-i mezkûr tekmîline değin vaz'-ı kürek olunmak babında fi 9 Ca. sene (1)250 tarihli devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince merkûmanın vaz'-ı kürek olundukları

21/8

Merkûm Karanlıkoğlu Mehmed ba fermân-ı âlî ıtlak şüd

Tahmiscioğlu avenesinden olup ahz ve girift olunan karanlık oğlu Mehmed ve kutta'ı tariklik töhmetiyle ele getürülen Ramazan oğlu İsmail ve katl maddesiyle mahbûs olan Yörük Veli oğlu Mustafa ve Cenbele oğlu Salih nam eşhas vaz'-ı kürek olunmak üzere Dersaadet'e gönderilmiş oldukları bu def'a Kütahya mütesellimi ağa tarafından inha olunmuş olmak mucibince işbu dört nefer li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak babında fi selh-i rebiülahir sene (1)250 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

21-A /1

Beydo – Nemçeli	Mikâil – Nemçeli	Tomas – Nemçeli

Mersûmlar Tekfurdağı'ndan bilâ tezkire Der 'aliyeye vürud etmişler ve Tekfurdağı voyvodasının inhasından tebeyyün eden sirkat maddesi kendülere kâr ad etmiş

oldukları zahir olmuş olmakla li-ecli’t-te’dîb vaz ‘-ı kürek olunmak bâbında fi 8 Şevval (1)250

21-A /2

Nikola – Nemçeli

Mersûmun üzerinde dört aded miftah çıkarılarak sirkati tebeyyün etmiş olmakla li-ecli’t-te’dîb vaz’ı kürek olunmak bâbında

Mersûmu Galata Nazırı katından girift olunarak

21-A /3

Semyun

Mersûmun refiki deryaya gark olup ve Semyun zimmî dahi sirkat töhmetiyle Galata nazırı tarafından girift olunub li-ecli’t-te’dîb vaz ‘-ı kürek olunmak babında.

21-A /4

Eldarlı

Dördüncü alayın birinci taburda binbaşı-i sabık Osman ağanın vaki’ olan cünha ve kabahatine mebni devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin taraf-ı devletlerinden şifahen vaz ‘-ı kürek fi Gurre-i Şevval sene (1)250

21-A /5

Yunani tabi’asinden Çamlı Yorgi veled-i Dimter nam kâfir Eslaha ile müsellâh olup hilâf-ı rızâ-yı ‘âlî hareketine mebni Tersâne-i Amire kethüdası bendeleri tarafından girift olunmuş ve devletlü efendimiz hazretlerinin şifahen sadır olan ferman-ı âlileri mucibince vaz ‘-ı kürek şüd fi Gurre-i Z. sene (1)251

21-A /6

Sinoplu Hasan bin İbrahim nam kethüda vekili Tersane-i Amire’ye vürûd edüp vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 4 Ra. sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin

21-A /7

Çekmece kazası sakinlerinden Tanaş veled-i Simon nam zimmî kendü halinde olmayub daima (…?) esnafından olub haliyle ve sahasından kârib olarak hâkpay-i hazreti veliyyü'n-ni'ami-i suhude-i ta'ciz.

Sağ derkenar/21-A/1

Bâ-defter ve bâ-fermân ala sebil-i tahliye fi 14 Receb sene (1)250

…makânın sirkat töhmetine mebnî fi …sene (1)250 tarihinde Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretleri tarafından şifahen vürûd şüd

Sağ derkenar/21-A/2

Agob Serkiz Sivas

Serini şikeste (çıkmamış) olduğu cünhasına … li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak babında fi 5 Receb sene (1)250 tarihinde

Sağ derkenar-21-A/3

Nikol? … …	İnkas veled-i Nikola

Mersûmlar leylen bir Ermeni'yi darb etmiş oldukları fi 12 Receb sene (1)250

22/1

Timur Yusuf Gavas yediyle vaz' olundu (üzeri çizilerek iptal edilmiştir.)
Ahıshalı Osman Gavas yediyle vaz'-ı şüd

22/2

Elituz ri'âsından (?) Endebereli Yenuli veled-i Yanko

Itlâk

Mersûm keçeci esnafından olub hilâf-ı rızâ harekete ictibare mebnî li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 8 R. sene (1)250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretleri tarafından

İsmail Gavvas yediyle

22/3

Mehmed bin Salih Cezayir	Ahmed bin Abdullah Keşan fi 19 rebielevvel sene 250

Merkumlar Kapudân beye teslim şüd

Merkumlar Mesudiye nam kalyon-ı hümâyûndan firar ve bostancı başı gerisünde girift

22/4

Françeli Yuvani

İsmail Çavuş yedine teslim.

Mersum tersane kethüdası tarafından fi 19 R. sene 250

22/5

Kastamoni kazası kurasından Taşköprülü İsmail veled-i Ali

Kayıkçı esnafından olup hilaf-ı rıza-yı âli hareketine mebni li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 7 Ca. sene (1)250

22/6

Yorgi Panayota

Devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin kethüdası tarafından fi 13 Ca. sene (1)250

22/7

Yorgi veled-i Manol

Bâ-Turna Bey tarafından fi Ca. sene (1)250

22/8

Hacı Ahmed	Emin	Hacı Abdi	Halil	İbrahim	Osman	Simon
Vartuvan	Filibo	Bednos	Elya	Binabun	Nikola	Bani

Itlâk

Merkûmlar kazkancı esnafından olup hilâf-ı rızâ hareketlerine mebnî fi 20 Ca. sene (1)250 tarihinde devletlü efendimizin şifahen sadır olan irâde

22/9

İbrahim Emin Fener	Dimitri Yorgi Eğrikapu	Panayota Dimitri

Merkûm ile mersûmlar bir kise sirkat etmiş olduklarından li-ecli't-te'dib vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 21 cemazielevvel sene (1)250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifahen sadır olan fermân-ı âlîleri

22/10

Yorgi Panayota

Itlâk

İnecik kazası kuralarından Semt karyeli Yorgi zimmî sirkat töhmetine mebnî fi Gurre-i Z. sene (1)250 tarihinde devletlü veliyyü'n-niâmi efendimizin 'arzları tarafından

Sağ derkenar/22/1

Neferen 4

Kalaycı Hüseyin veled-i Mustafa	Galata'da Çamaşırcı Mustafa Mehmed	Beyoğlu'nda Kasab ciğerci Bera Kovan veled-i Nikola	Beyoğlu'nda duhancı Nazrimati zimmî

Sağ derkenar/22/2

Neferen 7

Balık torlayıcı esnafları Astori veled-i Kiryako	Natri veledi Dimitri	Kasadi veled-i ilyazemi	Buvan veled-i Toluz	Nikola veled-i Epotun	Galata'da fırıncı bani veled-i Mihal zimmi.	-

Itlâk

Sağ derkenar/22/3

Çanakkaleli Mehmed Reis li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 14 C. sene (1)250 tarihinde hamûlesi olan katratı noksan gelmiş olmakla vaz'-ı kürek olunduğu devletlü veliyyün-ni'am efendimiz tarafından

Sağ derkenar/22/4

Bimandi Davud Zimmi

Itlâk

Bandırmalı Bamandi Reisin fi 14 C. sene (1)250 tarihinde devletlü veliyyü'n-ni'am efendimiz tarafından

Sağ derkenar/22/5

Üveys Veled-i Ohanis zimmî

Itlâk

Ermeni taifesinden Serkiz zimmi bin üç yüz kuruş deyne mebni fi 18 C. sene (1)250

Sağ derkenar/22/6

Bakkal Karti veled-i Dimitri	Bakkal Tanaş veled-i Niyaput

Itlâk

Sağ derkenar/22/7

Hıristo Orki Keşan

Itlâk

Mersûm sefine inşa ederim diyerek hilâf-ı rıza harekete mebni vaz'-ı kürek olunmak babında fi 22 Receb sene (1)250 devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretleri…

22-A/1

Bursa'ya muzafe Kete kazasına tabi' Haksari karyesi sakinlerinden pehlivan oğlu Emin nam şahıs çend seneden berü mütecasir olduğu ef'âl-i fazihâsından başka geçen

sene dahi mütesellim mumaileyhin bir nefer tüfengçisini bıçak ile darb ve müteessiren vefat etmiş ve bu def'a merkûm ahz ve girift olunmuş olduğundan mukteza-yi şer'isi icrası lazımeden ise de maktul merkûmun iddi'a-yı kısas eder da'vacısı olmadığından yanına adem terfikiyle Dersaadet'e irsal kılındığı beyanıyla merkûm ıslah-ı nefs etmek içün vaz'-ı kürek veyahud aher güne mücazat kılınmış mütesellim mumaileyh tahrir eder deyü ağa-yi mumaileyhin bir kıt'a tahriratının hülasası yazısına mucibince vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 8 safer sene 250 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

22-A/2

Şerif Mehmed ağa nam kimesne İçel sancağı havalisinde taraf-ı devlet-i 'aliyeden memuriyet ihzariyle sahtekârlığa ibtidar ve liva-yi mezbur kazalarında geşt ü güzar ile neşren kâzib ve aracıka ictisâr etmekde olduğundan ahz u girift ile der'aliyeye gönderilmiş olduğu paşa-yi mumaileyh tahrir eder deyu hala İçel muhassılı devletlü Yusuf Paşa hazretleri tarafından vürûd eden tahriratın hulasası bâlasına sairine ibret olmak üzere merkum li-ecli't-terbiye vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 11 Safer sene (1)250 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Fevt fi 20 ramazan sene (1)251

22-A/3

Berber Osman fevt şüd fi 27 ramazan sene (1)250

Ba ferman-ı âlî ıtlâk şüd

Kangırı sancağında kâin Kalecik kazası a'yanı şehsüvarzade Ahmed beyin katl ve 'idamına ictisarları tahakkuk eden hacı Seyyid ve kılıç Ali ve berber Osman ve bank oğlu kara Mehmed nam dört nefer katil Tersane-i Amire'ye gönderilmiş olmakla merkûmlar müebbeden vaz'-ı kürek bâbında fi 18 safer sene (1)250 tarihinde üzerine sadır olan fermân-ı âlî mukayyeddir

22-A/4

Neferan Sin 11

Göllü Bekir fevt	Molla Ali Ahmed fevt Gurre-i Şevval sene (1)250	Kalender oğlu Mehmed fevt fi 5 Şevval sene (1)250

Bunlar dahi

Kangırı sancağında kâin kalecik kazası a'yan-ı sabık Şehsüvarzâde Ahmed beyin i'damı maddesinde medhalleri olduğu tahakkuk eden kalender oğlu Mehmed ve Okazlı Molla Ali ve göllü Ebubekir ve Kalaycıklı Kara Hüseyin oğlu Kara Mustafa ve Doruk oğlu Ömer ve Hacı Osman oğlu Ömer ve Molla Osman oğlu Ahmed ve Dedenin oğlu Ali ve Erzeli oğlu Mustafa ve kölenin oğlu Muhammed ve kirlü oğlu Ali nam on bir nefer eşhas Tersane-i Amire'ye gönderilmiş olmakla li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 18 safer sene (1)250 tarihinde üzerine fermân-ı âî sadır olduğu

22-A/5

Itlâk şüd

Sarraf taifesinden Yuvan oğlu nam zimmînin uşağı Esterati nam zimmî bu def'a halasına gitmek üzere Üsküdar'a geçdikde gümrük arayıcıları mersumun hekesine bakarken mersum tavr-ı ra'iyetden carih arayıcıya itale-i lisan olduğundan ahz olunub devletlü müşir Paşa hazretleri tezkiresiyle bâb-ı 'askeriyeye gönderilmiş olmakla Esterati bir müddet vaz'-ı kürek olunmak babında fi 21 safer sene (1)250 tarihinde devletlü ser'asker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince mersûmun vaz'-ı kürek olunduğu

23/1

Bâ-fermân-ı 'âlî ıtlâk

Rum taifesinden ve Zekeriya karyesi mütmekkinlerinden Yemandi nam zimmi 'uhdei çakeride olan kurada bila tezkire geşt ü güzar ve hilaf-ı resm-i ra'ide harekete ictisâr eylediği ahali-i kura taraflarından bi'l-ihtiyar mersum memurin ma'rifetiyle ahz ve girift olunarak sui çakeriye gönderilmiş olmakla mersûmun bu vecihle vaki' olan cünhasına göre li-ecli't-te'dîb küreğe vaz' olunmasını devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin ba takrir inha ve takrirleri balasına inhaları mucibince mesfur li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 9 Receb sene (1)250 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

23/2

Kapudân Beye teslim

Kadıkıran avenesinden bu def'a vürûd edenlerin içinde Asâkir-i Bahriye firarilerinden zuhur eden bir nefer irsal-ı su-yi müşirileri kılınmış olmakla vusulünün iş'ârı hususuna himmet-i Behiye-i devletleri derkâr buyrulmak temenna-yi senaveridir deyü devletlü ser'asker Paşa hazretlerinin bir kıt'a tezkire-i 'âlileri zehriye-i huzur-i hazreti ser 'askeride muharrer şahs-i merkûmun bir sene müddet kürek istihdamıyla bilâ buyrulduları tahliye sebil-i tecviz olunmamak bâbında fi 7 N. sene (1)250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmet Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i 'âlîleri mucibince vaz'-ı kürek olunduğu

23/3

Merkûm ıtlâk

Karaman valisi devletlü Ali Paşa hazretlerinin adamlarından Selim nam sekban Kartal nam mahalde katl madde-i kerihesine irtikâb etmiş ve katil merkûmun vaz'-ı kürek olunması tensib olunmuş ve taraf-ı devletlerine gönderilmiş olmakla merkûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 12 Ra. sene (1)250 tarihinde devletlü Ahmed Paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince vaz'-ı kürek olunduğu

23/4

Mehmed Fevt şüd fi Gurre-i L. sene (1)252

Mihaliç kazasına tabi' balkırlı çiftliginde ırğad olan Kastamonulu Mehmed nam şahıs kaza-i mezbur çiftligan ve kurasında neheb ve garat misüllü fezahate cesaret eylediğinden li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak üzere merkûm bu def'a Hüdavendigar mütesellimi tarafından ba tahrirat ve i'lam gönderilmiş olduğundan merkûm Mehmed li-ecli'l-te'dîb vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 8 Receb sene (1)250 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

23/5

Firar

Bundan akdem cesaret eylediği sirkat töhmetine mebni Vasil nam zimmînin bir yedi kat' olunmuş ve bu def'a dahi 'Atûfetlü Hüseyin Paşa hazretlerinin Edirne'de

çiftliğinden çend res merkeble serika eylediğinden başka yanaşmanın dahi i'damına ibtidar eylediğinden mersum Çermik mütesellimi tarafından ahz ve girift ile bu tarafa gönderilerek küreğe konulmak üzere Tersane-i Amire'ye irsal olunmuş olmakla li-ecli't-te'dîb vaz '-ı kürek olunduğu fi 14 N. sene (1)250 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

İki neferi ıtlâk

23/6

Sirkat töhmetiyle ahz ve girift olunub Bolu mütesellimi tarafından bu canibe gönderilmiş olup çolak oğlu Mehmed va'de bayamacı Mustafa'nın oğlu Abdurrahman firar ve Bolu sakinlerinden boyamacı çırağı Said nam kimesneler Tersâne-i Amire'ye gönderilmiş olmakla li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 9 Ra. sene (1)250 tarihinde ferân-ı âli sadır olduğu

23/7

İskenderiyeli Mehmed Razi nam Kapudân rakib olduğu sefinenin yedi nefer ehli İslam'ın i'damlarına ibtisar eden İşkodralı Arslan

(bu maddenin üzeri çizilerek iptal edilmiştir.)

Sol Derkenar- 23/1

Hıfz-ı Rahman nam firkateyn-i hümayunda hilaf-ı rıza-yi 'ali ve mugayir-i hazreti cihandari firkateyn-i mezbûrun Kapudânı Hafız Kapûdanın telefine balta ile hücum eylediklerine mebni vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 22 Ş. sene (1)250 tarihinde vaz'-ı kürek olunan neferatın esamileri

Ali İbrail	Mahmud Zihte	Mehmed Bağdad	Hasan Aydın
Ferhad Mısır	Hasan İskenderiye	Salih Timur hisar	Mehmed Edirne

Merkûmlar zabıtana teslim

23-A/1

Filib

Bâ-defter ve bâ-fermân-ı ‘âli sebili tahliye şüdd fi 14 Receb sene 1255

Fi 27 R. Sene 1250

Rusya ülkesinde olan Kazaklardan fi’l-asl kalbif nâm mahalden olup yedinde pasaport kağıdı olmayan Aleksi veled-i Likori nâm şahs İstanbul da Sultan Mehmed semtinde miri kâtibi Şükrü Efendi dâ‘ilerinin sâyisi(seyisi) Yuan nâm hemşehrisi olmakla efendi-i mumâ-ileyhin konağında gidip sâyis ile konuşmuş mesfûr sayis esblere yem vermeğe giddikde sandığını şikest idüb içinden sekiz yüz guruş miktarı akçesini ve bir kıta cizye kağıdı ile ihtisâb tezkiresini alın firâr etmiş badehu sayis-i mesfûr duydukda bana kendi hemşehrilerinden Nikola nâmında bir aher sâyisi tecessüs için Galata’ya gönderip tecessüs ettirdikde bazen giceleri Galata’da ferâ’isizli Madame nasrâniyenin Lostariyesinde beytûtet ettirmiş ol gice dahi Lostariye’de yattığını tahkîk ve irtesi günü dahi Balıklı’ya gittiğini haber aldıkta Galata’da mumhâne kapısı hâricinde kapı karşısında Mağazacı Nemçelü Estifane Zobat nâm şahsın sârik-i mersûmda mukaddemden otuz beş guruş alacağı var imiş Nikola dimiş ki ‘Aleksi hırsızlık etmiş yanında yedi sekiz yüz guruş parası var imiş şimdi Balıklı’ya gitmiş gidip bulup getirsin hem alacağını alıversin ve hem dahi para sahibinden elli guruş alıverdim didikde Nemçelü mersûm dahi yine Nemçe tebasından Simsar Estifan mihâ’ili beraber alıp Balıklı’ya gidip sârik-i mersûmu Balıklı’da bulmuşlar alıp Galata’ya getidikleride sekbâna verip konağa göndermişler maslahat nedir diyü su’âl olundukta serikalık olduğu anlaşılıp sârikden su’âl olunduğu Nemçelü Estifan Zobat beni tutup getirdikde şimdi seni tersâneye gönderirler Kapudân paşa seni salb ider üç yüz guruş vir seni Varna’ya kaçurayım ve yol sahih gayr-ı sahih takrir ettikde Estifane Zobat’ın dahi su’âl olundukta bir parasını almadım diyü cevâb vermekle elçisi tarafından adam me’mûriyetle şer‘-i şerîfe gönderilip sârik-i mersûmu şâhidi olmamakla şer‘an Nemçelü Zonot’a yemin etmek icâb ettikde yemin etmekle bir şey lâzım gelmediği ve itlâf eylediği para Bostariye’de yemiş olduğu zâhir anlaşıldı … serika eylediği paradan on bir aded cedîd yirmilik ve bir aded atik yirmilik ve üç aded yarımlık ve bir aded beşlik cem‘an iki yüz kırk sekiz guruşa bâliğ olup mevcûden yedinden ahz ve nemçelülerin sârik-i mersûmu bulmakla gittiklerinde bargir kirâları vesâ’ir mesârifleri

için otuz bir buçuk guruş matlûb eyledikleri mevcûd meblağdan tenzîl olunarak icâbına göre … verileceği bâki iki yüz on altı buçuk guruş on para ile hazine kağıdı ve ihtisâb tezkiresi efendi-i mumâ-ileyhi sâyisi Yuan nâm zimmiye teslîm olunmakla sârik-i mersûm tersâne-i ‘âmireye gönderdiği ma‘lûm-ı devletleri buyuruldukta ve bu da kuvvetlerinin bir kıta curnal takrîri … mersûmu istishâb eder zuhûruna kadar şimdilik vaz‘-ı zindan olunmak bâbında fi 27 C. sene 1250 tarihinde devletlü Kapudân Mehmed Tâhir Paşa hazretlerinin sâdır olan fermân-ı ‘âlileri mûcebince vaz‘-ı kürek olunduğu

23-A/2

Neferân 8

Merkûmlar fermân-ı âli ıtlâk şüd fi G-i Safer sene 1252

Mehmed

İskenderiyeli Lazi nâm Kapudâna râkib olduğu sefine de yedi nefer ehl-i İslâm’ın idamlarına ictisâr iden İşkodralı Arslanı ve Köle Hurşid ve İşkodra’lı büyük Hüseyin ve İşkodralı küçük Hüseyin ve Gulâm Arif ve Laz oğlu Mustafa ve Arab Abdullah ve Penut Hasan nâm sekiz nefer kâtiller bu defa İstanköy Voyvodası tarafından bâ-tahrirat Dersaadet’e irsâl olunmuş ve ol vechle Tersâne-i Amire’ye diğerinden olmakla li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 5 R. Sene 1250 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

24/1

Devletlü inâyetlü ‘âtıfetlü re’fetlü übbehetlü veliyyü’l-himem efendim sultânım hazretleri

Asâkir-i Hâssa-i şahânenin Topkapu’da vaki hassaten hanesi hidmetcilerinden dört nefer hidmetci bazı cünhasına mebni vaz‘-ı kürek olunmaları icâb etmiş ve merkûmlar bu defa irsâl-i suy-i valâları kılınmış olmakla ve sularında vaz‘-ı kürek olunmaları içün iktizâ iden bendelerine tembih himem-i ‘atûfileri derkâr buyurulması menût-ı şime-i devletleridir

İrâde-i hazret-i kudret-i vâye merkûmlar ıtlâk şüd

24/2

Bâ-fermân-ı ‘âli mersûmlar ıtlâk şüd

Neferan 2

Darbhane-i ‘Amireye muktezi olan Çam kömürünün hark ve nakline me’mûr Yuvacık karyesi re‘âyası karye-i mezkûre de hasıl olan haririn elli altmış seneden beri sekiz de bir öşrünü karye-i mezkûre voyvodası bulunan kullarına i‘tâ ederek şimdiye değin noksân teklîf olunduğu yoğiken Tersâne-i Amire hazinesi bundan akdem tertîb buyurulan harîr ‘öşri cihetiyle işbu öşrü virmeyüz dimeğe cesâret edemediklerinden karye-i mezbûre voyvodası tarafın itâsı lâzım gelen kadim ‘öşr-i mezkûrun te’diyesinde muhâlefet etmiş olduklarından bu madde zımnında halâ karye-i mezkûre voyvodası Hüseyin Bey ve re‘âya-i mersûme Kocabaşılarından çend nefer re‘âya darbhâne-i ‘âmireye celb olunarak bi’l-muvâcehe istintâk birle bundan böyle hâsıl olan harîrin onda biri voyvoda-i mumâ-ileyh tarafına i‘tâ olunmak üzere tarafeynin rızâlarıyla karâr verilmiş ise de badehu işbu kararın hilâfını olarak bizler maktû‘ verirriz ‘öşr vermeziz diyerek re‘âyâ-yı mersûme voyvoda-i mumâ-ileyhin konağına hücûm iderek bir takım edebsizlik etmekle ictisâr etmişler ise de voyvoda-i merkûm bir gunâ fesâd hudûsünden ihtirâzen bu tarafa savuşmuş ve re‘âya-yı mersûmunun bu vechle hilâf-ı rızâ-yı ‘âli harekete tasaddi ve ictisârlarına nedâmet gelerek voyvoda-i merkûmu ta‘kîb ederek Asitane-i sa‘âdete gelmiş olduklarından tekrâr darbhane-i amireye celb ile lede’l-istintâk Karınca oğlu Karabet ve Papas Agob nâm zimmiler olduğu bi’t-tahkîk zâhir olmuş ve bu suretle mersûmanın te’dib terbiyeleri lâzım gelmiş olmakla darbhâne-i ‘âmireden inhâ olunmadıkca sebillerinin tahliyesine müsâ‘ade olunmak şartıyla emsâllerini terhib ve mersûmanı te’dîb zımnında bir müddet vaz‘-ı kürek olunmaları husûsunu darbhâne-i ‘âmire emîni Ali Rızâ Bey Efendi hazretleir bi’t-takrîr inhâ etmekle ve takrîrleri balâsına mûcebince mersûman vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 17 Receb sene 1251 tarihinde fermân-ı âli sâdır oluna

24/3

Fevt

Gümüş ma‘ Hacıköy maden-i hümâyunu kazâlarından Zeytun kazâsı kurâsından Atlu karyesi sâkinlerinden Atmaca oğlu Hasan nâm kimesne katl madde-i kerihasına bi’l-ictisâr firâren bu tarafa gelmiş olduğu maden-i mezkûr emini tarafından inhâ olunmuş

ve bu cânibde merkûm bi’t-taharri me’mûrlar ma‘rifetleriyle ele getirilerek tersâne-i ‘âmireye getirilmiş olmakla li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 13 C. sene 1250 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

24/4

Bolu sancağında vâki‘ Gökcesu nâhiyesine tâbi‘ Merkeşler karyesi ahâlisinden olup katl kazihasına mütecâsir olan Cesbuk oğlu Süleyman nâm şahıs Bolu mütesellimi tarafından ahz u girift ile bâ-i‘lâm ve ‘arîza bu tarafa gönderilmiş idüğü müşir-i hassa-i hazret-i cihânbâni ‘Atûfetlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri taraflarından ba-tezkire ifâde olunmuş ve kâtil-i merkûm dahi bâb-ı ‘âliye gönderilmiş olmakla li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 21 Receb sene 1250 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Sol derkenar/24/1

Beşiktaşlı Nakkaş Süleyman nâm kimesnenin cünhasına mebnî Mahmudiye-i Hümâyûn Kapudân-ı Ahmed Ağa tarafından vaz‘-ı kürek olundu fi 23 Receb sene 1250 Ahmed Kapudân tarafından devletlü veliyyü’n-niami efendimiz hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı âlileri

Sol derkenar/24/2

Derûn-ı kaydında

Asbas zimmi

Daire-i ‘atikli bir re’s öküz serika eylemiş ve bâb-ı ser-askeriden gelmiş olmakla devletlü veliyyü’n-niami efendimizin şifâhen irâdeleri vaz‘-ı kürek olunmak fi 17 N sene (1)250

Sol derkenar/24/3

Dellak Yorgi Kıta Zimmî

Mersuman hamamdan bir aded saat serikasına mebnî devletlü veliyyü'n-niâm efendimiz hazretlerinin şifâhen sadır olan ferman-ı 'alileri mucibince fi 8 … tarihinde vaz'-ı kürek şüd

Sol Derkenar-24/4

Kastamoni kazâsı mütemekkinlerinden Karaköy'de Kayıkcı İbrahim nâm devletlü efendimizin kalfa-i devletlerine çatmış fi 10 Ş. Sene (1)251

Sol Derkenar/24/5

Begoğlu'nda sâkin müte'ehhil Tanaş veled-i Kivork zimmînin vaz'-ı kürek olunmak babında fi 19 N sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir paşa hazretlerine

24-A/1

Karahisâr-ı sâhibli Şemseddin nâm şahıs bundan akdem sirkat töhmetiyle vaz'-ı kürek olunmuş ve haylice müddet tevkîf olunarak geçenler de mâ-sebk fazâhatına izhâr pestimâni ve nedâmet eylediği rivâyet olduğundan sıhhate makrûn zannıyla merhameten sebili tahliye ettirilmiş ise de merkûm … reddiyesi iktizâsınca yine tek durmayub bu def'a dahi kabahât-ı sâbıkasına cesâret etmiş olduğundan merkûm tekrâr küreğe vaz' olunmak babında fi 22 Receb sene (1)251 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk

24-A/2

Tâ'ife-i sâyisandan Dimitri nâm zimmi Beyoğlunda sirkâtkâr-ı mekrûhuna ibtidâr eylediğinden Galata nâzırı Bey tarafından ahz u girift ile tarafımıza irsâl olunmuş bu makûle hilâf-ı rızâ hareketinde bulunanların tevbihiyle emsâlin bir hayli lâzımeden bulunmuş olmakla sârik-i mersûm li-ecli't-te'dîb bir müddet vaz'-ı kürek olunmak babında fi 23 B. Sene 1250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Tâhir Paşa hazretlerinin buyuruldu-i samiyeleri mucibince mersûmun vaz'-ı kürek olunduğu

Mersûm mürd şüd fi 4 L. sene (1)250

24-A/3

Ali fevt fi 6 L. Sene (1)250	Ahmed fevt fi 29 N. Sene (1)250	Kara İbrahim	Veli

Ba-buyuruldu arz-ı Kapudân-ı deryâ merkûmlar ıtlâk

Ahmed Fevzi Paşa

Ali ve Veli İbrahim ve Ahmed ve Veli nâm şakîler Gemlik civârında ve mahrûse-i Burusa caddesinde amed-i şüd iden kesânların önlerine geçerek darb ve katl etmek sevdâlarında güzerân ettikleri derkâr olduğundan mâ'adâ Gemlik dâhilinde kâ'in Tuzla çiftliğinden miktâr-ı vâfi eşyâ sirkat etmiş olduklarından sâye-i 'adâlet-vâye-i hazret-i şahane ve sâye-i hazret-i veliyyü'n-ni'ami de taraf-ı çâkeriden adamlar tayiniyle güçle derdest ve girift olunmuş ve merkûmların bu vechle hareketle mugayir-i irâde-i şahâneden ve fermân-ı hazret-i veliyyü'n-niâ'miden bulunmuş olduğundan merkûmlar bu def'a kalyon-ı hümâyun Kapudân İsmail Kapudân bendelerine teslimen arzasıyla tesyir kılınmış ve merkûmlar birkaç def'a 'asâkirden firar ettiklerinden başka tekrâr kurtuluyorlar ise bu taraflar da etmeyecekleri hasârat kalmayacağını hâk-i pây-ı veliyyü'n-ni'ami ifade buyurarak şakilerin Tersâne-i Amire'de alıkonulması hususunu hala Gemlik Voyvodası ağa bendeleri bâ-ariza ifade eylemiş olmakla arizası balâsına inhâ olunduğu vechle merkûmlar li-ecli't-te'dîb vaz'ı kürek olunmak bâbında fi 23 Receb sene 1250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tâhir Paşa hazretlerinin sâdır olan buyuruldu-i âlileri mucibince merkûmların vaz'-ı kürek olundukları

24-A/4

Erakil zimmî mürd	Bakkal zimmî ıtlâk şüd	Cemal Yakub oğlu Hüseyin bâ-tezkire-i hazret-i müşir-i hassa Ahmed Nuri Paşa merkûm ıtlâk şüd

Bu defa sirkat töhmetiyle ahz olunan Osman ve Dolmabağçeli Cemâl Yakub oğlu Hüseyin nâm şahıslar ile cerh ve kabahat-ı kazihasına cesâret etmiş olan Beykozlu Bakkal Tınaş ve Yeni mahalle mütemekkinlerinden Erakil nâm zimmiyle habs olunmuş ve kendilerini te'dîb ile emsâllerinin terhîbi lâzım gelmiş olduğundan merkûman ve mersûmanın vaz'-ı kürek olunmaları babında devletlü Ahmed Fevzi

Paşa hazretleri ba-takrîr inhâ ve takrîrleri balâsına mûceb-i takrîr merkûman ve mersûmlar vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 29 Receb sene (1)250 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

24-A/5

Bâ-tezkire ıtlâk

Asâkir-i hassâ-i şahâne süvâri ikinci livâ ikinci alâyı beşinci bölüğü yüz başısı Receb’in bu def‘a zuhûr iden mugayir-i nizâm-ı müstahsene hareketine mebni li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 9 Ş. Sene 1250 tarihinde devletlü Fevzi Paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince merkûmun vaz‘-ı kürek olunduğu

Sağ derkenar/24-A/1

Dimitri Tanaş zimmi	Nikola Ligori Kefalonya İngiliz

Mersûmlar bir filika derununda gider iken kendi halleriyle olmayub bazı hilâf-ı rızâ-yı ‘âli sarf endazlık gibi uygunsuzluklarına mebni fi 20 N sene 1250 tarihinde devletlü efendimiz hazretlerinin irade-i devletlerine

Sağ derkenar/24-A/2

Metro Hırvat Fi 17 Şevval sene (1)250	Coro Frenk	Yorgi Frenk

Fi 7 Şevval sene 1250

Sağ derkenar/24-A/3

Itlâk

Merkûm Makaracı Osman bâ-buyuruldu-i hazret-i veliyyü’n-niâm ıtlâk şüd

Sivaslı Ömer ile Makaracı Osman bilâ tezkirede Süleyman kapûdanın sefinesinden süvâr ve firare ictisâr etmiş olduklarına mebnî Kurşunlı Mahzen memurları tarafından ahz û girift fi 18 R. sene (1)250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed

25/1

Mersûmu bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd fi 9 N sene 1250

Dragan ve Nikola ve Yuan ve Mocu ve Ketu ve Yuan ve diğer Yuan ve diğer Nikola

Tırnovili Dragan ve Nikola ve Yuan ve Mocu ve Ketu ve Yuan ve diğer Yuan ve diğer Nikola nâm sekiz re‘âya hilâf-ı rızâ-yı ‘âli mugâyir-i vukû‘ bazı gûnâ şikâyeti mütezammını rikâb-ı kamer-tâb-ı mülûkâneye ‘arz-ı hâl takdîmine cesâret eyledikleri tahakkuk etmiş ve mersûmların li-ecli’t-te’dîb bir müddetcik küreğe vaz‘ olunması husûsu irâde-i seniyye-i şahâne iktizâsından bulunmuş olmakla ol vechle mesfûrlar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 9 Ş. Sene 1250 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

25/2

Karar fi 25 C.a sene 1253

Bundan akdem Tosya tarafından tekevvün idüb mündefi‘ olan fesâdda medhali olarak habâsete mütecâsir olan eşkiyâ sergerdelerinden Debbâğ oğlu Kavir imâm Kengırı mütesellimi sâbık Kabucu başı Hâfız Hasan Ağa tarafından ahz u girift olunmuş olduğundan vaz‘-ı kürek olmak üzere vâki‘ olan iş‘âra mebni merkûm bu tarafa gönderilmiş ise de esnâ-yı râhda ber-takrîb firâr etmiş ve bi’t-taharri buldurularak bu tarafa irsâli husûsu Ankara ve Kengırı mutasarrıfı ‘atûfetlü İzzet Paşa hazretlerine tahrîr kılınmış idüğünden şaki-i merkûm bu def‘a müşârun-ileyh hazretleri tarafından tekrâr ahz ahz u girift ile bu tarafa gönderilmiş olmakla mukaddem ki irâde vecihle merkûm küreğe vaz‘ olunmak bâbında fi 13 Ş. Sene 1250 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

25/3

Bi-tarîk inhâsıyla bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd

Asitane-i ‘aliyye de Salma Tomruk Mahallesi sâkinlerinden Edirneli ve diğer Tudori nâm zimmi kendi halinde olmayub bir müddetten berü … … türlü türlü fazâhata ibtidâr ve ayinlerine mugâyir hareket-i nâ-sezâsı hasebiyle bi’d-defa‘ât tashîh-bend olunmuş ise de ısgâ etmemiş olduğunu ve altı mâhtır vaz‘-ı kürek olunup ba‘dehu yine ‘arz-ı hâl çâkerleriyle istid‘â olunmadıkca sebili tahliye olunmamasını mersûmun bitarafi kulları ba-‘arz-ı hâl istid‘â etmiş ve ‘arz-ı hâli balâsına altı mâhdan mukaddem sebili tahliye olunmamak üzere vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 12 Ş. Sene 1250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin sâdır olan buyuruldu-i âlîleri mucibince vaz‘-ı kürek olunduğu

25/4

Bâ-buyuruldu-i hazret-i Kapudân-ı derya ıtlâk şüd

Es-sefid nâm Korvet-i hümâyun neferâtından Mısır Arab Selim bu def‘a sirkat töhmetine ictisâr eylediği zâbitan tarafından ihbâr olunmuş ve bu makûle kâr-i mekrûha ictisâr edenlerin icrâ-yı terbiyeleriyle emsâlinin terhîbi lâzımeden bulunmuş olmakla merkûm Selim li-ecli’t-te’dîb üç sene müddet vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 23 Ş. Sene 1250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tâhir Paşa hazretlerinin sudûr iden buyuruldu-i ‘âlileri mucibince vaz‘-ı kürek olunduğu

25/5

Sefinesine teslim şüd

Su‘ûdiye nâm üç anâbarı kalyon-ı hümâyun neferâtından Dembatlı Hacı Yusuf bu def‘a Arif firari irtikâb eylediğinden me’mûrlar taraflarından girift ile tarafımıza irsâl olunmuş ve bu makûlelerinin tevbihiyle emsâlinin terhîbi lâzımeden bulunmuş olduğundan merkûm Yusuf bir sene müddet li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 23 Ş. Sene 1250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tâhir Paşa hazretlerinin buyuruldu-i ‘âlileri sâdır olduğu

25-A/1

Esbâk re’is ‘Arif Efendinin gulâmı Mehmed Yaver li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 12 Şevval sene 1250 tarihinde bâb-ı ser-‘askeriden bilâ-tezkire vaz‘-ı kürek olunmuştur

25-A/2

Mesudiye nâm kalyon-ı hümâyundan İzmirli Süleyman İzmirli Eyüb ve Ölkinli? Veli nâman üç neferin mugayir-i rızâ-yı âli firâr etmişler ise de Beykoz harkında ahz u girift olunarak Kapudân ma‘rifetiyle vaz‘ şüd fi 12 Şevval sene (1)250

25-A/3

Eyüb Itlâk şüd

Galata'da … dükkânı derûnundan bir kürek ve bir halat serika eylemiş olan Örgülü Tefinun nâm zimmî ile Ermeni tâ'ifesinden Agob zimmi dahi Begoğlu'nda Ağa câmi'-i şerifi civârında berber Agob zimmînin dükkânından bir aded huyuf? takımı serîka eylemiş olmakla mersûmların vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 14 Şevval sene 1250 tarihinde devletlü Kapudân derya Tâhir Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîleri mucibince vaz'-ı kürek olundukları

25-A/4

Deyni olan meblağ teslim olunarak sebilleri tahliye şüd

mübâya'a olan katran kantar 200 guruş

ber-vech-i tahliye

mebâliğ 8000 guruş

Silivrili Ali Re'is Kaz Dağı'nda humûle aldığı katrânı hilâf-ı rızâ-yı 'âli ahere fürûhta cesâret etmiş olmakla li-ecli't-te'dîb vâz'-ı kürek olunmak bâbında fi 17 şevval sene 1250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı 'âlileri mucibince vaz'-ı kürek şüd

Re'is-i merkûmun tâ'ifelerinden Ahmed bin Bekir, Mehmed bin Hüseyin, Hasan bin Mustafa, Ahmed bin Mehmed Katolik taifesinden Anton veled-i Arsih ile Nikola veled-i Dimitri

25-A/5

Ermeni tâ'ifesinden Berber zimmî mugâyir-i rızâ-yı harekete cesarete mebni vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 28 Şevval sene 1250 tarihinde devletlü kapudan-ı deryâ Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı âlileri mûcebince mersûmun vaz'-ı kürek olduğu

25-A/6

Bâ-buyuruldu-i hazret-i veliyyü'n-ni'ami

Gebzeli Hüseyin bin Ali pazvanlık kâr-ı mekrûhunu kendiye kâr edinmiş ve Fındıklı'da Ayas(Aya) Paşa imâmı efendi oğlu Arif ile bir aher kimesnenin oğlunu dahi başdan çıkarub dürlü dürlü edebsizliğe sülük etmiş olduğu tahakkuk olunmuş

olmakla merkûm Galata nâzırı Mustafa Bey tarafından girift olunmuş ve Tersâne-i Amire'ye getirilmiş fi 26 Şevval sene 1250

26/1

Re'is Yanaki	Kasandi veled-i Fenaki	Dimitri veled-i Nikola	Tanaş veled-i Dimitri	Yani veled-i Kiryako	Yorgi veled-i Nikola

Mersûmlar hilâf-ı rızâ-yı 'âli Tersâne-i Amire'ye merbût olan mübâya'a zahiresinden serîkaya **i**ctisârlarına mebni fi 23 R.a sene 1250 devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tâhir Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan irâde-i 'aliyyeleri mucibince mersûmların vaz'-ı kürek olundukları

26/2

Kasım Paşa sakinlerinden Cesime nâm hilâf-ı rızâ-yı âli

Nemçe tercümânı tarafına teslim olunmuştur

Mersûm Coroz zimmî Galata'da bir Efrenç terzinin dükkânından birkaç parça elbise sirkat etmiş ve Galata nâzırı bende tarafından ahz u girift birle Tersâne-i Amire'ye gönderilmiş olmakla devletlü Atûfetlü Kapudân Mehmed Tâhir Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı 'âlileri mucibince fi 3 N. Sene 1250 tarihinde vaz'-ı kürek şüd

26/3

Ermeni tâ'ifesinden Artim nâm zimminin hilâf-ı rızâ-yı 'âli hareketlerine mebni vaz'-ı kürek olunmak fi 15 Z.a sene 1251 tarihinde devletlü veliyyü'-ni'am

26/4

Banik veled-i Artim	Karabet veled-i Asadur	Toma veled-i Kirkor

Mersûmlar dahi emsâli misüllü vaz'-ı kürek şüd

26/5

Burgucu İsmail	Burgucu Hasan	Burgucu Hristo mersûm bir sene müddettir

Merkûmlar mü'ebbeddir

Tersâne-i 'âmire burgucularından üç neferlerin sirkatine mebni vaz'-ı kürek olunmak babında fi 14 Z.a sene 1251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tâhir Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı 'âlileri

26-A numaralı varak defterde yok

27/1

Kapudân paşa vekili Fevzi hazretlerinin emriyle kethüdâ ile teslim şüd

Fi 27 C. sene 1252

Medine-i Keşâd'da Varoş Mahallesi ahâli ve Kocabaşıları bâ-cem'ihim meclis-i şer'i şerife gelüb şöyle takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm iderler ki mahalle-i mezbûr mütemekkinlerinden İstiftaki veled-i Mezo zimmî kendi hâlinde olmayub nefs-i kasaba ve kazâmız ve aher civârımız olan kazâlardan bazı kesânı aldadıp hayvan vesâ'ir emvâllerini ahz u itâ yollu ahz ederek akçelerin mutâlebe eylediklerinde vermeyüb def'at ile hapse ilkâ olundu ise de tahsil olunacak malı ve emlâkı olmadığından dolandırıcı makûlesi olup kasaba ve kazâ da serseri geşt ü güzar iderek envâ' fesâdât ve fuhşiyata mütecâsir olunacağı aşikar ise de mesfûr terbiyeye kâbiliyeti olmayub bu vechle mahallemiz de mütemekkinun cümle ehl-i 'ırz ahâlimiz mersûmdan emr-i râhatları meslûb olmakla mahallemiz bu makûle ri'âdan muhâfaza olunmak lâzımeden olmakla mesfûru Tersâne-i Amire'ye … zımnında irsâl eyleyeceklerini bir kıt'a ilâm ediyor diyü ilhâh ve iltimâs etmeleriyle mesfûr li-ecli't-terbiye taraf-ı asafanelerine irsâl olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı lâ-me'annur-ı hidivânelerine i'lâm olundu Keşan nâ'ibi efendi dâ'ilerinin bir kıta i'lâmı muhâsebesine ber-mûceb-i i'lâm-ı şer'i li-ecli't-te'dîb mersûm vaz'-ı zindan olunmak babında fi 11 C.a sene 1250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyuruldu-i 'âlileri mûcebince vaz'-ı kürek olundu

27/2

İşbu bâ‘is-i i‘lâm Mahmud nâm kimesne Şarköy kasabasında bilâ-tezkire serseri geşt ü güzâr eylediğinden huzûr-ı şer‘e bi’l-ihzâr mürûr ve ‘ubûrundan istintâk olundukta merkûm fi’l-asl Asitaneli olup meşhûr-aver Zevar nâm kimesnenin oğluyum râkib olduğum iki çifte İstanbul kayığı ile Deraliyye’den çıkıp li-maslahatin Gelibolu tarafına azimet etmek üzere iken Üreş kazâsına tâbi‘ İncirburnu nâm mahalde zikr olunan kayık karaya düşmekle bir miktar delinip deryâya tenzili mümkün olamadığından arabaya tahmîlen kaza-i mezbûr dâhilinde kızılca Terzi Ali karyesine getirip şimdi kayık-ı mezkûru fürûht etmek üzere bu tarafta geşt u güzâr ederim deyü cevâb vermiş ise de merkûm mechûlu’l-ahvâl olup bilâ-tezkire ve bilâ-maslahatin geşt ü güzârı hilâf-ı evâmir-i ‘aliyye idüğünden merkûm hâk-ı dergâh-ı veliyyü’n-ni‘âmaya irsâl olunduğu evvel ki vâki‘ü’l-hâl bi’l-iltimâs huzûr-ı la-me‘annur-ı müşiranelerine i‘lâm olundu deyü Şarköy nâ’ibi dâ’ilerine vaz‘-ı zinden olunmak babında fi 3 C. sene 1250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tâhir Paşa hazretlerinin buyuruldu-i ‘âlileri mûcebince merkûmun vaz‘-ı kürek olunduğu

27/3

Mersûm mürd şüd fi 7 L. Sene 1251

Hâk-i pây-ı veliyyü’n-ni‘amiye takdîm olunmak üzere cânib-i şer‘iden verilmiş ve leffen götürülmüş evlâd-ı iyâlim de beyân olunduğu üzere Eynecik kazâsına tâbi‘ Simitli karyesi mütemekkinlerinden Yorgi nâm zimminin uygunsuz hali taraf-ı senâveriden istimâ‘ kılınmış olduğuna mebni mersûm dahi ele geçirilmek üzere taharri olunmakta iken bu defa bölükbaşımız kulları marifetiyle ahz u girift olunarak keyfiyeti istintâk olundukta sirkat misüllü mel‘anete ibtidâr eylediğini ve hatta Karagümrük tarafında dahi bir çift öküz sirkat idüb İyceabad tarafında fürûht ettiğini ikrâr etmiş olduğundan mâ‘ada Eynecik kazâsı sâkinlerinden Şakir nâm kimesne mersûmun ahz u girift olunduğu bi’l-istihbâr bu tarafa gelüb rençber edevâtından bir miktar eşyasını sirkat eylediği huzûr-ı şer‘e ifâde ve dava ider mersûm dahi bi’l-ikrâr eşyâ-yı mesrûkası ahzıyla huzûr-ı şer‘de merkûm şâkir’e teslim olunmuş ve bu surette mersûm sârikin hâk-i pây-ı hazret-i veliyyü’n-ni‘amiye gönderilmesi icâb etmiş olmakla yanında mevcûd olan akçesi dahi i‘lâm-ı merkûmda beyân olunduğu üzere taraf-ı senâveriye terfik olunan Osman kullarına tevdî‘an sârik-i mesfur Yorgi zimmî hâl-i

pây-ı hazret-i veliyyü'n-ni'amiye irsâl olunmuş bulunduğu bimennihi te'âla ma'lûm-ı ilm sâmileri buyuruldukta i'lâm-ı mezbûr hâk-i pây-ı tutiyâ-sây-ı hazret-i veliyyü'n-ni'amiye takdîm ve iş'ârımız üzere mersûmun sirkat ve melâneti dahi takrîr buyurularak iktizâsının icrâsı bâbında Eynecik kazâsı voyvodası bendelerinin bir kıta arzı balâsına inhâsı ve i'lâmı şer'iyye mûcebinnce vaz'-ı zindân olunmak babında fi gurre-i C. sene 1250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tâhir Paşa hazretlerinin buyuruldu-i 'âlileri mûcebince vaz'-ı kürek olunduğu

27-A/1

Fi 22 Şaban sen 251

Abdal ba tezkire-i devletlü ser'askeri merkûm ıtlâk şüd fi 4 ramazan sene 250

Arnabud taifesinden Delonyalı Süleyman Çabar ile Abdal Ferdinin mukaddemce bir takım erâcif ve ekâzibden 'ibaret milletine bir tarafdan kâğıtlar irsal irsaliyle havadis-i sükutuna ba'is oldukları beyanıyla li-ecli't-terbiye vaz'-ı kürek olunmaları hususunu evliye-i selase mutasarrıfı 'Atûfetlü Hamdi Paşa hazretleri turuk-i senaveri iş'âr etmiş ve vaki' olan inhaya mebni merkumlar bu tarafda ahz ve girift olunarak vaz'-ı tomruk olunmuş ve merkum Süleyman beraber bir tarafdan tahliye-i sebilleri içün rica ve şefa'at oldurur ise su-yi zan sahiblerinden istihbar olunmadıkça sem'-i i'tibar olunmamak şartıyla vaz'-ı kürek olunmak içün Tersane-i Amire'ye gönderilmiş olmakla merkumda ber vech-i muharrer vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 11 cemazielahir tarihinde devletlü ser'askerinin tezkire-i samiyeleri mucibince vaz'-ı kürek olundukları

27-A/2

Itlâk şüd

Arnabudköy ekmekçisi Hazar nam zimmî çaşniye gayri muvafık sikkesi uygunsuz ve bozuk nân-ı 'aziz tabhına mütecasir olduğundan mersûm buldurulub bâb-ı 'âliye gönderilmiş olduğu ma'lum-i 'âlileri buyruldukda li-ecli'l-tedib mersumun vaz'-ı kürek olunmasını 'arzını Elhac Veli hazretleri ba tezkire bâb-ı 'âliye inha ve ifade etmiş ve tezkireleri balasına mucibince mersum vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 4 sene 1250 tarihinde ferman-ı 'ali sadır olduğu

27-A/3

Ba tezkire-i hazreti müşir-i hassa ıtlâk olmuşdur

Asâkir-i Hassa-i şâhânenin Topkapı'da vaki' hastanesi hizmetçilerinden dört nefer hizmetçi bazı cünhaya mebni vaz'-ı kürek olunmaları icab etmiş ve merkûmlar bu def'a iysal-i (…?) valaları kılınmış olmakla vusullarında vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 16 Receb sene (1)250 tarihinde devletlü Ahmed Paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince merkûmların vaz'- kürek olundukları

27-A/4

Ba ferman-ı âli ıtlâk

Hasköyde sakin olup Tahtakale'de kağıdcı Karaoğlan Baku Yahudi ile refiki çorabcı … hafidor cündisine ve teberrü hanelerinin nohud ve bakla ve hububat-i saire makulesini tahmis ve selh ederek bazı mürtekib 'attar asnafına bey' ve tevzi' etmegi i'tibar etmiş oldukları casusların ma'rifetiyle haber alınmış ve savb-i çakeriden kolcular ma'rifetiyle müzevveratın hanelerinde ele getürülmüş olmakla ba'zı adavat-ı lazime ve on vafiyeyi mütecaviz sahak olunmuş bakla ve mercimek kahvesi tahmisiye … olunmuş ve mesfuratdan fakat Yako nam Yahudi tutularak bâb-ı cenab-ı ser'askeride meclis konulmuş olub bu eyyam-ı mübarekede 'ibadullahın içecek kahveleri bu makule ahlat …dan haiz rehine-i selamet ve saireye dahi mucib-i 'ibret ve meveddet-i nedamet … içün mersûm Yako küreke vaz' olunmuş ve bundan böyle mersum esnaf sahi ele konuldukda ekmekçi dahi li-ecli't-te'dîb küreğe ilka kılınması muvafık-ı irâde-i seniyeleri ise ol bâbda deyü hala tahmis … iktiza-i bendeleri ba takrir-i inha etmekle ve takrirleri balasına takriri mucibince masko ve Yako li-ecli'l-te'dîb küreğe vaz' olunmak bâbında fi 25 Şaban sene (1)250 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

27-A/5

Mersûm bâ-fermân-ı 'âlî ıtlâk şüd

Fi 11 Rebielevvel sene (1)250

Üsküdar'da kasam çeşmesi sakinlerinden at hamalı Yusuf nam kimesne bu def'a Üsküdar'da yağhane tarafında iki re's bargir sirkat ederek bargirleri Kartal kazasında fürûht etmiş ve merkumun bundan başka sabıkası dahi olduğundan ahz olunmuş olmakla li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olmak bâbında devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri ba takrir ve takrirleri balasına inhaları mucib merkûm li-ecli't-te'dîb küreğe vaz' olunmak bâbında fi 2 Ramazan sene (1)250 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

28/1

Fevt

Navahi-i Bergama kazasına tabi' Çak karyesi sakinlerinden Osman oğlu kara Mehmed kendü halinde 'arz ve edebiyle meşgul olmayub daima nehb u garat-ı emval kasdiyle enbay-i sebebin yoluna tenezzül ile uygunsuzluğa cüret eylediğinden merkûm kaza-i mezbur voyvodası tarafından ahz ve girift ile meclis-i şer'a celb ve keyfiyet sirkati kendisinden dahi sual olundukda ikrar eylemiş olduğundan vaz'-ı kürek olunmak üzere bu def'a dergah-ı 'âli kapucu başılarından Karesi mütesellimi Şerif ağa canibinden ba tahrirat Dersaadet'e gönderilmiş olmakla li-ecli't-te'dîb merkûm vaz'-kürek olunmak bâbında fi 4 N. sene (1)250 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

28/2

Ferman-ı 'ali ıtlâk şüd fi … sene 250

Mahruse-i Bursa sakinlerinden fenarcı Abdulkadir nam kimesne kendü haliyle olmayub daima sirkat kabihası irtikâb etmekde olduğuna ve bu def'a dahi yedinde bazı eşyayı fürûhte bulunub merkûmun mazerratinin def'i hususu mahallesi ahalisi tarafından iltimas kılınmış idüğüne mebni bu tarafda vaz'-ı kürek olunmak üzere mersum Dersaadet'e gönderilmiş olduğu dergah-i 'âlî kapucubaşılarından Bursa mütesellimi Ahmed ağa tarafından inha olunmuş ve merkum dahi vürûd eylemiş olmakla li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 4 ramazan sene (1)250 tarihinde (beyaz evde ve yine) sadır olan ferman-i 'ali mucibince merkûmun vaz'-ı kürek olunduğu

28/3

Patrik inhasıyla bâ-fermân fi 6 (…) sene 250 ıtlâk

Ermeniyan taifesinden Malatyalı Kiyork nam zimmî kendü halinde olmayub ayinlerine mugayir harekâtda bulunduğu içün vaz'-ı kürek olunub ba'dehu ıtlâkı hususiyeti mersumun patriki kulları Bağirmihal istid'a etmiş olmakla 'arzuhali balasına inhası veçhiyle küreğe vaz'-ı olunmak bâbında fi 9 N. sene (1)250 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

28/4

Fi 12 N. sene (1)250

Ba tezkire-i hazreti ser ‘askeri merkûm ıtlâk şüd

İşbu ramazan-ı şerifin on birinci cum’aertesi günü Bursa elçisi cenâbının ser-kâtibi Begoğlu’ndan Büyükdere’ye gider iken esna-yi rahda su terazusi ilerüsünde beş nefer silahlu Hırvat önüne çıkararak hücum birle beşli endahtına dahi mütecasir olmuşlar ve kâtib mersumun rakib olduğu bargiri tuvana bulunmak hasebiyle kendüyü halas eylemiş etmeleri zikr olunan Hırvatların arkadaşlarından Luka isminde birisi büyük dere ve havalisi memuru Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye zabıtanı ma’rifetiyle tutulub bâb-ı ser ‘askeriye gönderilmiş olmakla li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak üzere mersumu kavasımız kullarına refikan savb-ı samiyelerine irsale ibtidar kılındığı beyan-i tezkire-i na hayri? terkîm kılındığı üzre vaz‘-ı kürek olmak bâbında fi 2 L. sene (1)250 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Fi 14 (…) sene (1)250

28/5

Ba defter ve ba ferman-i âli tahliye şüd fi 14 Receb sene 255

Birinci alayın dördüncü taburunda bir onbaşıda sekizinci Mustafa namda mugayir-i rıza-yi âli Said Paşa hazretleri tarafından vürûd ederek fi 10 sene (1)254 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya paşa hazretlerinin şifahen irâde-i ‘alileri mucibince

Sol derkenar/28/1

Abdullah mülazım ba irâde-i hazreti veliyyün-ni’ami ıtlâk olunub Mehmed Kapudâna teslim şüd fi 10 safer sene (1)251

Serfersan nam firkateyn-i hümayun takımından Abdullah mülazım ile Hüseyin çavuş naman fırkateyn-i mezbûrdan üç nefer ‘asker-i bahriye ile bir nefer Kadı Kıran avenesinin firarlarında madhalleri oldukları cünha-i vaki’alarına li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 21 Za. sene (1)250 tarihinde devletlü

Sol derkenar/28/2

Pazvanlık? gibi bazı cünha ve kabahate cesaret etmiş olduğundan Galata nazırı ve ba’dehu ser-bendeleri tarafından ahz ve girift olunarak hâk-i pây-i hazreti veliyyü’n-niâm bi’l-irsal ve li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 26 L. sene (1)250 tarihinde devletlü efendimizin şifahen sadır olan fermânları mucibince merkûmun vaz‘-ı kürek olduğu

28-A/1

Sirkat töhmetiyle müttehim olan Espaş nâm zimmî tahkîk-i ahvâli sırasında zâbıtına ‘adem-i itâ‘atle silâh çekmekle cesâret etmiş olduğu cihetle Zağra-i ‘atîk kazâsı tarafından mukayyed suy-i senâveriye getirilmiş ve keyfiyet ve hâli bir kıta i‘lâm-ı şer‘iyye ile inhâ olunmuş ve bu suretle eyyâm-ı mübârekeye hürmeten … sâ’ireden … nazar ile ıslâh-ı nefs eylemek üzere küreğe vaz‘ olunması lâzım gelmiş olduğuna binâ’en i‘lâm-ı mezkûr işbu tezkire senâveriye mevzû‘an ve zimmi-i mesfûr dahi kavasımız kullarına teslimen savb-ı … düstûrilerine irsâl kılınmış olmakla li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 17 L. Sene 1250 tarihinde devletlü ser-‘asker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince vaz‘-ı kürek olduğu

Filibe kazâsında mütemekkin olduğu ihbâr olunan Espaş zimmî sirkat töhmetiyle ithâm ve ahz ve zağra-i ‘atîk de zâbıtı ma‘rifetiyle habse ilkâ olunmuş olmakla sârik-i mersûm bundan akdemce zâbıtı ma‘rifetiyle keyfityeti zâhire ihrâc olunmak üzere hin-i ahz da müsellah bulunup derûn-ı kasaba da ‘adem-i itaat ile el-an harbe tasaddi‘ birle zâbıtı tarafından me’mûrlarının üzerlerine hücûm etmiş olduğu huzûr-ı şer‘de bi’l-muvâcehe ihbâr olunmakla sârik-i mersûm zimmî mahsûben ve mukayyeden asafilerine ihzâr olunmuş olduğu ‘âlilerine i‘lâm olundu deyü Zağra-i ‘atîk nâ’ilinin i‘lâmı dahi kayd olundu

28-A/2

Bâ-buyuruldu-i hazret-i Kapudân-ı derya ıtlâk şüd

Mahrûse-i Galta’da kurşunlu mahzen civârında Sardunya’lı Çino bâzergânın mağazasından bir gün mukaddem gündüz saat dokuz kararlarında bir çuval derûnunda iki yüz vukiyye miktarı fasulyesi serika olunup kimin aldığı ma‘lûm olunamadıysa da irtesi pençşenbe günü gündüz saat sekiz sularında bâzergan-ı mersûmun uşakları gizlenüb beklerken İstanbul’da Eğrikapu dâhili sâkinlerinden imiş Rum tâ’ifesinden Penâyut nâm zimmî ile er-karındaşları Palat’da lonca sâkinlerinden imiş Ermeni tâ’ifesinden Nekkoz zimmî sirkatlik tasaddiyle mağaza-i mezkûre gelüb bir vukiyye miktarı aslı şem‘-i revgan olmakla tez elden alub gider iken bâzergânın uşakları kovalayub Hubar hânı kapısında tutup karakola virup konağa geldiklerinde sâdıka Penayut’un koynunda yeni dünyâkâri altı aded fes hakkımla su’âl olundukta Yahudi çocuklarından kırkar paraya elyevm diyü cevâb etmekle terbiyeleri zımnında ikisi dahi

Tersâne-i Amire'ye gönderildiği ma'lûm-ı devletleri buyuruldukta deyü Galata nâzırı Mustafa Bey bendeleri bâ-curnal hâk-i pây-ı hazret-i veliyyü'n-ni'amiye inhâ etmiş olmakla ve inhâları balâsına merkûmlar bir müddetcik vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 19 L. Sene 1250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyuruldu-i âlileri mucibince mersûmların vaz'-ı kürek olunduğu

28-A/3

Teslim Genco Zimmî	Teslim Üstüpoyanco Zimmî

Bâ-fermân-ı 'âli ıtlâk şüdd

Tırnovi kazâsına muzâfa Gayrova(Gıreva) karyesi mütemekkinlerinden Sâ'atci oğlu Genco nâm yedinde üclük rub'iyeye şebih kulb-i meskükât zuhûr etmiş olduğundan lede'l-istintâk Zağra-i atik mütemekkinlerinden Acı Yuancu oğlu Haci Üstüyanco nâm zimmi tarafından gönderildiğini ifâde eylemiş idüğünden habs olunmuş olduğu mukaddemce Tırnıva voyvodası cânibinden lede'l-inhâ mersûman küreğe vaz' olunmak üzere irsâlleri husûsu voyvoda-i ileyh Zağra-i 'Atik voyvodasına yazılmış ve mersûm Genco Tırnova voyvodası mersûmun ileyh tarafından ve mersûm Abacı Üstüyanco zimmi ile Filibe kasabasından olup sirkat maddesiyle…haydûd eşkıyasından ve sârik makûlesinden Espas zimmi Zağra-i 'atîk voyvodası cânibinden bu def'a gönderilmiş olmakla mersûmlar vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 23 N sene (1)250 tarihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu

Sağ derkenar/28-A/1

Itlâk

Çekici Ayneli? Hüseyin devletlü veliyyü'n-ni'ami efendimizin filika-i devletlerinde eşya sirka**t** ettirmiş fi 11 sene (1)251 tarihinde vaz'-ı kürek

Sağ derkenar/28-A/2

Itlâk

Mustafa Yüzbaşı bölüğünde onbaşı Mehmed ile .. mezbûr da onbaşı İsmail halat serikasına mütecâsir olduklarına mebni fi 11 sene (1)251 tarihinde vaz'-ı kürek şüd

29/1

Itlâk şüd

Söğüd Kazâsı'na tâbi 'Kanlıca Karyesi sakinlerinden Yanık oğlu Osman ile oğlunun madde-i kalete? cesaretle zuhûr iden işaretlerine mebni vaz 'olunmak üzere bu tarafa irsâlleri hususu mukaddemce iş'âr kılınmış ise de merkûm Osman fevt olduğundan merkûmun oğlu Ali bu def'a gönderilmiş olduğu bâ-i'lâm inhâ olunmuş olduğuna vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 19 C.a sene (1)250 tarihinde fermân-ı âli olduğu

29/2

Bu esnâ da Ayvalık kazâsı taraflarında kalpazanlık kâr-ı mekrûhuna ictisâr iden Kostanti veled-i Andirya ve refîki Hristo veled-i Yani nâm iki nefer habâset-kârlar kazâ-i mezkûr voyvodası tarafından ele getirilerek i'mâl eyledikleri kulb para ve alât-ı mekrûheleri ile beraber Dersaadet'e irsâl olunmuş ve mersûmlar Tersâne-i Amire'ye gönderilmiş olmakla zikr olunan iki nefer mel'anetkârlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 21 Z.a sene 1250

Mürd

29/3

Benâm-ı Abdullah

Selânik mütemekkinlerinden ve Yahud(i) milletinden olup bundan akdem şeref-i İslâm ile teşerrüf olunmuş olan şahs mu'ahharan mü'esser olduğundan Selânik muhassılı Sa'âdetlü İbrahim Paşa hazretleri bu tarafa göndermiş ve din-i İslâmı kabûl edinceye kadar habsi lâzım gelerek mersûm Tersâne-i Amire'ye irsâl kılınmış olmakla vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 22 Ca. Sene 1250 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Itlâk ile müşerref şüd fi 2 R sene 1251 Fevt şüd fi 25 R. sene (1)251

29/4

Üsküdâr Kayıkçılarından Kel Ömer oğlu Ali Ferid hilâf-ı rızâ-yı bâri harekât-ı nâ-hemvâre ibtidâr etmiş ve bu makûlelerin te'dîb ve terbiyeleri icâbından bulunmuş

olmakla merkûm ıslah-ı nefs etmedikce af û ıtlâk olunmamak üzere li-ecli't-te'dîb küreğe vaz' buyurulmak bâbında deyü devletlü Ahmed Paşa hazretleri ba-takrîr inhâ ve takrîrleri balâsına inhâları mucibince merkûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 24 Ca. Sene (1)250 tarihinde fermân-ı 'âlileri sâdır olduğu

Sol derkenar/29/1

Kasım Paşalı Yüzbaşı Ahmed Ağa …-i hümâyun nâm firkateyn-i hümâyunda topun ağırlıkla bıraktığı cünhaya mebni fi 25 S. sene (1)251

Sol derkenar/29/2

Begoğlu'nda Bakkâl Yani nâm zimmî ile Tutole ve Bakkal İstori nâm zimmiler hilâf-ı rızâ-yı 'âli hareketlerine mebni li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 27 S. Sene (1)251 tarihinde devletlü veli

Sol derkenar/29/3

Kasab Hüseyin Hasan	Kasab İbrahim Osman

Merkûmlar hilâf-ı rızâ-yı 'âli kendi ze'amlarıyla ebniye inlâlarına mütecâsir olduklarına meyl-i ahâlisi fişkisiyle? vaz'-ı kürek fi 7 R.a sene (1)251

Sol derkenar/29/4

Uzun Ali Yüzbaşı bölüğünde altıncı onbaşının neferi Timurhisârlı Hasan veled-i Halil ve yine bölük-i mezbûr da beşinci onbaşının neferi diğer Hasan veled-i Abdi Siroz nâm neferler firara cesaret eyledikleri cünhaya mebni vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 7 R.a sene (1)251

Sol derkenar/29/5

Mirzo Erslo zimmî

Ermeni tâ'ifesinden Mirzo nâm zimmî sirkat maddesiyle Tersâne-i Amire kethüdâsı tarafından ahz u girift olunarak li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 13 R.a sene (1)252 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa

29-A/1

Yirametli? Budar Nefer Sin 1	Tepedelenli İsmail Nefer Sin 1 Fevt fi 25 ramazan sene (1)252	Dilonyalı Ali Nefer Sin 1	Künyeli Halil Ali Nefer Sin 1	Karakaryeli Ali Nefer Sin 1
Moralı Yakub Nefer Sin 1	Birmetli Habzo Nefer Sin 1	Konca nahiyesinden Yakub Nefer Sin 1 Fevt fi 21 N. sene (12)52	Birmetli Harb Nefer Sin 1	Delvineli Hasan nefer – 1 fevt fi 12 N. sene 52
Diğer Delvineli Osman nefer 1	Günelceli Yanaki zimmî nefer – 1	Birmetli Yorgi zimmî nefer – 1 fi 27 Şaban sene 251	Birmetli Kosta nefer -1	Vodineli Kosta nefer – 1

Alasonyalı Yorgi zimmi nefer – 1	Delvine Ali

Vidin ve Kara karye ve Uzuncaabad taraflarında inbai sebeble iysal-i hasaret etmekde olan Sabadilan ahz ve girift olunan ma'lum el-esami on yedi aded haydud bu def'a Sa'âdetlü Rumeli valisi hazretleri taraflarından defteriyle bu tarafa gönderilmiş ve merkumların vaz'-ı kürek olunması emir ve ferman-ı hümayun hazreti şahane iktizasından olarak merbutan gönderilen defterde muharrer eşhas-i merkuma Tersane-i Amire'ye irsal olunmuş olmakla ber-mantuk irâde-i 'aliye vaz'-ı kürek olunmak deyü fi 6 M. sene (1)251 tarihinde ferman-ı 'âli sadır olduğu

Merkûmlar bâ-fermân-ı âlî ıtlâk şüd fi 22 R. sene (1)254

29-A/2

Mersûm bâ-ferman-ı âli ıtlâk fi 21 safer sene (1)252

Dimetoka kasabası mütemekkinlerinden ve Ermeni milletinden Hoçador zimmî sirkat fazihasine ictisâr etmiş olduğundan Cermen mutasarrıfı Sa'âdetlü Mustafa Paşa hazretleri tarafından bu canibe irsal kılınmış mersûm Tersane-i Amire'ye gönderilmiş olmakla li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 11 M. sene (1)251 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

29-A/3

Darbhaneden bâ-ferman-ı âli ıtlâk şüd

İngiltere devleti şubesinden Kefalonyalı Diyenus nam şahıs ile Rum taifesinden İskerat ve Anton ve Yanu nam zimmîler memduhiye altununa şibh kılub yirmilik ve onluk altunu ile kalb beşlik ve kuruş ve riyal Akdeniz tarafından celb ile Galata'da sürücilik fezahat ve habaisine ictisâr eyledikleri tahakkuk ve istihbar olunmak olduğundan darbhane 'âmire memurları ma'rifetleriyle bi'l-taharri Galata'da bir şarabhanede birlikde olarak merfu' bezm-i 'âlileri kılındığı vechiyle yanlarında kalb kalb beşlik ve altun ve riyal ve ecnas-i saire olduğu halde ahz ve girift ile darbhane-i 'âmireye getürmüş olanlardan mersûmun ferden efraden celb ile her birilerinin yanında bulunan kalb akçelerin nereden ve ne mahalden aldıkları gah latif ve kâri medid ile sual ve istintak olundukda mersûm Diyenus esaslı cevap vermeyip yanında bulunan kalb akçe emanet olduğunu ve mersûmundan Anton yedinde bulunan akçeyi mesfur Diyenus aldığını mersum İskerlet zimmi yedinde bulunan şeyleri bahr-i sefidden bir kimesne gönderdiğini ve mesfur Yanko zimmi dellal olub meygedede mesfurun yanında tesadüf etmiş idügünü ifade ve takrir etmiş ve vaki' olan ifade ve takrirlerine nazaran mersûmundan Diyenus ve İskerlet ve Anton kalb sürücü oldukları ve mersûm

Yanko zimmi dahi bunların dellali olduğu anlaşılmış ve mersûmunun bu vecihle hareketleri ‘ibadullahın ıstırabını ve mu’amelat-ı nasın inhilalini müeddi olacağından te’dîb ve terbiyeleri lazım gelmiş olmakla mersumundan iskerlet ve Anton ve Banko nam üç nefer zimmilerin darbhane-i ‘âmireden inha olunmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzere li-ecli’l-te’dîb vaz-‘ı kürek olunması ve mesfur Kefelonyalı Diyenus nam şahıs yedinden böyle bu tarafda bulunub ele geçer ise tedibat-i latifesi icra olunacağı bildirilerek vilayeti canibine tard ve def’i yahud vechi aher ile tesviyesi menut-i rey

30/1

Bâ-buyuruldu-i hazret-i Kapudân Paşa hazretlerinin ıtlâk fi 2 R.a sene 1253

ma‘rûz-ı dâ‘i-i devâm-ı ‘ömr-i devletleridir

Tekfûrdâğı sâkinlerinden ve ashâb-ı alâkadan Yahya nâm kimesne çend rûz mukaddemce haremiyle çiftliğine ‘azimeti esnâsında medine-i mezkûre sâkin olduğu menzil küşâd olunarak derûnunda bir çift pištov ve bir Trablus kuşağı ve derûnunda bin iki yüz guruş akçe mevcûd bir çekmecesi sirkat olunduğunu bu dâ‘ilerine voyvoda-i belde dergâh-ı ‘âli kapucubaşılarından ‘atûfetlü Emrullah Ağa bendelerine ifâde ve ihbâr ve husûs-ı mezkûrun zâhire ihrâcı lâzıme-i zimmetlerimiz bulunmuş olduğundan der-‘akab taharri ve tecessüs ibtidâr olunarak medine-i mezkûre mütemekkinlerinden bazı mahaller de hidmetkârlık ve kah serseri geşt ü güzâr ve bir müddetten berü kahvecilik ile karar etmekde olan İslavi zimmîye… olunmakla mersûm voyvoda-i mumâ-ileyh kulları marifetle derdest olunup kendisinden su’âl olundukta inkâr edemeyerek sâlifü’z-zikr eşyâ-i mezkûre leylen serika ve kahvesinde vâki‘ kemerlikde ihtifâ eylediği takrîr etmekle eşyâ-i mezkûr mahal-i mezbûrdan ihrâc ve sâhibi merkûm Yahya kullarına temâmiyle teslim olup mersûmun bu makûle fazahata vâki‘ ictisârından ber-nehc-i şer‘i te’dibâtı lâzımesinin icrası lâzım gelmiş olduğundan muvâfık-ı irâde-i ma‘adelet ifâde-i veliyyü’n-ni‘amileri buyurulursa İslavi zimmi bir müddetcik Tersâne-i Amire’de vaz‘-ı kürek olunarak te’dîb ve bu vechle emsâli terhîb buyurulması bi’l-cümle vücûh-ı belde ve ahâli kavleri niyâz ve istid‘â eyledikleri evvel ki vâki‘ü’l-hâldir bi’l-iltimâs huzûr-ı lâ ma‘a’n-nûr asafanelerine i‘lâm olundu deyü Tekfûrdağı nâ’ibi dâ‘ilerinin takdîm eyledikleri i‘lâmı balâsına mersûm İslavi zimminin derûn-ı i‘lâmda muharrer vukû‘bulan cünhasına mebnî li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 7 Safer sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya

Tâhir Paşa hazretlerinin buyuruldu-i ‘âlileri mucibince mersûmun vaz‘-ı kürek olunduğu

30/2

Şarköy Kazâsına tâbi‘ Uçmak Dereli karyesi mütemekkinlerinden Yorgaki nâm zimmî karye-i mezkûr Kocabaşısı bulunan Yanaki’yi bıçak ile darb ve mücerred-i mecruhine ictisâr eylemiş olduğu bi’l-i‘lâm şer‘iyye ihbâr olunarak mersûm tarafımıza celb olunmuş ve makûlekâr-ı mekrûha mütecâsir olanların te’dîbi sâ’irlerinin mûceb-i terhibi olacağından mersûm Yanaki li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi gurre-i S. sene 1251 tarihinde ba-buyuruldu-i hazret-i veliyyü’n-ni‘ami vaz‘ şüd

Mürd şüd fi selh-i C.a sene (1)251

İpekli (sol tarafta yazıyor)

30/3

Bâ-fermân-ı ‘âli ıtlâk

İpek kazâsı ahâlisinden Bekir nâm şahs hilâf-ı nizâm tezkiresini geşt u güzârı Edirne’de dahi iki mahale kundak bırakarak ızrâr-ı ibâre ictisâr eylediği bi’t-tahkîk ahz u girift olunarak Çirmen mutasarrıfı Sa’âdetlü Mustafa Paşa hazretleri taraflarından bu def‘a Deraliyye’ye irsâl olunmuş ve şahs-ı merkûm Tersâne-i Amire’ye gönderilmiş olmakla li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 25 M. Sene (1)251 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olunduğu

30/4

Bâ-fermân ıtlâk

Bursa katırcılarından Arnabut Ahmed nâm şahıs bi’d-defa‘ât **s**irkat maddesine ibtidâr ve bu def‘a dahi Uygunsuzca harekete ictisâr etmiş olduğundan Bursa mütesellimi dergâh-ı ‘âli kapıcıbaşılarından Ahmed Ağa marifetiyle efendi girift olunarak bu cânibe irsâl olunmuş ve kavm-ı Tersâne-i Amire’ye gönderilmiş olmakla li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak babında fi Gurre-i S. sene (1)251 tarihinde fermân-ı ‘âli sâdır olduğu

30-A/1

Hırsızlık töhmetiyle mukaddemce Çırpan voyvodası tarafından ahz u girift olunmuş olan Filibe Kazâsında Karacadağ Nahiyesinde kâ'in Müslim(Müsellem) karyesi mütemekkinlerinden İstoyovine nâhiye-i mezbûre tâbi' Abdurrahmanlı karyesi sakinlerinden Estüban nâm zimmiler bu def'a Filibe nâzırı tarafından bu cânibe gönderilmiş olmakla mersûmlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 16 S. Sene 1251 tarihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu

Fevt fi 15 Receb sene (1)251

30-A/2

Zenci mercan

Sirkat madde-i kazihasıyla Edirne'de tutulmuş olan Zenci Mercân ile Uzuncaabad Hasköy'de ahz u girift olunan Kıbti Ali nâm sârikler bu def'a sa'âdetlü Çirmen mutasarrıfı hazretleri tarafından Dersaadet'e gönderilmiş olmakla merkûmlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 27 S. Sene 1251 tarihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu

Merkûm Ali bâ-fermân ıtlâk

Fevt fi 13 R. Sene (1)250

30-A/3

Zihne(zenciye) kazâsına tâbi' Zelhova karyesi mütemekkinlerinden Köprülü Yanko nâm zimmi karye-i merkûme mütemekkinlerinden Nikola nâm zimmînin katl ve ihlâkına cesâret etmiş ve mersûm bu def'a Zihne müdürü sâbık dergâh-ı 'âli kapucu başılar Osman Ağa tarafından Dersaadet'e gönderilmiş olmakla mersûmu li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 5 R.a sene (1)251 tarihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu

Mürd şüd

30-A/4

İstiko zimmî ba-ferman fi 25 sene 1252

Rum milletinden İstovri nâm zimmi Edirne'de ve İstiko nâm zimmi dahi Havass Mahmud Paşa kazâsında sirkat töhmetiyle ahz u girift olunarak bu def'a Sa'âdetlü

Çirmen mutasarrıfı hazretleri tarafından Dersaadet'e gönderilmiş olmakla mersûmana li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 13 R.a sene 1251 tarihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu mukayyeddir

30-A/5

Sünrebolu mütekkinlerinden Kapudan-ı Dofa nâm zimmî bir sene mukaddem Dersaadet'ten bir nefer Frenk tüccarı alub giderken Eyne ada açıklarında Kapudân-ı mersûm iki nefer tâ'ifesiyle bi'l-ittifâk tâcir-i mersûmu ihlâk etmiş oldukları hâlik-i mersûmun şerîki tarafından ifâde olunarak bi't-taharri mesfûr tâ'ifelerin bir neferi Samakocuk Dökümhanesi müdürü tarafından ahz u girift olunarak bu def'a Dersaadet'e bi'l-irsâl Damad-ı şehriyâri devletlü Halil Rıfat Paşa hazretleri tarafından bâb-ı 'âliye gönderilmiş olmakla mersûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 17 R. sene (1)251 tarihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu mukayyeddir

30-A/6

Deftere tahrîr olunmuştur

Bursa kazâsına tâbi' Kazıklı karyesi sükkânından Ali nâm şahsın katl-ı mâdde-i kerihasına cesareti cihetiyle li-ecli't-te'dîb merkûm dergâh-ı 'âli kapucubaşılarından Hüdavandigar sancağı mütesellimi tarafından bu def'a Dersaadet'e gönderilmiş olmakla kâtil-i merkûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 12 N. sene (1)251 tarihinden fermân-ı 'âli sâdır olduğu

Sağ derkenar/30-A/1

Fi 25 L. sene (1)251

Mürd şüd

Nemçelü'ye tâbi' merkûm nâm şahıs sârik makûlesinden olup Galata nâzırı tarafından girift olunarak fi 27 C.a sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya efendimiz tarafından emâneten vaz'-ı kürek olunduğu

31/1

Bâ-buyuruldu

Sebzehane iskelesi selecilerinden Ali ve Kâdı Karyeli Kayıkcı İbrâhim nâm şahıslar dünki gün akşam akrânı vakti Kerç(Kireç) kapısı iskelesinden seleci beraber iki nefer

fâhişe alup felfat? yerinde sefineler arasına girer iken limân me'mûrları çevirip limâna getirmiş vakit geç olduğundan ve limânda nisâya mahsûs meclis olmadığından mezbûreler Galata nâzırı konağına irsâl ve merkûmandan limânda habs olunmuş ve merkûm kayıkcı İbrahim yakın vakitte kürekten çıkmış ise de ıslâh-ı nefis etmemiş olmakla merkûman hâk-i pây-ı asafaneleri irsâl kılınmış mezbûreler haklarında dahi ne vechle emr u irâde-i müşirâneleri taalluk eder ise ol bâbda deyü limân me'mûru bendeleri tarafından bu jurnâl ve jurnal balâsına cünhâ-i vakalarına mebni merkûman li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 23 C. sene 1251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tâhir Paşa hazretlerinin buyuruldu-i 'âlileri mûcebince vaz'-ı kürek olundukları

31/2

Bâ-buyuruld-i hazret-i veliyyü'n-ni'ami sebil-i tahliye olunmuştur fi 17 L. Sene 1251

Donânma-yı nusret-nemâ-yı hazret-i pâdişahiden Pertofşan nâm kalyon-ı hümâyunda Çorba hocası bulunan Nazif nâm şahsın bu def'a vukû'bulan sirkat töhmetine mebni merkûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 26 C. sene 1251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya hazretlerinin buyuruldu 'âlileri sâdır olduğu

31/3

Bu def'a sirkat töhmetiyle ahz u girift olunmuş olan Zenci Cafer nâm şahs vaz'-ı kürek olunmak üzere Çirmen mutasarrıfı Sa'âdetlü Mustafa Paşa hazretleri tarafından Dersaadet'e gönderilmiş olmakla merkûm li'-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 29 C. sene (1)251 tarihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu

31/4

Ahmed Paşa hazretlerinin emriyle

Kiraç Kayıkcılarından Ahmed ve Hasan ve Diğer Ahmed nâm üç nefer bu def'a Mahmûdiye-i hümâyundan Amasra kazâlı Uzun Ali oğlu Emin nâm neferi kaçırmış olduğu bir kıta Jurnal balâsına merkûma üç nefer li-ecli't-te'dîb bir müddet vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 3 B. Sene 1251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya hazretlerinin buyuruldu-i âlileri sâdır olduğu

31/5

Benâm-ı Salih Fevt fi 24 N sene (1)251

Keşân kazâsına muzâfa Bulgar karyesi civârında Dağiçinde vâki‘ Borlu nâm zimmînin Kabeş oğlu târih-i i‘lâmdan beş gün mukaddem muhterik olunmuş ve sâhibi dahi çend gün sonra i‘mâli zımnında mahalline varmış Beşe de Ağıl mahallinde yanmış adam kemikleri ile bir bargir ‘alâmetleri bulmuş mersûm Yorgi Ezine dönüp karye-i mezkûr korucusu ve Kocabaşılarına ifâde ve cümlesi birden mahal-i mezkûre varub muhterik olmuş kemikleri vesâ’ir ‘alâmetleri alarak huzûr-ı şer‘e getirip irâ’e ettiklerinde bu makûle fiil-i şenî‘ ve habâsete ictisâr iden kem ise ele getirilmesi karye-i mezkûr Kocabaşısı ve ahâlileri mü’ekkeden tenbîh ve … husûsunda turuk-ı şer‘iden ve a‘yân-ı belde efendi kulları tarafından dikkât-i tâm ve sa‘y-ı ihtimâm olunmakda iken karye-i mezkûr ahâlisinden olup bundan akdem yirmi beş sene mukaddem babası hâlik olduktan sonra hâli sağirinde Anadolu cânibine gidip altı mâh mukaddem karyesine gelmiş olan Dimitri nâm zimmi babası hâlik-i mesfûrden müntakil hakk-ı irsiyesi olan karye-i mezkûre de vâki‘ bir aded .. kargir hanenin on altı hisse itibari ile yedi hissesini vâz‘ü’l-yed olan nısfı dahi verâya nakl olunmuştur

31-A/1

Taşu zimmîden istida ve hisse-i mezkûr ber nehc-i şer’i bade’s-sübut hakk-i irsiyesi olduğu tebeyyün ederek almış ve karye-i mezkûrede kalmış olup ancak zimmî mersûm Dimitri meydanda olmayup ğaip olduğunu kocabaş mersum lede’l-ihtiyar değirmende müştereki mersûm Taşu zimmî der akeb huzur-i şer’a celb ve sual olundukda yalnız ben değilim karye-i mezkûr bekçisi Salih ve arabacı Piraşkuh fiil-i şena’atde müşterektir deyü ifade etmesiyle bekçi merkûm dahi ihzar ve keyfiyet-i istintak olundukda hıyanet-i mezkûrda şerikin olduğunu ikrar etmekle bekçi merkûm ile Taşu nam habisi a’yan-i belde efendi kulları tarafından başlarına mukaddem muhafız adem tayin olunarak taraf-ı veliiniamilerine irsal kılınmış ve mersûm arabacı fi’l-usul Malkara kazasında teslim-i karyeli olup beş altı seneden berü karye-i mezkûrda tavattün ederek bu defa firar etmiş olup şimdilik ele getürülememiş ve el-haleti hazihi

taharri ve tahassüs olundukda olmakla zaman-i adalet vaye hazreti cihanbanide ve saye-i asafilerinde mersum dahi ele getürüldüğü anda bila tehir hakpa-yi veliyyü'n-niâmiye gönderileceği evvelki vaki el-halde bi'l-iltimas hakpa-yi desturilerine arz ve ilam olundu deyü Keşan kazası naibi efendi dailerinin takdim eyledikleri i'lam balasına merkûm ile mersuûm li-ecli't-te'dîb vaz'-i zindan olunmak bâbında fi 9 N. sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-i derya Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri sadır olduğu

31 -A/ 2

Asakir-i bahriyeden birinci alayın dördüncü taburun ikinci bölüğünde mülazım-ı evvel Tophaneli Ali ağa kulları firkateyn-i Portukşan nam hümayunda vekilharç olmakla sefer-i hümayun hâcesi Nazif Efendi ile birlikde olarak peksimet sirkat eyledikleri içün ba emri hazreti veliyyü'n-niâm mülazım merkûm beş yüz değnek ile te'dîb olunup badehu vaz'-ı kürek olunmaması ba-jurnali ve jurnal balasına merkumun derun-i jurnalda muharreb vukua gelen cünhasına mebni darb ile tedip olunmuş ise de kâfi olmayacağından vaz' kürek olunmak bâbında fi 10 recep sene 1251 tarihinde devletlü Namık Paşa hazretlerinin buyruldularıyla vaz'-ı kürek olunduğu

Merkum ıtlâk

31-A/3

Yorgi merdusun	Enekli merdusun	Dimitri ıtlâk şüd

Menlik ve Siroz kazalarında kalpazanlık kâr mekruhine ahz ve girift olunarak bu defa Selanik muhassılı Sa'âdetlü İbrahim Paşa hazretleri tarafından Dersaâdet'e gönderilmiş olan Acı Duka oğlu Pudeki ve Feleki kuyumcu Dimitri ve İsnol nam zimmîlerin darbhane-i amire tarafından bir guna inha olunmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzere li-ecli't-te'dîb beş sene müddet vaz'-ı kürek olunması hususunu darbhane-i 'amire defterdarı Sa'âdetlü efendi tarafından bi'l-takrir inha ve ifade olunmuş ve ol cihetle icrası hususuna irade-i seniye-i şahane müteallik buyrulmuş olmakla mucibince mersûmlar ve vaz'-ı kürek olunmak fi 14 N. sene (1)251 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

31-A/ 4

Menlik ve Siroz kazalarında kalpazanlık kar mekruhine ahz ve girift olunarak bu defa Selanik muhasili Sa'âdetlü İbrahim Paşa hazretleri tarafından Der saadete gönderilmiş olan Burki kardeşi Enkilaki ve papaz Kosti oğlu Pudeki ve Sirozlu ekmekçi Nikolça ve sabuncu Körki nam dört nefer zimmilerin darbhane-i amire tarafından bir guna inha olunmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzere li-ecli't-te'dîb üç sene müddet vaz'-ı kürek olunması hususu darbhane-i 'amire defterdarı Sa'âdetlü efendi tarafından ba takrir inha ve ifade olunması ve ol cihetle icrası hususuna irade-i seniyye-i şahane müteallik buyrulmuş olmakla mucibince mersûmlar vaz'-ı kürek olunmak fi 14 recep sene (1)251 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğunu

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk…

32/1

Üsküdar sakinlerinden Salih nam kimesne bundan beş altı mah mukaddem sirkat töhmetiyle ahz ve girift olunarak te'dîb olunmak üzere iken ıyâl u evlâdı tarafından istirham ve niyaz ve cümlesi canibinden fima ba'd böyle işde bulunmamak şartiyle kefil ibraz olunduğundan ol vakit tedibinden sarf-ı nazar olunmuş ise de merkum yine tek durmayarak usul-i sabıkasına ibtidar ve Adalı kâdirler heyetiyle esvak ve pazarda güzar ederek bazılarını dolandırmış ve bir takım hile ve hurda ile hayli eşya sirkat etmiş olduğundan bu defa merkûm ahz ve girift olunarak tesir-i hakikî âlileri kılınmış olmakla saire mucib-i ibret olmak üzere merkûmun küreğe vaz'-ı hususu devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri ba takrir inha ve takrir-i mezkûr balasına mucibince merkûm vaz'-ı kürek olunmak fi 14 recep sene (1)251 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

Itlâk

32/2

Karar fi Gurre-i …

Fi'l-asıl Çerkez kazası sakinlerinden ve berber esnafından iken bu defa sirkat töhmetiyle ahz ve girift olunan Mehmed nam kimesne tazilik etdirilerek sirkat etmiş olduğu eşya Medine-i Üsküdar'da büyük iskelede mütemekkin bakkal Hiristo zimmî dükkanında idüğünü ikrar eylediğine ve bu cihetle zimmî-i mersûmun dahi merkûm ile ittifakı olduğu bedihiyatdan bulunduğuna binaen merkûm ile mersûm mukayyiden hakipayi alilerine irsal kılınmış olmakla muvafık irade seniyyelerine buyurulur ise

ikisinin dahi li-ecli te’dîb savt-ı mahsusa ile küreğe vaz‘-ı hususu devletlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri bâ-takrir-i inha ve takrir-i balasına merkumlar bir buçuk sene terbiye olmak üzere li-ecli te’dîb küreğe vaz‘ olunmak fi 26 B. sene (1)251 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

32/3

Saye-i mekârimvaye-i hazreti şahanede mustatil sekene-i dad es-saltanat-ı seniyenin akvat-i yevmiyelerinden olan nân-ı azizin gayet has ve pişkin ve dirhemi tamam olması ve bu hususda ala’l-devam ihtimam ve dikkat kılınması lazimeden ve irade-i ihsan ‘âde-i cenab-ı zillullahı mukteza-yi münifinden olduğuna binaen geçen gün çakerleri Dersaâdet habbazan fürununun ekmeklerinin vezni sırasına yeni kapu dâhilinde kâin habbazlardan ekmeğinin nizamı üzere on adedi birden vezn olundukda elli dirhem noksan zuhuriyle ustası olan Kigork nam zimmî kapanda hapis etdirilmiş ve bahçe kapusu haricinde kâin fırancalacı furununda baş has ve ote has itibariyle tabh olunan fırancalaların levni birbirinden farksız olarak çend ruz mukaddemce faziletlü İstanbul nâncı efendi daileri marifetiyle destgâhdarı bâb-ı âliye irsal birle savb-ı çakeriye gönderilmiş olduğuna mebni fırancalalarına lede’l-nazar vaki’an ber-muceb-i nizâm baş hassın sekiz pareliği kırk ve öte hassın altmış dirhem olacak iken ikisi dahi orta has sikkesinde olduğunu destgahdarı mersûm dahi ikrar ve itiraf ederek beher sekizlik orta has fırancalasında yirmişer dirhem kati fahiş noksan işlenmiş demek olmakdan naşi ustası olan Nikola zimmi Baltemri buldurularak ol dahi kapanda tevkif kılınmış olup bu makulelerin icra-yi tedibleriyle emsalinin terhibleri lazimeden olmakla li-ecli’t-tedib mersûman Kigork ve Nikola zimmîler vaz‘-ı kürek olunması hususunu zahire nazırı Atûfetlü Hadi Efendi hazretleri bâ-takrir-i inha ve takrir balasına mucibince mersûman vaz‘-ı kürek olunmak fi 5 Ş. 1251 fermân-ı âli sadır olduğu

Mersûman bâ-fermân-ı âlî ıtlâk şüd

32/4

Baruthane-i amireye merbut Çatalca nahiyesi naibi efendi daileri tarafından varid olub merbuten takdim-i hâkipây-i samiyeleri kılınan bir kıta ilamında muharrer olduğu üzere töhmet-i sirkat ile ahz ve girift olunmuş olan Halil nam şaki atiye-i velinimetlerine ihzar kılınmış olmakla eyyam-ı mübarekeye her dem şaki merkûm hakkında aher güne muameleden sarf-i inzar-i merahim asariyle fakat li-ecli’t-te’dîb inha-yi çakeranem olmadıkça tahliyesine maada buyrulmamak üzere vaz‘-ı kürek olunması hususunu hâlâ Baruthâne-i Âmîreler nazırı Atûfetlü Mehmed Emin Efendi

hazretleri bâ-takrir-i inha ve takrir bâlasına mucibince vaz‘-ı kürek olunmak fi 13 şaban 1251 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

32/5

İmtiyazlı Seddü’l-bahirli Ahmed kapûdanın sefinesi taifelerinden Arap Ali nam kimesneyi Kartallı Arıf kapûdanın sefinesi taifelerinden Midillili Ahmed ile Eriklili makaracı Mustafa nam taifeler bir seriye ile darb ve idam etmiş oldukları ahali tarafından bir kıta jurnal ile inha olunmuş ve merkûman Tersâne-i Amire’de hapis ve tevkif ettirilmiş olduğu bu defa ferik-i Asâkir-i Bahriye Sa’âdetlü Namık Paşa hazretleri tarafından inha olunmuş ve müteveffa-yi merkûmun varisleri zuhur eder ise terâfu olunmak üzere merkûmanın li-ecli’t-tedib müebbeden vaz‘- kürek olunması lazım gelmiş olmakla ol vecihle merkûman vaz‘-ı kürek olunmak fi 14 şaban 1251 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

Zahire nazırı Elhac Veli ağanın akrabası Arif Ağanın kefaletiyle bâ-fermân âlî ıtlâk şüd fi Gurre-i Ca. (1)251

32-A/1

Ankara sancağında kâin Beyanabad kazası sakinlerinden olup öteden berü harekat-i bâgîyâneye mütecasir olan Kırmızı oğullarının cesaret eyledikleri isyan ve esaet keyfiyeti mukaddemce Ankara mutasarrıfı Sa’âdetlü İzzet Paşa hazretleri tarafından iş’âr olunmuş ve muahharen merkumlar firar ile Bolu sancağında Budacık nam mahalde müşarünileyh tarafından menfurlar ile muharebeye kıyam etmiş ise de ele getürülerek Dersaadet’e gönderilmiş idüğü muahharen müşarünileyh tarafından iş’âr kılınmış olup bu Kırmızıoğulları tarafından mukaddem ve muahhar Dersaadet’e gönderilenler vaz‘-ı kürek olunmuş olduklarından bunların dahi küreğe vaz‘ olunması hususuna irâde-i seniye-i şahane müteallik buyrulmuş ve Kırmızıoğlu Cin Ahmed ve Hacı Halil ve avenelerinden Ömer ve Musa ve İbrahim ve Hüseyin ve Mustafa ve Ali zimmî şahıslar emsali ber mukteza-yi irâde-i seniyye vaz‘-ı kürek olunmak üzere Tersane-i Amire’ye gönderilmiş olmakla mucibince eşhas-i merkûm vaz‘-ı kürek olunmuş fi 20 Şaban sene (1)251 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

Bâ-cenâbı hazreti cihan bani merkûmların sebilleri ile olmuşdur

32-A/2

Fermân-ı âlî ıtlâk

Bozok sancağında vaki Gedik kazasına tabi Gümrük karyesi mütemekkinlerinden Deni Furad oğlu Ohanis nam zimmî Afşar aşireti eşkıyasıyla bi’l-ittifak uygunsuz

harekete ictisâr etmiş ve mersum bi'l-taharri ele getürülerek Bozok mütesellimi dergâh-ı âli Kapucu başılarından Mercan ağa tarafından bu defa Dersaadet'e gönderilmiş olmakla mersûm li-ecli't-te'dib vaz'-ı kürek olunmak fi 21 Şaban sene (1)251 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

32-A /3

Salma Tomruk'ta Yahudi mahallesinde mütemekkin Refail nam Yahudi kendü halinde olmayub sirkat kâr-i mekruhine ve envaı kabahate ictisâr etmekde olduğu beyanıyla mersûmun te'dîbini hususu milleti tarafından bâ-arzuhal inha ve istida olunmuş ve mersûm Refail Tersâne-i Amire'ye gönderilmiş olmakla li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak i 21 R. sene 1251 tarihinde ferân-ı âlî sadır olduğu

Bâ-fermân-ı âlî ıtlâk şüd

32-A/4

Kaban ve kabak tüccarından hacı Süleyman ağanın ğarb kapusu iskelesinde merbut bir kıta mağunesi taifelerinden Mahmud ile Ali beyinlerinde münazaa vukuiyle merkûm Mahmud Ali yedinde bulunan bıçağı alup merkûmu darb ve ihlâk eylemiş olduğundan merkûm Mahmud hapis etdirildiği ferik-i asâkir-i bahriye Sa'âdetlü Namık Paşa tarafından inha olunmuş olup müteveffa-yi merkûmun varisi zuhurunda terafii şer'i olunmak üzere merkûm Mahmud vaz'-ı kürek olunmak fi 29 Şaban sene 1251 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

Itlâk

32-A/5

Toskana Hükümeti tabaasından ğaribinamın bir nefer oğlu Avamın ve kahir ve emniyetine halel verecek derecede bazı yolsuz hareketleri zuhur etmiş olduğundan te'dîb ve takriri vacib olduğuna binaen birkaç mah içün küreğe gönderilmesi hususuna dair icab eden emri şerifleri itası çün devlet-i mezkûrun maslahatgüzarı bendeleri ba karib-i inha ve takrir balasına mucibince mersûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi Gurre-i M. (1)251 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

Bâ- fermân-ı âlî ıtlâk

33/1

Asakir-i bahriye hastanesi ayvazlarından Agop zimmî hastalara şurba itasında kaşık yokdur diyerek on pare ahziyle ibtidar eylediği tarafımıza ihbar olunmuş ve mersûmun terbiyesiyle emsalinin terhibi lazım gelmiş olduğuna mebnî mersûm bir sene müddet

vaz‘-ı zindan olunmak bâbında fi 12 L. 1251 tarihinde faziletlü Kapudân-i derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i ‘âlileri mucibince vaz‘-ı kürek olunduğu Mürd şüd

33/2

Malkara kazasında çend seneden berü sandık emniyeti olup bu günlerde kaza-i mezbur fukarasına habaset ve ihaneti tebeyyün etmiş olan Tanaş zimmînin refikleri bulunan Dimo zimmi kendü hile ve hudaların setr etmek hulyasıyla bu tarafa gelmiş ve mersum Dimo ve diğer refiki kaza-i mezbûrda yüzden ziyade reayayı tahrik ve teşvik ederek mahkemeyi basmış ve hakimi bu tarafa göndereceği i’lamını aldırmış edüp bir takım atale-i lisane cüret etmiş oldukları muahharen vürûd eden i’lam-ı şer’i mealinden ve ahaliden çend kimesnelerin takrir ve ifadelerinden malumumuz olmuş ve mersûm Tanaş zimmînin muhasebesini rü’yet ve hulasa olunup keyfiyetleri zahire ihraç oluncaya kadar muahharen icabına bakılmak üzere şimdilik vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 17 Şevval sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu alileri mucibince vaz ‘-ı kürek olunmuş olduğu

Bâ-fermân-ı âlî kethüda beye teslim şüd

33/3

Benâm-ı Mehmed Halil …

Merkûm Gel? Sefid nam korvet-i hümayun neferatından olup hilaf-ı rıza-i Ali firar etmiş ve ber-takrib ahz ve girift ile ele geçerek firar etmesine mebnî bir sene müddet vaz‘-ı kürek olunmak bâbında evâsıt-ı şevvalde 1251 tarihinde bâ-irâde-i hazreti veliyyü’n-niâm vaz‘-ı kürek olunduğu

Zabıtana teslim

33/4

Hatab kapusunda vaki keresteciler esnafı bekçisi Muhammed nam ve Oseb zimmi şöyle takrir ederler ki Tersâne-i Amire’de kalafatcı çakar Ahmed nam birkaç mahdan berü keresteciler dükkanlarını karışdırub ve keresteler üzerinde gezmek üzere olduğu görülüp merkûmu birkaç defa derdest etmek murad olunmuş ise de firar etmiş bu defa Ramazan-ı şerifin yirmi dokuzuncu günü ala’s-sabah merkûm keresteler arasında derdest olunup ve bir keresteci dükkanı dahi açılarak el-bey’a müteallik sanayi şeyler olduğundan bâb-ı ser-askeriye gönderilmiş ve sual olundukta bütün sübut-i inkâr

eylediği deyü et-tahrir olunan jurnal pusulası bâlâsına li-ecli't-terbiye altı mah müddet tayiniyle akşamdan vaz'-ı zindan olunmak üzere gündüzleri memur olduğu hizmetinde istihdam olunup vakt-i saire misüllü yevmiyesini tamamen verilse deyü devletlü velinimet efendimiz hazretlerinin fi 8 L. 1251 tarihinde buyruldu alileri sadır olduğu Merkûm ıtlâk şüd

Sol Derkenar/33/1

Gavvâs hazreti velî ıtlâk şüd	Ali Gavvâs	Mehmed İnebolu

Hilâf-ı rızâ-yı âlî harekete mebni vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 27 Ca. sene (1)251 tarihinde

Sol Derkenar/33/2

Merhûm tezkire-i şâhâne sebil-i tahliye şüd

Gökbuzeli Mehmed ile Diyarbekirli Nikos zimmîye Diyabekirli … tezkiresi Gekbuzeli Mehmed tahririne cesaret etmiş olmağla li-ecli't te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 7 C. sene (1)251

Sol Derkenar/33/3

Tudori nam zimmî kürekçiler başında tabancadan alub hilâf-ı rızâ-yı âlî bir nefer reâyâyı kaçırmak mütecâsir olduğu cünhaya mebnî devletlü Kapudân-ı derya efendimiz hazretleri emriyle fi 14 C. sene … tarihinde vaz'-ı kürek şüd

Sol Derkenar/33/4

Yazıcı Mehmed nam ile … vekili Kostandi ve Nikola zimmî vaz'-ı kürek fi 16 Receb sene (1)251 tarihinde devletlü Namuk Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlîleri mucibince merkûm ile mersûmların vaz'-ı kürek olundukları

Sol Derkenar/33/5

Tezkîre-i tahrir eden Mehmed … Kostandi … … vekili olup tezkireyi ….

Sol Derkenar/33/6

Tekne taife olup kabahati tezkiresine yazılmış olunur

Sol Derkenar/33/7

Mustafa Mahmud firar etmiş olmağla bir Tufan nam firkateyni devletlü Nâmık Paşa hazretlerinin irâde-i âlîleri mucibince fi Gurre-i Receb sene (1)251 tarihinde vaz'-ı kürek şüd

Sol Derkenar/33/8

Mesudiye nam kalyonu-ı humâyûn neferatından Ahmed nam firar etmiş ve … takımında ahz û girift olunarak Der-i aliyye … irsal fi Gurre-i Ş. sene (1)251 tarihinde devletlü Namuk Paşa

33-A/1

Mersûman ba buyruldu ıtlâk

İboli nam zimmî Ermeni milletinden Kiril nam Tab emri Galata civarında bozahaneye pencerelerden vaz' ederek sirkat-i kâr-i mekruha cüret etmiş olduğundan mersûman Galata nazırı bey tarafından ahz ve girift birle tarafımıza gönderilmiş bu makûlelerin tevbîhiyle emsalinin terhibi muktezasından bulunmuş olmakla mersûman li-ecli't-te'dîb vaz'ı zindan olunmak bâbında fi 21 L. (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu alileri mucibince mersûmların vaz'-ı kürek olundukları mukayyiddir

33-A/2

Mersûmunun memurları hazreti veliyyü'n-niâmi

Itlâk olundukları

Dimitri ve Mihal ve Metro ve Bani ve Tanaş ve Nikola ve diğer Bani ve Manol namdan dokuz nefer eşkıya zimmîler tarhandik tabir olunan üç kıta kayığa süvar olarak güya kasr deryadan singer ihracı bahanesiyle Marmara ve paşa limanı aralarında serseri geşt u güzar ve kazazdeolmaya sefine-i hümayun ve sair kayıklar edevatının hod be hod ihracına cesaret eylediklerinden başka dahi bayağıca izbandut misüllü ibadullah gezend ve hasar etmekte oldukları Marmara'da bulunan ve voyvodamızın mesmû olarak Tersane-i Amire tarafından memuren ve lede'l-tarafda bulunan Peresto nam kotor-i hümayun ile üzerlerine varulup ahz ve girift olunmuş ve kayıkları ol tarafda karaya keşide birle el-an harbiyeye dair mezkûr kayıklar derununda bulunan eşyanın bir kıta mumza defteri ve icab eden i'lam-ı şer'i ve evrak-i saireleriyle mersumdan ve büdçe-i mumaileyh tarafından kotor-i hümayun mezbûre konularak Kapudânı eseyyid Osman Kapudâna teslimen mukayyed etrafımıza gönderilmiş evrak-i mersûme-i mezkûre takımıyla Tersane-i Amire kesedarı efendi tarafından hıfz olunmak ve zaman-ı ma'adelet unvan hazreti şahaneden bu makule kâr-i mekruhe ictisâr edenlerin tevbihleriyle emsallerinin terhibi lazim gelmiş olduğundan şaki-i mersûmun li-ecli't-

te’dîb vaz‘-ı zindan olunmak bâbında fi 22 Şevval sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri mucibince mersûmunun vaz‘-ı kürek olundukları

33-A/3

Covani ve Mihali ve diğer Mihali nammun üç nefer Aynoz civarında ve İntaş ve Banis ve İstiknaki namun üç nefer Midilli civarında hilaf-ı nizam-ı seniyye bilâ tezkîre serseri geşt ü güzar etmekde olduklarından memurlar taraflarından bi’l-ahz tarafımıza getürülmüş bu makule hilaf-ı nizam hareket etdikleri tevbihiyle emsallerinin terhîbi lazimeden bulunmak olduğuna mebni mersûmun li-ecli te’dib vaz‘-ı zindan olunmak bâbınd fi sene 25 Zilkade sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri mucibince mersûmanın vaz‘-ı kürek olundukları

Bâ-irâde-i hazreti veliyyü’n-niâmi ıtlâk şüd

33-A/4

Tüccar sefayini melahlarından(melâhat) Tunuslu Mehmed mukaddem Tersane-i Amire çekilüp reislerinden Kara Mehmed nam reis bulanka (?) olarak 98 guruşu ve tüccar muzâyeni reislerinden Varnalı Ali reise yüz yirmi kuruş ve diğer Varnalı Ali reise üç yüz kuruş ve imtiyaz kapatanlardan Tatar oğlu İsmail kaptana beş yüz doksan kuruş ceman bin yüz sekiz kuruş deyni olduğunu ve ashab-ı duyun dahi her ne kadar karantiğ ediyorlarsa da hiç birisi ve gerek Kapudân Bulanka? olarak deynini verüb sefinelerinde istihdam etmediklerini dünkü gün hak-i pâyi asafanelerine şifahen ifade etmekle merkûm huzur-ı müşiranelerine dahi li-ecli istintak keyfiyet malum destûraneleri buyrulmak bâbında deyü liman tarafından bâ-jurnal ifade etmekle jurnal bâlasına eda-yi duyun edinceye kadar merkûm vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 25 Za. sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i ‘âlileri mucibince merkûmanın vaz‘-ı kürek olunduğu

Merkûm ıtlâk şüd … sene (1)253

Sağ Derkenar-33-A/1

Cîrane bahriye nam karye-i hümayunun hacesi Mustafa fi 4 Şevval sene (12)51 tarihinde Kapudân bey tarafından vaz‘-ı şüd

Sağ Derkenar-33-A/2

Şakir Kasımpaşa	Mustafa … marangoz	Ali Kedros marangoz	Hasan Kedros	Ömer …

Merkûmların tersâne kethüdası fi 5 L. sene (1)1251

Sağ Derkenar/33-A/3

Ömer Osman …

Sağ Derkenar/33-A/4

Kasımpaşalı Ahmed

Burc-i zafer nam kalyon-i hümayun neferatından olup … … maddesine mebnî fi 6 L. sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin

Sağ Derkenar/33-A/5

Ali Edincik

İplikhane mazarratından olup hilâf-ı rızâ-yi âmire asker nur simini füruht edüp fi 14 Z. sene 1251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya

Sağ Derkenar/33-A/6

İsmail Edirne

Zat-ı darbhane-i firkateyni hümâyûndan olup hizmetinde mukim olmayıp serseri kimesne veled-i Arınabni fi 20 Z. sene (1)251 tarihinde ba irade-i hazreti veliyyü'n-niami vaz'

34/1

Şarköy kazası sakinlerinden ve Asâkir-i Mansure taburlarından mahreç İbrahim bin Mehmed kendü haliyle kaza-i mezkûrda durmayub bazı kesana bıçak çekmek ve silah göstermek misüllü hilaf-ı rıza-yi ali harekata ibtidar eylemekde olduğundan cümle marifetiyle ahz u girift ol derece ba i'lam gönderilmiş ve i'lam-ı mezkûr işbu buyurlarımıza rabıta birle bu makule harekata ictisâr edenlerin tevbihiyle emsallerinin

terhibi lazim gelmiş olduğuna mebni li-ecli te’dib merkûm bir müddetcik vaz‘-ı zindan olunmak fi 5 Za. sene (1)251 tarihinde buyruldu-i hazreti veliyyü’n-niâmi vaz‘-ı bend

34/2

Tesbih-i zafer nam firkateyn-i hümayun neferatından Şamlı Yasin sirkat-i kâr-i mekruhuna cüret eylediğinden bu makulelerin tevbihiyle emsalinin terhibi lazimeden olduğuna mebnî ıslah-ı nefes edinceye kadar merkûm vaz‘-ı zindan olunmak fi 5 Za. sene (1)251 tarihinde ba buyruldu-i hazreti veliyyü’n-niâmi vaz’ şüd

34/3

Siyam cezиresi reayasından Çimetri veledi Kostantini Ğalanus ve Bani veled-i Tağnusni Açi Menulyas nam zimmiler katl fezahatine ictisâr eylediklerinden mersûman şimdilik emaneten vaz‘-ı zindan olunmak fi 5 Z. sene (1)251 tarihinde bâ buyruldu hazreti veliyyü’n-niâmi vaz‘-ı şüd

Şifahen sadır olan irade-i ‘âlileri ıtlâk şüd

34/4

Şarköy kazasına tabi Milan karyesi sakinlerinden sekiz yaşında Sinan oğlu Mehmed nam sağirin velisi olmayup karye-i mezkûrdan olup Gelibolu’da Kürd oğlu Kâmil nam şahsın zevcesi Sarı oğlu kerimesi Hadice yanına alup zevci mezbûr Kâmil sağir mezbûru ef’al-i şekâ eylediği tarafımıza ilam inha olunmak ve merkûm Kâmil İstanbul’da olduğundan bi’l-ahz icab eden tekdiri icra olunmuş ise bu makule fiili irtikâb edenlerin ye tevbihiyle emsalinin terhibi lazım gelmiş ve ilam-i mersule işbu buyruldumuza merbut kılınmış olmakla merkûm Kâmil li-ecli’l-te’dîb beş mahdan vaz‘-ı zindan olunmak fi 7 Z. sene (1)251 tarihinde ba buyruldu hazreti veliyyü’n-niâmi vaz’ şüd

ıtlâk

34/5

Filibe kazasında vaki Felu karyesi mütemekkinlerinden Şub Hiristodin oğlu Merto ve başu oğlu Nedifer nam zimmîler kendü hallerinde olmayarak hilaf-ı rıza-yi ala ika’ fesad ictisâr etmiş bu makule hilaf-i rıza ala ika’-ı fesada ictisâr etmiş oldukları Filibe nazırı dergah-i ali kapucubaşılarından Mustafa ağa tarafından mukaddemen lede’l-rıza bu makule rıza Leffen harekâta mütecasir olundukları sabit ve görülmelerinden

emsalinin terhibi lazimeden olduğundan mersûmların küreğe vaz‘-ı zımnında bu tarafa irsali hususu ağa mumaileyh tarafına tahrir ve iş’âr olunmak ve mucibince mersûmlar ağa-yi mumaileyh tarafından bu defa Dersaadet’e gönderilmiş olmakla li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 20 R. sene 251 tarihinde fermân-i âlî sadır olduğu
Ba ferman-ı âli ıtlak fi 11 Receb sene (1)253

34/6

Tersâne-i ‘âmire içün bundan akdem … kazasından celb olunan neferatın bazısını kaçırmak fikri fesadesiyle kaza-i mezkûre ahalisinden Seyid Ahmed nam şahıs bu tarafa azimet eylediği rüştehane-i mezkûre memuru tarafından ihtar olunmuş bu makule hilaf-i rıza-yi âli harekete cesaret ederek bu behilin emsalinin terhib-i lazimeden bulunduğuna misal merkûm Ahmed li-ecli’t-te’dib kürek olunmalarına fi 13 R. sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyrulduları âlileri mucibince vaz‘-ı kürek olunduğu kayıd şüd

Sol Derkenar/34/1

Bâ buyruldu-i veliyyü’n- niâmi ıtlâk şüd
Kayıkçı esnafından Ahmed nam kesanın temaşasından sükut saat beş sularında Bağçekapu iskelesi civarında bir habasete kayıkçı … olarak … … ile emri sâdır buyrulmuş ise de … … … firara cesaret edüb … ber-takrib girift olunub … mersûm Tersân-i Amire zindanına ve südur olduğu torakhaneye habsolub fi 16 M. sene (1)252 tarihinde devletlü veliyyü’n-niâmi efendimiz

34-A/1

Deftere tahrir olunmuşdur
İşkodra’da tahrir vakasında madhalleri olup Atûfetlü Rumili valisi hazretleri tarafından ahz u girift ile bu defa Dersaadet’e gönderilmiş olan beratlı müteveffa Mehmed Paşazâde Abbas Bey ve Virbutlu? Ömer Paşa hazinedarı Süleyman Beg nefs-i Avlonyalı Rüstem Bey ve yine Avlonya kazasından Katinalı? Seydo nam dört nefer eşhasın vaz‘-ı kürek olunmaları hususuna irâde-i seniyye-i şahaneye müteallik buyrulmuş olmakla mucibince merkumlar vaz’ı kürek olunmak bâbında fi 5 muharrem sene (1)252 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

34-A/2

Bu dahi

Burtirli Mustafa ve refiki Ali ve Sultanhisar'ı kazasında kâin Kavaklı karyesi sakinlerinden hacı köse oğlu İsmail ve Ödemiş kazasında Akkebesi karyesinden Ahad oğlu Ahmed nam katl-i nüfus ve sirkat madde-i evvvelincesine ictisâr etmiş olduklarından merkûmlar Aydın muhassılı Sa'âdetlü Yakup paşa hazretlerinin tarafından ahz u girift olunarak bu tarafa gönderilmiş ve bu makule hilâf-ı rıza sirkate cesaret edenlerin te'dîbleri lazımesinden bulunmuş olmakla zikr olunan dört nefer eşhasın li-ecli't-tedib vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 14 CA. sene (1)251 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

34-A/3

Selanik sancağında kâin Bazargah nahiyesinde Yörük mahallesi sakinlerinden Mustafa ve Eder hisar kazasının Selamlı mahallesinden Ahmed nam şahıslar öteden berü katl-i nüfus made-i kabahatine itibar etmekde olduklarından merkûmlar Selanik muhassılı Sa'âdetlü İbrahim Paşa hazretleri tarafından ahz u girift olunarak bu tarafa Dersaadet'e gönderilmiş ve bu makule hilâf-ı rıza harekete cesaret edenler terbiyeleri lazımesinden bulunmuş olmakla merkûman Mustafa ve Ahmed li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 14 Ca. sene (1)251 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu
Merkûm bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd fi 7 L. sene (1)254

34-A/4

Mukaddemen İşkodra vakasında esânitleri zuhur eden eşhasdan Hacı İdris nam şahıs Atûfetlü Rumili valisi hazretleri tarafından ahz ve girift olunarak bu defa Dersaadet'e gönderilmiş ve merkûmun küreğe vaz'-ı olunması hususuna irâde-i seniyye-i şahane nutaallıka buyrulmuş olmakla mucibince merkûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 16 Ca. sene (1)251 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu
Bâ-fermân ıtlâk

34-A/5

Geçende vuku bulan uygunsuzlarına mebnî Dersaadet'ten tard u ref'leri irâde-i âlîleri iktizasından olan Hırvatlardan Milo veled-i Duko ve Yovan veled-i Toma ve Matro veled-i Toma ve Yovan veled-i Nikola ve Luko veled-i Nikola nam beş nefer Hırvat Hırvat şayan-ı te'dîb ve terbiye olarak Begkoz tard u def'leri takririnde bir miktar vakit mürurundan sonra yine Dersaadet'e gelüb icrâyı habasete mübâderet edecekleri derkâr olmağla mersûmların dahi mazarratları zımnında müebbeden vaz'-ı kürek olunmaları hususu devletlü Atûfetlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri bâ-takrir-i inha ve bâlâlarına

mûcibince mersûmların müebbeden vaz‘-ı kürek olunmak bâbında 10 M. Sene (1)252 tarihinde fermân-ı ‘âlî sâdır olduğu

34-A/6

Ceryako veled-i Esterati nam zimmî sirkat töhmetine ibtidar eyledikden mersum Midillü nazırı beg tarafından bi’l-ahz Donanma-yi Hümayun’a pişgâh-i Midüllü’de olduğu halde tarafımıza gönderilmiş bu misüllü habaise ictisar eyleyenlerin tevbihiyle emsalinin terhîbi lazimeden olduğundan nâzır mumaileyhin inhası olmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzere mersûm Ceryaku zimmi li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi gurre-i safer sene (1)252 tarihinde devletlü Atûfetlü kaptanı derya Mehmed Tahir paşa hazretlerinin buyruldu-i alileri mucibince mersûmun vaz‘-ı kürek olunduğu Bâ-buyruldu

35/1

Ünye maden-i hümayununda müstahdem madenci taifesinden Beraşkuh ve Rum milletinden Anton nam zimmîler muğayir-i rıza-yi âli hareket-i ictisâr eylediklerinden mersûmun Bala ve Ünye madeni hümayunu emini Hacı Yakup bey kulları marifetiyle ahz ve girift olunarak ba i’lam ve tahrirat bu tarafa gönderilmiş ve suret-i inhaya nazaran mersûmanın te’dip ve terbiyeleri icap etmiş olmakla bu suretle darbhane-i amireden inha olunmadıkça sebil-i tahliye olunmamak orada bir müddet li-ecli’t-te’dîb mersûmanın vaz‘-ı kürek olunması hususu devletlü Atûfetlü müşir-i mükerrem haremhane-i amire defterdarı efendi hazretleri ba takrir-i inha ve balalarına mucibince vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 9 S. sene (1)252 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu mukayyeddir

Beraşkuh zimmî mürd şüd

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk

35/2

Kocaili sancağında vaki İznik kazasına muzaf Begliköy reayasından ve Ermeni milletinden Serkis nam zimmî yedinde memduhiye altununa şibh mağşuş ve kalb altun bulunmuş olduğundan kaza-i mezbûr voyvodası Recep ağa kulları mersûmu ahz ve girift ederek sual eyledikde bilmeyerek aldığını haber vermiş ise de mersûmun evi taharri olundukda üç yüz elli sekiz aded kalb şeyler zuhur etmiş ve mersûm her takarrür sevk olunmuş ise de nemhalden aldığı söylenmiş olduğundan ve bu da mumaileyh

mersumu zikr olunan kalb altunlar ile maan Asâkir-i Hassa-i şahane müşiri liva-i mezbûr mutasarrıfı Atûfetlü Ahmed Fevzi paşa hazretleri tarafına döndürmüş ve mersum zikr olunan kalb altunlar ile müşarünileyh canibinden bâb-ı alilerine irsal olunmuş olduğundan mersûm istintak olunarak iktiza-i icra olunmak üzere irâde-i âlileriyle darbhane-i amireye irsal kılınmış olmak mülabesesiyle lede'l-istintak zikr olunan kalb şeyleri bilmeyerek aldığını evvel enirde ifade etmiş ise de biraz sıkıştırıldıkda inkâr edemeyüb Galatalı bir Frenkden on kuruş fi ile bilerek aldığını ikrar ve itiraf edüb lakin aldığı Frenk kimdir layıkıyla bilemediğini ve işbu kalb altunları aldığı frenki görsen bilürmüsün deyü sual olundukda bilirüm deyü verdiği cevabına mebni yanına bazı casuslar tertib olunarak taharri olunmuş ise de aldığı Frenk ele gerürülememiş ve mersûmun ifadesine nazaran kalb sürücü olduğu anlaşılmış olmakla bu suretde darbhane-i amirede inha olunmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzere vaz'-ı kürek olunması hususunu darbhane-i amire defterdarı müşir-i mükerrem Atûfetlü efendi hazretleri bâ-takrir-i inha ve balasına mucibince vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 7 R. sene (1)252 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

35/3

Merkûmeyi bâde bu makule tayi hareketde bulunmağa ve kendisiyle beraber Tersâne-i Âmire kayd kılınacak zımnında olmak üzere karındaşı İbrahim kefâlet etmekte devletlü müşir efendi hazretleri buyruldu-i âlileri mucibince merkûm Said sebil-i tahliye olunmuşdur bu mahale şerh verildi fi 9 C. sene (1)254

Firkateyni süvari takımından bazı Asâkîr-i Bahriye'den Ferhad yüzbaşının beşinci onbaşısı birinci neferi Şamlı Abdullah veled-i Mehmed ve sâyis taifesinden Üsküdarlı Said veled-i Hasan sirkat töhmetiyle ahz ve girift olmuş ve bu makulelerin icra-yi te'dîb ve terbiyeleri lazımeden bulunmuş olmakla merkûm Abdullah'ın üç mah müddet ile ve merkûm Said'in müebbeden Tersane-i Amire küreğine vaz' olunmak bâbında fi 7 R. sene (1)252 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri mucibince merkumların vaz'-ı kürek olunmaları mukayyeddir

35/4

Fi'l-asl İstanbul mütemekkinlerinden olub kürkçülük sanatıyla Keşanda nümâyiş etmekde olan İlya nam katar fi tarihinden iki mah mukaddem kasaba-i mezkûr ahalisinden El-Hac Hasan Ağanın leylen hanesine girib bir mikdar eşya-yi lazimesini

sirkat etmiş ve badehu sirkat olan eşyadan numunesi tebeyyün eylemiş olduğundan mârifet-i şer‘le mersûmdan sual istintak olundukda kendi mecali kalmayub vukuatı ikrar ve eşya-yi mezkûrenin mevcudunu ihrac ederek cümle huzurunda ashabı yedine teslim olunarak sarık mersûm li-ecli’t-te’dib vaz‘-ı kürek olunmak üzere Keşan voyvodası Süleyman ağa kulları bâ-mektub inha ve ifade eylemiş ve sarik Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin kethüdası Tahir efendinin tarafından emaneten vaz‘-ı kürek olunduğu fi 29 safer sene (1)252 tarihinde kayd olunmuş olduğu

Ala sebil-i tahliye fi 14 Receb (1)255

35-A/1

Eyüb sakinlerinden es-seyyid İsmail hakkı nam şahıs seyid Mehmed nam şahıs hilaf-ı şeriat-i ğarra bazı efal-i şeni’ icra etmiş olduğu ve merkûmun tövbe ve salahı zahir oluncaya kadar ta’zir-i şedîd ile tedibi lazımeden idüğü inde’ş-şer’ zahir olmağın merkum İsmail sebat-i ameline mücazaten işbu elli iki senesi Rebiülahir-i salahından itibaren iki sene vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 27 rebiülahir sene (1)252 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu mukayyiddir

Fermân-ı âli ıtlâk şüd fi B. (1)252

35-A/2

Hırvat amelesinden Palo ve Yuvan ve Niro nam gâvurlar Ortaköy’de eczacı keyfurun kullarının hanesinden eşya-yi malume sarikasına mütecasir olan yakımdan olup selef-i çakeri devletlü Hüsrev paşa hazretlerinin zamanında ahz ve girift olunarak el-yevm bâb-ı askeride mahbûs iseler de bâb-ı askeride olan mahbûsun muhafazalı olmadığından ve mersûmun ahz ve girift oldukları esnada çend nefer asker-i nizamiye ile birkaç kuvasi kurşun ile mecruh eylediklerinden layıkıyla muhafaza olunmaları lazimeden bulunduğuna mebni be min taala ileride bâb-ı mezkûr da yapılacak hapishanenin tekmiline değin mersumunun Tersane-i Amire’de vaz ‘-ı kürek olunması tenbih kılınmış ve ol vecihle savb-i samiyelerine gönderilmiş olmakla vusullarında mersûmun ne vakit savb-i çakeriye matlub olunur ise ol vakit ita buyrulmak şartıyla küreğe vaz‘-ı birle deyü devletlü Atûfetlü ser-asker paşa hazretlerinin tezkire-i alileri balasına devletlü ser asker paşa hazretlerinin işbu tezkire-i seniyeleri hak-i alisi zindan defterlerine kayıt ve imla birle mersûmların esbab-ı fazilelerine dikkat ve itina olunmak bâbında fi 15 L. sene (1)252 tarihinde devletlü Kapudân-ı-i derya Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin buyruldu-ü âlileri.

35-A/3

Edirne kazası voyvodası vekili Mehmed ağa kulları marifetiyle cihet-i kefaletden dolayı Nebalut nam zimmînin tahsil olunmuş olan akçe içinde hariç ve mefşuş altılık ve üçlük ve altmışlık zuhur etmiş olduğundan mersum celb ile sual olundukda zikr olunan kalb şeylerin cihet-i karz olarak göçebe Kıpti taifesinden canbaz Vasil nam zimmiden aldığını bade'l-ifade Kıpti mersum dahi celb olunarak üzeri taharri olundukda üzerinde bulunan ile maan mersum binabuta verdiği kalb şeyler elli adede baliğ olduğundan Kıpti mersum tazyik olundukda zikr olunan kalb ve bozuk şeyleri İnecik kazası fıtrasından semenli karyesinde mütemekkin sarraf oğlu Enanuştiden aldığını haber vermiş olup mersum Enanusini dahi celb birle keyfiyet lede'l-sual Kıpti mersumdan bir re's beygir almış ve behasını beyaz akçe olarak vermiş ise de verdiği akçe tam el-ayar olduğunu bad ve tezkar eylemiş olduğundan mersumun ahz ve girift olunarak ve bade vekili mumaileyh marifetiyle ba i'lam-ı şer'i Tersane-i Amire'ye gönderilmiş olmak mulabesesiyle zikr olunan kalb şeyler mersûmun asakirhane-i şahane müşiri Vefik Dana Paşa vekili Atûfetlü Ahmed Fevzi Paşa hazretleri tarafından ba tezkere bâb-ı alilerine gönderilmiş olduğundan li-ecli istintak darbhane-i amireye irsal buyrulmuş olduğuna binaen mersûmun kerki gibi sıkışdırılarak istintak olundukda mersuman Benabut ve enanusti zimmîlerin ifade vakialarına nazaran bu kâr-i mekruhde bir guna alaka ve medhalleri olmayub asıl kabahat ve kalb sürücülük melaneti Kıpti mersumda olduğu anlaşılmış olmakla bu suretde mersuman Benabut ve enanustinin vech-i meşruh üzere cünha ve kabahatları olmadığından sebil-i tahliyesine ve darbhane-i amireden bir guna inha olunmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzere Kıpti mersûmun li-ecli't-te'dîb bir müddetcik vaz'-ı kürek olunmasını darbhane-i amireden müşir-i mükerrem Atûfetlü efendi hazretlerinin ba takrir inha ve balalarına mucibince mersûmanın tahliye sebebleriyle Kıpti mersûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 28 R. sene (1)252 tarihinde ferman-i ali sadır olduğu

36/1

Kayseriye mütemekkinlerinden olup kalpazanlık kâr-i mekruhine salik olarak Kayseriye mütesellimi Mus ağa kulları marifetiyle el-an menhusesiyle ahz ve girift ile bu defa Dersaadet'e gönderilmiş olan Kirihci oğlu Agop nam zimmî ber-bechi meşruh

ictisâr eylediği kâr-i mekruhu ikrar ve itiraf eylemiş ve bu suretle icra-yi tedibi lazım gelmiş olmakla darbhane-i amireden inha olunmadıkça sebil-i tahliyesine ber vecihle müsaade olunmamak şartıyla mersûmun li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunması hususunu darbhane defterdarı müşir-i mükerrem devletlü Atûfetlü efendi hazretleri ba takrir ber inha ve takrir balasına mucibince vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 12 Ca. sene (1)252 tarihli ferman-ı âli sadır olduğu

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd fi C. sene (1)253

36/2

Karecik kazasına muzaf Yunus dere karyesine bir buçuk saat mesafe karye-i mezbûrun gün doğdusu tarafında düşman deresi civarında inince çairabazması nam mahalde fi 26 cemazielevvel bu Perşembe gecesi cerhan katl bulunan karye-i mezbur mütemekkinlerinden Tolurane oğlu Marko nam zimmînin üzerine li-ecli't-kefa ve'l-meani kıbel-i şer'den Mehmed Emin Efendi ve voyvoda tarafından Mustafa bölükbaşı zamane ümenâ şer' irsal olundukda katil mersumun balta ile başı ezilmiş ve böğrü bıçak ile delinmiş ve kebir taş ile darb olarak helâk olmuş olduğunu huzur-i şer'a ihbar ve darb eyledikleri baltanın sapı kırılup bıçağın bir parçası kırılmış ve ol mahalde kalmış anları dahi huzur-i şer'a gönderdiklerinden sonra voyvoda efendi tarafından adamlar taavniyle tecessüs olunarak yine karye-i mezbure mütemekkinlerinden olup çoban taifesinden Banda oğlu Borğo nam çobanın yedinde olan baltasının sapı kırık ve bıçağının ğılıfı kırık ve üzerlerinde kan eseri olarak işbu huzur-i şer'a getürülen parçalar mersumun baltası ve buçağı ğılıfı eczasına kan eserleriyle mutabık bulunarak mersum ahz ve girift ve istintak olundukda kendüsü katl eylediğini huzur-i şer'de ikrar ve itiraf edüp ancak karye-i mezbure mütemekinlerinden Bodur oğlu Ustuban nam zimmî dahi benimle beraber olarak katl eyledik deyü haber vermekle mersum Ustuban dahi huzur-i şer'a celb ve sual olundukda husus-i mezkure hakkımda iftiradır deyü hususunda haberagahım yokdur deyü inkâr etmekle karye-i mezbur ahali-i raya ve kocabaşıları meclis-i şer'a celb olunarak katil mersum Borğonun sui halini ifade ve mersum İstiban kendi haliyle meşğul olarak hüsnü halini ihbar etmişler ise de katil mersum ve Ustuban zimmiler kayd-i bend ile hakipayi velian-niamiye irsal olunmağın iktizasının icrası menut rey-i âlileri idügü ve leküm vaki el-haldir bi'l-iltimas huzur-i kadiye alunurlar yine arz ve ilam olundu deyü kazacık naibi faziletlü efendi daileri ba ilam ve bila sene katil mersum ceza-yi ameline mucazen olunmak üzere beş sene

müddetiyle küreğe vaz‘ birle müddet-i mezkûrdan evvel sebil-i tahliye olunmamak bâbında i 5 C. sene (1)252 tarihinde buyruldu-yi Kapudân derya mersûm vaz‘-ı kürek olundu

36/3

Mihaliç kazasından vaki ormanlı kadı karyesi ahalisinden kara Mehmed oğlu Mustafa nam kimesnenin arzı ve yine kaza-i mezbure tabi çeknelci karyesi sakinlerinden keçli oğlu Mehmed Halil nam şaki katl-i fezahatıyla ictisâr etmiş ve merkumlar bu defa kaza-i mezbûre voyvodası tarafından gönderilmiş olmakla merkum Mustafa ve Halil li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 11 Receb sene (1)252 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

36/4

Serseri geşt u güzar etmekde olan yunani takaminden Mihal nam zimmî Rusya tabasından diğer Mihail nam şahsı Galata’da eğri kapu haricinde ihlâk eylemiş ve katil mersum ahz ve girift olunarak Tersane-i Amire’ye gönderilmiş olmakla katil mersûm li-ecli’t-te’dîb müebbeden vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 11 Receb sene (1)252 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu.

Ba ferman-ı âli ıtlâk şüd fi 14 M.

36-A/1

Edirneli Emin Edirne’de şehriyeci zimmînin yirmi bin kuruşunu sirkat şüd Burğazlı Hristo zimmî yapağı sirkat etmiş amranli yolcu ile engel zimmiler dahi sirkat fi 18 L. sene (1)252

36-A/2

Çağlayan kazasında kâin Domaçlı karyesi sekinesinden kara Mustafa nam kimesne katl-i nüfus ve sirkat-i emval ve kutta-i tarik ile me’luf olup birkaç defa ahz ve girift ile kendüsüne tenbih olunmuş ise de ıslahı mümkün olamadığından li-ecli’t-te’dîb vaz’ı kürek olunması hususu kaza-i mezbure ahalisi tarafından niyaz ve istida olunması ve ol vecihle merkum Dersaadet’e gönderilmiş olduğu kaza-i mezbur voyvodası Dalim beg tarafından tahriren ve i’lam inha ve iş’âr kılınmış olmakla merkum li-ecli’t-te’dîb vaz ‘-ı kürek olunmak bâbında fi 13 şaban sene (1)252 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

Fevt şüd

36-A/3

Bundan akdem çiftalan karyesi sekinelerinden mande başı zade Mustafa ağa karye-i mezbureye karib çiftliğinden akşamüzeri tahminen saat yarımda hanesi tarafına gelir iken üç beş haydud makulelerinden mezburun yolunu kat' ederek karye-i mezbure civarında vaki' ormanda telef olunduğu haberi ertesi günü taraf-ı acizaneme vasıl oldukda katilleri kimler olduğu teftiş olunarak fakat Maladin ve Yani namında iki aded eşkıya bulunmuş ve kafadarları olan bir iki kaçı zuhur edilmeyüb asıl bu ikisi katil olduğundan şübhe olmadığından layık oldukları mücazat tevcihiyle irade-i Aliyeleri buyrulur ise ve bu Şakir efendi kulları bi'l-takrir inha ve balasına madde-i katl inde'l-şer' tebeyyün olur ise iktiza-yi şer'isi ecr olunmak üzere mersuman vaz'-ı kürek olunmak babında fi 17 Ş. sene (1)252 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu
Itlâk

36-A/4

Fi'l-asl Rumeli tarafından olup müddet-i vefireden berü Aydıncık havalisinde katl-i nüfus ve sirkat misüllü mugayir-i rıza-yi âli harekata ictisâr eden Elya ve Hristo ve İstarivo ve Lazo ve Yorgi nam şahısların def'i edinmek voyvodası dergâh-ı âli koçu şeylerinden Abdülaziz ağa tarafından ahz ve girift olunarak Dersaadet'e gönderilmiş olmakla mersûmlar li-ecli't-te'dîb vaz'- kürek olunmak bâbında fi 19 Ş. sene (1)252 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu ıtlâk

36-A/5

Tırnova kazası sakinlerinden Hüseyin ve Ahmed ve Karaorman karyeli Metro veled-i Noro ve kara pelid karyeli? bakırcı Ali seydi ve cello ve künceneli Osef ve Nesim Yahudi nam beş fukara şahıs kendü hallerinde olmayub mugayir-i rıza katl-i nüfus ve sirkat-i emval misüllü harekat ihtiyar etmekde olduklarından eşhas-i merkûm ele getürülerek vaz '-ı kürek olunmak üzere Edirne eyaleti müşiri Atûfetlü Mustafa paşa hazretleri tarafından bu defa Dersaadet'e gönderilmiş ve eşhas-i merkumdan tarnuylu Nesim esna-yi rahda fevt olarak diğerleri bi'l-vürud-i Tersane-i Amire'ye gönderilmiş olmakla merkûmlar li-ecli'l-te'dîb vaz '-ı kürek olunmak babında fi 23 Ş. sene (1)252 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu
Itlâk

37/1

Yeni mahalle mütemekkinlerinden ve serseri makûle Nikoğos zimmî Çengel karyesinde Kozme zimmînin bahçesi derununda kain odasından biraz eşyasını sirkat edüp firar eder iken bahçivan mersum verasından yetişüp derdest ve karakola teslimen konağa getürdiklerinde sarık mesfurun hal keyfiyeti yeni mahalle çorbacılarından sual olundukda mesfurun uygunsuz olduğunu bu guna kıyas birkaç ta vakasını ifade ve ıslah-ı nefs olacak tedibatını niyaz etmekde olduklarından sarık mersum kavas başı ağa kullarına gönderildiği deyü ba jurnal inha ve balasına vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 28 Ş. sene (1)252 tarihinde bâ-buyruldu-i hazreti veliyyü'n-niâmi vaz'ı kürek olundu

37/2

Benâm-ı Boli zimmî

Sabıkan Asâkir-i Mansûre seraskeri Hüsrev Paşa hazretlerinin hazinedarları Yahya beyin filkürisinde vaki' çiftliğinde yanaşmalık hizmetinde Filibeli evveli çiftlik mezburden bir aded kısrak ve çiftlik kethüdasının bir aded anterisi ve bir aded sıkmasını serîka edüp suyolları kuralarına firar etmiş olup kulları tarafından memur-i zabıtana merkumu tutub taraf-i acizaneme getürmüşler ve serîka eylediği hayvan ve eşya mir mumaileyhin çiftliği tarafına ve merkûm Babıaliye göndermiş olduğu malum-i âlileri buyruldukda deyü su nazırı Şakir efendi kulları bâ-takrir-i inha ve balasına mersûm li-ecli't-te'dîb vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi Gurre-i L. sene (1)252 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

Ba fermân âli sebil-i tahliye şüd fi 3 S. sene (1)256 tahrir

37/3

Mersum Kostandi bâ fermân-ı âlî ıtlâk şüd fi 4 Receb sene (1)254	Elmas nam bâ fermân-ı âlî ıtlâk şüd tahrir	Mersum Enderya nam Kıpti bâ-fermân-ı âlî sebil-i tahliye olmuş fi 20 Ra. sene (1)256 deftere tahrir şüd

Kıpti taifesinden bir iki ve üç nefer karındaşları Enderye ve Kürke ve Esteryu ile Egribucaklı Katanti nam şakîler katl madde-i kazicesi ve Arnabud taifesinden Elmas nam şahıs dahi sirkat töhmetiyle ahz ve girift olunmuş ve mersumlardan bir neferi ikrar ederek ol tarafda iktiza-i şer'isi icra ve diğer dört nefer ile merkûm Elmas vaz '-ı kürek olunmak üzere bu tarafa irsal ve israd kılınmış olduğu bu defa Selanik muhassılı Sa'âdetlü İbrahim paşa hazretleri tarafından ba tahrirat inha olunmuş ve mersumlar Tersane-i Amire'ye gönderilmiş olmakla li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 8 ramazan sene (1)252 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

37/4

Merkum fi 17 N. sene 255

İzmirden müretteb Redif-i Asâkir Mansûre taburu neferatından Medine-i İzmir'e muzaf Pınarbaşı karyeli İbrahim katl madde-i fazihasına ictisâr etmek cihetiyle mahallinden ba i'lam bu tarafa gönderilmiş ve merkumun yedi sene müddetle kürek vaz'-ı hususu müşir-i hassa-i cenâb-ı cihanbani ve memalik-i Anadolu redif-i seraskeri devletlü damat paşa hazretleri taraflarından ba tezkire inha ve iltimas buyrulmuş olmakla mir müşarünileyh hazretlerinin iltimas-ı âlileri veçhiyle merkum li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 9 ramazan sene (1)252 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Ahmed Fevzi paşa hazretlerinin buyruldu âlileri sadır olduğu

37/5

Menteşe sancağı Asâkir-i Redifesi çavuşlarından Ahmed ve Saruhan sancağı redifinden Mehmed Ali mugayir-i rıza-yi bari harekete ibtidar ve nizam-ı âliye münâfi evza'a ictibar etmiş olduklarından merkûman Dersaadet'e celb-i birle çavuş merkûm Ahmed'in kaydı terkim olunmuş ve bir buçuk sene müddetle küreğe vaz' olunmaları Anadolu seraskeri devletlü Said Paşa hazretlerinin taraflarından ba tezkire-i iş'âr buyrulmuş olmakla müşarünileyh hazretlerinin iş'ârları vechiyle merkûman küreğe vaz'-ı birle diğer iş'ârları vuku bulmadıkça ıtlâklarından müba'dan olunmak bâbında fi 27 şevval sene (1)252 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Ahmed Fevzi paşa hazretlerinin buyruldu âlileri sadır olduğu

Sol Derkenar/37/1

Bursa Veli Ahmed … olub … tarafından fi Gurre-i Ca. sene (1)253

37-A/1

Edirne sakinlerinden Çolak Mehmed Emin nam şahıs ile Hıristo ve Delcu ve Efkelni nam zimmîler hilâf-ı rıza vaki olan hareketlerine vaz‘-ı kürek olunmak üzere Edirne eyaleti müşiri Atûfetlü Mustafa Nuri Paşa hazretleri tarafından bâ-tahrirat gönderilmiş olmakla ol cihetle eşhas-i merkûme li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak babında fi Selh-i L. sene (1)252 rarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

Mersûm bâ-fermân-ı ıtlâk şüd fi 16 zilhicce sene (1)254

37-A/2

Rumeli Kadıaskeri esbak semâhatlü Arif Beyefendi hazretlerinin matbahlarından eşya sirkat eden Eflaklı Yorki ve Köstendilli diğer Yorgi sarıkların ceza-yi sezalarının tevcihle icra olunması hususu bundan mukaddem zat-i devlet-i atabegleriyle müzakere olunmuş ve mersûmun bu defa kavas kullarına teslimen irsal suy-i muşirileri kılınmış bunların ceza-yi layıkları (?) teveccühle icra buyrulur ise kayıdları mahalline şerh verilmek üzere deyü damad-ı Sânî-i hazreti cihanbani devletlü Said Paşa hazretlerinin tezkireleri balasına sarık mersûmun icra-yi seza-yi lazıme gelmiş ise de merhameten ol sadaretden sarf-ı nazarla bir mahalden rica-i şefaat olunur ise bir vecihle müsaade birle ıtlâk olunmak üzere katle bedel müeyyiden Tersane-i Amire zindanına vaz‘ olunmuş bi’l-tensib Anadolu seraskeri devletlü Said Paşa hazretlerine işbu tezkire-i devletlerine cevaben işâr olunmuş olmakla tensib olduğu vechiyle mersûmlar zindana vaz‘ olunmak bâbında fi 25 Z. sene 252 tarihinde devletlü Atûfetlü Kapudân-ı derya Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin buyruldu âlileri mucibince mersûmun vaz ‘-ı kürek olundukları mukayyiddir

37-A/3

Tunus’ta

İnegöl Bursa kazası sakinlerinden olup hilaf-ı rıza-yi bari katl maddesinde bulunmuş olan Şaban ve refiki Hasan’ın kısaslarıyla ihkak-ı hak olunmuş mukaddemce bâ-i’lam-ı şer’i inha olunan asl madde-i kaza hasan-ı şabanın yediyle vuku bulduğundan merkûm saire ibret olmak üzere ber vech salb-i birle idam olunmak olduğu merkûm Hasan li-ecli’t-te’dîb üç sene müddet Bursa mütesellimimiz maiyetinde müstahdem tüfekçilerden olup mugayir-i rıza-yi âli harekete ibtidarı tahkik kılınub Ali’nin dahi ibreten li-ecli-sairin ıslah-ı nefs edinceye kadar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 15 Z.

(1)252 tarihinde ferman sudur etmiş olduğu defter-i mezkûr derununda tahrir olunmuşdur ol-bâbda emir ve fermân hazreti veliyyü'l-emr ve'l-ihsan efendimizindir

Sağ Derkenar/37-A/1

Merkû(m) kayıkçı esnafından olub hilâf-ı rıza âli

Sağ Derkenar/37-A/2

Reis Mustafa	… Mehmed

Merkûmlar Tersane-i Amire limanından … top meşale sirkat etmiş olduklarından liman reisi bey tarafından fi 19 N. sene (1)253

38/1

Sirozlu Dimitri nam zimmî bazı bi esas madde zımnında bâb-ı âliyi taciz etmiş ve memleket hakkında muhsir vürûduyla Patrik tarafından dahi sû-i hali ifade kılınmış olmakla mersûm li-ecli't-te'dîb vaz '-ı kürek olunmuş bâbında fi 2 M. sene (1)254 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

Bâ-ferman-ı âli sebil-i tahliye şüd fi 4 S. (1)256 mürd şüd tahrir

38/2

Asakir-i Mansure çavuşlarından Mehmed nam kimesne bundan akdem Anadolu ordusunda mecruh olarak tekaüd olmuş ve tüccar sefinelerinde tayfalik etmekde iken bu defa Dersaadet'ten zahire tahmiliyle Trablus canibine i'zam kılınmış orda muhalif hava sebebine mebni tophane-i âmire önünde lenger endar bulunan Tırabzoni Ahmed kapûdanın sefinesine tayfa olmuş merkûm dünkü gün akşam ezanından sonra serhoş olup sefine-i mezkûreye gelüp mukaddem aldığı beş yüz otuz kuruş buluntusundan maada biraz akçe dahi matlub eylemiş ise de ziyadece mest ve layekul olduğundan sabah verileceğini ifade ve baş tarafında olan mahale sevk olunmuş ise de mersum derhal bıçak ile sefine-i mezkûrenin koca reisi Abdullah nam kimesnenin baldırından darb etmiş olduğunu Kapudân merkum gördüğünde canib-i limana gelüp haber vermiş ve liman memurları merkumu ahz ve girift ederek bu gelince limanda tevkif etdirmiş şimdi merkum nezd-i hallerine celb ile niçün bu hareketde bulundun deyü sual olundukda kendüsini bilmeyerek etdiğini ifade etmiş olmakla merkum ve Kapudânı yanına mübaşir terfikiyle huzur-ı âlilerinde dahi istintak-i keyfiyet malum-i devletleri buyrulmak içün irsal kılındı deyü liman memuru efendi bendelerinin takdim

eyledikleri jurnal balasına altı mah müddet tayiniyle vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 4 Z. sene (1)252 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

38/3

Raduşta kazasına tabi Koyunca ve Loğunca karyeleri sakinlerinden olup havali-i merkûmede geşt u güzar ve envaı habaise ictisâr etmekde olan Mehmed oğlu Bekir ve Fezed oğlu İbrahim ve Salih oğlu Temur nam kimesneler Sa’âdetlü Selanik muhassılı hazretleri tarafından ahz ve girift olunarak bu defa Dersaadet’e gönderilmiş olmakla merkûmlar li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 2 S. sene (1)254 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Bâ-tezkire-i ser-askeri sebilleri tahliye-i şüd fi 7 Z. sene (1)255

38/4

Tophane-i Amire hududunda Hacı Mami Mahallesi sakinlerinden kayıkçı Fethullah’ın oğlu Mahmud kendü ırz edebiyle mukayyed olmadığından başka ahali-i mahalliyeyi bir takım mûhiş kelam ile ihafe etdirdiğinden imam ve muhtarları gelüp ifade etmiş ve ol vecihle ahz ve girift olunmak üzere tahtasine zabit tayin kılınmış olup işbu bazar ertesi gecesi Yatsu sularında tophane-i amire pişgahında serkeci iskelesine bir kayık ile yanaşur iken memur zabit tarafından üzerine varılub ahz ve girift ve haps ifa olunmuş ve mezkur kayıkçı iki gece bir günden sirkat eylediği tahkik etdirilmiş olduğu veçhiyle Tophane-i Amire tarafından bir kıta jurnal balasına merkum li-ecli tahrirat vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 26 S. sene (1)253 tarihinde fermân-i âli sadır olduğu mukayyeddir

Bâ-defter ve bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye şüd fi 14 Receb sene (1)255

Sol Derkenar/38/1

Hıfz-ı Rahman nam firkateyni hümayunda İbrahim yüzbaşının birinci neferi Ahmed bin Abdi Galata Kasımpaşa’da … Mehmed’in saatini sirkat edüb girift olunub kayıkçı Veli ile beraber vaz‘-ı kürek olmuşdur fi 6 C. sene (1)253 kayıkçı merkûm ıtlâk

Sol Derkenar/38/2

Merkûman … cünhadan mebni … tarafından … irsal olunmuş olmağla li-ecli’t-te’dîb vaz ‘-ı kürek olunmak bâbında fi 3 sene (1)253 tarihinde Kapudân-ı derya Ahmed Fevzi Paşa şifâhen … olunmuşdur

38-A/1

Nikgoz nâm zimmî Makdis Karin dimekle ma‘rûf zimmî ile olan emlâk ve arâzi nizâ‘ından dolayı cânib-i şeri‘at-ı garrâdan yedine verilen hüccet-i şer‘iyyenin bazı mahallerini hakk ederek hile ve tezvire cür’et etmiş ve mersûmun te’dîbi lâzım gelmiş olduğu halâ İstanbul kadısı faziletlü efendi tarafından i‘lâm olunmuş olmakla mersûm Nikgoz li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 3 C.a sene (1)252 tarihinde fermânı sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı ‘âli ıtlâk şüd

38-A/2

Bakkal esnâfından Yusuf Paşa çeşmesinde bakkal Sava zimmî füruht eylediği on vukiyye revgan-ı cervişde iki buçuk vukiyye noksânı tutulmuş ve muda dahi habâseti vâki‘ olmuş ve bu cihetle te’dîbi lâzım gelmiş olduğundan kendisini te’dîb ve emsâlini terhîb zımnında mersûmun vaz‘-ı kürek olunmasıçün fermân-ı ‘âlileri sudûru muvâfık-ı irâde-i seniyye-i asafaneleri buyurulur ise deyü ol bâbda devletlü ihtisâb nâzırı efendi bendeleri bâ-takrîr inhâ ve balâsına mucibince mersûm vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 28 Ş. Sene (1)253 tarihinde fermân-ı ‘âli sâdır olduğu mukayyeddir

Itlâk şüd

38-A/3

Kuruyemişci esnafından Ali nâm şahıs ve bakkal esnafından kadı köyünde bakkal Yorgi nâm zimmî kullandıkları terâzularının kollarını inhirâf ile fürûht etmekte oldukları erzakın beher kıyyesinde onar dirhem noksâni tutulmuş ve merkûm iler mersûmun bu gunâ hileye cesaretleri te’dîblerini icâb eylemiş olduğundan merkûm ile mersûmu te’dîb ve emsâlini terhîb zımnında vaz‘-ı kürek olunmasıçün fermân-ı ‘âlileri sudûru muvâfık irâde-i seniyye-i asafaneleri buyurulur ise deyü ol bâbda devletlü ihtisâb nâzırı ağa bendeleri bâ-takrîr inhâ ve balâsına mûcebince vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi Gurre-i N. sene (1)253 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

Bâ-fermân ıtlâk şüd

38-A/4

Fi 3 N . sene 1253

İngiliz tebaasından Nikoli Tulbato nâm bundan akdem Karamürsel civarında vâki‘ bazı re‘âya karyelerinde güzerân birle tüccârana hareket ve sûret-i husûle gelerek külliyetlü sermâyesi var harîr ahz i‘tâsı edeceğim diyerek bir re‘âyanın kendi hâline göre oldukca külliyetlü gibi harîriyeti dolandırıp ve ber-takrîb savuşup Dersaadet’e gelmiş ve ba‘dehu harîrin sâhibi dahi gelüb mersûmu Beyoğlunda bulup İngiliz elçisi tarafına bi’l-ifâde mersûmu habse ilkâ ettirip bir def‘a dahi gümrük emini ‘atûfetlü efendi bendelerin huzûrunda meclis-i olunarak sûret-i murafa‘a olunmuş mersûm külliyen inkâr sûretini göstermiş olduğuna binâ’en emin-i mumâ-ileyh bendeleri mersûmun te’dîb ve terbiyesi zımnında vaz‘-ı kürek olunmasını münâsib görmüş olduğunu ve İngiliz elçisinin dahi münâsib gördüğünü İngiliz tercümânı Şebre kulları nezd-i çâkeride ifade ettirdiğine mebni mersûm dolandırdığı harîri ikrâr idinceye kadar ve zâhire ihrâc olunmaya değin te’dîb ve terbiyesi zımnında vaz‘-ı kürek olunması ancak re’y-i ‘âlilerine menût mevâddan olduğundan Tersâne-i Amire’ye gönderildiği

Bâ-fermân ıtlâk şüd

39. varak defterde yok!

40-A/1

Darbhane-i amirede müstahdem amelelerden Bağut ve Bedros ve Kifoli nam üç nefer zimmîler Tophane-i Amire’nin nizam ve usulüne mugayir harekata ibtidar etmiş ve emsallerini terhib zımnında li-ecli’t-te’dîb mersûmların vaz‘-ı kürek olunmaları icab eylemiş olmakla bu suretde darbhane-i amireden bu gune iltimas olunmadıkça sebilleri tahliye olunmak üzere li-ecli’t-terbiye mersûmların bir müddet vaz‘-ı kürek olmaklarını darbhane-i amire defterdarı ve müşiri Sa’âdetlü Atûfetlü efendi hazretleri ba takrir-i inha ve mucibince mersûmlar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 28 Ş. (1)253 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu mukayyiddir

40-A/2

Galata ve Beyoğlu’nda serseri geşt u güzar edüp ve bir maslahatda dahi medhali olmayub şeb u ruz her bir efâl-i mekruheyi irtikâb eden İstifaki nam bundan akdem bir defa vaz‘-ı kürek olmuş ve sebil-i tahliye olundukdan sonra bazen İngiliz ve bazen Nemçe himayesini ve bazen dahi raâyalığı haber vererek her bir mahalde geşt u güzar

etmiş olduğundan Samatya tarafında bahçıvan taifesinden birini aldadub sırça raşlı bir aded asturiz ile bir aded yüzügü dört yüz elli kuruşa firuht eylemiş ve bade alup der akeb satmış badehu bahçivan mesfur gösterüb şeylerinin sırçe taş olduğunu anladıkda tecessüs ederek Galata tarafında bulup karakola tutturmak istedikde yedinde olan bastum ile bıçağını çekip Rum lisanı ile bıçağınızı çekip bana muâvenet ediniz deyü etrafına çağırdığında Rumi lisanından anlayan kimsenin biri bulunub ber-takrib mersum tutuldukda bulunan adam konağa gelüp nezd-i çakeride keyfiyeti ifade etdiyse de bahçivan mersûmun dört yüz elli kuruşa rabıta verdiğinden sonra terbiyesi çün Tersane-i Amire'de vaz '-ı kürek olunmak zımnında ba takrir-i bendegi bab- 'alilerine inha ve ifade kılınacağına mebni mahbusin tevkif kılınmış olmakla savb-i âlilerinden ba ferman-i âli arzuhâl ile vürud eden mübaşir havas ağa bendelerine teslimen fürûht eylediği şeyler dahi maan çakeri âlilerine jurnal balasına mersum vaz'-ı kürek olunmağa bâbında fi 25 Receb sene (1)253 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu mukayyiddir

Mersûm bâ-ferman-ı âli ıtlâk şüd fi 18 zilkade sene (1)254

40-A/3

Dimetoka kazasına tabi Karapınar karyesi civarında hareke neşim olan Memiş nam Kıpti kerecik kazası toprağında Kıpti Ahmed nam kimesneyi kurşun ile katl ve ihlâka ictisâr ve Keşan kazası ahalisinden helvacı acem Tahir nam Kıpti dahi hinde arz misüllü harekat-i na-bercâ ibtidar etmiş olduklarından merkûmlar ahz ve girift olunarak bu defa ba i'lâm ve tahrirat Gelibolu muhassılı tarafından Dersaadet'e gönderilmiş olmakla nerkûman Mami ve Tahir li-ecli't-te'dîb vaz'ı kürek olunmak bâbında fi Gurre-i Receb sene (1)254 tarihinde ferman-i âli vaz' olduğu

Fevt fi 26 M. sene (12)54

40-A/4

Piyade Asâkir-i Hassa-i hazreti şahane ikinci livası ikinci alayının birinci taburunun birinci bölüğünün beşinci onbaşısının birinci neferi Ortaköylü Yahya bin Ahmed ile üçüncü taburunun sekizinci bölüğünde birinci onbaşısının dördüncü neferi Eyüblü Mustafanın hilâf-ı rıza-yi sû-i harekâta ibtidarları sebebiyle li-ecli't-te'dîb birer sene müddet vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 3 S. sene (1)254 tarihinde damad-ı cihanbani devletlü Said Paşa hazretlerinin tezkire-i âlileri

Itlâk şüd

Sağ Derkenar/40-A/1

Gönderilmiş deyü Galata nazırı efendi bendelerinin … ile … bir kıt'a

41/1

Hasköylü Kıralı Yahudi taifesinden Yasef veled-i Yako ve Lazar veled-i Salom Rusya kazasından Harabi Beraham bazirganın hizmetinde oldukları halde mersûmun mağazasında sandığını kırıb beş bin şu kadar kuruş akçesini sirkat ve bir takım kimesneleri dolandırıb bazı emta' istihsaliyle bilâ tezkire vapur ile bahr-i siyah tarafına firara ceryan eyledikleri milleti tarafından savb-i senaveriye lede'l-ihbar derhal iktiza eden mahallerde bi'l-işâr mersûman tuluhçu muhafızı sarfından ahz ve girift olunarak bu taraf gönderilmiş ve meblağ ve eşya-yi mezbûrdan haylıcası itlaf olunarak mersûmanda bulunanları sahiblerine verilmiş ve bu cihetle saire ibret olmak üzere mersûmanın vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 12 Receb sene (1)254 tarihinde tezkire-i damad-ı evvel

Ba tezkire-i seraskeri ıtlâk şüd fi 14 C. sene (1)254

41/2

Maruz-i da'i-i devam ve devletleridir ki

Bursa kazasına tabi Kestel karyesi sükkanından Ahmed bin Hasan nam şaki kendi ırz ve adabiyle mukayyid olmayub mugayir-i rıza-yi âli harekete ibtidar etmiş kendüye bi'l-dafaat nush ve bend olunmuş ise de isğa etmeyüb efal-i kabahasinde ısrar ederek tarih-i ilamdan çend ruz mukaddem hal-i sekrinde kahveci İsmail zevcesi Hadice nam hatunu Bursa civarında umden darb ve cerh ederek teessüründen mezbure Hadice hatunun vefatı şuyu' bulub inde'l-şer' tebeyyün etmemiş ise de hayatında mu'tade-i sabıkasına Bursa mütesellimi Atûfetlü efendi bendeleri tarafından li-ecli'l-te'dib merkum Ahmed vaz'-ı kürek olunmak üzere Tersane-i Amire ba's ve irsal eyledikleri bi'l-iltimas huzur-i asifanelerine asr ve ilam olundu Bursa naibi dailerinin takdim eyledikleri ilamı balasına li-ecli't-te'dîb merkûm vaz '-ı kürek olunmağa bâbında fi 29 R. sene (1)254 tarihinde fazilet-i ali sadır olduğu mukayyeddir

41/3

Maruz-i da'i-i devam-i ömr-i devletleridir ki.

Zomu Muhammed Vasıf Paşa hazretlerinin zir-i idare-i müşiranelerinde olarak Bahr-ı sefid boğazında vaki kala'-i şahanede istihdam olunmak üzere bundan akdem bâ-irâde-i seniyye matlub-i cihandari buyrulan topçu asakir neferatı dahil sancak senci'l-Cuma

nam kazasında matlub olunan neferat-i merkum şürut-i seniye üzere yardımlı olanlardan alınarak kaza-i mezbur kuralarından Gürkikek nam karye sakinlerinden Mado oğlu Ali nam iki karındaşı olup ve ikişer evladları dahi olmakla bir tanesi tahrir ve matlub olundukda merkumun bi'l-ittifak tuğyanen musallah kat'an cevabiyle karar edüb veralarından hala kaza-i mezbur voyvodası asdika-i devlet-i 'âliyeden Sa'âdetlü Hacı Murad ağa nam muhlisleri mübaşir tayiniyle erişilüp tahta'l-tak nush-i bend olunmuş ise de adem-i kabulüyle şaban-i muazzamanın on üçüncü yevm-i isneyn vaktü'z-zuhürde şaki merkûm Ali yine karye-i mezbûr sakinlerinden Mehmed oğlu Hasan nam merkûmu bi-ğayri hak hulkumundan kurşun ile urub katletmiş olmakla bihamdillah taala saye-i saltanat-ı seniye-i müşiranelerinde derdest ve giriftar-i mahbûs olarak maktul-i mazlumun varis ve variseleri diyet almaya razı ve raziye olup mukteza-i kısas olmakdan halas olarak diyet-i mezbûr hükm-i fukahâ düşerek meclis-i şer'de bilhassa varisen … merkûmun bade'l-eda kâffe-i ahali-i merkumun şöyle ifade ederler ki katil şahsi merkûm Ali nam daima ve bu defa inşa belde edüb umur-i seniyyenin tevkiline sekenatdan hali olmadığına binaen merkumu der saadete irsaliyle ibret-i lilsairine vaz'-ı kürek olup evvela nizam-i belediye bais-i merkûmun şer-i fesadından kazamız halas olmak üzere irade-i devletleri üzere taraf-ı saltanat-i seniyye irsaliyle vaz'- kürek olunmasını bi'l-cümle ahali iltimas etmeleriyle mahalcuma naibi dailerinin takdim eyledikleri ilamı balasına ismi muhar Ali veledi Mehmed'in ıslah-ı nefs edinceye değin mucebel-te'dib kürek vaz'-ına mübaderet olunmağa bâbında fi 3 M. sene (1)254 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin sadır olan buyrulduları alileri mucibince merkum vaz '-ı kürek olunduğu mukayyiddir Tahrir fi 25 L. sene (1)256 firar

41-A/1

Sarmat sancağında vaki Curban kazası mütemekkinlerinden Banko ve Yanko nam zimmîler ile Havas Mahmud Paşa kazası mütemekkinlerinden boyacı Tanaş ve Baraşi Yanaki Vecdi Mustafa Paşa kazası mütemekkinlerinden Buva ile Anaştaş nam zimmîlerin kıtâl ve sirkat maddelerine ictisârları cihetiyle mersûmlar vaz'-ı kürek olunmak üzere bu defa Edirne eyaleti müşiri Atûfetlü Mustafa Paşa hazretlerinin taraflarından Dersaadet'e gönderilmiş olmakla mersûmlar li'ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 18 safer sene (1)254 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Bâ-fermân-ı âli ıtlak şüd fi 3 S. (1)256 tahkîk oluna buraya tahrir

41-A/2

Fi'l-asıl Mora sakinlerinden olup Sirozda ikamet etmekde bulunan Resul nam kimesne bi-ğayri hak katl-i nüfusa ictisâr eylemiş ve merkûm Siroz müdürü Süleyman Bey tarafından ahz u girift olunarak Dersaadet'e gönderilmiş olmakla li-ecli't-te'dîb merkûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 16 C. sene (1)254 tarihinde fermân-i âli sadır olduğu mukayyeddir

Bâ-fermân sebil-i tahliye

41-A/3

Merbûten takdim-i huzur-i samiyeleri kılınan bir kıta pusula mutalaasından meczum meali Rum daveranelerle buyrulacağı üzere işbu şehr-i halin on altıncı ve on yedinci günlerinde sekiz nefer esnaf-ı muhtelifenin maa ticaret narh carisinden ziyade fahiş bahâ ile erzak-i mütenevvia satmış oldukları memuriyet kulları marifetleriyle bi'l-istincar ahz u girift olarak canib-i ihtisabda tedkik olunmuş olduklarından ve erzak-i mutanevvia-i mezkûre bahalarının fahişleri mikdarları pusula-i mezkûrda esamisi zeyillerine surhle işaret olunmuş olduklarından emsallerinin terhibi çün icra-yi tedibat-ı lazımeleri içün devletlü İhtisab nazırı ağa hazretleri inha ve balasına mucibince mersûm ve mersûmlar vaz'-ı kürek olunmak babında fi 18 M. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu mukayyeddir

Ba ferman-i âli ıtlâk

Merbuten takdim-i huzur-i samiyeleri kılınan bir kıta pusula mutalaasından meczum meali Rum daveranelerle buyrulacağı üzere Beşiktaş ve der âliyede temekkün bahçıvan ve bakkal esnafından malum el-esami zimmiler işbu şehr-i halin on sekizinci Cuma günü maa ticaret narh carilerinden ziyade fiyat ile meyve ve erzak-i mütenevvia satmış oldukları memur kulları marifetleriyle bi'l-istincar ahz ve girift olunarak canib-i ihtisabda tedkik kılınmış olduklarından ve erzak-i mutanevvia-i mezkurenin asıl fiyat-i carilerinden ziyade fahiş bahaları mikdarlarıyla mersumların kef-i töhmet-i pusula-i mezkûrda esamisi zeyl ve balasına surhle işaret olunmuş olduğundan emsallerinin terhibi çün mersumların tedibat-ı lazımeleri içün devletlü İhtisab nazırı ağa hazretleri ba inha ve balasına mucibince mersûmlar vaz'-ı kürek olunmak babında fi 19 M. sene (1)254 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu mukayyiddir

Ba ferman-i âli ıtlâk

42/1

Fi'l-asıl Safirli olup biraz müddet Siyam havalisinde eşkıyalık ile gezmekde olan bani bir kıta Yunan ğavlet sefinesine taife olarak diğer arkadaşı Yunani iki nefer taife ile leylen sefine-i sefine-i mezkûre varub ikinci reis katl ve sefine Kapudânının kamarada olan on beş bin kuruşdan mütecaviz akçasını mersum üç nefer taife taksim etmiş olduğu deyü el-istihbar ademler tayin-i birle bi'l-tahaddi bunlardan fakat mersum Bani ele geçerek bu tarafa irsal olunmuş olduğu bu defa İzmir ihtisab nazırı sabık dergah-ı âli kapucu başılarından Hüseyin beg tarafından inha olunmuş ve mersum o makule fezahate ictisâr eylediğine mebni tedibi lazım gelmiş olmakla ol vecihle mersûm Bani li-ecli't-te'dib vaz '-ı kürek olunmak babında fi 22 M. sene (1)252 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu mukayyeddir

Mersum ba ferman-ı âli ıtlâk şüd fi Gurre-i Receb sene (1)256

42/2

Üsküdar'da bulğurlu mescidinde sakin Halil Efendi demekle maruf şahsın refiki ile beraber hilaf-ı rıza-yi âli mütecasir olduğu cünha vakasına mebni refiki merkûm bu tarafda iki yüz elli değnek darble lazıme-i terbiyesi icra kılınmış ve mezbûr Halil Efendi Tersâne-i Amire'de bir sene müddet vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 17 Receb sene (1)254 tarihinde damad-i hazreti cihanbani-i Sânî devletlü Said Paşa hazretlerinin tezkire-i âlileri mucibince merkumun vaz '-ı kürek olunduğu

Merkûm ıtlâk şüd fi 6 N. sene (1)254

42/3

Edirne sakinlerinden Osman nam şahıs sirkat-i madde-i kerihe ictisâr ederek tedibi lazım gelmiş ve merkum Dersaadet'e gönderilmiş olduğu beyanıyla vaz'-ı kürek olunması Edirne müşiri Atûfetlü Mustafa Paşa hazretleri tarafından inha ve ifade olunmuş olmakla ol vecihle merkum Osman li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak babında fi selh-i ramazan sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Bâ-fermân ıtlâk şüd

42-A/1

Piyade Asâkir-i Hassa-i hazreti şahane birinci livası birinci alayı ikinci taburunun yedinci bölüğünde altıncı onbaşının altıncı neferi Kasımpaşalı Ahmed bin Mehmed'in cünha vakasına mebni bir sene müddet vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 14 Ca. sene

(1)254 tarihinde damad-i sani hazreti cihanbani-i devletlü Said Paşa hazretlerinin tezkire-i âlileri mucibince merkumun vaz‘-ı kürek olunduğu

Bâ-tezkire-i ıtlâk

42-A/2

Dimetoka kazasına tabi soğanlık Divane Musa karyeleri sakinlerinden Rüstem ve Mustafa ve Dumlucalı Osman nam şahıslar ile yine Soğanlık karyeli Dimitri ve hargeleci Nikola nam zimmilerin mugayir-i rıza-yi âli sirkat töhmetlerine ictisârları cihetiyle ahz ve girift olunarak Dersaadet’e gönderildiği beyanıyla icra-yi tedibleri hususu Edirne kaymakamı Derviş Efendi tarafından ba tahrirat-ı inha ve ifade olunmuş ve mersûmlar Tersane-i Amire’ye gönderilmiş olmakla li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 21 Ca.sene (1)254 tarihinde fermanı âli sadır olduğu

Merkûm ile mersûm bâ-defter ve bâ-fermân-ı ‘âlî sebilleri tahliyesinde fi 14 Receb sene (1)255

42-A/3

Yanbolu kazası mütemekkinlerinden olub el-yevm bu tarafda bulunan Tanaş nam zimmînin harekat-i na-marziyeye ictisâr cihetiyle hususi orta kaymakamı Derviş Efendi tarafından tahrirat-i inha ve şiâr olunmuş olmakla mersum Tanaş li-ecli’l-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 21 Ca. sene (1)254 tarihinde fermân-ı ‘âlî sadır olduğu

Sebil-i tahliye olunmuşdur fi 2 C. (1)254

42-A/4

Yahudi taifesinden haham oğlu Yasef nam Yahudi beleti tarafından bâ-arzuhâl istida olunmuş ve balasına istidası vechiyle vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 27 Ca. sene 254

Bâ-fermân-ı ‘âlî sebil-i tahliye olunmuşdur fi 27 Ş. sene (1)254

42-A/5

Galata’da bit pazarında olan bakkal esnafından Kiryako nam zimmî hilâf-ı nizâm … kubbesini yüz on pareye fürûhte ictisâr etmiş ve ol vecihle ahz olunmuş olmakla mersûmu tedib ve emsalini terhib zımnında mersûmun bir müddet vaz‘-ı kürek olunmasını devletlü İhtisab nazırı efendi hazretleri ba takrir inha ve bâlâsına mucibince mersum li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 2 C. sene (1)254

Mersum ıtlâk şüd fi 25 Ş. sene (1)254

43/1

Bahçe kapusu kurbünde atik haracı mağazası karşusunda vaki hamamın külhanında geceleri sakin olup gündüzleri rençberlik eden Fındıklılı Tahir ve refiki rençber Tosun naman kimseler işbu şehri şevvalin on dördüncü pençşembe günü akşam üzeri serhoş oldukları halde külhan-i mezkûre gelmişler ve merkûman birbirleriyle niza' peyda ederek merkum Tahir mezbur Tosunu altına alup boğazına basup birkaç kere başına urup bırakmış ise de görmüşler ki mezbûr Tosun teslim-i ruh eylemiş olduğundan keyfiyet bahçe kapusu karakolhanesine haber verilerek merkûm derdest olunup bab-ı askeriye getürülmüş sual olundukda inkâra mecal kalmayarak ikrar etmiş olmakla kısasa bedel olarak on sene müddet vaz'-ı kürek olunmak ve bir mahalden rica ve şefaat olunur ise de müddeti tekmil olmadıkça sebil-i tahliye olunmak bâbında fi 18 L. sene (1)250 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince merkûmun vaz' olduğu

Deftere tahrir olmuşdur fevt şüd

43/2

Rical-i devlet-i aliyeden muhasebe-i evvel utufetlü efendinin bendelerinin yaver nam gulamı sirkat töhmetiyle irtikâb ederek bâb-ı ser-askeride mahbûs ise de merkûmun li-ecli'l-te'dib vaz'-ı kürek olunmasını ve kendü tarafından istidâ olunmadıkça inha-yi saire ile sebil-i tahliye kılınmaması efendi efend-i mumaileyh bu defa bir kıta memhur takririyle iltimas buyurmuş ve takrir-i mezbûr dahi işbu tezkire-i enaveramla merfuan manzur devletlü buyrulmuş ve gulam-ı merkûm dahi kavasımız kullarına tefrikan göndermiş olmakla merkûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 12 L. sene (1)250 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince vaz'-ı kürek olunduğu mukayyeddir

Bâ- tezkire-i seraskeri ıtlâk fi 4 R. sene (1)251

Eğrikapu mütemekkinlerinden dülger kalfası Hristo nam zimminin mugayir-i ayin ve dürlü dürlü hile ve hud'âsına mebni mersumun vaz '-ı kürek olunmasını merkûm patrik kulları bâ-arzuhâl istidâ etmiş valasına inhası veçhiyle kürek vaz' olunmak bâbında fi 24 N. sene (1)250 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Patrik inhasıyla bâ-fermân-i 'âli ıtlâk

43/4

Asitane-i âliyede Belğrad Mahallesi sakinlerinden bahçıvan Yani nam zimmînin ayinlerine mugayir harekat-i na-hemvaresiyle hasebiyle mersâmun vaz‘-ı kürek olunması mersum Patrik kulları bâ- arzuhal istida etmiş balasına inhası veçhiyle kürek vaz‘ olunmak bâbında fi 7 Za. sene (1)250 tarihinde fermân-ı ‘âlî sadır olduğu

Patrik tarafından bâ fermân-ı ‘âlî ıtlâk şüd fi 14 ? (1)251

43/5

Terkos Kazası’na tabi Belgrad karyesi sakinlerinden Dimitri nam zimmî kendi halinde olmayub daima ayinlerine mugayir harekatda bulunduğuna mebni mersûmun vaz‘-ı kürek olunması hususunu mersûm patrik kulları bâ-arzuhâl istida etmiş ve balasına inhası veçhiyle kürek vaz’ olunmak bâbında fi 15 Za. sene (1)250 tarihinde fermân-ı ‘âli sadır olduğu

Patrik inhasıyla bâ- fermân-ı ‘âli ıtlâk şüd fi 14 Receb (1)251

43/6

Benâm-ı Dimitri
Benâm-ı Yani Mürd

İzmir Kazası’na tabi Birdenabad Nahiyesi çobanlarından Endereli Dimitri katl madde-i kazihasına cesaret etmiş ve sarık güruhundan Kodalçalı kara Yali dahi bir Yahudi hanesinden eşya sirkat eylediği halde ber-takrib ahz kılınmış olduğundan mersûman bi’l-istintak her birleri cürm ve töhmetlerini ikrar eylediklerine binaen mersûmanın vaz‘-ı kürek olunmak üzere Dersaadet’e irsalleri hususu ahali ve milletleri canibinden istida kılınmış ve mersuman İzmir ihtisab nazırı dergah-i âli kapucular başılarından Hüseyin bey tarafından Dersaadet’e gönderilmiş olmakla mersûman Endereli Dimitri ile Kodalcalı kara Yani vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 18 Za. sene (1)250 tarihinde fermân-ı ‘âli sadır olduğu

Fi Gurre-i Ş. sene (1)251

Sağ Derkenar/43/1

Mahmudiye nam kalyon-ı hümayundan Ali yüzbaşı Ağa bölüğünde dördüncü çavuş Birgili Mehmed veled-i Yusuf hilâf-ı rıza-i âli Dolmabağçe civarında Küçükhamam’da bir kise sirîkasına mütecasir olduğu cünhasına mebni Tophane amiri

tarafından karakol marifetiyle ahz u girift olunarak taraf-ı hazret-i devletlü efendimiz hazretlerinin şifâhen sâdır olan irâde-i âlileri mucibince fi Z. sene (1)251 tarihinde vaz‘ şüd

Itlâk

Sağ Derkenar/43/2

Memduhiye nam kalyon-ı hümayunundan Mülazım Hasan Ağa nezaretinden İbrahim nam hilâf-ı rıza-i âli ve mugayir … … … cesaret edüb Rumeli tarafında ahz u girift olunarak hak-pâyi hazret-i veliyyü’n-niâmi bilâ irsal devletlü efendimiz hazretlerinin şifâhen sâdır olan irâde-i âlileri mucibince merkûman fi 15 S. sene (1)252 tarihinde vaz‘-ı kürek

Itlâk

43-A/1

Edirne mütemekkinlerinden olup Edirne’de bir bab kuyumcu dükkânı açub eşya **sirkat** eylemiş olan Panayota nam zimmî ahz ve girift olunarak harameyn mutasarrıfı Sa’âdetlü Mustafa Paşa hazretleri tarafından vaz‘-ı kürek olunmak üzere dersaadete gönderilmiş olduğundan mersum li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 28 Ca. sene (1)250 tarihinde fermân-ı ‘âli sadır olduğu

Bâ-fermân … şüd fi 21 Receb sene (1)252

43-A/2

Erbil ayanı Mustafa ağa bendeleri sefinesine rakip olan Erbili İbrahim kapûdanın taifelerinden olup Bartın kazalı Arab Said nam bundan mukaddem sefine-i mezbûr taifesinden yine Erbilli Mehmed nam kimesneyi bıçak ile darb ve helâk etmiş ve merkûm Arabın giriftiyle akdemce rayiç zahiresiyle bu tarafdan tahrik ve izam olunan Osman Kapudân sefinesine vaz‘ ile Tersane-i Amire’ye getürülmesi murad olmuş iken Kapudân merkûm almayub bu tarafda mahbûsen kalmış ise de bu defa rayiç-i mubakiyesiyle tahmiliyle izam olunan Giresunlu Hacı Mehmed Kapudân sefinesine arab merkumun vaziyle tevessül-i savb-i savabnüma hidivide kılınmış idüğü beyanı ifa-yi levazım-i sud-i ihlas muhazenet-i hususiye mehazin-i hususiye vesile-i mahsusa-i müşaviranem olmuşdur deyü İbrahim Paşa bendelerinin takdim etdikleri kaimeleri balasına inhası veçhiyle vaz‘-ı zindan bâbında fi 19 Receb sene (1)250 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri mucibince merkûmun vaz‘-ı kürek olduğu

Tezkiresi verilmemişdir tezkire dâde

Fi 24 L. (1)251 tezkire dâde fevt

43-A/3

Medine-i Malkara kazasına muzaf olup sekiz saat mesafe-i baidi olan ferdi hümayun kuralarından bakaban karyesi kurbesinde işbu elli senesi mah-ı Zilkade iş-şerifenin yirmi birinci Cuma günü Şarköy kazasına tabi Kanuz Karyesi mütemekkinlerinden katırcı Zahriya veled-i Ğakili nam zimmî madruben halik olduğu meclis-i şer'a ihbar ve li-ecli'l-keşf ve'l-muayene kıbel-i şer'den voyvoda-i kaza kulları tarafından emnen tayin ve mahal-i merkûmeye varub hâlik merkumun başının birkaç mahali ile boğazını ve keyfi bıçakla darb ve cerh ve ol cerhden müteessiren hâlik olduğunu bade'l-keşf ve'l-muayene katli lede'l-taharri kaderi mezburde bulunan çerke nişin kiptilerden anbarlı oğulları demekle meşhur deli İbrahim ve Ali ve Bekir şirli Mehmed namun kiptiler ol makuleden olduklarını karye-i mezbûr ahalileri ve civarında bulunan ahali-i saire ihbar etmeleriyle kıbti-i merkumunu ber-takrib ahz u girift ve meclis-i şer'a ihzar birle bi'l-cümle ahali-i vahide ve kuraha-i ahalleri ve reaya kocabaşıları kulları hazirun oldukları halde lede'l-sual ve'l-inkâr Kıpti merkumundan deli İbrahimin kebir bıçağında eser-i kan olduğu ve merkum Ali'nin bıçağı dahi çamurlu olarak Kıpti merkumundan şüphe hasıl olup ve daima mefsedet pişe ve şakadan endişe ve sabıkalı olduklarını bilcümle ahali-i kaza şüpheden ve maazallahü Teala bunlar küşad olurlar ise ferdi hümayun kuraları civarında bulunan kuraha-i saire ahalileri şer u mazarratlarından rehaya olamayub perakende perişan olacakları ifade ile şaki merkûmun cezayi ve sezaları her ne veche muvafık rey-i velinimet ise haklarında icra buyrulmak rica ve istirhamında olduklarından hakilen huzur-i desturlarına irsal olundukları ba iltimas huzurla maa'l-nur veziran lehine ilam olundu deyü Medine-i Malkara hakimi dailerinin takdim etdikleri ilamları balasına derun-i i'lam-ı şer'ide muharrer merkûmun vaz'-ı zindan olunmak bâbında fi 5 Z. sene (1)250 tarihinde huzur-i Kapudân derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri mucibince merkûmunun vaz'-ı kürek olundukları mukayyeddir

Merkûmun kethüda bege teslim olunmuşdur

44/1

Şeberli Corci nam zimmî Galata'da meyhane kapusuna gece gelüp nimelemege tasaddi eylediğinde karakoldan yüzbaşı kulları haber alarak mersumu tutub taraf-ı

çakaraneme getürmüş olduğundan mersûmun töhmetine mebni huzur-i devletlerine irsaline ictisâr kılınmış idüğü beyanıyla işbu jurnal terkimine ibtidar olundu deyü Galata nazırı bendelerinin takdim eyledikleri jurnal balasına mersum li-ecli't-te'dîb bir müddet vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 24 Ca. sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri mucibince mersûmun vaz'-ı kürek olunduğu

Bâ-tezkire-i hazreti bab-ı âli ve buyruldu-yi hazreti Kapudân-ı derya mersûm ıtlâk şüd Fi 20 (1)252

44/2

Nemçelüye tabi Marko nam şahsi sarık makulesinden olup Galata'da bi'l-defaat mahbûs olundu ise de tarih-i nariğ gelmeyüb kâr-i sirkatde ısrar eylediğine mebni kancaların sarfından dahi sarık olduğu malum olduğundan tesahib etmedikleri malum-i devletleri buyruldukda mersûmun ıslah-i nefs etmemesi zımnında Tersane-i Amire'ye gönderildiği jurnal kağıdı balasına sarık mersûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 27 Ca. sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri sadır olunduğu

Mürd şüd fi 25 Şevval sene (1)251

44/3

Rodos ceziresi ahalisinden müderris Ahmed efendinin uşağı Yusuf olup yine cezire-i mezbure ahalisinden Ali oğlu Yusuf nam şahıs efendi mumaileyhin bir nefer Arab cariyesini katl ve ihlâk etmiş ve merkûm vaz'-ı kürek olunmak üzere Rodos mutasarrıfı izzetlü Şükrü Paşa tarafından bu defa Dersaadet'e gönderilmiş olmakla katil merkûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 28 Ca. sene (1)251 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Merkûm bâ- fermân-ı 'âli ıtlâk şüd fi 25 Z. sene (1)252

Fi 28 Ca. sene (1)251

44/4

Asâkir-i Bahriye neferatından Çorumlu Osman bundan akdemce askerlikden bi'l-ihraç yedine ruhsat tezkiresi verilmiş iken vilayeti tarafına gitmeyüp bir kat'ı onbaşı nişanı sirkat ederek üzerinde olduğu halde orada burada serseri geşt ve güzar eylediği bab-ı hazreti seraskeri zabıtanı taraflarından ahz ve girift ile tarafından gönderilmiş olduğundan bu makule harekete ictisâr edenlerin tedibiyle emsalinin terhibi zımnında

merkûm Osman bir müddetcik vaz‘-ı zindan olunmak bâbında fi Gurrei C.sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri mucebince merkumun vaz ‘-ı kürek olunduğu

44-A/1

Sadr-i sabık devletlü Reşid Paşa hazretlerinin bu defa Tersane-i Amire’ye göndermiş olduğu yirmi nefer yezidin fakat bir neferi esna-yi rahda mürd olub on dokuzu tamamen vürûd etmiş olduğu bir kıt’a jurnal pusulası balasına mersûmun on dokuz nefer yezidin Tersane-i Amire’de istihdam olunmak üzere vaz‘-ı zindan olunmak bâbında fi 29 Ca.sene (1)251 tarihinde faziletlü Kapudân derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i samiyeleri mucibince mersûmunun vaz‘-ı kürek olundukları

Bâ- fermân mühürdar … teslim şüd

44-A/2

Tekfurdağı ahalisinden Mesud nam kimesne Şarköy kasabasında handa misafireten mukim olan bir hekimin bir mikdar akçesini sirkat etmiş idügünden merkumun fezahatine mebni Şarköy voyvodası tarafından gönderilmişdir bu tahrir olunan bir kıt’a jurnal pusulası balasına sarık merkûm li-ecli’t-terbiye bir müddet vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi selh-i Ca. sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i samiyeleri mucibince merkûmun vaz ‘ kürek olunduğu

Bâ-fermân-ı ‘âli

44-A/3

Darinçeli Yamandi reisin kayığı İstanbul’da İhtisab önünde iken mezkûr kayık taifesinden Şileli Mehmed nam kimesne Dariçeli Nikol veled-i Dimitri nam zimmîyi sefine-i mezkûr taifesindendir deyü hilaf-ı rıza-yi âli tezkirelerine kalem karışdırarak mezkûr sefineye yazmış olduğundan merkûm Mehmed sahtekarlığa cüret etmiş olduğu ber-vech-i jurnal pusulası balasına merkûm Mehmed li-ecli’t-te’dîb bir müddetcik vaz‘-ı zindan olunmak bâbında fi 1 S. sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri keşide olunduğu

Itlâk buyruldu

44-A/4
Ba buyruldu-i âli

Mukaddemen tüccar sefinelerinde gemicilik ile ticaret eden Dal koç Ali ve dahi kart Ali başı boş gezüp tersane kethüdası çavuşlarından gavur Ali nam kimesne ile kendüler misüllülerinden birkaç tanesini dahi yanlarına uydurub gece haliyle kayık tedarik edüp adalar etrafında gezüp serika eylediklerinden başka kalkan yerinde dahi fahişe getürmüş olan olurlar ise haber edüp basıb üçyüz beşyüz kuruş cerayimlerini alup bu bu makule şey bulamadıkları vakitde kalkan yerinde merbut sefinelerden halat ve yelken serika eyledikleri ve Hasköy'de dahi Yahudi'nin evine girüp eşya serika edüp Kasımpaşa'da fürûht eyledikleri ve gavur Ali nam kimesne bundan mukaddem kavala eriği ile Selanik'e gidüp Selanikde bir çuval eşya serîka edüp bin sekiz yüz kuruşa fürûht ederken tutulmuş ise de bir tertib firar edüp Frenk sefinesiyle Dersaadet'e geldiği ve çuval-i mezbur hala Selanik gümrüğünde mevcud ve mahfuz olduğu ve gavur Alinin bu hareket üzere keyfiyeti kavala eriği kapudanı polathaneli Mehmed yazıcıdan tahkik olunduğu ve bunların sadeflik keyfiyetini kalafat yerinde bildirmesine değin vuku' bulup olundukda taharri ve tahabbüs olunub da gemicilik ile taşraya gitmiş olduklarından ele geçmedikleri ve merkum gavur Ali ile mezbûrlar bu makule şeylerde çok vakit bulunmuş olmalarıyla bu defa üçü birden ele geçüp ıslah-ı nefs etmeleri çün Tersane-i Amire'ye gönderilmiş olduğu malum olmaları buyrulmak bâbında ba jurnal ifadeye cesaret olundu deyü Galata nazırı bendeleri bâ- jurnal inha etmiş olmakla jurnal balasına derun-i jurnalda mestur olduğu üzere vukua gelen çenmelerine mebni merkûmanın bir müddet terbiye olarak ıslah-ı nefs eylemek ve badehu kalburcu neferatına idhal kılınmak üzere vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 9 C. sene 1251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Mehmed Tahir Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri mucibince merkumların vaz'-ı kürek olunduğu

45/1

Bursa sancağında vaki Gemlik kasabasında kâin Rum kilisesinden bazı edalı sim ve maden sirkate ictisâr etmiş olan Rizeli Kanber oğlu Yunus ve Kabil oğlu Mustafa nam şahıslar Trabzon valisi Sa'âdetlü Osman Paşa hazretleri taraflarından ahz u girift ile bu defa Dersaadet'e gönderilmiş olduğundan keyfiyet lede'l-istizan merkûmların li-ecli't-te'dîb şimdilik vaz'-ı kürek olunmaları hususuna irâde-i seniyye-i mülukane müteallik buyrulmuş olmakla mucib-i irâde-i seniyye merkûmlar şimdilik li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 5 C. sene (1)254 tarihinde fermân-i âli sadır olduğu

45/2

Tahtakale'de kâin ekmekçi furunu dezgahdarı Simon nam zimmi nân-ı aziz tabhında hilaf-i rıza-yi âli fesat ve hıyaneti tebeyyün ve tahakkuk edüp emsalinin terhibi zımnında tedibi lazım gelmiş ve Tersane-i Amire'ye gönderilmiş olmakla mersûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 28 C. sene (1)254 tarihinde fermân-i âli sadır olduğu

Mersûm bâ- fermân-i âli ıtlâk şüd fi 14 Ş. sene (1)254

45/3

Balak Abad kazasına tabi Koru Karyesi mütemekkinlerinden bazar oğlu Nikola nam zimminin ihtilak memleketi mucib-i herekât-i na-marziyede bulunduğu kaza-i mezbur tarafından ba i'lam ve tahrirat inha ve tedibi hususu istida olunmuş ve mersûm bu tarafa gönderilmiş olduğu beyanıyla vaz'-ı kürek olunması hususu Balakabad voyvodası dergâh-i âli kapucu başılarından Mehmed ağa tarafından inha olunmuş olmakla ol vecihle mersûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 29 C. sene (1)254 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Kaydi terkim olundu fi 2 L. sene (1)254

45/4

Tatula sakinlerinden fırıncı Yanko zimmi Rum patriği inhasiyle vaz'-ı kürek olunup olunmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzere istidâ balasına istida vechiyle mersum vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 9 Receb sene (1)254 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Patrik inhasıyla ıtlâk

45/5

Veznecilerde kain bakkal esnafından Mihal zimmînin fürûht eylediği otuz iki vukiye ruğen-i sade vezne olundukda üç vukiye iki yüz elli dirhem noksan zuhur etmiş ve bu guna vaki olan cürmü gûşmalini icap eylemek olduğundan mersûmun tedibi ve emsalinin terhibini zımnında vaz‘-ı kürek olunması çün fermân-i âlinin suduru muvafık idare-i seniyye-i asafaneleri buyrulur ise de ol babda devlet ihtisab nazırı efendi begleri ba takrir inha balasına mucibince mersûmun vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 14 Receb sene (1)254 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Mersûm ıtlâk şüd fi Gurre-i Ş.

Sol Derkenar/45/1

Sakızlı Dimitri Kapudân Mustafa Beg tarafından fi 27 C. sene (1)254

Sol Derkenar/45/2

Mehmed Mehmed Üsküdar	Mehmed Hasan Malkara	Halim Ömer …

Merkûmlar onbaşı olub … neferlerinden İçilli Hasan’ı bıçak ile darb u … … etmiş olduğu ecilden fi 3 Receb sene (1)253 tarihinde Kapudân Mustafa Beg tarafından vaz‘ şüd

45-A/1

Kasımpaşa’da büyük pir Ali Paşa’da kâin bakkal esnafından Astarati nam zimmî pirinç ve salamura peynirini narh-ı carından ziyade carisinden ziyadeye fürûhte cesaret etmiş ve terbiyesi lazım gelmek idüğünden mersûmun tedibi ve emsalinin terhibi zımnında vaz‘-ı kürek olunmağ içün ferman-i âlileri suduru muvafık irâde-i seniye-i asafaneleri buyrulur ise ol babda devletlü ihtisab nazırı efendi bendeleri ba takrir-i inha ve balasına mucibince mersûmun vaz‘-ı kürek olunması bâbında fi 14 Receb sene (1)254 tarihinde fermân-ı ‘âli sadır olduğu

Mersumlar bâ-fermân-i ‘âli ıtlak şüd fi 14 Şevval sene (1)254

45-A/2

Asitane-i âliyede sarmaşık mahalle mütemekkinlerinden duvarcı Zebsu nam zimmî Rum patriği inhasıyla vaz‘-ı kürek olunub inha ile istida olunmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzere balasına istidası veçhiyle mersûm vaz -ı kürek olunmak bâbında fi 14 Receb sene (1)254 tarihinde fermân-ı ‘âlî sadır olduğu derun-i defterde muharredir emir ve fermân hazreti min lehü’l-emrindir

45-A/3

Beyoğlu civarında Yenişehir mahallesinde müsteciren sakin olan ruhani âcı nebzuli oğlu Haralamakus bir mahalde yazılı olmayub ve atiye mugayir hareketine mebni mütemadiyen kürek vaz‘ olunub yine takrir-i çakeri ile istida olunmadıkça tahliye sebillerine müsaade-i âlileri şayan buyrulmak üzere ferman buyrulmaması mersûm patrik kullarının istidası balasına mersûm istidâ veçhiyle vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 29 Receb sene (1)254 tarihinde fermân-ı ‘âlî sadır olduğu

Patrik inhasıyla bâ-fermân

45-A/4

Âsitane-i âliyede abad gemicisi Kaloferli (Rûmili-i Şarkî) Yuvanco nam zimmînin mugayir ayin hareketine mebni li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunub badehu ıtlâkı-çün memhur istidâ-yi çakerisı olmadıkça sebebli tahliye olunmamak üzere vaz‘-ı kürek olınması mersûm patrik kulları bâ- arzuhâl istidâ ve balasına mersûm ber-vechi inha vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 29 B. sene (1)254 tarihinde fermân-ı ‘âlî sadır olduğu mukayyed olmakla defter-i mezkûrda muharrerdir fermân efendimizindir

Bu dahi

45-A/5

Medine-i İzmir’de serîka töhmetini irtikâba cesaret eden üç nefer Maltalu Kancoda Batista ve Gözeli? Cabil Duhani Enderya Tersane-i Amire zindanında vaz‘-ı kürek olunmak içün bu tarafa celb olunmuş olmağla gelüp şimdilik eşkıya-yi merkûm cânib-i sefiranemden emaneten vaz‘-ı kürek olunmaları hususu İngiltere büyük elçisi kullarının takrirleri bâlâsına takriri veçhiyle emaneten mersûmlar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 6 Ş. sene (1)254 tarihinde fermân-ı ‘âlî sadır olduğu

Elçisi tarafından ber-vechi emanet vaz‘ şüd mürd şüd

Mersûmlar ıtlâk şüd fi 13 R. sene (12)54

45-A/6

Fi’l-asıl Manastırlı Yuvan nam zimmî rençber taifesinden olub Galata’da Karaköy’de aşçı dükkanında birkaç defa serîkalık etmiş ise de duyulmayub vale dahi geçmeyüp cend ruz akdem yine dükkân-ı mezkûrdan serîka eyleyüp getürürken tutulmakla mersum Tersane-i Amire’de vaz ‘-ı kürek olunmak içün Galata bâlâsına sarık mersûm li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 4 Şevval sene (1)254 tarihinde fermân-ı ‘âlî sadır olduğu mukayyeddir

Itlâk

Sağ Derkenar/45-A/1

Benâm-ı Ali veled-i Hasan …

Merkûm Trabzoni nam Mehmed bir takım erâcif havadis … ictisâr cihetiyle mahal-i merkumdan Kapudân-ı derya hazretleriyle beraber gelüb şimdilik vaz‘-ı zindan olunmak bâbında fi 15 Ş. sene (1)253 tarihinde vaz‘-ı kürek olunduğu mukayyeddir

Sağ Derkenar/45-A/2

Nazır efendi bendelerinin takdimi ile … bir kıt’a jurnal

46/1

Bolu sancağı Asâkir-i Redifi topçiyanı zabıtanından mülazım-i evvel Süleyman ağa ve redif mezbûrdan refiki Mustafa nam katilan ile Dodurğa kazası sakinlerinden Mehmed nam şahsın dahi bu guna serkeşane ictisar-i hasebiyle bundan akdem İzmid tersanesinde pıranğa bend olmak üzere liva-i mezbur mütasallimi beğ bendeleri tarafından isbal olarak vürûd etmiş ise de saha-i İzmid’de pranga hizmeti kalmamış olduğundan eşhas-i merkûmun ile İzmid çarşusunda ütücü dükkanını küşad ederek biraz eşya sirkati töhmetiyle tutulmuş olan Tokatlı karaben ve ağaçlı kazasında bulgur değirmeni müsteciri olup telef ve helak olmuş olan Masko nam zimmînin katili zahire ihraç olunamayup fakat telef olmazdan üç beş gün mukaddem halik mesfurun refiki olan Şile kazasına tabi Yeniköy karyesi mütemekkinlerinden Vasil nam zimmî ile beyinlerinde münazaa zuhurundan ve senk helakda benim yedimdedir demiş olduğundan ve telefinden bir gece evvel köylüsü Usturi ile beraber bulunduklarından bu olması maznun olarak kaza-i mezbûr voyvodası tarafından vürûd eden Vasil zimmi ve Bolu sancağında vaki nefs-i Üsküb’de bir hane küşadiyle kezalik sirkat töhmetiyle kaza-i mezbûre tabi Karaköy Karyesi sakinlerinden Muharrem oğlu Mehmed ki cemân yedi nefer zimmî ve Müslim eşhas mezkûrları İzmid mütesellimin şukkasında esami muharrer yedi nefer Müslim ve raya el-vechi’l-tedib Tersâne-i Amire küreğine vaz‘-ı birle ıslah-ı nefs eyledikleri tahakkuk ederek taraf-i devletlerinden ıtlâklarına müsaade olunmadıkça sebilleri tahliyesinden ıtlâkları mübaadet olunmak içün vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 8 zilkade sene (1)253 tarihinde devletlü Kapudân derya Ahmed Fevzi Paşa hazretleri buyruldusu mucibince sadır olduğu mukayyeddir

Devletlü Nuri Paşa hazretlerinin şifahen sadır olan iradeleriyle ıtlâk olmuşdur

46/2

İslâhiye Kazası ahalisinden Ahmed nam kimesne mukaddemen bir adamı darb ve cerh etmiş olduğundan küreğe vaz' olunmak üzere Dersaadet'e getürülürken esna-i rahda firar ve yine İslahiye'de bir zimmîyi darbe ictisâr edüp bu defa ele getürülerek der saadete gönderilmiş olduğu beyanıyla vaz'ı kürek olunması Edirne eyaleti müşiri Atûfetlü Mustafa Nuri Paşa hazretleri tarafından inha olunmuş olmakla ol vecihle merkûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 22 Rebiyülevvel sene (1)254 tarihinde fermân-ı 'âlî sadır olduğu mukayyeddir.

Bâ-buyruldu-yi Fevzi Paşa ıtlâk olunmuşdur

46/3

Vaniköy sakinlerinden kayıkçı Ahmed ve refiki bağcı kenkarili Ali kandilli civarında kâin Atabegzade Salih Beğin yalısında çend defa fahişeler ile enva-i fesahate ibtidar eyleyerek birkaç kere darb-i şedid ile te'dîb olunmuş ise de bir vecihle ıslah olmayarak bu defa dahi sahilhane-i mezkûrda basdırılup ele getürülmüş ve keyfiyeti mahallesi tarafından istintak olundukda bir vecihle zabt olunmayarak ol havalede etmediği fesahet kalmadığı beyanıyla iktiza-yi tediplerinin icrası ahali-i mahalle taraflarından istida olunmakla merkûman birer sene müddet ile vaz'-ı kürek olunmak babında. Fi 22 Receb sene (1)254 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri mucibince

46/4

Ber-vechi bâlâ zikr olunan eşya-yi mezkûrları bakkal Petro zimmînin sirkat **e**ylediğini ve kendünden başka arkadaşı olmadığını etrafıyla tecessüs ve tashih olunub yalnız bakkal mersum sirkatini kendü takriri üzere jurnal kâğıdı balasına sarîk mersûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında

Sol Derkenar/46/1

Yorgi veled-i Yovan Mürd şüd fi 8 Ş. sene (1)255

Midillü kazasından irsâl olunmuş olan Gümülcineli Yorgi zimmînin mugayir-i rıza-i âli hareketine mebni fi 20 L. sene (1)253 tarihinde tersane kethüdası marifetiyle devletlü Kapudân-ı derya Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin şifâhen irâde-i âlileri mucibince mersûman vaz'-ı kürek olunduğu

46-A/1

Deftere tahrir olunmuşdur.

Sun? kazası sakinlerinden hafız Mehmed nam kimesneyi bi-gayri hak katl ve idama ictisar etmiş olan yan basdı Mehmed ahz ve girift olunarak mukaddemce Bursa mütesellimi ağa tarafından der saadete gönderilmiş olduğundan merkum li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 28 Z. sene (1)254 tarihinde fermân-ı 'âlî sadır olduğu

46-A/2

Deftere tahrir olunmuşdur

Aydın sancağında vaki Burhan aşayiri ahalisinden Musa nam kimesneyi bi-gayri hak unuf? ve idam eylemiş olan Budur oğlu Mehmed ve Durmuş Ali nam kimesneler Aydın kaymakamı Sa'âdetlü Namık Paşa hazretleri tarafından ba tahrirat ve i'lam bu tarafa gönderilmiş olmakla merkûman li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 14 Z. sene (1)254 tarihinde fermân-ı 'âlî sadır olduğu

46-A/3

Deftere tahrir olunmuşdur

Gulâman-ı çâkeriden Hurşid nam habis çend sene evvel İzmir'de nâ-becâ fezâhata ictisar birle ve emr-i tedibinene kadar ibtidar olunmuş ise de ber-vecihle terbiye kabul eylemediğine mebni bundan iki sene mukaddem Dersaadet'ten yedine afnamesi verilüp taşraya def olunmuş ve habis merkum biraz eyyamdan berü Dersaadet'e gelüp Mahmud Paşa civarında handa sakin olarak leyl u nehar mest madam ile ber-vechi hafi setresi altına bıçak asub kapu yoldaşlarından bulunmuşları vurur ve telef ve konağı yakarım diyerek enva'ı hezeyan gûyan eylemekde olduğu tahkik ve na-hemvare harekat-i nâ-becâsı rüşt halinden müsteban olarak emniyet haiz olduğundan emr-i tedibi lazım gelmiş olmakla habis merkûm ıslah-ı nefs eder halde kefiyeti savb-i abidanemden î'lâm olunmadıkça avf ve ıtlâkına maadaına buyrulmak orada li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak hususunu gümrük emini Tahir Beg efendi hazretleri bâ-takrir inha ve bâlâsına mir-i mumaileyh tarafından inha ve iltimas olunmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzere merkûm li-ecli't te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi Gurre-i Z. sene (1)254 tarihinde fermân-ı 'âlî sadır olduğu

46-A/4

Deftere tahrir olunmuşdur.

Suyolu kurasından Temur deresi mütemekkinlerinden Ranco nam kefere evi kerimesi bulunan Nasaraniye'yi fi'l-i şenî icrası daiyesinde bulunarak helak etmiş ve mesfur kayd-ı bend ele celb birle müddeileriyle şer'a havale buyrularak mürafilerinden mersumun katl ve idamı lazım gelmiş olduğundan ve halikde mersûmenin üç nefer eytamı dahi geriye kalmış idügünden beş bin dirhem sim deyn vermek üzere ber-nehci şer'i sulha suret verilmiş ise de katil mersûm kefil ve akça vermekden dahi eba suretlerini izhar etmiş olduğundan kendüsünü te'dîb ve emsalini terhiben katle bedel vaz'-ı kürek olunması hususunu su nazırı Hüsam efendi bendeleri bâ-takrir inha ve balasına mucibince deyn-i şer'isi tahsil ve ita oluncaya kadar vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 22 Z. sene (1)254 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

47/1

Fi 14 ramazan sene 251

Anadolu canibinden vürûd eden neferatın esamileridir

Ali Mehmed Bazbud mürd şüd Fi 16 Receb sene (12)51	Temo Ali Bazbud	Temir İsa Çenirli	Temo Şero Bazbud
Semo Cevher Bazbud	Ali Cevher Bazbud	Saydo Şero Bazbud	Amo Hüseyin Bazbud Mürd şüd fi 17 Ca. sene(1)251
Alo Şero Bazbud	Gelo? Bazbud	Ömer Tendo Bazbud	Semo Tendo Bazbud
Musto … Bazbud	Musto Şakir Bazbud	Naimo Cezri Bazbud	Memo Cezri Bazbud
Ömer Hasan …	Ali Hamzo Ceziye	Ali Şero Malkara	Yusuf … Ceziye
Musto Ceziye	Semo Hasan Bazbud	Yusuf Osman Bazbuud	Naimo Femer Derik
Ali Ömer …	Bazbud	Bazbud	

Yezidi taifesinden seksen altı nefer eşhas vaz‘-ı kürek olunmak üzere Sivas valisi Sa’âdetlü Reşid Paşa hazretleri taraflarından Dersaadet’e gönderilmiş ve merkûmların iki neferi esna-yi rahda telef olduğu haber verilmiş olmakla kusur kalan seksen dört nefer li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 12 Receb sene (1)251 tarihinde fermân-i âli sadır olduğu

47-A

Ankaralı iç ağasının istilasında kahyası ve bu defa bi-şer‘ u fesad ve eşkıya sergerdesi olan Mernifli abad kazası ayanı sabık Said Beg Bâ-fermân-ı âlî ıtlâk şüd Fi 18 S. sene (1)252	Kezalik bi-şer‘ u fesad olan kaza-i zir ayan-i sabık Elfazi karyeli bişe Fevt-i şüd fi 23 R. sene (1)251	Kezalik bi-şer‘ u fesad olan Cemşid karyesi ihtiyarı sabık Abazaoğlu Ahmed …
Mezkûr rayic ağasının vakt-i istilasında Barğa bölükbaşısı ve defa fesad-i mezkûre rüûs ve münfik Sincan karyesi ihtiyar-i sabık Karakaş İbrahim	Mezkûr bi-şer‘ u fesad olan Said Beğin bölük başısı ve rus fesad Sincan karyeli Tavil Mustafa	Fesad mezkîrun hazine-i infak edüp hazine-i merkumlara kâğıt getürülüp gönderen sabık bude kadimesi ihtiyarı Karğaoğlu Ali
Cemşid karye müttefik fesad ve zati mezkûr iç ağası avene-i mazarrat	Karye-i merkûmeden kezalik eşkıya-i mazarrat ibaddan pekmezci oğlu Hasan	Bu defa kasabai Zirabad Ali Begi şehid eden Sincan karyeli katil Deli Mustafa

taifesinden pekmezci oğlu İsmail		
Karye-i merkumeden kezalik katil sarık oğlu Ali	Karye-i merkumeden kezalik katil Timur oğlu İsmail	Karye-i merkumeden kezalik katil Şaban oğlu Ahmed

Karye-i merkûmeden kezalik katil Deli Ömer oğlu İbrahim Neferan 13

Ankara sancağı dahilinde Beyanabad kazası ahalisinden Kırmızı oğullarıyla bi'l-ittifak îkad-i nâire-i fesada cesaret etmiş olan Murtazaabad Kazası ayan-ı sabık Said beg ve Elfazi Karyeli Pişe ve Abazaoğlu Ahmed ve Karakaş İbrahim ve Topal Mustafa ve Karğaoğlu Ali ve Pekmezci İsmail ve diğer Pekmezcioğlu Hasan ve Deli Mustafa ve Sadıkoğlu Ali ve Tok Timuroğlu Hasan Ali ve Şaban oğlu Ahmed ve Deli Ömer oğlu İbrahim nam on üç nefer eşkıya bu defa Ankara … Atûfetlü İzzet Paşa hazretleri tarafından gönderilmiş ve eşhas merkûmenin katle binaen müebbeden vaz'-ı kürek olunmaları hususu emir ve fermân-ı hümayunu şâhâne buyrulmuş olmakla ber-mantuk-i irâde-i âliye merkûmlar katle binaen müebbeden vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 17 Receb sene (1)251 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Sağ Derkenar/47/1

Murki Zimmî

Mersûm kulaksız hamamında bir saat serîka etmiş ve saatin … olunarak … olan … zimmî teslim olmuş fi 15 S. sene (1)250 tarihinde … Kapudân-ı derya efendimiz hazretlerinin

Sağ Derkenar/47/2

İstefan	Kara …	Penako	Nikadivi

Dört nefer zimmîler mugayir-ı rıza ciheti… hareketlerine mebnî fi 2 Ca. sene (1)251 tarihinde devletlü

48/1

Fi 14 R. sene (1)251

Kasaba-i zirde Sincan karyesinde Musa oğlu Sadık fevt şüd fi 25 rebielahir sene (1)251	Karye-i merkumeden Sadık oğlu Yahya	Karye-i merkûmeden Ahmed oğlu Şaban

Karye-i merkumeden Topaloğlu Ahmed	Karye-i merkumeden kara Ali oğlu Ali fevt şüd fi Gurre-i rebielahir sene 251	Karye-i merkumeden İbrahim oğlu Seyyid Ali	Karye-i merkumeden Kadı oğlu Ali

Karye-i merkûmeden kalender Ali oğlu Ahmed	Karye-i merkûmeden Çerir oğlu Gökmüş Fi 11 zilhicce sene (1)251	Karye-i merkûmeden Hasan oğlu Ahmed Fevt Fi 19 rebielevvel sene (1)251	Karye-i merkûmeden İsmail oğlu Ömer Fevt fi 24 zilhicce sene (1)251
Karye-i merkûmeden Durmuş oğlu Hasan.	Karye-i merkûmeden Durmuş oğlu Hüseyin	Karye-i merkûmeden Hasan oğlu Muhammed	Karye-i merkûmeden Ahmed oğlu Ali
Karye-i merkûmeden Ömer oğlu Mehmed	Karye-i merkûmeden Hacı Mehmed'in yeğeni Mustafa	Karye-i merkûmeden Çakır'ın oğlu Hasan fevt	Karye-i merkûmeden Körün oğlu Hasan fevt fi 18 cemazielevvel sene (1)251

Kani karyesinden Emir oğlu Hasan	Mezkûr Kani karyesinden Karib Begin oğlu Mustafa	Mezkûr Kani karyesinden Himmet oğlu Şaban

Karye-i merkûmeden Karğa Mustafa oğlu Ali	Karye-i merk'umeden Hasan oğlu Hüseyin	Karye-i merkûmeden Süleyman oğlu Satılmış	Karye-i merkûmeden … Süleyman oğlu Mustafa

Karye-i merkûmeden sarı Hüseyin oğlu sarı Ahmed kavas Ba ferman-ı âli ıtlâk fi 18 safer (1)252	Murtaza Abad kazasına tabi bıçak karyesinden şeyhlü Ali Abdullah fevt şüd fi 24 rebielevvel sene (1)251 merkûm sağdır	Mezkûr Bıçak karyesinden Ahmed kethüda oğlu Mustafa. Fevt şüd fi 4 cemazielevvel sene (1)252	Polat karyesinden Ferhat oğlu Ali

Ankara sancağı dâhilinde Beyanabad kazası ahalisinden Kırmızı oğullarıyla bi'l-ittifak hilâf-ı rıza-yi âli harekat-i mefâsidüne ictisâr etmiş olan ber-muceb-i defter gayr-i ez fevt-i otuz nefer eşkıya bu defa Ankara mutasarrıfı Atûfetlü İzzet Paşa hazretleri tarafından gönderilmiş ve eşhas-i merkumenin vacib el-te'dîb vaz '-ı kürek olunmak hususu emri fermân-ı hümayun cenâbı şehinşahi buyruldusına defteri leffen gönderilmiş olmakla ber-mantuk-i irâde-i seniye eşhas-i merkume li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak fi 17 Receb sene (1)251 tarihinde fermanı âli sadır olunduğu

Sol Derkenar/48/1

Bisam Karabed zimmî

Mersûmun serîka maddesine mebnî Galata nazırı sarfından irsalen fi Gurre-i Ş. sene (1)251 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya

Sol Derkenar/48/2

Emin marangoz

Merkûmun serîka maddesine mebnî Tersâne-i Âmire kethüdası tarafından vaz' şüd fi Selh-i C. sene (1)251

Sol Derkenar/48/3

Çamlıcalı Çıka zimmî … … fi 6 Ca. sene (1)251 bu dahi bâ-tezkire-i bâb-ı âli

Sol Derkenar/48/4

Edirneli Ceno zimmî deynine mebnî fi 6 Ca. sene (1)251 tarihinde Ahmed Beg tarafından şüd 20 C. sene (12)51

Sol Derkenar/48/5

Çakır Ağanın sekbanlarından Ali nam iki neferin … firare cesaret eylediği tahkik etmiş olduğundan li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 9 Ra. sene (12)51 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya

Sol Derkenar/48/6

Meşon Yahudi

… … serîka etmiş olmağla fi 16 Ca. sene (1)251 tarihinde vaz'-ı kürek olunmak bâbında devletlü Tahir Paşa hazretlerinin

Sol Derkenar/48/7

Hristo zimmî	Mihal zimmî

Marmara adasında velîde bendeleri tarafından ahz u girift … çâkeri hazret-i veliyyü'n-niâmi bilâ irsal devletlü efendimiz hazretlerinin şifâhen sâdır olan fi 21 Ca. sene (1)251

48-A /1

Hamlecilik hizmet-i abidanemde bulunan Mehmed kulda elhaleti hazihi bekçilik suretiyle sahilhane-i acizanemde ikamet etmek üzere olup merkûmun ayali hatuna ayvazlık hizmetinde olan Marderus nam zimmî ile beyinlerinde muamele-i aher vukubulmamış ise de hilaf-ı edeb ve rıza hareketlerini hamleci merkûm re'ye'l-ayn müşahede etmiş olduğundan ayal-i merkûmeyi bi'l-tatlik yanından def ile derhal tedibin icra ve mersumun dahi bu misüllü hareket nâ-becâye cesaret çün li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmasını rica eylemiş ve keyfiyet bi'l-etraf tahkik olunarak hamleci merkûmun ifadesi tasdik kılınmış ve işbu ifadeye göre mersûmun tedibi lazım gelmiş olmakla ila'l-ebed ihraç olunmak üzere mersûmun vaz'-ı kürek olunması hususu müsaade-i seniyye-i veliyyü'n-niâmileri hâlâ tezkire-i evvel Akif efendi hazretleri ba takrir inha ve inhaları balasına istida vukuunda kayd-ı ihraç olunmamak ve af ve ıtlâk

kılınmamak üzere mersum müebbeden vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 4 rebiülahir sene (1)251 tarihinde fermanı âli sadır olduğu

Bâ-fermân-i âli ıtlâk olunub memleketine nefi olunmuşdur

Merkûm istidâ ederse kaydi ihraç olunmak şürutu mukayyeddir

48-A /2

Papuççu esnafından Tavukçuoğlu Ağya ve Maltoli Evanis ve Gümüşhaneli Toros ve Marderu nam zimmîlerin tahrik ve fesadlarından naşi bazı gedik musallahını ve saire istidâsıyle esnaf merkûm rikâb-ı kamertab-i hüsravaneye arzuhal takdimiyle aralık aralık taaccüzden hali olmadıklarına ve bu keyfiyet merkûmların tahrik ve ifsadlarından neşet eylediği tahkik olunduğuna binaen mersûmların vaz‘-ı kürek olunmaları evkaf-i hümayun ve ihtisab nazırları efendiler taraflarından i’lâm olunmakla ol vecihle li-ecli’t-te’dîb dört nefer gavurlar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 14 Rebiülevvel sene 1251 tarihinde fermanı âli sadır olduğu

Ba ferman-i âli ıtlâk şüd

neferân sin 4

48-A /3

Havas köy sakinlerinden Kastimiço nam zimmînin bazı cünhasına mebnî vaz‘-ı kürek olunması hususu mersûm patrik kulları bâ- takrir istidâ etmiş olmakla inhası bâlâsına inhası veçhiyle vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 5 Rebiülevvel sene 1251 tarihinde fermân-ı âli sadır olunduğu

Itlâk

48-A /4

Tekfurdağı kazasına tabi Kalpuya Karyesi sakinlerinden baba Hristo Devlus nam zimmînin bazı cünha ve kabahatine mebni vaz‘-ı kürek olunması hususu mersûm patrik kulları bâ-takrir istida etmiş olmakla inhası balasına inhası vechiyle vaz‘-ı kürek olmak bâbında fi 13 Rebiülevvel (1)251 tarihinde ferman-i âli olunduğu

Itlâk

Sağ Derkenar/48-A/1

Üst kısım mürekkep bulaştığı için okunmuyor!

Galata nazırı bendeleri tarafından bilâ irsâl fi 23 Ca. sene (12)51 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya

Sağ Derkenar/48-A/2

Corci zimmî

Şireli Corci zimmî Galata nazırı tarafından bilâ irsâl leylen ahz u girift fi 23 Ca. sene (12)51 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya

Sağ Derkenar/48-A/3

Ahcı Kostandi	Abram Anapoltan

…Kostandi zimmînin hanesine bilâ kıydırılmış olan Abram nam Anapoltan fi 27 Ca. sene (1)251

Sağ Derkenar/48-A/4

Mehmed Reis Begkoz	Mehmed Reis …	Mehmed Reis …

Reis merkûm nefer merkûman bir mikdar halat ile iki aded varul? sirkat made olub ahz eylediği içün li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 27 Ca. sene (12)51 tarihinde … vaz'-ı kürek

Sağ Derkenar/48-A/5

Said Bartın	Mehmed Ali Bartın	Mehmed Bartın

Merkûmlar hilâ hilâf-ı rıza âli bilâ tezkirede bir nefer reayayı kaçırmağa cesaret etmiş olduklarından mebnî fi 27 Ca. sene (1)251

49/1

Bosna ahalisinden olup bundan akdem vuku bulan haraketi nâ-marzîye mebnî Atûfetlü Bosna valisi hazretleri tarafından ahz ve girift olunarak bu defa Dersaadet'e gönderilmiş olan ber-muceb-i pusula otuz nefer eşhasın vaz'-ı kürek olunmak iktizası

irâde-i seniyye-i şahaneden olmayub mucibince mezkûr otuz nefer eşhas vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 16 R. sene (1)254 tarihinde fermanı âli sadır olduğu

49/2

Fi’l-asıl Bodrum ahalisinden olub bundan mukaddem İstanköy ceziresinde temekkün etmiş olan Eburğan nam zimmînin mütecasir olduğu harekat-i nâ-marzîyesine mebnî te’dîb ve terbiyesi hususu ceride-i mezbûre tarafından bâ- tahrirat ve muhzır inha ve iltimas olduğu beyanıyla mersûmun vaz‘-ı kürek olunması hususu Atûfetlü Kapudân paşa hazretleri tarafından ifade kılınmış ve bu makulelerin tedibiyle emsallerinin terhibi lazımeden bulunmuş olmakla beş sene ikamet etmek ve beş seneden evvel tahliye-i sebil-i istidâ olunur ise müsaade kılınmamak üzere mersûm vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi Gurre-i S. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye şüd

49/3

Terkos tahsildarı Veli ağa bendeleri tarafından ahz ve girift olunmuş olan Kemo nam haydud müebbeden vaz‘-ı kürek olunmak üzere savb-ı sami müşirilerine gönderilmiş olmakla vusulunda nasb ve mersûmun müebbeden vaz’ olunmak bâbında fi 19 Receb sene (1)254 tarihinde devletlü damad-ı cihanbani Sânî ser-asker paşa hazretlerinin tezkire-i âlileri mucibince mersûmun vaz‘-ı kürek olunduğu

49/4

Bâ-ferman fi 18 cemazielahir sene (1)255

Bursalı Mehmed bin Ali	Bursa İnebolu ahalisinden Mehmed bin İbrahim	Sinoplu Mehmed bin Hasan

Besni kazasından ve civarında vaki ormanda mütemekkin olarak ibnai sebebiyle kalan emval ve eşyasına destdade mazarrat eden eşkıya ahz olunarak ol tarafda tedkik olunduğu lede’l-inha Dersaadet’e gönderilmiş akdemce Bursa mütesellimine yazılmış ve mersûmlar mütesellim mumaileyh tarafından bâ-tahrirat bu tarafa gönderilmiş olduğundan mersûmların ayakları timura bend olunarak müebbeden vaz‘-ı kürek

olunmak bâbında fi 25 Receb sene (1)254 tarihinde bâ-tezkere-i hazreti seraskeri damad-ı Sani mersûmların vaz‘-ı kürek olundukları

49-A/1

Fi rebielevvel sene (1)251

Mustafa veled-i Abdullah	Sinan veled-i İbrahim	Hasan veled-i Murad	Mustafa veled-i Mehmed	Hasan veled-i Mustafa

Muharrem veled-i Ahmed,	Ali veled-i Kerem	Ali veled-i Yusuf	Osman veled-i Salih	İbrahim veledi (isim yok)	Derviş veled-i Murad
Hasan veled-i Osman	Mahmud veled-i Yusuf	Ömer veled-i Ali	Kerim veled-i Osman	Osman veled-i Osman	Osman veled-i Murad

Salih veled-i İbrahim	Bekir veled-i İbrahim	Hasan veled-i İbrahim	Seyfo veled-i Yusuf

Sabık bezduçı Müslim beg,	Külahlı Hüseyin hacının?	Külahlı nahiyesinden Murtafa Abdük,	Nahiye-i merkumeden Ali ağa saticede,	Nahiye-i merkumeden Çertuku Ali serto beg,	Boremli dizdar oğlu Aydın
Kurbalı Fazo Hasrek,	Karyeli Mustafa zicano beg,	Madenli Salih zicaro beg,	Karındaşı Bekir	Diğer karındaşı Hasan,	Esterökçeli Haso,

Esterökçeli Hasan Abdi beg	Esterökçeli Ahmed Dizdar	… subaşı Muharrem babak	Esterökçeli Osman Cafer beg	Beridurlu elkasoğlu Kerim	Beridurlu elkasoğlu Ömer,
Madenli Hasan Dineko beg	Madenli Sinan diterko beg,	Madenli diğer Hasan diterko beg	Madenli Mustafa diterko beg,	Madenli Muhammed diterko beg,	Madenli İbrahim diterko beg,

Madenli Maho diterko beg	Petrofçalı Mustafa Beg omaçid,	Nusul kazasından Salih baş beg,	Kaza-i mezkûrdan Ali baçbeg,	Murad beg hizmetkârı Hüseyin Derviş

Nefer: 2	Neferat: 40

Bosna ahalisinden olup bundan akdem vuku bulan harekât-ı nâ-marzîyelerine mebni Atûfetlü Bosna valisi hazretleri tarafından ahz ve girift olunarak bu defa Dersaadet'e gönderilmiş olan ber-mucebince pusula otuz nefer eşhasın vaz'-ı kürek olunmaları iktiza-i irâde-i seniyye-i şâhâneden olmak mucibince mezkûr otuz nefer eşhas vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 16 sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

50/1

Merbuten takdim-i Samileri kılınan bir kıta pusula mutalaasından meczum mealilerinden rahimaneleri buyrulacağı üzere Çubuklu ve Beyoğlu'nda mütemekkin bakkal Dimitro ile Serikçi Bedros nam zimmîlerin fiyat-i fahiş ile erzak-i mütenevvia satmış oldukları memurin kulları marifetiyle bi'l-istihbar ahz ve girift olarak canib-i ihtisabda tevfik kılınmış olduğundan ve erzak-i mütenevvia-i mezkûrenin asıl fiyat-i carisinden ziyade olan fahiş behaları mikdarları esamisi zeylerine surhle işaret olduğundan emsallerinin terhib çün mersumların icra-yi tediblerinin icrası hususunu ihtisab nazırı ağa bendeleri ba takrir inha ve balasına mucibince mersûmlar vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 7 Zilkade sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu mukayyed

50/2

Merbuten takdim-i samiyeleri kılınan bir kıta pusula mutalaasından meczum mealilerinden rahimaneleri buyrulacağı üzere işbu şehri Cemazielevvelin yirmi altıncı Cuma gününe kadar Galata'da kürkçü kapusu ve Yenikapu harici ve ihtisab ittisali ve Samatya ve Begoğlu ve Yenibağçe ve et pazarı ve Kasımpaşa civarlarında sakin ve mütemekkin esnaf-ı muhteklifenin fiyat-i fahiş ve eksik ve dirhem vezniyle erzak-i mütenevvia satmış oldukları memurin kulları marifetiyle bi'l-istihbar ahz ve girift olunarak canib-i ihtisabda tevfik kılınmış ve erzak-ı mütenevvia-i mezkurenin asıl fiyat-i carisinden beher fih ve adedlerinden göre ban fahiş beha ve noksanlarının mikdarları esamisi zeylerine surhle işaret olunmuş olduğundan emsallerinin terhibi zımnında mersûm ve mersûmların icra-yi tediblerinin icrası hususunu ihtisab nazırı

ağa bendeleri bâ-takrir inha ve balasına mucibince merkûmlar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 27 Ca. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyed

50/3

Merbuten takdim-i huzur-i mekârimneşur daverileri kılınan bir kıta pusula mutalaasından malum mealilerinden rahimaneleri buyrulacağı üzere Yeni kapu ve Begoğlunda sakin ve mütemekkin olan esnafın fiyat-i fahiş ve noksan vezniyle erzak-i mütenevvia satmış oldukları memurin kulları marifetiyle bi’l-istihbar ahz ve girift olunarak canib-i ihtisabda tevfik kılınmış olduklarından ve erzak-i mütenevvia-i mezkurenin asıl fiyat-i cariyesinden ziyade fahiş behaları mikdarı esamisi zeylerine surhle işaret olunmuş olduğundan emsallerinin terhibi zımnında mersûm ile merkûmun icra-yi te’dîblerinin icrası hususunu ihtisab nazırı ağa bendeleri ba takrir inha ve balasına mucibince merkum ile mersum vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 14 Zilhicce sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu mukayyed

50/4

İşbu şehri Cemazielevvelin on beşinci Salı günü Belatanda küfeci Yahudi Mebnunun baş badencanı maa ticaret narh-i carisinden bir pare fahişiyle üçer pareye ve balık pazarında küfeci Yahudi İsakın ezman koru kavununu kırk pareye yani maa ticaret narh-i carisinden yirmi pare fahişiyle füruht etmiş olduğu memurin kulları marifetiyle ahz ve girift olunarak canib-i ihtisabda tedkik olunmış olmakla emsalinin terhibi çün mersûmlar icra-yi tediblerinin icrası hususunu faziletlü ihtisab nazırı ağa bendeleri ba takrir inha ve balasına mucebince mersumlar li-ecli’tedib vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 15 Cemazielahir sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu mukayyed

Sol Derkenar/50/1

Tanaş zimmî

Devletlü müsteşar efendimiz hazretlerinin şifâhen irâde-i âlîleri mûcibince fi 23 C. sene (12)54 tarihinde vaz‘-ı şüd

50-A/1

Deftere tahrir şüd

Bundan akdem Galata tarafında ahz û girift ile olan Galata nazırı mahbesinde bulunan sarıklardan İngiltere tebaasından Kefalonyalı Taşu Berkebri nam şahsın hırsız yatağı olduğu ve tabia-i mersûmeden Korkalu Tanaş’ın hazır sarık idüğü tercümanla hazır

olduğu halde tebeyyün etmiş olduğundan mucebe'l-te'dîb mersûmların üç sene küreğe vaz' ve yine tabia-i mersûmenin ebukatu tabir olunur Korfalu Petro sarık olduğundan başka sokak aralarında şunda bunda gözüne enfiye atub elinde bulunan eşyayı almakda olduğundan ve kendüsü katil olup mukaddeme eycisi tarafından tard ve tebîd olunmuş ise de el-haletü'l-hazihi mütebeyyin olmayub yine harekat-i sabıkasında ısrar üzere bulunduğundan mersûmun ahz-i girift el-muceb el-te'dîb yedi sene küreğe konulması İngiltere elçisi tarafından bi'l-tensib makam-ı nazaret-i umur-i hariciye tercümanı vasıtasıyla ihbar olunmuş ve mersûmlar nazır mumaileyh tarafından tersane-i amireye gönderilmiş olmakla ol vecihle mersûmlar küreğe vaz' olunması bâbında fi selhi Cemazielahir sene (1)254 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu mukayyeddir

50-A/2

Deftere tahrir şüd

Aylisan kazasına tabi Yusuf mevcufe karyeli Abdi ile Halil ve Haris ve kaza-i mezkûre tabi Şemil karyesi sakinlerinden hasan koçbaşı Viran kazasına tabi Lozan karyeli Muhtar veledi Ali ve İstumça kazasına tabi Livcan karyeli istivance ve kolonya kazasına tabi taşlı karyeli Tahir ve Direler kazasına tabi beş şene karyeli haberdolu ve tekuş kazası mütemekkinlerinden Lazortaşi zimmî ile iplik kazası sakinlerinden Sadri ve refiki Kadri ve Abdi ve Aloş nam on dört nefer-i eşhas muğayir-i rıza-yi âli sirkat ve saire misüllü izar ibadi itiyad etmiş olduklarından ahz ve girift olunarak vaz'-ı kürek olunmak üzere Rumili müşiri Atûfetlü Ahmed Zekeriya Paşa hazretleri tarafından der saadete gönderilmiş olduğundan keyfiyet hak-pâyi hümayun hazreti şehinşahaneleri lede'l-istibdan müşir müşarünileyh hazretlerinin inhası veçhiyle eşhas-i merkûmeden dokuz neferin müebbeden ve İpek kazası sakinlerinden olan sabık el-zikir beş neferin dahi muvakkaten vaz'-ı kürek olunmaları hususuna irâde-i seniyye-i cenab-i mülükâne mutaallık buyrularak mucebince eşhas-i merkûme cümleten Tersane-i Amire'ye gönderilmiş olmakla ber-mantuk-i irâde-i seniyye merkûmlardan dokuz neferi müebbeden ve beş neferi dahi muvakkaten vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 29 S. sene (1)254 tarihinde fermân-i âli sadır olduğu mukayyed

50-A/3

Patrik mersumun inhasıyla

Mihaliç kazasına tabi Çobankırı kur'âlarından Pirmebkir Karyesi sakinlerinden Somuncuoğlu Tudori nam zimmî ekmede mugayir harekat-i nâ-hemvârdesi hasebiyle

bi'l-defaat nush ve bend olunmuş ise de iska etmediğinden bundan akdemce bâ-mektub-ı sami patrikhane-i acizanemde celb ve ihzar olunub taraf-i çâkeriden dahi mübaadet eylemesi tenbih ve tekid olunmakla yine ısrar eylediğinden sezavar-i terbiye ve te'dîb rednüma olduğu muhat-i ilm-i alem arayi veli enamaneleri buyruldukda merahim-i âliyelerinden müreccebdir kimersum li-ecli't-te'dîb içün mübaşir marifetiyle patrikhanemizden ahz ve bâ-fermân-ı âli küreğe vaz' olunub ıslah-ı nefs edinceye kadar küreğe vaz' olunmak hususunu mersum patrik kulları ba istida etmiş ve istidâsı veçhiyle mersûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 10 Receb sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu mukayyed

Sağ Derkenar/50-A/1

Nulfo Zimmî Bâ-fermân-ı 'âli ıtlâk şüd fi 3 S. sene (1)256

Sirkat töhmetine mebnî fi 27 sene (1)253 tarihinde şifâhen irâde-i âli üzre

Sağ Derkenar/50-A/2

Eskici Yakoz ferik Halim Ağa … bende-i ağa …

51/1

Rişvan taifesinden olup Bozavaduk sancağı kazalarından Gedik kazası hududuyla Maraş eyaletinde vaki Hanziri nahiyesinde mütemekkin olan Halil bin Mehmed beg demekle maruf şahıs kendi halinde olmayub kaza-yi mezkûrdan mürekkeb Asâkir-i Redife mülhak olan ahaliyi kurtarmak fikriyle teşvik ederek haneleriyle yanına celb ve çiftliklerinde istihdam etmek ve kaza-i mezbure tabi gümrük karyesinin ahalisinden bazılarının altı yüz mikdarı hayvanatını sürüb gasb eylemek misüllü harekata ictisarı cihetiyle Ankara feriki sabık saadetlü Yusuf Paşa bendeleri tarafından ahz olunarak li-ecli't-te'dîb Dersaadet'e getürüldüğünü natık kayseriye naibi efendinin ilamiyle merkum Halil beg müşarünileyh bendeleri tarafından bi'l-vürûd cari kullarına tefrikan irsal-i su-yi müşirileri kılınmış olakla bi'l-tedkik te'dîb oluncaya değin Tersane-i Amire'de vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 6 R. sene (1)254 tarihinde bâ- tezkere-i hazreti ser-askeri

Merkûm bâ-tezkire-i hazreti ser-askeri şâhâne tarafından sebil-i tahliye olmuşdur fi 9 Zilkade sene (1)254

51/2

Gelibolu sancağı dahilinde kâin Ferecek kazasında Birzeneli Mustafa ve Cuma kazasında vaki Karacikli Ortobil ve Ferecik'de Bişmak karyeli Merdo ve Hayrabolulu Andun ve Seluri kazasında Aylıcabilesinden Kosta ve Sofya kasabasında Birnik karyeli Budan ve Üsküp kazasının Karatuvalı Astuban ve nefs-i Filibeli Nikola ki Ceman Müslim ve reaya dokuz nefer eşhas haydudluk fezahatine cesaret etmiş olduklarından Edirne müşiri Atûfetlü Emin paşa hazretleri tarafından ahz ve girift ile bu defa Dersaadet'e gönderilmiş olmakla merkumlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 27 S. sene (1)254 tarihinde fermân-i âli sadır olduğu

Merkûm Kostanik sebil-i tahliye olunmuşdur fi 8 cemazielevvel sene (1)256

Tahrir

Itlâk şüd

51/3

Yani	Kosti	Yorgi	Tanaş	Anakosti
Mersûmlar bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye şüd				

Selanik'den Çayağzı nam mahale varınca sevahil bulunan mahallerde ahali ve fukaraya iysal-i zarar ve hasar etmekde olan eşkıyadan bu defa elviye-i hamse müşiri Atûfetlü Mustafa Nuri Paşa hazretleri marifetiyle ahz ve girift olunarak tedibat-i layıkıyelerinin icrası zımnında kavasa tefrikan der saadete gönderilmiş olan beş nefer eşhasın li-ecli't-te'dîb küreğe vaz' olunmak fi 14 Z. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Bâ-fermân-ı âli sebilleri tahliye-i şüd fi Gurre-i Ra. sene (1)254

51/4

Rençber taifesinden Karaben nam zimmî mugayir-i yakin harekete cüret eylemiş olduğundan mersûmun li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunması ebniye-i hassa müdiri Atûfetlü efendi hazretleri tarafından inha olunmuş ve ol vecihle mersûmun küreğe vaz' olunması hususuna emr ve irâde-i hazreti ser-askeri müteallik buyrulmuş olduğundan mersum savb-ı devletlerine gönderilmiş olmakla ıslah-ı nefs eyledikde sebil-i tahliye olunmak üzere mersûmun küreğe vaz' etdirilmesi bâbında fi 19 B. sene (1)254 bâ-tezkire-i hazreti ser-askeri

Tahliye şüd

51-A/1

İzmir civarında geşt u güzar u acize-i fukara ve ebna-yi sebile iysal güzend ve hasara ictisar etmekde olan zeybek eşkıyasından olarak bu defa İzmir muhassılı izzetlü dede ağa tarafından ahz ve girift olunan zenci Abdullah veled-i Abdullah ve Mehmed veled-i Mustafa ve Mustafa veled-i Hacı Osman ve Rahim veled-i Abdullah nam dört nefer eşhas bu defa Dersaadet'e irsal olunmuş olmakla merkumlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 26 R. sene (1)254 tarihinde fermanı âli sadır olduğu

Bâ- fermân fi 14 Za. sene (1)254 ıtlâk şüd

51-A/2

Filibe civarında geşt ü güzar ile acize-i fukara ve ebna-yi sebile ibra-i hasara ictisar etmekde olan Lofçalı İbrahim oğlu Mustafa ve refiki Filibeli Tiro veled-i Meyarku Filibe nazırı Ethem Efendi tarafından ahz ve girift olunarak Dersaadet'e irsal olunmuş olmakla merkûmlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 26 R. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Bâ- defter ve bâ- ferman sebil-i tahliye şüd fi 14 Receb sene (1)255

51-A/3

Saruhan sancağı havalisinde geşt ü güzar ile acize-i fukara ve ebna-yi sebile iysal hasara ictisar etmekde olan Tire kazasına tabi Fate karyeli deli Mehmed ve refiki bayındır kazasına muzaf Kalafa karyeli bayram nam şakîler liva-i mezbur mütesellimi Halil beg tarafından ahz ve girift ile der saadete gönderilmiş olmakla merkumlar li-ecli't-te'dîb Tersane-i Amire'de vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi Ca. sene (12)54 tarihinde fermanı âli sadır olduğu

Itlâk şüd tahrir

51-A/4

Serseri makulesinden Mehmed nam şahıs Keşan ve civarken ve levmahvali kazalarında geşt ü güzar ve hilâf-ı rıza-yi âli bir takım hareket-i nâ-becâye ictisâr etmiş olduğundan merkûm ahz ve girift olunarak li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak üzere bu defa Edirne kaymakamı tarafından gönderilmiş olmakla ol vecihle merkûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 14 Ca. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Merkûm fevt şüd fi 12 Za. sene (1)254

51-A/5

Kastamonu sancağında Durkâni kazasında kâin Kırvaç Karyesi ahalisinden Hacı Receb oğlu Kadri nam şahsın bazen Dersaadet'e gelecek olanlara mugayir-i nizam-i bi'l-vasıta akçe ile sahte mürur tezkiresi alıvermekde olduğu tahkik olunmuş ve merkum bu defa Dersaadet'e celb ve ihzar olunmuş olmakla li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 12 Ca. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Bâ- ferman-ı âli ıtlâk fi 27 R. sene (1)254

51-A/6

İshak nam zimmî mugayir-i ayin-i hareketine mebni li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunması mersum patrik kulları ba takrir inha ve balasına mucibince mersum vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 6 N. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Bâ- fermân âliye şüd fi 14 Z. (1)255

52/1

Timur hisar kazasına tabi Vetirne sakinlerinden Ernud Talib nam kimesne yine karye-i merkûme sekinesinden Hüseyin nam kimesneyi bi-ğayri hak katle ictisâr eylediğinden merkum kaza-i mezkûr ayanı tarafından ahz ve girift olunarak bu tarafa gönderilmiş olmakla li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 12 Ca. sene (1)254 tarihinde fermanı âli sadır olduğu

Fevt şüd fi 4 R. sene (1)254

52/2

Eyyüb'de Yenimahalle'de bakkal Yorki nam zimmî ruğen-i zeytinde yirmi yedi dirhemini yirmi pareye fürûht etmiş olduğu bi'l-istihbar ahz ve girift olunduğundan ve bu hıyanet ile ruğen-i mezkûrun beher kıyyesi yedi kuruş on altı pareye geldiğine mebni kendüsünün tedibi ve emsalinin terhibi lazım gelmiş olduğundan mersûmun vaz'-ı kürek olunması hususunu ba takrir inha ve balasına mucibince mersum li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 15 Ca. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Itlâk

52/3

İskülüb'de bakkal Hristo zimmînin nısf-ı vukıye ruğen zeytini elli dirhem noksaniyle fürûht etmiş olduğu bi'l-istihbar tutulmuş ve bu fiyat ile ruğen-i mezkûrun beher kıyesi

altı kuruşa gelmiş olduğundan kendüsünün tedibi ve emsalinin terhibi çün mersûmun vaz‘-ı kürek olunması hususunu nazırı ağa bendeleri ba takrir inha ve bala mucibince mersum vaz‘-ı kürek olunmak bâbında 20 Ca. sene (12)54 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Itlâk

52/4

Sabık Bergos iskelesi rayiç mübayaacısının karındaşı Esad nam kimesne tabasından Azaki Ali nam kimesneyi bi-gayri hak kurşun endahtiyle itlâf ve idam eyleniş ve orada varisi mürur etmemiş olduğundan merkum ahz ve girift ile bu defa Dersaadet’e gönderildiği dergâh-i âli kapucubaşılarından samako müdürü Ferhad ağa tarafından ba tahrirat inha ve ifade olunmak ve merkûm Esad dahi der saadete gelmiş olmakla merkum li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 24 Ca. sene (1)254 tarihinde fermanı âli sadır olduğu

Bâ- fermân ıtlâk şüd fi 8 Ca. sene (1)254

52/5

Bundan akdemce Çeşme kiracıları İzmir’den gelir iken ve anlarına çıkub bi’l-muharebe kiracı Mehmed nam kimesneyi mecruh ve yedinde olan İzmir’de mütemekkin bir İngiliz tüccarının yirmi bin kuruşunu gasb ve ğarat ve sair guna dan hilâf-ı mardî harekata cesaret etmiş olan Astimati nam sarık beraber sakıtda gelmiş ve arkadaşı Kelbğaçlı Atnas nam zimmî dahi çeşme tarafında gizlenmiş olduğu ber-takrib haber alınarak derhal ahz ve girift ve habse ilka olunmuş ise de bir takrib hapisden mersûmlar firar edüp ve mersûm Atnas arkadaşını bırakup nâ-pezîr ve mersûm Astimati dahi bu derem havalisinde Çıkur kalesi nam mahalle savuşmuş olduğu emr-i pedîd olarak ve perestu nam kutar hümayun Kapudânı Ömer hoca memuren ol taraflarda bulunmak hasebiyle mersûmu bir suretle ahz ve girift ile Donanma-yi Hümayun-i şâhâneye götürmüş ve mersûmların mukaddemen gasb ve ğarat etmiş oldukları salef el-beyan yirmi bin kuruş mahud ve varilci kapudan baninin çeşmede mütemekkin kardaşı dükkanında beyinlerinde taksim ve tevzi etmiş oldukları bu taraflarda tevatür rütbesinde mersûmun Astimat asıl haydud mekulesinden olduğu

rütbe-i bedahetde olarak müebbeden li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak üzere bu defa Midüllü nazırı İsmail Beğ bendeleri marifetiyle mukayyeden jurnaliyle beraber Dersaadet'e gönderilmiş olmakla iktizasının icrası mutavakkıf-i behiyeleridir deyü devletlü Kapudân-ı derya paşa hazretlerinin vürûd eden bir kıta mektubu alileri bâlâsına mucibince mersum Astimat li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 9 Ca. sene (1)254 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Mersûm bâ- fermân-ı âli ıtlâk şüd fi …Gurre sene (1)256

52-A/1

Ve fi'l-hümâ devletlü Atûfetlü efendim Cudem kürdi ahalisinden ve liva-i mezkûrdan müretteb Asâkir-i Redife-i Şahaneden üçüncü taburun üçüncü bölüğünde sekizinci onbaşı Osman mütecasir olduğu sû-i harekâtına mebni devletlü İzzet Paşa hazretleri tarafından… vürûd Şûrâ-yı Askerî'yede lede'l-müzakere terkîm kılınan mazbatada beş sene müddet Tersane-i Amire'de vaz'-ı kürek olunarak hidemât-ı süfliyede istihdam olunmak tensib olunmuş ve binaberin merkûm tefrikan irsal-i savb-ı valaları kılınmış olmakla bi'l-tevkif duhulünün işarı hususuna himem-i behiyeleri der kâr buyrulmak bâbında fi 27 Ca. sene (1)254 tarihinde hazret-i ser-askerî merkûm vaz'-ı kürek şüd

52-A/2

Merbuten takdim-i huzur-ı samiyeleri kılınan bir aded pusula mutalaasından bi'l-etraf keyfiyeti malumalilerden rahimaneleri buyrulacağı üzere İshak Paşa ve Hasköy ve Kulekapısı ve Yahya Efendi ve Kalaycı Ali civarlarında kâin bakkallar ile Balat'ta Kaymakçı Yorgi nam zimmînin fiyat-i fahiş ve eksik dirhem ile erzak-i mutanavvia satmış oldukları memurin kulları marifetleriyle bi'l-istihbar ahz ve girift olunarak cânib-i ihtisabda tevkif olunmak ve erzan mütenevvia mezkûrun asıl fiyat-ı carisinin beher kıyesinde ki fahişleri ve eksiği mikdarı esası zeyllerine surh ile işaret kılınmış olmakla emsallerinin terhibi zımnında mersumların icab-i tediblerinin icrası hususunu ihtisab nazırı ağa bendeleri bâ takrir inha ve bâlâlarına mucibince mersûmlar vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 24 Ca. sene (1)254 tarihinde fermân-i âli sadır olduğu

Itlâk

52-A/3

Ba buyruldu müşarün ileyh itlak şude

Begoğlu'nda Tavlabaşı nam mahalde mütemekkin duvalin esnafından Yorgi nam mesfur yevm-i Salı saat on kuralarında Dere Mahallesi'nde kahveci Emin nam merkumun hanesinde sokak kapusundan ber-takrib hafiyen içeriye girmiş ve oyun altında gizlenmiş ve ol mahalden girift ve karakol memuriyle gönderildiği ve mersûmun bundan böyle ol mahalle-i mezbûrda birkaç defa hanelere girüb uygunsuz hareketde bulunduğu mahalle-i mezbûre imamı ve muhtarları ihbar eylemişlerse de ol tekrar mesfurin sakin olduğu mahallesinin muhtarı zimmi celb ve mensubun böyle uygunsuz hareketlerinden tecessüs ve tahkik olunub gerek muhtarı zimmî ve mahallesi ahalisi kulları mesfur deve'l-kerim keyfiyet hususunda aciz kaldık deyü ve müdayim uygunsuz hareketleri olduğunu ihbar ve ol vecihle keyfiyetin bir kıta jurnal kağıdı bâlâsına mersûm ıslah-ı nefs oluncaya değin üç mah müddet vaz '-ı kürek olunması fi 9 Ca. sene (1)254 tarihinde bahriye müsteşarı devletlü efendi bendelerinin buyruldu âlileri mucibince

Mersûm bâ- fermân-ı âli ıtlâk şüd i 24 zilkade sene (1)254

52-A/4

Âsitane-i âliye sakinlerinden istefnalı Dülger Aleksi nam zimmî bir müddetden berü şuna buna âfik-i iftira ve biğayri hak olan davalara tasaddi ve tezvirane sükük birle çok adamları nefer eylediğinden başka ayinimizde sağair harekat tabir cam hasebiyle bi'l-defeat tashih ve bend olunmuş ise de isgâ etmeyüb sezavar terbiye ve tedib idügü beyanıyla mersûm her ne mahalde bulunur ise li-ecli't te'dîb vaz'-ı kürek olunması hususunun mersûm patrik kulları ba istida etmiş ve ve istidası vechiyle vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 2 Ca. sene (1)254 tarihinde fermân-i âli sadır olduğu mukayyeddir

Sağ Derkenar/52-A/1

Tahkik şüd

Musuli? bahçelü sirkat töhmetine mebnî nazır tarafından girift Kapudân-ı derya hazretleri tarafından fi 4 Receb sene (1)254 tarihinde

53

Merkûm Kâğıthane'de arkadaşı Şab Emir ve Varnalı Tahir'in üzerine hem refikleriyle hücum ederek hilâf-i şer'i harekete mütecasir olmuşlar ise de bir suretle yedlerinden tahlis bularak firar edüb Karaağaç nam mahale gitmiş ve merkumlar dahi filikaya süvar olarak mahal-i mezkûre gelüp sureti sadakatdan be hile merkumu ber takrib filikaya ahz ederek der aliyeye gelmek üzere Fener İskelesi önüne doğru gelir iken merkum

Osman bıçak ile mezbur Tahir'i darb eyledikde mecruhen kalmış ve kendüsi dahi ol zaman Dersaadet'ten firar eylemiş zirde esamileri muharrer refikleri bulunan eşhası ifade ve takrir eyledikleri İstanbullu Bankdora oğlu Osman Eriklili Sarı İsmail oğlu Mehmed reisin taifesi

Merkûm dahi filikaya maan bulunmuş ve mecruh merkûmun haline muttali olup ruh cesinde olduğunu fehm eylemiş olduğundan karaya çıkarub bırakmak ğayri caiz diyerek filika ile merkûmu tekrar harab ederek şehid edüp Galata'da bağıkbani açıklarında akşam ezanından sonra denize ilka eylediklerini eşhas-i merkûmundan İnebolulu Kadri ile Trabzonlu Hüseyin ru berü ifade ve takrir eylemişler ise de merkum Ömer haber eylediğini külliyen inkâr edüp fakad derun-i filikada bulunduğunu takrir eylediği Eriklili Ömer bin Salih sefinenin yelkencisi

Merkûm sefine-i mezkûrda … hizmetinde olup filika ile maan gitmiş ğaratlarında dahi bulunmuş olduğunu takrir etmiştir İnebolulu Abdulkadir bin Muhammed taifesi

Merkûm dahi beraber gitmiş der aliyeye avdetlerinde filikada bulunmuş ve vaki olan hususatda maan olduğunu ve Kapudân merkûm sefinesi tezkiresine tahrir etdirmeksizin firar suretiyle olup bahri siyah canibine getüreceğini takrir eylediği Trabzonlu Hüseyin bin Eyüb reis merkûmun taifesi Reis merkûmun yine taifelerinden Trabzonlu Durmuş

Merkûm dahi Kâğıthane'de birleşerek karaağaca maan gelüp müteveffa merkumu filikaya almış ve deraliye gelmek üzere Bolat iskelesine kadar gelüp keyfiyet vukubulmazdan evvel mahalle-i mezkûre çıkmış olduğunu kendüsü ve balada muharrer eşhas takrir eyledikleri

Merkûm bâ ferman-i âli askeri silkinden idhal olmuşdur.

Merkum dahi Bartınlı deli baltanın oğlu Hüseyin'in şerhinde muharrer olduğu veçhiyle Balat'a çıkmış olduğunu haber vermişler ise de merkumun ismi çakırın Mehmed olup sefinesi tezkiresinde Süleyman bin İsmail deyü rahrir kılınmış idüğünü ihbar eyledikleri

Bartınlı deli baltanın oğlu Hüseyin karındaşı Bartınlı Ali reisin sefinesinde taife olduğu Eriklili Süleyman bin İsmail merkum Muhammed reisin sefine taifesi.

Bu dahi Bartınlı deli baltanın oğlu Hüseyin'in ismi balasına verilmeyüp şerhinde muharrer olduğu üzere balat iskelesine çıkmış olduğunu merkum İsmail reis sefine bundan akdem bahri siyah canibine gitmiş idüğünü ihbar eylediği

Bu dahi silki askeriye tahrir şüd

Merkum Kâğıthane'den filikada elhasıl maan bulunmayub der aliyeye kendü masalahatıyla meşğul olduğunu ifade ve ihbar eylemiş ve husus-i mezbûrun bu vecihle olub bir guna kabahatı olmadığını bâlâda muharrer eşhas dahi takrir etmişlerdir

Bu dahi maan bulunmamış olduğunu ihbar eylemişler ise de şehid merkûmu sefine-i mezkûreye taife olmaklık içün evvelce bulub derun-i sefineye getürmüş idüğünü eşhas-ı merkûm ihbar eyledikleri

Eriklili Tokatlı İsmail reisin sefinesi taifelerinden Balcıoğlu İbrahim

Bu dahi silke askeriye tahrir

Bu dahi maan bulunmamış olduğunu ihbar etmişler ise de merkûm dahi sefine-i mezbûrenin tezkiresine tahrir olunmaksızın Kapudân merkum alup Bahr-i Siyah tarafına getürmek üzere derun-i sefinede bulunmuş idüğü

Bu dahi silke askeriye tahrir

Bu dahi bulunmamış olduğunu ihbar idükleri

Mustafa bin Muhammed merkum Muhammed reisin sefinesi taifesi.

Ali bin Halil merkûm Muhammed reisin sefinesi taifesi.

Erikli sarı İsmail oğlu Mehmed reis sefinesi taifesinden İstanköylü Bankdozoğlu Osman ve sefine-i merkûme yelkencisi Eriklili Ömer bin Salih ve İnebolulu Abdulkadir ve Trabzonlu Hüseyin ve yine Trabzonlu Durmuş ve Bartınlı Ali reis sefinesi taifesinden Bartınlı Delibaltaoğlu Hüseyin ve merkûm Mehmed reis sefinesi taifesinden Hüseyin bin Abdullah ve sefine-i merkûme Foca reisi bulunan Hasan bin Mehmed ve Mustafa bin Mehmed ve Ali bin Halil nam şahıslarına Eriklili merkûm Mehmed reis sefinesi taifesinden Pervadinli Tahir nam kimesneyi icrayi fiili şeni' etmek ğarzıyla merkûman Osman ve Ömer bıçak ile ceh ve şehid edüp firar etmiş ve diğerlerinin dört neferinden maadasının bu madde-i fıkhıncada madhali bulunmuş olduğundan ve merkûman Osman ve Ömer Gelibolu taraflarında geşt ü güzar etmekde oldukları ihbar kılınmış idüğüne binaen merkûmanın bi'l-taharri buldurulup der saadete getürilmesi tarafımızdan Gelibolu muhassılına ve İstanköy voyvodasına yazılmış olmakla eşhas-i merkûmeden kaziyede medhali rivayet olunan Hüseyin bin Abdullah ve Hasan bin Mehmed ve Mustafa bin Mehmed ve Ali bin Halil asâkir-i bahriyeye ilhak ile istihdam olunarak maktul merkûmun veresesi zuhurunda menafi ve iktiza-yi şer'isi icra olunmak içün İnebolulu Abdulkadir ve Trabzonlu Hüseyin ve

Trabzonlu Durmuş ve balta oğlu Hüseyin Eriklili Süleyman ve Balcıoğlu İbrahim nam şahıslar dahi vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 26 L. sene (1)254 fermân-i âli sadır olduğu

Altı nefer tahrir şüd

53-A/1

Kale-i Sultaniye’de salikinden inhalı eselem muhtarları ve milel-i selase muhbirleri ve Ermeniyan milletinden acem oğlu Sambarsun veled-i Avanis ve Hayrib veled-i Ezriya ve Aciertin veled-i Serkis ve Varcibet veled-i Vanis ve Bedros veled-i Hayrib ve Evanis veled-i Ezreya ve sairleri bâ- serhemşer’i enverde Urğancı acı Agob veled-i Toros nam zimmî muvacehesinde her birerleri şöyle takrir-i kelam ve ifade-i meram eylediler ki işbu Acı Agob kasabamıza sonradan gelüp tavattün etmiş olmakla ancak mersûm kendü halinde ırzıyla mukayyed olmayub daima hile ve hud‘a ile meluf sarık ve muzir ennas ve sa’i bi’l-fesad fi’l-arz olduğundan nâ-hemvareliğine mebnî bundan akdem cümlemizin iltimaslarımızla bahri sefid boğazı muhafızı devletlü Mehmed Vasıf Paşa hazretleri marifetiyle şer‘ mazarratını def içün Acı Yorgi reisin sefinesine muvazzaen kuş adası canibine tard ve teb’id olunmuş iken mahal-i mezbure gitmeyüp reis-i merkûm âfik-i iftira ile ranevar ederek esna-yi rahdan ber takrib firar ve yine kasabamıza vürûd edüp bu defa dahi kasabamız mütemekkinlerinden Aci Kerkor ve meyhaneci melkun ve Aci Artin namum zimmîlerden tezvirata süluk birle sebeb-i davasına tasaddi ve nefesanite binaen ve zarar kastıyla bila muceb külli mebani mutalebesiyle özrü mucib harekâta ibtidar ve bu misüllü harekâtı nâ-marzîye ile ibadallaha iysal rahne ve mazarret adet-i müstemeresi olunmak mersum bundan böyle kasabamızda temekkün eylemek lazım gelür ise cümlemizin emn u rahatlarımız meslub olacağı aşikar olmakla hallerimiz tarahhümen mersum Aci Agob zimmî kasabamızdan tard ve teb’id ile şer‘ u mazarratı üzerlerimizden def olunması niyaz ve istirhamında olduğumuzu derya-yi maadeletkarara ilam ediyor işbu cümlesi bu abd-i dailerine ilhah ve istirham eyledikleri bi’l-iltimas paye-i serir alaya arz ve ilam olundu deyü Kale-i Sultaniye naibi efendi dailerinin takdim eylediği bir kıta ilamı balasına mesfur putrefe celb ve ihzar olunmak olmakla li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 18 Ş. sene (1)254 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Ba ferman-i âli ıtlâk şüd

53-A/2

Beyan-i Asâkir-i Mansûre mirlivalarından Atûfetlü Ali Paşa livasının birinci alayının ikinci taburunun altıncı bölüğü yüzbaşısı Hacı Ali ağa mugayir-i nizam harekete cereyan eylemiş olduğuna mebni zat-ıŞûrâ-yı Askerî'ye divan-i harbi icra olunarak altı mah müddet Tersane-i Âmire'de vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 15 Ş. sene (1)254 tarihinde irâde-i hazreti askeri vaz'-ı kürek olunduğu

Merkûm bâ- tezkire-i hazreti ser-askeri ıtlâk şüd fi 25 S. sene (1)254

53-A/3

İzmit eyaletinden müretteb Asâkîr-i Redif birinci alayı birinci taburunun üçüncü bölüğünde beşinci onbaşısının üçüncü nefer Kel İbrahim'in Bozoyun Kazasına tabi Kayıldı karyesi ahalisinden mermeket Ahmed'in ne suretle menzilinin basup eşyasıyla maan ihrak eylediğinden başka merkûmun zevcelerinden biriyle cebren icrai fi'l-i şenî şen'aye ictisâr ve aher bir kimsenin dahi bargir ve tay olarak iki raksi hayvanını sirkat ve ahire bey'a ibtidar eylediğini natık varid olan ilan-i şer'i ve tahrirat eş-Şûrâ-yı Asker-i Hassa-i Şahaneye havale ve icab ve iktizası mucibince müzakere olunarak merkûm Kel İbrahim'in mütecasir olduğu esaretle nazaran silk-i askeriyeden ihraç ve katle bedel müebbeden küreğe vaz' olunması tensib olunmuş ve mucebince mezbur Kel İbrahim Dersaadet'e ihzar ile çavuş kullarına tefrikan irsal-i suy-i desturileri kılınmış olmakla ber-vechi muharrer katle bedel vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 24 N. sene (1)254

53-A/4

Sarıhan sancağında kâin ceyni aşireti ahalisinden Şerif oğlu Himmet ve karındaşı Mustafa ve Kara Mustafa oğlu Mehmed ve karındaşı Hüseyin Akkeçili aşiretinden Murad ve Cafer ve karındaşı Yakub nam şahıslar liva-i mezbur kuralarından serseri geşt ü güzar ederek ahali ve fukara ve ebna-yi sebile iysal gezend ve hasara ictisâr etmekde olduklarından bu defa ahz ve girift olunarak Dersaadet'e gönderilmiş olduğu beyanıyla Aydın müşiri taraflarından arz ve inha olunmadıkça sebilleri tahliye

olunmamak şartıyla merkumların vaz‘-ı kürek olunması Aydın müşiri Atûfetlü Tahir Paşa hazretleri taraflarından tahrir ve işâr ve merkumların bir neferi esna-yı rahda firar ederek İzmir muhassılı marifetiyle tahrir olunmakda olduğundan ele getürülerek irsal olacağı müşarünileyh hazretlerinin kapu kethüdaları tarafından ihbar olunmuş devriye andan altı nefer Tersane-i Amire’ye gönderilmiş olmakla şürut-i mezkûr olan merkûmlar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 11 N. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Bâ- ferman-i âli salikleri tahliye şüd fi 2 Ş. sene (1)256

Yakub fevt fi 4 Z. sene (1)255

Sağ Derkenar/53-A/1

Deftere tahrir olunmuşdur.

Galata nazırı tarafından girift olunan sarık meriz veli yüreğinde fi 21 Şevval sene 254 tarihinde bâ- irâde-i hazreti veliyyü’n-niâmi vaz‘-ı kürek olunduğu

Itlâk

Sağ Derkenar/53-A/2

Galata nazırı tarafından sirkat ile girift olunan Tatulalı bekçi altı yüzlü hak devrinin bâ- irâde-i hazreti veliyyü’n-niâmi fi 4 Şevval sene (1)254 tarihinde vaz ‘-ı kürek olunduğu

Sağ Derkenar/53-A/3

İngilizli Burebu nam mesfur Aşık meydanında mezâlikde yatarmış o mahalde görüşülen ve yattığı… karakol memuru ahz ve girift ile gönderildiği ifadesi zımnında tahrir olunan jurnal balasına fi 9 N. sene (12)54 tarihinde bâ- irâde-i hazreti Kapudân derya vaz‘ şüd

Deftere tahrir şüd

54/1

Saruhan sancağından müretteb Redif-i Mansûre’de ikinci alayının ikinci taburu dördüncü bölük yüzbaşısı Mehmed ağanın muğayir-i rıza-yi âli harekât-i nâ-becâye ictisâr mebni üç sene Tersane-i Amire’de hidemât-ı süflide istihdamı Dar-ı Şûrâ-yı Askerîye’de tensib olunmak olmakla merkûm ol vecihle vaz‘-ı kürek olunmak babında fi Gurre-i N. sene (1(254 tarihinde ba tezkire-i hazreti ser-askeri vaz‘-ı kürek olunmuşdur

BÂ- ferman-ı ve bâ (lekeli) sebilleri tahliye şüd fi 14 Receb sene (1)255

54/2

Asâkir-i Hassa-i şahane neferatından Hüdavendigar sancağında Mihaliç kazasına tabi Sincan kurasından fil baba nam karyeli İsmail veled-i Ali nam kimesnenin elini katl eylemiş ve ana mümasil daha fezahatleri bulunmuş olduğundan müebbeden vaz‘-ı kürek olunmak babında 9 N. sene 254 tarihinde ba tezkire-i hazreti seraskeri vaz’ olunduğu

Bâ ferman ıtlâk müebbeden tahrir deftere tahrir olmuşdur

54/3

Piyade Asâkir-i Mansûre-i mirlivalarından Sa’âdetlü Reşid Paşa bendeleri livası neferatından Bolulu Tahir veled-i Halil Bolu ahalisinden refiki Abdulsettar oğlu Abdullah ile etraf-i kura ve yaylaklardan geşt ü güzar ve şunun bunun ırzlarına tasallut ve sirkat ve sair guna fezahata ictisarları bi’l-ihbar ahz ve girift olunarak Dersaadet’e gönderilmiş ve merkûmanın temüra bend olarak Tersane-i Âmire’de bir hidemât-ı süflide istihdam olunması Dar-i Şûrâ-yı Askerâ’de bâ- tensib merkûman ol vecihle vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 7 N. sene (1)254 tarihinde ba berat-i hazreti seraskeri vaz‘-ı kürek olundukları

Bâ- tezkire hazreti seraskeri ıtlâk şüd

54/4

Tabur
Mümtaz
3 Çeşme 2
Abdullah veled-i Mehmed
Mahalle-i berbeşhane
Nefis Edirne
Bu dahi minval-i meşruh firar töhmetiyle müttehim idüğü

Merkum mukaddem çavuş iken firar töhmetiyle müttehem olmuş ve neferat olunarak ba irade-i hazreti ser askeri cünhası afv buyurmuş iken yine bahçivan Bendukanın hanesine girüp bir fes ve bir mikdar akçasını sirkat etmiş olduğu divan-i harb olunarak Dar-i Şûrâ-yı Askerîye tarafından balasına ferman-i âli ile muvaşşah sudur buyrulan mazbata mucebince Dersaadet’e mahbûsen iltizam kılınmış olduğu

Sadır 4 Mümtaz 2 2 Çeşme 2 Hasan veled-i deli Hüseyin oğlu Hüseyin karye-i çemeni kaza-i derice tabidir. Bu dahi minval-i meşruh firar töhmetiyle müttehim idüğü

Merkum tardeden üç saat ilerüde Yunan keferesi hududuna bir dakika makritoklasından canib-i ecnebiye firar eder iken kalem-i mezbur binbaşısı Ağuş ağanın ademleri marifetiyle girift olunarak bu vecihle müttehim olduğu ba divan-i harb hakpayi hazreti seraskeriye bildirilmiş ve dar-i şurayi askeriye tarafından bala ferman-i aliye ile müvaşşah sudur buyrulan memhur mazbata ile der saadete matlub buyrulmuş olduğundan mahbûsen i'zam kılınmış idüğü
Ba defter-i ferman-i âli sebilleri be cümle şüd

Bu dahi ber minval-i meşruh firar töhmetiyle müttehim idüğü

Tabur 4 Bölük 6 Çeşme 4 Eyüb veled-i Hüseyin Alemdaroğlu Ali kura-i şermetleri Kaza-i Hasköy tabii Haremeyn

Tabur 4 Bölük 1 7 Çeşme 2 Reşid veled-i mindal oğlu Muhammed mahalle-i hacı huşkadem nefis Edirne	Tabur tarten Cuma Çeşme Ali veled-i el-hac oğlu Mehmed kaza-i Bolvadin tabii Isparta

Merkumlar geçen recebi şerif gurresinden itibaren dar-ı şûrayı askeriye kuyuduna kayd olmuş olduğu şerh verilmişdir

Edirne’de olan mirliva Sa’âdetlü Davud Paşa bendeleri livasının ikinci alayı taburlarından leffen irsal savb-i müşirleri kılınan pusulada mücerred olduğu vechiyle sirkat ve firar töhmetiyle müttehim olan beş nefer Asâkir-i Mansûre’nin geçen receb-i şerif ğurresinden itibaren üç sene müddet vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 7 L. sene (1)254 tarihinde ba tezkere-i hazreti seraskeri vaz‘-ı kürek olundukları

Sol Derkenar/54/1

Mehmed Ali

Merkûman keyfiyetine maddesi Kapudân-ı derya paşa hazretlerinin malum-ı … fi … (1)254

Bâ-defter u bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye…

54-A/1

Ermeni milletinden kuyumcu Badesar nam zimmi kendü halinde olmayup tavr-ı rağbete mugayir harekata cesaretinden mebni li-ecli’t-terbiye Tersane-i Âmire’de vaz‘-ı kürek olunmak ve badehu tarafından inha ve istida olunmadıkça sebili tahliye olunmak üzere Ermeni patriği tarafından memhur arzuhal ile inha olunmuş ve arzuhâlde mezbur Tarmak tarafından hıfz olunmak ve mersum Tersane-i Âmire’ye gönderilmiş olmakla vaz‘-ı kürek olunmak bâbın da fi 11 Şevval 254 tarihinde tezkire-i hazreti seraskeri

Bâ tezkire-i hazreti ser askeri ıtlâk şüd fi 16 Za. sene (1)254

54-A/2

Hace Paşa mahallesi sakinlerinden Ali nam şahıs kayınvalidesiyle zevcesini idam etmek üzere bila muceb sui kasd eylediği mahalle-i mezbure ahalisi ihbar ve şehadetleriyle tenbih ve tahakkukeylediği merkumun tedibi lazım gelmiş olmakla li-ecli’t-te’dîb merkum Ali vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 7 L. sene (1)254 tarihinde ferman sadır olduğu

Deftere muharrer

54-A/3

Çolak omurfuz Dimitri deftere tahrir olmuşdur. Itlâk şüd	Ba testusi atabi atnaş	Bi'l-sivasli	Yakumi	Birtanali disimo

Alanyalı İbiş kapudan suvar olduğu kulet sefinesi derununda Yunan tabiasından bir tüccarın şem'i asal ba nuhas ve seccade ve sair külliyatlu eşya ve nukudiyle altı nefer ehli İslam yolcuları ve bir hatun ile iki nefer çocukları ve riayadan dahi beş nefer mevcud bulunduğu halde Alaniyeden kalkup Sire tarafına azimet etmek üzere iken havanın muhaleferi sebebiyle güzaran eden şabanı şerifin yirmi ikinci günü mahlul uhde-i acizi olan Rodosa mulhak Banbus adası dahi limana gelüp dahil olmuş ve fi'l-asıl zantalı olup midillü ceziresi mutavattinlerinden olduğu rivayet kılınan çolak Omurğasuz Dimitri râkip olduğu permesi dahi İngiliz adalarından baksinös adalı Atnaş namında bir nefer ve zantalı bir nefer taifeleriyle Sakızdan kalkup bir nefer saatçi getürmüş olarak yevmi pazarda cezirei mezbur limanına gelmiş ve ol günlerde İstanköy adasından doğru cezirei mezkûre gelmiş bulunan bir nefer Zantalı ve bir nefer suliçalı perme-i mezkur takımıyla hafice mukavele ederek yolculuk tarıkiyle ber takrib ğolen sefinesine girmiş oldukları mülabesesiyle yevm-i mezbur akşamı ğovletin kıyamı akibinde perme-i mezkur dahi kalkup on mil mikdarı açıldıkda ğovletin üzerine varup derununda bulunan ehli İslam mukabele kaydında olmuşlar ise de zikr olunan zantalı ve sulucalı zimmiler merkumları iğfal ederek der an kapudanını şehid ve kamarasında mevcud olan eşya ve emtia ve nukudu permeye nakl ile ğolet mezkuru ğarik-i derya ve ol vecihle ihanete ictira eyledikleri beavni Teala içlerinden bir tahta parçasıyla cay-i selamet bulup ertesi günü Batinus adasına vurud eden ehli islamdan bir neferin takririnden müstefad oldukda savb-i çakeriden Rodosa mulhak kâffe-i cezayirde kâin memur subaşılar ve kocabaşılar bir tarafdan zinhar bir gune uykusuzluk ve ezacık bir sefahat ve sekamet ser riştesi zahir olur ise derhal taraf-i aciziye ihbar olunması ve birbirleriyle haberleşerek cesaret edenler behemehal ele geçürülmüş hususları peyali tebeyyün ve tekiden işâr kılınmakda idüğünden matinus kocabaşısı güregi keyfiyeti der akeb taraf-i bendegiye mektub tahririyle ifadeye sürat ve Sakız ve

Çeşme ve Kuş adası ve Sisam taraflarına dahi mahsusu ihbar içün kayıklar irsaline mübaderet eylemiş olduğunu beyan etmiş olup çakerleri dahi mamur takibiyle kotar sefinemizi i'zam eylemek üzere iken perme-i mezkur Siyam tarafına azimet birle pasaportlarında dahil olmayan Kuş adası ve Sisam canibine çıkarak baki üç nefer ile Sisam limanına vardıklarında ihbar olunan perme olduğu ihsas olunup Sisam müdürü tarafından ahz ve girift ve muahharen diğer firar edenler dahi hepsi derdest olumuş olduğu haberiyle ol tarafda tazyik olunduklarında rüfekamızdan bakumili ve sulucalı Luka nam zimmiler dahi elna Batinus adasındadır ve zimmilerinden dahi eşya ve nukud mensubeden şu kadar şey vardır deyü cevap eyledikleri Sisam memuru tarafındanmerkum kocabaşı Borki kalbine yazılmış olduğundan mersumlar tarafından

55/1(54-A/3 numaralı vâkıanın devamıdır)

İstintak olunarak leffen takdim-i hakipayi ebhet-i Peyma-yi münimaneleri kılınan pusula mucibince eşya ve nukuddan gasb eyledikleri tamamen ahz ve mersum Yorgi yedinde emaneten tevkif ve kıt'a bendi alınub hıfz olunmuş ve mersum sarıklar dahi mukayyeden taraf-i bendeganeme getürülmüş mahsus kuter sefinemize konularak i'zamhakpay-i ma'adelet ihtiva-yi desturileri kılınmış ve Siyam canibinde tutulan refikleri dahi heman bu günlerde taraf-ı eşref-i asafilerine i'zam ve irsal olunacağı rehin hiz-i bedahet bulunmuş olduğu deyü Ahmed hafız paşa hazretlerinin bir kıta arife-i âlileriyle fi 25 Şevval sene 254 tarihinde devletlü utufetlü kapudanı derya Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin şifahen sadır olan irade-i âliyeleri mucebince mersumların vaz'-ı kürek olundukları

Alanyalı İbiş Kapudân suvar olduğu kulet sefinesi deryaya ğark edenlerden zirde muharrer zimmilerin yedinde çıkan eşya ve nukud defterinin aynıdır

Sulucalı Lukanın yedinde olan: Fransa Direkli……. 6 Saçlı……. 4 Mora riyali……... 2 Şişli…….. 2 Fransız riyali…… 1 Papalinko riyali…… 1 Ğiras tabir olunur riyal ….9 +……. 25	Maskor Yakumi yedinde olan eşya: Şem'i asil parça……15 ……..21 Kilim seccade……2 Kilim kanat……20 Mavili kızıl basma zira……. 40 Beyaz havlu……...40 Kızıl gömlek……..1

55/2

Osman Bâ-fermân deftere tahrir şüd Tahrir	Itlâk Halil bâ-fermân

Karesi sancağı havalisinde katl-i nüfus ve nehb-i emvale ictisâr eden eşhasdan Bektaş nam şahsi habben ahz ve girift olunmuş ve eşhas-i merkumeye feli feta? ihbar olunan Mahmud oğlu Halil ve yedinde eşya-yi mağsubeden bir aded saat bulunan Osman köle nam kimesne şaki merkûm ile beraber liva-i mezbur mütesellimi tarafından ba ilam ve maruzat der aliyeye sevk ve iysal kılınmak olduğundan merkumun Bektaş ve Osman ve Halil vaz'-ı kürek olunmak babında fi 2 Za. sene (1)254 tarihinde ferman-i ali sadır olduğu

55/3

Karasi sancağında olan Asâkir-i Redife-i Şahaneden … olan Mustafa veled-i İsmail ve kürsi karyeli Hacı Ali oğlu Hüseyin ve biğariçli bağcı oğlu İsmail hidemât-ı süflide kullanmak üzere dünkü gün Tersane-i Âmire'ye gönderilmiş ise de tezkire-i hazreti seraskeride sehv olarak merkûmlardan Bağcı oğlu İsmail'in ismi muharrer olmadığından şeref vürûd olan cihanban-i alilerinde mezkur İsmail zikr olunmamış olduğundan kaydi balasına şerh verilmek üzere lütfen ve keremen merkum İsmail dahi vusulünü esele-i himem-i seniyeleri şayan buyrulmak babında fi 2 zilkade sene (1)254 tarihinde devletlü serasker paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince merkumların vaz'-ı kürek olundukları

Bâ-defter ve bâ- ferman-ı âli sebilleri tahliye şüd fi 14 ramazan sene (1)255

55/4

Nikoli Girid	Manol Girid	Yorgi Girid	Tosri Girid

Mersûmların cünhalarına mebni fi 28 N. sene (1)254 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya Ahmed Fevzi Paşa hazretlerinin şifahen sâdır olan irâde-i aliyeleri mucibince mersûmların vaz'-ı kürek olundukları

Ba defter ve ba ferman-i âli sebilleri tahliye şüd fi 14 ramazan sene (1)255

Bir nasari tercüman dan teslim ba iradei Kapudân-ı derya

Sağ derkenar/55/1

Ebuston İngiliz

Galata nazırı Ahmed ağa tarafından fi 8 zilhicce sene (1)254 tarihinde

55-A/1

Mimiko nam zimmî çend gün akdem Mahmud Paşada tarakçı esnafından Ahmed nam kimesnenin yüz seksen altı aded fil dişi tarak altı kiye olmak üzere beher kıyesi beşer yüz kuruş fiat ile üç bin kuruşa ve bıyık tarağı tabir olunandan dahi altı aded tarak seksen kuruş fiyat ile kırk sekiz aded şeh bazar edüp ceman üç bin kırk sekiz kuruşluk malını alup merkûm Tarakçı Ahmed ile beraber Galata'ya geçüp Frenk kenîsesi civarına geldiklerinde yedinden tarakları alup kenîse-i mezkûrun kapusundan girmiş ve dera kapusundan çıkup firar edecek iken vera kapusu mesdud bulunmakla kenîsada kalmış merkûm Ahmed dahi ademlerimize haber vermiş olduğuna binaen der akeb gidüp mersûmu kenîseden çıkarup yedinde mevcud bulunan taraklar ile maan mahbûsda tevkif olundu ise de mersûm bundan akdem yine Mahmud Paşa civarında Şam-i şerif tüccarından bir tacire elmas taş yerine yalancı taş verüp iki bin bu kadar kuruş almış olduğundan bu keyfiyet içün bi'l-ilamı şer'i bab-ı âlide mahbûs olduğu ve böyle birkaç madde sabıkı olduğundan mersum taraklar ile maan bab-i âlilerine gönderildiği deyü Galata nazırı bendelerinin takdim eylediği bir kıta jurnal balasına mersum li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 9 L. sene (1)254 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Ba ferman-i âli ıtlâk şüd

55-A/2

Deftere tahrir şüd

Devletlü ismetlü Saliha Sultan aliyyetü'l-şan hazretlerinin uhde-i âliyelerinde olan Kilyos çiftlikle hududlarında hayvanat sirkatine cesaret eylediği kendünün kabul ve itirafiyle netice olunmuş olan hargeleci Didinli Raciko nam zimmî kendileri taraflarından inha olunmadıkça afv ve ıtlâk olunmamak üzere küreğe vaz' olunması damad hazreti şehriyari Atûfetlü Halil Rıfat Paşa hazretleri iş'âr ve iltimas eylemiş olmakla müşarünileyh hazretlerinin inhaları olmaksızın sebil-i tahliye olunmamak şartıyla mersum vaz'-ı kürek olunmak babında fi 11 L. sene (1)254 tarihinde fermân-i âli sadır olduğu

55-A/3

Ahmed Fevt	Bu da Çeşme koçisu fi 14 N. sene 56 bude	Bu da Ömer bin Ahmed fi 16 rebielahir sene (12)54	Bu da Ramazan bin feyzi fi 4 zilhicce sene (1)254	Bu da Süleyman fi 14 S. sene (1)256	Fevt Bayram fi selhi L. sene (1)256

Deftere tahrir olmuşdur

Zira daresinde Aslan Uğru ve Niran ve Beklice ve Kavaya maa dıraç kazaları ormanlarında bir müddetden berü geşt ü güzar ve katl-i nüfus ve gasp-ı emval misüllü harekâta ictibar etmekde olan eşhasdan nefis Tiran kasabası sakinlerinden Ramazan bin Feyzi batura ve kaza-i mezkure tabi şetmiri karyesi sakinlerinden Ömer ve yine kasabai mezkûre tabi selita karyesi sakinlerinden Hasan koçu ve Ağcahisara tabi korsan karyesi sakinlerinden Süleyman mahaç ve kasaba-i mezkûrda vaki numara karyesi sakinlerinden mak adem ve eşim kasabasında kâin markenet karyesi sakinlerinden merilak ve Uhri sancağı dahilinde kâin nefis dicre kasabası sakinlerinden payazid ve kök degilme kasabasında vaki tera karyesi sakinlerinden Esum oğlu bayram ve biraderi Tahir ve yine karye-i mezkûre sakinlerinden İbrahim veledi rad ve kavaya kasabası sakinlerinden Ömer gözü oğlu Davud ile Hasime Salih gözü ve yine kasaba-i mezbure sakinlerinden Rüstem menak nam şahıslar ki ceman on dört nefer bu defa hayyen ele getürülerek İskenderiye muhsili Sa'âdetlü Hasan Paşa

hazretleri tarafından Dersaadet'e gönderilmiş olmakla merkûmlar li-ecli't-te'dib vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 20 L. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

56/1

Mahmud Paşa civarında vaki Tahta nam hanın odabaşısı bulunan Artin nam zimmî hilâf-ı nizam-i seniye han-i mezbûr derununda kefil bir takım mechul el-ahval kesanı iskân etdilmekde olduğunu ictisâr olunmuş ve bu sebeble mersûmun tedibi lazım gelmiş olduğundan ol vecihle mersûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 18 Receb sene (1)254 tarihinde ba tezkire-i hazreti seraskeri vaz' olundu

Bâ- tezkere-i hazreti seraskeri sebil-i tahliye şüd fi 16 Zilkade sene (1)254

56/2

Teke ve Hamid sancaklarından müretteb **Asâkir-i Redif** ikinci alayı yüzbaşılarından Abdi oğlu Mustafa asâkirden bazılarını **firara iğfal ve tahrik** misüllü halata mütecasir olmuş ve merkûmun nefer arasına tenziliyle beş sene müddet Tersane-i Âmire'de hidemât-i süflide istihdamı kanun-i ceza muktezasından bulunmuş olduğundan merkum Dersaadet'e celb ile Teke muhsili atufetlü Necip Paşa hazretleri tarafından ana dair varid olan tahrirat ve tezkire ile beraber savb-i atufelerine gönderilmiş olmakla iktizasının icrası hususu devletlü serasker paşa hazretlerinin şifahen sadır olan tezkire-i alileri mucibince merkûm vaz '-ıkürek olunmak bâbında fi 27 N. sene (12)54

Bâ- defter ve ba ferman-i âli sebil-i tahliye şüd fi 14 Receb sene (1)255

56/3

Geçen Cuma günü bölük civarında Erbeli çeşmede bir hatun çocuk kucağında gelür iken bir adam yoluna çıkub çocuğun fesini kapmış ve fesin üzerinde bir aded mücevher maşallah ve iki aded armudiye ve iki yirmi beşlik altunu olduğundan mezbure hatun ifade-i hal ile taharri ve tecessüs olundukda tatula civarında **kumar oynarken tutulan** bir nefer **çavuş Ali Paşa livasının birinci alayında çavuş bulunan Âsitaneli Mehmed** olduğu bade'l-tahkik çavuş mezbur şura-yi askerice celp ve ihzar olunarak lede'l-istintak zikr olunan altun ve mücevherden çavuş meburun yedinde mevcud bulunan iki aded armudiye ile maşallah sahibesi olub iddia eden mezbure hatuna tediye ve teslim olunduğu

Leffen irsal-i suyi Samileri kılınan bir kıt'a dar-i şura-yi askeri mazbatası sureti muarrasından malum-i Samileri buyrulacağı veçhiyle mirliva Sa'âdetlü Ali paşa livasının birinci alayı çavuşlarından Mehmed'in bazı cünhası zuhur etmiş ve merkûm

üç sene Tersane-i Âmire'de hidemât-i süfliyede istihdam olunmak kanun-i ceza iktizasından idüğü dar-i şura-yi mezkur tarafından suret-i mezkûre balasına şerh verilmiş olduğundan ol vecihle icra-yi iktizası hususuna irade-i seniye-i hareti mülukane şerefnusuh ve sudur buyrulmuş ve merkûm taraf-ı valalarına gönderilmiş olmakla icra-yi icabı hususunda deyü devletlü serasker paşa hazretlerinin vürûd eden tezkire-i valaları balasına merbuten mazbata-i zindan defterlerine kayd ile merkum ber-mucib-i tezkire vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 29 B. sene (1) 254 tarihinde devletlü müsteşar efendi hazretlerinin sadır olan ferman-i âlileri

Bâ- defter ve ferman-i âli sebil-i tahliye şüd fi 14 R. sene (1)255 suret-i mazbata-i Dar-i Şûrâ-yı askeri üç sene müddet tabir olmuşdur

56-A/1

Edirne kazâsı Merdânlı Karyesi sâkinelerinden Deli Sâlih oğlu nâm kimesneler madde-i **sirkat ve katl-i nüfûs kaziha-i kerihesine** ictisârları cihetiyle ahz u girift olunarak li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak üzere Edirne müşiri Atufetlü Emin Paşa hazretleri tarafından Dersaadet'e irsâl olunmuş olmakla ol vechle merkûmlar vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 3 Ş. Sene (1)1254 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Firâri

56-A/2

Abdullah bin Mahmud

İşkodra ahâlisinden Bilo nâm şahıs bir müddetten beri ol tarafta geşt ü güzar ve mugayir-i rızâ nehb-i emvâl misüllü harekâta ictirâ etmekde olduğundan merkûm bu defa ahz u girift olunarak li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak üzere Dersaadet'e gönderilmiş olduğu İskenderiye muhassılı Sa'âdetlü Hasan Paşa tarafından tahrir ve iş'âr olunmak ve hâk-i pây-ı hümâyun hazret-i şahâneden lede'l-istizân merkûman li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunması hususuna irâde-i seniyye-i mülûkâne müteallik buyurulmuş olmakla mucibince merkûm vaz-'ı kürek olunmak bâbında fi 4 Ş. Sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı 'âli ve ba-defter sebil-i tahliye şüd fi14 Receb sene (1)255

56-A/3

Kayd şüdd

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd fi 3 S. sene (1)256

Üsküdari Arab Selim ve Hüseyin nâm şahıslar sirkat töhmetiyle ahz u girift olunarak bâb-ı ser-askeriye gönderilmiş olmakla merkûmların vaz'ı kürek olunmak bâbında 7 Ş. Sene (1)254 tarihinde bâ-tezkire-i hazret-i ser-askeri vaz'-ı kürek olundukları mukayyeddir

56-A/4

Bir Paşa mahallesi mütemekkinlerinden ve Yahudi taifesinden Yuda nâm Yahudi'nin mugâyir-i rızâ mütecâsirleri olduğu harekat-ı reddiyesine binâ'en li-ecli't-te'dîb mersûmun vaz'-ı kürek olunması hususu Hahambaşı tarafından bâ-takrir inhâ olunmuş olmakla ol vechle mersûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında 11 Ş. Sene (1)254 tarihinde tezkire-i hazret-i ser-askeri vaz' olunmuştur

56-A/5

Defter ve muharrer

Viranşehir sancağında Çeharşenbe kazâsı ahâlisinden Hüseyin nâm şahıs ağzına gelen erâcifi söylemekte iken merkûm Ankara müşiri devletlü İzzet Paşa hazretleri taraflarından ahz u girift olunarak Dersaadet'e gönderilmiş olduğundan vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 17 Ş. Sene (1)254 tarihinde bâ-tezkire-i hazret-i ser-askeri vaz'-ı kürek olunduğu

57/1

Teslim

Mauneci Mehmed'in Sünbüllü derununda olan eşyaları 1 siyah dizlik 1 müsta'mel İngiliz şalı 2 cedid fes 2 köhne fes 1 müsta'mel çuka yelek 1 müsta'mel çulu 1 beyaz yazma yemeni 1 … köftelik parçası	Bu dahi Muzcu Hasan'ın sünbüllü derununda olan eşyalar 1 bir torba derununda dört vukiyye miktarı kahve 2 cezve 1 şebih? 1 müsta'mel yorgan 1 aba batur şalvar + ……..

1 müsta‘mel beledi döşek yüzü 1 köhne duhan kisesi çuka 2 müsta‘mel çorab çift 2 1 köhnece pištemal 1 divit 1 kaly ma‘ nişadür … miktarı + ……. 16 Balâda mezkûr eşyâlar sahibi olan Mehmed’e teslim olmuştur	6 Balada muharrer eşya-yı mütenevvi‘a sahibi olan Hüseyin’e teslim olmuştur

Galata’da Çeşme meydanı nâm mahal civârında Yolcuzâde Mahallesinde müte’ehhilen mukîm iken zevcsei Sâliha nâm hatûn dört mah mukaddem ıtlâk etmiş olan Tersane-i Âmire boğacılarından İskenderiyeli Gar Hasan nâm kimesne zevcesi ıtlâk idikten sonra mahalleden bilâ tezkire gitmiş olup Kasım Paşa’da Kalcı Hasan nâm kimesnenin kahvesinde beytutet eder imiş ise de merkûm aralık aralık sariklik ettiği tahkîk olunmakla taharri olunarak kullanılmakta idüğünden bu defa ber-vech-i terkim balâ eşyaları mauneciların odasından serika idüb zenbilleri getirecek iken ahz u girift olunup sirkat eylediği eşyâlar ashâblarına teslim ve sârik-i merkûm dahi Galata’da mahbûs olduğu ma‘lûm kulları buyuruldukta irâde efendimindir Galata nâzırı bendelere b… nâl inhâ ve balâsına sârik-i merkûm tarafından inhâ olunmadıkca sebil-i tahliye olunmamak şartıyla vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 21 Za. sene (1)254 tarihinde kuyûdât derbâr-ı devletlü paşa hazretlerinin buyuruldu-i alileri sâdır olduğu

57/2

Hasköy’de Halıcıoğlu civarında bakkal Vasil Keyl bastırma Dirhem 102 3/ kıyyesinde fahişi 26 Salamura peyniri Dirhem 25 Kıyyede fahişi 47	Kasım paşa da bakkal Yani … Tuna kaşarı peynir Dirhem 25/10 Kıyye de fahişi 36 Salamura peyniri Dirhem 26 Kıyye-i fahişi 44	Mercan’da Sebzeci Benir Karnabahar 2 Tehzende fahişi 100/20	Tophane de bakkal Revgan-ı sade Dirhem 200 180 Kıyyede fahişi 40

Çeşme de Galata meydanında bakkal Doğukladis Ünye birinci Dirhem 100 25 7	… Dirhem 21 35 Kıyye de fahişi 60 guruş	Kule kapısında Küfeci Kiryako zimmi Baş karnabahar 1 8 Fahişi 34	Kasım paşa da Sebzeci Hristonmi … Karnabhar 1 40 Fahişi 10

Merbûtan takdim huzûr-ı sâmi-i daveraneleri kılınan bir kıta pusula mutâlasından meczum-i meal-i melzûm hidivaneleri buyurulacağı üzere işbu şehr-i câlin yirmi birinci günü Çeharşenbe günü esnâf-ı muhtelifeden yedi nefer malumü'l-esâmi zımmîlerin narh-ı cariden ziyâdeye erzak ve sebze fürûht etmiş oldukları me'mûrin kulları marifetleriyle bi'l-isticâr ahz u girift olunarak cânib-i ihtisâbda tevkif ettirilmiş olmakla emsâlin … mersûmların icrâ-yı te'dibât-ı lâzımeleri husûsunu ihtisâb nâzırı ağa bendeşeri bâ-takri inhâ ve balasına mersûmlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 23 Za. sene (1)254 tarihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı 'âli mersûmun ıtlâk şüd fi 8 Z. sene (1)254

57A/1

İşbu Pazarirtesi gicesi Yemiş iskelesinde Bıçakcı oğlu nâm zimmînin sefinesine Tophaneli Köçek Cemile ile Köçek Fatıma nâm 'ârikateleri Hacı Beyin sefinesi taifelerinden Selim ve Dâver Ali nâm şahıslar getirmiş iseler de telef etmek sevdasında olduklarından ber- takrib-i sefine-i mezkûrdan mezbure 'ârikateler firar ederek bâb-ı hazret-i ser-askeriye getirilmiş ve merkûm Selim ile Ali firar etmiş olduklarından der-'akab taharri birle derdest getirildiğinden tarafımıza tevkîf kılındı

Merkûmlar Asâkîr-i Bahriye … idhâl olunmak şartıyla sebilleri tahliye olunmuştur fi 18 Z. Sene (1)254

57-A/2

İşbu Zi'l-kadenin sekizinci günü Beyoğlu mütemekkinlerinden Meyhaneci Kefrik nâm zimmî bağçe kapısında taş handa mütemekkin ve Erzeli Mihalak'i zimmînin odasına girip mevcud bulduğu on beş bin guruş miktarı akçeyi sirkat idüb firar etmiş ise de müşahede olunarak mersûmu bağçe kapısı … ol hanesinde ahz u sirkat birle bâb-ı hazret-i ser-askeriye getirilmiş olduğundan sirkat eylediği akçe tamamen sâhibi yedine edâ ve teslim olunarak mersûm sârik dahi mahbûsen tarafımıza tevkîf olundu

Mersûmun tahliyesinde bâ-defter fermân şüd sebil-i tahliye fi 14 Receb sene (1)255

57-A/3

Tencere ma' kapak 2 adet	Karavana 1 adet	Tepsi 1 adet Hammâm tası 1 adet	Sahan 1 adet	Tas 1 adet	

İşbu mâh-ı Zi'l-kadenin on altıncı günü Samatya'da mütemekkin prangadan mahrec Tanaş nâm zimmî Eli mermer civârında Fenari mahallesinde Tarakçı esnafından Mehmed nâmın hanesine girip ber-vech-i balâ eşyalı **sirkat** idüb Taş Kassab mahallesinde Bekciye fürûht eder iken ahz u girift olunup bâb-ı hazret-i ser-askeriye getirilmiş ve sirkat eylediği eşya sahibine teslim olunmuş

Leffen irsâl savb-ı müşirileri kılınan bir kıta … muharrer olduğu üzere Hacı Bey nâm kimesne sefinesi mellâhlarından Selim ve Refiki Tavir Ali nâm şahıslar bir sefineye iki fâhişe getirerek mezburları i'dâm ve itlâf etmek murâd eylemiş ve merkûmeler ber-takrîb-i firar ile bâb-ı ser-'askeriye gelerek keyfiyeti ihbâr etmiş olduklarından merkûmlar ahz u girift olunmuş ve Meyhaneci Minhosu Kefrik ile Samatya'da mütemekkin Tanaş nâm zimmiler dahi sirkat madde-i kerihasına ictisâr eyledikleri bi't-tebyin derdest ettirilmiş olduklarına ve bu misüllülerin te'dîb ve terbiyeleri lâzımeden bulunduğuna mebni merkûman Ali ve Selim ikişer sene ve mersûm Kefer'in bir buçuk ve mersûm Tınaş dahi bir sene müddet ile vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 23 Z.a sene 1254 târihinde ba-tezkire-i hazret-i ser-'askeri

57-A/4

Ermeni taifesinden Nazari nâm zimmî Havass-ı Refi'a Kazâsın muzâfe Çekmece-i Sağir de kâ'in Rum Kenîsesinden yüz doksan dirhem simden masnû' iki aded kandil sirkat idüb zimmi-i mersûm ahz olundukta bu vechle sirkat eylediğini meclis-i şer'de ikrâr idüb kandil-i mezkurları kinisâ-yı mezbûre teslim olunup mersûmun iktizâ iden te'dibât-ı lâyikasının icrâsı menût-ı re'y-i 'âlilerine i'lâm olundu ve bu Çekmece-i Sağir hâkimi efendi … takdim eyledikleri i'lâmı balâsına mersûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 24 Za. sene (1)254 târihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Bâ-defter ve bâ-ferman-ı âli sebil-i tahliyesinde fi 14 Receb

57-A/5

Bâb-ı ser-'askeri … me'mûr mirliva Sa'âdetlü Selim Paşa bendelerinin birinci alâyın ikinci taburunun dördüncü bölük mülâzım-ı evveli Mustafa Ağa sekri hâliya Edirne kapısı civârında **bir fâhişehanesine girmiş** vefre(deftere) ol marifetiyle ahz u girift olunmak murâd olundukta mumâ-ileyh sel-i seyf ile on başının alnı yaralamış olduğundan mülâzım-ı mumâ-ileyh ber-mûceb-i kanûn-ı cezâ nefer raddesine bi't-tenzîl müebbeden timura bend olarak hidemât-ı süflide istihdâm olunmak bâbında fi 27 Z.a sene (1)254 târihinde bâ-tezkire-i ser-askeri vaz'-ı kürek olunduğu

Tezkire-i hazret-i ser-askeri sebil-i tahliye şüd

57-A/6

İzmir mütemekkinlerinden Berber Kostanti nâm zımmî Emir Sarende nâm zımmi İzmir civârınd Fasulye nâm mahalde gice bıçak sadrından darb ederek müte'essiren hâlik olmuş ve yine İzmir mütemekkinlerinden Hristo nâm zimmi dahi … nâm Budesli nâm zimmîyi katl eylemiş olduğundan icâb-ı şer'isi lede'l-icrâ maktûlât-ı mersûmanın veresesi taleb-i hukûk zımnında olan davalarından keff-i yed etmişler ise de misâlinin terhibi zımnında mersûmlar vaz'-ı kürek olunmak üzere İzmir ihtisâb nâzırı tarafından Dersaadet'e gönderilmiş olmakla ol vecihle mersûmlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 28 Za. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Sol Derkenar/57-A/1

Karagümrüklü Mustafa Ağa mülazım

58/1

Ayazm iskelesinde Yorgi Boğaça Dirhem 96 30 Kıyye de fahişi 73	Kürekçi kapısında Manav Ali Sakız inciri 2 kıyye 60 Kıyye de fahişi 20	Mercanda Manav Memiş İzmir elması 1 kıyye 55 Kıyye de fahişi 15	Galata'da Kassab Kebres Lahm-ı ganem 3 kıyye 360 guruş Kıyye de fahişi 28
Bağçe kapısında Kassab Hristo Kile pastırma Dirhem 3 10 Kıyye de fahişi 40	Darbhane civarında bakkal Yusuf'a müfti hamamında Bakkal Benayut Tahin Dirhem 160 60 Kıyye de fahişi 10 Pekmez 200 40 Kıyye de fahişi 20 Nişasta 45 20 Kıyye de fahişi 86 Revgan-ı çerviş 50 30 Kıyye de fahişi 10		

Merbûtan takdim-i huzûr-ı sâmi-i daveraneleri kılınan bir kıta pusul da mesturü'l-esâmi yedi nefer esnâf-ı müteferrika işbu şehr-i hâlin yirmi beşinci Pazar günü narh-ı cârisinden ziyâdeye fiyat-ı fâhişi ile erzâk-ı mütenevvi'a satmış oldukları me'mûrin kulları marifetiyle bi'l-istihbâr derdest olarak cânib-i ihtisâbda tevkîf kılınmış

olmalarıyla emsâlin terhibiçün merkûmlar ile mersûmların vaz‘-ı kürek olmaları husûsunu ihtisâb nâzırı ağa hazretleri nâzır bir inhâ ve balâsına mersûmlar li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 26 Z.a sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

58/2

Rum milletinden Yanko Covan nâm zimmî mahrûse-i Edirne’de kâ’in esnaf dükkanlarından eşya sirkate ictisâr etmiş olduğundan ahz u girift olunarak Edirne müşiri atufetlü Emin Paşa hazretleri tarafından Dersaadet’e gönderilmiş ve bu misüllülerin te’dibileriyle emsâlinin terhîbi lâzımeden olarak mersûm Tersâne-i Âmire’ye irsâl kılınmış olmakla li-ecli’t-te’dîb mersûmu vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 2 Ca. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

Sebil-i tahliye şüd fi 7 N. sene (12)55

58/3

Kayıkçı esnâfından Kavaklı Emin ve Bektaşlı İbrahim nâm kimesnelerin hilâf-ı irâde-i seniyye yelken açmış oldukları bi’l-müşâheden mahsûsan me’mûru kulları marifetiyle derdest olarak cânib-i ihtisâbda tevkîf olunmuş oldukları ve merkûmların işbu harekât-ı vakaları geçenler de şeref-pirâ-yı sudûr olan irâde-i seniyyeye menâfi olacağı mülâsebesiyle te’dibât-ı lâyikalarının icrâsı lâzımeden bulunduğuna binâ’en emsâlinin terhibiçün merkûmların icrâ-yı te’dîbât-ı lâzımeleri hususu ihtisâb nâzırı ağa hazretleri ba-takrir inhâ ve balâsına merkûmlar li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbınd fi 4 Ca. sene (12)54 tarihinde fermân-ı ali sâdır olduğu mukayyeddir

Merkûmlar bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd fi 8 Z. Sene (1)254

58/4

Tahta üstünde kuruyemişçi Mehmed Kestane 3 kıyye 180 Kıyye de fahişi 8 İncir … 2 kıyye 200 Kıyye de fahişi 4 Foca siyah üzüm 1 kıyye 80 Kıyye de fahişi 8	Beyoğlund bakkal Tanaş Zeytun Dirhem 80 20 Kıyye de fahişi 40	Hasköy'de Biredmoz? Mum 1 kıyye 29 290 Kıyye de fahişi 70

Merbûtan takdim-i huzûr-ı sâmi-i daveraneleri kılınan bir kıta pusula da muharrerü'l-esâmi üç nefer esnâf-ı muhtelife işbu şeh-i hâlin yirmi dokuzuncu pençşenbe günü narh-ı cârisinden ziyâdeye meyve haşk ve erzak satmış oldukları me'mûru kulları marifetiyle bi'l-istihbâr ahz u girift olunarak icrâ-yı te'dibat-ı lâzımeleri hususunu ihtisâb nâzırı ağa hazretleri ba-takrir inhâ ve balâsına merkûm ile mersûmlar li-ecli't-te'dîb vaz'ı kürek olunmak bâbında fi gurre-i C.a sene (12)54 tarihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu mukayyeddir

Merkûm ile mersûmlar bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd fi 9 Z. sene (1)254

58-A/1

Bundan akdem Galata'da tutulup bâb-ı âlide mahbûs iken Galata'ya gönderilmiş olan beş nefer sâriklerden iki neferi ki biri Kefalonya'lı Lasferato ve bir dahi Maltaz ve Yemencü Kapudanı nâm kimesnelerin ol vakitte sârikliği … alınmamış olduğundan İngiltere tercümânına teslim olunması icâb maslahattan idüğü bâb-ı 'âliye bi'l-ifâde mesfûrların tercümânına teslimi irâde buyurulmuş olduğundan emsâlen ol vakitte tercümanına teslim olunmuş ve tercüman-ı mersûm dahi salıvermiş ise de mersûm

Kefalonyalı Nikola Lasferato nâm çend ruz akdem Galata'da kemer altında Nevşehirli bakkal Yorgi zimminin dükkan odasına girmiş bir çukur kablı müstamel kürek ile iki aded Şeytan bezi müstamel kısa entari ve birkaç çura ve yağlık ve gömlek ve dizlik gibi şeyler ile kırk guruş dahi para sarika etmiş olduğu duyuldukta mersûm taharri olunmakta idüğünden birkaç gün sonra kürek ile entarileri Galata'da Aci Arslan koltuğu teb'id olunan meykede de satmak istermiş olmakla me'mûrlarımız üzerine tesâdüf idüb tutmak istediklerinde yedinde olan şeyleri bırakıp firar ederek Karagöz meykede'ye girmiş olduğundan tutup getirdikleri ve mahbûsen tevkîf olunduğunu İngiltere tercümânı duyup nezd-i çâkerlerine gelüb bakkal-ı mersûm dahi hâzır olarak sârik-i mersûmdan bade'l-istintâk … mecâli olmayub bu keyfiyette sârike olduğu tebeyyün etmekle ıslah-ı nefs içün sârika-i mersûmlar bir sene vaz'-ı kürek olunmasını tercüman-ı mesfûr ile tensib görülerek karar verildiği ve mersûm mahbûsda olduğu diyü Galata nâzırı bendeleri Pazurnal inhâ ve ifâde ve … balâsına ber-mûceb-i inhâ mersûm bir sene küreğe vaz' olunmak bâbında fi 5 C.a sene (12)54 târihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

Itlâk

58-A/2

Salı pazarında Kömürcü Osman sağir yalıp kayıkıyla Kömür 77 kıyye 730 Beher yüzer kıyyesinde fahiş 7	Sultan Mehmed'de Deveci İbiş Kömürün beher yüz kıyyesini yirmi beş guruş Ömer nâm kimesneye ve merkûm Ömer dahi **madrabazlık** suretiyle mezkûr kömürün beher yüz kıyyesini yirmi sekiz guruşa satmış olduklarını **töhmetleriyl**e derdest olduğu beher yüz kıyye de fahişleri 7 10	Padlili Halil Re'is Kömür 100 kıyye Fahiş 7 guruş

Yeniköy'de Bakkal Hristo Nohud 1 kıyye 64 Kıyye de fahiş 22	Galata'da bakkal Vasil Şehriye 1 kıyye 90 Fahiş 20	

Merbûtan takdim-i huzûr-ı sâmi-i daveraneleri kılınan pusula da muharrerü'l-esâmi altı nefer esnâf-ı muhtelife işbu şehr-i hâlin ikinci Cuma ertesi günü narh-ı cârisinden ziyâdeye kömür ve erzak satmış oldukları me'mûrin kulları marifetiyle bi'l-istihbâr derdest olarak cânib-i ihtisâbda tevkif kılınmış olmalarıyla emsalinin terhibiçün merkumlar ile mersûmun icrâsı te'dîbât-ı lâzımeleri hususunu ihtisâb nâzırı ağa hazretleri bâ-takrir inhâ ve balâsına merkûmlar ile mersûm li-ecli't-te'dîb vaz-ı kürek olunmak bâbında fi 3 C.a sene 1254 târihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu mukayyiddir

58-A/3

Trabzoni Deli Mustafa nâm şahsıgan ticâret suretiyle mukaddemâ Sındırgı kazâsı havâlisinde sirkat-ı emvâl vesâ'ir fezahata ictisâr idüb hatta bir nefer kimesneyi bilâ-mûceb darb ve cerh eylediği keyfiyâtından bahile merkûmun te'dibi husûsu kazâ-i mezbûr tarafından i'lâm ve mahzar takdimiyle istid'â ve şahsı merkûm dahi Der'aliyyeye isrâ olunmuş olduğundan icrâ-yı te'dibi zımnında bâ-fermân-ı 'âli Sinob'a bağy ve ta'rîb kılınmış ise de ıtlâk olunmaksızın firar ederek tekrar kazâ-i meznbura azimet ve ol havalide envâ'ı isâ'et ve kabahate cüret eylediğinden merkûm ahz u girift ile bu defa dahi Deraliyyeye bâ-ilam tahrirat gönderilmiş ve şahs-ı merkûmun bilâ-ıtlâk menfasından firârı kabâhat-ı 'azime olarak güşmalı lâzım gelmiş olmakla ıslah-ı nefs edinceye kadar merkûm Deli Mustafa vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 8 Z. Sene (1)254 târihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı 'âli fi 10 S. sene (1)255 ıtlâk

59/1

Selânik'de mukim **Nemçe devleti konsolosu** tarafından bundan akdem tahrirat re's-i hudûda gönderilmiş olan Marko Nam koriri esnâ-yı râhda Mikail Hale nâm zimmî katl ve i'dâm ile tahrîratları ahz u mühürlerini … ve küşâd ve bazı eşyâsını dahi g**asb ve sirkat e**tmiş olduğu bi't-tahkik katil ele getirilerek marifet-i şer'le iki bin guruş diyet ahz u tahsîl ile maktûl-i mersûmun karısına i'tâ olunmuş ise de kâtil-i mesfûrun mütecâsir olduğu işbu fazahati devlet-i 'aliyye-i ebediyyü'd-devâm ve müstemirrü'l-karar ile Devle-ti müşârun-ileyha beyninde müstakirr ve pâyidar olan tehâbb ve meveddete bi'l-vücûh mugâyir bulunduğundan kâtil-i mesfûrun bir müddet küreğe vaz'ıyla te'dîb ve terbiyesi husûsu devlet-i müşârun-ileyhanın Dersaadet'te mukim elçisi Cenani tarafından bâ-takrir inhâ ve istidâ olunmuş olduğu beyân-ı âlisiyle emsâlinin tahvif ve terhibi lâzımeden bulunmuş idüğünden kâtil-i mersûmlara li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak üzere yanına adam terfik birle Der-aliyyeye tesrib ve tevsiki husûsa mübâderet-i itmem irâde-i seniyyesi şâmil hame-pirâ-yı dest-i tazim olan emir nâme-i sâmileri fâhime-i mu'alla-yı dâ'imesi karin-i derk-i 'ubûdiyet-vesimleri olmuş vazife-i fermude-i … alûde-i dâverâneleri üzere kâtil-i mesfûrun yanına mutemed adam tayin ve terfikiyle inhirâm ve tesbil kılınmış idüğü 'arz ve inhâsı deri'a-i ifâ-yı … 'ubûdiyetim olmuştur deyi Selânik muhassılı paşa İzzet Hazretlerinin takdim eylediği 'arizası balâsına mesfûr bi't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak babında fermân-ı 'âli sâdır olduğu

Tahrir mersûm bâ-fermân-ı 'âli sebili tahliye olunmuşdur fi 20 C.a sene (1)256

59/2

Süleyman fevt şüd fi 12 sene (12)55	Ali fevt şüd

Müddet-i vâfireden berü etrâf ve eknâfda geşt ü güzar ve telef-i nefs ve **s**irka**t** madde-i kerihasına ictisâr etmekde olan Kütahya sancağı aşiretinden Karahasanoğlu Süleyman ve karındaşı Mehmed ve refiki Yeğen Hasan oğlu Ahmed Ali ve Menteşe sancağında Esen kazsında vâki' Gülemen karyesi sakinlerinden Yağcı oğlunun oğlu Ahmed ve nefs-i Tire sâkinlerinden Hüseyin Beşe oğlu Berber Emin ve Saruhan

sancağında hayme-nişin olan İğneci Aşireti sakinlerinden Hacı Ali oğlu Ali nâm altı nefer şaki Aydın müşiri bulunanlar taraflarından tahliye-i sebilleri inhâ ve iltimas olunmadıkca sebilleri irâ'e-i ruhsat olunmamak üzere bu defa Dersaadet'e gönderilmiş olmakla ber-minvâl-i muharrer Aydın müşiri bulunanlar taraflarından inhâ vuku bulmadıkca sebilleri tahliye olunmamak üzere eşhâs-ı merkûme vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 12 C.a sene (1)254 târihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Deftere tahrir şüd bâ-fermân ıtlâk

59/3

Fevt Süleyman fi 12 M. sene (12)55

Zir-i irâde-i çâkeriye muhavvel İnegöl Kazâsına tâbi Yenice Kefere karyesi mütemekkinlerinden Durdur oğlu Akob nâm zimmî sârikin sirkati tebeyyün ederek sâye-i adalet-vâye-i şahâne de mersûm birkaç defa terbiye ve kemâliyle nasihat olunmuş ise de havale-i sem' ve itibar etmeyerek yine bu defa karye-i mezkûre mütemekkinlerinden Menas nâm zimminin gicelik ile hanesine girip mersûm Menas kullarının feryadıyla kuşları yetişip sârik-i merkûmu girift ederek taraf-ı kemteriye getirmiş olduklarından başka cümle ahâli-i karyenin iltimâs ve istirhâmları birkaç senedir sârik-i mersûmun elinden zahmetsiz meslûb olarak ve hmmal-ı fukara mersûmun li-ecli't-terbiye Tersâne-i Âmire'ye irsâlini istid'â etmiş oldukları ve fi'l-hakika sârika-i mersûm birkaç senedir sirkatten dolayı karyesiyle civarı bulun karye ahalilerinin rahatlarını meslûb etmiş ise de sâye-i hazret-i zillullahi de memâlik-i mahrûse de kaffe-i İslam ve reayanın her yüzden emn ve istirahatları mültezem bulunmuş olduğundan ol vechle sarik-i mersûm hâmil… çâkeriye tevdi'an irsâl-i hâk-i pây-ı seniyye-i asafaneleri kılınmıştır ve bu dergâh-ı 'âli kapıcıbaşılarından Gemlik nâzırı Mustafa Bey bendelerinin takdim eyledikleri ariza balâsına nâzır-ı mumâ-ileyhin inhâsı vuku bulmadıkca mersûmun kürekten sebili tahliye olunmamak bâbında fi 14 Za. sene 1254 tarihinde ve devletlü Kapudân-ı derya Ahmed Paşa hazretlerinin buyuruldu-i âlileri sâdır olduğu

59-A/1

Firar

Istabl-ı ‘âmire sâyislerinden Bayram sahtekarlık cünhâ-i kazihasına ictisârına binaen li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunması hususuna irâde-i ‘aliyye-i tâcidâri müte‘allik buyurulmuş ve merkûm savb-ı ‘âlilerine irsâl kılınmış olmakla icrâ-yı iktizâsı bâbında bâ-tezkire-i hazret fi 15 Z.a sene 1254 tarihinde merkûmun vaz‘ olunduğu

59-A/2

Tahte’l-kale de Şekerci Mustafa’nın Fahişi recel 1 kıyye Fâhişi 4.5 guruş	Sultan Bayezid’de Helvacı tablekarı Hasan’ın fahişi koz helvası 1 kıyye 192 guruş Fahişi 52 guruş	Ceb Ali’de Kaymakçı Dimitri’nin fâhişi kaymak 1 adet 13 guruş Fahişi 5 guruş

Merbûten takdim-i huzûr-ı sâmi-i dâverâneleri kılınan pusula muharrerü’l-esâmi esnâf-ı muhtelifeden üç nefer kesân işbu Şehr-i cânın on dördüncü günü narh-ı cârisinden ziyâde fiyat-ı fâhişi ile erzâk satmış oldukları me’mûrin kulları marifetleriyle istihbâr olunarak ahz u girift ile cânib-i ihtisâbda tevkîf olunmuş olmalarıyla emsâlinin terhibiçün merkûm ile mersûmun icrâ-yı te’dibât-ı lâzımeleri hususunu ihtisâb nâzırı ağa hazretleri bâ-takrir inhâ ve bâlâsına merkûmlar li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 16 Za. sene 1254 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Merkûmlar ile mersûm bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd fi 8 Z. Sene 1254

59-A/3

Eyüb'de Kaymakçı Yorgi kaymak Dirhem 180 400 Kıyyesinde Fahişi 12.5 guruş	Begoğlu'nda bakkal Sava Kayseriye bastırması Dirhem 200 60 Kıyyesinde fahişi 80	Kasımpaşa'da bakkal Nazari Dakik Dirhem 200 40 Kıyyesinde fahişi 26 Revgan-ı cerviş d.. 30 kile 20 Kıyyesinde fahişi 16	Beyoğlunda Çukur'da bakkal Vasil Revgan-ı cerviş Dirhem 188 130 Kıyyesinde fahişi 44 Dakik 1 kıyye 70 Kıyyesinde fahişi 16 Soğan 1 kıyye 40 Kıyyesinde fahişi 16

Merbûtan takdim-i huzûr-ı sâmi-i dâveraneleri kılınan bir kıta pusula mutâla'asından meczûm-i me'âli-i lüzûm-ı rahimaneleri buyurulacağı üzere işbu şehr-i cânın on yedinci Cuma ertesi günü esnâf-ı muhtelifeden dört nefer malumü'l-esâmi zimmilerin narh-ı cârisinden ziyâdeye fiyat-ı fâhişi ile erzak-ı mütenevvia satmış oldukları me'mûrin kulları marifetiyle bi'l-istihbâr cânib-i ihtisâba celb ve tevkif kılınmış olmağın emsâlinin terhîbiçün mersûmların icrâ-yı te'dibât-ı lâzımeleri husûsuna ne vecihle irâde-i seniyyeleri taalluk buyurulur ise ol babda deyü ihtisâb nâzırı ağa hazretleri balâsına mûcebince mersûmlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 20 Z.a sene 1254 târihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu

Bâ-fermân şüd sebil-i tahliye fi Gurre-i Receb sene 1256

59-A/4

Aydın Eyâletinden müretteb Asâkîr-i Redifeden olup mukaddemce firar ve ebnâ-yı sebîle isâl-ı rahte ve hasara ictisâr eden Mehmed veled-i Ali ahz u girift olunarak bu

tarafa isâl olunmuş olduğundan Tersâne-i Âmire'de hidemât-ı süflide istihdam olunmak üzere merkûm savb-ı sâmilerine isbâl ve devletlü Aydın müşiri hazretlerine ol babda tevârüd eden bir kıta tahrîrâtları dahi manzûr-ı samiyeleri buyurulmak üzere leffen irsâl kılınmış olmakla merkûm bi't-tevkif iktizâsının icrâsı ve mahallinden inhâ olunmadıkca sebil-i tahliye olunmaması keyfiyeti dahi kaydı balâsına şerh verdirilerek tahrirat-ı mezkûrenin cevabı yazılmak üzere iadesi husûsunda irâde efendimindir deyü devletlü ser-asker paşa hazretlerinin tezkire-i âlileri mucibince fi 22 Z.a sene (1)254 tarihinde merkûmun vaz'-ı kürek olunduğu

Deftere tahrir şüd bâ-tezkire-i hazret-i ser-askeri ıtlâk şüd fi 20 R. Sene (12)57

Sağ derkenar/59-A/1

İngiliz tebaasından Ustol Bam Frenk

Mersûmlar çend nefer rüfekasıyla **sirkat töhmeti** irtikâb etmiş neferat mersûm Galata Nâzırı mahbûshânesinden firar etmiş olup yalnız mersûmu Galata nâzırı Ahmed Ağa bende Tersane-i Âmire zindanına irsâl eylemiş ise ber-vech-i emânet vaz'-ı kürek olunmuştur fi 17 R.a(Z.a) sene 1254

Bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye şüd fi Gurre-i Receb sene (1)256

60/1

Bursa Beyşehri Kazâsına tâbi' Çeltikci karyesi ahâlisi ve Mestuz karyesinde kâ'in merhûm Silahdar-ı şehriyari Ali Ağa çiftliği ve divân-ı de'âvi nâzırı mu'avini İsmail Efendi çiftliği hayvanatı ve … mahsûs mer'aya kazâ-i mezbûr kurâsındn Mermerecik karyesi mütemekkinlerinden Şerhoş oğlu Arakil ve refiki Berber Sanak nâm zimmilerin mukaddem ve mu'ahhar müdahaleleri vukû'na mebni mahal-i nizâ'da 'akd olunan meclis-i şer'de lede't-terâfu' mer'â-yı mezkûr öteden berü onundan ve soyundan intifâ' olunur mer'a ve zikr olunan Çeltikci karyesiyle çiftligan-ı mezbure hayvanatı ray'ına mahsûs olduğu civârınd vâki' kurâ ictisârı ve erbâb-ı vukûfu ihbar ve şehâdetleriyle yemin ederek mersûmâna tenbih olunmuş ise de mütebeyyin olmayub kemâfi's-sâbık mezkûr mer'ayı söğüb(söküb) hilâf-ı şer'i ve kanûn müdâhaleden hali olmadıkları diyü keyfiyet-i hayvanat-ı merkûmenin telefini mûceb

olacağı beyânıyla mersûmanın küreğe vaz‘larıyla te’dib ve güş hallerine müsaade olunması kazâ-i mezbur tarafından bâ-ilâm ve mahzar istid‘â olunmuş ve mersûman Deraliyye celb ve ihzâr kılınmış olmakla mersûmana vaz‘-ı kürek olmak babında fi 15 C.a sene 1254 târihinde fermân-ı ‘âli sâdır olduğu mukayyeddir

Bâ-ferman fi 25 R.a sene 1255

Tahliye şüd

60/2

Bâ-fermân-ı ‘âli S. sene (1)255

Beşiktaş fırını habbâzı bulunan Mıgırdıc nâm zimminin tabh etmekde olduğu nân-ı ‘aziz numûnesine gayr-ı muvâfık ve kerestesi gâyet esmer ve bozuk olduğu bi’l-müşâhede çend def‘a te’kidât-ı lâzıme tenbih ve ifâde kılınmış ise de kârgir olmayarak yine mersûm icrâ-yı hil ve habasete mübâşeret etmekde olduğundan me’mûrin kulları marifetleriyle derdest olarak cânib-i ihtisâbda tevkife mübâderet olunmuş ve mersûmun mukırr-ı hilâfet-i uzmâ olan mahalde öyle habasete cesareti ise bi’l-vücûh mugâyir-i rızâ-yı ‘âli olarak hakkında te’dibât-ı lâyıkasını davet etmiş olmakla emsâlinin terhibiçün mersûmun icrâ-yı te’dibât-ı lâzımesi husûsunu itihsâb nâzırı ağa hazretleri bâ-takrir inhâ ve balâsına mersûm li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 18 C.a sene (1)254 târihinde fermân-ı ali sâdır olmadığı mukayyeddir

60/3

Yanya cânibinde olan mirliva Sa’âdetlü Davud Paşa bendeleri livâsı birinci alâyının dördüncü taburunun birinci bölüğünün üçüncü on başısının ikinci neferi Manisalı İbrahim bin Musa sirkat töhmetiyle ahz u girift olunmuş ve ıslah-ı nefs etmek için üç sene tersane-i amire de hidemât-ı sefine de istihdâm olunmak babında fi 17 Z. sene (1)254 tarihinde bâ-tezkire-i ser-askeri vaz‘-ı kürek olunduğu mukayyeddir

Bâ-defter ve bâ-fermân sebil-i tahliye 1 Receb sene (1)255

60/4

Süvari Asâkir-i Hassa-i hazret-i şahane neferatından Bosnalı Süleyman sirkat töhmetiyle ahz u girift olunmuş ve ıslah-ı nefs eylemek üzere bir sene Tersane-i Amire

‘de hidemât-ı süfliye de istihdam olunmak bâbında fi 17 Z. sene 1254 tarihinde bâ-tezkire-i ser-askeri vaz‘-ı kürek olunduğu mukayyeddir

Bâ-defter ve bâ-fermân sebil-i tahliye fi 14 Receb sene 1255

60/5

Zeyrek civârında kâ’in Gül Câmi-i şerifi karşısında sakin Şemsi nâm şahıs **sirkat** vesâ’ir bazı gunâ harekete cesâret eylemiş ve merkûmun li-ecli’t-te’dib bir sene Tersâne-i Âmire’de vaz‘-ı kürek olunması hususuna emr u irâde-i mehâbet-‘âde-i hazret-i pâdişahi müteallik buyurulmuş olduğundan merkûm savb-ı valâ-yı müşirilerine gönderilmiş olmakla icrâsı husûsuda deyü devletlü ser-asker paşa hazretlerinin tezkire-i alileri balasına işar-ı âlileri vecihle vaz-ı kürek olunmak bâbında fi 17 Z.a sene 1254 tarihinde bâ-buyuruldu-i hazret-ş Kapudân-ı derya merkûmun vaz‘-ı kürek olunduğu

Bâ-tezkire-i hazret-i ser-askeri merkûmun sebil-i tahliye olunmuştur fi 27 R.a sene 1255 târihinde buyuruldu-i müsteşarı kılındı

60/6

Soma kazâsında vâki‘ Kırkağaç kasabası sâkinlerinden Bilal Arab ve refiki Deli Ermen Mustafa nâm şakiler kasaba-i mezbure sâkinlerinden Mehmed nâm kimesneyi katl ve i‘dâm eyledikleri bilinmekle merkûmlar vaz‘-ı kürek olunmak üzere Burusa mütesellimi dergâh-ı ‘âli kapıcıbaşılarından Hacı Mustafa Ağa tarafından Dersaadet’e gönderilmiş ve bu makulelerin te’dib ve terbiyesiyle emsâlinin terhibi lâzımeden bulunmuş olmakla ol vecihle vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 4 Z. Sene (1)254 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

Itlâk fi 7 Ca. sene (1)257 kaydı deftere tahrir şüd

60A/1

Fi’l-asl Debre kazâsı kurâsından Meşişe Karyeli olub Selanik’de sakin Zeynel nâm şahs müsâfereten hânesine gelmiş olan büyük karındaşı Hüseyin nâm kimesneyi bazı töhmet isnâdıyla cerh ve idam ve Eyneroz manastırlarından Bulga manastırında habs ve Eşilke nâm keşiş dahi Tedhene nâm râhibi icrâ-yı âyinlerinden dolayı bi’l-münâzaʿa tüfenk kurşunuyla iftâ ve helâk eylemiş olduklarından ahz u girift olunarak elviye-i hamse müşîri Atûfetlü paşa hazretleri tarafından Dersaadet’e gönderilmiş olmağla

merkûm ile mersûm li-ecli't-te'dîb vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 18 Ca sene (1)254 tarihinde fermân-ı 'âlî sâdır olduğu mukayyeddir

Fi Gurre-i Ca. sene (1)255 tarihinde Vaşike nâm zimmî bâ-fermân sebil-i tahliye şüd Merkûm Zeynel bâ-fermân ıtlâk-şüd deftere tahrir şüd

60-A/2

Bursalı Maksud nâm kimesne **katl-i nüfûs** madde-i kerîhasına ictisâr eylemekde olub Bursa ahalisinin kendisinden emniyetleri olmadığından icrâ-yı te'dîbi zımnında Bursa mütesellimi Mustafa Ağa tarafından bâ-tahrîrât ve iʿlâm Dersaadet'e gönderilmiş olmağla li-ecli't-te'dîb merkûm vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 4 Ca. sene (1)254 tarihinde fermân-ı 'âlî sâdır olduğu mukayyeddir

Bâ-fermân-ı alî ıtlâk fi 3 C. sene (1)257 deftere tahrir şüd

60-A/3

Delvina sancağında kâ'in Lab Arnavudlarından Osman Koç nâm **şakî** bir müddetden berü mugayir-i rızâ-yı âlî hareket-i reddiyeye ictisâr etmekde olduğundan merkûm bu defʿa sâye-i şevket-vâye-i hazret-i şâhânede ahz u girift olunarak vazʿ-ı kürek olunmak üzre elviye-i hamse müşîri 'atûfetlü Mustafa Paşa hazretleri tarafından Dersaadet'e irsâl olunmuş olduğundan keyfiyyet hâk-i-pâyi hümâyûn-ı hazret-i şâhâneden lede'l-istizân şakî-i merkûmun vazʿ-ı kürek olunması hususuna irâde-i seniyye-i mülûkâne müteʿallik buyrulmuş olmağla mucibince merkûm vazʿ-ı kürek olunmak bâbında 27 Z. sene (1)254 tarihinde fermân-ı 'âlî sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye şüd tahrir fi 22 Ş. sene (12)54

60-A/4

Çamur Dimitri nâm zımmînin mugayir-i ayin harekâtına mebnî li-ecli't-te'dîb vazʿ-ı kürek olunması mersûm patrik kulları Bamefter istidʿâ ve bâlâsına inhâsı vechile merkûm li-ecli't-te'dîb vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 3 Za sene (1)254 tarihinde fermân-ı 'âlî sâdır olduğu

Deftere muharrerdir

60-A/5

Osman … fevt	Yorgi fevt şüd fi 7 Ra. sene (1)256	Nova zimmî mürd şüd fi 11 Ra. sene (1)256	Tırabzonî Hasan firar fi 25 … sene (12)56
İber Beg … olunur sefine kapudânı	Trabzonî Hasan b. İsmail bâ-irâde-hazret-i veliyyü'n-niʿamî fi 27 Z. sene (1)254 vazʿ-ı kürek		

Rumili eyâleti dâhilinde Berat kazâsına tâbiʿ Garbiyan karyesi sakinlerinden İslam ve karındaşı Cafer nâm şahıslar Görice dağlarına gelüb ebnâ-yı sebile rahne ve hasâr ve kurâ ahalisi hayvanâtını ve at sirkat etmek dâʿîyesiyle geşt ü güzar etmekde ve İşkodra sancağında Gosine kazâsına tâbiʿ Konbova karyesi ahâlisinden Pavlı ve refîki Nuh nâm zımmîler ile Tırnova kazâsında Lanince karyeli Hasan ve karındaşı Mustafa ve rüfekâsından Abdullah ve İsmail nâm eşhâs İbek kazâsı karyeli ahâlisi ve İsterofça reʿâyâsı hayvanâtını sirkat ve Avlonya sancağı dâhilinde Bermet kazâsına tâbiʿ Firaş karyesi mütemekkinlerinden Yorgi nâm zimmî dân Cersiz makulelerine kılavuzluğa cesaret etmekde olduklarından me'mûrlar marifetleriyle ahz u girift olunmak ve Sirozlu Kostati Selanik'de efrenc taifesinden birinin bir müddet hidmetinde bulunarak mu'ahharan bir bargirin sirkat idüb firar etmiş ve zikr olunan bargir bir sûretle alınmış ise de kendisi İsterofca derbendinde ve bir de Bosna eyaletinden Yenipazar kazâsı sakinlerinden Osman nâm kimesne on beş kadar rüfekasıyla bundan mukaddem vazʿ-ı kürek olunarak bir müddet ârâmdan sonra sebil-i tahliye olunmuş ise de merkûm içlerinden ayrılub Perlipe derbendinden tezkiresiz mürûr eder iken ele geçmiş olduğu beyânıyla zikr olunan on bir nefer eşhâsın li-ecli't-te'dîb küreğe vazʿ olunması hususu Rumili müşiri Atûfetlü Ahmed Zekeriya Paşa hazretleri tarafından inhâ ve iş'âr olunmuş ve bu makûle eşhâslar icrâ-yı te'dîb ve terbiyelerinin emsâlinin terhîbi lâzımeden bulunmuş olmağla zikr olunan on bir neferin li-ecli't-te'dîb vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 20 Z. sene (1)254 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

60-A/6

Bursa'da Doğan Bey Mahallesi sakinlerinden tekâʿüd Ahmed ve Velid Kazaz Mahallesinde tekâʿüd Abdurrahman ile etmekçi kalfası Mustafa nâm şahıslar sirkat töhmetiyle ahz u girift olunarak Bursa mütesellimi tarafından vazʿ-ı kürek olunmak

üzre Dersaadet'e gönderilmiş olmağla li-ecli't-te'dîb merkûmlar vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 2 M sene (12)55 tarihinde fermân sâdır olduğu mukayyeddir

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd

60-A/7

Yovan zimmî Mürd şüd

Mersûm Rıza Beyin çiftliğini harka cesaret etmiş olmağla fi 15 M. sene (1)255 tarihinde bâ-irâde-i Kapudân-ı derya vazʿ- şüd

Sağ Derkenar/60-A/1

Bozon zimmî…

Serîka mebni fi 3 M. sene (12)55 Galata nazırı tarafından

Sağ Derkenar/60-A/2

Anaboltan tarafından ber-vech-i emanet Nikola vazʿ-ı kürek şüd fi 25 sene (12)55

Sağ Derkenar/60-A/3

İnebolulu Mehmed	Bursalı Mehmed	Sufi Mehmed

Katl cünhasına mebni fi

61/1

Zağra-i atik kazâsına tâbi Pamukçu karyesi mütemekkinlerinden Topçu veled-i Roso nâm zimmî karye-i merkûmede bir nefer zimmî katl ve ihlâk etmiş olduğundan Edirne müşiri Atûfetlü Paşa hazretleri tarafından mersûmu ahz u girift olunarak vazʿ-ı kürek olunmak üzre gönderilmiş olmağla mersûm li-ecli't-te'dîb vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 2 M. sene (12)55 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu mukayyeddir

Bâ-fermân ıtlâk olunmuşdur fi 26

61/2

İskân olduğu mahalli maʿlûm olmayarak başıboş Mustafa olur olmaz mahallerde uygunsuz ve fısk-ı fücûr hareketlerde müdâvim geşt ü güzar eylediği âşikâr olarak ve bu gece dahi bir 'âr-ı fitne tertîb eylemiş olduğunu ve her halde fiʿil-i fücûrasıyla fesâda sebeb olacağını ve keyfiyyet hususu zımnında tahrîr olunan rûz-nâme bâlâsına fi 3 M. sene 53 tarihinde bâ-buyruldu hazret-i veliyyü'n-niʿamî merkûm vazʿ-ı kürek

Şifâhen sâdır olan irâdeleri mucibince sebil-i tahliye defterde muharrer kayd

61/3

Kuruçeşme ekmekçisi Marsık zimmînin tabh etmekde olduğu nân-ı ‘aziz gâyet esmer ve bozuk ve kerastesi numûnesine gayr-ı muvâfık olduğu bi’l-muʿâyene mersûm celb ettirilerek cânib-i ihtisâbda tevkîf kılınmış olmağla emsâlinin terhîbiyçün mersûmun icrâ-yı te’dîbât-ı lâyıkası husûsunda irâde-i seniyyeleri ne-veçhile taʿalluk buyrulur ise deyü ihtisâb nâzırı ağa hazretleri bâ-takrir inhâ ve bâlâsına mersûm li-ecli’t-te’dîb vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 2 M. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Fermân-ı âlî fi 8 S. sene (1)255

61/4

Sığla sancağına tâbiʿ Şahme kazası kurâsından Serraclar karyesi ahâlisinden İbrahim veled-i Mehmed nâm şahıs Asâkir-i Bahriye neferâtıyçün getürüldükde sol elinin iki parmağını katʿ ve iskât etmiş olduğundan merkûmun te’dîb ve terbiyesi Sığla mütesellimi tarafından bâ-tahrirât inhâ ve ifâde olunarak merkûm irsâl kılınmış ve bu misüllülerin terbiyesi lâzımeden olarak merkûm vazʿ-ı kürek olunmak üzre Aydın müşîri Atûfetlü Tahir Paşa hazretleri tarafından Dersaadet’e gönderilmiş olmağla li-ecli’t-te’dîb vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 6 M. sene (1)255 tarihinde fermân-ı ‘âlî sâdır olduğu

Itlâk şüd

61/5

Kütahya sancağında Tavşanlı karyesi ahâlisinden Halil ve Atcalı Deli Ahmed ve refîki Manisalı diğer Halil nâm şahslar **katl madde-i kerîhasına ictisâr** etmiş olduklarından ahz u girift olunarak Aydın müşîri bulunanlar cânibinden inhâ olunmadıkça sebilleri tahliye olunmamak üzre küreğe vazʿ olunmak üzre Aydın müşiri Atûfetlü Tahir Paşa

hazretleri tarafından Dersaadet'e gönderilmiş olmağla ol-vechile merkûmlar vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 6 M sene (1)255 tarihinde fermân-ı 'âlî sâdır olduğu Bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd deftere tahrir

61/6

Itlâk

Tatavla sâkinlerinden fermeneci Acı Nikoli'nin oğlu terzi Hıristo nâm zimmî karşuda Çukurçeşme nâm mahalde büzmeci hanında fermeneci Nikola'nın pazar gecesi odasında bir takrib sandığını şikest ve derûnundan sirkat eylediği eşyanın defteridir

Ayineli 1 aded	Aynalı 1 aded,	Sûretli yaldız 1 aded	(…) Kadife 1 aded	Eski yirmilik 1 aded
riyal 1 aded	altılık 2 aded	Suretli kebîr altın 1 aded	Sim-i ser 1 aded	Cedid fes

Sûretli mecid altını 2 aded

Ber-vech-i bâlâ mesfûrun yedinden zâhire ihrâc olunan beyân olunur bundan başka mesfûrun matlûbâtı olan

Dokuzluk rebiʿa 20	Eski yirmilik altın 6	Üçlük rebiʿa 3	Sim saat köstekli1	Rûmiyü'l-ibâre temessük 3

Itlâk bâ-buyruldu müşîr efendi fi 11 Ra sene (1)255

61-A/1

Hırvat taifesinden Cero ve Yuvan ve İvo nâm **sârikler** yedinde Rum tâ'ifesinden mahalle kehyâsı Odamazi'nin hanesinden biraz eşya sirkatiyle firar etmek üzre olduklarından kayd-ı evvel müşâhadesiyle ahz u girift birle (…) şerʿileri getirilmiş ve

eşyâ-i mezkûre sâhibine verilüb sârik-i mersûmlar tomrukda tevkîf kılınmış olundukları

Hırvat taifesinden Cero ve Yuvan ve İvo nâm şahslar Beki'de bir hâneye girüb biraz eyşâ sirkat ve mersûmlar bu def'a bir takrîb ele getürülerek eşyâ-yı mesrûkadan yedlerinde mevcûd olanları sâhibine teslim ve i'tâ olunmuş ve mersûmlar li-ecli't-te'dîb müebbeden vaz'-ı kürek olunmaları irâde-i seniyye-i şâhâne muktezâ-yı munîfinden olduğundan bunlar fimâ-ba'd hiçbir vakitde tasahhub ve tahliye-i sebili iltimâs olunmayacağına Nemçe sefâreti tarafından tercümân Rab vâsıtasıyla söz verilmiş olarak mersûmlar ol-vechile savb-ı sâmi-i müşîrlerine irsâl kılınmış olmağla icâbının icrâsı bâbında fi 29 M. sene (1)255 tarihinde bâ-tezkire-i hazret-i ser-askerî mersûmlar vaz' olundukları

Sebilleri tahliye şüd fi 7 N. sene (1)255 bâ-fermân-ı âlî

61-A/2

Mahrûse-i Edirne kazâsına tâbi' Mentece karyesi mütemekkinlerinden Kurna nâm zimmî nevâhi-i Yanbolu kazâsına tâbi' Göbekli karyesinde sirkat fezâhatıyla ahz u girift olunarak li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak üzre Edirne müşîri Atûfetlü Emin Paşa hazretleri tarafından Dersaadet'e gönderilmiş olmağla ol-vechile vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 16 M. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı 'âlî sebili şüd tahrîr fi 3 Ca. sene (12)56

61-A/3

Nikos Bacacı	Kinas zımmî	Yani zımmî	Petro zımmî	Esbero zımmî	Kiryako zımmî	Nikola zımmî

Tercümanı Sıddık'a teslim şüd

Mağnisa ve Urla ve Melgizan taraflarında geşt ü güzâr ve ebnâ-i sebîle isâl-i hasâra ictisâr etmekde olan iki nefer şakî ile refîklerinden İzmir'de Bacacı ve Kahveci karındaşları denilen iki nefer ve Urlalı diğer bir nefer gavur ve bundan başka Seydi karyesi mütemekkinlerinden kezâlik iki nefer şakî ki cem'ân yedi nefer eşkıya İzmir ihtisâb nâzırı tarafından ahz u girift olunarak gönderilmiş olmağla mersûmlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 13 M. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olmduğu

Bâ-fermân-ı âlî sebilleri tahliye şüd fi 12 L. sene (1)255

61-A/4

Ermeniyân taifesinden Terzi Hazavroş nâm zimmî mugayir-i ayin harekâtına mebnî vazʿ-ı kürek olunmasını patrik kulları bâ-inhâ ve bâlâsına inhâsı vechile vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 3 S. sene (1)255 tarihinde fermân-ı ‘âlî sâdır olduğu

61-A/5

Cünha ile Mehmed şüd bâ-fermân ıtlâk fi 20 M. sene (12)56	Ali bin Mustafa Bursa Deftere tahrir şüd fi 8 M. sene (12)56

Rizeli Hüseyin bin Mustafa Gümüşhaneli Mehmed? İbrahim Servili Osman bin Mustafa Bandırmalı İsmail bin Ahmed Bursalı Mustafa bin Ali nâm şahslar Bursa ve havalisinde geşt ü güzâr ve envâʿ-i uygunsuzluğa ictisâr etmekde olduklarından merkûmlar Bursa mütesellimi kapucubaşılarından Mustafa Ağa tarafından ele getürülerek Dersaʿâdete gönderilmiş olmağla merkûmlar li-ecli’t-te’dîb vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 6 M. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Itlâk bâ-fermân-ı âlî

Sağ Derkenar/61-A/1

Mehmed …	Abdullah …

Gemlik Kazasında girift olunan neferat-ı merkûmlar merhum İbrahim Beg etbâ âlilerinden olub katl cünhasına mebni fi 15 M. sene (1)255 tarihinde bâ-irâde-i Kapudân-ı derya

Sağ Derkenar/61-A/2

İbrahim Ali İlbasanlı

Cünha-i mezbûrda medhâli olub fi 27 M. sene (1)255 tarihinde Kapudân-ı derya Bâ-irâde-i hazret-i fi 24 S. sene (1)255

Sağ Derkenar/61-A/3

Navi nam kale neferatından Zenci Ferhad sirkat ile firar idüb … girift olunup Deraliyyeye irsâl birle fi 4 S. Sene 1255 tarihinde …

62/1

Celeb taifesi çobanlarından Filibe kazâsına tâbiʿ Derbend karyesi mütemekkinlerinden Rado ve Pazarcık kazâsına muzâfe Kurbpınar karyesi mütemekkinlerinden Eslemli nâm zımmîler haydudluk etmekde olduklarından Edirne müşiri Atûfetlü Emin Paşa hazretleri tarafından ahz u girift olunarak Dersaʿâdete gönderilmiş olmağla mersûmlar li-ecli't-te'dîb vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 3 S. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Merkûmun bundan mukaddem dahi böyle sirkat töhmeti zuhur birle vazʿ-ı kürek olunmuşken bu defʿa dahi

62/2

Kasımpaşa mahallâtlarından Çatma Mescid-i şerîf Mahallesi sâkinlerinden ve mukaddem kürekden ihrâc olmuş olan Burgucu Tosyalı Ömer nâm merkûm mahalle-i mezkûrede bacanağı yelkenci Hasan'ın hânesine bir takrîb gece saat yedi kararlarından menzil-i mezkûresine girmiş ve sandığı derûnunda elbise-i eşyâsını sirkat ve yedinde sirkat eylediği eşya-i mezkûr ile ahz u girift olunduğu

Defterde muharrerdir

Ve yine Tosyalı sirkat-i mezkûr bundan beş mâh akdem bacanağı merkûmun hânesinden zevcesinin bir çift altın bileziğini sirkat eylemiş bu defʿa merkûm bilezik-i mezkûru sirkat eylediği ve sarrâf kefâletiyle kuyumcuya fürûht ettiğini ikrâr ve ikrârı üzre huzûr-ı şerʿîde tebeyyün ve iʿlâm olunduğunu

Ve bunlardan başka Şerife nâm hâtunun yedi sekiz mâh akdemce menzilinden sim sandık 14 guruş ve sim sahanlı 1 guruş ve Lahori şal 1 guruş ve samur kürk 1 guruş, ve sâ'ir elbise-i eşyâ sirkat eylediğini dahi ikrâr ve ikrârı üzre maʿrifet-i şerʿle bi'l-cümle eşyâ-i mezkûrlar tebeyyün olarak iʿlâm olunduğunu merkûmîn vukûʿbulan mugâyir-i rızâ-yı 'âlî hareketlerinin jurnal-i 'ilm u haberidir deyü Tersâne-i Âmire kethüdası ağa kulları bâ-jurnal inhâ ve ifâde ve jurnal bâlâsına merkûmun bundan mukaddem dahi böyle sirkat töhmeti zuhûr birle vazʿ-ı kürek olunmuşken bu defʿa dahi iş bu inhâsını ber-nehc-i şerʿî tahkik eylemiş ve ıslah-ı nefs eylemek üzre iki sene mikdarı vazʿ-ı kürek olunmasını devletlü kapudan paşa hazretleri irâde buyurmuşdur fi 27 M. sene (12)55 tarihinde buyruldu-i hazret-i veliyyü'n-niʿamî sâdır olduğu

Bâ-irâde-i hazret-i veliyyü'n-niʿami Kapudân-ı derya Said Paşa hazretlerinin şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîleri mucibince merkûmun sebil-i tahliye fi Gurre-i R. sene (1)256

62/3

Çoban ve Çiftçi ve Bahçıvan makûlelerinden Urlalı Hıristo oğlu Dimitri Koklucalı Kara Yanioğlu Atanaş Urlalı Kostatioğlu Markor Seferihisarlı Dimitrioğlu Anastasi Urlalı Panayutoğlu Yanoci Benefşeli İstavrakioğlu İstemat nâm altı nefer zımmîler İzmir civârında ve Gülzaman ve Mağnisa caddesi taraflarında geşt ü güzâr ve ebnâ-yı sebile isâl-i gezend ve hasâr etmekde olduklarından bu def῾a İzmir voyvodasu Hüseyin Bey tarafından ahz u girifte mebnî olunarak vaz῾-ı kürek olunak üzre Dersaadet'e gönderilmiş olmağla mersûmlar li-ecli't-te'dîb vaz῾-ı kürek olunmak bâbında fi 8 S. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Bâ-fermân bunlar dahi fi 12 L. sene (12)55

62/4

Bakkal esnafı destgâhdârı Lefter veled-i Sava nâm zimmînin bulunduğu dükkânda emvâl-i tüccârı zimmetine geçirerek ve rast geldiğinden akçe istikrâz ederek dolandırılmak sûretinde vâfir kesânı ızrâr etmekde olduğu beyânıyla te'dîbi husûsunu esnâf-ı mersûme yiğitbaşıları tarafından inhâ ve ifâde ve ihbâr olunmuş olmağla mersûmun def῾-i mazarratıyçün icrâ-yı te'dîbât-ı lâyıkası husûsunu ihtisâb nâzırı ağa bendeleri bâ-takrir inhâ ve bâlâsına mersûm li-ecli't-te'dîb vaz῾-ı kürek olunmak bâbında fi 17 M. sene (1)255

Defterde

Sol Derkenar/62/1

Yusuf	İbrahim	Yunus
Mehmed	Süleyman…	Artin veled-i Karabet

Merkûmlar ile mersûmun mugayir-i rızâ-yı âlî harekâtlarına mebnî fi 28 M. sene (1)255 tarihinde bâ-irâde-i hazret-i kapudân

Defterde muharrerdir

Sol Derkenar/62/2

Osman Ali Âsitane

Reftiye-i kalyon-ı hümayuna mugayir rızâ-yı âlî harekâtına mebnî fi 25 M. tarihinde bâ-irâde-i kapudân-ı derya

Tahkik olmuşdur

Sol Derkenar/62/3

Mehmed Hasan Karahisar

Nâvek nam firkateyni hümayundan nefer-i merkûm firar töhmetine mebnî fi 25 M. tarihinde bâ-irâde-i hazret-i Kapudân-ı derya

Sol Derkenar/62/4

Mehmed Ali İznikmid

(…) kalyon-ı hümayundan nefer-i merkûm Mustafa Paşa hazretlerinin tarafından fi 21 S. sene (1)255

Sol Derkenar/62/5

Nikola

Mersûm bir mikdar … serîkasına mütecasir olunmuş olmağla fi 17 M. sene (1)255 tarihinde Tersane kethüdası tarafından

Bâ-fermân-ı âli fi 24 C. sene (1)256 tahkik olmuşdur

62A/1

Ayvalıklı francalacı Kiryako nâm zimmî çend gün akdem Galata'da kemer altında Acıarslan koltuğu taʿbir olunan meygedede serhoş olub nezʿ etmeleriyle defʿ-i nizâʿ içün me'mûrlarımız gitmiş olduğunda me'mûrlarımızdan İsmail nâm kimesne göğsünün sağ tarafından bıçak ile cerh etmiş olub bıçak her ne kadar isabet etmiş ise de içeriye çok işlemediği ve binâen-'aleyh mersûm ahz u girift ve mahbûs olub terbiyesiyçün vazʿ-ı kürek olunmasını Galata nâzırı ağa kulları bâ-jurnal ve bâlâsına vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 11 M. sene (1)255 tarihinde bâ-buyruldu hazret-i veliyyü'n-niʿâmî sâdır olduğu mukayyeddir

Galatalı Küçük Latif Ağaya teslim ve ıtlâk fi 29 S sene (1)255

62-A/2

Müderrisînden Bedri Efendinin bundan akdem **sirkat** olunan eşyâsının serika fazihasında medhalleri ve 'ilmleri lâhık olduğu kendü ikrârlarıyla tebeyyün ve tahkîk

idüb efendi-i mumâ-ileyhin (…) hidmetinde olan Paskal ve Nikola nâm zimmîlerin te'dîbi lâzım gelmiş olmağla buyrulan altı mâh mürûr etmedikçe sebilleri tahliye olunmamak şartıyla mersûmân vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 12 S sene 255 tarihinde fermân-ı 'âlî sâdır olduğu

Bâ-… sebil

62-A/3

Muratiye kazâsına tâbiʿ Terliye karyesi gümrükçüsü vekili Ali Ağayı katl ve iʿdâm madde-i fazihasına mütecâsir olan karye-i mezkûr mütemekkinlerinden Yorgi ahz u girift olunarak Bursa mütesellimi kapucubaşısı Mustafa ağa tarafından bâ-tahrirât ve iʿlâm gönderilmiş olmağla mersîm li-ecli't-te'dîb vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 14 S. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu mukayyeddir fi 9 Receb sene 255

Bâ-fermân fi 9 Receb sene (1)255

62-A/4

Redif Asâkir-i Hassa tekâʿüdlerinden Bursa'da … Mahallesi sâkinlerinden Mehmed nâm kimesnenin mugayir-i rızâ harekete ibtidârına mebnî li-ecli't-te'dîb vazʿ-ı kürek olunmak üzre bu defʿa Bursa mütesellimi tarafından Dersaadet'e gönderilmiş ve ol-vechile icrâ-yı te'dîbi husûsu devletlü ser-asker paşa hazretleriyle muhâbere olunmuş olmağla li-ecli't-te'dîb merkûm vazʿ-ı kürek olunmak bâbında 16 S. sene (1)255 tarihinde fermân-ı 'âlî sâdır olduğu

Merkûmun sebil-i tahliye-şüd bâ-defter ve fermân-ı âlî sebil-i tahliye fi 14 Receb sene (1)255

62-A/5

Ali Paşa livâsının üçüncü taburunun ikinci bölüğü çavuşlarından olub bundan akdem li-ecl-i sulh me'zûnen vilâyeti olan Simav kazâsına tâbiʿ Muraditler karyesinde bulunan İlyas veled-i Mehmed refîkleri olan karye-i mezbûre ahâlisinden Şerifoğlu Halil ve Karataşlı Mehmed nâmân kimesneler ile kazâ-i mezbûr voyvodası ağanın âdemlerinden tahsilde gezen Hüseyin nâm kimesneyi cerh etmiş olduklarından cebr olunarak karye-i mezbûre ahâlisinden muhtar-ı evvel İbrahim ve Miranoğlu Hüseyin ve Hacıoğlu Ahmed ve Küçük Mehmed oğlu Halil ve Danacı Osman ve Abbasoğlu Mustafa gelmişler ise de cârih-i merkûmûn firâr idüb fakat merkûm İlyas Çavuş ahz u girift olunmuş ve keyfiyyet mecrûh Hüseyin'den su'âl olundukda kılıç ile İlyas Çavuş göbeğinden darb eylemişdir deyü takrir eyledikden sonra ol-darbdan vefât etmiş

olduğu merkûmûn haber vermiş oldukları beyânıyla merkûm İlyas Çavuşun Der-‘aliyyeye irsâl olunduğu hâlâ Kütahiye muhassılı … paşa hazretlerinin tahrîrâtına leffen Simav kazâsı nâ’ibi efendinin tevârüd eden bir kıt‘a i‘lâmında mastûr olamağla muktezâ-yı şer‘isi ve kânûnunun icrâsı husûsu süvâri-i askeriye lede’l-havâle merkûm İlyas (…) mü’ekked celb ve istintâk olundukda ben cerh ve darb etmedim … inkâr eylemiş ve hakkında sarâhaten beyyine ve isbât olmadığı anlaşılmış merkûm İlyas Çavuşun ikrârı vechile birtakım (…) kimesneler ile refâkat idüb ol-karyede geşt ü güzâr idüb kendüsünün töhmet-i mezkûrda şirketi olduğu muhtemel olmağla merkûm İlyas Çavuşun li-ecli’t-te’dîb üç sene müddet Tersâne-i Âmire’de hidemât-ı süfliyede istihdâmı

Leffen irsâl savb-ı vâlâ-yı müşîrileri kılınan mazbata sûreti me’âlinden rahîme-i ‘ilm-i sâmileri buyrulacağı vechile mirliva Sa’âdetlü Ali Paşa livâsından Simavlı Çavuş İlyas veled-i Mehmed bazı cünhasına mebnî üç sene Tersâne-i Âmire’de hidemât-ı sefilede istihdâm olunmak bâbında fi 23 S. sene (1)255 tarihinde bâ-tezkire-i hazret-i ser-askeri merkûm vaz‘-ı kürek olundukları

Fermân-ı âlî

Sağ Derkenar/62-A/1

Hozyo Kema	Salo Enbir

63/1

Edirne’de Göl Mahallesi mütemekkinleridenn Tanaş veled-i Vasil nâm zimmî envâ‘-i fazâhati mürtekib olduğundan li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak üzre bu def‘a Edirne müşîri ‘atûfetlü Emin Paşa hazretleri tarafından Der-sa‘âdete gönderilmiş olmağla ol-vechile mersûm li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 23 S. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Tahkik olunmuşdur

Defterde muharrer sebil-i tahliye şüd fi Gurre-i R. sene (1)255

63/2

Müderrisînden Bedri Efendinin ‘abd-ı memlûku binici Selim nâm şahs efendi-i mumâ-ileyhin külliyetlü emvâlini sirkat eylediği tebeyyün ve tahakkuk etmiş ve bu makûlelerin te’dîbleri iktizâ-yı hakkâniyetden bulunmuş olmağla merkûm Selim vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 23 S. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Fevt fi 12 L. sene (1)255

63/3

Dâhil-i dâ'ire-i nizâm olan mikdârlardan maʿâda bir mahalde müskirât satılmamak ve eğerçi ber-mûceb-i hanefî mezhebine mütecâsir olan olur ise cânib-i zecriye ve basdırılub zecriye muhassılı tarafından bi'l-inhâ vazʿ-ı kürek ettirilmesi zecriye mukâtaʿasının bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn nizâmından olub el-hâletü hazihi Kasımpaşa ve Köprübaşında Aşcı Antaş veled-i Tanaş ve mahall-i mezkûrda Mumhâne ittisâlinde yine Aşcı İlya veledd-i Mihal ve Bakkal Yorgi veled-i Reymo nâm zimmîler mugayir-i nizâm dükkânlarında 'alenen müskirât fürûht etmekde olduklarından Tersane-i Âmire cânibinden basdırılıb ber-mûceb-i nizâm taraf-ı zecriyeye irsâl buyrulmuş olduğundan li-ecli't-te'dîb mesfûrların bir mezhebinin küreğe vazʿ-ı lazım gelmiş olduğundan nizâmı mûcebince vazʿ-ı kürek olunmaları zecriye muhassılı Mehmed Bey bendeleri bâ-takrir inhâ ve bâlâsına mûcebince mersûmlar vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi Gurre-i S. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı âlî ıtlâk fi 10 Ra. sene (12)55

63/4

Bundan akdem mâdde-i katle ictisârları 'inde'ş-şerʿ tebeyyün eden Cabbarlı aşiretinden Osman ve Burhan 'aşiretinden Zeybek Mustafa nâm şahslar bu defʿa Mağnisa mütesellimi Halil Kamili Ağa tarafından Dersaadet'e gönderilmiş olmağla li-ecli't-te'dîb merkûmlar vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 23 S sene (1)255 tarihinde fermân-ı alî sâdır olduğu

Deftere tahrîr şüd sebil-i tahliye şüd

63/5

Mihalıç kazâsında kâ'in Karanlar karyesi sakinlerinden Abdulkadir nâm kimesnenin gasb-ı emvâl-i fukarâ ve sâ'ire misüllü bir takım uygunsuzluğa cesaretine mebnî merkûm kazâ-i mezbûr voyvodası tarafından bu cânibe irsâl olunmuş olmağla merkûm li-ecli't-te'dîb vazʿ-ı kürek fi 24 S. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Defterde tahrirleri deftere tahrir şüd bâ-fermân-ı âlî ıtlâk

63/6

Saruhan sancağında vâkiʿ Kayacık kazâsında kâ'in Borta dağlı Koca Mehmed nâm şahs müteveffâ Soma voyvodası sâbık Hâcı Bilal Ağanın dört nefer etbâʿının Sındırgı kazâsında emvâl ve eşyâsını gâret eden hırsızlardan olarak ahz u girift ile livâ-i mezbûr mütesellimi izzetlü Halil Kamilî Ağa tarafından bu defʿa Dersaadet'e gönderilmiş olmağın merkûm li-ecli't-te'dîb vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 24 S. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sadır olduğu

Bâ-fermân-ı âlî ıtlâk deftere tahrir şüd

63-A/1

Tersâne-i Âmire müfrezelerinden Giresunlu İbrahim nâm (kimesne) bu gece 'ale's-sabâh saat sekizde arkasında sünbül derûnunda altı aded kalafatcı balyosu çekici ile beylik… önünde me'mûr bendeleri koldan gelir iken mahall-i mezkûrede rast gelüb sârık-ı merkûmun… derûnunda sirkat eylediği keskici ile ahz u girift olunub sârık-ı merkûmdan su'âl olundukda eşyâ … Amerika'dan ahz eylediğini ikrâr idüb ve Hatabkapusunda Kuruşileli Mustafa Reisin sefinesine getürüb fasulye ile mübâdele edeceğini ikrâr eyledikde keyfiyyeti husûsu Tersâne-i Âmire kethüdası bendeleri tarafından bâ-jurnal inhâ ve ifade ve jurnal bâlâsına merkûmun sirkate mütecâsir olanların icrâ-yı lâzıme-i te'dibleri iktizâ-yı irâde-i seniyyeden olduğundan li-ecli't-te'dîb üç mâh müddet vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 25 S. sene (1)255 tarihinde bâb-ı hazret-i müsteşarı sâdır olduğu

Itlâk şüd

63-A/2

Medine-i Eyyüb el-Ensârî radıya'llahu 'anhü'l-bârî hazretleri civarında kasab esnafından Kamil nâm kimesne kendü hâliyle meşgûl olmayub hilâf-ı rızâ-yı 'âlî harekât-ı nâ-hemvâreye cesâret etmekde olarak ahâlinin kendüden emniyetleri olmadığı havâs-ı refîh kâdısı fazîletlü efendi dâʿîleri tarafından bâ-iʿlâm inhâ olunmuş ve yine kasab esnâfından Said nâm şahs dahi merkûmun pâdâşı olarak uygunsuz harekâtda bulunduğu tahkîk kılınmış olub bu misüllülerin te'dibiyle istihsâl-i asâyiş-i fukarâ lâzımeden olduğundan merkûmân ıslâh-ı nefs edinceye kadar vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 27 C. sene (1)255 tarihinde bâ-tezkire-i hazret-i ser-askeri merkûmlar vazʿ-ı kürek olundukları mukayyeddir

Merkûmânın bâ-fermân-ı âlî sebilleri tahliye olunmuşdur fi 4 Ca. sene (1)255

63-A/3

Selanik kazâsı dâhilinde Sokular karyesi sâkinlerinden Mehmed veled-i Abdullah ve Toprak kazâsı dâhilinde Çavdar karyesi sâkinlerinden İsmail veled-i Ali ve refîki Talib veled-i Ali ve yine kazâ-i mezbûrdan Kalucakda karyeli Abdi veled-i Hakim ve refiki Salih veled-i Halim ve Prizrin kazâsı sâkinlerinden Bekir ve Vefalı veled-i Numan ve Feyzi Zeko veled-i Yuvan ve yine kazâ-i mezbûrdan Ahmed veled-i Abdullah ve Manastır kazâsı dâhilinde Pormol karyesi mütemekkinlerinden Simoka veled-i Yuvan nâm dokuz nefer eşhâs eşkıyâ ve hayâdid makûlesinden olduklarından Rumili müşîri Atûfetlü Ahmed Zekeriya Paşa hazretleri tarafından ahz u girift olunarak li-ecli't-te'dîb vazʿ-ı kürek olunmak üzre Dersaadet'e gönderilmiş olmağla merkûmûn ol-vechile li-ecli't-te'dîb vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 23 S. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Sebil-i kayd şüd fi 22 Za. sene (1)255

Merkûmlar bâ-fermân-ı âlî sebilleri tahliye şüd fi 6 M sene (1)1256

63-A/4

Ayvacıklı Dimitri nâm zimmî hilâf-ı rızâ bazı uygunsuz harekete ictisâr etmiş olduğundan maʿâda irâde-i seniyye-i kâtıʿa ile memnûʿ olan rüşvet iʿtâsı misüllü harekete dahi cür'et eylemiş olmağla mersûm li-ecli't-te'dîb vazʿ-ı kürek olunmak bâbında fi 29 S. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı âlî sebil-i tahliye şüd

Apostol zimmî Mürd şüd fi 9 M. sene (12)56

Mahrûse-i Edirne'de Umur Bey Mahallesi mütemekkinlerinden olub **sirkat-kâr-ı** mekrûhunda bulunan Mehmed ve karındaşı Ahmed veled-i Akman nâm kıbtiler ile mahrûse-i mezkûrede Yıldırım Mahallesi mütemekkinlerinden ve … makûlesinden Aposto veled-i Tanaş nâm zımmî ve Mısır ahâlisinden bilâ-tezkire geşt ü güzâr

etmekde olan Selim ve Said nâm kimesneler Edirne müşiri Atûfetlü Emin Paşa hazretleri tarafından ahz u girift olunarak Dersaadet'e gönderilmiş olmağla merkûmlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 3 Ra. sene (12)55 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu

Bâ-fermân-ı âlî sebili tahliye şüd fi 3 S. sene (1)256

64/1

Haydud eşkıyasından Hıristo nâm zimmî Terkos kazâsına muzâfe Karacaköy civârında geşt ü güzâr ve ahâli ve fukarâya isâl-i hasâr etmekde olduğundan mersûm ahz u girift olunarak irsâl ve tesyâr ve nezâret tarafından inhâ olunmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzre vaz'-ı kürek olunması husûsu mühimmât-ı harbiye nâzırı Sa'âdetlü Efendi hazretleri tarafından ifâde ve izbâr olunmuş olmağla ol-vechile mersûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 15 C. sene (1)255 tarihinde fermân-ı 'âlî sâdır olduğu

Deftere tahrir şüd

64/2

Leffen savb-ı 'atûfîleri kılınan mazbata sûreti me'âllerinden müstefâd olacağı vechile mirliva Selim Paşa livasının birinci alayı neferâtından Ispartalı Mehmed ile Tebrizli Ali cünha-i vâkı'alarına mebnî müddet-i medîde Tersâne-i Âmire hidemât-ı süflide istihdâm olunmak bâbında fi 2 C. sene (1)255 tarihinde bâ-tezkire-i hazret-i ser-askeri vaz'-ı kürek olundukları

Birinci alayın dördüncü taburunun birinci kolunun beşinci onbaşısının dokuzuncu neferi Ispartalı Mehmed akdemce beşinci alayın neferâtından olub ruhsatla sılasına 'azimet etmiş ve müddeti hitâmında alayı cânibine 'avdet eylemiş ise de alayın me'mûrunu vukû'bulduğunu fehm ederek vilâyeti cânibine firâr etmiş ve Kütahya taraflarında ahz u girift ile i'âde kılınmış ve on ikinci alayın dördüncü taburuna kayd ve tahrir olunarak Silivrikapusu karakolhânesine me'mûren ikâmet üzre iken karakolhâneye fâhişe getürüb bâdirân-ı harb töhmeti tebeyyün ederek te'dîb kılınmış ve birkaç gün mürûrunda bâb-ı ser-'askeri tomruğunda mahbûs iki nefer sârik fezâhat

idüb tommrûkhânede hallice edebsizlik etmiş ve iş bu Cemâziyel-âhirin on ikinci gününde tüfenk cilâsını zâbitânı tenbih etmişken nefer-i merkûm dinlemeyüb edebsiz esvâk-ı pazarda geşt ü güzâr ve Haydar semtinde fâhişe ile maslahat üzerinde bulunan mülâzım Ahmed Ağayı basub ve kılıcı elinden almak garazıyla mücâdele ve münâzaʿa etmiş ve merkûmun ber-vech-i muharrer bi'd-defaʿât vukûʿbulan töhmet ve cünhaları ikrârıyla tebeyyün etmiş olduğu mezbûr neferin alayı tarafındna vârid olan ve divân-ı harb mazbatasında mastûr olmağla cezânâme-i hümâyûn ahkâmına tatbîkân nefer-i merkûmun müddetTersâne-i Âmire hidemât-ı süflidede istihdamı bâbında fi 19 C. sene (1)255

Merkûmun bâ-tezkire-i hazret-i ser-askeri fi 25 Za. sene (1)258 tarihinde sebil-i tahliye

64/3

Selim Paşa Livası'nın birinci alayının ikinci taburunun ikinci bölüğünün üçüncü onbaşısının sekizinci nefer Tebrizli Ali bundan akdem birtakım sahtekârlıkla esnâfdan beş bin guruşluk ve be-tekrar bir yorgancı ile bir nefer peştamalcıyı dolandırub yine firâr etmiş ve Üsküdar'dan der-dest olunarak ol-vechile mahbûsiyetini baʿde'l-itmâm bu defʿa dahi esvâk pazarda gezüb sirkat ve ihtilâsdan hâlî olmadığı merkûmun alayı tarafından vârid olan divân-ı harb mazbatasında mastûr olmağla bu sûretde merkûmun mütecâsir olduğu töhmetine mücâzât olunarak müddet-i medîde fi 19 C. sene (1)255 tarihinde Tersâne-i Âmire hidemât-ı süflide istihdamı Dar-ı Şûrâ-yı Askerî mazbatasında olan ahkâmındandır

Merkûmun bâ-tezkire-i hazret-i ser-askeri fi 25 Za. sene (12)58 tarihinde sebil-i tahliye olunmuş

64-A/1

Bazı neferân

Sin 11 deftere tahrir şüd

Süleyman fevt şüd fi 16 M. sene (1)256	İbrahim fevt fi 13 Ş. Sene (1)258	Şaban fevt	Estuyan zimmî mürd şüd fi 24 Z. sene (1)1255

Bosna ve havâlisinden katl-i nüfûs ve gasb-ı emvâl misüllü harekâta ictisâr etmiş olan Kaşne kazâsından mahalbaş? Mustafa ve Hüseyin ve Karındaşı Mustafa ve İbrahim ve Süleyman ve Penaluka kazâsından Mehmed ve Ahmed ve Ömer ve Abdi ve Şaban ve Mehmed ve Arab İbrahim ve Ali ve Travenike tâbi Eznih nâhiyesinden Mustafa ve Akhisar kazâsından Estüyan nâm on beş? nefer Müslim ve re‘âya Bosna vâlisi Atufetlü Fehmi? Bey hazretleri tarafından ahz u girift olunarak mukayyeden gönderilmiş olmakla li-ecli’t-te’dîb merkûmlar ve mesfûrlar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 24 Ca. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Bâ-deftere tahrir şüd

64-A/2

Milan kazâsına tâbi‘ Ulumilan karyesi sakinlerinden Mehmed mukaddemce Dersaadet’e vürûdunda yedinde bulunan mürûr tezkiresi sahte olduğundan keyfiyet mahallinden lede’l-istilâm merkûmun yedinde bulunan tezkireyi karye-i mezbûr ahâlisinden Çamur oğlu Memiş nâm kimesne tahrîr etmiş ve karye-i mezbûr hatibi Molla Ahmed dahi sahte temhîr eylemiş olduğu huzûr-ı şer‘de lede’t-tebyin merkûm Memiş ile Molla Ahmed ahz u girift olunarak bu defa bâ-i‘lâm Dersaadet’e irsâl olunmuş olmakla li-ecli’t-te’dîb merkûmlar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 26 Ca. sene 1255 tarihinde fermân-ı ‘âli sâdır olduğu bu dahi

Bâ-defter ve bâ-fermân-ı âli sebilleri tahliye olunmuşdur fi 14 Receb sene (1)255

64-A/3

Bir müddetten beri Çekmece-i sağir nâhiyesi tarafında müsellah olarak geşt ü güzâr ve ahâli ve fukarâya isâl-i rahne ve hasar etmekde olan Hırvat Yuan bu defa ahz u girift olunmuş ve mersûmun te’dibi husûsu harbiye nâzırı Sa’âdetlü efendi hazretleri tarafından inhâ ve ifâde olunmuş ve bu makule eşhâsın te’dibleri emsâlinin terhibi lâzımeden bulunmuş olmakla mersûm li-ecli’t-te’dib müebbeden vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 27 C. sene (1)1255 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

Fermân-ı âli sebili tahliye şüd

64-A/4

Bursa mahallâtından Şeyhü'l-fetvâ mahallesi sâkinlerinden Mustafa bin Ali nâm kimesnenin müsellah geşt ü güzâr ve kezalik … ızrâr-ı 'ibâd misüllü harekâta reddiyeye cesarete mebni Bursa mütesellimi tarafından li'-ecli't-terbiye bu defa'a Dersaadet'e gönderilmiş olmakla merkûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 11 C. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

Merkûm tekrâr vaz' şüd merkûm firar olmuştur tahrir merkûmun bâ-fermân-ı âli sebili tahliye olmuştur fi 8 M. sene (12)58

65/1

Çatalca kazâsı mütemekkinlerinden Anton nâm zimmîyi Plevneli Yörük oğlu Hüseyin ve Eslemiyeli Kuşoğlu İbrahim nâm şahıslar bilâ-mûceb Kurşun endahtıyla darb ve idâm eyledikleri inhâ olunmuş ve merkûman mutazarrır-ı ahâli olup kazâ-i mezbure ayak basmamak üzere def'i husûsunu kazâ-i mezbûr ahâlisi istid'â eyledikleri haber verilmiş olmakla li-ecli't-te'dîb merkûman vaz'ı kürek olunmak bâbında fi 11 Ra. sene (1)255 târihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

Donanma-yı Hümayun'a teslim

65/2

Baruthane-i 'âmireler civârında geşt u güzâr ve ızrâr-ı ibâda ictisâr etmekde olan Hayadid eşkiyâsından Nezliko nâm tâvir Baruthâne-i 'âmire me'mûrları marifetle ahz u girift olunmuş olduğundan mersûmun küreğe vaz'-ı hususu mühimmât-ı harbiye nâzırı Sa'âdetlü bey efendi hazretleri tarafından bâ-tezkire inhâ ve iltimâs olmakla mersûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 11 Ra. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

Deftere tahrir şüd

65/3

Mersûm Yorgi'nin bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye	Mersûm Madiki ıtlâk şüd	Rişko nâm zimmî mürd şüd fi 17 R. Sene (1)256

olunmuştur fi 24 C. sene (1)256		

Baruthâne-i ‘âmireler civârında zuhûr eden çadır eşkiyâsından Madiki ve Hasköylü Yorgi ve karındaşı Rişko nâm kâvirler bu defa‘a me’mûrlar marifetiyle ahz u girift olunarak mühimmât-ı harbiye nâzırı Sa’âdetlü beyefendi hazretleri tarafından bâb-ı ‘âliye gönderilmiş olmakla mersûm vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 13 Ra. sene 1255 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

65/4

Filibe Kazâsına tâbi Kevis nâhiyesi kurâsından Hisarköseler nâm karye mütemekkinlerinden İstüyan veled-i İlya nâm zimmî karye-i mezkûre hânedânından Hacı Ahmed nâm kimesneyi mukaddemâ katl ile ihtifâ etmiş ve bu def‘a Filibe nâzırı saadetlü Hayreddin Paşa hazretleri tarafından ahz u girift ile Dersaadet’e gönderilmiş olmakla mersûm li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 13 Ra. sene (1)255 tarihinde fermân sâdır olduğu mukayyeddir

Mersûm mürd şüd fi 16 Ş. Sene (1)256 tahrir

65/5

Hilâf-ı rızâ bulan uygunsuz harekete cesâretinden başka irâde-i seniyye-i … ile memnû‘ olan rüşvet i‘tâsı misüllü harekete dahi ictisârına mebni mukaddemce vaz‘-ı kürek olunmuş olan Dimitri nâm zimmînin refiki olan Estifan nâm zimmî dahi ahz u girift olunarak gönderilmiş olmakla li-ecli’t-te’dîb mersûm dahi vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 4 Ra. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

Bâ-fermân fi 15 Receb sene (1)255

65-A/1: İptal keşidesi çekilmiştir!

Bab-ı ser-askerîde karavele memuru mirliva Sa’âdetlü Selim Paşa Livası’nın birinci alayının üçüncü taburu yüzbaşılarından Salih ağa ve Yüzbaşı Ahmed ağa zendostluk

töhmetiyle müttehem olarak altışar mah Tersane-i Âmire'de hidemât-ı süfliyede istihdam olunmaları bâbında fi Gurre-i Rebielevvel sene (1)255 tarihinde bâ- tezkire-i hazreti ser-askerî vaz'-ı kürek olundukları mukayyeddir

65-A/2

Bab-ı ser-askerîde karavele memuru mirliva Sa'âdetlü Selim Paşa Livası'nın birinci alayının üçüncü taburu yüzbaşılarından Salih ağa ve Yüzbaşı Ahmed ağa zendostluk töhmetiyle müttehem olarak altışar mah Tersane-i Âmire'de hidemât-i süfliyede istihdam olunmaları Dar-ı Şûrâ-yı Askerî'de tanzim olunan mazbatada beyan ve tezkâr olunmuş olduğundan mumaileyhima çavuş kullarına tefrikan irsal-i savb-ı samiyeleri kılınmış olmakla ol vecihle icabının icrası bâbında fi Gurre-i Rebielevvel sene (1)255 tarihinde bâ- tezkire-i hazreti ser-askerî vaz'-ı kürek olundukları mukayyeddir
Bâ- tezkire-i hazreti ser-askerî

65-A/3

Mersûm Cozlu bundan beş mah akdemce İngiltere ticaret sefinelerinden Bulak nam kaburanın süvar olduğu sefine takrik? ve Galata'da kundura kaytan nam dükkânında kundura cila ederken bundan dört gün akdem Galata'da Karaköy iskelesinde Maltiz Cantibeste nam tüccarın filikasını alub körfez sevahilinde geşt u güzar ve mersûmun diğeri Saldo nam bundan altı mah akdem İngiltere tüccar sefinelerinden tariye Füro nam kapudânın süvar olduğu sefine dahi takrik Karaköy iskelesinde karındaşı Maltiz cantibeste nam tüccarın mağunasında iskan üzere iken mezbur filika ile ticaret ederiz cevab kendülerinin takrir

Bâ- irâde-i âli körfez sevahilinde memur mustaka nam sefineler mukteza-yı memuriyetleri ve icab eden kavaid-i bahriye üzerinde filika-i mezbur derununda ber-veçhi muharrer iki nefer maltiz balabasına burhale ve balabata ve balakur şanlı mahzen tezkiresini sual olundukda böyle cevab eylediklerinde girift olunup taraf-ı Tersane-i Âmire'ye celb olunduğunun jurnali balasına mersûmlar şimdilik zindanda tevkif oluna deyü fi 15 S. sene (1)255 tarihinde devletlü müsteşar efendi hazretlerinin buyruldu-i âlileri mucibince mersûmlar vaz'-ı kürek olduğu mukayyeddir
Itlâk şüd

65-A/4

Maltepe hastanesi hizmetçilerinden Vanlı Boğos nam zimmî neferatdan bir hastaya fi'l-i şeni' kasdında olduğu istihbar olunup bu vecihle hilaf-ı rızâ harekete ibtidarı hakkında tedibat-i şedideyi müstelzim olduğundan mersûmun katle bedel müebbeden vaz'-ı kürek olunmuş Dar-ı Şûrâ-yı Askerî'de tensib olunmuş ve ol vecihle icrasına irâde-i vala-yı hazreti ser-askerî müteallik buyrularak mersûmun savb-ı samiyelerine irsal kılınmış olmakla icabının icrası bâbında fermân-ı âli sudur etmekle fi 21 rebielevvel sene (1)255 tarihinde devletlü müsteşar efendi hazretlerinin buyruldu esâmileriyle hazreti ser-askerî vaz'-ı kürek olunmuş olduğu mukayyeddir

Deftere tahrir şüd

65-A/5

Merbuten takdim-i samii daveraneleri kılınan bir kıta mürur-i tezkire mutalaasından keyfiyet mahzum mealileri samiyeleri buyrulacağı üzere tezkire-i mezkûr İbrahim bin Şakir nam kimesnenin Balakabada azimeti zımnında mukaddemce kaydı terkim ve … ile İstanbul mahkemesi canibinden bi'l-i'ta bab-ı cenâb-ı ser-askerîden dahi tahrir kılınmış iken muahheren Yeni Camii şerif havalisinde sakin arzıhalcılardan Boyabadi Mustafa nam kimesnenin yirmi pare ücretle tezkire-i mezburu sahte olarak tebdile cüret etmiş **o**lduğu bi'l-tahkik canib-i ihtisara celb ve tevkif kılınmış olmakla emsalinin terhibi zımnında merkûm arzuhalci Mustafa'nın icra-yi tedibi hususunda nev cehd-i irâde-i seniyelerinin müteallik buyrulur ise ol babda deyü ihtisab nazırı ağa bendeleri bâ-takrir inha ve bâlâsına mucibince merkûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 16 rebiülevvel sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Bâ- ferman sebil-i tahliye fi 25 rebiülevvel sene (12)55

66/1

Arab Osman fi 6 Z. sene (1)255 tarihinde bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye olduğu	Mehmed'in sebil-i tahliye şüd fi 15 Ra. sene (1)255 deftere tahrir şüd

Bursa'da mutavattin Arab Osman nam kimesne ile fi'l-asıl karahisar-i şarki ahalisinden başa oğlu Mehmed ve Cihanbegli aşiretinden köse Ahmed'in oğlu Mustafa ve Kernali diğer Mustafa ve Mehmed nam beş nefer eşhas kendü halleriyle meşgul olmayarak ibadullaha iysal-i rahne ve hasar üzere olduklarından merkumlar Bursa mütesellimi tarafından ahz ve girift olunarak bu tarafa gönderilmiş olmakla li-ecli't-

te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 20 Ra. sene (1)255 tarihinde bâ- fermân-i âli sadır olduğu

66/2

Bir müddetden berü Kapudağ’ı ve Bandırma kazaları havalisinde katl-i nüfus ve hine iğras misüllü fezahate ictisarine mebni künak voyvodası vekili tarafından ahz ve girift olunan Kurdoğlu nam şakî li-ecli’t-te’dîb bu tarafa gönderilmiş olmağla min? ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak fi 20 Ra. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu
Bâ- defter ıtlâk şüd deftere tahrir şüd

66/3

Arpacı Hasan ve hamal Kör Ömer ve Dolmacı Osman ve Deli Mustafa namun eşhasın der-âliyeye gelmekde olan kömür develerinin esna-yi rahda önlerine çıkarak fiğan makarresinden beşer onar kuruş ziyade beha ile ibadullaha kömür satmak ibtidar ve suret-i aherle dahi ihtikâr-i madde-i feciyesine ictibar etmekde oldukları memuriyet kulları marifetleriyle bi’l-tahkik merkûmlar cânib-i ihtisaba celp ve keyfiyetleri şifahen dahi bi’l-istintak tebeyyün etmiş olmakla emsalinin terhibi zımnında merkumların icra-yi tedibatı layıkaları hususunda deyü ihtisab nazırı ağa bendeleri ba takrir-i inha ve balasına merkûmlar bir sene tamam olmadıkça sebilleri tahliye olunmak şartıyla vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 24 Ra. sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu mukayyeddir emr u ferman hazreti veliyyü’l-emrindir
Bâ-fermân sebilleri

66/4

Yahudi taifesinden cebuk-ı ebniyece hilaf-i nizam hareketde bulunmuş ve li-ecli’t te’dîb vaz‘-ı kürek olunması icab-ı halden görünmüş olmakla üç mah mikdarı mersûmun vaz‘-ı kürek olunması hususu ebniye-i has müdürü efendi bendeleri bâ-takrir inha ve bâlâsına mucibince mersûm vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 27 Ra. sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu
Itlâk defterde muharrerdir fi 19 R. sene (1)255

66/5

Eğrikapu sakinlerinden Abacı Kutsi nam zimmî mugayir etme hareketine mebni li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmasını mersum patrik kulları bâ-takrir inha ve bâlâsına inhası ve veçhile vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 25 Ra. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Bâ- ferman ıtlâk bu dahi defterde muharrerdir

66/6

Bursa'da Pınarbaşı nam mahalde bazı eşkıya ile hilaf-i rıza harekete ictisâr ederek firar etmiş olan Yorgi nam zimmî İslam elbisesiyle geşt ü güzar ve enva-i mazarrat ve hasarata ictisâr etmekde iken mersum Bursa mütesellimi tarafından ele getürülerek bu tarafa gönderilmiş olmakla mersûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olmak bâbında fi 27 Ra. sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu mukayyeddir

Bâ- ferman ıtlâk bu dahi defterde muharrerdir.

66-A/1

Mersûm Yorgi bâ- fermân-ı âli ıtlâk şüd fi Gurre-i receb sene (1)256	ve refezruği? bâ-fermân ıtlâk şüd Gurre-i receb sene (1)256

Siyam ceziresinin taraf-ı cakeriden vekâleten idaresine götürülmüş olan oğlum Banko kullarının bu defa varid olan evrakında altı nefer Siyamlı ve iki nefer Yunanlı ceman sekiz nefer Cezireli korsanlığa çıkup ve Siyam kayıklarından biri peşine düşüp cezire-i mezkûre karb civarında kâin ve sükkandan hali elhasvisini demekle maruf bir sağir adanın sahilinde leylen üzerine hücum ve taifesinden bir neferini katl ve içinde olan akça ve sair eşyayı ğasb edüp cümlesinin idamına çalışmışlar ise de hezar mahal ve muhata ile reisi kurtulup müdür-i Siyam olan sabık el-isim kullarına haber verecek mumaileyh kulları tarafından eşkıya-yi mesfurenin ahz ve girifte iktiza eden neferat memleketeyn tayin edilerek üç neferi tutulmuş ve kusuru Anadolu canibine firar eylemiş oldukları ve firar eden mesfurunun nakil ve zabtı içün Kuşadası havalisinde vaki âyan ve zabıtan hazaratına haber verilmiş idüğü ve ele girib bu defa li-ecli't-te'dîb İzmir kayıkıyla Dersaadet'e gönderdiği üç nefer eşkıyanın iki neferi fi'l-asıl Siyamlu ve bir neferi Yunanlıya tabi suluca cezir sükkanından mücazata ve kötü hale müstahak oldukları muharrer olmağın eşkıya-yı mesfurenin Tersane-i Âmire zindanına vaz' hususunu istiğnaki kullarının tezkiyesi balasına inhası vechiyle küreğe vaz' olunmak bâbında fi 20 Ra. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu mukayyeddir

Deftere tahrir şüd tahkik olmasına ıtlâk şüd

66-A/2

Bab-ı ‘atik kazasında kâin Kiliki nam karye mütemekkinlerinden Yorgi nam zimmî mecnun suretine girüp serseri gezmek ve bazı taife neferatına tasallut eylemek gibi hilaf-ı rıza harekete ictisâr eylediğinden tard ve def’i hususu ahali canibinden niyaz olunmuş ve mersûm Edirne müşiri Atûfetlü Emin Paşa hazretleri tarafından Dersaadet’e gönderilmiş olmakla ol vecihle li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 28 Ra. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

Deftere ıtlâk

66-A/3

Kocaili sancağında vaki Yalakabad kazasına tabi Çallı karyesinde mütemekkin İskilipli mekteb hadaması Hüseyin nam şahıs karye-i merkûm sakinlerinden Halil nam kimesnenin kızı Behiye nam sağirenin bekâretini izale eylediğinden âlile olduğu bu vaka liva ve kaza ve mezleka taraflarından bâ- ilamat inha olunmuş ve şahıs merkûmun işbu hareket-i reddiyesi hilaf-ı şer’i şerif ve mugayir-i rıza-i âli olduğundan kendisinin terhibi lazım gelmiş olmakla üç sene mürur etmedikçe afv u ıtlâk olunmamak şartıyla merkum İskilipli Hüseyin vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi selh-i Receb sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Fevt fi 17 Ş. sene (1)255

66-A/4

Midüllü cezîresi kurasından İskâmiye nam karye ahalisinden madde-i **katle** ictisar eden Mustafa nam şahıs bu defa cezire-i mezkûre nazırı İsmail Beg tarafından ahz ve girift olunarak Dersaadet’e gönderilmiş olmakla merkûm vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 29 Receb sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Fevt fi 11 S. sene (12)58 Deftere tahrir şüd

66-A/5

Neferan 4

Dereoğlu Mustafa bâ-fermân-ı ıtlâk	Deftere tahrir şüd	Tunuslu Arap Abdullah fevt sene fi 18 R. sene (1)256

Kütahya Sancağı kazalarından Kula kazası ahalisinden Hacı Hüseyin oğlu Katırcı Süleyman nam kimesneyi katl ve idam etmiş olan Buladanlı Arab Recep'in karındaşı İbrahim nam kimesne ile Saruhan sancağında Ciler damadı İbrahim kimesnenin hürmeten itale-i hüsnü şenaat etmiş olan Dodoslu Ahmed ve Değirmendere'si karyeli olub efal-i şeni' ile meluf edebsiz ve uygunsuz makuleden Mustafa ve Turgutlu kasabasından Feyzi Mehmed bi-ğayri hak katle ibtidar eylemiş olan Tunuslu Arab Abdullah nam dört nefer eşhas Saruhan mütesellimi tarafından ahz ve girift olunarak Dersaadet'e gönderilmiş olmakla merkûmlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 29 Receb sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Sağ derkenar/66-A/1

Abdullah Kureli	Muhammed Kureli

Mersûmların katl-i cünhasına cesaretlerine mebni fi 15 M. sene (1)255 tarihinde bâ-irâde-i hazreti Kapudân-ı derya

Bâ- defter ve ba ferman-ı âli sebilleri tahliye şüd fi 14 Receb sene (1)255

67/1

Üsküdar bakal başısı bulunan Acı Mihal nam zimmî Asâkir-i Şahane ile mahsûsasını olup satmak kâr-ı nâ-marzîsini itiyad etmiş ve hatta elinde biraz eşya-yı askerîye zuhur eylemiş olduğuna ve bu misüllü hiyanetkarların icra-yi tedibat ile emsalinin terhibi lazım geleceğine mebnî mersûm vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 5 R. sene (12)55 tarihinde bâ- tezkire-i hazreti ser-askerî mersûmun vaz'-ı kürek olunduğu

Mersûmun sebil-i tahliye olmuşdur

67/2

Hüdavendigar sancağı dâhilinde Kete lazası kurasından Kıyabe karyesi sakinlerinden Hüseyin nam şahıs Kermasti kazasına tabi Yemücüklü karyesi ahalisinden Hüseyin bin Mehmed nam kimesneyi darb ve katil etmiş olduğundan Bursa'ya bâ-i'lam gönderilmiş ise de madde-i katl bi'l-muvacehe ber-nehci şer'i sabit olmamak ve maktul mezbûrun … Bursa'ya huzur ve terafii şer'i şerife olunması müteassir bulunmak hasebiyle şahsi merkum der-aliyeye i'zam kılındığı Bursa mütesellimi ve

naibi taraflarından tahrirat ve i‘lam takdimiyle inha olunmuş ve merkûm dahi gelmiş olmakla verese-i merkûme geldikde bi’l-muvacehe terafii şer’i şerif olunmak üzere merkum Hüseyin vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 5 R. sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu mukayyeddir

Tahrir ıtlâk şüd

67/3

Üsküdar’da Kemeş arayıcı mahallesinde sakin terzi Ali nam kimesne Rebiülahirde üçüncü günü Tarabya’da kâin Hünkâr köşkünün bekçilerinin sakin oldukları odalarına ber-takrib girüp merkûm keçeden çuval içinde birer eşyalarını sirkat etmiş ve mezkûr köşkün içinde sirkat eylediği eşya ile güzar iken bekçiler rast gelüp merkûm mezkûr eşyaları bırakub firar etmiş ise de kulnar tarafında bir kahvede merkumu bekçiler ahz ve girift edüp karakola teslimen bâb-ı ser-askerîye gönderüp merkûm taraf-ı âlilerine irsal olunmuş olduğu fi 7 R. sene (1)255 tarihinde

67/4

Istrancalı Kontanti nam zimmî bir nefer çocuk darb ve idam etmiş olduğundan mühimmat-i harbiye nazırı Sa’âdetlü Bey efendi hazretleri memurları tarafından ahz ve girift olunarak bâb-ı âliye gönderilmiş olmağla kendüsünün tedibi ve emsalinin terhibi zımnında mersum vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 5 R. sene (1)255 tarihinde

Deftere tahrir şüd

67/5

Estifan nam zimmî mugayir-i âyin harekâtına mebni li-ecli’l-te’dîb vaz‘-ı kürek olunması patrik kulları bâ- takrir inha ve balasına inhası vechiyle mersûm vaz ‘-ı kürek olunmak bâbında fi 17 Recep? sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Ba ferman fi 16 Receb sene (1)255

67-A/1

Ârıf fevt fi 24 R. sene(1) 255	Zenci Feyzi 12 Z. sene (1)256

Deftere tahrir şüd

Arnabud taifesinden olub katl-i nüfus ve sirkat madde-i kerihesine ictisâr eden Fettah ve Musa ve Salih ve Arif ve Zenci feyzi ve Mahmud Abdoş ve Hüseyin nam eşhas ile ve Naşudburğo nam zimmîler bu defa elviye-i hamse müşiri Atûfetlü Mustafa Nuri Paşa hazretleri tarafından ahz ve girift olunarak bu tarafa gönderilmiş olmakla merkumlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak babında fi 13 R. sene (1)255

67-A/2

Deftere tahrir şüd

Birle kazasından Destu karyeli Davud veled-i İslam ve refiki Karcuh kazalı derviş veled-i İbrahim ve Aheri kazalı Mehmed veled-i İbrahim nam şahıslar ile Görice kazasından Viçak karyeli Naum nam zimmî gasp-ı emval ve iysal-i hasar-i ibad misüllü harekât-i şeniâye ictisarlarına mebni Rumili müşiri Atûfetlü Zekeriya Paşa hazretleri tarafından ahz ve giriftle li-ecli't-te'dîb Dersaadet'e gönderilmiş olmakla merkûmlar li-ecli't-te'dîb vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 6 Ca. sene (1)255 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

67-A/3

Piyade Asâkir-i Mansûre ikinci alayı dördüncü taburunun Galata karakolhanesine memur muhtar bölüğü dördüncü onbaşısının birinci neferi Çorumlu İsmail dört defa firar ederek bundan başka sirkat töhmetiyle dahi müttehem olduğundan merkûmun li-ecli't-te'dîb altı mah tersane-i Âmire hidemât-ı süfliyesinde istihdam olunması Dar-ı Şûrâ-ya Askerîye'de tensib olunmuş ve ol vecihle icra-yı hususu bâbında fi 11 cemazielevvel sene 255 tarihinde bâ- tezkire-i hazreti seraskeri merkûmun vaz'-ı kürek olundu

Ba tezkire-i hazreti seraskeri tahliye şüd fi 15 Ra. sene (1)256

67-A/4

Fındıklı ve Topkapı furunlarında dünkü gün tabh ve fürûht olunan nân-ı azizin sikkelerinde uygunsuzluk ve dirhemlerinde sekizer dirhem noksan müşahade birle ustaları olan Ovaris ve Dikravides zimmîlerin li-ecli't-te'dîb küreğe vaz' olunmaları cânib-i hazreti nazaretpenahi ticaretden emir ve irade buyrulmuş fi 7 Ca. sene 255

Bâ-buyruldu hazreti Said Paşa tahliye sebil-i şüd

67-A/5

Ğoncalı ğonca leruesi İspiraki nam mesfuru Tadula'da Padolinin şerbethanesi saat dört karakarında ber-vechi bala mesfur ala'k-ğafla işbu iki zimmî sopa ile kolunu darb ve cerh ve şikest eylediğini ve ol halde üzerinde olan saati zayi olmuş olduğunu ve bu cihetle mugayir-i rıza hareketleri olduğunu Tatula ahalisi takrir eder
Müdde-i mersûm ile mersûm bethumada bin kuruşa sulh olmuş oldukları bâ- jurnal ve bâlâsına iki mah müddet vaz'-ı kürek olunmak babında fi 21 Ca. sene (1)255 tarihinde bâ-ferman-i şerif

Sağ Derkenar/67-A/1

… Ovanis

Mugayir-ı rızâ-i âli hareketine mebnî altı mah müddet vaz '-ı kürek şüd fi 18 Ca. sene (1)255

Sağ Derkenar/67-A/2

Mustafa Ali Akşehir	Mustafa İsmail Akşehir

Cünha-i … … fi 21 Ca. sene (1)55

68/1

Tarnuy kazasına tabi Beskofça-i kebir karyesi sakinlerinden Hristo ve Todori nam zimmîler karye-i mezkûre raayesi hanelerinden bir takım emval ve eşya sirkat etmiş olduklarından kaza-i mezbûr voyvodası İsmail ağa tarafından ahz ve girift ile Dersaadet'e gönderilmiş olmakla mersûmlar li-ecli't,te'dîb vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 18 Ca. sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu
Merkûmun sebil-i tahliye olunmuşdur fi 4 Ra. sene (1)256

68/2

Merkûm Hasan'ın bâ-fermân-ı âli sebil -i tahliye olmuşdur fi 2 R. sene (1)256

Bursa sakinlerinden berber Hasan Üskülüblü berber Mehmed nam kimesneler kendü halleriyle meşgul olmayub üç seneden berü sirkat kâr-i mekruha irtikâb

eylediklerinden Bursa mütesellimi Mustafa Ağa tarafından ahz ve girift olunarak gönderilmiş olmakla li-ecli't-te'dîb vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 22 Ca. sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Deftere tahrir şüd

68/3

Manastırda bulunan Asâkîr-i Mansûre alayının birinci taburunun altıncı bölüğü neferatından Manastırlı Emin nam neferin şürb-i hamr ile kumara ve badehu firara ictisâr eylediğinden ahz ve girift olunarak tedib olunmuş iken ve elli dört senesinde dahi sirkat tahliye minhum olarak tekrar darb ve mucazat olunub hastaneye gitmiş iken hastaneden dahi firar edüp yine tutulmuş ve üç mah mukaddem tekrar firar ederek vilayetine varmış ve manastırlı Ömer nam neferi biğayri hak mecruh eyledikden sonra bu kere dahi firar ederek Köprülü canibine gitmiş ve o tarafda dahi sirkat töhmetine mutrcasir oldukda ahz ve girift olunarak der aliye canibine gönderilmiş olduğu hala Rumili müşiri devletlü Zekeriya paşa hazretlerinin tahrirat varakasına leffen şurayi askeriye ihale buyrulmuş olan divan-ı harb mazbatasında mukayyid ve mesturlar bu suretde cezaname-i hümayun ahkâmına tatbikan minhum mezbur manastırlı Emin neferin müebbeden Tersane-i Âmire hidemât-i süfliyesinde istihdam kılınması icab eder ise de yine emir ve ferman efendimindir

Şûrâ-yı Âskerî'de tanzim kılınmış olan mazbatanın suretidir merkumun fi 24 S. sene (1)259 tarihinde bâ-ferman-ı âli sebil-i tahliye şüd

Manastır'da bulunan Asâkir Mansûre neferatından Manastırlı Emin leffen irsal olunan dar-i şura-yi askeri mazbatasından musteban olacağı vechiyle bazı kabahate ictisâr eylemiş olduğundan li-ecli't-te'dîb Tersane-i âmire hidemât-ı süfliyesinde istihdam olunması tensib olunarak merkum taraf-ı atufetlerine gönderilmiş olmakla icra-yi iktizası bâbında fi 25 Ca. sene (1)255 tarihinde tezkire-i hazreti ser-askerîsi vaz'-ı kürek olunduğu

68/4

Sinop tevabiatından Saray divanı sakinlerinden ekmekçi oğlu Halil nam kimesne divan-i mezbur sakinlerinden körün oğlu Halil nam kimesneyi katl ederek ahz ve girift olunmuş ve merhûmun li-ecli't-te'dib Tersane-i Âmire'de vaz'-ı kürek olunmasını maktul merkûmun oğlu iltimas eylemiş olduğundan katil merkûm Sinop da tevkif olunmuş ise de asâkir-i bahriyeye şayan olup ol vecihle merkumun der saadete irsali

veyahud Sinop da tevkifi hususu akdemce Sinop muhafızı Atûfetlü Hüseyin Paşa bendeleri tarafından bâ- tahrirat inha olunarak ol vecihle hak-pâyi mekarimeab Samilerinden bi'l-istizan mutaallık buyrulan irade-i seniye-i asafaneleri mucibince katil merkûmun der saadete izamı hususu muhafız müşarünileyh bendelerine savb-i çakeriden izbar olunarak katil merkûm bu defa savb-i çakeriye bi'l-vurud Tersane-i Âmire'de tevkif olunmak ve katil merkumun iktiza-i tedibinin icrası mutavakkıf emir ve ferman meali unvan asafaneleri bulunmuş olmakla ol vecihle merkum hakkında ol-vecihle emir ve irâde-i âliyeleri müteallik buyrulur ise icra-yı icabına ibtidar olunmak üzere savb-i çakeraneme iş'ârı babında deyü umur-i bahriye müsteşarı efendi hazretlerinin bir kıt'a tezkireleri bâlâsı

Tahliye şüd fi 11 Ca.sene (1)255

Sol derkenar/68/1

Halil veled-i Dursun Sinop Fi 23 Ca. sene (1)255

68-A/1

Tersane-i Âmire'de **bıçakçı esnafının kâhyası Abdullah nam habis yoklamacı Ahmed'i iğfal** ile Tersane-i Âmire'de (1)255 senesi Rebiülevvelinde müstahdem amelenin yevmiyelerine dokuz yüz yetmiş sekiz buçuk guruş zam ve idhal etmiş olduğu bi'l-teferrüs celb ve istifsar olundukda itiraf ve ikrar etmiş ve merkûmlar bu hıyaneti beytü'l-mal-i müslimine hasarı müstelzem olduğundan tedibi lâzımeden bulunmuş ve meblağ-i mezbur bi'l-tahsil Tersane-i Âmire hazinesine teslim kılınmış olmağın Merkumun tedibi ve emsalinin terhibi zımnında bir sene müddet durmak üzere merkûm vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 4 safer sene (1)255 tarihinde bâ-tezkire-i divan hazreti müsteşari-i umur-ı bahriye merkumun vaz '-ı kürek olunduğu

Bâ-buyruldu-ı hazreti müsteşarı sebil-i tahliye şüd fi 11 Receb sene (1)255

68-A/2

Ermaniyan taifesinden Âsitane sakinlerinden Urfalı Acı Agop nam zimmî ayinlerine mugayir hareketine mebni li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmasını mersûm patrik kulları bâ-arzuhâl istidâ ve bâlâsına inhası vechiyle mersûm vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 6 C. sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Tahliye şüd fi 6 N. sene (1)255

68-A/3

Ermaniyan taifesinden Âsitane sakinlerinden kalıp kuruş oğlu Agop nam zimmî kendü halinde olmayup ayinlerine mugayir hareketine mebni vaz‘-ı kürek olunmasını patrik kullarının inhası bâlâsına inhası veçhiyle vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 6 C. sene (1)255 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

Bâ-fermân-ı âli tahliye şüd fi 19 Receb sene (1)255

68-A/4

Manastır alayının dördüncü taburu binbaşısı Osman ağa cünha-i vakıasına mebni Tersane-i Âmire zindanında hapis olunmak üzere savb-ı atufiyelerine irsal kılınmış olmakla merkûmun zindan-ı mezkûre vaz‘ıyle mukayyeden hapsi hususu bâbında fi 15 C. sene (1)255 tarihinde ba tezkire-i hazreti seraskeri

Tahrir

Bâ- fermân-ı âli sebil-i tahliye şüd fi 27 Receb sene (1)256

68-A/5

Ermeniyan taifesinden Üsküdarlı arabacı Mirican nam zimmî mugayir-i ayin hareketinde bulunmuş olmakla patrik tarafından bâ takrir-i inha ve bâlâsına inhası vechiyle küreğe vaz‘ olunmak bâbında fi 24 S. sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Mersûm bâ-ferman-ı âli ıtlâk şüd fi 12 R. sene (1)256

69/1

Hüdavendigar sancağında müretteb Redif Asâkir-i Hassa-i cenâb-ı şahane birinci alayının birinci taburunun sol kol ağası Hurşid Ağa bundan akdem Bursa’da vaki Ilıcalar’da fahişeler ile baskın vermiş ve divan-ı harbi rüyet olunarak mazbatası derâliye gönderilmiş ve Dar-ı Şûrâ-yı Askerî’ye havale ile tedibi mazbatası irsal kılınmış iken mazbatanın vusulundan akdem merkûm Hurşid Ağa mahbûs olduğu mahalden bir bir mahbûs nefer dahi ayardup firar etmiş ve otuz kırk gün mikdarı Kütahya ve Karahisar civarlarında serseri geşt ü güzar edüp yine Bursa tarafına avdet ile bu defa kenar mahallelerinde ehli ırz hatununda takılmak ve işret sebebiyle bazı raya ve fukaraya dahi kılıç gösterüp dürlü dürlü fezahat ictisarında zabıtan taraflarından ahz ve girift olunmasına ihtimam olundukda zabıtana dahi teşhir-i silah etmiş ise de der dest olunarak der aliye tarafına irsal olunduğu alay-i mezkûr tarafından varid olan memhur ihbar namede mestur ve muharrer olup tedkikat icabesi Dar-ı Şûrâ-

yı Askerî'ye lede'l-ihale zikr olunan muttaham Hurşid'in ceza name-i hümayun-ı şahane ahkâmına tatbikan müddet-i medîde Tersane-i Âmire hidemât-ı süfliyesine istihdamı bâbında fi 11C. sene (1)255

Şûra-yı askerîde tanzim kılınmış olan mazbatanın suretidir

Leffen irsal-i savb-i atufileri kılınan bir kıta dar-i şûrayı askeri mazbatası mealinden müsteban olacağı vechiyle Hüdavendigar sancağından müretteb redif askeri hassa-i şahane sol kol ağalarından Hurşid ağanın cünha-i vakasına mebni ber muceb-i kanun-i ceza müddet-i medîde tersane-i âmire hidemât-ı süfliyesinde istihdam olunmak bâbında fi 11 C. sene (1)255

Sol derkenar/69/1

Merkûm Tersane-i Âmire derununda fi 10 R. sene (1)257

Girift olunup zindana vürûd etmişdir

Ber-muceb-i mazbata devletlü ser-asker paşa hazretlerinin buyruldu-yi âlileri mucebince merkumun sebil-i tahliye fi 11 N. sene (1)258

69/2

Mirliva Rıza Paşa Livası'nın birinci alayının üçüncü bölüğünün birinci çavuşu Eskizağralı İbrahim çavuş der'aliyede kâin Samatya cânibinde serhoş olup Şehremini civarında bir ihtiyare hatuna tesadüfle hatun mezbûre bi nâhak yere kılıç ile darb ve ihafe eyledikde karakola memur olanlar dahi yetişüp mezbûr serhoşu ahz ve girift eyledikleri alay-ı mezkûr tarafından varid olan bir fotodivan harb mazbatasında mestur olarak Dar-ı Şûrâ-yı Askerî'ye lede'l-isale serhoş olan çavuş merkumun mütecasir olmuş olmadığı cünha-i vakıasına dair cezaname-i hümayun-i şahane ahkâmı yetebbü olundukda müttehim merkûm çavuşun teşhir-i silahla vaki olan cünha-i azime-i mezkûresine mücazat olarak bir sene müddet Tersane-i Âmire hidemât-i süfliyesinde istihdamı bâbında fi 27 Ca. sene (1)255

Şûrâ-yı Askerî'yede tanzim kılınmış olan mazbatanın suretidir

Merkûm bâ-tezkire-i hazreti seraskeri sebil-i tahliye olmuşdur fi 7 Ca. sene (1)256

Leffen irsal-i atufileri kılınan bir kıta dar-i şura-yi askeri mazbatası suretinden malum-i valaları olacağı vechiyle tımarlı süvari çavuşlarından Eskizağralı İbrahim'in bazı cünha-i vakasına mebni bir sene müddet Tersane-i Âmire'de hidemât-ı süfliyede istihdamı lazım gelmiş ve merkum çavuş savb-i valalarına gönderilmiş olmakla icabının icrası bâbında tezkire-i hazreti ser-askeri vaz'-ı kürek olunduğu mukayyiddir

69/3 (Bu kaydın üzerine iptal keşidesi çekilmiştir!)

Leffen irsal-i savb-i atufileri kılınan iki kıta mazbata sureti meallerinden müstefad olacağı vechiyle mirliva Sa'âdetlü Selim paşa livasının birinci alayı neferatından Ispartalı Mehmed ile Tebrizli Ali cünha-i vakıalarına mebni müddet-i medîde Tersane-i Âmire hidemât-i süfliyesinde istihdam olunmak üzere savb-ı valalarına irsal kılınmış olmakla iktizasının icrası bâbında fi 27 C. sene (1)255 tarihinde bâ-tezkire-i hazreti ser-askeri vaz'-ı kürek olunduğu mukayyeddir

69-A/1

Sinop tevabiatından Saray divanı sakinlerinden Eskicioğlu Halil nam kimesne divan-i mezbur sakinlerinden Körünoğlu Halil nam kimesneyi katl ederek ahz ve girift olunmuş ve merkûmun li-ecli't-te'dîb Tersane-i Âmire'de vaz'-ı kürek olunmasını maktul merkûmun oğlu iltimas eylemiş olduğundan katil merkûm Sinop da tevkif olunmuş ise de Asâkir-i Bahriyeye şayan olup ol vecihle merkûmun Dersaadet'e irsali veyahud Sinop'da tevkifi hususu akdemce Sinop muhafızı Atûfetlü Hüseyin Paşa bendeleri tarafından ba-tahrirat inha olunarak ol vecihle hak-pâyi mekarimicay samiyelerinden bi'l-istizan müteallik buyrulan irâde-i seniye-i asafaneleri mucibince katil merkûmun Dersaadet'e izamı hususu muhafız müşarünileyh bendelerine savb-i çakeriden izbar olunarak katil merkum bu defa savb-i çakeriye bi'l-vürûd Tersane-i Âmire'de tevkif olunmuş ve katil merkûmun iktiza-i tedibinin icrası mutavakkıf emir ve ferman meali unvan asafaneleri bulunmuş olmakla ol vecihle merkum hakkında teveccühle emir ve irade-i Aliyeleri müteallik buyrulur ise icra-yı icabına ibtidar olunmak üzere savb-i çakeraneme emir ve iş'ârı babında

69-A/2 asker

Leffen tesyir-i savb-i samiyeleri kılınan Dar-ı Şûrâ-yı Askeri mazbatası sureti mealinden müsteban olacağı veçhiyle bab-ı askerîde karakola memur mirliva Atûfetlü Selim Paşa hazretleri livası birinci alayının üçüncü taburu onbaşılarından Edremitli Ali cünha-i vakıasına mebni üç sene müddet Tersane-i 'Âmire'de istihdam olunmak

bâbında fi 7 Receb sene (1)255 tarihinde bâ-tezkire-i hazreti ser-askeri vaz‘-ı kürek olunduğu

Tahrir

69-A/3

Ermeniyan taifesinden Bastırmacı Karabit zimmînin mugayir-i ayin hareketine mebni li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunması mersûm patrik kulları bâ-takrir inha ve bâlâsına inhası vechiyle vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 5 receb sene (1)255 tarihinde ferman-ı ‘âli sadır olduğu

Bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye olunmuşdur fi 6 Receb sene (1)256

69-A/4

Şekerci esnafından Temelko ile Hristo namanın mugayir-i ayin hareketlerine mebni patrik kulları bâ- takrir inha ve bâlâsına mucibince mersûman altı mah müddet vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 10 Ş. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Mersûm li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek sebil-i tahliye şüd fi 18 N. sene (1)256

70/1

Ankara … müretteb süvari Askerî Redif çavuşlarından Nuri ve Bursalı Mehmed çavuş ile mir paşa livasının ikinci alayı ikinci taburu altıncı bölüğünün ikinci çavuşu Silistreli Arif ve Erzurum’da olan Asâkir-i Muntazam neferatından Erzurumlu Mustafa hilaf-ı rıza-i harekat-i nâ-sezaya ictisâr etmiş olduklarından li-ecli’t-te’dîb merkûmların vaz ‘-ı kürek olunmak bâbında fi 14 receb sene (1)255 tarihinde bâ- tezkire-i hazreti seraskeri merkumların vaz‘-ı kürek olundukları

Merkûmlardan Nuri ve Muhammed çavuşun bâ-ferman-i âli sebil-i tahliye şüd fi 18 sene (1)256 merkûm Arif fevt şüd fi Gurre-i S. sene (1)256

70-/2

Bundan akdem Dersaadet’en memleketi tarafına tard ve teb’id kılınmış olan Kefalonya sarık Nikola Batare nam münafık bu defa bilâ pasaport ber-takrib yine Dersaadet’e gelerek kâr-ı mekruha isticar etmiş olduğundan ol vecihle ahz ve girift olunmuş idügünden bahisle mersûmun li-ecli’t-te’dîb iki sene vaz‘-ı kürek olunması hususu

İngiltere tercümanı hazır olduğu halde bi'l-tensib kararlaşdırılarak keyfiyet Galata nazırı tarafından bâ-takrir inha olunmuş olmakla mersûm ol vecihle iki sene müddet vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 17 Receb sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Bâ- fermân-ı âli ıtlâk şüd fi 14 L. sene (1)256

70/ 3

Mirliva Ferhad Paşa livasının birinci alayının üçüncü taburu dördüncü bölüğünün yedinci onbaşısının sekizinci neferi Eğinli Ahmed veled-i Ömer hilâf-ı rıza-yi hareket-i nâ-sezaya ictisâr etmiş olduğundan li-ecli't-te'dîb Tersane-i Âmire'de hidemât-ı süflide müddet-i medîde istihdam olunması Dar-ı Şûra-yı Askerîde bil-tensib merkum taraf-ı vâlâlarına irsal olunmuş olmakla icabının icrasını bâbında fi 4 Ş. sene (1)255 tarihinde bâ-tezkire-i hazreti seraskeri merkumun vaz'-ı kürek olunduğu mukayyiddir emir ve fermân hazreti veliyyü'n-emrindir

Bâ- tezkire-i hazreti ser-askerî ıtlâk şüd

70/4

Akdenizli Nikola nam zimmî bundan akdem külliyetlü kalb altun ile ahz ve girift olunmuş olduğundan mersûmun li-ecli't-te'dîb küreğe ve men'iyle canib-i darbhane-i 'âmireden inha olunmadıkça sebil-i tahliye olunmaması hususu darbhane-i 'âmire müşiri paşa hazretleri tarafından inha ve ifade olunmuş olmakla ol vecihle mersûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 11 Ş. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Mersûm bâ-ferman-ı âli ıtlâk şüd fi 16 R. sene (1)256

70-A/1

Asâkir-i Bahriye neferatından Ali nam kimesne mukaddemce firar ederek merrafi taraflarında bi-gayri hak katl ve idam eylemiş olduğundan merkûm ahz ve girift olunarak bâ- ilam ve inha bu defa dahi muhassılı Atûfetlü Hafız Paşa hazretleri tarafından Dersaadet'e irsal ve … olunmuş ve merkumun li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek

olunmak bâbında fi 24 Receb sene (1)255 tarihinde ba tezkire-i irâde-i hazreti ser-askerî

Fevt şüd fi 15 safer sene (1)256

70-A/2

Süvari zırhlı alayının altıncı bölük mülazım-ı sânisi bulunan Hasan Ağa'nın bazı cünhası vukuuna mebni silk-i askerîden bi'l-ihrac altı ay müddet Tersane-i Âmire'de hidemât-i süflide istihdam olunması bâbında fi 14 Ş. sene (1)255 tarihinde ba tezkire-i hazreti seraskeri

Ba tezkire sebil-i tahliye olmuşdur

70-A/3

Tahrir

İşkodra'da olan mirliva Atûfetlü Reşid Paşa hazretleri livasının … bulunan dördüncü taburunun altıncı bölüğünde mülazım-i sâni Osman Ağa'nın cünha-i vakasına mebni beş sene müddet Tersane-i Âmire'de hidemât-ı süfliyede istihdam olunması lazım geleceği Dar-ı Şûrâ-yi Askerî'den verilen mazbatada işaret ve beyan olunmuş olduğundan mukteza-yi irâde-i hazreti ser-askerî üzere mumaileyh savb-ı devletlerine irsal kılınmış olmakla icabının icrası bâbında fi 17 Ş. sene (1)255 tarihinde ba tezkire-i müsteşar hazreti ser-askerî

70-A/4

Tahrir

Silk-i askerîden mahrec Antakyalı Ali sirkat ve sair uygunsuz harekete cüret eylemiş olduğundan Tersane-i Âmire'de vaz'-ı kürek olunmak üzere kavasa terfikan savb-ı valalarına gönderilmiş olmakla bâb-i askeriden iş'âr olunmadıkça sebil-i tahliye olunmamak üzere bir prangaya bend olunması bâbında fi 24 Ş. sene (1)255 tarihinde bâ-tezkire-i hazreti ser-askerî

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd 4 safer sene (1)256

70-A/5

Sehven mükerrer bu mahale kayd olunmuşdur

Leffen irsal-i savb-ı atufileri kılınan iki kıta mazbata sureti meallerinden müstefad olacağı veçhiyle mirliva Sa'âdetlü Selim Paşa livasının yedinci alayı neferatından Ispartalı Mehmed ile Tebrizli Ali cünha-i vakıalarına mebni müddet-i medid Tersane-

i Âmire hidemât-i süfliyede istihdam olunmak üzere savb-ı valâlarına irsal kılınmış olmakla iktizasının icrasıyla zikr olunan mazbata suretlerinin iade ve irsalı bâbında fi 27 Ş. sene (1)255 tarihinde bâ-tezkire-i hazreti ser-askeri vaz‘-ı kürek olunduğu mukayyeddir

71/1

Filibeli Aleksi nam zimmî bâ- ferman-ı âli fi 27 şaban sene (12)50 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/2

Tophaneli Mehmed nam kimesne bâ-ferman-ı âli fi 26 S. sene (12)52 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/3

Alya nam zimmî bâ- emri Kapudânı fi 29 S. sene (12)52 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/4

Asâkir Mansûre’den Mehmed çavuş bâ- tezkire-i hazreti ser-askerî fi 29 N. sene (12)54 tarihinde vaz ‘-ı kürek olunmuşdur ıtlâk şüd

71/5

Asâkir-i Mansûre’den Bolulu Hasan ve Hasköylü Eyüb ve Edirneli Mendal oğlu Raşid ve Ispartalı Hacı oğlu Ali bâ-tezkire-i hazreti ser-askerî fi 7 L. sene 54 tarihinde vaz‘ kürek olunmuşdur

71/6

Tanaş nam zimmî bâ-tezkire-i hazreti seraskeri fi 22 Ra. sene 54 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/7

Nekkaris nam zimmî bâ- fermân-ı âli fi 24 Zilkade sene (12)54 tarihinde vaz’ı kürek olunmuşdur

71/8

Asâkîr-i Hassa-i süvari neferatından Bosnalı Süleyman fi 17 Zilkade sene (12)54 tarihinde vaz ‘-ı kürek olunmuşdur

71/9

Davud Paşa Livası’nın birinci alayı dördüncü taburu neferatından Manisalı İbrahim bin Musa fi 17 Ca. sene (12)54 tarihinde bâ- tezkire-i hazreti seraskeri vaz ‘-ı kürek olunmuşdur

71/10

Osman nam kimesne ile Dimitri nam zimmî bâ-fermân-ı âli fi 21 Ca. sene (12)52 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/11

Aleksi nam zimmî bâ- emri kapudân-ı fi 7 Ca. sene (12)50 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/12

Saruhan sancağında müretteb redifi yüzbaşılarından Mehmed Ağa bâ-ezkire-i ser-askeri fi Gurre-i zilhicce sene (12)54 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/13

Karesi sancağından müretteb Asâkîr-i Redif neferatından Mustafa veled-i İsmail ve Kermanisli karyeli Hacı oğlu Hüseyin ve Biğadiçli İsmail bâ- tezkire-i hazreti ser-askerî fi 2 Ca. sene (12)54 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/14

Redif Asâkîr-i Hassa-i Şahane tekaüdlerinden Bursalı Mehmed bâ-ferman-ı âli fi 16 S. sene (12)55 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/15

İşkodra ahalisinden Abdullah bin Mehmed fi 4 Ş. sene (12)54 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/16

Hamid sancağından müretteb Asâkir-i Redif ikinci alayı yüzbaşılarından Abdi oğlu Mustafa bâ-tezkire-i hazreti seraskeri fi 27 ramazan sene (12)54 tarihinde vaz ‘-ı kürek olunmuşdur

71/17

Mehmed Ali Kapudân ba-emri Kapudân fi 5 Ra. sene (12)54 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/18

Asâkir-i Hassa neferatından Mustafa bâ-emri Kapudân tarihinde vaz‘-ı olunmuşdur

71/19

Boyabadlı Mustafa nam kimesne bâ- fermân-ı âli fi 16 Ra. sene (12)55 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/20

Konyalı Mehmed ve Abdullah bâ-emri Kapudân fi 7 sene (12)55 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/21

Lofçalı İbrahim oğlu Mustafa bâ- ferman-i âli fi 26 Ra. sene (12)54 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

71/22

Giridli Manil ve Yorgi ve Tudoki nam zimmîler fi 27 N. sene (12)54 tarihinde vaz ‘ olunmuşdur

71/23

Milak kazası sakinlerinden Çalur oğlu Memiş ve Hatib molla Ahmed bâ-ferman-ı âli fi 7 Ra. sene (12)54 tarihinde vaz ‘-ı kürek olunmuşdur

71/24

Asâkir-i Mansûre dokuzuncu alayının birinci taburu üçüncü bölüğünde bölük emini Kayserili Mustafa ve onbaşı Kütahyalı Osman ve bölük emini Hasan ve diğer bölük emini Yeniceli İbrahim fi 15 N. sene (12)54 tarihinde vaz‘ olunmuşdur

71-A/1

Köyçe kazasına tabi Filyo karyeli Mersin veled-i Abdullah

…etraf ve kenarında hayadidlik edip ebnâ-yı sebile ve kura ehline îsal-i gezend ve mazarrat eylemiş olduğundan bir müddet vaz‘-ı kürek olunması

71-A/2

Deftere tahrir şüd

Bunlar dahi hayadidlik fezahatini irtikâb eylemiş olduklarından kezalik bir müddet vaz ‘-ı kürek olunması

Berzerin kazasına tabi Hurlikân karyesi mütemekkinlerinden Receb ve refiki Abdurrahman veled-i Latif ve diğer refiki Behur kazasına tabi Besterince karyeli Mustafa veled-i Hasan fi 5 R. sene (1)255

Fi 16 Ş. sene (1)256

71-A/3

İşkodra kazalı Bekir veled-i Sinan ve refiki Yerince veled-i Yorgi ve diğer Yakvalı Adem veled-i Mehmed fi 25 Ca. sene (12)55

Neferan

Merkûmlar Köprülü kazâsı caddesinde bir nefer reaya tüccarı katl ve idam ve malını ahz ve ğarat etmiş olduklarını kaza-i mezbûrda olan memurlar haber aldığından veralarından yetişüp muvahaze ve girift olunarak savb-ı çâkeriye gönderilmiş olmakla tebyiden vaz‘-ı kürek olunması

71-A/4

Timur hisarı kazası mütemekkinlerinden Yuvan veledi Aleksi

Mersûm hayadid mekulesinden olup gerek derun-i kasaba ve gerek kazada eşya sirkat ve ebnayi sebile îsal-i gezend ve muziriyle meluf olduğu hasebiyle ahz ve girift olunarakbu tarafa gönderildiler bir müddet vaz‘-ı kürek olunması

71-A/5

Manastır kazâsına tabi İsmilokçalı Dülger Toma

Bu dahi kazâ ve kasaba derununda üç beş seneden berü ehli İslam ve reayayı dolandırup malını ahz ederek telef etmekle meluf olduğundan ibreten lis-sairin kaza-yi mezbur ehli İslam ve reayasının niyaz ve iltimasları üzre müebbeden vaz‘-ı kürek olunması

71-A/6

Yeteriç kazasında Kuruçeşme karyeli Budan

Bir nefer nasraniye kızı katl ve idam eylemiş olduğundan bir müddet vaz‘-ı kürek olunması

Katl-i nüfus ve kat’i tarik misüllü harekât-i reddiyeye ictisâr etmekde olan haydud bu defa ahz ve girift olunmuş onbir nefer eşhas ismi ve şöhret ve hayadidlerini mübeyyin terkim olunan defteriyle li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak üzere Atûfetlü Rumili müşiri Ahmed Zekeriya paşa hazretlerinin tarafından gönderilmiş ve bir neferi esna-yı rahda firar ederek kusur on neferi vurud eylemiş olduğundan keyfiyet hak pâyi hümayun hazreti şahaneden lede’l-istizan müşir müşarünileyhin inhası vechiyle merkûmların cünha-i vakalarına göre tediben ve mutavakiten vaz‘-ı kürek olunmaları hususunda irade-i celadet ifade-i mülûkane mutaallık buyrularak defter-i mezkûr merbuten gönderilmiş olmakla ol vecihle mersûmlar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 11 Ş. dene (1)255 tarihinde fermanı âli sadır olduğu

Yalnız Mehmed sebil-i tahliye olunmuşdur fi 24 Receb sene (12)56

71-A/8

Yabanabad eşkıyasından Gerede kazası yaylakları civarında gezüp esna-yi rahda ebnaya îsal-i hasara ictisar etmekde olan Sarıkavaklı Mehmed ve karındaşı İbrahim ve refiki Mehmed nam üç nefer şaki ahz ve girift olunarak irsal olunduğu beyanıyla vaz‘-ı kürek olunması hususu Bolu muhassılı Sa’âdetlü Hıfzı paşa tarafından tahrir ve iş’âr olmakla li-ecli’t-te’dîb merkûmlar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 27 Ş. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Merkûmların sebilleri bâ-fermân-ı âli tahliye olmuşdur fi 28 Ş. sene (1)256

72/1

Asâkir-i Muntazaman-ı Şahane neferatından Akşehirli Ali bin Hüseyin'in ictisâr etmiş olduğu fezahatine mebni müddet-i medîde Tersane-i Âmire hidemât-ı süfliyesinde istihdamı hususu Dar-ı Şûrâ-yi mezkûrda karar verilmiş ve merkûm vaz'-ı kürek olunması bâ-tezkire-i hazreti ser-askeri fi 15 Ş. sene (1)255 tarihinde vaz'-ı kürek olunduğu

Merkûm Ali mevcud-i zindan olduğu bâ- tezkire-i hazreti seraskeri merkum ıtlâk şüd fi 22 S. sene (12)64

72/2

Deftere tahrir şüd

Gümülcine kazası mülhakatından Darıderesi kurasından Kitenik karyesi ahalisinden ve Asâkir-i Redif neferatından Ahmed oğlu Mehmed nam kimesne nahiye-i mezbûre tahsildarını tüfenk endahtiyle mecruh etmiş olduğundan ahz ve girift Dersaadet'e gönderilmiş olduğu beyanıyla merkum li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 4 N. sene (1)255 tarihinde ferman- âli sadır olduğu

72/3

Dirce ve Sılan nahiyelerinden ahz olunan eşhasın esamisini mübeyyen vürûd eden defterin aynıdır

Ğaribli yaçediza	ve sadelencile	ve Çavuş Selami Fevt fi 28 muharem sene 256	Kiştalı Hace Beburi
Sarık çocuk karındaşı	Yasukülü. Fevt fi 21 zilkade sene 255	Şaiblici. Fevt fi 11 zilhicce sene 55	Musacık fevt fi 25 zilkade sene 255
İslablako fevt fi 17 rebielahir sene 256	Garacidanlı Hüseyin hoca.	Borcanzirli Tahir kuları	İbrahim elez
Burcanlı bala Ali burduri	Süleymanlı sivilce şiri. Fevt fi 8 zilhicce sene 255	İdris hile. Fevt fi 29 muharrem sene 256	Mehmed Talib Fevt fi 21 zilkade sene 256
Ali çoka. Fevt fi 15 rebielahir 255	Sardunlu Dimçe fevt fi 29 zilhicce sene 255	Tunkahlı Salih	Safamir efecan sirafe karındaşı

Deluze kulan	Banus Derviş	Asaldır ve Kuya	Tahir Feyzo
Bayram çile Fevt	Aloş Toksa Fevt	Kalem kankoya	Bayçek karyeli asâkire teslim
Duser karyeli Hasan Bu dahi	Yine buser karyeli İbrahim Bu dahi	İbrahim çele Fevt	Soruçlu karyeli Siran bu dahi

Köprülü kazalı Oziri karyeli İbrahim veled-i Emin

İçlerinden bir nefer fevt etmiş olub ismi mugayir olub Abdullah deyü takrirleri üzere işbu mahale şerh verildi

İlbasan nevahisinden ve Birçe ve Silo nahiyelerinden izhar-i kazadan etmiş olan Paçağarabuh nisbiyle mulakkab Yahya nam şaki avenesinden merbuten gönderilen defter mantukunca otuz yedi nefer eşhası ahz ve girift olunarak Rumili müşiri Atûfetlü Zekeriya Paşa hazretleri tarafından gönderilmiş ve merkûmların dört neferi esna-yı rahda fevt olduğu ve bir neferi bâb-ı askerîye verildiği haber verilmiş olmakla kusur otuz iki nefer eşhas li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 14 N. sene (1)255 tarihinde ferman âli sadır olduğu

72-A/1

Deftere tahrir şüd

Karahisar Sahib sancağı kazalarından nefis Karahisar kazasına tabi Tekekıran karye Kara Hasan oğlu İbrahim nam şahıs zevcesi hatunu bıçak ile darb ederek müteessiren müteveffiye olmuş ve müteveffiye merkûmenin yetim ve yetimleri olduğundan şer'ân kısası iktiza etmeyerek li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak üzere merkûm Kütahya muhassılı Sa'âdetlü Tayyar Bey hazretleri tarafından irsal olunmuş olmakla ol vecihle merkûm vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 21 N. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

72-A/2

İslâhiye kazasına tabi üç gözler nam Asıyabın değirmencisi Gorki zimmî ile kaza-i mezburda kâin Cam karyesi sakinlerinden boylu Mustafa nam kimesne erbab-ı fesad ve şekavetden olduklarına mebni kaza-i mezbur ve voyvodası dergâh-ı âli kapucubaşılarından Mustafa Kâni Bey tarafından ahz ve girift olunarak Dersaadet'e

gönderilmiş olmakla li-ecli't-te'dîb vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 27 N. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Bâ- fermân ıtlâk

Boylu Mustafa Efendi deftere tahrir şüd karar fi 25 N. sene (1)256

72-A/3

Karahisar Sahib sancağı Asâkir Redifesini tahrik ve ifsad misüllü hareket-i nâ-marazîye ictisâr etmiş olan Bami nam şaki ahz ve girift olunarak li-ecli't-te'dîb vaz '-ı kürek olunmak üzere Kütahya muhassılı Sa'âdetlü Tayyar Paşa hazretleri tarafından bu defa Dersaadet'e gönderilmiş olmakla merkûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 21 N. sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Tahrir bâ- fermân-ı âli sebil-i tahliye fi 29 Ş. sene (12)56

72-A/4

Haydud eşkıyasından Harnuy kazasına tabi ve Rağçuh karyeli Kosta veled-i Nalço ve diğer Kosta veled-i Yani zimmîler Samakocuk müdürü tarafından ahz ve girift olunarak Dersaadet'e gönderilmiş olmakla mersûmların li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 19 L. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Mersûmlar patrik takririyle bâ-ferman sebil-i tahliye

72-A/5

Sakız ceziresine tabi … karyeli Kostandi Faridaki nam zimmî altmış vukıye sakız sirkat ahz ve girift olunarak Sakız muhassılı mirliva Atûfetlü Osman Paşa tarafından gönderilmiş olmağla li-ecli't-te'dîb vaz'- kürek olunmak bâbında fi 11 L. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Sebil-i tahliye bâ-fermân-ı âli fi 15 Z. sene (1)255

Deftere tahrir şüd

73/1 katl

Kemeşkan maden-i hümayuna merbut Keskin kazasına tabi Karali karyeli Mehmed Siyahi ve karındaşı İbrahim ve Ömer nam şahısların bi-ğayri hak katl madde-i fazihasına ictisârları cihetiyle ahz ve girift olunarak li-ecli't-te'dîb katle bedel vaz'-ı kürek olunmak üzere maden-i mezkûr emini tarafından Dersaadet'e gönderilmiş idüğü darbhane-i 'âmire müşiri Atûfetlü paşa hazretleri tarafından ifade olunmuş olmakla ol vecihle merkûmlar katle bedel vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 24 L. sene (1)255 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

Merkûmlar bâ- fermân-ı âli ıtlâk şüd tahrir fi 19 L. sene (1)256

73/2

Filibeli Agop nam zimmînin mugayir-i ayin hareketine mebni vaz‘-ı kürek olunmasını ve istidası olmadıkça sebil-i tahliye olunmaması mersum Patrik kulları bâ- arifa? istida etmiş olmakla balâsına mucibince mersûm vaz ‘-ı kürek olunmak bâbında fi 4 N. sene (1)255 tarihinde ferman-i ‘âli sadır olduğu

Mersumun bâ- ferman-ı âli ıtlâk şüd fi 27 B. sene (1)256

Tahrir

73/3

Mehmed fevt fi 26 M. sene (1)256

Yurtdağı nahiyesine tabi Pelidalağı karyesinde Hacı İbrahim oğlu Mehmed ile Mağnisa ahalisinden Dane oğlu Hasan nam kimesneler sirkat ile meşgul olduklarından ahz ve girift olunarak Saruhan muhassılı Sa’âdetlü Kâmil Paşa hazretleri tarafından gönderilmiş olmakla merkûmlar li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 15 Za. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Bâ-fermân ıtlâk deftere tahrir şüd

73/4

Kadı Karyesi sakinlerinden Kara Süleyman ve akrabasından Emin nam şahıs karye-i mezbure sakinlerinden Hoca İbrahim oğlu Mehmed nam kimesnenin hanesine duhul birle merkûm Mehmed’in kerimesini cebren alup firar etmişler ise de bi’l-taharri ahz ve girift olunarak Dersaadet’e irsal olunduğundan tecelli-i li-ecli’t-te’dîb merkûmun vaz ‘-ı kürek olunması hususu Kemer Edremid voyvodası tarafından inha olunmuş olmakla merkûman li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 26 zilkade sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Bâ-fermân-ı âli ıtlâk deftere tahrir şüd

73/5

Eşkıyalar … Mihaliç kasabasına tabi Taraklu karyeli Kalik oğlu Ömer bin Ali diğer Masti kazasına tabi Senul karyeli Hüseyin bin Mehmed ve Selanik kazasına muzafe Tuş karyesi ahalisinden olup müddet-i vefireden berü Mihaliç kazası dahilinde kâin çiftliklerde ırgatlık etmekde olan Hüseyin veled-i Hasan nam şahısların ahali ve fukara haklarında envaı teaddiye ictisarları cihetiyle sirkat ahz ve girift olunarak Mihaliç voyvodası tarafından bu tarafa gönderilmiş olmakla li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 26 Za. sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Merkûmlar bâ- fermân-ı âli sebil-i tahliye deftere tahrir şüd

73-A/1

Deftere tahrir şude.

Tarnublu işbu Keto ve Kırk kiliseli Bani nam saliklerin hilaf-ı şer'i şerif **efâl-i şeniâlar** emr olunmuş olmakla mersûmlar yakalanub beşer sene müddet Tersane-i Âmire'de vaz '-ı kürek olmağın müddeti-i merkûmeden evvel salıverilmemesi şartıyla kürekde ifa olunmak bâbında fi 7 zilhicce sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

73-A/2

Defter tahrir şüd

Karahisar-i şarki ahalisinden Ömer ve Zaferanbolulu Mehmed nam şahısların hilaf-i şeri'at-i mutahhara **efâl-i şeni'âya** ictisârları kendü ikrarlarıyla tebeyyün ve tahakkuk etmiş ve makuleler haklarında bi'l-beyan şeride icrası lazım gelmiş olduğundan merkûmlar Tersane-i Âmire'ye gönderilmiş olmakla işbu buyruldu tarihinden üç sene mürur etmedikçe afv ve ıtlâk olunmamak şartıyla katle bedel merkûman kürek olunmak bâbında fi 7 Z. sene (1)255 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

73-A/3

Tezkiresi bu mahale kaydolunub jurnalı ahere kayd şüd

Leffen irsal-i savb-i samiyeleri kılınan ilmuhaber mealinden müsteban olacağı veçhiyle mülazım Veli Ağa'nın cünha-i vakıasına mebni cezanâme-i hümayun mucibince… tedibiyle bir sene Tersane-i Âmire hidemât-ı süfliyesinde istihdam olunak bâbında fi 9 Z. sene (1)255 tarihinde bâ-tezkire-i hazreti ser-askerî merkûman vaz '-ı kürek olunduğu

Bâ-tezkire-i hazreti ser-askerî tahliye olunmuşdur fi 17 Z. sene (1)256

73-A/4

Baba-i ‘atik kazasına muzaf Yeniköy mütemekkinlerinden Yorgi nam zimmî mütecasir olduğu fezahata mebni mukaddemce vaz‘-ı kürek olunmuş ise de badehu sebil-i tahliye olunarak karye-i merkûmeye vürûdunda çoban çoban Endun nam zimmînin karısını ve kardaşı babası Dimitri Nazmi’yi katl ve idam etmiş olduğundan mersûm Edirne müşiri Atûfetlü paşa hazretleri tarafından ahz ve girift olunarak gönderilmiş olmakla mersûm müebbeden vaz ‘-ı kürek olunmak bâbında fi 18 Z. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Fevt şüd fi 18 M. sene (1)256

73-A/5

… Arnabud Hasan nam şahıs güreşde iki nefer kimesneyi bi-ğayri hak katl edip maktullerin varisleriyle ol tarafda bi’l-razi hukuk diyetini ifa etmiş olduğu beyanıyla merkûm bu tarafa gönderildiği zaman adalet iftirak hazreti şahaneden bu makule katl kan şaniasine mütecasir olanların te’dîb ve cezası lazım gelmekden naşi kendüsünün tedibiyle emsalinin terhibi zımnında katil merkûm tarih-i buyruldudan beş sene mürur etmedikçe ihraç olunmamak şartıyla Tersane-i Âmire’de vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 24 sene (1)256 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

74/1

Tahrir

Eyüb kazası sükkanından olup bundan akdem Asâkir-i Bahriye’de nefer kayd olunmuş olan Mehmed nam kimesne ikamet üzere olduğu sefineden firar etmiş ve bir nefere bedel olarak on ikinci alayın üçüncü taburunun dördüncü bölüğünün altıncı onbaşısına nefer tahrir olunmuş ve birkaç gün sonra oradan dahi firar ve çend ruz mürurunda tutulub divan-ı harbe rüyet olunarak üç mah hidemât-ı süfliyede istihdam ile tedibi bade’l-icrat tabur-ı mezbûra iade olunmuş ise geçen bayram günü taburumuz gözünden dahi firarı irtikâb ile yine asakiriyeye taraf kendüsünü nefer kaydetdirmiş ve tekrar firar ederek Üsküdar taraflarında vaki birkaç hane ve çiftliklerden eşya sirkat etmiş ve oralardan dahi zabıtanı marifetiyle derdest olunarak hapishaneye vaz’ olunmuş iken gece hapishanenin divarını delüp ve ayağındaki temürü kırıp firar etmiş ve Eyvansaray kapusunda tutulup bab-ı seraskeriye gönderilmiş olduğu varid olan divan-i harb mazbatası mealinden müsteban olmakla bu suretde cezanâme-i hümayun-i şahane ahkâmına tatbikan müttehim mezburun temür bend olarak bir buçuk sene

tersane-i âmire hidemât-i süfliyesinde istihdamı iktiza eder deyü vürûd eden dar-ı şurasuretidir

Leffen irsal-i suy-i Samileri kılınan dar-i şûra-yı askeri mazbatası mealinden malum-i Samileri buyrulacağı vechiyle asâkir-i muntazame-i şahane neferatından Mehmed'in cünha-i vakıasına mebni ber-muceb-i kanun-i ceza bir buçuk timura bend ile hidemât-i süfliyede istihdam olunmak bâbında fi 15 Z. sene (1)255 tarihinde ba tezkire-i hazreti ser-askerî vaz'-ı kürek olunduğu mukayyeddir

Ba tezkire-i hazreti alileri ıtlâk şüd fi 21 C. sene (1)257

74/2

Bunda

Deftere tahrir şüd

Nemçe tabasından Estifano Tom nam mürur eden zilkade-i şerifin yirminci cumartesi akşamı yine Nemçe himayesinde mahmi Galata Perşembe pazarında mütemekkin Borucu Kursi nam bazarganın mağazasına girmiş ve birbirini müteakib üç gün bortularının vukuuna mebni mağaza açılmadığından içeride kalmış ve iki gün zarfında derun-i mağazayı aramış ise de ele bir şey geçiremeyerek bir köşeye gizlenüp durmuş ve bazar ertesi günü dahi bortuları olduğundan mezkur mağaza açılup fakat vapur münasebetiyle bazargan mesfur bir saat kadar açup içinden lazım olacak eşyayı bade'l-ahz mağaza-i mezkurede açıkda iki bin kuruş mikdarı akça bırakarak kapayup gitmiş ve Estifano mersum o gece dahi mağazada kalarak bazargan mesfurun bırakmış olduğu mevcud meblağdan bin altı yüz on sekiz kuruşunu sirkat edüp ferdası gün aka'l-sabah mağaza açıldıkda mersum taşra uğrayub firar ederken veradan memurlarımız kulları yetişüp ahz ve girift ile konağa getürüldükde mersûmun sirkat eylediği meblağ koynundan çıkarulup kâmilen bazargan mesfura red ve teslim kılınmış ise de mersumun kar-i kârihesi sarıklık maddesi olmadığından sefareti tarafından ba tezkere haber esra ve tercümanı nezdi çakeriye gelüp hazır olduğu halde mersûmun tedibi lüzum gelerek vaz'-ı kürek olunması enseb görülmüş ve sefareti tarafından istida olunmadıkça sebil-i tahliye olmamak şartıyla vaz '-ı kürek olunması Galata nazırı efendi bendeleri bi'l-takrir inha ve balasına mucibince mersûm vaz '-ı kürek olunmak babında 6 M. sene (1)256 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

74/3

Edirne kazasına tabi Minçe karyeli Kortul nam zimmî ile kaza-i mezbûrda kâin Gerek Mahallesi mütemekkinlerinden Tanaş veled-i Sebil nam zimmî **töhmet vakialarına** mebni vaz‘-ı kürek olunmuş iseler de tedib olunmuş olduklarından tahliye sebilleri Edirne… tarafından bâ-arzuhal istidâ olunduğu beyanıyla icra-yı iktizasına müsaade olunması Edirne müşiri Atûfetlü Nafiz paşa hazretleri tarafından ba tahrirat inha ve iltimas olunmuş ve suret-i inhaya nazaran mersûman misliyle olarak şayan-i merhameti

74/4

Tezkiresi bu mahale kayd olunan jurnali mahal-i ahere kayd şüd

Leffen irsal-i savb-i atufileri kılınan bir kıta mazbata sureti mealinden müstefad olacağı vechiyle süvari Asâkir-i Muntazama-i şahane neferatından Alaiyeli Ahmed veled-i Mehmed’in cünha-i vakıasına mebni müddet-i medîde temur bend olarak Tersane-i Âmire’de hidemât-ı süflide istihdamı ceza kanunnâme-i hümayun iktizasından bulunmuş olduğundan merkûm savb-i atufilerine gönderilmiş olmakla icra-yi iktizasını deyü taalluk eden irade-i celile-i hazreti askeri mucibince merkûm hidemât-i süfliyede istihdam olunmak deyü bâ tezkire-i hazreti seraskeri vaz‘-ı kürek olunduğu mukayyeddir

74-A/1

Eşkıya güruhundan Mihaliç kazasına tabi Karagülü karyesi sükkanından Kalıkoğlu Ömer bin Ali Değirmasti kazasına tabi kazasına Sütük karyesinden Hüseyin bin Mehmed ve Selanik kazasına muzaf Tuş karyesi ahalisinden olup müddet-i vefireden berü Mihaliç kazası dahilinde kâin çiftliklerde ırgatlık eylemekde olan Hüseyin veled-i Hasan nam şahısların ahali ve fukara haklarında envaı teaddiye ictisârları cihetiyle merkûmlar ahz ve girift olunarak Mihaliç voyvodası tarafından bu tarafa gönderilmiş olmakla li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 27 Za. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

74-A/2

Deftere tahrir şüd

Nefis Bursa mahallatından Muradiye Mahallesi sakinlerinden olup akdemce vaz‘-ı kürek olunarak ber-takrib halas ile ol tarafa savuşmuş olan Ahmed nam kimesne sirkat cünhasıyla mütebeyyin olmayarak kâr-i sabıkına ibtidar ve bir takım uygunsuzluğa ictisâr etmekde bulunmuş olduğundan Bursa mütesellimi Sa’âdetlü Kâni Beg tarafından merkum ahz ve girift olunarak li-ecli’t-te’dîb merkûm tekrar küreğe vaz‘ olunmak üzere gönderilmiş olmakla müebbeden vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 24 L. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

74-A/3

Kütahya sancağında kâin Kızılkeçilü aşiretinden Deli İsmail ve karındaşı Mehmed nam kimesneler Göklemizli aşiretinden koca Osman oğlu deli Ahmed nam kimesneyi katl etmiş olduklarından maktul merkumun varislerile huzur-i şerde lede’l-terafi maktul merkûmun kanları merkûmlar olduğu şerân tahkik etmemiş ise de merkûman eşkıyadan olarak daima acize-i fukaraya iysal-i rahne ve hasar etmekde olduğu beyanıyla li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak üzere Kütahya feriki Sa’âdetlü Tayyar Paşa hazretleri tarafından gönderilmiş olmakla ol vecihle merkumlar li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 14 Z. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu Itlâk şüd deftere tahrir şüd

74-A/4

Teke ve Hamid sancaklarından müretteb Asâkir-i Redif birinci alayı mülazımlarından Halil Ağa’nın cünha-i dâfiasına mebni ber-mukteza-yi kanun-ı ceza altı mah Tersane-i Âmire’de hidemât-i süfliyede istihdamıyla müddet-i mezkûrenin tekmilinde silk-i askerîyeden ihracı lazım geleceği Dar-ı Şûrâ-yı Askerî reisi Atûfetlü Reşid Paşa bandelerinin bir kıt’a takriri mealinden müsteban olmuşdur ve merkûm ol vecihle hidemât-ı mezkûrda istihdam olunmak bâbında fi 9 Za. sene (1)255 tarihinde bâ-tezkire-i hazreti ser-askerî vaz‘-ı kürek olunduğu

Tahrir

Merkûm ıtlâk şüd fi 26 Receb sene (1)256

74-A/5

Bursalı Mehmed'in sebil-i tahliye şüd fi 7 Safer sene (1)256 Sarıkların tahrir olunduğudur katilleri sonra tahrir tahrir tezkiresi deftere tahrir şüd

Katl töhmet fezihasına mütecasir olup derdest olan Ali oğlu Mehmed ve Kadı oğlu Mehmed nam katiller Edirne müşiri Atûfetlü Tahir Paşa hazretleri tarafından ve sirkat madde-i kerihesine cesaret eden Kalburoğlu Hasan ve Eğinli küçük İbrahim ve Yakup ve Ahmed oğlu Mehmed nam sarıklar Bursa mütesellimi beg efendi tarafından ve Hasan ve arkadaşı Dimitri nam sarıklar edecek voyvodası ve Çeşmeli Yorgi ve İbsalalı Yani nam sarıklar Sakız muhassılı câniblerinden bu tarafa irsal olunmuş olmakla merkûmlar li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 14 Z. sene (1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

75/1

Rize ve Hemşin kazaları ahalisinden olup Kangırı sancağına tabi kalecik kazasında bir takım eşya-i mesrûka ile ahz ve girift olunan Osman ve Ali ve Abdurrahim ve Çorum havalisinde kâin aşiret ahalisinden Osman diğer bir nefer ki deman dört nefer eşhas Ankara müşiri Atûfetlü Paşa hazretleri tarafından bu defa Dersaadet'e irsal olunmuş olmakla merkûmlar li-ecli't-te'dîb vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 29 L. sene
(1)255 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu
Deftere tahrir şüd tahrir ıtlâk şüd

75/2

Merkûm Ali fi 2 Ca. sene (1)259 tarihinde bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye	Çarşambalı merkûm Ali fevt fi 7 S. sene (1)256 deftere tahrir şüd	Bolvadin kazalı Adem ve refiki Abdi fermân-ı âli sebil-i tahliye olmuşdur fi 10 Z. sene (1)258

Rumeli eyaleti dahilinde mugayir-i rıza şekavete cesaret edüp Rumeli müşir-i sabık-i atufetlü Ahmed Zekeriya Paşa hazretleri tarafından ahz ve girift olunan eşhasdan Bigadin kazasından Buğyan karyesi sakinlerinden Adem ve refiki Abidin mukaddemce Kavayada vukubulan hadisede eşkıyaya iânet suretine teşebbüs eylediklerinden Bigadin mütesellimi tarafından üzerlerine adem-i irsalinde silaha davranmış olduklarından merkûmlar muvakkaten Medine-i Çarşamba kazasında

Keçelilerden Ali'len bazı eşkıya ve hayadide yatak olub muavenet suretine ictisâr etmiş olduğundan anın dahi muvakkaten ve yine İşkodra sakinlerinden Üsküp ile Köprülü arasında bir bezirganı katl ile emvalini gasb ve ğarat eylemiş olduğundan merkumun müebbeden vaz'ı kürek olunmak üzere irsal olunduğu müşir müşarünileyh hazretleri tarafından inha ve işâr olunmuş olmakla merkumlardan İşkodralı Ali müebbeden ve diğerleri dahi iki sene vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 12 M. sene (1)256 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

75/3

Gördes kazası voyvodası Hacı Hasan Ağa'nın hizmetinde bulunan Vidinli Arnabud Hasan nam kimesne bi-gayri hak iki nefer kimesneyi katl ve idam etmiş ve diyetleri olan mebaliğ bi'l-terafi' ahz ve tahsil olunarak varislerine bi'l-ita birbirlerinin zimmetlerini ibra ve iskât ederek katil merkûm ba i'lam Dersaadet'e gönderilmiş olduğundan merkûm li-ecli't-te'dîb beş sene müddet vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 11 M. sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Merkûmun müddeti tekmil olduğundan sebil-i tahliye olmuşdur fi 11 M. sene (1)261 deftere tahrir şüd

75/4

Kumanda-ı acizide olan alay-ı vâlânın dördüncü taburu altıncı bölüğünden bundan akdem firar etmiş olan mülâzım Veliyullah ve Mustafa çavuş ve Ahmed onbaşı kulları giriftar olduğu cünhaya mebni cezanâme-i hümayun ahkâmınca mülazım merkum nefer raddesine bade'l-tenzil mahrek cünhası olarak bir sene Tersane-i Âmire hidemât-i süflisinde istihdamı ve çavuş ile onbaşı mezbûr dahi nefer olarak yüz yirmişer değnek darb olunması lazım gelmiş olduğu Dar-ı Şûrâ-yı Askerî'den varid olan bir kıta mazbata mealinden müsteban olmakla onbaşı ile çavuş merkumun cezası bu tarafda icra olunarak mülazım mezbûr savb-ı âlilerine gönderilmiş olmağın ol vecihle iktizasının icrasına hüsn-i himem-i devletleri şayan buyrulmak bâbında deyü miralay Bey bir kıt'â tezkiresi mucibince

Bâ- tezkire-i ser-askerî sebil-i tahliye şüd fi 17 Z. sene (1)256

75-A/1

Menteşe sancağında Bodrum kazâsından Asâkir-i Redif mülâzımı Feyzi nam kimesne taşraya gider iken civarında bulunan Akçaalan karyesinden Osman oğlu Mehmed ile münâzaa eylemiş olduğundan mülâzım merkûm Mehmed mezbûru katl ve idam eylemiş olduğundan derdest ve hapis olunmak ve maktul mezbûrun zahirde davacısı olmadığı

75-A/2

Ödemiş kazâsından iki nefer kimesneler civarında bulunan Berkiye muzaf Berdim karyesinde sebze bahçesine girmiş olduklarından bahçıvanı Bani zimmî görüp suret-i müdafaasında nefer merkumun birini değnek ile darb eylemiş ve darb-ı mezkûrdan müteessiren fevt olmuş idügünden zimmî mersûm celb hapis olunduğu

75-A/3

Menteşe sancağında Mandalyan kazâsından Nikola zimmî esna-yi rahda Milaslı bir bezirganın önüne geçüp malını gasp ve kendüsini idam ederek firar eylemiş olduğundan Muğla sancağında tutulup mahbus olduğu

75-A/4

Sultanhisar kazâsından İmam Ali Efendi nam kimesne gece vakti değirmene gider iken kaza-i mezbûrdan Deli Hacı oğlu Hüseyin nam mezbûru tüfenk kurşunuyla katl eylemiş olduğundan derdest olunub mahpus olduğu

75-A/5

Güzelhisar civarında Hacı Ali Oyesi karyesinden Hacı Emin oğlu Mehmed'in oğlu İbrahim refiki Mehmed ile fahiş kuruş içün nizâ çıkarup üzerlerine gönderilmiş olan etba'ilere itaat etmeyüp silaha davranmış ve tarafeynden silah endahtıyla mezbur Mehmed vefat ederek refiki merkûm İbrahim girifte olunarak mahbûs olduğu

75-A/6

Tire kazâsından dört nefer zimmî ve bir nefer Giridli iki nefer Müslime fahişe avret ile tutulmuş olduklarından Tire voyvodası bâ-i'lam irsal etmekle mahbûs oldukları

75-A/7

Köşk kazasında Pavli karyesinden Kırlı Mehmed'in kerimesini emmizadesi ve refiki köse Ahmed naman kimesne izâle-i bikr fezâhatini irtikâb ile mezbûre hatun hamile ve bir nefer kız çocuğu tevellüd eyledikde kâbilesi bulunan Aişe hatun veled-i mezbûreyi kuyuya atup telef eylediği bâ-ilam ihbar olunmakla cümlesi celb olunup mahbûs oldukları

75-A/8

Dört nefer İskenderiyeli Araplar Tire kazasından emval sirkatiyle firar etmiş olduklarından tutdurulup eşya-i mesrûka sahibine red ve îtâ ve sarık merkûmlar mahbûs oldukları

75-A/9

Ve yine İskenderiye Araplarından olup bir müddetden berü Güzelhisar civarında Kemer karyesinde sakin olan Arap Yusuf Supça kazası bazarında beş altı bin kuruşluk mikdarı eşya sirkat eylediği kabahatiyle derdest ve eşya-i mesrûka sahibi Kıptazoğluna red ve teslim olunmuş ve sarık mezbûr beş seneden berü sirkat fezahatiyle meşgul ve melûf olduğu

76/1

Saruhan sancağında Gündeşli aşiretinden Halil'in kızı Ayşe'yi ve Ali Bey oğlu Mehmed'in kızı Fatıma'yı merkûmanın koyun çobanları Mağnisa kurasından Payaslı karyesinden Dimitri ve Akhisarlı Aci Nebako naman zimmîler alup firar ve izâle-i bikr fezahatini ictisâr eylediklerinden adamlar irsaliyle Karesi sancağı civarında ahz ve girift mezburetan ve mersûmun mahbûs oldukları

76/2

Aydın sancağı dahilinde kâin kazalar ahalisinden ve saireden hilâf-ı rıza harekete ictisâr eden yirmi bir nefer eşhas ahz ve girift olunarak li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak üzere Atûfetlü Aydın müşiri hazretleri tarafından irsal olunmuş ve merkûmların on dört neferi başka başka cünhalarını bir kıt'a defter ile beraber cânib-i Tersane-i Âmireye gönderilmiş olmakla ol vecihle merkûmlar vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 24 M. sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

Merkûmların bâ- fermân-ı âli sebil-i tahliye olmuşdur fi sene (12)56

76/3

Kütahya'ya muzaf Emrud ili nahiyesine tabi Sofi karyesi civarında Fazlı oğlu Mehmed ve karındaşı Abdulkadir bin Ahmed ve Koca Ali oğlu Halil nam kimesneler Seferihisar Günyüzü mütemekkilerinden İstefan veled-i Serkiz nam zimmîyi **helak etmiş** olduklarından Kütahya feriki Sa'âdetlü Tayyar Paşa tarafından ahz ve girift olunarak Dersaadet'e gönderilmiş olmakla li-ecli't-te'dîb merkûmlar Tersane-i Âmire'de vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 24 M. sene (1)256 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

Merkûmlar bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd deftere tahrir şüd

76/4

Nakl-i hümayundan sonra Topkapu sarayı muallâsı civarında vaki daire-i âciziden eşya serika ederken ahz ve girift olunmuş olan İsmail ve Süleyman naman sarıklar taraf-ı Samilerine gönderilmiş ve sarık merkûmların aldıkları eşya yedlerinden istirdad olunarak kendüleri istintak olundukda şimdiye kadar şuradan buradan haylıca eşya serika eylediklerini ikrar etmiş oldukları deyü makule sirkat töhmetiyle ele geçenleri icra-yi tedibleri lazım geldiğine binaen sarık merkumların li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 22 M. sene (1)256 tarihinde devletlü Rıza Paşa hazretlerinin tezkire-i samiyeleri mucibince merkûmanın vaz'-ı kürek olundukları

Tahrir devletlü Rıza Paşa hazretlerinin tezkire-i âlileri mucibince merkûmların sebil-i tahliye şüd fi 29 R. sene (1)256

76/5

Rize ve Hemşin ahalisinden olup Kangırı sancağına bağlı Kalecik kazâsında sirkat töhmetiyle ahz ve girift olunarak Dersaadet'e gelür iken esna-yi rahda firar eden Yakub nam sarik bu defa Trabzon valisi Sa'âdetlü Osman Paşa hazretleri tarafından ahz ve girift ile gönderilmiş olmakla merkûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 29 M. sene (1)256 tarihinde ferman-i âli sadır olduğu

Deftere tahrir şüd

Itlâk şüd

76-A/1

Tersane-i Âmire yorgancı kalfalarından Kalaycıoğlu Hasan nam kimesne ile Baydallı nam zimmînin iğvalarıyla birankalardan beş nefer yorgancı Bertufşan nam firkateyni-i hümayunun makaralarını seksen birle sekiz aded tuç zeban ber-takrib **serika ederek** mezkûr zebanın üç adedini cami'i şerif altında kâin bakkal Esterati'ye dört adedini dahi fırancalacı Bandıllı nam zimmînin fürûht etmiş oldukları firkateyn-i mezkurûn zabıtanı taraflarından istihbar kılınmış ve diger bir 'adedi dahi mersûmun yatağı altında çıkmış olduğu ifade ve beyan olmağın sabık el-zikr beş nefer pranga zindanında mine'l-kadim mahbûs olunarak marre'l-zikr yorgancı kalfalar ile mersum Bandalı ve bakkal nam dört nefer şahıs vaki' olan sirkatlerine mebni üç mah müddet sefinede istihdam olunmak üzere vaz '- zindan olunmaları hususi meclisce bi'l-müzakere karar verilmiş olmakla muvafık emr u irâde-i âliyeleri buyrulması bâbında fi 4 S. sene (1)256 tarihinde vürûd eden dar-ı şuranın mazbatasıdır icrai emr u tensibine himmet eyleyesiz deyü hazreti veliyyü'ni'ami devletlü Kapudân-ı derya Said Paşa hazretlerinin buyruldu-yi âlileri mucibince

Bâ-irâde-i hazreti Kapudân-ı derya buyruldusuyla tahliye şüd fi Gurre-i Ca. sene (1)256

76-A/2

Mersûm İstadiko mürd şüd fi 2 Ra. sene (1)256 Deftere tahrir şüd

Zağra-i 'atik kazâsına muzafe … karyesi mütemekkinlerinden İstoyfer ve karındaşı Mihalaki nam zimmîler birkaç seneden berü haydudluk fezahatine ictisâr etmekde olduklarından ele geçirilüb bâ- i'lam şer Edirne müşiri Atûfetlü Nafiz Paşa hazretleri tarafından gönderilmiş olmakla liecli'l-te'dib mersûmlar vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 5 S.sene (1)256 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu

76-A/3

Aydın sancağında Haymanişin iskân olan Cebbar aşireti beyi Ahmed Beg aşiret-i merkûme ahalisini şütum-i galiz ile daima tekdir ve ve emval ve eşyalarını nehb ve gasp etmekde olduğundan merkûm ahz ve girift olduğu nihayetiyle ıslah-ı nefs

edinceye kadar vaz‘-ı kürek olunması hususu Aydın müşiri ‘Atûfetlü Tahir Paşa hazretleri taraflarından inha ve ifade olunmuş olmakla ol vecihle mir merkûm ıslah-ı nefs edinceye kadar vaz‘-ı kürek olunmak babında fi 27 S. sene (1)256 tarihinde ferman-ı ali sadır olduğu mukayyeddir

Ahmed Bey fevt şüd fi 11 Ra. sene (1)256

76-A/4

Deftere tahrir şüd

Abbas ve Süleyman nam kimesneler mukaddemce sebil-i tahliye olunmuş ise de merkumlar uygunsuz ademler olduğundan Tersane-i Âmire’ye gönderilmiş olmakla vaz ‘-ı kürek olunmak bâbında fi 12 S. sene (1)256

Sağ Derkenar/76-A/1

Mersûm bakkal … olunmuş olmağla mahbûs zindanında sudur olmağla … şüd verildi

77/1

Deftere Tahrir şüd

Silistre eyaletinde kâin Cum’a kazâsı sakinlerinden Hüseyin nam kimesne ile bir nefer hatun bundan on mah mukaddem Sitemni kazası kurasından Ortaköy karyesinde kuyumcu oğlunun kışlasında müsâfir olduğu halde kışlak-ı mezkur kâhyası Yuvan nam zimmî merkûmları darb ve katl etmiş olduğundan mersûm ahz ve girift birle Silistire müşiri Atûfetlü Vasıf Paşa hazretleri tarafından Dersaadet’e irsal kılınmış olmakla mersûm li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 17 S. sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu mukayyeddir

77/2

Deftere tahrir şüd

Uzunca abad Hasköy’ü kazâsına muzaf Elan karyesi ahalisinden olub bundan akdem madde-i katle ictisâr etmiş olan Salih oğlu İbrahim nam kimesne kaza-i mezbur kuralarında ve civar kazalarda haydudluk ile geşt ü güzar etmekde iken bu def’a kaza-i mezbûrun umur-i zabıtasına memur izzetlü Miralay Mehmed Beg tarafından ahz ve girift olunarak Edirne müşiri Atûfetlü Nafiz Paşa hazretleri taraflarından bâ- tahrirat ve i’lam bu tarafa gönderilmiş olmakla merkûm İbrahim li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 17 S. sene (1)256 tarihinde ferman-ı âli sadır olduğu mukayyeddir

77/3

Balık yatında bulunan hamallar mükeffelen? mukayyid iken merkûmlardan Mustafa nam şahsın kapan-i mezkur tüccarlarından Mehmed Efendi kullarının beş vukiyye mikdarı harir ve bir mikdar mayi' yağ misüllü eşyasını serika etmiş olduğu ihbar olunarak eşya-yi mesruka-i mezkûre sarik merkûmdan bi'l-istirdad sahibine i'ta ve kendüyü canib-i esnafda tevkif etdirilerek küfelası bulunan Kangırılı Mehmed ile refikleri olan yedi nefer eşhası vilayetleri canibine def' ve israr kılınmış olmakla emsalinin terhibi zımnında merkûm Mustafa'nın dahi li-ecli't-te'dîb bir sene müddetle vaz '-ı kürek olunması hususu Atûfetlü esnaf nazırı ağa bendeleri bâ-takrir-i fiha ve bâlâsına mucibince merkûm bir sene müddet vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 24 S. sene (1)256 tarihinde ferman-ı ali sadır olduğu

Tahrir

Bâ-fermân-ı âli ıtlak şüd fi 4 S. sene (1)256

77/4

Tahrir Merkûm Mustafa bâ- fermân-ı âli sebil-i tahliye olmuşdur fi 28 Ra. sene (1)256 Mersûm bâ-fermân-ı âli ıtlâk şüd Fi 11 Ca. sene (1)256

Kağıd sahafından zimmî Agop nam hablis? yazıcı esnafından Arabkirli Mustafa nam şahısa iki 'arzuhal getürüb istid'alarına göre birine kürekden sebil-i tahliye ve digerine şer'ile görüle deyü sahte-i nice ve buyruldu tahrir ve tertib etdirmiş ve yazıcı merkûm dahi tama'an cüret eylemiş olmakla merkumların işbu sahtekârlık emr-i kabih ve 'amel-i kerih cesaretleri mücazatı olarak yazılmaları sunulub kendüleri dahi ahz ve girift olunmuş ve bi'l-istintak birbirlerini tasdik ile ham kabahatleri ikrar etdirilmiş olmağın merkumlar bu babda eşedd 'ukubete müstahak olmuş olduklarından katle bedel zimmî merkûm Agop tarih-i buyruldudan üç sene ve yazıcı merkûm Mustafa iki sene müruruna değin kürekden kayıdları ihraç olunmamak şartıyla saire 'ibret olmak üzere merkûmlar vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 7 Receb sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu

77-A/1

… kazâsı muzafe Yenişer bilâd-ı kazâsı sakinlerinden olub … … ve fukara reayaya …olan Kör Hasan nam kimesneden ahali-i kazâsının emniyetleri olmadığı ve yine kazâ-i mezbûre muzafe …karyesinde sakin Yanyalı Mehmed Sancakdar nam şahıs dahi sarîk-i mesfur olarak … … ve Dimetoka sakinlerinden Kara Ali oğlu Kadir nam Kıbti ve ırz ve edebiyle olmayub … arasında .. … uygunsuzluğa ibtidar ile envaı fezahate ictisâr eylediği ve Uzuncaabad Hasköylü kazâsına muzafe Karacalar karyesi mütemekkinler Dimo veled-i Enderya nam zimmî dahi kazâ-i mezbûrda mukaddema bir hatunu katl eylediğinden ve refikleriyle … … iki bin guruş diyete salah olunmuş ise de … … olmadığı ecilden

Sabıkalı olarak kimesne kefil olmadığından …. … … suretiyle terbiyesi hakkında vaki‘ olan inhasına mebni diğerleriyle beraber Edirne müşiri sâbık Atûfetlü …paşa hazretleri tarafından bâ-takrir berat ve i’lâm gönderilmiş olmağla merkûmlar li-ecli’t-te’dîb vaz ‘-ı kürek olunmak bâbında fi 26 S. sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

77-A/2

Mehmed fi 25 N. sene (12)56	Merkûm Ali fevt şüd fi 9 R. sene (1)256

Tırnova kazâsından Mehmed ve Ali şahıslar bir müddetten berü ol tarafta geşt ü güzar ve ahali-i fukaraya rahne ve hasar ve katl-i nüfus madde-i fezihasına ictisâr etmekde olduklarından Tırnova tarafından ahz ve girift olunarak gönderilmiş olmağla merkûmanlar li-ecli’t-te’dîb vaz ‘-ı kürek olunmak bâbında fi 29 S. sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

77-A/3

Deftere tahrir şüd

... hamallarından Enki Tarsuz zimmî sabun tüccarlarından Yusuf Ağa’nın sabununu nakil eder iken sabun serîka etmiş olduğu bilâ-ifade mersûman kefili zimmî mersûmlar vilayeti tarafına def’ kılınarak sarîk-i mersûmun bir sene müddet vaz‘-ı kürek olunmasının ihtisab nazırı ağa hazretleri bâ-takrir-i inha ve ifade ve bâlâsına mucibince mersûm bir sene müddet vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi Gurre-i Receb sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

77-A/4

Deftere tahrir şüd

Çiftlik … hademesinden Süleyman nam kimesneyi Kalkanlınlı Cafer ve refiki Mustafa nam iki nefer eşkıyalar bundan akdemce esnâ-yı tarîkde piştov endahtıyla darb ederek halîk etmiş olduklarından merkûman ahz ve girift olunarak mahbûsen tevkif kılınub keyfiyetleri istintak olundukta katil-i mersûm Cafer olub refiki dahi Mustafa olduğunu ikrar itiraf etmişler bile maktul merkûman şimdilik bu tarafta müddeâ olmayub vilayeti cânibinden der‘aliye tarafına değin li-ecli’t-te’dîb emaneten suretiyle vaz ‘ olunmaları Tanzimat-ı Hayriyye icabından bulunmuş olmağla merkûman li-ecli’ limana vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 15 Receb sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

77-A/5

Deftere tahrir şüd

Bartın kazâsı mülhakatından …kazâsına muzafe Ulu karyesi mütemekkinlerinden Mustafa nam şahıs sirkat maddesi fezihasına ictisâr etmiş olduğundan ahz u girift olunarak li-ecli’t-te’dîb vaz ‘-ı kürek olunmak üzere meclisce bil’tensib gönderilmiş olmağla ol veçhile merkûm li-ecli’t-te’dîb vaz ‘-ı kürek olunmak bâbında fi 17 Receb sene (1)256 tarihinde vaz ‘-ı kürek olunduğu

77-A/6

Asâkîr-i Bahriye Şâhâne birinci alayının dördüncü taburunun üçüncü bölüğü yüzbaşısı Kerim Ağa’nın binbaşısına olan takrir tabur mezbûrun mümtâz bölüğünün dördüncü onbaşının sekizinci neferi Niksarlı Süleyman Cum‘a bazarı karakolhanesine mukır iken işbu Saferü’l-hayrın on yedinci bazar günü … çarşuya girub firar etmiş ise de … on dokuzuncu Salı günü Bostancıbaşı Köprüsü nam mahalde derdest olunarak bâb-ı hazreti ser-askerîye irsal ve burda alay-ı mezkûre gönderilmiş deyü mezkûre alayında meclis divana akd olunub mevcud bulunan … firar-ı merkûma … … bu makule nizama muhalif hareketde bulunmak sana ayıb rezâlet değil midir deyü sual olundukta cevaben şimdiye değin bu makule mugayir-i nizam hareketde bulunmadım beşerat hasebiyle şeytan olub irtikâb eyledim bana cünha ve töhmetdir deyü takrir eylediğini mübeyyin vuku‘ bulan cünhasının bir kıt‘a mazbatasını alay-ı mezkûrun taburuna meclis-i bahriye takdis … etmiş olduklarına binaen keyfiyeti … … nefer merkûman firar töhmetinden başka bir güna mesfur cünha olmayub bir mah müddet-i zindanda mahbûs olması meclisce bil-müzakere tensib olunmuş olmağla irâde-i âlileri vuku‘ eylediği halde icabının icrası bâbında fi 28 S. sene (1)256 tarihinde Dar-ı Şûrâ’nın

mazbatası iş bu hususuna …suretde himmet eylesün deyü veliyyü'nîami devletlü kapudân-ı derya Said Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileridir mucibince

Merkûm ıtlâk şüd fi 26 Receb sene (1)256

78/1

Asâkîr-i Bahriye Şâhâne birinci alayının birinci taburunun ikinci yüzbaşısı Halil Ağa'nın binbaşısına takrir alay-ı mezbûre mülhak birinci taburun üçüncü bölüğünde ikinci çavuş …bölük-i mezkûrun sekizinci onbaşısı Osman Kasımpaşa'da Şişhane karakolhanesine memur iken karakolhane-i mezkûr civarında vâki' Kabristan nam mahalde gice saat iki kararlarında zenpârelik ederler iken Kulkapusu civarında vâki' karakolhane bir memur mülâzım kullarınnın mesmû'ası oldukda zikr olunan Şişhane karakolhanesine haber virüb merkûmları derdest ederek kışlağa bâ-teslim akd olunan meclislerinin zabıtlarında…merkûmun suali …bu makule rızâ hak-ı mugâyir ve nizâm mesthâne-i muhalif hareketde bulunmak sual olundukda cevabında şimdiye değin bu makule fi'l-i şenîaya cesaret etmedin idi beşeriyet hasebiyle şeytan bagiyye olub bizlere cünha ve töhmetdir deyü takrir eylediklerini mübeyyin vâki' olan cünhalarının bir kıt'â mazbatasını alay-ı mezkûrun zabıtanı meclis-i bahriye takdim ve irâde eylenmiş olduklarına binaen keyfiyetleri… … muharrer merkûmanın vâki' olan cünhalarına mebni doksan bir deynek darb ile ikişer mah müddet zindanda mahbûs olmaları meclisce bil-müzakere tensib olunmuş olmağla irâde-i âlilerine tevafuk eylediği halde icâbının hususu buyrulmuş ise de bendeleri fi 25 S. sene (1)256 tarihinde Dar-ı Şûrâ'da mazbata sudur işbu mazbata icabı üzre husus tarafına ol fâziha tersâne-i celilesine himmedlerine hazret-i veliyyü'n-niâmi devletlü Kapudân-ı derya Said Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri mucibince

Itlâk fi 25 L. sene (1)256

78/2

Deftere tahrir şüd

Eşkıya güruhundan Uzuncaabad Hasköy kazâsına muzafe Karacalar karyesi mütemekkinlerinden Cermo veled-i Anli ve yine kazâ-i mezbûre …karyesi mütemekkinlerinden Dimitri …nam zimmîlerin hilâf-ı rızâ-yı âli vâki' olunan hareket-i …Atûfetlü Nafiz Paşa hazretleri tarafından ahz u girift olunarak gönderilmiş olmağla

mersûmlar li-ecli't-te'dîb vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 21 Receb sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

78/3

Tahrir

İşbu şehr-i hâlikde güzar eden on üçüncü Cuma günü…nakil etmekde olan …esnafından Mustafa ve Memiş nam eşhasın … … Hüseyin ve Ahmed nam şahıslara …esnâ-yı rahda manav ve küfecilerden ….. serîka suretinde fürûht ibtidar diğerleri isticar olunmuş ve merkûmlar cenâb-ı ihtisaba celb ve istintal olundukda fezahat mezkûreyi mürtekib olduklarını şifâhen dahi ikrar eylemiş oldukları … merkûm tayin ve Ahmed vilayetleri cenâbına def' ve tesyar olunacaklarından muvafık irâde-i seniyyeleri olduğu halde asıl-ı muharrik ve mürtekibleri olan merkûman Mustafa ve Memiş'in dahi emsalinin terhibi zımnında li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunması hususu Atûfetlü ihtisab nazırı ağa bendeleri bâ-takrir-i inha ve bâlâsına mucibince merkûman Mustafa ve Memiş li-ecli't-te'dîb bir müddet vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 28 Ra. sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

Bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye şüd fi 3 S. sene (1)256

78/4

…Süvari Asâkîr-i Mansûre ikinci alayın dördüncü bölüğünde mülâzım-ı sânisi Hüseyin Ağa işbu şehr-i cemâzi …yirminci günü …bölük-i mezbûrun ikinci onbaşısı neferatından Şaban veled-i Süleyman'a karakolcuyuk deyü teklif eyledikde merkûm Şaban dahi kılıca yapuşub mülâzım-ı merkûm üzerine yürümüş olduğundan derhal ahz u girift olunarak alay-ı mezkûrda tertib olunan divân-ı harb meclisine ihzâr ve töhmet mezkûresi keyfiyetlerinden sual ve istifsar olundukda cevabında kılıncı mülâzım üzerine çekmedim karakol mahaline gitmek üzere çıkub hidmeti azimet eyledim deyü nefer merkûm töhmet mezkûresini setr-u inkar daimesinde olduğu alay-ı mezkûr tarafından vârid olan bir kıt'a memhur divan-ı harb mazbatasında mestur olarak cezanâme-i hümayun ahkâmına müracat olundukda …nefer merkûmu selsif? ederek zabıtana etmiş olduğu cümle câhilânesi vâki' olduğu halde idam cezasıyla mücâzet olmak ahkâmı kanunîyesinden bulunmuş olduğu derkâr ise de ancak nefer-i merkûmun ber-vech-i meşruh divân-ı harb meclisinde vâki' olan suret-i inkârına binaen canî meşkûk ve …kalmış olduğundan idam cezası sakâ olmuş ancak nefer-i merkûman mütecasir olmuş olduğu töhmet-i azimesini cezanâme ahkâmınca

mücâzatının şiddetini …olmağla zikr olunan Şaban veled-i Süleyman'ın babası yerine …

Uhdesinde bulunan …ref'olmakda katline bedel olarak müebbeden Tersâne-i Âmire'de hidemât-ı süflisine istihdamı muvafık … olduğu …Dar-ı Şûrâ'nın mazbata suretidir fi 23 Ca. sene (1)255 tarihinde vaz '-ı kürek olduğu mukayyeddir

Merkûm zindanda mevcud olduğundan işbu mahale şerh verildi

… Itlâk

Sol Derkenar/78/1

Tahrir şüd sin 1258

Merkûman bâ-fermân-ı âli fi 3 Ca. sene (1)258 tarihinde sebil-i tahliye olunmuşdur

78-A/1

Zağferanboluya tabi' Çarşambalı sağir tamaç Ali nam şahıs bu def'a İzmir'e gelerek sirkat madde-i kerihesine ictisâr etmiş olduğundan ahz ve girift olunarak merkûmun sarık olduğu meclisce tahakkuk eylemiş idügünden li'ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak üzere merkûm Kocaeli müşiri Atûfetlü Zekeriya Paşa hazretleri tarafından gönderilmiş olmakla merkûm li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 29 S. sene (1)256 tarihinde bâ-ferman-i âli sadır olduğu mukayyeddir

Itlâk şüd

Deftere tahrir şüd

78-A/2

Itlâk şüd

Merkûm Süleyman fevt şüd fi 23 Ra. sene (1)256

Deftere tahrir şüd

Merkûm ıtlâk

Kocaeli sancağında Akyazı Ma'a Sandık kazâları kurasında hayma nişin olan Kıptiyandan Hacı Mehmed ve diğer Hacı Mehmed ile Mehmed Ali ve Mehmed ve Mustafa ve Süleyman ve Derviş Mehmed nam yedi nefer Kıptiler bi'l-ithal emval şirketi ve hane israkı misüllü harekete cesaret eylediklerinden merkûmlar Kocaeli müşiri Atûfetlü Zekeriya Paşa hazretleri tarafından gönderilmiş olmakla zikr olunan

yedi nefer Kıpti vacib li-ecli'te'dîb vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 29 Ra. sene (1)256 tarihinde ferman-ı ali sadır olduğu mukayyeddir

78-A/3

Mersûm Batuher mürd şüd Fi selh-i R. sene (1)256	Mersuta zimmî mürd şüd Fi 25 L. sene (1)256

Midillü cezîresinde Kalonya kazâsında kâin Belhar karyesi mütemekkinlerinden Vasil nam zimmînin hanesinden eşya sirkat etmiş olan Benaddo ve Bonaputri nam iki nefer zimmû ahz ve girift olunarak bir kıt'a meclis mazbatasıyla bu def'a Midillü muhassılı tarafından Dersaadet'e gönderilmiş ve bu makule sarıkların tedibleri lazimeden bulunmuş olmakla ol-vecihle mersumlar li-ecli't-te'dîb vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 22 R. sene (1)256 tarihinde fermân-ı ali sadır olduğu mukayyeddir

78-A/4

Viranşehir sancağı muzafatından Bartın kazası ahalisinden olup cumhur ve **ifsad-ı** ahali fezahatine cesarete mebni Bolu feriki Sa'âdetlü Davud Paşa hazretleri câniblerinden İzmid müşiri Atûfetlü Zekeriya Paşa hazretlerinden tarafına irsal ve müşarünileyh cânibinden dahi bu def'a bâ tahrirat bu tarafa irsal olunmuş olan Dürzi Yahya nam hiyanetkâr li-ecli't-te'dîb ve'l-terbiye vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 17 R. sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu mukayyeddir

Fevt fi 16 N. sene (1)256

78-A/5

Kurşunlu mahzen civarında dellallığa hizmetde bulunan Dimitri nam zimmî bir beşlik kalb altun ile ahz ve girift olunmuş ve kabahati cezavî olup vaz'-ı kürek olunmak lazım gelmez ise de mersûm mukaddem dahi birkaç def'a kalb sürücülüğü töhmetiyle cânib-i darbhane-i 'âmireye gelmiş ve bu def'a dahi töhmet-i mezkûre ile tutularak tedibi icab etmiş olmakla fima ba'd o makule fesahate cesaret etmemek içün mersûm bir on beş gün mikdarı küreğe vaz' ile ba'dehu sebil-i tahliyesi hususunu darbhane-i 'âmire nazırı efendi hazretleri ba takrir inha ve balasına mersum bir mah kadar pranga hidemât-i süfliyede istihdam olunmak bâbında fi 16 R. sene (1)256 tarihinde bâ-fermân-ı âli sadır olduğu mukayyeddir

Bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye şüd fi 16 Ca. sene (1)256

79/1

Çengelköy'de bakkal Hıristo Limni peyniri Dirhem ------- 41 ------ sade 20 mersumun fürûht eylediği 14 nırh-ı carisi ----- 6 fahişi Bir kıyyesinde ------ Sade 76 ***	Galata Balık pazarında manav Yani Carbitleri Dirhem --------- 5 -------- 5 mersumun fürûht eylediği 2 nırh-i carisi ------ 2 fahişi Bir kıyyesinde ------- 200 fahişi	Çarşamba pazarında yağcı Nikola Fürûht eylediği ruğen Cürübüşün beher kıyasında Noksanı Dirhem -------- 47
Büyük karmenetde bakkal Anton Kaşkaval peyniri Dirhem -------- 6 ------ sare 5 mersûmun fürûht eylediği 3 ----- 2 fahşi narh-ı carisi Bir kıyyesinde ------ 142 fahişi	Begoğlu'nda bakkal Pirehud Kaşkaval peyniri Dirhem -------- 60 mersûmun fürûht eylediği -------- 40 40 narh-ı carisi -------- 10 fahişi Bir kıyyesinde Sade 65 fahiş	Hasköy'de yoğurtçu Nikola Beher çanaklarında noksanı Dirhem -------- 20

Merbuten takdim-i huzur-i samiyeleri kılınan bir kıt'a pusula mutala'asından ma'lum-i 'alileri buyrulacağı üzere bakkal vesair esnafından altı nefer ma'lum el-esami zimmîlerin işbu şehr-i hali güzeran eden on altıncı günü eksikçilik ve narh-ı carisinden ziyadeye fahiş beha üzere iş'âr-i fürûht eyledikleri bi'l-istihbar cânib-i ihtisaba celb ve tevkif kılınmış olmağın emsalinin terhibi zımnında mersûmların icra-yi tedibat-ı lazımeleri hususunu ihtisab nazırı ağa bendeleri bâ takrir inha ve bâlâsına mersûmlar

li-ecli’t-te’dîb bir mah müddet vaz ‘-ı kürek olunmak bâbında fi 20 R. sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sadır olduğu mukayyeddir

Mersûmlar bâ-fermân-ı âli ıtlak şüd fi 20 Ca. sene (1)256

79/2

Mah-ı rebiülevvelin yirmi üçüncü bazar ertesi kalkancılar esnafından Yüzbaşı İsmail Ağa kulları şöyle takrir eder ki esnafımız derununda dördüncü bölükde Kalbuzlu Hüseyin nam bir çocuk ‘atik timurhane civarında oturmuş pantolonu diker iken yine bölüğ-i mezkûrun takımından Bafralı Salih nam nefer çocuğun yanına varub bir hal ile merkum çocuğu ayardub mahal-i mezbûrda bir virane odanın derununa götürüb mutasarrıf eder iken Trabluslu Mehmed onbaşı kulları üzerine varub gördükde bize haber verilmiş ise de bende memurumuz olan kulakapulu Ahmed Kapudâna haber verdik Bafralı Salih merkûm derdest ve kışlak-ı ‘atikde olan Kapudân odasında cümle zabıtan hazır olarak meclis-i divan ‘akd olunub yine esnaf-ı mezkûrun beşinci bölüğünün yüzbaşısı Bekir Ağa kullarının nefer merkûma sualinde sen niçün bu misüllü böyle biçare subyanı öyle tenha yerde bulubda cebriyle mutasarrıf etmek sana ‘âyıb ve cünha degil mi dedikde cünhadır ve kabahatliyim şeytana uydum siz bilürsiniz deyü cevab eyledi deyü bir kıt’a divan-ı harb mazbatası işbu mahale şerh verildi

Merbuten takdim kılınan bir kıt’a divan-i harbden karin ‘ilm-i ‘alileri buyrulacağı vechiyle nefer-i merkumun vuku’bulan cünha-i kerihesine mebni seksen değnek darb ile altı ay zindanda çifte prangada hidemât-ı süflide istihdam olunması hususu meclisçe bi’l-müzakere tensib kılınmış olmakla irade-i ‘aliyelerine tevakuf eylediği halde icabının icrası babında işbu mazbatada beyan olunduğu üzre icra-yi iktizasına himmet eyleyesiz fi R. sene (1)256 tarihinde Kapudân-ı derya devletlü Said Paşa hazretlerinin buyruldu ‘alileri mucibince merkum vaz‘-ı kürek olunduğu mukayyiddir

Merkûm ıtlak şüd fi 14 Şevval (1)256

79/3

Merkûm Ahmed ıtlâk şüd

Kapudân Paşa efendimiz hazretlerinin kollukçularından Karahisarlı Mevlüd bir battal suçla takrir eder ki mah-i rebiülahirin on altıncı yevmi bazar ertesi akşamüzeri keyk ile efendimizi yalıya çıkardık sonra biz gelüp kayıkhaneye keyki çekdik odaya gitdik

Ta’am etmeye oturduk benim elimde şem’ var idi Tansalı Ahmed şem’ayi elimden almak istedi ben de vermedim bana değnek ile darb eyledi ben de iki tokat darb ettim işte böyle oldu dedi Kasalı Ahmed çağrılub sual olundukda … vakı’a böyle ama battal merkîm benim dinime imanıma sit idi Sonra bende deynek ile birkaç değnek urdum dedi …ı yevmi Salı şura odasında meclis-i divan ‘akd olunub Osman Hoca kapudânın merkûmun sualinde siz efendimizin fulukasında olub da birbirinize ile kardaş gibi olacak iken birbiriniz ile kararatmak sizlere ‘ayıb ve cünha değil mi dedikde merkumlar cevabında cünha … bir işdir oldu deyü cevab verdiler deyü bir kıt’a divan-ı harb mazbatası iş bu mahale şerh verildi

Merbuten takdim kılınan bir kıt’a divan-i harbden karin-i ilm-i samii hidivaneleri buyrulacağı vechle mezkûr kolukacıların vuku’bulan cünhalarına mebni merkûmandan Tansalı? Ahmed on beş ve mevlüd kırk beş gün zindanında haps olmaları hususu meclis-i bahriyede bi’l-müzakere tensib kılınmış olmakla irâde-i âliye rahimanelerine tevakkuf eylediği halde icabının icra buyrulması bâbında işbu mazbatada beyan olunduğu üzere icra-yi iktizasına himmet eyleyesiz fi 29 R. sene (1)256 tarihinde Kapudân-ı derya devletlü Said Paşa hazretlerinin buyruldu âlileri mucibince merkûman vaz‘-ı kürek olduğu mukayyeddir

Merkûm Mevlüd ıtlâk şüd fi 4 C. sene (1)256

79-A/1

Darağacı nam mahalde kalafatcı esnafından Vanlı Bekir nam kimesne bir mikdar köhne nuhas sirkat etmiş olduğu memuru tarafından haber verilmiş ve işbu Rebiülahirinin beşinci günü bahriye meclisinde a’za-yi meclis huzurunda ‘akd olunan meclisde merkûmun vaki’ olan cünhası tezekkür olunarak fima ba’d Tersane-i Âmire’de istihdam olunmak şartıyla üç mah müddet vaz ‘-ı kürek olunması hususu bi’l-müzakere tensib kılınmış olmakla irâde-i âliyelerine tevaküf eylediği halde icabının icrası bâbında fi 9 R. sene (1)256 tarihinde Dar-ı Şûrâ’nın mazbatasıdır ber-muceb-i mazbata icra-yi iktizasına himmet eyleyesiz deyü bâ- Kapudân-ı derya devletlü Said Paşa hazretlerinin buyruldu-i âlileri mucibince merkûm vaz‘-ı kürek olunduğu mukayyeddir

Merkûm meclis tarafından ıtlâk şüd fi 8 ramazan sene (1)256

79-A/2

Tekfurdağı mütemekkinlerinden meyhaneci Aneşti nam zimmînin sirkat ve envaı fezahate ictisâr etmekde olduğundan bahisle li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek olunması huzur-ı meclisce tensib olunmuş olduğu bâ- tahrirat bildirilmiş ve ol vecihle mersûmun küreğe vaz ' olunması lazım gelmiş olmakla ber-muceb-i inha mersum Aneşti li-ecli't-te'dîb vaz '-ı kürek olunmak bâbında fi 27 Ra. sene (1)256 tarihinde fermân-i âli sadır olduğu mukayyeddir

Itlâk şüd deftere tahrir şüd

79-A/3

Fi 29 N. sene (1)256

Tanaş zimmî	Vankil zimmi	Mersûmun karındaşı Kusta zimmî fevt fi 22 N. sene (1)256

Deftere tahrir şüd

Itlâk şüd

Mersûmun üç sene vaz '-ı kürek olunmaları mucibince Rıza Beg hazretleri tarafından tensib buyrulmuş olduğu

Zir-i idare-i 'âcizide bulunan kuru hümayun muzafatı olan Denabud karyesi sükânından olub haylıca müddetden berü kuru hümayun civarlarında ve muhal-i sairelerde serseri geşt u güzar ile mürur ve 'ubur etmekde olan yolcu ve sair kimesnalerin emval ve eşyalarını ğarat ve bazılarını helâk etmek misüllü ef'al-i kabihaye mütecasir olduklarından mukaddemen ele geçerek vaz'-ı pranga kılınmış ve bir müddet ikametle ber-takrib halas bulmuş iseler de mütenebbih olmayub bu def'a yine ol havalide geşt ü güzar ederek ef'âl-i kabiha-i sabıkalarına cesaret etmekde iken taraf-ı 'âciziden memur kulları ma'rifetiyle ahz ve girift olunarak mahbûs etdirilmiş ve ber vechi iş'âr habaislerine dahi mu'teref olmalarına Tanzimat-i Hayriye şurutuna tatbikan li-ecli't-te'dîb üç sene müddet ta'yiniyle vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 29 R. sene (1)256 tarihinde devletlü Rıza Paşa hazretlerinin tezkire-i 'âlileri mucibince mersûmlar vaz'-ı kürek olundukları mukayyeddir

79-A/4

Ba tezkirei ser'asker sebil-i tahliye şüd fi 17 zilhicce sene (1)256

Mersûmun bir sene müddet vaz‘-ı kürek olduğu Darı şura-yi ‘askeriyeden tahrir olunmak şerh olundu

Mühimmat hababiye taburunun dördüncü bölüğünün üçüncü onbaşısının dördüncü neferi Ankaralı Hüseyin birkaç mah mukaddem kepçe ile çarşuya gidüb bir mikdar incü ve bir çukacı mağazasını açup altı yüz kuruş ile bir top çuka **sirkat** eylemiş ve muahharen yine kepçe ile çarşuya gidüb dört kuyumcu dükkanını açup bir mikdar sırça taşı ile gümüşe dair eşya sirkat etmiş ise de çarşu bekçileri görüp karakol zabıtanına ihbar ve derdest olunub bâb-ı ser-askerîyeleri el-ihsar divan-ı harb meclisinde istintak olunarak ber vechi muharrer irtikâb etmiş olduğu cünhalarını ikrar eylediği varid olan bir kıt’a mazbata mealinden müsteban olmuş olmakla cezanâme-i hümayun-i şahane ahkâmına tatbikan merkûmun sirkat eylediği eşyayı ba’de’l-istirdad Tersane-i Âmire hidemât-ı süfliyesinde timure bend olarak bir sene-i kâmilen istihdamı iktiza eder deyü Dar-ı Şûrâ-yı Askerî’yenin bir kıt’a mazbatasıyla fi 23 Za. sene (1)255 tarihinde merkûm vaz‘-ı kürek olduğu mukayyeddir

79-A/5

İstanbul sakinlerinden Yemali ve Yertanes mugayir ayin hareketinde bulunduğuna mebni vaz‘-ı kürek olunmasını ve istid’âsı olmadıkça sebil-i tahliye olunması mersûm Patrik kulları istidâ etmiş olmakla mucibince mersûm muvakkaten vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 25 Za. sene (1)255 tarihinde bâ- fermân-ı âli vaz‘-ı kürek olduğu mukayyeddir

Bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye şüd fi 22 B. sene (1)256

80/1

Çiftburğaz tepeye bir çaryek mesafede vaki’ bostan civarında mah-i sabık rebi’ülevvelin on beşinci Cuma ertesi gecesi saat beş raddelerinde on iki nefer ‘abalı adamlar zahir oldukda bostan derununda bulunan kelplerin şamatanından bağçivan yanaşması İstancu zimmî uyanub tacassub zımnında taşra çıkmış hariçden gelen neferan-i merkûme bize bir kandil yak deyü tembih etmişler mersum kandil yakdıkda neferan merkûme bağçe derununda odayı açup bir mikdar beksemad bulmuşlar ve diğer odayı dahi açup anda dahi üç aded kebir ekmek bulup peksimadi ve ekmekleri ahz etmişler ve yanaşma mersûm İstancu zimmînin labis olduğu ‘abasını ve şervetesini alub biz Tiruz karyesine gideceğiz bize yol göster deyü mersûmu eza ile bahçeden taşra ihraç eylediklerinde mersum hayfından naşi aman can kurtaran yok mu deyü

feryad eyledikde Burğaz katresi ahalisinden Tanaş ve Yanko ve Lizoz karyesi ahalisinden Tanuş ve Siruzlu Rizan nam zimmîler yanaşma mersûmu kurtarmak üzere varup mersûmu ba'de'l-tahlis mersûmun 'abasını ve şervetesini merkumlardan taleb eylediklerinde Mansûre mülâzımlerindan dokuzuncu alayın ikinci taburun ikinci bölüğünde mülâzım-i evvel Mehmed bin Ali kılıcı çeküp mersum Tanuş'un üzerine hücum birle seyf ile darb etdikde başından cüz'i çizüp ve 'abasını kesdikde mersûm dahi Sirozlu Rizan zimmînin bir tek beştunu alup mülâzım mezbûre atmış ise de vanesi isabet etmedikde elinde Asâkir-i Şahaneden bulunmuş olmağla istima' da'varı kanunnâme-i hümayun muktezasınca Dar-ı Şûrâ-yi bab-ı 'askeriye münhasır bulunmuş idük deyü Tersane-i Âmire şurasında vürûd eden bir kıt'a mazbata sureti işbu mahale şerh verildi

Deftere tahrir şüd

İşbu bala-yi mazbatada zikr olunan dokuzuncu alayın ikinci tabur ikinci bölüğünün mülazım-ı evveli bulunan Mehmed Ağa'nın ber-vech-i meşruh keçe ile karye-yi mezkûre varub ğadab-ı emval ile teşrih–i silah cünhayı 'azimesine mütecasir olunduğuna dair icab eden mücazat laikası cezanâme-i hümayun-i şahane ahkâmına tatbik olundukda mülazım merkûmun nefer radesine ba'de'l-tenzil altı sene müddet içinden tersane-i 'âmire hidemât-i süflisinde istihdam ile te'dibi iktiza eder deyü Darı şura-yi ser-askerî vürûd eden bir kıt'a mazbata işbu mahale şerh verildi

Asakir-i muntazama-i şahane dokuzuncu alayının ikinci taburu ikinci bölüğünün mülazım-ı evveli olup ğadab mal ve teşhir-i silah fazihasına mütecasir olan Mehmed'in cünha-i vakıası tafsilatına dair tersane-i 'amire meclis şurasının bir kıt'a mazbatası Dar-ı Şûrâ-yı Askerî'yeye lede'l-havale merkûmun li-ecli't-te'dîb nefer raddesine tenziliyle altı sene müddet içün Tersane-i Âmire'de hidemât-ı süfliyede istihdam olunması cezanâme-i hümayun ahkamından bulunduğunu Dar-ı Şûrâ-yı mezkûrdan mazbata-i mezkûre zirine i'lam olunmuş ve merkûm ve merkûm çavuşa tefrikan su-yi müşiranelerine irsal ve mazbata-i mezkûre dahi i'âde ve isbal kılınmış olmakla icra-yi iktizası babında fi 17 rebielevvel sene (1)256 tarihinde bâ- tezkere-i hazreti ser-askerî mucibince merkum vaz'-ı kürek olduğu mukayyeddir

80/2

Anadolu cânibinde bulunan Süvari-i Hassa-i Şahane birinci liva birinci alay birinci bölükün birinci onbaşısının neferi Alanyalı Ahmed veled-i Mehmed geçen şehri

şa'banda der'aliyeye vürûd ve Süvar-i Asâkir-i Hassa-i Şahane ikinci liva ikinci alayının zurnalına misafir olarak idhal olunmuş ise de Selimiye kışlağında ikinci alayın üçüncü taburunun ikinci bölüğü başçavuşu İsmail'in yanında misafir bulunduğu halde bir aded piyade saka kırbası sirkat eylemiş ba'dehu der'aliyeye geçüp Ayasofya'da kâin bir sebzedancı zimmînin kolunu kırmış andan sonra yine Ayasofya'da bulunan berber dükkânına varub berber kalfasına izin verdin deyü berberi şutum-i ğaliz ile tekdir etmiş olduğundan yine onbaşı değilim diyerek kılıç ile gezüp iki mah otuz kuruş mahiye dahi ahz etmiş olduğu zikr olunan alayda ruyet olunmuş olan divan-ı harb meclisinde merkûm neferin cünha-i mezkûreleri rebeyyün eylemiş olmakla mezbûr neferin ber-vechi muharrer ziyade almış olduğu akça ile zikr olunan saka kırbasını kendüsünden ba'de'l-istirdad cezanâme-i hümayun ahkâmına tatbikan müddet-i medîde Tersane-i Âmire hidemât-ı süfliyesine temur bend olarak istihdamı iktiza eder deyü vürûd eden Dar-ı Şûrâ-yı Askerî'yeden bir kıt'a mazbatasıyla fi 14 L. sene 255 tarihinde merkûm vaz'-ı kürek olunduğu mukayyeddir

Fi 14 L. sene (1)255 merkûm tarihinde fevt

Merkûm müddet-i medîde kürekde tevkife meclis-i Dar-ı Şûrâ-yı Askerî'de tensib-i kürek olmakla şerh verildi

80/3

Bab-ı ser-askerîde kıradla memur Sa'âdetlü Selim Paşa bendeleri livasının birinci alayı neferatıından Âsitaneli Arif'in üç def'a firar etmiş olması cihetiyle ber-muceb nizam altı mah müddet ile Tersane-i Âmire'de hidemât-ı süflide istihdamı lazım gelmiş olduğu Dar-ı Şûrâ-yı Askerîden bâ-mazbata ifade olunmuş ve zikr olunan mazbatanın bir kıt'a sureti leffen savb-i 'âlilerine irsal ve merkum dahi isyal kılınmış olmakla icra-yi iktizası hususu babında fi 24 cemazielevvel sene (1)256 tarihinde bâ- tezkire-i hazreti ser-askerî merkûm vaz'-ı kürek olduğu mukayyeddir

Bâ- tezkere-i hazreti ser-askerî ıtlâk şüd

80-A/1

Merbûtana takdim kılınan bir kıt'â Divân-ı Harb'den rehîn alemi âlîleri buyrulacağı veçhile merkûm Salih Çavuş kullarından firârı töhmetine mebnî nâil olduğu rütbesinden nakz ile ma'a't-tenzil üç mâh müddet zindanda hapis olması hususunu meclisçe bi'l-müzâkere tensib kılınmış olmağla irâde-i âlîlerine tevâfuk eylediği halde icabında icrâsı bâbında deyü takdim olunan mazbata-yı Dar-ı Şûrâ-yı Askerî tahrîrinin

bâlâsına işbu mazbatada beyan olduğu üzre icrâ-yı iktizâsına himmet ile … fi 19 N. sene (1)256 tarihinde devletlü Kapudân-ı derya paşa hazretlerinin buyruldu-i âlîleri mucibince merkûma vaz‘-ı kürek olunduğu

Mersûman sebil-i tahliye birle Dar-ı Şûrâ-yı Askerî tahrirîye teslim-i şüd

80-A/2

Küçük Karaman’dan manav Mehmed Bardak eriği: Dirhem:200 Fürûht eylediği: 40 Zahire cârîsi: 30 10 Bir kıyyesinde fahişi 20	Galata’dan küfeci Osman Akçe iğnesi emrûdi Dirhem Fürûht eylediği:50 Zahire cârîsi: 10 061 11 Bir kıyyesinde fahişi 28	Begoğlu’nda küfeci Hasan akçe iğnesi emrûdi Dirhem 200 Fürûht eylediği: 30 Zahire cârîsi: 26 9 Bir kıyyesinde fahiş 18	Kasımpaşa’da bakkal Nikol Salamura peyniri Dirhem Fürûht eylediği: 15 10 Zahîre cârîsi: 05- Fahiş 2- Bir kıyyesinde 70

Tophane’de bakkal Dimitri

Soğan: Dirhem Fürûht eylediği: 200 Zahîre cârîsi: 10 12 Bir kıyyesinde fahişi: 3	Sarmısak Dirhem Fürûht eylediği: 100 Zahîre cârîsi: 020 12 Bir kıyyesinde fahişi: 8 … 32

Eski Yağ kapanında bakkal Vasil Zeytun Dirhem 20 Fürûht eylediği: 5 Zahîre cârîsi: 4 Bir kıyyesinde fahiş: 1	Kadıköy kapusında manav Aslan Paralı akçe emrûdi 0 1 Fürûht eylediği: 16 Zahîre cârîsi: 14 Fahiş: 020

… 20	

Merbutana takdim huzur-ı sâmîyeleri kılınan bir kıt'â pusulada muharrer olduğu vecihle bakkal ve manav ve küfeci esnafından üç nefer müslim ve dört nefer reâyâ işbu şehr-i hâlik yirmi birinci günü ticaret mahsus olan zahire-i cârîden ziyadeye fahiş baha üzere es'âr û… fürûht eyledikleri bâlâ-istihbâr cânib-i ihtisâba celb ve tevkîf kılınmış olmağla emsâlinin terhibi içün merkûmlar ile mersûmların icrâ-yı te'dîben lazım … hususu Atûfetlü ihtisab nazırı ağa hazretleri bâ-takrir-i inhâ olan merkûm ve mersûmlar bir mah müddet içün vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 22 Ca. sene (1)256 tarihinde fermân-ı âlî sâdır olduğu mukayyedir

Bâ fermân-ı âli sebil-i tahliye olmuştur fi 21 Ca. sene (1)256 fi 21 Ca. sene (12)56

81/1

Davud Paşa kışlak-ı hümayununda olan manastır alayından bir nefer çavuş ile bölük neferatı firar ettürmek cünhasına mütecasir ve Divân-ı Harb'de cünha-i mezkûreye mugayir olmuş olan Maltalı? Bekir askerîden olduğundan mücâzâtından icrâsı devletlü ser-asker paşa hazretleri tarafından inhâ ve ifade olmuş ve merkûman ol vecihle Divân-ı Harb'de ikrarı emâresi asakirîye şehadetiyle… olarak cünha-yı mezkûrun tahkik etmiş deyü cüretine kanun-ı nizâm … … olarak cünha-yı azimeti mevcud bulunduğundan merkûm Bekir beş sene müddet içün li-ecli't te'dîb vaz'-ı kürek olunmak kanun-ı ceza icabından bulunduğu Meclis-i Ahkam-ı Adliye tarafından ifade kılınmış olmağla icrâ-yı iktizasına ibtidar olunması irâde-i mehâbet … canib malukane icabından bulunmuş olmağla … merkûm beş sene müddet içün vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 26 Ca. sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyedir

Merkûman beş sene müddet vaz'-ı kürek olunmuş muktezâ-yı irâde-i seniyyeden bulunmuş olmağla işbu mahale şerh verildi fi 26 Ca. sene (1)256 karar deftere tahrir-i şüd

81/2

Günyüzü ahalisinden olub bir müddetten berü ve ifsâd-ı memâlikine mucib hareketde bulunmuş olan Kahraman oğlu Hasan veled-i Kahraman ve Göynük karyeli Muhsin

oğlu İsmail veled-i Muhsin ve yine karye-yi mezbûrun kenarından İhtiyaroğlu Mehmed veled-i Ömer ve Karahisar kazasında sakini Yosef oğlu Yosef veled-i Halil ve yine kaza-yı mezbur sakinlerinden Yosef oğlu Halil veled-i Yosef ve Bakır karyeli Ali oğlu Eshed veled-i Ali Kozağaçlı Sarı oğlu Hasan veled-i Mehmed ve yine Kozağaçlı Sefir oğlu Ali veledi Sefir ve Soter karyeli Hünkar oğlu Hüseyin veled-i Mehmed ve Akazlı karyeli Osman oğlu Ahmed veled-i Muhsin ve yine Akazlı Fukara oğlu Mehmed veled-i Ali … karyeli Numan oğlu Süleyman veled-i Hüseyin ve yine karye-yi mezbure sakini Hacı Ömer oğlu Hüseyin veled-i Ömer ve Devinya? karyeli Dede oğlu Süleyman veled-i Mustafa ve Kavacık karyeli Hamza oğlu Hüseyin veled-i Hamza nam on dört nefer eşnahıs ile cerh madde-i kerihesine ictisâr ederek hamam Karahisar karyesi muhtarı Yosef oğlu Halil nam şahıs ahz û girift olunarak li-ecli't te'dîb bu defa hüdâvendigâr ferîki Sa'âdetlü İsmet Paşa tarafından gönderilmiş ve sâlifü'z-zikr on dört nefer eşhasın beş sene müddet ve merkum Halil nam şahsın dahi üç sene müddet vaz'-ı kürek olunması ceza-i kanunname-i hümayun-ı iktizasından bulunmuş ve irâde-i seniyye cânibi malukane dahi bu vecihle şerefsudûr buyrulmuş olmağla mucibince merkûm on dört nefer eşhas beş sene ve merkum Halil üç sene müddet vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 29 Ca. sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

İfsâd-ı memâlikine mucib olan on dört nefer eşna'has beş sene cerh maddesine cesaret eden Halil üç sene müddet vaz'-ı kürek olunmaları iktizası irâde-i seniyye-i şâhâneye vürûd bulunmuş olmağla şerh verildi

Ba-fermân-ı âlî sebil-i tahliye-i şüd deftere tahrir-i şüd Fi 29 Ca. sene (1)256

81-A/1

Tersâne-i 'âmire nakkâşlarıdan Ömer Onbaşı nakkâşhâneden bir fıçı yeşil ve bir fıçı beyaz boya sirkat etmiş olduğu ve yorgancılarından Mikel nâm zimmî yirmi aded çapacısı sirkat eylemiş idüğü ihbâr olunmuş ve bu makûle sâriklerin bir bir buçuk sene müddetle vaz'-ı kürek olunmaları mesbûk bulunmuş ve merkûm ile mersûmlara ol vechle te'dîbi meclisce bi'l-müzâkere tensîb kılınmış olmakla iktizâ-yı icrâları diyü ba-mazbata ifâde olunmuş olmakla balâsına işbu mazbata da beyân olunduğu üzere icrâ-yı iktizâsına himmet eyleyesin deyü 3 C. sene 1256 tarihinde Kapudân-ı deryâ

paşa efendimiz hazretlerinin sudûr buyurulan fermân-ı âlileri mucibince merkûm ile mersûmun vaz‘-ı kürek olundukları

Merkûmun bâ-mazbata şurâ-yı bahriyeye bir bir buçuk sene müddet kürekte tevkîfi tensib olunmuş olmakla şerh verildi merkûm ile mersûm bâ-irâde-i hazret-i veliyyü’n-ni‘ama sebilleri tahliye olunmuşdur fi 3 C. sene 1256

81-A/2

Bundan akdem sirkat madde-i kerihasına cesaret etmiş olan Çolak Ömer ve ve Beni Ahmed Veli Mustafa nâm sârikler ile yatakları olan Kiryako nâm zimmi ahz u girift ve habs ilkâ oldukları bâ-mazbata lede’l-inhâ merkûmları sirkat etmiş oldukları hayvânat ma‘rifet-i şer‘ ve meclis marifetiyle ashâbına redd ve i‘tâ ve sârik-i merkûmlar ile mersûmun vaz‘-ı kürek olunmak üzere Dersaadet’e isrâsı iş‘âr olunmuş olduğundan ol vechle sârik-i merkûm ile mersûm bu def‘a Menemen muhassılı tarafından ba-arîza gönderilmiş idüğünden meclis-i ahkâm-ı ‘adliyeye lede’l-havâle merkûmları sirkat madde-i kazihasına mütecâsir olduklarının sübûtu mübeyyen mukaddemce mazbatası gelmiş olduğuna ve mersûm dahi yatak olmak hasebiyle sârik hükmününde bulunmuş idüğüe binâ’en cezâ kanûnnâme-i hümâyunu mantûkunca üç sene müddet için vaz‘-ı kürek olunmaları meclis-i valâ-yı mezkûr de tezekkür kılınması ve ol vechle iktizâsının icrâsı meclis-i ‘umûmide dahi tasvîb olunmuş olduğuna keyfiyet hâk-i pây-ı hümâyun hazret-i şahâneden lede’l-istizân iktizâlarının icrâsına irâde cellâd-ı te‘âla-i hazret-i pâdişahi müte‘allik buyurulmuş olmakla merkûmlar üç sene müddet için vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 10 C. sene 1256 tarihinde bâ-fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

Merkûmlar ile mersûmun üç sene müddet vaz‘-ı kürek olunmaları irade-i seniyye-i şahâne iktizâsından olmakla şerh verildi merkûm fevt şüd fi 7 17 Z.a sene (1)256 tahrîr şüd fi 10 C. sene (1)256

82/1

Fi 10 C. sene 1256

Zağra-i atik kazâsına tabi Muradlı Karyeli Dimo	Çorlu kazası mütemekkinlerinden Dobre	Edirneli Yahudi tâ’ifesinden Farga İsrail Neferan 1

Neferan 1 Mersûm üç sene müddet	Neferan 1 refiki fi'l-asl Niğbolu kazasında Uladine karyeli Nikola zimmi 1 + 2 Mersûmlar yedi sene müddet Mürd şüd fi selh-i Z. Sene (1)256	Mersûm 3 sene müddet
Zağralı Kıbti Mehmed Nefer 1 Mersûm 3 sene müddet	Gümülcine'de Kır Mahallesi sâkinlerinden İsmail veled-i Halil 1 nefer Merkûm üç sene müddet Fevt fi 6 Receb sene (1)256	Yenice-i Karasu kazalı Habeş Hasan 1 nefer Merkûm üç sene müddet
İrzenli Hüseyin nefer 1 Merkûm üç sene müddet	Karakazasında Gücoba ta'ifesinden Kıbti Ali ve Refiki Ali Nefer 2 Merkûmlar dahi on sene müddet Merkûm Ali nâ-mizac olup Mansûre hastanesine gönderilip orada vefat eylemiştir Fi 19 C. sene 1256	

Tahrîr olunacak

Kayd şüd

Deftere tahrîr şüd

İslâm ve re‘âya ve kıbti ve Yahudi’den sirkat madde-i kerihasına ictisâr ve Çorlu havâlisinde haydûdluk sûretinde gezüb ahâli ve fukaraya isâl-i hasar etmiş oldukları mütehakkık on bir nefer eşhâs ahz u girift olunarak Edirne meclisi tarafından ba-mazbata inhâ ve iş‘âr ve mezkûr on bir nefer sârikleri esâmi ve cünhalarını mübeyyen bir kıt‘a defteri takdim ve tesyâr olunmuş olduğundan keyfiyet Meclis-i Ahkâm-ı Adliyeye lede’l-havâle sûret-i iş‘âra nazaran eşhâs-ı merkûmeden dokuz neferi sârik ve içlerinden Çorlu kazâsı mütemekkinlerinden Dobre ile refiki fi’l-asl Niğbolu Kazâsında Uladine karyeli Nikola nâm iki nefer zimmiler dahi kıtâ‘-ı tarîk dimek oldukları anlaşılmış ve katl-i nüfûs ve ahz-ı emvâl ettikleri vukû‘bulmamış ise de haydûd makûlesinden oldukları tasrîh kılınmış ve bunları mahalli meclislerinde muhâkemeleri icrâ ve cünhaları sâbit olarak sârikleri me’hûzları olan emvâl-i mesrûka dahi bi’l-istirdâd ashâbına i‘tâ olunmuş olduğundan cezâ kanunnâme-i hümâyunu mûcebince eşhâs-ı merkûmeden dokuz nefer sârikleri üç sene ve kıtâ‘ı târik olan mersûman Dobre ve Nikola zimmileri dahi yedi sene müddet için vaz‘-ı kürek olunmaları meclis-i valâda mezkûrdan tezekkür kılınmış ve ol vechle iktizâlarında icrâsı meclis-i ‘umûmide dahi münâsib mutâla‘a kılınmış olduğundan keyfiyet hâk-i pây-ı adâlet-peymâ-yı hazret-i mülükâneden lede’l-istizân ol vechle iktizâlarının icrâsı husûsuna irâde-i mehâbet ifâde-i hazret-i kiti-sitâni müte‘allik buyurulmuş ve mûcebince defter-i mezkûrun bir kıta sûreti merbûten gönderilerek mersûmlar dahi irsâl kılınmış olmakla ol vechle sâbiku’z-zikr dokuz nefer sârikler üç sene ve kıtâ‘-ı tarîk olan mersûman Dobre ve Nikola zimmiler dahi yedi sene müddet için vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 10 C. sene 1256 tarihinde ba-fermân-ı ‘âli sâdır olduğu mukayyeddir

82-A/1

Arab Selim Bab-ı ser-askeri de Müddet itmam olmakla şerh verildi

Tahrîr olunacakdır

Karamürsel mülhakâtından Bazarköy sakinlerinden Kara İsmail oğlu Ali ve Arab Selim ile Biga sancağı kazâlarından Balya maden-i hümâyunu kazâsına muzâfa Veli Yusuflar karyesi ahâlisinden Mestci oğlu Mehmed ve Çak kazâsı dâhilinde Kızılelmâ nâm mahalde mütevattın haymenişin Yörükan tâ’ifesinden Kutuoğlu Ahmed nâm

şahıslar sirkat maddesine cesâret etmiş oldukları mahalli meclislerinde sâbit ve mütehakkık olduğu beyânuyla mücâzât-ı lâzımelerinin icrâsı zımnında Dersaadet'e gönderilmiş oldukları Atûfetlü Zekeriyâ Paşa hazretleriyle Biga sancağı zabtiye(Hınta) memuru sâbık Sa'âdetlü Haydar Paşa taraflarından bâ-tahrîrat inhâ ve iş'âr olunmuş olduğundan Meclis-i Ahkâm-ı Adliye'ye lede'l-havâle me'âl-i inhâya nazaran merkûmların ber-mantûk-ı kanûn-ı cezâ muhâkeme-i icâbiyeleri mahallerinde icrâ ve me'hûzları olan emvâl bi'l-istirdâd ashâbına i'tâ olunmuş olduğundan ber-mûceb-i kanûnnâme-i hümâyunu üç sene müddet için vaz'-ı kürekde kılınmaları meclis-i valâ-yı mezkûr da tezekkür kılınmış ve olvechle iktizâlarının icrâsı meclis-i 'umûmi de dahi münâsib görülerek hâk-i pây-ı hümâyun hazret-i şahâneden lede'l-istizân ol vechle icrâsı iktizâları husûsuna irâde-i celâdet-'âde-i cenân-ı kişver-küşâ-yı müte'allik buyurulmuş olmakla mûcebince merkûmlar üç sene müddet için vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 15 C. sene 1256 tarihinde ba-fermân-ı 'âli sâdır olduğu mukayyeddir

Fi 29 C. sene (1)256 merkûmların üç sene müddet kürekte tefkîfleri ba-irade-i seniyye-i şahaneden olmakla işbu mahale şerh verildi

Merkûmanın fi 15 Za. sene 1258 ba-fermân-ı âli sebilleri tahliye olunmuş

82-A/2

Tersâne-i Âmire kapûdanlarından korvet ticâret kar süvârisi Hâfız Kapudân kulları şu vechle takrîr eder ki pusulacılar da Kirişcinin oğlu Mustafa Mülâzım … Emir câmi'-i şerîfin civârında Sulu… ta'bîr olunan fâhişenin hanesine girmiş olmakla gice saat dört vakitlerinde mahal-i mezbûr da olan Gavas kulu müşâhede ederek merkûm derdest idüb kışlağı teslim etmiş olup ferdâsı yevm-i cum'a şurâ-yı bahriye marifetiyle zindanına bend olmuş ise de işbu mâh-ı Rebi'ü'l-ahirinin yirminci yevm-i Cum'a irtesi Tersâne-i Âmire'de kâ'in Kapudânlar arasında meclis-i divân-ı 'akd olunup cümle Kapudânlar hazır olarak Mülâzım-ı merkûmu ihzâr birle Terzizâde Osman kapudânının sualinde sen bir sanat sahibi mülâzım-ı ulâsında öyle **fahişenin hanesinde** derdest olubda zindanına bend olmaz sana ayıb ve cünha değil mi didikde merkûmun cevabı vallah baya şeytâna uydum bir dahi böyle şey etmem eğer eder isem ne dürlü cezâ iderseniz bana müstehakdır didi bir kıta divân-ı harb sureti işbu mahale şerh verildi

Merbûten takdîm kılınan bir kıt‘a divân-ı harbden karîn-i ‘ilm-i sâmi-i müşirâneleri buyurulacağı vechle Kasım Paşalı Mustafa Mülâzım kullarının hilâf-ı rızâ-yı âli vukû‘ bulan cünhasına mebni hâmil olduğu nişânı emâneten alınarak mukaddime-i Hayır nâm kalyon-ı hümâyunda üç mah müddet habs olması husûsu meclisce bi’l-müzâkere tensîb kılınmış olmakla irâde-i aliyyelerine tevâfuk eylediği takdîrce icâbının icrâ buyurulması bâbında bâ-mazbata ifade olunmuş olmakla balâsına işbu mazbata beyân olunduğu üzere icrâ-yı iktizâsına himmet eyleyesiz deyü fi 27 R. Sene 1256 tarihinde kapudan-ı deryâ efendimiz hazretlerinin fermân-ı âlileri mûcebince merkûm vaz‘-ı kürek olunduğu mukayyed

Merkûm meclis tarafından ıtlâk şüd fi 14 N. sene (1)256

83/1

Ohri kazâlı Hüseyin veled-i Feyzo ve Berlibeli Estüban veled-i Bocin nâm katilleri Rumili müşiri sâbık devletlü Said Paşa hazretleri tarafından Selanik’e ve oradan vaz‘ olunmak üzere vapur ile Dersaadet’e irsâl olunmuş ise de mütecâsir oldukları fezâhat ne vechle vukû‘bulmuşdur ve maktûllerin veresesi var mıdır mahalli meclisi tarafından bir gunâ inhâ olmadığından merkûman Tersâne-i Âmire’ye gelmiş olduklarına mebnî tahkîk-i hâl oluncaya değin merkûman mahbûsen tevkîf kılınarak işbu sene-i mübâreke evâ’il-i Rebi‘ü’l-evvelinde ba-tezkire-i hazret-i Kapudân-ı derya bâb-ı âliye iş‘âr kılınmış olduğu

83/2

Tersâne-i Âmire kâtiblerinden bir efendinin hanesine rencberlik eden Yuan nâm zimmî efendi-i mumâ-ileyhin hanesine leylen ber-takrîb girip üç yorgan ve bir mikdar penbe ve biraz basma serika idüb gider iken Tersâne-i Âmire kethüdâsı tarafından ahz u girift olunup devletlü Atûfetlü Kapudân paşa hazretlerine ifade olunarak fi 4 Receb sene (12)56 tarihinde Tersâne-i Âmire kethüdası ağa tarafından bÂ-jurnal gönderilerek mahbûsen tevkîf olunduğu

Itlâk

83/3

Üsküdar tarafından Mehmed nâm kimesne sekiz aded koyun serîka idüb ber-takrîb Galata tarafına geçirip birkaç adedini mahal-i merkûmda fürûht edip ve birkaç tanesini

dahi yeğeni tarafından fürûht eder iken Tersâne-i Âmire kethüdası ahz u girift olunarak ve devletlü Atûfetlü Kapudân Paşa hazretlerine ifade oluna fi 4 Receb sene (12)56 tarihinde Tersâne-i Âmire kethüdası ağa tarafından gönderilerek mahbûsen tevkif olunduğu

Itlâk

83/4

Çatalca kazâsı ahâlisinden Ömer nâm kimesnenin katl madde-i kazihasına ictisârı cihetiyle merkûman Tırhala Feriki Sa'âdetlü Nâmık Paşa hazretleri tarafından ahz u girift olunarak bâ-tahrîrat Dersaadet'e gönderilmiş olduğundan merkûman ber-mûceb-i kanûn-ı cezâ bir sene müddet ile vaz'-ı kürek olunması bi't-tensîb hâk-i pây-ı hümâyun hazret-i mülükâneden lede'l-istizân ol vechle iktizasının icrâsı husûsuna irâde-i seniyye-i müteallik buyurulmuş olmağla mucibince merkûm Ömer bir sene müddet için vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 8 Za. sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Fevt fi 29 L. sene (1)256

83/5

İsmail Itlâk şüd

Li-ecli't-te'dîb Dersaadet'e celb olunmuş olan Edirneli eyaleti Asâkîr-i Redifesinin birinci alayının ikinci taburunun mümtâz bölüğü neferâtından Hasköylü İsmail münâvebeden dört def'a firar ve işbu töhmetine mebni Tersâne-i Âmire'de altı mâh müddet içün vaz'-ı kürek olunmasını Dar-ı Şûrâ-yı Askerî'de bi't-tensib merkûm taraf-ı valâ-yı asafanelerine irsâl kılınmış olmakla icrâ-yı iktizâsı bâbında fi 15 Za. sene (1)256 bâ-tezkire-i hazret-i ser-askerî merkûmun vaz'-ı kürek olunduğu

83-A numaralı belge defterde yok!

84/1

Mahmûd Hoca Kapudân şöyle takrîr eder ki Kalyon-ı Mukaddime-i Hayr mürettebatı Kasımpaşalı Şaban onbaşı yirmi gün mukaddem onbaşı-i merkûm taşra hammâma getirmek için bir nefer teslimen ihrâc ve esnâ-yı râhda nefer-i merkûm firar idüb onbaşı

dahi havfından sefineye gidemeyüb firar eyleyüb Kasımpaşa'da karakol derdest idüb Tersâne-i Âmire'ye gönderilip hazır bulunan Kapudânlar huzûrunda merkûme ne sebeb firari irtikâb eyledik diyü su'âl olundukta merkûm Şaban Onbaşı havfından firar eyledim didikde bu bahâne ile firâri irtikâb etmekde sana cünha ve kabâhat değil mi dedikde şeytâna uydum siz bilirsiniz didi bir kıt'a divân-ı harb sûreti işbu mahale şerh verildi

Merbûten takdîm kılınan bir kıt'a divân-ı harbden 'ilm-i sâmi-i asafaneleri buyurulacağı vechle merkûm Şa'bân onbaşının vukû'bulan firârı töhmetine li-ecli't-te'dîb yetmiş dokuz değnek darb ve ayağı bir halka ile üç mah zindanda habs olunması husûsu meclis-i bahriye de bi'l-müzâkere tensîb kılınmış olmakla irâde-i aliyyeleri tevafuk eylediği halde icâbının icrâsı bâbında balâsına işbu mazbata beyân olunduğu üzere icrâ-yı iktizâsına himmet eyleyesiz fi 3 B. Sene (1)256 tarihinde Kapudân-ı derya efendimiz hazretlerinin buyuruldu-i âlileri mucibince merkûm vaz'-ı kürek olunduğu mukayyeddir

Meclis tarafından merkûmun sebil-i tahliye şüd fi Gurre-i L. Sene (1)256

84/2

Ali fevt şüd fi 19 S. Sene (12)57

Tahrir olunacaktır deftere tahrîr şüd

Manisalı Topal Mustafa nâm şahıs Balıkesir Kazâsı sakinlerinden Köse oğlu nâm kimesnenin hanesine girip sandığı derûnunda olan eşyasını sirkat etmiş ve Ebu Rendeli (,Aburendeli? Ali nâm şahıs dahi yeğeni Musa nâm kimesneyi piştov endâhtıyla mecrûh eylemiş olduklarından merkûmân ahz u girift olunarak emvâl-i mesrûka bi'l-istirdâd ashâbına teslim olunmuş ve kendileri bu tarafa gönderilmiş olduğu beyânıyla te'dîbât-ı lâzımelerinin icrâsı husûsu kazâ-i mezbûr meclisi tarafından ba-mazbata inhâ olunmuş ve bu makûle sârik ve cârihin üç sene müddet için vaz'-ı kürek olunması cezâ kanûnnâme-i seniyyesi iktizâsından bulunduğundan ol vechle iktizâsının icrâsı meclis-i ahkâm-ı adliye tarafından ifâde kılınmış olmakla ol vechle merkûmlar üç sene müddet için vaz'-ı kürek olunmak babında fi 4 Receb sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu mukayyeddir

Fi 4 Receb sene (12)56 merkûmların üç sene müddet temâm olmadıkca sebili tahliye olunmaması sâdır olan fermân-ı âlide münderic olmakla şerh verildi

84/3

Hüseyin

Tersâne-i Âmire süvari kapudânlarından havaslar(havuslar) baş mu'temedi bulunan Hüseyin kapudânı **hilâf-ı nizâm sirkate** ictisârı cihetiyle merkûmun fima-ba'd mesâlih-i devlet-i 'aliyye de istihdâm olunmamak şartıyla rütbesinden hatâ ve tenzîl olunarak bir buçuk sene için vaz'-ı kürek olunması husûsu bahriye meclisi tarafından ba-mazbata ifâde ve Meclis-i Ahkâm-ı Adliye'de tensîb kılınarak keyfiyet hâk-i pây-ı hümâyun hazret-i şahâneden lede'l-istizân ol vechle icrâsı husûsuna irâde-i seniyye-i mülûkâne müte'allik buyurulmuş olmakla mucibince merkûm bir buçuk sene müddet vaz'-ı kürek olunmak bâbında fi 10 Receb sene (1)256 tarihinde fermân-ı 'âli sâdır olduğu

Tahrîr olunacaktır

Fi 10 Receb-i şerîf sene 1256

Merkûmun bir buçuk sene müddeti tekmîline kadar küreğe tevkîfine irâde-i seniyye-i şahâne taalluk etmiş olduğundan şerh verildi

Merkûmun akdem vaz' olunduğu tarihi kayd olunması sâdır olan fermân-ı âli zuhuruna devletlü müsteşar efendi hazretlerinin sudûr iden fermân-ı şerîfleri mucibince fi Gurre-i Ca. sene (1)256 tarihinde vaz' olunduğu işbu mahale şerh verildi

Hüseyin Kapudân ba-fermân-ı âli ıtlâk şüd fi 17 N sene (1)257

84-A/1

Benâm-ı

Süleyman Karahisar	İbrahim Çerkes	Osman Çerkes	Ömer Çerkes	Seyid Ali Çerkes	Mehmed Görele	Diğer Mehmed Ayne

Osman Çerkes	Ali Çerkes	Fetret Karamufid

Merkûmlar kayıkcı esnafından olub hilâf-ı rızâ-yı âlî bakır küşâdına cesaret etmiş olduklarından bâ-irâde-i hazreti Kapudân-ı derya fi 17 Receb sene (12)56 tarihinde vaz' olundukları

Itlâk fi 26 Receb sene (1)256

84-A/2

Mehmed Kastamonu	Mustafa Urniye	Halil Çerkes	Yokub Gelenbe	Süleyman Kargı	Hüseyin Asitane	Vasil Kângırı

Ahmed Kângırı	İsmail Kângırı	Mehmed Ali Kökenli	Estori Silivri	Kasib Vanlı	Yasef Ortaköy

Merkûmlar dahi malikane küşâdına ictisârlarına mebni bâ-irâde-i hazreti veliyyü'n-niâmi fi 18 Receb sene (1)256 tarihinde vaz'-ı kürek olundukları

84-A/3

Itlâk-ı şüd 27 …

Mehmed bin Hasan Şile	Ovanis Bin Ermin Lofca …	Uram Veled-i Litkoli …

Merkûmların dahi malikan-ı küşâdına ictisârlarına mebni bâ-irâde-i hazreti veliyyü'l-niâmi fi 22 Receb sene (1)256 tarihinde vaz'-ı kürek olundukları

84-A/4

Mehmed bin Halil …	Mustafa bin Hüseyin Şile	Mahmud bin Mahmud …	Panu Veled-i Nikoli …

Merkûmlar ve mersûmlar dahi malikan-ı küşâdına ictisârlarına mebni bâ-irâde-i hazreti veliyyü'l-niâmi fi … Receb sene (1)256 tarihinde vaz'-ı kürek oldukları

Itlâk şüd 27 Receb sene (12)56

84-A/5

Mahmud bin İbrahim …	İsmail bin Eyüb Değirmenköy	Artiyan …	İstefan …	Kostandi …

Merkûm ve mersûmlar dahi malikan-ı küşâdına ictisârlarına mebni bâ-irâde-i hazreti veliyyü'l-niâmi fi 28 Receb sene (1)256 tarihinde vaz'-ı kürek oldukları

Sağ derkenar/84-A/1

Mehmed Âsitane

… takımından olub cünha ve … meclis-i mezkûr tarafından emaneten fi 11 Receb sene (12)56 tarihinde vaz'-ı kürek olunduğu

Kayd-ı şüd

Sağ derkenar/84-A/2

Hüseyin bin Hüseyin Isbartalı

Merkûm sirkat töhmetine mebni hastahanenin içerüsine girmiş olduğu fi 21 Receb sene (12)56 tarihinde emaneten vaz' olduğu

Sağ derkenar/84-A/3

İsmail Ünye

Peyk-i mürt takımından olan hilâf-ı rızâ-yı âli cünhasına mebni fi 14 S. sene (12)56 tarihinde …

85/1

Yoseb bin Varen zimmî … Beşiktaş

Meclis-i mezkûrun müfettişi faziletlû efendimiz taraflarından kayıkcısı sirkat töhmetine mebnî 18 Receb sene (1)256 tarihinde vaz‘-ı kürek olduğu

85/2

Deftere tahrir-i şüd

Merkûmların … irâde-i seniyye ile der âli fi 20 Receb sene (12)56 deftere tahrir şüd

Asâkîr-i muntazama onbaşılarından Yozgadlı Abdülhamid ve yine Asâkir-i Mansûre tekaüdlerinden Abdülaziz ve tebaadan Ali nam şahıslar geçende Silivri kapusı civarında Mehmed nam gulamı katl ve idam etmiş oldukları teb’id ve tahkik etmiş ve maktul merkûmanın velisi taşrada bulunarak bu tarafa gelinceye kadar katil-i merkûman bu tarafda kürekde tevkif kılınmaları muktezâsına irâde-i seniyyeden buyrulmuş olmağla ol veçhile maktul-ı merkûman velisi gelinceye kadar merkûmlar vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 20 Receb sene (12)56 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

85/3

Saruhan neferatından Sivaslı Mehmed nam nefer odalarında yatur iken Birmetli Mustafa nam neferin pantolununı söküb merkûm Mustafa ve duyub uyandıkta seni nöbete kaldırıyorum demiş merkûm nöbete gitdikde Ordulu İsmail nam neferin pantolonunı söküb … yine yanaşır iken uyanıb sen ne yaparsın deyü yüzbaşısına haber verüb yüzbaşı-i merkûm neferleri alub Kapudân odasına götürüb Divân-ı Harb akd olunub Ahmed Hoca Kapudânın sualinde siz niçün böyle işler eylersiz bunların ırzına geçme sevlâsında …olmak sükut eylediği bir kıt’â Divân-ı Harb mazbatası işbu mahale şerh verildi

Merbutan takdim kılınan bir kıt’â Divan-ı Harbden dahiliye ilmi? sâmî-i asafaneleri buyrulacağı veçhiyle Mehmed nam nefer livâta fi’l kabahatine ictisâr etmiş ve bu madde mekruhine mugayir-i rızâ-i bâri bulunmuş olduğundan li-ecli’t te’dîb merkûm seksen… darb ile bir mah-ı müddet zindanda hapis olunması hususu meclisce bi’l-müzakere münâsib görülmüş olmağla tevkif eylediği halde icabı icrâsı bâbında ber-muceb mazbata icabı icrâsı olunur tarihinde Kapudân-ı derya devletlü efendimiz

hazretlerinin buyruldu-i sâmîyeleri mucibince merkûm vaz‘-ı kürek olunduğu mukayyeddir

Meclis tarafından sebil-i tahliye-i şüd

85/4

…. Bin Masko Surili	Karalmo Lumah Darendeli	Hasan bin Ahmed …	Halil bin … …

Mersûmlar dahi malikane küşadına ictisârlarına mebni bâ-irade-i hazreti-i Kapudân-ı derya fi 21 Receb sene (1)256 tarihinde vaz‘-ı kürek olundukları

85-A/1

İhtisâb iskelesi Macuncularından Kastamoni kazâsından Hasan bin Ahmed	Haladdereli Halil bin Ebu Bekir	Soralı Aleksandıri veled-i Mosko	Dariceli Hralimbus veled-i Toma

Merkûmlar ve mersûmlar dahi yelken küşâdına mebni bâ-irade-i hazret-i Kapudân-ı deryâ fi selh-i Receb sene 1256 tarihinde vaz-ı kürek olunmuştur

85-A/2

Mehmed bin Süleyman Değirmen Dereli	Ahmed bin Mehmed Değirmen Dereli	İsmail bin Eyüb Değirmen dereli

Merkûmlar Keçeci tâ’ifesinden olup Kurşunlu mahzen tarafından gönderilen fi selh-i Ra. sene (12)56 tarihinde vaz‘-ı kürek olundukları

85-A/3

Bundan akdem Boğaziçi’nde ahz u girift olunan **s**âriklerden on iki neferin vaz‘-ı kürek olunmak üzere bâb-ı ‘âliye bildirilmiş ise de sârik-i merkûmlardan Dimitri nâm zimmî Poşte yolunda ber-takrîb-i firar etmiş olduğu bâb-ı ser-askeri tarafından vürûd iden ilm u haberi işbu mahale şerh verildi

Deftere tahrîr şüd

İbrahim veled-i Abdullah Gavas Karyesi	Kömürcü İsmail bin Mustafa Asitane	Zenci selim	Yorgi Nikola Beyoğlu	Diğer Yorgi Nikola Fener

Merkûm ibrâhim bâ-fermân-ı ‘âli sebili tahliye kılınmıştır fi 19 L. Sene 1251	Merkûmun bâ-ferman-ı ali sebili tahliye olmuştur Fi 16 C.a sene 1258			

Penayut Estifan bin Enbak(İnbak) Frenk	İbrahim Sergiz bin Revan	Kostanti Yani bin Nisro	Aleksi Ligor Kırım	Mimiko Anekli İzmir

Dimitri nam zimmi fi Gurre-i Ş. Sene 1256 tarihinde bab-ı hazret-i ser-askeri taraf-ı ali Poşte yolunda ber-takrî firâr eylemiş olduğunu mübeyyen taraf-ı mezkûr cânibinden vürûd iden ilm u haberi işbu mahale şerh verildi defteri tahrir şüd

Geçende Boğaziçi’nde Sarı Yarusâne mahalde bazı uygunsuzluğa ibtidar ederek mugayirleri töhmetiyle getürülmüş olan on dört nefer hırsızlardan iki neferâtın lüzumuna mebni bazı şey sual zımnında bâb-ı ser-askerîde prangada tevkifleri ve diğerlerinin üç sene müddet içün küreğe vaz‘ olunmaları Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı adliyede tensib olunarak la’del istizan ol-veçhile icrası hususuna irâde-i hazret-i şâhâne-i mâlukâne mütealik buyrulmuş olduğu bâb-ı asliyeden bâ-tezkire-i samiye seviy-i… iş’âr buyrulması ve mûcibince eşhas-ı merkûmeden iki neferi bâb-ı ser-âskerîde tevkîf birle … on iki nefer ber-mûceb irade-i seniyye vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi … sene (1)256 tarihinde hazret-i ‘serâskeri merkûmların vaz‘-ı kürek olundukları

85-A/4

Üsküdar mâunecilerinden Mustafa bin Halil	Ortaköylü Dimitri …	Marmaralı Dimitri …

Merkûm ve mersûmlar gemlik küşâdına mebnî Kurşunlu Mahzen tarafından … on gün vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 3 S. sene (1)256 tarihinde vaz‘-ı kürek olundukları

Sağ derkenar/85-A/1

Numero 87

Terkoz takımından Urlalı Mehmed bin Ali … sarfından vaz‘-ı şüd fi 6 Receb sene (12)56

Sağ derkenar/85-A/2

Hasan …

Cebren bahri nam korvet-i hümayunda … olub hilâf-ı rızâ-yı ali hareketine mebnî fi 16 S. sene (12)56 tarihinde …

86/1

Fi 10 N. sene 1256 Dimitri mürd

Ayrancı Ömer re’isin Çekelevesi takımından Meslenekli Aleksi ve Göynüklü Dimitri Çekleve-i mezkûrden bir miktar alât çuvala koyup havuzun yanından dışarı çıkarıb Azabkapısı tarafından geçer iken Karakol-ı mersûmları girift idüb Tersâne-i Âmire mahbûshanesine teslim eyleyüb divân-ı harb ‘akd olunarak Tersâne-i Âmire süvari kapudânlarından Ahmed Kapudânın mersûmlara sualinde sizin bu misüllü **sirkat** kabahat ve cünha değimli didikde deniz kenarında buldun biz sirkat etmedik didiler bir kıta divân-ı harb mazbatası işbu mahale şerh verildi

Merbûtan takdîm kılınan bir kıta divân-ı harbden rehin-i ‘ilm-i ‘âli-i dâverileri buyurulacağı vechle tâ’ife-i mersûmanın vukû‘bulan sirkat töhmet-i kerihasına mebni l-ecli’t-te’dîb üç mâh müddet zindanda habs olunmaları hususu meclisce bi’l-müzâkere tensîb kılınmış olmakla irâde-i ‘aliyyelerine tevâfuk eylediği ahlde icâbının icrâsı babında deyü bir kıta mazbata ve balâsına ber mûceb-i mazbata icrâ-yı iktizâsına mübâderet eyleyesiz diyü fi 9 Ş. Sene 1256 tariginde Kapudân-ı derya efendimiz hazretlerinin ba-buyuruldu-i ‘âlileri mûcebince mersûmlar vaz‘-ı kürek olunduğu mukayyeddir

Fi 9 Ş. Sene 1256

Üç mah müddet temâm oluncaya kadar kürekde tevkîfi şurâ-yı bahriye mazbatasında münderic olmakla şerh verildi

86/2

İzmirli Hüseyin Yüzbaşı Ereğli'den gelir iken koter? sefinesinin güvertesine beheri on üçer guruş tül ile on beş aded … ağacı tahmil ile Dersaadet'e getirmiş ve bu suretle aldığı tül(nevl) sefineyi koter-i mezbûrun neferata taksim olunmuş olduğundan meclis-i divâna 'akd olunup Mahmud Kapudân yüzbaşı-i merkûm bu tüccâr sefinesimi nevl ile ağaç tahmil ediyorsun sana kabahat değil mi didikde merkûm cevabında ne yapayım çocuklara bir paralık beş on para … deyü koydum siz bilirsiniz didi bir kıta divân-ı harb mazbatası işbu mahale şerh verildi

Merbûten takdim kılınan bir kıta divân-ı harbden karin-i 'ilm-i 'âli dâveraneleri buyurulacağı vechle merkûm Hüseyin Yüzbaşı Benderikli'den gelir iken râkib olduğu koter sefinesinin güvertesine beheri on üç guruş tül ile on aded tulumba? Ağacı tahmil ile Dersaadet'e getirmiş ve tül-i mezkûr koter-i mezbûrn neferatına taksim etmiş olduğunu ikrâr eylemiş olmakla yüzbaşı-i merkûmun vukû'bulan kabahatine mebni rütbesinden mülâzım rütbesine hata ve tenziliyle li-ecli't-te'dib altı mâh müddet zindanda habs olması husûsu meclisce bi'l-müzâkere karar verilmiş olmağın irâde-i aliyyelerinin tevâkuf eylediği halde icâbının icrâ buyurulması babında ba mazbata ve balâsına işbu mazbatadan mübeyyin olduğu üzere icrâ-yı iktizâsına mübâderet eyleyesin fi 15 Ş. Sene 1256 tarihinde ba-buyuruldu-i Kapudân-ı derya merkûmun vaz'-ı kürek olunduğu mukayyeddir

Merkûmun altı mâh müddet temâm olmadıkca sebili tahliye olunmaması dâr-ı şurâ-yı bahriye mazbatasında münderic olmakla şerh verildi fi 15 Ş. Sene 1256

Merkûmun sebili tahliye olmuştur fi gurre-i C. sene 1251

86-A/1

Terikoz? takımından Osman bin Mehmed Mihalic Fi 27 Ş. Sene (12)56	Babek(bin) meserret takımından İsmail bin Osman İskilip Fi 27 Ş. Sene 1256	Ferrahnüma? Korvet-i hümâyunundan Musa bin İbrahim Ankaravi Onbaşı Fi 26 Ş. Sene 1256	Mustafa bin Ahmed Geyve Topçubaşı Fi 27 Ş. Sene 1256

Mehmed bin Hasan Bosna	Sadineden Asakir-i bahriyeden Mustafa bin ‘Abdi Gelibolu Fi 24 Ş. Sene 1256	Simol veled-i Menuk zimmi Fi 24 Ş. Sene 1256	

86-A/2

Numero 88

Topran(Toyran) ve Timurhisari kasabaları reayasından olup Dersaadet civarında kâ’in Topçular karyesi Samancılarından bir re’s bargir ve bir re’s ester sirkatiyle firar etmiş olan Yorgi ve Hıristo nâm zimmiler Cisr Mustafa Paşa kazâsına ahz u girift olunarak Edirne müşiri Osman Paşa hazretleri tarafından ba-tahrîrat ve mazbata Dersaadet’e gönderilmiş ve mersûmanın sirkati tahakkuküne mebni ber-mûceb-i kanunname-i cezâ üç sene müddet için küreğe vaz‘ ve ilkâ olunmaları husûsuna irade-i seniyye-i hazret-i mülükâne müte‘allik buyurulmuş olmakla mûcebince mersûmân üç sene müddet vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 23 Ş. Sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Fi 23 Ş. Sene (1)256

Mersûmların tahsîs olan müddetler üç senedir tahrir olunacaktır defteri tahrîr şüd

86-A/3

Fırkateyn-i Şâdiye takımı neferâtından Mustafa Onbaşı bundan üç sene mukaddem firar idüb bu def‘a Gelibolu’dan derdest olunarak temüra bentden zindana vürûd idüb divân-ı harb ‘akd olunup Yusuf Kapudân mezkûr onbaşısı böyle zâbıt sırasında bulunup ve böyle firar etmek sana cünha değil mi diyü su’âl olundukta bile cümhadır didi diyü tahrîr olunan jurnal kaydı bu mahale şerh verildi

Merbûten takdîm kılınan bir kıta‘a divân-ı harbden karin-i ‘ilm-i ‘âli-i dâveraneleri buyurulacağı vechle Gelibolulu Mustafa on başının vâki‘ olan firarı cünhasına mebni li-ecli’t-te’dîb yetmiş dokuz deynek darb olunarak ve nâ’il olduğu rütbesi neferliğe bi’t-tenzil altı mah müddet zindandan habs olunması husûsu meclis-i bahriyede bi’t-

tezekkür tensîb kılınmış olmakla irâde-i aliyyelerine tevâfuk eylediği halde icâbının icrâsı bâbında ba-mazbata-i Asâkir-i Bahriye devletlü Atûfetlü Kapudân-ı Derya paşa hazretlerine ifade balâsına işbu mazbata da beyân olunduğu üzere icrâ-yı iktizâsına mübâderet olunmak bâbında fi 5 N. Sene (1)256 tarihinde buyuruldu-i âli sâdır olduğu

Merkûmun sebil-i tahliye şüd fi 28 S sene (1)257

87/1

Numero:89

Ferrahnümâ nâm korvet-i hümâyun tâkım neferâtından Musa nâm onbaşı mâh-ı Şaban-ı şerîfin yirmi beşinci günü akşam paydosunda yelken mağazasına girip mezkûr mağazanın derûnunda olan kamarasını açup içerisinde yüz elli arşın miktarı dört parça tentelik kirbas sirkat etmiş olmakla merkûmu girift idüb vaz‘-ı zindan olundukta divân-ı harb akd olunup Ahmed Kapudânın sualinde sen bir onbaşı olasında bu misüllü sirkati irtikab etmek sana cünha ve kabâhat değil mi didikde cünha ve kabahattir didi diyü tahrîr olunan jurnal bu mahale şerh verildi

Defter tahrîr şüd

Merbûten takdîm kılınan bir kıta divân-ı harbden karin-i ‘ilm-i ‘âlileri buyurulacağı vechle süfün-i hümâyun-ı şahaneden Ferahnüma Korvet-i hümâyun takımından Musa nâm onbaşı işbu sene-i mübâreke Şaban-ı şerifin yirmi beşinci günü akşam paydosundan tersâne-i ‘âmire derûnunda yelken mağazasına ber-takrîb girip dört parça olarak yüz elli zirâ‘ miktarı tentelik kirbas sirkat etmiş ve bu makule sirkat ictisâr edenler li-ecli’t-te’dîb üç sene müddet vaz‘ı kürek olunmak cezâ kanûnnamesinde mezkûr ve münderic bulunmuş ve merkûm Musa nâm onbaşı dahi irtikâb ettiği sirkat töhmet-i kerihasına mebni nişânı meclis tarafından ahz ile li-ecli’t-te’dîb üç sene müddet vaz‘-ı kürek olunması husûsu meclis-i bahriye de bi’l-müzâkere karar verilmiş olmakla irâde-i ‘aliyyelerine tevâfuk eylediği halde icâbının icrâsı bâbında devletlü atufetlü Kapudân-ı derya paşa hazretlerine ifade ve bâlâsına işbu mazbata beyân olduğu üzere icrâ-yı iktizâsına mübâderet olunmak bâbında fi 5 N. sene (1)256 tarihinde buyuruldu-i âli sâdır olduğu

87/2

Asâkir-i Bahriye birinci alayın dördüncü taburun ternebtecilerinden? Kütahyalı Mehmed veled-i Osman nâm nefer ternebtecilerden üç nefer ile refîk olarak Tersâne-i Âmire kışlak-ı cedîdden firar etmişler ve merkûm İznikmid nâm mahalde derdest olunarak alây cânibine irsâl olunup badehu tabur-ı mezbûrun ikinci bölüğüne tüfenk-endâz kayd olunmuş idüğü ve yine merkûm Mehmed kulları elli üç senesi Beşiktaş pişgahında kalyon nizâmiye nâm süfün-ı hümâyunda iken alây-ı mezbûrun üçüncü taburun avcı bölüğünde mülâzım-ı evvel Ali Ağa bendeleri beher hafta asâkir yoklama ider ike bu kullarına rencide eylediği ecelden yine süfun-ı şahaneden firar idüb Asâkir-i Mansûre'den on ikinci alaya nefer kayd olundum deyü meclisde bulunan zâbıtan kullarına firari-i merkûm lisanen takrir etmiş olduğu

İşbu elli beş senesi balâ da zikr olunan Mehmed kulları tahrir olunduğu on ikinci alaydan Tersâne-i Âmire tarafına vürûd idüb aman beni yine alayıma celb idin diyü rica etmiş olduğunu tersâne-i 'âmire müsteşârı Mazlum Bey hazretlerine ifade olunarak merkûm alây cânibine celb olundukta bahriye birinci alayına mülhak birinci taburun mümtâz bölüğüne nefer kayd olunup bir vakitten sonra bölük-i mezkûre onbaşı nasb buyurulmuş olmakla merkûmu anbâr arkası Karakolhanesine me'mûr oldukta işbu elli altı senesi mah-ı rebiü'l-ahirin onuncu günü karakolhane-i mezkûrdan iki nefer hamama getirmiş ve merkûmları Tophane tarafında bırakıp zikr olunan Mehmed Onbaşı kendisine mahsus akçesiyle silâh ahz idüb yine firar etmiş ise de Kütahya cânibinden Deraliyye'ye vürûd iden asker-i muntazıme-i şahane yirminci alâyına nefer kayd olunarak Dersaadet'e vürûd eylediğini zâbıtanı tarafına haber göndermiş olduğundan ba-emr-i hazret-i Kapudân-ı derya taburu cânibine celb olunmuş olduğu ve işbu mah-ı Şaban-ı şerifin yirmi yedinci günü alayda meclis-i divân akd olunup meclis de bulunan zâbitan kullarının firarı merkûma su'âlleri sen niçin bu makûle mugâyir-i nizâm harekette bulunarak üç defa firâr etmeklik ve ba-husus rütbene mahsus olan nişânını zâyi' etmek sana cünha değil midir diyü su'âl olundukda bundan akdem iki defa firar eyledim ise de bu defa bölüğümüzün zâbıtanından aczim olarak firar eyledim dedikde çünkü bölüğün zâbıtanından aczin olduğunu kendinden büyük zâbıtana ifade etmeyüb de iki neferi tophane tarafında bırakıp firar etmek sana cünha değil midir diyü su'âl olundukta bana töhmettir diyü takrîr etmiş olduğu

Numero:100

Merbûten takdîm kılınan bir kıta divân-ı harbden karin-i ‘im-i sâmileri buyurulacağı vechle birinci alây takımından Kütahyavi Mehmed Onbaşı bulunduğu taburdan bir iki defa firar etmiş ve yine ahz u girift olunarak taburuna celb olunmuş olduğundan başka akdemce anbar arkası karakolhanesinden olduğu avanda karakolhane-i mezkûrdan iki neferi hamama getirmiş/götürmüş olduğu halde merkûmanı darbhane tarafında bırakıp kendi akçesiyle silah tedarik ederek oradan firar etmiş ve Kütahya canibinden vürud eden asakir-i muntazame-i şahane yirminci alâyına nefer kayd olunarak Dersaadet’e geldiği istihbar kılınarak emr u irade-ia safaneleriyle yine taburu tarafına celb olunmak ve esnâ-yı firarında rütbesine mahsûs nişânını zâyi ve telef eylemiş olduğuna mebni li-ecli’t-te’dîb merkûm yetmiş dokuz deynek darb olunarak bir buçuk sene müddet zindan da habs olunması husûsu meclis-i bahriye de bi’l-müzâkere tensib kılınmış olmakla muvâfık-ı irâde-i aliyyeleri buyurulduğu takdir de icâbı icrâ buyurulması babında diyü devletlü veliyyü’-niam efendimiz hazretlerine ifade ve bâlâsına işbu mazbata ve beyan olduğu üzere icab icra ve zayi‘ olan nişan dahi mal-ı miri olduğundan anı dahi mahiyesinden tazmine mübâderet olunmak bâbında fi 19 N. sene (1)256 tarihinde buyuruldu-i âlileri sâdır olduğu

87-A/1

Deftere tahrîr olunmuştur

Manastır’dan müretteb Asâkir-i Muntazama-i Şahâne alayının üçüncü taburunun dördüncü bölüğü onbaşılarından Tırhalalı Hüseyin alâyından firar ve taharrisine me’mûr olan zâbıtân-ı askeriyeye silâh davranmak misüllü fezahata ictisâr etmiş ve merkûmun hakkında lâzım gelen mücâzâtı hâvi leffen irsâl savb-ı ‘âliler kılınan bir kıta Dar-ı Şûrâ-yı askeri mazbatasında gösterildiği vechle müebbeden vaz‘-ı kürek olunarak ol suretle bi’t-tensib merkûm taraf-ı valâ-yı müşirilerine irsâl ve tesrib kılınmış olmakla icrâ-yı iktizâsı bâbında fi 10 N. sene (1)256 tarihinde vürûd iden tezkire-i hazret-i ser-askeri balâsına mûcebince merkûm vaz‘-ı kürek olunmak bâbında sâdır olan buyuruldu-i âli mukayyeddir

87-A/2

Hasan Boyabad	Osman Boyabad	Mustafa Boyabad

Numero 89

Tahrir şüd

Cum‘a karyesi sakinlerinden Yürümcü oğlu Yetim Mehmed’in emvâl ve eşyâsını sirkat iden eşhâs ile Mısır-ı askerîden Ali nâm şahıs ahz u girift olunarak Sinop muhassılı tarafından ba-mazbata Dersaadet’e gönderilmiş olduğundan keyfiyet meclis-i valâ-yı ahkâm-ı adliyeye lede’l-havâle sirkat ettikleri emvâl ve eşyânın istirdâdıyla merkûmların habs tarihinden itibaren üç sene müddet ile vaz‘-ı kürek olunması kanunnâme-i hümâyun iktizâsından olduğundan iktizâsının icrâsı meclis-i mezkûr da tensib ve meclis-i ‘umûmi de tasvîb olunmuş ve irâde-i seniyye-i mülûkâne dahi ol vechle şeref-sünûh ve sudûr buyurulmuş olmakla ber-mûceb-i irâde-i seniyye merkûmlar üç sene müddet için vaz-ı kürek olunmak bâbında fi 11 N. Sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Elli altı senesi Rebiü’l-ahirin dördünde bâb-ı ser-‘askeri de habs olunduklarını mübeyyen vürûd iden ilm u haber işbu mahale şerh verildi

Merkûmunun müddetleri tekmîl olduğundan sebilleri tahliye olunmuştur fi 4 B. Sene (12)59

87-A/3

Numero: 90

Çoban Tudori Fi 18 Şevval sene 1256 Mürd û şüd	Mersûmlar Nikola’nın müddeti tekmil olmakla fi 13 Şevval sene 1259 tarihinde sebil-i tahliye olunmuşdur

Bergoslu Ligori namının cobanı Anestas nâm zimmî ile kezalik Çoban Tudori ve Nikola nam zimmîlerin sirkat töhmetiyle ahz u girift olunmaları cihetiyle mersûmların cunha-i vak‘aları meclis-i ahkâm-ı adliyede tebeyyün ederek ber-mûceb-i kanun cezâ mersûmların üç sene müddetle vaz‘ı kürek olunmaları husus hükm olunmuş ve irâde-i seniyye-i şahâne dahi bu merkezde dâ’ir bulunmuş olmakla ol vechle mersûmlar üç sene müddet vaz‘-ı kürek olunmak bâbında fi 13 L. sene (1)256 tarihinde fermân-ı âli sâdır olduğu

Tahrir olunacaktır

Itlâk şüd

111-A

Kapudân-ı derya devletlü Tahir Paşa hazretleri tarafından tevzi ile gönderub emaneten zindana vaz‘…

115-A

Kapudân-ı derya devletlü Tahir Paşa hazretleri tarafından … cânîbinden ahz û girift olunan mersûmlar emâneten nezaretine vaz‘olundukları

Fi 25 Safer (1)257 tarihinde

Pezo Dimitri	Nikola Kostandi	diğer Nikola Manol	Hafma Kostandi
Endosti Yani	Kostandi Mordi	Manol Veldovi	Yorgi Panayota
Hristo Yorgi	Hristo Yorgi	Estilnoz …	Penadazi
Niyako Kornikola	Gorki Burki …	Hristo Horu veled-i Petrazi	Ermikibolo

Mersûmlardan altı nefer fi 29 Safer sene (12)58 tarihinde bâ- fermân-ı âli sebilleri tahliye olunmuşdur ve altı neferin dahi fermân-ı âlîyesi gelmişdir

117-A

Düstûr-ı me‘âli-i mevfûr Atûfetlü re’fetlü Kapudân paşa hazretleri

Bazı cünha-i vâkalarına mebni mahbese ilkâ olunan eşhâsın içlerinde ziyâdece hastalanıp telef raddesine varanların hanelerine ikâmetlerinde ruhsat verilerek hasta bulundukları müddetin cezaya mahsûb olmak ve yahud ba‘de’l-evkâfa müddet-i mu‘ayyeneleri prangada itmâm ettirilmek husûsları bazı mahallerden istizan olunmuş

‘ale’l-ıtlâk mahbûs olanlardan ağır hasta olanların kefili olunarak tahliye sebilleri …olduğundan …ol makule mahbûs ve pranga bend olub ağır hasta olanların kaviy kefilleri rabtıyla tahassub bür’-i tam edinceye kadar hanelerinde ikâmet ve tedâvi eylememelerine ruhsat verilmesi ve eyyâm-ı hastalıkları müddet-i muayyene-i mahbûsinlerine mahsûb olunması husûsunun kanunname-i hümâyun zeyli meclis-i valâ-yı ahkâm-ı ‘adliye de müzâkere ve tensib ve meclis-i ‘âli-i ‘umûmide dahi tasvib kılınarak hâk-i pây-ı hümâyun-i şahâneden lede’l-itizân iktizâsının icrâsı madelet efzâ-yı sünûh ve südûr buyurulan irâde-i seniyye-i mülûkâne muktezâsından bulunmuş ve mûcebince keyfiyet kanûnnâme-i hümâyun zeyl ettirilerek taraf-ı senâveriden bi’l-cümle mücâlese iş‘âr kılınmış vesâ’ir icâb edenlere dahi bâ-buyruldu bildirilmiş olmakla ba‘de ez-in ashâb-ı cünhadan o makûle mahbûs ve prangabend olanlardan ağırca hasta olanlar hakkında ol vechle mu‘âmele olunması husûsuna himmet buyuruldu deyü fi 20 S. Sene (1)257

118

Düstûr-ı me‘âli-mevr ‘atûfetlü re’fetlü kapudan paşa hazretleri

Dersaadet ve bilâd-ı selase ve taşralarda katl-i nüfûs ve sirkat ve cünha-i sâ’ire ile ahz u girift olunan eşhâsın muhâkemesi ba‘de’l-icrâ sâbit olan cünhalarına cezâ kanûnnâme-i hümâyunu mûcebince Meclis-i Valâdan i‘tâ olunan müzekkere vechle müddetleri tasrihiyle Tersâne-i Âmire’de vaz‘-ı kürek olunmakta olduğu misüllü o makûle mücrimlerin hitâm müddetlerinde sebillerinin tahliyesi dahi kanûn-ı ma‘delet-… -i hümâyun iktizâ mü… olcağından o makûle vaz‘-ı kürek olunan eşhâsın Tersâne-i Âmire de prangabend ile vaz‘-ı kürek olunması icrâ olunmuş olduğu bilinmek ve bir de müddeti tekmiliyle sebilleri tahliye olunacakları tekmil müddetleri bi’l-müracaa ma‘lûm olmak için şu husûsun dahi bir usûl-i mazbûtaya rabtı icâb-ı hâlden görünmüş olduğundan meclis-i valâ-yı ahkâm-ı ‘adliye de lede’l-müzâkere çünkü o makûle eşhâs hakkında ısdâr olunan buyuruldular da müddeti tasrih ve beyân olunmakta olup zikr olunan buyuruldular dahi Tersâne-i Âmire’de zindan kâtibi marifetiyle zindân defterine ‘aynen kayd olunmakta olduğundan fimâ-ba‘d ber-mûceb-i kanûn-ı cezâ müddeti tasrihiyle vaz‘-ı kürek olunan mücrim hakkında tasrih ve tastir olunan buyuruldular Tersâne-i Âmire’de zindan defterlerine ba‘de’l-kayd kâtib-i mumâ-ileyhe kayd-ı mezkûrun b… ‘ilmu haber suretiyle başka bir varakaya bi’t-tahrîr meclis-

i valâ-yı mezkûre takdim eylemek ve bidâyet Tanzimat-ı Hayriyyeden şimdiye gelinceye kadar kanûn-ı cezâ icâbınca müddetleri tasrihiyle vaz‘-ı kürek olanların cünhaları tasrihiyle zindân defterlerinde mukayyed olan kaydlarının müstakime bir varakaya tahrîriyle kezalik meclis-i mezkûre vermek üzere kâtib-i mumâ-ileyh me’mûr buyurulduğu halde vürûd edecek ‘ilm u haber pusulası meclis-i valâ da olan kuyûduyla bi’t-tatbik usûl ve nizâmına girmiş olacağı ve bu makûle mücrimlerden müddetleri tekmil olanların sebil-i tahliyesi icâbında Meclis-i Valâ’ya haber vereceği derkâr ise de kâtib-i mumâ-ileyh bu hususa dahi me’mûr olup müddetleri tekmîlinde meclis-i valâya ba‘de’l-ihbâr kuyûduyla bi’t-tatbik icrâ-yı iktizâsına bakılmış ve suret-i cünha ve müddet-i muayenesi mebni ve sahih pusula verilerek ‘akd ve ıtlâkını istid‘â ve ihzâra me’zûn kılınması ve bir de Tanzimat-ı Hayriyyeden makâm-ı Tersâne-i Âmire ve bâb-ı ser-‘askeri de pranga bend olan bâb-ı âli tarafında mahbûs bulunan mücriminden cünha-i cizye-i ashâbiyetin sadaka-i ser-mekârim akser-cenâb-ı mülûkâne olmak üzere tahliye-i sebil her bakılınmasını ve cünha-i cesime übbehâtından görünenlerden dahi kabahatlerine göre kanunnâme-i hümâyuna tatbiken icâbı vechle müddet-i cezâları tayin ve tahsisi dahi icâb-ı maadeletten göründüğünden bunların dahi târihleriyle iktizâ eden defterlerinin tanzim ve takdim olunması husûsları meclis-i ‘âli-i ‘umûmide tezkir ve tensib olunmuş ve ol vechle icrâ-yı iktizâsı husûsuna emr u fermân isâbet-‘unvân hazret-i pâdişahi şeref-arâ-yı sünûh buyurularak mûcebince keyfiyet devletlü ser-asker paşa hazretlerine ve divân-ı de‘âvi nâzırı Sa’âdetlü efendi hazretlerine bâ-buyuruldu bildirilerek taraf-ı valâlarına dahi bir kıta buyuruldu yazılmış ise de ber-takrib-i zâyi‘ olduğın zindân kâtibi efendi tarafından haber verilmiş olmakla iktizâsının icrâsı husûsuna himmet buyurulur deyü fi 21 L. Sene (12)56

119-A/1

Tanaş Yorgi	Niko Yorgi	Estanco? Kolo

Cahud Burgazı’ndan gelen üç nefer zimmîler fi 21 Receb sene (12)56 tarihinde emaneten vaz‘ olundukları

119-A/2

Asatil Babek zimmî	Kazar Asatil zimmî

…Hüseyin kapudânın maddesinden dolayı havas… ve oğlu zimmîlerin fi Gurre-i Ca. sene (12)56 tarihinde emaneten vaz‘-ı kürek olundukları mersûman meclis tarafından ıtlâk-ı şüd fi 3 B. sene (1)256

119-A/3

Hüseyin …	Estoyan Veled-i Loci Zimmî

Selanik tarafından ve buraya gelen iki nefer Arnabudlar fi 14 Receb sene (12)56 tarihinde vaz‘-ı kürek olmuşlardır

119-A/4

Mustafa

Salih Reisin kotr sefinesinden … Mustafa fi Gurre-i R. sene (12)56 tarihinde emaneten vaz‘ olunur

119-A/5

Deniz veled-i Manil

Meclisden gönderilen Dumkir? zimmînin fi Gurre-i Ca. sene (12)56 tarihinde burûca emaneten vaz‘-ı kürek olunduğu

119-A/6

… berber Ohanis zimmî fi 24 Ca. sene (12)56 tarihinde emaneten vaz‘-ı kürek olunduğu

İrâde-i hazret-i veliyyü’niâmi ıtlâk şüd fi 4 B. sene (1)256

119-A/7

Fransız Çozpu İstanbul	Anton Çovalub İstanbul

Mersûmlar Galata nazırı tarafından ber-vech emaneten fi 27 C. sene (1)256 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur mersûmlar meclis tarafından Galata nazırı tarafına gönderilmiş olduğu

Itlâk şüd fi 4 Ca. sene (1)256

119-A/8

Ömer veled-i Salih Selanik tarafına

Selanik valisi Emin Paşa hazretleri tarafından gönderilen Çatalca kazasından Kara Birmetli ile Ömer ber-vech emaneten fi Gurre-i C. sene (1)256 tarihinde vaz‘-ı kürek olunmuşdur

EK 1

Varak (19)

Fevt 15 L. Kırşehir Mehmed	Fevt 20 L. Arab …	Fevt 10 Za. İbrahim Said	Fevt 21 Za. diğer İbrahim Ali	Fevt 29 Ca. Sivaslı Mehmed
Fevt 6 Z. Kırşehirli İsmail Abdullah	Fevt 12 Z. … Feyzi	Fevt Gurre-i M. Said Mehmed Havi	Fevt 12 S. Mustafa Tokatlı	Fevt 29 S. Ahmed Ali Cedâvi

EK 2

Varak 19

Fevt Fi Safer sene Ahmed Ali Cedâvî

EK 3

Varak/78 (Altında da 77-A Yazıyor)

Esânid vakıalarına mebni bundan akdem vaz‘-ı kürek olunmuş olan Abbas ve kimesne Selmân beylerinde vuku‘ bulan istirhamları ve şayan buyrulan mesaaadet-i seniyye cihetiyle merkûm Abbas beyin sebil-i tahliye olunmak merkûm Selmân isminin kaydına Âdem tevafuk cihetiyle tevkif kılınarak keyfiyeti Rumili müşir Atûfetlü Zekeriya Paşa hazretlerinden la’del-isti’lâm merkûman Toskâlıkda … … fesidesinden olduğundan tahliye-i sebilleri bir vecihle mahzurdan salim olamayacağı merkûm Abbas dahi memleketi tarafına gitmek üzere … … üzereden Manastır’a vürûd etmiş ise de ahz û girift olunarak bu defa Dersaadet’e gönderilmiş olduğu ve badâşı olan merkûm Selman Beg ile kemâkân kürekde tevkif kılınması hususu müşarünileyh hazretleri tarafından ba-tahrirden inha ve iş’âr olunmuş merkûm dahi gelüb Tersâne-i yine olmağla ol vecihle merkûm Selman Beg kemakân kürekde ve merkûm Abbas Beg dâhinin vaz‘-ı kürek olunmak ve ikisinin dahi kürekde olan kayıdlarını bu vecihle şerh verilub kayıdlar derkenar olunur ise şerhiyle beraber ihraç kılınmak bâbında 21 C. sene (1)254 tarihinde sadır olan fermân-ı âliye işbu mahle şerh ve kayıd olundu

Selman Beg ve Abbas Beg arzuhal ile kayd-ı derkenarı isterler ise işbu kayıd kayıd derkenar olan

Merkûm Abbas Beyin bâ-fermân-ı âli sebil-i tahliye olunmuş fi 10 Safer sene (1)258

EK 3/1

İşkodra vakasında medhal olduğu te’bid ederek üç nefer refikiyle beraber mukaddema müteveffâ Hamid Paşa tarafından ahz û girift ile Dersaadet’e irsal ve vaz‘-ı kürek olunmuş olan Avlonyalı Rüstem ıslah-ı nefs etmiş olduğu beyanıyla tahliye-i sebil-i hususuna müsaade olunmuş merkûm tarafından bâ-arzuhal istidâ olunmuş olduğundan merkumun keyfiyeti Rum ahali müşiri Atûfetlü Zekeriya Paşa hazretleri tarafından la’del merkûman filhakika vaka-i mezkûrda mehdali olduğundan başka … dahi pek uygunsuz makuleden olarak şimdiye kadar ıslah-ı nefs etmiş olacağı beyanıyla kemâkân kürekde ikâmesi ve bundan başka o misüllü kürekde bulunan refiklerin tahliye-i sebilleri istidâ olundukta keyfiyetlerinin ol emirde isti ’lam kılınması hususu bu defa müşir paşa ile hazretleri tarafından is ’ar olunmuş olmağla ol vecihle kifayet kayıdlar mahaline şerh verilmek bâbında fi 6 Ş. sene (12)54 tarihinde vürûd eden fermân-ı âli kaydı

Merkûman fi 20 Ca. sene (1)258 tarihinde bâ-fermân-ı âliye sebilleri tahliye olunmuştur

EK 4

Varak 84

Bu kere cünha vakıalarını hatta meclise ilkâ olunan eşhasın içlerinden ağır hasta olanların kavi tegallüb rabt ile tahsin bür'-i tam edinceye kadar hanelerinde ikamet ve tedavi eylemelerine ruhsat verilmesi ve eyyam-ı hastalıkları müddet-i mukiyye-i mahbusiyetlerine mahsub olunması ve ba'de'l-ifaka müddet-i mu'ayyeneleri prangada itmam etdirilmek hususunun Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye'de ve meclis-i âli-i 'umumi müzakeratı ve iktizasının icrası ma'ddelat-i ikrası sünuh ve sudur buyrulan irâde-i seniyye-i mülukâne muktezasından bulunmuş olmakla mahbûs ve prangabend olanlardan ağırca hasta olanlar hakkında ol bâbda mu'amele olunması hususuna himmet buyurulmağı bâbında fi 21 S. sene (1)257 tarihinde sadır olan fermân-ı âli zindan defterinde mukayyed bulunmuş ve himmet-i 'ilm-i'alileri buyruldukda ve mucibince zindanda hasta olanların kavi tegallüb rabt ile hanesine ruhsat verilmesinin ve emsalinden olduğu rehin-i 'ilm-i âlileridir

SONUÇ

147 A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri'nin tutulmuş olduğu yıllar iki kısma ayrılmıştır. İlk kısım, II. Mahmud'un aktif siyaset ve yönetim hayatına işaret etmektedir. Özellikle suç ve ceza bağlamında yaptığı birtakım yenilikler ve sosyal hayattaki ideal düzenin izlerini taşımaktadır. İkinci kısım ise Sultan Abdülmecid dönemine dair bilgiler sunmaktadır. Özellikle iktidar düzleminde etkisini kaybetmeye başlayan despot anlayışın yerini yumuşaya bıraktığı anlaşılmaktadır. Tanzimat'ın ilanı sürecinin ilk birkaç yılına işaret eden defterde, devletin suçlara karşı izlemiş olduğu ceza politikasının, pragmatik amaçları hissedilir niteliktedir.

Her iki padişahın döneminde yapılmış olan birtakım reformlarla ortaya çıkan sonuç; ideal bir düzen oluşturma çabasıdır. Bu ideal düzeni niteleyen insanın özellikleri ise; "kendü halinde olma, ırz ve edebine mukayyed, hilâf-ı rızâ ve mugâyir-ı rızâ" gibi hareketlerden uzak bir insan olma beklentisi taşır. Defterdeki suç kayıtlarında, bu kavramalara çokça atıf yapılmaktadır. İşlenmiş suçlara karşılık cezalar verilirken esas amaç kişiyi istenen tebaa profiline yerleştirmektir. Kısa tutulmuş olan kayıtlar, meydana gelmiş olan suçun; olay örgüsüne dair ipuçlarını engellemiştir. Mesela çoğu kayıtta suçun nasıl ihbar edildiği hususu belirtilmemiştir. Esnafların ve askerî personellerin işlediği suçlara dair bazı kayıtlar bu durumun dışında tutulabilir.

Suç işleyenler hangi zümreden olursa olsun ilk önce ön cezalara daha sonra ise kürek cezasına çarptırılmıştır. Fakat istisnai bir durumu belirtmek gerekir ki suçu tespit edilmiş kimsenin bakmakla yükümlü olduğu evlatları veyahut kendisine itibar edilen bir kefilinin varlığı, cezanın askıya alınmasını sağlayabilmiştir. Burada suça bulaşan kimseden istenen şey kendi halinde yaşayıp fiili tekrar etmemesi yönündedir. Bu kapsamdakiler şartlı tahliyeye tabi tutulmuşlardır. Geriye kalanlara ise önce hafif daha sonra ise ağır cezalar verilmiştir. Cezalar arasında en fazla uygulanan kürek cezasıdır. Bu anlamda defter hem ismiyle hem de içerdiği ceza uygulamalarından olan kürek cezasıyla bir bütünlük sağlamaktadır.

Kayıtlarda istisnai durumlar olsa da genel itibariyle kürek cezasının son ceza olarak verildiği tespit edilmiştir. Nerdeyse defterdeki tüm suç çeşitlerine kürek cezası uygulanmıştır. Ayrıca cezanın sürelerinde değişikliğe gidilmiştir. Kastedilen

değişikliklerden biri ıslah-ı nefs oluncaya kadar, ıslah-ı nefs içün ve müddet-i medîde (uzun süre) olarak belirlenenlerdir. Haklarında kürek cezası verilenler arasında küreğe gönderilene kadar zindan da bekletilenler olmuştur. Onların zindan ve mahbûsa konulma süreçleri de yine müddet-i medîde olarak belirlenmiştir. Bu uygulama, hilâf-ı rızâ, mugâyir, kumar, hırsızlık müptelası, firar etme suçlarında tespit edilmiştir. Bir diğer müddet-i medîde uygulaması da özellikle Tersâne-i Âmire'de istihdam edilenler içindir. Firar, hilâf-ı rıza, fezâhat, cünha, sirkat (hırsızlık) gibi suçlarda tatbik edildiği anlaşılmıştır. Ayrıca belirtilen bu suçlar ceza kanunları kapsamında ele alınarak; davalar meclise taşınmıştır.

Defterden anlaşıldığı üzere kişi hangi statüde olursa işlemiş olduğu suçun cezasını çekmiştir. Bu konuda herhangi bir ayrıma gidilmemiştir. Cezaların mutlak amacı; kişinin bir daha suça karışmaması, nefsine hâkim olması, topluma zarar vermemesidir. Özellikle bazı kayıtlarda, bir topluluğa hitap eden ya da o oluşumu temsil edenler arasında olanlara ceza verilirken; emsallerine ibret olması benzerinde ifadelere yer verilmesi oldukça dikkat çekidir.

ÖNERİLER

Suç ve suçluya dair sorun ve uygulamalar günümüzde geçerliliğini koruyan problemler olarak devam etmektedir. Çalışmanın halihazırdaki uygulamalara tarihsel bir arka plan sunması beklenmektedir. Dolayısıyla gelecek araştırmalarda, Osmanlı Dönemi ceza sisteminin farklı yönlerinin incelenmesi önerilmektedir. Kürek mahkûmlarına dair yapılacak çalışmalarda işaret edilen yılların ekonomik, sosyal, siyasi ve hukukî özellikler ve bunun birey üzerinde yarattığı psikolojik etkilerine değinilmelidir.

KAYNAKÇA

Başbakanlık Osmanlı Arşivleri

BOA, DTA.TRS.d, 175 (147/A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri)

Yayımlanmış Ana Kaynaklar (Kitaplar)

Cevdet A. (2019).19. Yüzyılda Osmanlı Devlet Yönetimi-1 (1. bs). Yeditepe Yayınevi. İstanbul.

İstanbul Kadı Sicilleri 88: *İstanbul Mahkemesi 154 Numaralı Sicil* (H.1237-1246/M1822-1831) A. M. Âkif (Haz.), (ss. 311-312). İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş Yayınları 2019. İstanbul.

Lûtfî A. (1999). Vak'anüvis Ahmed Lûtfî Efendi Tarihi 6-7-8 (1. bs). Tarih Vakfı-Yapı Kredi Yayınları. İstanbul.

Lûtfî A. (1999). Vak'anüvis Ahmed Lûtfî Efendi Tarihi 4-5 (1. bs). Tarih Vakfı-Yapı Kredi Yayınları. İstanbul.

Lûtfî A. (1999). Vak'anüvis Ahmed Lûtfî Efendi Tarihi 1 (1. bs). Tarih Vakfı-Yapı Kredi Yayınları. İstanbul.

Molla A. (2013). Târîh -i Livâ: Sultan II. Mahmud Portresinden Farklı Bir Kesit (1. bs). Türk Tarih Kurumu Yayınları. Ankara.

Kitaplar

Afyoncu E., Önal A. ve Demir U. (2018). Osmanlı İmparatorluğu'nda Askeri İsyanlar ve Darbeler (6. bs). Yeditepe Yayınevi. İstanbul.

Agoston G. (2023). Barut Top ve Tüfek Osmanlı İmparatorluğu'nda Askerî Güç ve Silah Sanayisi (1. bs). Ketebe Yayınları. İstanbul.

Akgündüz A. (1986). Mukayeseli İslâm ve Osmanlı Hukuk Külliyatı (1. bs). Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları. Diyarbakır.

Akyıldız A. (2012). Osmanlı Bürokrasisi ve Modernleşme (4. bs). İletişim Yayınları. İstanbul.

Andıç F. (2014). Bir Padişah Portresi II. Mahmud (1. bs). Hitabevi Yayınları. Ankara.

Armaoğlu F. (2021). Türk Siyasi Tarihi (6. bs). Kronik Kitap Yayınları. İstanbul. (2019).

Ayverdi S. (1978). Türk Tarihinde Osmanlı Asırları-2 (2. bs). Damla Yayınevi. İstanbul.

Barkey K. (2021). Eşkıyalar ve Devlet (1. bs). Kronik Kitap Yayınları. İstanbul.

Beccaria C. (2022). Suçlar ve Cezalar Hakkında (10. bs). İmge Kitabevi Yayınları. Ankara/İstanbul.

Bilge S. (2018). Osmanlı İstanbul'unda Esnaf ve Ticaret (1. bs). Kitabevi Yayınları. İstanbul.

Bingöl, S. (2004). Tanzimat Devrinde Osmanlı'da Yargı Reformu (Nizâmiyye Mahkemeleri'nin Kuruluşu ve İşleyişi 1840-1876) (1.bs.). T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları. Eskişehir.

Boray F. (2011). Osmanlı'dan Cumhuriyet'e İsyanlar (1. bs). Kum Saati Yayınları. İstanbul.

Çelik Y. ve (2023). Osmanlı Modernleşmesinde Tereddüt ve Teceddüt Yılları (1768-1908) (1. bs). Vakıfbank Kültür Yayınları. İstanbul.

Çilli Ö. (2023). Osmanlı'da Eğlence: İstanbul'un Sosyal ve Kültürel Hayatından Manzaralar (1. bs). İletişim Yayınları. İstanbul.

Daşçıoğlu K. (2007). İskân, Suç ve Ceza Osmanlı'da Sürgün (1. bs). Yeditepe Yayınevi. İstanbul.

Demirtaş M. (2010). Osmanlı Esnafında Suç ve Ceza (1. bs). Birleşik Yayınevi. Ankara.

Garofalo R. (2022). Kriminoloji Suç, Suçlu ve Ceza (1. bs). Albaraka Yayınları. İstanbul.

Gülsoy U. (1993).1828-1829 Osmanlı-Rus Savaşı'nda Rumeli'den Rusya'ya Göçürülen Reâyâ . Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü. İstanbul/Ankara.

Hayta N. ve Ünal U. (2020). Osmanlı Devleti'nde Yenileşme Hareketleri :(XVII. Yüzyıl Başlarından Yıkılışa Kadar) (11. bs). Gazi Kitabevi. Ankara.

Hobsbawm E. (2011). Eşkıyalar (1. bs). Agora Kitaplığı. İstanbul.

Işık Z. (2022). Kanun ve Şeyh: Osmanlı Toplumunda Sûfîlerin İdare ve Mahkemeyle İmtihanı (1. bs). Çizgi Yayınevi. Konya/İstanbul.

Kunt M.,Akşin S.,Ödekan A.,Toprak Z. ve Yurdaydın H. (1993).Türkiye Tarihi 3 Osmanlı Devleti 1600-1908 (1. bs). Cem Yayınevi. İstanbul.

Kal'a A. (1998). İstanbul Esnaf Tarihi Tahlilleri İstanbul Esnaf Birlikleri ve Nizamları 1, (1. bs). İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür İşleri Daire Başkanlığı Yayınları. İstanbul.

Karal E. (2022). Osmanlı Tarihi Nizam-ı Cedid ve Tanzimat Devirleri (1789-1856) (11. bs). Türk Tarih Kurumu Yayınları. Ankara.

Karadaş Y. (2016). Osmanlı Ordusunda Modernizasyon ve Demodernizasyon 1826-1918 (1. bs). Doğu Kitabevi. İstanbul.

Karpat K. (2023). Osmanlı Modernleşmesi Toplum, Kurumsal Değişim ve Nüfus (7. 18 bs). Timaş Yayınları. İstanbul.

Kütükoğlu M. (2020). Osmanlı'nın Sosyo-Kültürel ve İktisâdî Yapısı (2. bs). Türk Tarih Kurumu Yayınları. Ankara.

Lewis B. (2023). Hata Neredeydi? : Doğu'nun 300 Yıldır Cevabını Aradığı Soru(14. bs). Kronik Kitap Yayınları. İstanbul.

Mead G. (2019). Zihin Toplum ve Benlik. Heretik Yayınları. Ankara.

Milne B. (1995). Tanrı Öğretisi: Hristiyan İnancının El Kitabı (1. bs). Yeni Yaşam Yayınları. İstanbul.

Mills C. W. (2019). Sosyolojik Tahayyül (2. bs). Hil Yayınları. İstanbul.

Ortaylı İ. (2020). Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahallî İdareleri (1840-1880) (4. bs). Türk Tarih Kurumu Yayınları. Ankara.

Ortaylı İ. (2017). İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı (46. bs). Timaş Yayınları. İstanbul.

Özsaraç H. ve Özyiğit E. (2022). Osmanlı'nın Kalbi Tersane-i Amire/Tersane İstanbul (1.bs.) Wizart Edutainment. İstanbul.

Öztuna Y. (2019). Sultan II. Mahmud Cihan Hakanı ve Yenileşme Padişahı (3. bs). Ötüken Yayınları. İstanbul.

Palmer A. (2003). Son Üç Yüz Yıl Osmanlı İmparatorluğu (Bir Çöküşün Tarihi) (2. bs). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. İstanbul.

Safi P. (2023). Millî İstihbarat Teşkilâtı 1826-2023 (1. bs). Kronik Kitap Yayınları. İstanbul.

Seyitdanlıoğlu M. (1999). Tanzimat Devrinde Meclis-i Vâlâ (1838-1868) (2. bs). Türk Tarih Kurumu Yayınları. Ankara.

Solnon J. (2021). Osmanlı İmparatorluğu ve Avrupa (III. bs). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. İstanbul.

Sosyolojik Tahayyül (2. bs). Hil Yayınları. İstanbul.

Sümer Ç. (2023). Düzenini Arayan Osmanlı (1.bs). Yordam Kitap. İstanbul.

Şatıroğlu A. ve Okan O. (2011). Çarşı-Esnaf Kapalı Çarşı (1. bs). İstanbul Ticaret Odası Yayınları. İstanbul.

Taner E. (2009). Osmanlı Esnafı Ticari ve Sosyal Hayat (1. bs). Grafiker Yayınları. Ankara.

Tanör B. (2004). Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri (1789-1980) (12. bs). Yapı Kredi Yayınları. İstanbul.

Toraman Ö. (2021). Osmanlı Taşra Teşkilatında Yenilikler (1826-1876) (1. bs). Türk İdari Araştırmaları Vakfı. Ankara.

Tuğluca M. (2020). Osmanlı Devlet-Toplum İlişkisinde Şikâyet Mekanizması ve İşleyiş Biçimi (2. bs). Türk Tarih Kurumu Yayınları. Ankara.

Uzunçarşılı İ. H. (2022). Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilâtı (5. bs). Türk Tarih Kurumu Yayınları. Ankara.

Walsh R. (2021). İrlandalı Bir Vaizin Gözüyle II. Mahmud İstanbul'u (1. bs). Kitap Yayınevi. İstanbul.

Zeydan A. (1985). İslam Hukukuna Giriş (1. bs). Kayıhan Yayınları. İstanbul.

Editörlü Kitaplar/Kitap Bölümleri

B. Tuncer, (2017) Zeybekler Eşkıya mı İdiler?.. K, Osman (Ed.), Osmanlı'dan Günümüze Eşkıyalık ve Terör (s. 21-27). İlkadım Belediyesi Kültür Yayınları. Samsun.

Ö. Cihan, (2017) 19. Yüzyılın İkinci Yarısında Aydın Sancağı'nda Eşkıyalık Hareketleri Üzerine Gözlemler. K, Osman (Ed.), Osmanlı'dan Günümüze Eşkıyalık ve Terör (s. 21-27). İlkadım Belediyesi Kültür Yayınları. Samsun.

Ü. M. Ali, (2017) Devlet İçi İktidar Mücadelesinin Bir Unsuru Olarak Eşkıyalık ve Ayrılıkçı Hareketler. K, Osman (Ed.), Osmanlı'dan Günümüze Eşkıyalık ve Terör (s. 21-27). İlkadım Belediyesi Kültür Yayınları. Samsun.

Sözlükler

Akgündüz, A. (2018). *Osmanlı Tarih ve Hukûk Istılâhları Kâmûsu,* (1.Bs., Cilt yok) OSAV Yayınları. İstanbul.

Çağbayır, Y. (2017). *Ötüken Osmanlı Türkçesi Sözlüğü* (1. Bs., Cilt yok) Neşriyat Yayınları.

Devellioğlu, F. (2016). A. S. Güneyçal (Ed.). Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat (32.Bs., cilt yok) Aydın Kitabevi Yayınları. Ankara.

Özön, M. N. (1973). *Osmanlıca/Türkçe Sözlük,* (5. Bs., Cilt yok) İnkılâp ve Aka Kitabevleri. İstanbul/Ankara.

Sami, Ş. (2011). *Kâmûs-ı Türkî* (1. Bs., Cilt yok) İdeal Kültür Yayınları. İstanbul.

Sami, Ş. (2019). *Kâmûs-ı Türkî* (3. Bs., Cilt yok) Tük Dil Kurumu Yayınları. Ankara.

Yeğin, A., Badıllı, A., Hekimoğlu, İ.ve Çalım, İ., *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Büyük Lûgat* (1.Bs. Cilt yok) Türkiye Kalkınma ve Dayanışma Vakfı. İstanbul.

Ansiklopedi Maddeleri

Akyıldız, A. (2003). "Meclis-i Vükelâ", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (1. Bs., 28. Cilt, ss. 251-253) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. Ankara.

Bardakoğlu, A. (1995). "Eşkıya", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (1. Bs., 11. Cilt, ss. 463-466) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. İstanbul.

Bardakoğlu, A. (2022). "Katil", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (1. Bs., 25. Cilt, ss. 45-48) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. Ankara.

Beydilli, K. (2002). "Mahmud II", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (1. Bs., 27. Cilt, ss. 352-357) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. Ankara.

Boynukalın, M. (2009). ''Suç'', *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (1. Bs., 37. Cilt, s. 453) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. İstanbul.

Bozkurt, N. (2001). "Kasap", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi,* (1. Bs., 24. Cilt, ss.534-535) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. İstanbul.

Halaçoğlu, Y. (1995). "Evlâd-ı Fâtihân", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (1. Bs., 11. Cilt, ss. 524-525) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. İstanbul.

İpşirli, M. (2019). "Kürek Cezası", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (3. Bs., EK-2. Cilt, ss. 112-114) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. Ankara.

İpşirli, M. (1992). "Bilâd-ı selâse", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (1. Bs., 6. Cilt, ss. 151-152) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. İstanbul.

Küçük, C. (1988). "Abdülmecid", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi,* (1. Bs. 1. Cilt, ss.259-263) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. İstanbul.

Özcan, A. (1991). "Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (1. Bs., 3. Cilt, ss. 457-458) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. İstanbul.

Öztuna, Y. (2006). "Asâkir-i Mansûre veya Asâkir-i Mansûre-i Muhammediyye", *Tarih ve Politika Ansiklopedisi*, (1. Bs., Cilt yok, ss. 55-56) Ötüken Neşriyat. İstanbul.

Sinanoğlu, M. (1999). "İbadet", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (1. Bs., 19. Cilt yok, ss. 233-235) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. İstanbul.

Şentürk, H. M. (1992). "Bezmiâlem Vâlide Sultan", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (1. Bs., 6. Cilt, ss. 108-113) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. İstanbul.

Türkmen, Z. (2020). "Dîvân-ı Harp", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* (2. Bs., EK-1. Cilt, ss. 334-337) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. Ankara.

Yazıcı, N. (2010). "Takvîm-i Vekâyi'", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (1. Bs., 39. Cilt, ss. 490-492) içinde. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. İstanbul.

Tezler

Kırlı, H. (2015). Kürek Cezası ve Osmanlı Uygulaması (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi.

Yağlıdere, M. (2019). 624 Numaralı Ayniyat Defterine (H.1266-1271/M.1850-1855) Göre Osmanlı Devleti'nde Uygulanan Kürek Cezası (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kafkas Üniversitesi.

Makaleler

Akgündüz, S. N. (2016). Tanzimat Dönemi Osmanlı Ceza Hukukunun Kaynakları, Dergiabant, 4 (8), 1-16.

Açoğlu, S., Yavaş, D. (2019). Osmanlı Padişah Portreciliğinde Sultan III. Selim ve Sultan II. Mahmud ile Değişen Gelenek Akra Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi, 7(19), 35-52. https://doi.org/10.31126/akrajournal.558427

Aydüz, S. (2004). Osmanlı Askerî Teknoloji Tarihi: Ateşli Silâhlar Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, (4), 265-296.

Baş, Y. (2014) Merkez ve Taşrada Yerleşik-Halk Çekişmesi Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 13(49), 324-365. https://doi.org/10.17755/esosder.37510

Başkan, S. (2022) 17.-18. Yüzyıllar Osmanlı Devleti'nde Düzenin Islahı ya da Modernleşme Perspektifleri: Teklifler, Tedbirler ve Konuya İlişkin Görüşler Türk

Dünyası Araştırmaları TDA, 132 (261), 369-388. https://doi.org/10.55773/tda.1210589

Baytimur, S. (2018) Osmanlı Devleti'nde Hırsızlık Suçları ve Uygulanan Cezalar (1789-1839) Studies of The Ottoman Domain (Osmanlı Hakimiyet Sahası Çalışmaları), 8(15), 91-108. https://DOI:10.19039/sotod.2018.91

Bulut, İ. (2018). İslam ve Osmanlı Ceza Hukukunda Hataen Öldürme Suçu Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi (1), 41-71.

Candan, R. (2016) 1840 Tarihli Ceza Kanunname-i Hümayunu İncelemesi Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1(1), 63-81.

Canatar, M. (2014) Osmanlı Devleti'nde Kavaslar ve Kavas Teşkilatı İlmi Araştırmalar Dergisi, (4), 67-88.

Çadırcı, M. (1981) Tanzimat'ın İlanı Sıralarında Osmanlı İmparatorluğu'nda Kadılık Kurumu ve 1838 Tarihli Tarik-i İlmiye'ye Dair Ceza Kanunname'si Tarih 20 Araştırmaları Dergisi, 14(25), 139-161. https://doi.org/10.1501/Tarar_0000000364

Çaçan Ongun, B. (2019) 19. Yüzyıl Ortalarında Osmanlı Esnaf Teşkilatına Bir Örnek: Belgradcık Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 3 (2), 219-228.

Çakır, C. (2011) Tanzimat Döneminde Ticaret Alanında Yapılan Bir Kurumsal Düzenleme Örneği Olarak Ticaret Nezareti 50 (1-4), 141-166.

Çaparlar, A. (2020). 1828-1829 Osmanlı-Rus Harbi'nde Antakya Kazası'nın Katkıları BELLEK Uluslararası Tarih ve Kültür Araştırmaları Dergisi, 2(1), 36-54.

Çetin, S., Doğan, A. (2018) Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye Ordusunun Kurulması ve Amasya'ya Yansımaları Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 17(3), 1174-1185. https://doi.org/10.21547/jss.408046

Değirmenci, O., Karakurumer, A. (2020) Askeri Ceza Kanunu'nda Düzenlenen Firar Suçlarının Osmanlı'dan Günümüze Tarihsel Gelişimi Adalet Dergisi, 1(64), 297-330.

Düzcü, L. (2013) Osmanlıların Sanayi Çağına Adım Atışına Denizcilikten Bir Örnek: Buharlı Gemiye Geçişte Başlıca Parametreler (1828-1856) History Studies Internatıonal Journal Of History, 5(1), 113-127. http://dx.doi.org/10.9737/historyS_650

Erdoğan, M. (2017) Osmanlı Devlet Yönetiminde Akıl ve Meşveretin Yeri Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi, 5(10), 453-467. https://DOI:10.7816/ulakbilge-05-10-10

Ergin, K. (2016) Osmanlı Devleti'nde Kanunnamelerden Nizamnamelere Geçiş Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, (39), 1-26.

Eyicil, A., Kekil, S. (2021) 1830-1835 İşkodra İsyanının Rumeli'ye Etkisi BELLEK Uluslararası Tarih ve Kültür Araştırmaları Dergisi, 3(2), 160-176. https://dx.doi.org/10.52735/bellek.1033382

Gökçe, E. (2017) Asakir-i Mansure-i Muhammediye Ordusuna Asker Alımı (Hamid Sancağı ve Isparta Örneği) Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi, 6(4), 191-213.

Göktepe, K. (2022) Osmanlı Bahriyesinde Bir İşgücü Kaynağı Olarak Kürek Mahkûmlarının İstihdamına Dair Bazı Tespitler Tarih İncelemeleri Dergisi, 37 (1), 177-214 https://doi.org/10.18513/egetid.1148735

Gündüz, A. (2012). XIX. Yüzyılda Ortaya Çıkan Mısır Meselesi ve Kadı Kıran Olayı (1833) The Journal Of Academic Social Science Studies, 5 (6), 219-232. http://dx.DOI: 10.9761/jasss_295

Heyd, U., Eroğlu, S. (1983) Eski Osmanlı Ceza Hukukunda Kanun ve Şeriat Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi, 26(1-4), 633-652.

İmamoğlu, A., Karataş, V. (2016). İrâde-i Seniyyeyi Hadislerle Desteklemek: II. Mahmud Dönemi Şeyhülislamlarından Yâsin Abdülvehhâb Efendi ve Hulâsatu'l-Burhan fî İtaati's-Sultan Adlı Risalesi Artuklu Akademi Journal of Artuklu Academia, 3(1), 21-54.

İnce, Y. (2008) Bir Görgü Tanığının Gözünden Kabakçı Mustafa İsyanı Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD), 1(9), 281-308.

İnce, Y. (2017) II. Mahmud Devri Reformlarının Tebaa Tarafından Algılanışı Tarih İncelemeleri Dergisi, 32(2), 427-457. https://doi.org/10.18513/egetid.376802

Kal'a, A. (2003). Osmanlı Esnafı ve Sanayisi Üzerine Yapılan Çalışmalarla İlgili Genel Bir Değerlendirme Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, (1), 245-266.

Kal'a, A. (2012.) 19. Yüzyılın İlk Yarısına Kadar İstanbul Kasap Esnafının Organizasyonu Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, (37-38), 111-117.

Karataş, M. (2017). XVIII-XIX. Yüzyıllarda Diyarbakır ve Çevresindeki Bazı Eşkıyalık Hareketlerine Karşı Osmanlı Devleti'nin Aldığı Tedbirler Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 16(63), 1282-1296. https://doi.org/10.17755/esosder.335478

Kavaklı Kundakçı, S. (2017). Yeniçeri Ocağı'nın Kaldırılmasından Sonra Devam Eden "Yeniçerilik Gayretkeşliği" Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(1), 20-42.

Kılınç, A. (2015) Klasik Dönem Osmanlı Devleti'nde Uygulanan Kürek Cezasının Hukuki Tahlili BELLETEN, 79(285), 531-558. https://doi.org/10.37879/belleten.2015.531

Koç, M. (2019). Osmanlıda Ölüm Cezası Verilen Zina, Hırsızlık, Öldürme ve Yaralama Suçları İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, (33), 261-287.

Korkmaz, Ş. (2012). Âsi ve Eşkıya Delilbaşı Kadıkıran Mehmed Ağa 1825-1834 KEBİKEÇ İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi, (33), 149-171.

Özdemir, R. (2017). 'Tarihte Tüketici Haklarına Yapılan İlk Kanun: ''Kanunnâme-i İhtisab-ı Bursa'' Mecmua Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 1(4), 1-16.

Özkul, A. (2018). Osmanlı İdaresi'nde Kıbrıs'ta Kasap Esnafı ve Faaliyetleri Gazi Akademik Bakış, 11(23), 163-198. https://doi.org/10.19060/gav.503961

Pıçak, M., Bulut, M., Demir, Ş. (2020). Eşkıyaların Merkezi Devlet ve Feodal Otoritelerle İlişkileri The Journal of Social Science, 4 (7), 377-393. https://doi.org/10.30520/tjsosci.684434

Poyraz, Ö., Öner, M. (2021) II. Mahmut Döneminde Askeri Personele Uygulanan Ağır Cezalar Askeri Tarih Araştırmaları Dergisi 19 (33), 37-62. https://doi.org/10.46953/askeritarih.885413

Sezer, H. (1997) Yeniçeri Ocağının Kaldırılışının Taşraya Yansıması (1826-1827 Tarih Araştırmaları Dergisi, 19(30), 215-238. https://doi.org/10.1501/Tarar_0000000112

Uzun, E. (2009). Osmanlı Ülkesinde Görülen İsyan ve Eşkıyalık Olayları Karşısında Alınan Bir Değerlendirme Türklük Bilimi Araştırmaları, (25), 185-214.

TABLOLARLİSTESİ

Tablo 15: Kilise Ayinlerinde Mugâyir Hareket Edenler

Varak Numarası / Tarih	**İsim**	**Taife**	**Meslek**	**Suç Mahali**	**Suç**	**Ceza**
2-A/6 (1)248	Yani zimmî	-	Bahçıvan	Galata	Kayıkcı Kiryako zimmînin ayin yaptığı sırada onun bir şeriti ve iki adet fesini sirkat etmek	Li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek
25/3 (1)250	Edirneli Tudori zimmî	-	-	Âsitane/ Salma Tomruk Mahallesi	Kendü halinde olmama, türlü fezâhat, mugâyir hareket	Altı mah vaz'-ı kürek
28/3 (1)250	Malatyalı Kiyork zimmî	Ermeniyân	-	-	Kendü halinde olmama, ayinlere mugâyir hareket	Vaz'-ı kürek
43/3 (1)250	Eğrikapı mütemekkini Hristo zimmî	-	Dülger kalfası	-	Mugâyir ayin, türlü hile ve hud'â	Vaz'-ı kürek
43/4 (1)250	Âsitane/ Belgrad Mahallesi sakini Yani zimmî	-	Bahçıvan	-	Ayinlere mugâyir hareket, harekat-i na-hemvare	Vaz'-ı kürek
43/5 (1)250	Terkos Kazası'na tabi Belgrad karyesinden	-	-	-	Kendü halinde olmamak, daima ayinlere	Vaz'-ı kürek

	Dimitri zimmî				mugâyir hareket etmek	
45-A/4 (1)254	Kaloferli (Rûmili-i Şarkî), Yovanco zimmî	-	Âsitane-i âliyede abad gemicisi	-	Mugâyir ayin	Li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek
51-A/6 (1)254	İshak zimmî	-	-	-	Mugâyir ayin	Li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek
52-A/4	Âsitane-i âliye sakinlerinden İstefanlı Aleksi zimmî	-	Dülger	-	Bir müddetten berü şuna buna âfik-i iftira, bi-ğayri hak olan davalara tasaddi, etrafına nefer toplayıp ayinlerde sağâir hareket etmek	Li-ecli't te'dîb vaz'-ı kürek
60-A/4 (1)254	Çamur Dimitri zimmî	-	-	-	Mugâyir ayin hareket	Li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek
61-A/4 (1)255	Hazavroş zimmî	Ermeniyân	Terzi	-	Mugâyir ayin hareket	Vaz'-ı kürek
68-A/2 (1)255	Âsitane sakinlerinden Urfalı Acı Agop zimmî	Ermeniyân	-	-	Ayinlere mugâyir hareket	Li-ecli't-te'dîb vaz'-ı kürek
68-A/3 (1)255	Âsitane sakinlerinden	Ermeniyân	-	-	Kendü halinde olmamak, Ayinlere mugâyir	Vaz'-ı kürek

	Kalıp Kuruş oğlu Agop zimmî				hareket etmek	
68-A/5 (1)255	Üsküdarlı Mirican zimmî	Ermeniyân	Arabacı	-	Mugâyir ayin hareket	Vaz‘-ı kürek
69-A/3 (1)255	Karabit zimmî	Ermeniyân	Pastırmacı	-	Mugâyir ayin hareket	Li-ecli’t-te’dîb vaz‘-ı kürek
69-A/4 (1)255	Temelko ile Hristo	-	Şekerci	-	Mugâyir ayin hareket	Altı mah müddet vaz‘-ı kürek
73/2 (1)255	Filibeli Agop zimmî	-	-	-	Mugâyir ayin hareket	Vaz‘-ı kürek
79-A/5	İstanbul sakinlerinden Yemali ve Yertanes	-	-	-	Mugâyir ayin hareket	Vaz‘-ı kürek

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175 (147A Numaralı Kürek Mahkûmları Kayıt Defteri).

EKLER

Ek.1.Kadıkaran Aveneleri

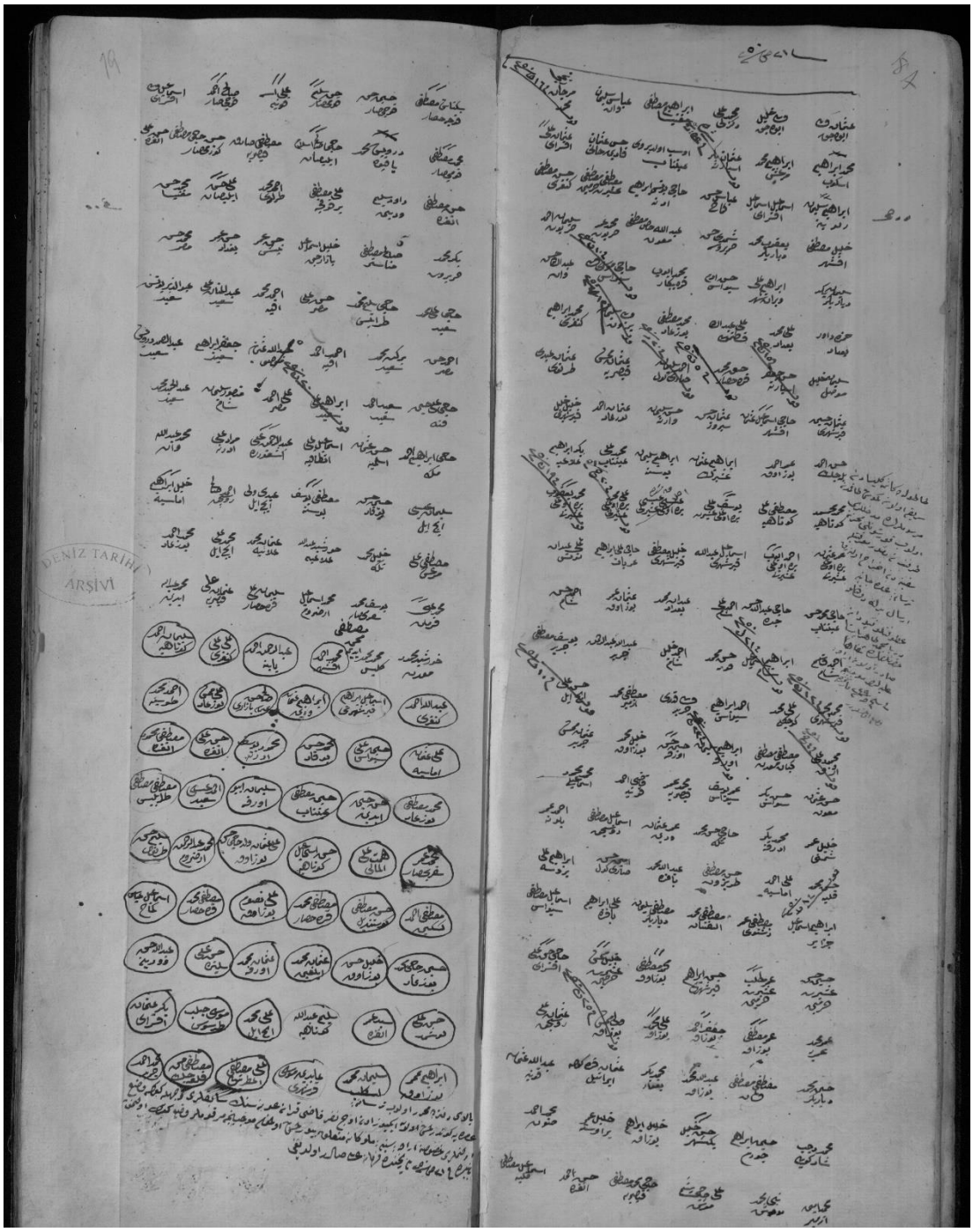

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175/18-A, 19.

Ek.2. Cerh-Katl-Mugâyir Hareket-Geşt ü Güzarlık-Sirkat ve Bozuk Ekmek Ürettiği Tespit Edilen Kişilerin Kayıtları

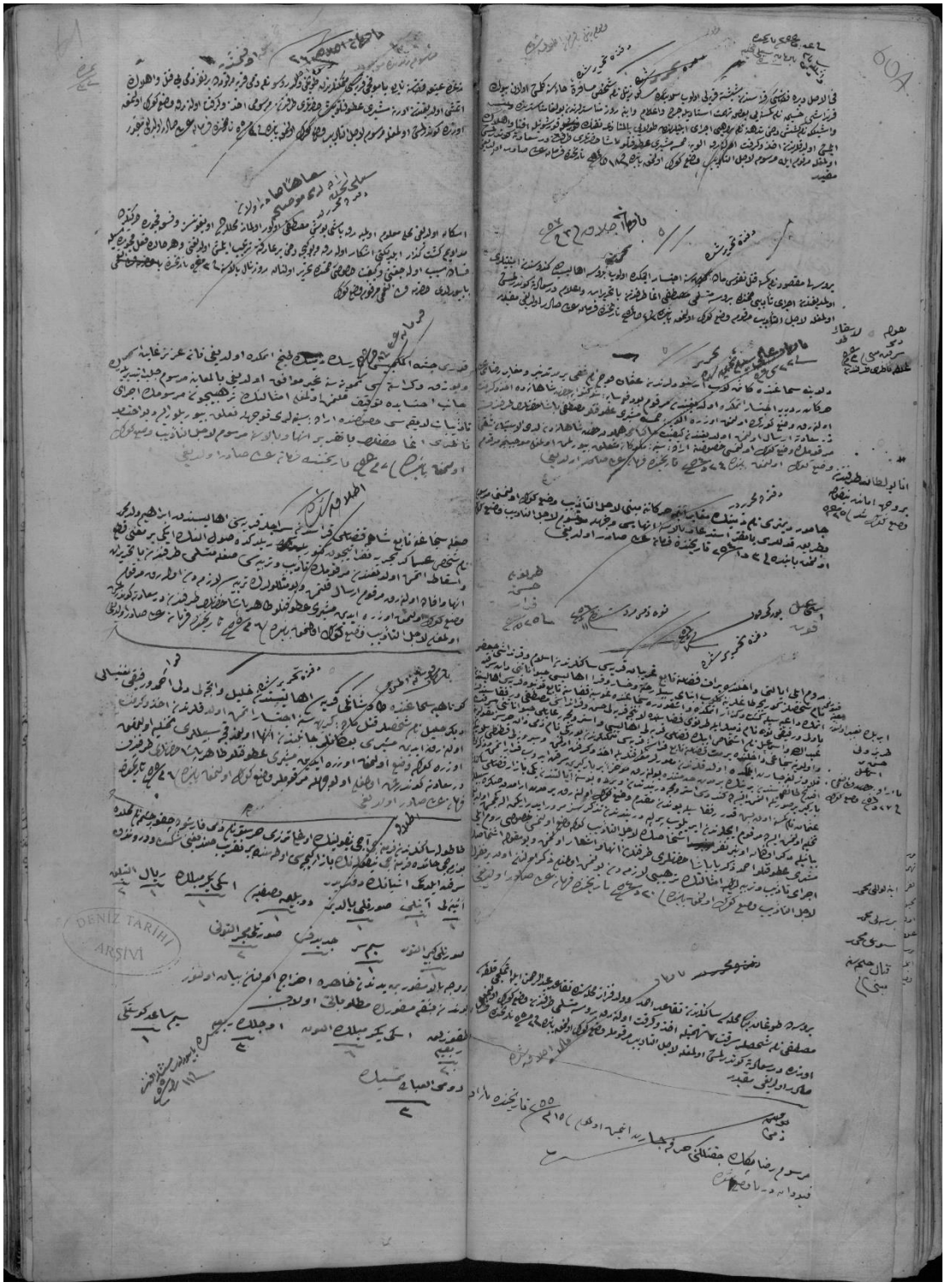

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175/60-A, 61.

Ek.3.Suçlulara Dair Ceza Kaideleri

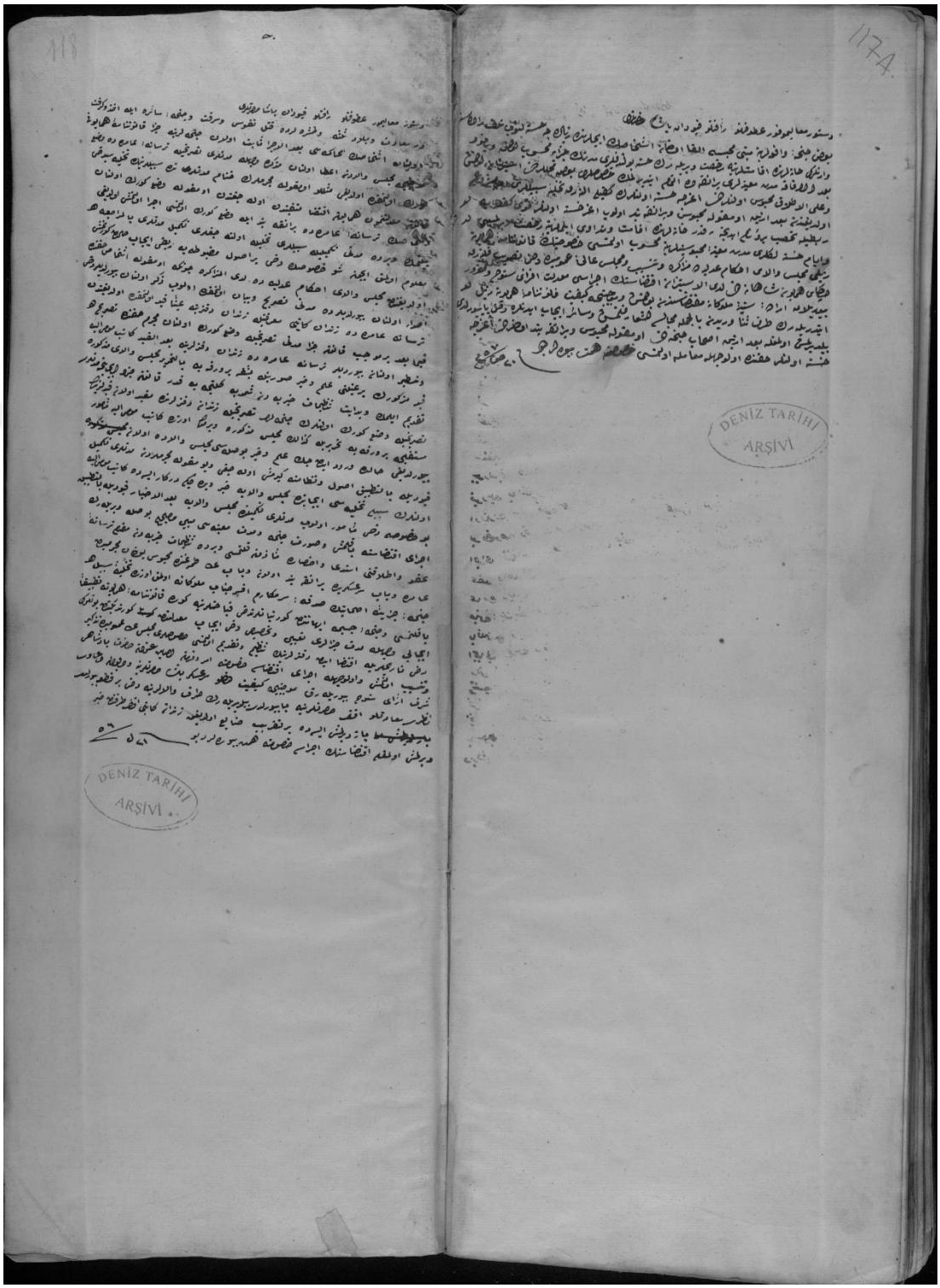

Kaynak: BOA. DTA. TRS.d, 175/117-A, 118.